

ACTA UNIVERSITATIS UPSALIENSIS
Studier i utbildnings- och kultursociologi
3

Editores: Donald Broady, Mikael Börjesson, Peter Waara

Till Fanny

Sättning: Ida Lidegran, Mikael Börjesson, Johannes Westberg
Omslagslayout: Petra Wählin

Ida Lidegran

Utbildningskapital

Om hur det alstras, fördelas och förmedlas

Summary:

Educational Capital

Its Creation, Distribution, and Transmission

UPPSALA
UNIVERSITET

Dissertation presented at Uppsala University to be publicly examined in Lärosal X, Universitetshuset, Uppsala, Friday May 15, 2009 at 10:15 for the degree of Doctor of Philosophy. The examination will be conducted in Swedish.

Abstract

Lidegran, Ida 2009. *Utbildningskapital. Om hur det alstras, fördelas och förmedlas* (Educational Capital. Its Creation, Distribution, and Transmission). Acta Universitatis Upsaliensis. Studier i utbildnings- och kultursociologi 3. 371 pp. ISBN 978-91-554-7482-9

The focus of this thesis is on how educational capital is generated, distributed, and transmitted. Two of the most resource-rich regions in Sweden are investigated: Uppsala—wealthy in educational capital—and the northern part of Stockholm where economic capital predominates.

The tools, the most significant concepts—e.g. educational capital—and the explanatory models used, are drawn from Pierre Bourdieu's research. Statistical methods include geometrical data analysis (specific multiple correspondence analysis and Euclidean classification). The empirical material consists of data from *Statistics Sweden* on all grade-nine leavers in 1988 with information on their educational trajectory and their parents' social properties, and of interviews with students attending elite institutions.

The distribution of the students' assets displays similar patterns in the two investigated regions. Students with significant inherited resources were the most successful in converting their assets into educational capital of their own. A gendered opposition was observed between, on the one hand, studies of French and the Humanities, and, on the other, studies of German and technology. A third dimension consisted of a polarity between a social elite and a more meritocratic one.

The interviews underline the crucial importance of the elite schools in generating educational capital and the fundamental role played by parents who instil in their children a "natural" willingness to invest in education and to be very selective in their choices. It is thus not a paradox that those individuals who are able to choose virtually freely—that is, the children of the "education elite"—end up making their selection from a very limited set of educational possibilities, a pattern which holds true especially for the sons. It is only logical that the higher the concentration of educational capital held by a group, the more efficiently are new volumes generated, and the more valuable, consequently, is that concentrated good.

Keywords: educational capital, Bourdieu, sociology of education, geometric data analysis, multiple correspondence analysis, Euclidean classification, higher education, upper secondary education, elite education, educational strategy, social origin, gender.

Ida Lidegran, Institutionen för utbildning, kultur och medier (EDU)/ Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi (SEC), Box 2136, SE-750 02 Uppsala.

© Ida Lidegran 2009

ISBN 978-91-554-7482-9

urn:nbn:se:uu:diva-100328 (<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-100328>)

Printed in Sweden by Edita Västra Aros, Västerås Sweden, 2009.

Distributor: Uppsala University Library, Box 510, SE-751 20 Uppsala, Sweden
www.uu.se, acta@ub.uu.se

Innehåll

FÖRORD.....	9
INLEDNINGSVIS.....	11
Syfte och frågor.....	14
Disposition.....	14
DEL I UTGÅNGSPUNKTER.....	17
KAPITEL 1	
INPLACERING.....	19
Utbildningsmått.....	20
<i>Mått kopplade till grundskolan</i>	20
<i>Mått kopplade till gymnasieskolan</i>	22
<i>Mått kopplade till högskolan</i>	24
Förklarande variabler.....	26
<i>Klass</i>	27
<i>Kön</i>	29
<i>Klass och kön</i>	32
Utbildningssociologi med franska rötter.....	33
KAPITEL 2	
FORSKNINGSREDSKAP.....	37
Nedärvt och förvärvat kapital.....	38
Utbildningsstrategi och utbildningshorisont.....	40
Utbildningsfält och utbildningsrum.....	41
Döttrar och söner.....	43
Eliter och elitutbildningar.....	45
Geografisk dimension.....	47
KAPITEL 3	
FORSKNINGSTEKNIKER.....	49
Mångdimensionell statistik.....	50
<i>Geometriska dataanalyser</i>	51
<i>Individerna får synas</i>	53
<i>Aktiva och supplementära egenskaper</i>	55
Intervjuer.....	56

KAPITEL 4	
UNDERSÖKNINGENS KOHORTER.....	59
Fäder och mödrar.....	65
Socialt ursprung.....	66
Socialt ursprung regionaliserat.....	68
Föräldrarnas äktenskapsstrategier	70
DEL II AKADEMI.....	71
KAPITEL 5	
UPPSALAS UTBILDNINGSRUM	73
Utslagsgivande egenskaper.....	74
Tolkning av de tre första axlarna	77
Moln av studenter.....	82
KAPITEL 6	
FÖRDJUPNING AV UPPSALAS UTBILDNINGSRUM	87
Kön och sociala gruppers spridning	87
Sönernas och döttrarnas spridning.....	93
Splittring av de tre lärargrupperna	98
Gymnasieskolornas spridning	100
Orientering i högskolan.....	102
<i>Uppsala universitet – ett självklart val</i>	103
<i>Program och kurs</i>	105
<i>Naturvetenskapliga utbildningar lockade</i>	105
<i>Läkarutbildning mot lärarutbildning och teknologi mot språk</i>	109
KAPITEL 7	
DE UTVALDA OCH ARVTAGARNA	119
Könsskillnader mellan studentgrupperna.....	123
Könsskillnader inom studentgrupperna	123
Studentgruppernas vägar in i högskolan	124
DEL III PLUTOKRATI.....	127
KAPITEL 8	
STOCKHOLMS NORRKOMMUNERS UTBILDNINGSRUM	129
En liknande utgångspunkt.....	129
Tolkning av de fyra första axlarna	130
KAPITEL 9	
FÖRDJUPNING AV STOCKHOLMS NORRKOMMUNERS	
UTBILDNINGSRUM	137
Kön och sociala gruppers spridning	137

Sönernas och döttrarnas spridning.....	139
Företagsledarbarn och lärarbarn	144
Högskolestudier	146
<i>Studenterna stannade i Stockholm</i>	146
<i>Program, kurs och utlandsstudier</i>	149
<i>Ekonomi och teknologi var attraktivt</i>	150
<i>Likartade relationer mellan högskoleutbildningarna</i>	153
KAPITEL 10	
VARANNAN VAR ARVTAGARE	163
Könsskillnader mellan studentgrupperna	168
Könsskillnader inom studentgrupperna	169
Studentgruppernas vägar in i högskolan	170
DEL IV UTBILDNINGSKAPITALET UR OLIKA SYNVINKLAR.....	
173	
KAPITEL 11	
UTBILDNINGSKAPITAL OCH GEOGRAFISK PLATS	175
Jämförelse av utbildningsrum.....	175
Struktur och tyngdpunkter.....	180
<i>Utbildningselit och ekonomisk elit</i>	181
<i>Platsens betydelse</i>	182
<i>Infödd i uppsaliensiskt studentliv</i>	184
<i>Prestigen hos äldre läroverk i Uppsala</i>	187
<i>Stockholms betydelse för ackumuleringen av socialt kapital</i>	188
KAPITEL 12	
UTBILDNINGSKAPITALET OCH HEMMET	191
Tillit till långsiktiga investeringar.....	191
Reellt och potentiellt nedärvt utbildningskapital.....	193
Hemmet styr med mjuk hand.....	195
KAPITEL 13	
UTBILDNINGSKAPITAL OCH SKOLSYSTEMET	197
Studenter och elever bärare av tillgångar	197
Selektionen i antagningen.....	202
Studierna på elitutbildningar.....	204
<i>Stark identitetsformering</i>	205
<i>Tydlig utbildningsstruktur och organisation</i>	206
<i>Smidig övergång från naturvetenskaplig gymnasieutbildning</i>	208
<i>Särskiljande via matematiken</i>	210
<i>Nedtonade självstudier och effektivitet i studieteknik</i>	212

KAPITEL 14	
UTBILDNINGSKAPITAL OCH VÄNTANDE YRKESBANOR.....	217
Läkaryrket kombinerar kultur och ekonomi.....	217
Könskodade utbildningsinriktningar.....	220
Förberedelse för manligt yrkesliv.....	222
Strategier för att "öppna upp" utbildningen.....	226
SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER.....	231
Tillvägagångssättet.....	231
Fördelningen av utbildningskapital i Uppsalakohorten.....	232
Uppsalakohortens investeringar i högre utbildning.....	233
Annan tyngdpunkt i Stockholms norrkommuners utbildningsrum.....	234
Eliternas söner gjorde de mest selektiva utbildningsvalen.....	235
Familjens betydelse för alstrandet och förmedlandet av utbildningskapital.....	236
På elitutbildningarna koncentrerades kapitalet.....	236
Utbildningskapitalet definierades ytterst av sönerns val.....	238
Avslutningsvis.....	239
SUMMARY	
EDUCATIONAL CAPITAL	
ITS CREATION, DISTRIBUTION, AND TRANSMISSION.....	241
APPENDIX.....	251
Tabeller till kapitel 4.....	251
Tabeller till kapitel 5.....	260
Tabeller till kapitel 6.....	262
Tabeller till kapitel 7.....	302
Tabeller och grafer till kapitel 8.....	308
Tabeller och grafer till kapitel 9.....	313
Tabeller till kapitel 10.....	351
Tabeller till kapitel 11.....	357
LITTERATUR.....	365

FÖRORD

Avhandlingsskrivandet har för mig liknat en fjällvandring. Det har funnits passager som har varit trixiga att ta sig igenom. Så plötsligt befinner man sig på en topp med fantastisk utsikt som ger styrka till nästa uppförsbacke. Efter en avslutad fjällvandring är man utmattad men samtidigt väldigt nöjd med att projektet genomfördes. Precis den känslan känner jag nu i skrivande stund.

Först vill jag rikta ett stort tack till min handledare Donald Broady. Donald, du har inte ledsagat mig i fjällvärlden (även om du ofta bär på packning som i volym liknar en fjällvandrares bagage) men väl i det franska forskningslandskapet. Det har varit mycket inspirerande att få vara din lärjunge under dessa forskarutbildningsår då detta arbete har vuxit fram. Tågresaerna med Uppsalapendeln har varit outhärliga. Där har jag tillsammans med dig och din kreativa och lösningsfokuserade handledning övervunnit många problem.

J'exprime ma très grande gratitude à Brigitte Le Roux, co-directrice de ma thèse, dont le dévouement personnel et profonde expertise dans le domaine de l'analyse géométrique des données ont eu une importance décisive pour la thèse que je viens de présenter. Grace à sa contribution il s'est montré possible d'explorer les dimensions existantes des données. Merci aussi pour les cours de l'analyse géométrique des données que vous avez dirigés à Uppsala avec la participation d'Henry Rouanet, Frédéric Lebaron et Philippe Bonnet. Je remercie particulièrement Philippe Bonnet qui, avec Brigitte Le Roux, m'a aidé dans les analyses statistiques dans la phase finale du travail. Je remercie aussi Monique de Saint Martin de ses commentaires très pertinents au sujet de mes analyses sociologiques.

Jag vill även tacka dig Mikael Börjesson som varit min "skugghandledare" och som inte vacklat en millimeter i de stunder då jag varit osäker på om jag skulle klara av att ro detta iland. Dina jobbigt smarta kommentarer och din envishet i forskningsarbetet har fört undersökningen framåt. Tack också för all hjälp med sättningen och den fina designen av tabellerna.

Under de år som jag har tillhört forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi (SEC), som numer tillhör Institutionen för utbildning, kultur och medier, har verksamheten vuxit rejält. Det har varit fantastiskt berikande att få vara med i expansionen. Tack till er alla inom SEC som på olika sätt bidrar till att göra arbetslivet så stimulerande! Jag vill särskilt tacka Monica Langerth Zetterman, Ingrid Nordqvist och Mikael Palme som ingick i den lilla kollektiva handledningsgruppen. Era kommentarer på olika delar av mitt

UTBILDNINGSKAPITAL

manus har varit värdefulla. Tack också till Esbjörn Larsson och Emil Bertilsson för fin kollegial gemenskap som innehållit diskussioner om alltifrån forskning till småbarnsföräldraskap.

Till Agneta Linné, Karin Hassan Jansson och Martin Gustavsson vill jag också ge mitt varmaste tack för kommentarer på mitt manus i olika stadier. Mattias Eriksson och Andreas Melldahl har hjälpt mig med transkribering av intervjuer. Tack! Marta Edling och Mikael Palme vill jag tacka för konstruktiva förbättringsförslag i arbetets slutskede. Johannes Westberg, du ska ha en stor eloge för din insats med utformningen av boken. Joakim Strand vill jag tacka för den fina bilden på avhandlingens framsida. Agneta Paulsson och Gunhild Winqvist Hollman, tack för all korrekturläsning. Mitt tack riktas också till Bo G. Ekelund som hjälpt mig med språkgranskning av abstract. Till min vän Jenny Westerstrand: tack för din skärpa och underbara humor.

Tack även till den samhällsvetenskapliga fakulteten som har finansierat min doktorandtid. Avhandlingen har skrivits i anslutning till de Vetenskapsrådsfinansierade projekten "Kampen om studenterna" och "Skolans kungsväg".

Avslutningsvis vill jag ge min tacksamhet till min familj (i vid bemärkelse). Först ett stort tack till min mamma, Maria Lidegran, som läst mitt manus fram och tillbaka och jagat språkliga konstigheter. Jag vet att du har bråda dagar i ditt eget yrkesliv men du har lyckats klämma in timmar av avhandlingsläsning mellan alla dina möten. Barbro och Torbjörn Börjesson, supertack för all barnpassning! Utan er ingen avhandling, så enkelt är det. Nu ska ni slippa veckopendla mellan Eskilstuna och Stockholm. Min syster Sara Lidegran, dig vill jag tacka för att du ställer upp på kort varsel när logistiken kör ihop sig. Ditt sällskap betyder mycket. Rikard Börjesson har underhållit min rygg, vilket gjort det möjligt att sitta framför datorn långa pass: Stort tack för dina behandlingar.

Så till min kärntrupp, Mikael och Fanny. Mikael Börjesson, du är bäst. Ett tack räcker inte. Jag ger dig en fjällvandring tillsammans med mig. Ta chansen! Du kommer inte att ångra det! Fanny min vän, tack för att du kom och förändrade tillvaron. Under ditt första levnadsår har du haft en förälder som slutskriver sin avhandling. Kanske inte en helt optimal start på livet men du har klarat det strålande. Dina små krumelurer i mina manus har gett kraft. Tack mitt älskade barn! Nu ska vi mysa tillsammans.

Uppsala, mars 2009
Ida Lidegran

INLEDNINGSVIS

[...] jag tror inte att jag kommer utnyttja de faktiska kunskaperna jag lär mig, utan jag kommer utnyttja studiesystemet, att man har lärt sig tänka på ett speciellt sätt [...] Det är det som är viktigt med min utbildning. Man ska ha svart på vitt att man har en akademisk utbildning, sen vad den är inriktad på, så länge jag vet att det är ett seriöst ämne, så tror jag det spelar [en] viktigare roll [...] Man får en stämpel på sig, vad man är för typ av människa, att man har läst civilingenjörsutbildning och den stämpeln sätts ju på, hur svårt det är, vilka andra människor det är som läser där, vilken typ av människor det är som söker sig dit.

Rösten kommer från en ung man som läst teknisk fysik vid Kungliga Tekniska högskolan i Stockholm.¹ Det brukar sägas att man ska välja utbildning utifrån sina intressen. Citatet illustrerar att det inte bara är intresset för utbildningens innehåll som styr valet. I detta fall tycks det vara viktigare att man lär "sig tänka på ett speciellt sätt", "hur svårt det är [på utbildningen]" och "vilka andra människor det är som läser där".

Tydligen är det många slags tillgångar som en utbildning kan ge. Mitt förslag är att alla dessa resurser eller tillgångar, som i den mån de tillmäts värde i det följande kommer att kallas *utbildningskapital*, ger nyckeln till insikter om hur individer och sociala grupper använder utbildningssystemet.²

Hur utbildningskapitalet fungerar är alltså huvudfrågan i denna undersökning, vilket leder över till frågan vad utbildningskapital är. Ett enkelt svar är naturligtvis att det är tillgångar som är kopplade till utbildningssystemet, framför allt betyg och examina. Men det är inte riktigt så enkelt. Med "kapital" i Pierre Bourdieus mening avses tillgångar som igenkännes som värdefulla

¹ Intervjun gjordes år 2003. För en beskrivning av genomförandet av intervjuer se kapitel 3.

² Kapitalbegreppet är lånat från den franske sociologen Pierre Bourdieu. Det spelade en viktig roll i hans och hans medarbetares många analyser av det franska utbildningssystemet, mest syntetiserat i *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989 och i undersökningar av det franska samhällets sociala struktur, se *La distinction. Critique sociale du jugement*, Minuit, Paris, 1979. I det följande används orden "tillgångar" och "resurser" som synonymer, utan betydelseskilnad. Ofta använder jag dem i stället för ordet "utbildningskapital", inte bara för att språket ska flyta lättare utan även eftersom jag i många fall strängt taget inte har uppgifter om vad som faktiskt fungerar som utbildningskapital; åtminstone på individnivå är utbildningsinvesteringarnas värde beroende av den enskildes framtida yrkesbana och annat. Det hindrar inte att uppgifterna om tillgångar och resurser i min undersökning tjänar som *indikatorer* på innehav av utbildningskapital, varför jag tillåter mig ett ganska fritt bruk av alla tre orden.

UTBILDNINGSKAPITAL

och tillerkännes värde.³ Utbildningstillgångar fungerar inte alltid som utbildningskapital. Det är lätt att tro att höga betyg alltid är gångbara men de konstnärliga prestigeutbildningarna befolkas av elever och studenter som i stor utsträckning saknar toppbetyg.⁴ Den kulturella eliten ser ofta betygsättning som ett nödvändigt ont och hyser inte särskild stor tilltro till betygen utan betraktar utbildning som ett livslångt personlighetsutvecklingsprojekt som svårligen låter sig mätas med graderade måttstockar.⁵ Å andra sidan fungerar betygen som ett viktigt urvalsinstrument till framför allt gymnasieskolan och högskolan, vilket innebär att endast ett fåtal erhåller tillräckligt höga betyg för att kunna välja fritt i utbildningsutbudet. Min poäng är helt enkelt att det är en empirisk fråga vilka tillgångar som är verksamma som utbildningskapital – det är bland annat beroende av var i utbildningssystemet man befinner sig och mot vilka yrkesområden utbildningarna vetter.

Min undersökning kastar ljus över olika sidor av utbildningskapitalet. Jag har med hjälp av statistik undersökt hur utbildningskapitalet förmedlas och fördelas över döttrar och söner med olika socialt ursprung. I intervjuer med elever och studenter blev det tydligt att det fanns aspekter av utbildningskapital som är svåra att fånga i statistiska analyser. Den speciella fostran som sker på elitutbildningar, såväl i gymnasiet som i högskolan, innebär att utbildningskapitalet alstrades och förmedlades på ett särdeles effektivt vis.

Eftersom jag ville komma åt altrandet, förmedlingen och fördelningen av utbildningskapitalet var en given utgångspunkt att koncentrera mig på de i olika avseenden (ekonomiskt, kulturellt, och så vidare) besuttna. Alla tvingas förhålla sig till dem som är rika på tillgångar, vilket innebär att jag genom att undersöka de välbärgade indirekt kan säga något även om villkoren för dem med mer modesta mängder av kapital.⁶ Intressant nog ägnas inom svensk utbildningsforskning jämförelsevis lite uppmärksamhet åt de utbildningsinvesteringar som de mest välbeställda gör. Att jag vänt uppmärksamheten mot sådana grupper ledde mig till att undersöka två geografiska regioner, dels Uppsala och dels Stockholms norra förorter. Uppsala fick representera en ort rik på framför allt utbildningskapital, och Stockholms norrkommuner en region i Sverige där ekonomiskt välbeställda samhällsgrupper dominerar. I dessa två regioner – en där det finns mycket utbildningskapital och en med rika ekonomiska kapitaltillgångar, och även utbildningstillgångar, skulle det visa sig – har jag undersökt tillkomsten, distributionen och förmedlingen av

³ Mer om kapitalbegreppet, se Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 169–224.

⁴ Marta Edling & Mikael Börjesson, "Om frihet, begåvning och karismatiskt lärande inom den högre bildkonstnärliga utbildningen", s. 66–83 i *Praktiske Grunde. Tidsskrift for kultur- og samfundsviden*, nr 1, 2008, s. 67–68 och s. 77–78.

⁵ Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 78, 84, 89.

⁶ Donald Broady (m.fl.), "Skolan under 1990-talet. Sociala förutsättningar och utbildningsstrategier", s. 5–133 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 16.

utbildningskapitalet. För att kunna bedöma egenarten hos Uppsala och den nämnda delen av Stockholm har jag även använt data som gäller dels hela riket, dels en jämförelsevis resursfattig region, Gävleborg.

I analyserna av utbildningsvägar och strukturer har jag utgått från elevkohorter, närmare bestämt hela årskullar av barn som har det gemensamt att de gått ut årskurs nio år 1988 i de undersökta regionerna.

Vid struktureringen av mitt material har jag skilt mellan *nedärvt* och *förvärvat* kapital, det vill säga tillgångar som medförts från föräldrahemmet respektive sådana som individen själv samlat på sig i skolan och på annat håll.⁷ Denna åtskillnad har hjälpt mig att hålla ordning på de arter och kombinationer av tillgångar som jag laborerat med.

En ambition har varit att förstå de sociala gruppernas utbildningsstrategier, det vill säga var sönerna och döttrarna till företagsledare, journalister och så vidare hamnar. Klassificeringen av socialt ursprung är således förhållandevis precis; exempelvis har klasslärare, ämneslärare och universitetslärare (alla grupper vars ställningar vilar just på utbildningskapital) hållits åtskilda i analyserna.

En annan ambition har varit att förstå könsskillnader och även relationerna mellan könen. Jag har undvikit att begränsa delstudier till att gälla endera döttrar eller söner. Genom att sätta relationen mellan könen i fokus har döttrarnas utbildningsvägar kunnat tolkas i förhållande till sönernas med samma sociala ursprung och vice versa.

Den statistiska metod, specifik multipel korrespondensanalys, som jag huvudsakligen har använt tillhör familjen geometriska dataanalysmetoder. En fördel med denna typ av metoder är att det är möjligt att analysera relationerna mellan ett stort antal variabler. Min studie är därmed ett bidrag till utbildningsforskning där socialt ursprung och kön kombineras i analyserna, något som ses som en bristvara åtminstone inom svensk forskning om skola.⁸ Det vanliga är att antingen utgå från endera kön eller klass, eller analysera en variabel i taget. Därutöver har jag använt många andra slag av variabler.

Den undersökning som nu följer bygger sammanfattningsvis på kartläggningar av variationer och likheter mellan sociala grupper, mellan könen och mellan två platser.

⁷ Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Minit, Paris, 1979, s. 88–93.

⁸ Elisabet Öhrn, *Könsmönster i förändring? En kunskapsöversikt om unga i skolan*, Skolverket, Stockholm, 2002, s. 46–47.

Syfte och frågor

Huvudsyftet med undersökningen har varit att utforska hur utbildningskapitalet alstras, fördelas och förmedlas. Mina forskningsfrågor är de följande.

Vilka mönster går att finna i fördelningen av utbildningskapitalet?

- A) Hurdant är förhållandet mellan nedärvt och förvärvat utbildningskapital?
- B) Hur fördelas utbildningskapitalet över döttrar och söner med olika socialt ursprung?
- C) Vilka grupperingar av individer kan urskiljas utifrån hur nedärvt och förvärvat utbildningskapital är kombinerade med varandra?
- D) Vilken betydelse har den geografiska platsen för utbildningskapitalets fördelning?
- E) Hur använder sig döttrar och söner med olika socialt ursprung av sitt nedärvt och förvärvat utbildningskapital?

Vilka mönster går att finna i alstrandet och förmedlingen av utbildningskapital?

- A) Hur bidrar hemmet till att alstra och förmedla utbildningskapitalet?
- B) På vilka sätt bidrar utbildningssystemet i allmänhet och elitutbildningar i synnerhet till alstrandet och förmedlingen?
- C) Vilken betydelse har den geografiska platsen för hur utbildningskapitalet alstras och förmedlas?

Disposition

Del I, *Utgångspunkter*, består av de fyra första kapitlen. I kapitel 1 kartlägger jag olika utbildningsmått och sorterar jag in min undersökning under rubriken *Utbildningssociologi med franska rötter* samt diskuterar hur denna forsknings-tradition förhåller sig till andra utbildningsvetenskapliga traditioner. I kapitel 2 och 3 presenteras de forskningsverktyg och forskningstekniker som nyttjas i undersökningen. Kapitel 4, som avslutar den första delen, placerar empiriskt in studierna i Uppsala och norra Stockholm. Mönster i fördelningen av utbildningskapitalet skisseras.

Del II, *Akademi*, består av kapitel 5, 6 och 7 och handlar om Uppsalabornas döttrars och söners utbildningsinvesteringar. Kapitel 5 och 6 fördjupar bilden av förmedlingen och fördelningen av utbildningskapitalet och redogör för förhållandet mellan nedärvt och förvärvat utbildningskapital. Därtill pre-

senteras hur utbildningskapitalet fördelas över döttrar och söner med olika socialt ursprung och hur de använder sig av sitt nedärvda och förvärvade utbildningskapital i sina investeringar i högre utbildning. I kapitel 7 beskrivs funna grupperingar av individer som urskiljs utifrån kombinationer av både nedärvt och förvärvat utbildningskapital. Denna del bygger på officiell statistik.

I del III, *Plutokrati*, i vilken ingår kapitlen 8, 9 och 10, genomförs en till upplägget likadan studie som i Uppsala av studenter från Stockholms norrkommuner. I denna del utforskas samma teman som i del II. Detta leder fram till ett resonemang om betydelsen av den geografiska platsen – och indirekt sammansättningen av kapitalarter – för utbildningskapitalets förmedling och fördelning. Frågan om hur olika typer av utbildningsstrategier utvecklas i Uppsala och i norra Stockholm utforskas. Även denna del bygger på officiell statistik.

Den sista och fjärde delen bestående av kapitel 11 till 14, *Utbildningskapitalet ur olika synvinklar*, sammanfattar, utvecklar och fördjupar teman som tagits upp i de tidigare delarna. Del IV baseras främst på intervjuer med elever och studenter. Frågeställningen om det finns mönster i hur utbildningskapital alstras, förmedlas och nyttjas löper som en röd tråd i denna del. Elitutbildningarnas roll i alstrandet och förmedlingen beskrivs och analyseras. Därtill fördjupas framför allt undersökningen av den geografiska platsens betydelse för utbildningskapitalets alstrande och förmedling.

I *Sammanfattning och slutsatser* drar jag ihop trådarna och försöker säga något generellt om de mekanismer som alstrar, fördelar och förmedlar utbildningskapital.

DEL I

UTGÅNGSPUNKTER

KAPITEL 1

Inplacering

Min studie handlar om utbildningskapital och för att sätta in undersökningen i ett sammanhang har jag ringat in de verktyg inom svensk utbildningsforskning som ofta används för att fånga utbildningsframgångar samt de bakomliggande variabler som brukar nyttjas för att förklara skillnader i dessa framgångar. Jag har valt att benämna dessa variabler "utbildningsmått".

Jag argumenterar för att dels försöka behålla komplexiteten i de begrepp som man använder, dels försöka undvika att oreflekterat utgå från indelningar som kommer inifrån de system som studeras – i mitt fall det utbildningsadministrativa – eftersom dessa inte alltid behöver vara meningsfulla i ett sociologiskt perspektiv.

Det finns flera sätt att bevara komplexiteten i begreppen. Ett är att undvika att använda alltför grova mått eftersom det innebär en förlorad precision i analysen. Finmaskiga klassificeringssystem är att föredra, så länge de grupper som undersöks inte blir alltför små. Med alltför grova kategorier av exempelvis sociala grupper är det lätt hänt att företagsledarens och universitetslärares barn hamnar i samma grupp, vilket inte är helt lyckat eftersom dessa båda grupper skiljer sig väsentligt åt vad det gäller utbildningsinvesteringar. Ett annat sätt är att undersöka flera variabler samtidigt i stället för en i taget, till exempel genom att använda "ämneslärardottern från Uppsala" som analysenhet och inte nöja sig med "kvinnlig student" eller "student med akademikerbakgrund".

Utbildningsadministrativa kategoriseringar och värderingar behöver som sagt inte vara sociologiskt fruktbara. Åter till exemplet som nämndes inledningsvis: höga betyg antas vara en mer självklar väg till prestigeutbildningar i högskolan än låga. Ser vi till konstnärliga prestigeutbildningar är det få av dem som kommer in som har toppbetyg på sin meritlista.⁹ Det tycks snarare råda en omvänd logik, det vill säga att låga betyg innebär att man struntat i skolan och satsat på att investera i annat vid sidan om, däribland kanske nyttiga förberedelser för en kulturell bana. Att utgå från hur systemet definierar begreppen är givetvis i flera fall fullt rimligt och riktigt men det är inte alltid

⁹ Marta Edling & Mikael Börjesson, "Om frihet, begåvning och karismatiskt lärande inom den högre bildkonstnärliga utbildningen", s. 66–83 i *Praktiske Grunde. Tidsskrift for kultur- og samfundsviden*, nr 1, 2008, s. 67–68 och s. 77–78.

självklart att den politiska designen av utbildningssystemet stämmer överens med hur det faktiskt används. Min ingång är att användningen av systemet får definiera vad som räknas som värdefull utbildningsinvestering. Jag försöker helt enkelt att förstå systemet genom att ringa in användningen av det.

Utbildningsmått

Vilka indikatorer används för att beskriva utbildningsframgångar eller uteblivna sådana? Presentationen nedan är tänkt att ge en översikt över de vanligaste forskningsverktygen, eller utbildningsmått som jag benämnt dem, som nyttjas inom svensk utbildningsforskning. Jag har begränsat mig till egenskaper som är direkt kopplade till individen. Mått som exempelvis lärartäthet finns inte med medan betyg är direkt kopplat till individen och därmed behandlas. Jag har nöjt mig med att beskriva de mått forskare använder, även om dessa ibland är desamma som eller ligger nära dem som används i utbildningsadministrativa sammanhang. Trots att det finns studier där en rad olika mått används tänker jag diskutera de olika mätinstrumenten vart för sig, för att få en bättre förståelse för användningen av dem.¹⁰

Mått kopplade till grundskolan

I undersökningar som baseras på nationell statistik förekommer vanligen fem olika mått kopplade till grundskolan: 1) medelbetyg, 2) betyg i enskilda ämnen, 3) allmän och särskild kurs, 4) tillval samt 5) val av skola.

Medelbetyg är ett vanligt förekommande utbildningsmått eftersom det är det viktigaste urvalsinstrumentet för selektion av elever till gymnasieskolor och -utbildningar.¹¹ Inte lika vanligt är att använda betyg i enskilda skoläm-

¹⁰ Till exempel utnyttjar Robert Erikson och Jan O. Jonsson de flesta variabler som finns tillgängliga i officiell utbildningsstatistik från grund- till högskolan i sina analyser av rekryteringen till högskolan. Robert Erikson & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 1993, s. 137–142. Likaså nyttjar den forskningsgrupp som Jan-Eric Gustafsson företräder många utbildningsvariabler. Båda dessa forskargrupper gör longitudinella utbildningsstudier. Se exempelvis Jan-Eric Gustafsson, Anette Andersson & Michael Hansen, "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 137–144. Den litteratur som nämns nedan ska ses som exempel på undersökningar där olika typer av utbildningsmått används. Presentationen täcker inte alla studier på området.

¹¹ Robert Erikson & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 1993, s. 137–142 och Jan-Eric Gustafsson, Anette Andersson & Michael Hansen, "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 137–144. I de utbildningssociologiska miljöer som Robert Erikson och Jan O. Jonsson samt Jan-Eric Gustafsson företräder är medelbetyg ett väl beprövat utbildningsmått. Nämnas bör även att det från Skolverket och Utbildningsdepartementet ständigt levereras

nen.¹² Ofta väljs några strategiskt valda ämnen som matematik, svenska och engelska, vilka får representera olika aspekter av lärdom.¹³ Mycket av den forskning som behandlar bedömning i grundskolan är producerad i de miljöer där de nationella ämnesproven utarbetas.¹⁴

Val av och betyg i allmän och särskild kurs i matematik och engelska är mått som inte är brukbart längre eftersom dessa typer av kurser inte längre finns i grundskolan. Men när dessa kurser fanns förekom de som mätinstrument.¹⁵ De särskilda kurserna, som var på en mer avancerad nivå, ansågs vara ett mått på en betydligt mer framgångsrik utbildningsväg än de allmänna kurserna även om detta inte alltid är uttalat.

Även *tillvalet* i grundskolan fungerar som ett mått i utbildningsstudier. Liksom allmän och särskild kurs i matematik och engelska är tillvalet tidsbestämt. Vad man kunnat välja för kurser har varierat över tid men den viktiga skillnaden har varit mellan dem som valt språkstudier, vilket implicit har använts som ett framgångsmått, och dem som valt andra kurser.¹⁶

För vissa har det alltid funnits möjlighet att välja skola genom att söka sig till privatskolor. Men privatskolorna har varit väldigt få. Möjligheten till *val av grundskola* introducerades för flertalet i början av 1990-talet och är med andra ord en förhållandevis ny företeelse. Tidigare var det närhetsprincipen som gällde, vilket innebar att elever per automatik hamnade på en skola som låg nära hemadressen.¹⁷ I och med införandet av skolpeng har utbildningsforskare allt mer kommit att uppmärksamma betydelsen av skolval.¹⁸

uppdaterade undersökningar om betygsfördelningar. Se exempelvis Maria Stanfors, *Säkert och sakta. En kort historik över kvinnors intåg i naturvetenskaplig och teknisk utbildning*, Nothäfte 18, Skolverket och Högskoleverket, Stockholm, 2000, s. 26, och Utbildningsdepartementet, *Könsskillnader i utbildningsresultat. Fakta, mönster och perspektiv*, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2004, s. 7–8.

¹² För en historisk belysning av olika bedömningstraditioner se Christian Lundahl, *Viljan att veta vad andra vet. Kunskapsbedömning i tidigmodern, modern och senmodern skola*, Arbetslivsinstitutet, Stockholm, 2006.

¹³ Se exempelvis Maria Stanfors, *Säkert och sakta. En kort historik över kvinnors intåg i naturvetenskaplig och teknisk utbildning*, Nothäfte 18, Skolverket och Högskoleverket, Stockholm, 2000, s. 26.

¹⁴ Viveca Lindberg, "Svensk forskning om bedömning och betyg 1990–2005", i *Studies in Educational Policy and Educational Philosophy*, nr 1, 2005, s. 5.

¹⁵ Ett exempel är Göran Arnman & Ingrid Jönsson, *Segregation och svensk skola. En studie av utbildning, klass och boende*, Arkiv, Lund, 1983.

¹⁶ Göran Arnman och Ingrid Jönsson brukar, liksom Erikson och Jonsson och Gustafsson, flera mått i sina studier om differentieringen i svensk skola. Arnman och Jönsson gör noggranna analyser av betydelsen av elevernas val av allmänna och särskilda kurser samt tillvalens betydelse för segregationen. En av deras huvudpoängar är att elevernas individuella val i grundskolan bidrar till segregationen eftersom de rumsligt placeras i olika utbildningssammanhang. A.a., s. 141. Se även Göran Arnman & Ingrid Jönsson, *Olika för olika. Aspekter på svensk utbildningspolitik*, Arkiv, Lund, 1986, s. 43.

¹⁷ Därmed inte sagt att forskare inte tidigare uppmärksammat skolornas olika sociala sammansättning. Närhetsprincipen innebar en skev social sammansättning eftersom det fanns en boendesegregation. I de nämnda studierna av Göran Arnman och Ingrid Jönsson är boendesegregationen en huvudfråga, se a.a., s. 70–71, och Göran Arnman & Ingrid Jönsson, *Segregation och*

Mått kopplade till gymnasieskolan

Nedan görs en genomgång av de mått på utbildningsframgång som används när gymnasieskolan undersöks. Liksom för grundskolan går det att utkristallisera några variabler som är vanligt förekommande i studier av utbildning. Dessa är i stort sett desamma som för grundskolan men med den stora skillnaden att utbildningsvalet för gymnasieskolan är ett viktigt mått. Följande utbildningsmått behandlas nedan: 1) utbildningsval, 2) behörighet till högskolan, 3) medelbetyg, 4) betyg i enskilda ämnen eller kurser samt 5) val av skola.

En vanligt förekommande uppdelning av gymnasieutbildning är den mellan *studie- och yrkesförberedande utbildning*.¹⁹ Till de studieförberedande utbildningarna brukar räknas naturvetenskaplig, teknisk, samhällsvetenskaplig, humanistisk och ekonomisk linje, medan de övriga klassas som yrkesförberedande (i programgymnasiet räknas naturvetenskapligt, tekniskt och samhällsvetenskapligt program som studieförberedande).²⁰ De studieförberedande gymnasieutbildningarna antas som namnet anger vara den förberedande vägen till högre studier.²¹

Betygen kan användas som dikotomt mått: antingen har man *behörighet till högskolan* eller inte. Grundläggande behörighet till högskolan definieras som att man har slutbetyg från gymnasiet och godkänt betyg på minst 90 procent av kurspoängen.²² Det betyder att man inte behöver vara godkänd i alla kärn-

svensk skola. En studie av utbildning, klass och boende, Arkiv, Lund, 1983, s. 23–31. Se även Robert Erikson, "Spelar valet av skola någon roll? Effekter av grundskola och omgivning på övergången till gymnasiet", s. 132–171 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994.

¹⁸ Nihad Bunar och Jenny Kallstenius studerar effekter av den senare tidens utbildningsreformer på just elevers val av grundskola. Studien är förlagd till Stockholm och baserar sig på olika typer av empiriskt material som intervjuer, etnografiska observationer, utbildningsdokument och officiell utbildningsstatistik. Se Nihad Bunar & Jenny Kallstenius, *Valfrihet, integration och segregation i Stockholms grundskolor*, Utbildningsförvaltningen, Stockholm, 2007; Nihad Bunar, *Skolan mitt i förorten. Fyra studier om skola, segregation, integration och multikulturalism*, Symposium, Stockholm, 2001, och Nihad Bunar & Jenny Kallstenius, *"I min gamla skola lärde jag mig fel svenska". En studie om skolvalfriheten i det polariserade urbana rummet*, Integrationsverket, Norrköping, 2006.

¹⁹ I den senaste gymnasieutredningen påpekar man att det inte finns någon strikt uppdelning mellan studieförberedande och yrkesförberedande utbildningar. Utbildningsdepartementet, *Framtidsvägen. En reformerad gymnasieskola*, SOU 2008:27, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2008, s. 303–304.

²⁰ Se exempelvis Robert Erikson & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 1993, s. 187.

²¹ I Anna Sandells studie om utbildningssegregation används gymnasieutbildning som mått på utbildningssegregation och självsortering, se Anna Sandell, *Utbildningssegregation och självsortering. Om gymnasieval, genus och lokala praktiker*, Malmö högskola, Malmö, 2007.

²² Behörighet kan även uppnås på andra sätt, exempelvis via studier på vuxengymnasium eller utomlands, men merparten uppnår sin behörighet via gymnasiestudier i Sverige.

ämnen.²³ Ett annat sätt att använda betygen är att analysera dem som mått på skolframgång. *Medelbetyg* kan jämföras och skalan kan vara mer eller mindre differentierad.²⁴ När det gäller antagning till högskolestudier förekommer det att alla som har högsta betyg faktiskt inte kan antas, utan lotten får avgöra. Liksom för grundskolan nyttjas även *betyg i enskilda ämnen eller kurser*²⁵ för att mäta utbildningsframgångar.²⁶

Konkurrensen mellan skolorna om elever hårdnade under 1990-talet. *Val av skola* har kommit att bli en allt viktigare aspekt att ta i beaktande när utbildningssystemet ska utforskas. I Stockholm exempelvis, där betygsintag råder, är det lika svårt att ta sig in på vissa populära innerstadsskolor som det är att bli antagen till läkarutbildningen. Fenomenet är förhållandevis nytt och därför har val av skola inte varit ett givet utbildningsmått, men det torde bli en viktig indikator på utbildningsframgång framöver.²⁷

²³ Utbildningsdepartementet, *Vägar till högskolan för kunskap och kvalitet*, Prop. 2006/07:107, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2007, s. 9.

²⁴ Anders Lexelius har undersökt den första elevkohorten som började gymnasiet med det nya betygssystemet (1994–1997). Han studerade sambandet mellan gymnasiebetyget och resultat på högskoleprovet. Utöver medelbetyget från gymnasiet använde han medelbetyg från årskurs 9 i grundskolan och elevers gymnasiebetyg i svenska, engelska och matematik. Lexelius kom fram till att betygen i engelska och matematik har störst samband med framgång på högskoleprovet. Anders Lexelius, *Högskoleprovet och de målrelaterade betygen*, Umeå universitet, Umeå, 2004, s. 25. Christina Wikström undersökte i sin avhandling konsekvenserna av införandet av det målrelaterade betygssystemet i gymnasiet för urval till högre utbildning. I en av studierna jämförde hon elevernas medelbetyg under sex år. Hon utgick från den första elevkohorten som gick ut gymnasieskolan med de nya målrelaterade betygen (1997). Resultaten visar på att det har skett en betygsinflation i och med införandet av ett nytt betygssystem. Dessutom visar det sig att det är elever med höga betyg som har stått för den största höjningen av betygen. Christina Wikström, *Criterion-referenced measurement for educational evaluation and selection*, Umeå universitet, Umeå, 2005, s. 32–33. Se även Christina Cliffordson, "Betygsinflation i de målrelaterade gymnasiebetygen", s. 1–14 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 2004.

²⁵ Gymnasieskolan av i dag baseras på kurser på olika avancerade nivåer och eleverna får kursbetyg i stället för som tidigare ämnesbetyg.

²⁶ Christina Cliffordson och Åsa Berndtsson jämför några olika kursbetygs betydelse (matematik nivå A till E, fysik A och B, samhällskunskap A till C, svenska, inklusive svenska som andra språk, A till C samt engelska A till C) för prestationer på tre olika högskoleprogram (civilingenjörs-, högskoleingenjörs- och juristprogrammet under läsåren 1998/1999 till 2003/2004). Christina Cliffordson & Åsa Berndtsson, *Samband mellan betyg i gymnasieskolan och prestationer i högskolan*, Högskoleverket, Stockholm, 2007, s. 10–15. Även Arnman och Jönsson nyttjar betyg i svenska som mått, se Göran Arnman & Ingrid Jönsson, *Olika för olika. Aspekter på svensk utbildningspolitik*, Arkiv, Lund, 1986, s. 64.

²⁷ Stefan Lund undersöker effekter av val av gymnasieskola, gymnasieprogram och av kurser inom programmet, se Stefan Lund, *Marknad och medborgare. Elevers valhandlingar i gymnasieutbildningens integrations- och differentieringsprocesser*, Växjö universitet, Växjö, 2006, s. 113–200.

Mått kopplade till högskolan

När högskolan är med som undersökningsobjekt brukar 1) påbörjade högskolestudier, 2) högskoleutbildning, 3) högskola och 4) högskoleprov användas som framgångsmått.²⁸ Kurspoäng och kursbetyg förekommer betydligt mer sällan.²⁹

Hur stor andel av en ålderskohort som *påbörjar högskolestudier* är ett vanligt utbildningsmått. Eftersom allt fler går vidare till högre studier har övergångsfrekvensen blivit ett allt viktigare mått.³⁰ I början av 2000-talet förklarades att den politiska målsättningen var att 50 procent av en ålderskohort ska ha påbörjat högre studier innan de är 25 år fyllda³¹, vilket säkerligen också bidragit till att påbörjade högskolestudier noggrant har dokumenterats.³²

Vanligen klassificeras *högskoleutbildning* som längre eller kortare. De längre utbildningarna fungerar som indikatorer på större utbildningsinvesteringar än de kortare.³³ Ämnesområde och enskilda utbildningar används också

²⁸ Se exempelvis Jan-Eric Gustafsson, Anette Andersson & Michael Hansen, "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 176–190.

²⁹ Ewa Andersson och Tomas Grysell menar att måttet på studief framgång inom den utbildningspolitiska sfären varit, från 1950-talet, avlagd examen inom stipulerad tid. Fasta studiegångar (linjer och senare program), nya undervisningstjänster, förändrade undervisningsmetoder och nya läromedel menar de är resultatet av det reformarbete som syftat till att få fler studenter att klara studierna på utsatt tid. Ewa Andersson & Tomas Grysell, *Nöjd, klar och duktig. Studenter på fem utbildningar om studief framgång*. Umeå universitet, Umeå, 2002, s. 31.

³⁰ Som en påminnelse om utbildningsexpansionen kan nämnas att på 1920-talet gick 2 procent av en kohort vidare med högre studier. Robert Erikson & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 1993, s. 55.

³¹ Utbildningsdepartementet, *Den öppna högskolan*, Prop. 2001/02:15, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2001, s. 18. På senare tid har detta mål tonats ner.

³² Robert Erikson & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 1993, s. 182–185 och Jan-Eric Gustafsson Anette Andersson & Michael Hansen, "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 190–192. Lillemor Kim har studerat vilka konsekvenser antagningssystemet till högskolan – framför allt 1977 års tillträdesreform – har för de potentiella sökande. Villighet att studera vidare har med andra ord en framskjuten position i hennes studie. Undersökningen baserar sig på enkäter, intervjuer och observationer. Lillemor Kim, *Val och urval till högre utbildning. En studie baserad på erfarenheterna av 1977 års tillträdesreform*, Uppsala universitet, Uppsala, 1998.

³³ Jan-Eric Gustafsson, Anette Andersson och Michael Hansen använder sig av tre kategorier: kortare utbildningsprogram (120 poäng eller kortare), medellånga (längre än 120 poäng men kortare än 180 poäng) och långa utbildningsprogram (180 poäng eller längre). "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 194–196. Robert Erikson och Jan O. Jonsson har en liknande uppdelning. De gör indelningen kortare högskoleutbildning (ett- och tvååriga utbildningar), längre vanlig universitetsutbildning (treårig och längre) och prestigeutbildning (utbildning till läkare, civilingenjör, civilekonom på Handelshögskolan i Stockholm, jurist, apotekare, veterinär, tandläkare, agronom, och jägmästare). Robert Erikson & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet,

i utbildningsanalyser, särskilt när det är något specifikt område eller någon särskild utbildning som utforskas närmare.³⁴

Högskola är inte ett lika flitigt använt mått som högskoleutbildning. Etableringen av nya högskolor och dess konsekvenser för snedrekryteringen har det dock skrivits om.³⁵ En konsekvens av den kraftiga utbyggnaden av högskolan är troligen att det blir allt viktigare vilket lärosäte man har studerat vid och därmed kommer troligen även högskola att bli ett allt mer betydelsefullt utbildningsmått.

Högskoleprovet fungerar som en alternativ inträdesbiljett till högskolan och har använts sedan år 1977 som urvalsinstrument för antagning till högre studier.³⁶ Högskoleprovet är väl utforskat, både i relation till vilka som väljer att göra provet och vilka som presterar väl, men även i relation till hur väl provet fungerar som urvalsinstrument för högre studier.³⁷ Tanken med provet har bland annat varit att bredda rekryteringen till högskolan, vilket visat sig inte fungera då det främst är de som har mycket utbildningstillgångar med sig

Stockholm, 1993, s. 170–176. De analyser som Erikson och Jonsson gör är på äldre kohorter, vilket gör att den klassificering av utbildningar som används motsvarar den Jan-Eric Gustafsson brukar eftersom de utbildningar som var ett- till tvååriga förr, som sjuksköterskeutbildningen och utbildningar till låg- och mellanstadielärare, är treåriga i de senare kohorterna som Jan-Eric Gustafsson analyserar. Likaså motsvarar Gustafssons kategori långa utbildningsprogram (180 poäng eller längre) till stor del Eriksons och Jonssons kategori prestigeutbildningar.

³⁴ Juristutbildningen studerats närmare i Allan Svensson & Bo Nielsen, "Vilka kommer in på juristutbildningen och hur klarar man studierna?", s. 1–23 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 2005. Maria Stanfors undersöker närmare området naturvetenskap och teknik, se Maria Stanfors, *Säkert och sakta. En kort historik över kvinnors intåg i naturvetenskaplig och teknisk utbildning*, Nothäfte 18, Skolverket och Högskoleverket, Stockholm, 2000, s. 6–8.

³⁵ Helen Dryler, "Etablering av nya högskolor. Ett medel för minskad snedrekrytering?", s. 285–308 i *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), Carlsson, Stockholm, 1994.

³⁶ Christina Stage & Gunilla Ögren, *Högskoleprovets utveckling under åren 1977–2000. Provet sammansättning och provdeltagargruppens sammansättning och resultat*, Umeå universitet, Umeå, 2001, s. 1.

³⁷ Christina Stage har bland annat undersökt skillnader mellan könen i prestationer på provet. Stage har inte bara använt sig av den sammanlagda provpoängen utan har även analyserat utfallet av provets olika delmoment. Christina Stage, *Gruppskillnader i provresultat. Uppgiftsinnehållets betydelse för resultatskillnader mellan män och kvinnor på prov i ordkunskap och allmänorientering*, Umeå universitet, Umeå, 1985. För effekter av upprepade provtagningar, se Widar Henriksson & Birgitta Törnkvist, *The Effects of Repeated Test Taking in Relation to the Test Taker and the Rules for Selection to Higher Education in Sweden*, Umeå universitet, Umeå, 2002. Christina Cliffordson har undersökt vilken effekt återupprepade tagningar av högskoleprovet har för poängutvecklingen, se Christina Cliffordson, "Effects of Practice and Intellectual Growth on Performance on the Swedish Scholastic Aptitude Test (SweSAT)", s. 192–204 i *European Journal of Psychological Assessment*, nr 3, 2004. Se även Jan-Eric Gustafsson & Anette Westerlund, "Socialgruppskillnader i prestationer på Högskoleprovet", s. 264–284 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994. Ewa Andersson har studerat inställning till högskoleprovet hos studenter vid några högskoleutbildningar. Andersson menar att avnämningsspektivet på högskoleprovet lyst med sin frånvaro inom forskningen. Se Ewa Andersson, "Högskolestudenters syn på högskoleprovet och strategier för att antas till högre utbildning", s. 81–98 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 2, 2005, s. 84–85.

hemifrån som använder sig av det och som når de bästa resultaten.³⁸ Ett annat intressant resultat är att de som blivit antagna till högskolan via högskoleprovet presterar sämre i högskolan än de som kommit in genom sina gymnasiebetyg.³⁹ Provet fungerar alltså sämre som prognosinstrument än betygen.

Förklarande variabler

Det finns ett antal bakomliggande variabler som nyttjas för att förklara de olika val och bortval som görs i utbildningssystemet.⁴⁰ Två flitigt använda förklarande faktorer är socialt ursprung och kön men även etnicitet och demografiska faktorer förekommer.⁴¹

³⁸ Se exempelvis Jan-Eric Gustafsson, Anette Andersson & Michael Hansen, "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 184–190.

³⁹ Allan Svensson har undersökt hur väl provet fungerar som urvalsinstrument. Svensson kommer fram till att gymnasiebetygen fungerar bättre som urvalsinstrument till civilingenjörsutbildningarna än högskoleprovet. De som blivit antagna på grundval av betyg tar fler poäng, fortsätter studierna i högre grad och avlägger examen i större utsträckning. Allan Svensson, "Gymnasiebetyg eller högskoleprov som urvalsinstrument? Fallet civilingenjörsutbildningarna", s. 15–36 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 2004, s. 15.

⁴⁰ Också begåvning används som förklarande variabel, om än mer frekvent i tidigare forskning. Jag har dock valt att begränsa genomgången till mer sociologiskt orienterad utbildningsforskning. Se Kjell Härnqvist till exempel som tar upp intelligens som en bestämningsfaktor för individers val av utbildningsnivå. Kjell Härnqvist, "Individens efterfrågan på utbildning", s. 153–168 i Sigbrit Franke-Wikberg & Ulf P. Lundgren (eds), *Karriär och levnadsbana. En antologi om studie- och yrkesval*, Wahlström & Widstrand, Stockholm, 1980, s. 156.

⁴¹ Jag uppehåller mig inte här vid etnicitet utan koncentrerar mig på socialt ursprung och kön eftersom det är dessa två dimensioner som jag undersökt. Med den typ av officiell utbildningsstatistik som jag har haft tillgång till har det varit svårt att göra några vettiga klassificeringar av nationell härkomst eftersom grupperna blir antingen alltför små eller alltför heterogena. I mina undersökta studentkohorter var andelen studenter med utländskt ursprung – här definierat som student som ej har svensk förälder – sex procent i Uppsala respektive fyra procent i norra Stockholm. Om man ska ta den nationella härkomsten på allvar duger det inte med en indelning i att antingen ha svenskfödda föräldrar eller ej. Det skulle krävas en klassificering som tog hänsyn till specifikt land om det nationella ursprunget skulle göras rättvisa. Tas uppgifter om enstaka länder med i beräkningarna blir andelsberäkningar problematiska eftersom grupperna blir mycket små. Dessutom menar Mikael Palme att elever med utländsk härkomst som också har stora utbildningstillgångar har mer gemensamt kulturellt sett med svenska elever än med elever med utländskt ursprung som inte har samma mängd av utbildningsresurser. Det vill säga att utbildningskapitalet dominerar över det nationella ursprunget. Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 49. Betydelsen av utbildningskapital för dem med utländsk härkomst diskuteras även av Anita Göransson & Ida Lidegran i "En gränslös akademi? Vägar till den akademiska toppen med utländsk bakgrund i bagaget", s. 259–284 i Anita Göransson (ed.), *Makten och mångfalden. Eliter och etnicitet i Sverige*, Ds 2005:12, Justitiedepartementet, Stockholm, 2005. Inte heller har jag ägnat uppmärksamhet åt demografiska faktorer som exempelvis kohortstorlek. Jan-Eric Gustafsson (m.fl.) har visat hur kohortstorleken påverkar konkurrensen om platser i högskolan, se Jan-Eric Gustafsson, Anette Andersson & Michael Hansen, "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000, s. 192.

Det finns mycket forskning om klass och utbildning och likaså rikligt med undersökningar om kön och utbildning. Det finns däremot betydligt färre studier där socialt ursprung och kön hålls samman i analyserna. Presentationen nedan tydliggör att det finns ett antal relationer som vanligen undersöks. Dessa kan sammanfattas på följande vis: 1) skillnader mellan könen där både kvinnor och män beaktas, 2) skillnader mellan könen men antingen kvinnor eller män beaktas, 3) klasskillnader, 4) klass och kön kombineras men antingen kvinnor eller män beaktas (exempelvis kvinnor med arbetarklassbakgrund) samt 5) klass och kön kombineras men endast en eller ett par klassfraktioner beaktas. Min poäng är helt enkelt att det inte är särskilt utbrett att klass (eller socialt ursprung) och kön analyseras tillsammans eller att båda könen och flera klasser eller klassfraktioner tas med i beräkningarna.

Klass

Ett vanligt mått på den sociala bakgrunden är *föräldrarnas utbildningsnivå*. Man skulle ju kunna tänka sig att föräldrarnas skolbetyg, skola eller någon annan variabel som är kopplad till utbildningsgången likaväl hade fungerat som en indikator på det sociala ursprunget, men föräldrarnas utbildningsnivå har en särställning. Variabeln är kondenserad såtillvida att den samvarierar med en rad andra relevanta faktorer, vilket gör att den fungerar väl som indikator på social bakgrund. *Yrke, socioekonomisk indelning (SEI-kod)* och *socialgrupp I, II, och III* är andra förhållandevis vanliga mått i sammanhanget.

Tidiga studier av den sociala bakgrundens inflytande på elevers vägar genom utbildningssystemet gjordes av Kjell Härnqvist och Allan Svensson, som genomförde longitudinella utbildningsorienterade uppföljnings- och utvärderingsstudier utifrån stora databaser med olika elevkohorter.⁴² Andra som ägnat mycket uppmärksamhet åt förhållandet mellan utbildning och klass är Robert Erikson och Jan O. Jonsson som slår fast att om man ser till hela 1900-talet har den sociala snedrekryteringen i högskolan minskat, men från 1960-talet fram till början av 1990-talet har den inte förändrats nämn-

⁴² I artikeln "Klasstillhörighet och högskoleutbildning" presenteras det longitudinella Individualstatistikprojektet som började år 1961 och i vilket det samlades in uppgifter om individers skolgång och hemförhållanden (föräldrarnas yrke och utbildning) under åren 1948 till 1974 (år 1948 och 1966 samlades uppgifter in om samtliga svenskar födda vissa datum medan det under övriga år gjordes stickprov för en tiondel av årsklassen). I Individualstatistikprojektet analyserades bland annat uppväxtmiljöns betydelse för övergången till högskolan. Allan Svensson, "Klasstillhörighet och högskoleutbildning", s. 11–23 i Sigbrit Franke-Wikberg & Ulf P. Lundgren (eds), *Karriär och levnadsbana. En antologi om studie- och yrkesval*, Wahlström & Widstrand, Stockholm, 1980, s. 12–13. Se även Kjell Härnqvist & Allan Svensson, *Den sociala selektionen till gymnasietadiet. En jämförelse mellan fyra årskullar*, Betänkande av Gymnasieutredningen, SOU 1980:30, Liber/Allmänna förlaget, Stockholm, 1980; Kjell Härnqvist, "Social selektion till gymnasium och högskola", s. 95–131 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994, s. 95–97.

UTBILDNINGSKAPITAL

värt.⁴³ Även Göran Arnman och Ingrid Jönsson använder social bakgrund som förklarande variabel. De menar att den sociala skiktningen som tidigare fanns i det parallella utbildningssystemet med folkskola och läroverk har flyttat in i grundskolan.⁴⁴ Segregationen som sker i grundskolan fortsätter sedan i gymnasieskolan, och de framhåller att gymnasiet har blivit en utbildningsinstitution som gynnar barn tillhörande högre sociala skikt och missgynnar arbetarklassens barn.⁴⁵ Uppväxtvillkorens inverkan på utbildningskarriären har studerats av Helen Dryler. Hon använder sig av föräldrarnas yrke och sysselsättningsstatus för att definiera den sociala klasstillhörigheten och undersöker sedan hur den påverkar barnens studieframgångar och val av högre utbildning. Dryler visar att det framför allt är föräldrarnas utbildningsnivå som bidrar till den sociala snedrekryteringen. De ekonomiska hemförhållandena betyder inte lika mycket.⁴⁶ Mats Trondman och Nihad Bunar spetsar till det och säger att man kan tala om två utbildningsvägar för högstadieungdomar. Den ena vetter mot teoretiska gymnasiestudier och fortsatta högre studier och den andra mot yrkesförberedande gymnasieutbildningar och arbete. Den första vägen befolkas framför allt av akademikerbarn och barn till högre tjänstemän medan den andra drar till sig barn till lägre tjänstemän, hantverksinriktade småföretagare utan utbildning och arbetare. Därtill orienterar sig ungdomarna mot olika typer av kulturella praktiker. Det är de välutbildade barnen, och framför allt döttrar till dessa, som drar mot den legitima kulturen. Trondman och Bunar menar därmed att det parallellt till de två olika utbildningsvägarna finns två kulturvägar.⁴⁷

⁴³ Robert Erikson och Jan O. Jonsson skriver "När inträffade då den sociala utjämningen? Våra resultat talar för att den började på 1930-talet och att den var rätt kraftig också under 1940-, 1950- och 1960-talen. Därefter planar den ut." Erikson och Jonsson lyfter fram jordbrukardöttrarna som den grupp som under seklet har gjort de mest uppseendeväckande utbildningsframgångarna av alla. Robert Erikson & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 1993, s. 22.

⁴⁴ Göran Arnman & Ingrid Jönsson, *Segregation och svensk skola. En studie av utbildning, klass och boende*, Arkiv, Lund, 1983, s. 149–150.

⁴⁵ Göran Arnman & Ingrid Jönsson, *Olika för olika. Aspekter på svensk utbildningspolitik*, Arkiv, Lund, 1986, s. 43–49.

⁴⁶ Helen Dryler, "Uppväxtvillkor och utbildningskarriär", s. 43–72 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994, s. 69–72.

⁴⁷ Mats Trondman & Nihad Bunar, "Inledning", s. 31–162 i Nihad Bunar & Mats Trondman (eds), *Varken ung eller vuxen. "Samhället idag är ju helt rubbat"*, Atlas, Stockholm, 2001, s. 32–33. Betydelsen av kön och bostadsort lyfts även fram. "Det är till exempel större chans för ett arbetarklassbarn att byta bana genom livet om det är en flicka och om hon bor på en ort som inte domineras av arbetarklassens kulturmönster. Om hon därtill går i en skolklass som domineras av medelklassbarn ökar chansen ytterligare. Minst chans att bryta mönster har en arbetarklasskille med båda föräldrarna i lågutbildade arbetarklassyrken på en bruksort som går i en klass dominerad av arbetarklasskillar", s. 34.

Kön

Nedan ägnar jag uppmärksamhet åt undersökningar som placerar kön i första rummet, det vill säga främst använder kön som förklarande variabel. Till skillnad från forskningen om utbildning och klass – som i stor utsträckning är av kvantitativ karaktär – är den forskning som behandlar utbildning och kön i betydligt större utsträckning kvalitativ till sin art.⁴⁸ Inga Wernerssons avhandling från år 1977 var en tidig studie som fokuserade könsaspekten i utbildningssammanhang.⁴⁹ Hon studerade bland annat grundskoleelevers föreställningar om könsrollernas innehåll och klassrumsinteraktionen ur ett könsperspektiv. Wernersson sammanfattar delar av sina resultat på följande vis:

In short: girls are described in more positive terms by their teacher than boys, girls have more favorable attitudes towards the school and to their peers and girls also get better marks during the most of the school time. But: teachers interact more with boys, they are more interested in boys and give them more personal treatment and more help. While the school situation for girls seems to develop in a negative direction during the school years boys show a more positive trend. Girls are more anxious in later than in earlier grades while the opposite is the case for boys. The subject areas that are held to be suitable for girls are fewer in the higher grades than in the lower, while the male role is extended in this aspect. It seems as if girls' ability to adjust well gives them a good time during the first years in school but makes them losers in the end.⁵⁰

I spåren av Wernerssons undersökning har det kommit en rad olika utbildningsvetenskapliga undersökningar som vidrör aspekter som Wernersson studerade. En sådan studie är Jan Einarssons och Tor G. Hultmans undersökning om språk och kön i skolan. Deras analyser av den språkliga interaktionen i klassrummet visar att pojkar och flickor intog olika positioner i klassrummet, där pojkarna dominerade det språkliga utrymmet på flickornas bekostnad.⁵¹

Elisabet Öhrns avhandling behandlar också interaktionsmönstren i klassrummet utifrån ett könsperspektiv.⁵² I stora drag kan sägas att resultaten

⁴⁸ Detta är något som Caroline Berggren också uppmärksammar. Caroline Berggren, *Entering Higher Education. Gender and Class Perspectives*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2006, s. 29. Monica Rosén & Inga Wernersson menar att det är angeläget att könsforskningen även använder sig av kvantitativa metoder och i synnerhet multivariata tekniker. Monica Rosén & Inga Wernersson, "Kunskapsmönster och kön. Om nödvändigheten av kvantitativ feministisk forskning i pedagogik", s. 8–24 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 1996, s. 13.

⁴⁹ Inga Wernersson, *Könsdifferentiering i grundskolan*, Göteborgs universitet, Göteborg, 1977.

⁵⁰ A.a., s. 269.

⁵¹ Jan Einarsson & Tor G. Hultman, *Godmorgon pojkar och flickor. Om språk och kön i skolan*, Liber, Malmö, 1984. Det empiriska underlaget är inspelningar av skoldagar framför allt från låg- och mellanstadiet, a.a., s. 63–68.

⁵² Empirin består av klassrumsobservationer i årskurs nio och intervjuer med lärare och elever i de observerade klasserna. Elisabet Öhrn, *Könsmönster i klassrumsinteraktion. En observations-*

UTBILDNINGSKAPITAL

ansluter sig till Wernerssons.⁵³ Lärarna uppmuntrar pojkarnas intressen i större utsträckning än flickornas och pojkarna identifieras som individer av lärarna medan flickorna mer ses som en grupp. Men Öhrn lyfter fram att det finns variationer i interaktionen mellan klasser och mellan ämnen och att flickorna genom olika strategier försöker göra motstånd mot underordningen i klassrummet.⁵⁴

Temat kvinnor och naturvetenskapliga studier har varit föremål för en rad undersökningar.⁵⁵ Else-Marie Staberg redogör i sin avhandling för hur flickor och pojkar skiljer sig åt i mötet med högstadiets fysik, kemi och teknik.⁵⁶ Staberg har även ställt frågor om kön och naturvetenskaplig gymnasieutbildning.⁵⁷ Hon framhåller att flickorna, på högstadiet och i gymnasiet, efterfrågar

och intervjustudie av högstadielevs lärarkontakter, Göteborgs universitet, Göteborg, 1990, s. 55–60.

⁵³ Inga Wernersson, *Könsdifferiering i grundskolan*, Göteborgs universitet, Göteborg, 1977.

⁵⁴ Britt-Marie Berge har också ägnat sig åt att studera hur kön skapas i klassrummet. Britt-Marie Berge, "Könskoreografi och symboliskt våld i skolan", s. 46–54 i *Kulturella perspektiv*, nr 4, 1998. Berge har studerat när lärare utvecklade pedagogiska metoder som syftade till att främja jämställdheten i klassrummet. Britt-Marie Berge, "Styra eller styras. Att skapa kön i klassrummet", s. 15–32 i Gudrun Nordborg (ed.), *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997, s. 15–16. Ingegerd Tallberg Broman har gjort en sammanställning av olika forskningsbidrag som berör kön och utbildning. Ingegerd Tallberg Broman, *Pedagogiskt arbete och kön. Med historiska och nutida exempel*, Studentlitteratur, Lund, 2002.

⁵⁵ Det så kallade NOT-projektet (Naturvetenskap och Teknik) var ett samarbetsprojekt mellan Skolverket och Högskoleverket. Projektet löpte under perioden 1993–2003. Bland annat kopplades olika forskare till projektet som handlade om att stimulera intresset för naturvetenskap och teknik. Projektet genomfördes i två etapper, NOT 1 och NOT 2. Enbart NOT 2 hade en budget på 17 miljoner kronor, vilket visar på det stora intresset från statsmakterna av att stimulera utbildningssatsningar inom dessa områden. Kjell Gisselberg, Christina Ottander & Anders Hanberger, *NOT-projektet 1999–2003. En utvärdering*, Umeå universitet, Umeå, 2003. En aspekt i NOT 2 var att förmå fler flickor och kvinnor att satsa på studier i naturvetenskap och teknik, vilket ledde till att det producerades rapporter i ämnet. Se exempelvis Maria Stanfors, *Säkert och sakta. En kort historik över kvinnors intåg i naturvetenskaplig och teknisk utbildning*, Nothäfte 18, Skolverket och Högskoleverket, Stockholm, 2000. Sylvia Benckert har fördjupat sig i ämnet fysik ur ett könsperspektiv. Hon diskuterar hur fysikämnet kopplas till det manliga. Sylvia Benckert, "Är fysiken könlös? Reflektioner kring ett universitetsämne", s. 53–70 i Gudrun Nordborg (ed.), *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997. Sylvia Benckert och Else-Marie Staberg visar hur villkoren för kvinnliga forskare inom naturvetenskap såg ut i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Benckert och Staberg pekar på att de kvinnor som nådde långt inom naturvetenskapen under denna period kom från familjer där båda föräldrarna hade visat intresse för döttrarna och deras utbildningar. Det fanns även rikligt med kulturella tillgångar och det var framför allt mödrarna som förmedlade dessa till döttrarna. Mödrarna var dessutom i flera fall yrkesverksamma. Sylvia Benckert & Else-Marie Staberg, *Forskning med förhinder. Sex kvinnliga naturvetares väg genom livet*, Almqvist & Wiksell, Stockholm, 1992, s. 63.

⁵⁶ Else-Marie Staberg, *Olika världar, skilda värderingar. Hur flickor och pojkar möter högstadiets fysik, kemi och teknik*, Umeå universitet, Umeå, 1992.

⁵⁷ Else-Marie Staberg, *Den breda vägen. Flickor och pojkar om gymnasieskolans naturvetenskapsprogram*, Umeå universitet, Umeå, 1997 och Else-Marie Staberg, "Att gå den naturvetenskapliga vägen. Röster från gymnasieskolan", s. 33–52 i Gudrun Nordborg (ed.) *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997.

en kunskap som de kan känna sig engagerade i och där de kan integrera sig själva som subjekt.⁵⁸

På senare år har det formulerats flera projekt om maskulinitetsskapande i utbildningssammanhang och det har skett en förskjutning från ett fokus på flickor, kvinnor eller kvinnligheter till att fokusera på pojkar, män eller manligheter.⁵⁹

Ovan konstateras att kvalitativ forskning dominerar området kön och utbildning. Men det finns naturligtvis undantag. I en rapport med en forskarbilaga utgiven av Skolverket behandlas könsskillnader i utbildningsval och i uppnåendet av skolans kunskapsmål.⁶⁰ Rapporten vilar framför allt på statistik. Bland resultaten framhålls att pojkar betygsmässigt presterar ungefär 90 procent av flickornas resultat, vilket gäller för såväl grund- som gymnasieskolan. Det konstateras dock att betygsskillnaden mellan könen har varit konstant under lång tid.⁶¹ Det är således inget nytt fenomen att flickor lyckas bättre än pojkar i skolan, även om det stundtals kan låta så i den allmänna debatten. I en artikel som är kopplad till Skolverkets rapport anlägger Göran Arnman och Martin Järnek ett könsperspektiv på gymnasieskolan och arbetsmarknaden. De kommer fram till att könsutjämningen har gått fortare i yrken som kräver lång utbildning. Därav dras slutsatsen att förändringar i utbildningssystemet har stor betydelse.⁶² Ingrid Jönsson framhåller att kvinnornas framgång i utbildningssammanhang har skett i hela västvärlden och att man i många västländer finner en större andel kvinnor än män i högre utbildning. Kvinnorna presterar också bättre betygsmässigt. Hon utläser även ur statistiken att män oftare väljer yrkesinriktade sekundärutbildningar. Detta gör att de lättare slussas direkt ut i arbetslivet.⁶³

⁵⁸ A.a., s. 42.

⁵⁹ Marie Nordberg (ed.), *Manlighet i fokus. En bok om manliga pedagoger, pojkar och maskulinitetsskapande i förskola och skola*, Liber, Stockholm, 2005. Se även Marie Nordberg, "Barns och ungas livsvillkor och identitetsskapande. Om kön, sociala ordningar och pojkars maskulinitetsskapande praktiker", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport nr 287, Skolverket, Stockholm, 2006.

⁶⁰ Skolverket, *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport nr 287, Skolverket, Stockholm, 2006.

⁶¹ Det hänvisas till mätningar från 1988. A.a., s. 18–20. Allan Svensson visar i sin studie från år 1971 att redan under slutet av 1960-talet hade flickors skolprestationer ökat. Allan Svensson, *Relative achievement. School performance in relation to intelligence, sex and home environment*, Göteborgs universitet, Göteborg, 1971.

⁶² Göran Arnman & Martin Järnek, "Ett könsperspektiv på tjugo års förändringar i gymnasieskolan och på arbetsmarknaden", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport nr 287, Skolverket, Stockholm, 2006, s. 2–3.

⁶³ Ingrid Jönsson, "Utbildningsskillnader. Stabilitet och förändring i ett europeiskt perspektiv", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, Skolverket, Stockholm, 2006, s. 4. En aktuell studie på samma tema svarar Anna Sandell för. Hon har undersökt hur gymnasieval hänger samman med segregation och självsortering. Anna Sandell, *Utbildningssegregation och självsortering. Om gymnasieval, genus och lokala praktiker*, Malmö högskola, Malmö, 2007.

Klass och kön

Det är slående hur ofta klass och kön behandlas var för sig i utbildningsstudier. Detta gäller framför allt samhällsvetenskaplig forskning. Inom historiedisciplinen är läget lite annorlunda. Det finns flera studier på temat kön, klass och utbildning i historieämnet.⁶⁴ Detta är inte särskilt konstigt eftersom historiska utbildningsstudier som koncentrerar sig på könsaspekten näst intill per automatik får med en klassdimension eftersom tidigare epokers utbildningssystem var ännu hårdare socialt skiktade än dagens. Detta gör att vid studier av exempelvis flickskolor är det framför allt borgerlighetens döttrar som är under luppen. Inom utbildningsforskningen i övrigt är det som sagt mer magert med studier där socialt ursprung och kön hålls samman.⁶⁵ Men det finns exempel även inom samhällsvetenskap.

Caroline Berggren kombinerar klass och kön i kvantitativa longitudinella studier. Hon har undersökt hur studentpopulationen påverkades av ekonomiska fluktuationer på arbetsmarknaden under 1990-talet. Vidare har Berggren analyserat effekten av de vanligaste typerna av antagningsförfaranden på olika studentgrupper och hur differentieringen inom högskolan har utvecklats sett till klass och kön.⁶⁶ Berggren visar att när det var svårt att få arbete ökade antalet studenter med lite nedärvda resurser. När arbetsmarknaden återhämtade sig lämnade männen med lågt socialt ursprung högskolan medan motsvarande kvinnor stannade kvar. Berggrens studie pekar även på att det är män inom den övre medelklassen som mest framgångsrikt utnyttjar alternativa antagningsvägar som högskoleprovet och att kvinnor börjar i högskolan i större utsträckning än män, vilket gällde för såväl kvinnor med arbetarklassbakgrund som dem från övre medelklassen, medan motsvarande män i högre

⁶⁴ Några exempel: Christina Florin & Ulla Johansson, *"Där de härliga lagrarna gro..."*. Kultur, klass och kön i det svenska läroverket 1850–1914, Tiden, Stockholm, 1993; Ulla Johansson, *Normalitet, kön och klass. Liv och lärande i svenska läroverk 1927–1960*, Umeå universitet, Umeå, 2000; Hanna Markusson Winkvist, *Som isolerade öar. De lagerkransade kvinnorna och akademien under 1900-talets första hälft*, Symposium, Stockholm, 2003, och Annika Ullman, *Rektorn. En studie av en titel och dess bärare*, HLS Förlag, Stockholm, 1997. Se även Esbjörn Larssons avhandling där han beskriver manlighetsfostran på kadettutbildningen vid Karlberg. Esbjörn Larsson, *Från adlig uppfostran till borgerlig utbildning. Kungl. krigsakademien mellan åren 1792 och 1866*, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 239–326.

⁶⁵ Elisabet Öhrn har, på uppdrag av Skolverket, genomfört en inventering av könsforskning om ungdomars situation i skolan. Öhrn kommer fram till att det görs tämligen få studier där kön och social bakgrund kopplas samman. Hon framhåller att det behövs fler empiriska undersökningar som utgår från kön och klass i relation till utbildning. Dessutom slår Öhrn fast att från 1980-talet och framåt har den nordiska könsforskningen som behandlar skolan använt kvalitativa metoder i stor utsträckning. Hon menar att dagens könsforskning som relaterar till skolan riskerar att tappa bort, eller som Öhrn uttrycker det, "underskatta" dominansförhållanden mellan olika grupper av individer. Det avvikande och variationen fokuseras framför det vanliga och gemensamma. Elisabet Öhrn, *Könsmönster i förändring? En kunskapsöversikt om unga i skolan*, Skolverket, Stockholm, 2002, s. 81–84.

⁶⁶ Caroline Berggren, *Entering Higher Education. Gender and Class Perspectives*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2006, s. 37.

grad börjar på det som Berggren klassificerar som ”attraktiva program”. Lite förenklat kan sägas att de attraktiva programmen är längre yrkesförberedande utbildningar med hög status.⁶⁷ Det senare gäller för både män med arbetarklassbakgrund och män från den övre medelklassen.⁶⁸

Inger Berggren kombinerar klass och kön i sina analyser av intervjuer med kvinnliga elever med arbetarklassbakgrund.⁶⁹ Hon visar hur arbetarklassdötrarna utvecklar en identitet där de tar avstånd från beteenden i skolan som de anser tillhör medelklassens förhållningssätt, som att plugga.⁷⁰ Berggren studerar med andra ord hur identiteter formeras i relation till utbildningsinvesteringar. En annan studie, också kvalitativ, av Fanny Ambjörnsson, utgår från kvinnliga elever på det samhällsvetenskapliga programmet och barn- och fritidsprogrammet. Implicit ger valet av gymnasieprogram två olika grupper av kvinnliga elever, de med medelklassbakgrund som går det samhällsvetenskapliga programmet och de med arbetarklassbakgrund som sökt sig till barn- och fritidsprogrammet.⁷¹ Genom observationer och intervjuer har Ambjörnsson liksom Berggren undersökt hur identitetsformeringen ser ut.⁷² Ambjörnsson har till skillnad från Berggren studerat två grupper av kvinnliga elever med olika sociala bakgrunder. I studien som Ambjörnsson genomfört beaktas framför allt betydelsen av det sociala ursprunget eftersom kön konstanthålls.

Utbildningssociologi med franska rötter

Min studie är inskriven i den utbildningssociologiska tradition som den franske sociologen Pierre Bourdieu företrädde.⁷³ En rad svenska utbildningsstudier har producerats som tar sitt avstamp i denna. Donald Broady och Mikael Palme har studerat hur den svenska högskolan på 1980-talet är

⁶⁷ A.a., s. 43–44.

⁶⁸ A.a.

⁶⁹ Margareta Nilsson Lindström har fokuserat på dem som bryter mot traditionella utbildningsval. Hon har intervjuat flickor med olika socialt och nationellt ursprung. Nilsson Lindström ställer frågor om hur flickorna uppfattar valfriheten i utbildningssystemet och studerar om deras perspektiv på utbildning innehåller inslag av överskridande i relation till traditionella segregationsmönster. Margareta Nilsson Lindström, *Tradition och överskridande. En studie av flickors perspektiv på utbildning*, Lunds universitet, Lund, 1998, s. 15.

⁷⁰ Inger Berggren, *Identitet, kön och klass. Hur arbetarflickor formar sin identitet*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2001, s. 282–284.

⁷¹ Fanny Ambjörnsson, *I en klass för sig. Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*, Ordfront, Stockholm, 2004, s. 33–34.

⁷² Det finns betydligt mer forskning om identitetsformering och kön än vad det finns om formering av klassidentiteter. I Libris gav en sökning av orden ”kön identitet” 127 träffar. Orden ”klass identitet” resulterade i 22 träffar.

⁷³ Se exempelvis Pierre Bourdieu & Jean-Claude Passeron, *Les héritiers. Les étudiants et la culture*, Minuit, Paris, 1964, och Pierre Bourdieu, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989.

strukturerad och hierarkiserad.⁷⁴ Mikael Palme har särskilt studerat betydelsen av oppositionen mellan dem som har mycket ekonomiska tillgångar och dem som främst upprätthåller sin sociala ställning med hjälp av kulturella tillgångar. Det visar sig att dessa grupper förhåller sig till utbildning på olika vis och även gör skilda typer av utbildningsinvesteringar. Palme visar hur sociala grupper som innehar mycket kulturella tillgångar ser utbildning som ett livslångt projekt och ogärna satsar på "osäkra" kort när de väljer utbildning, medan grupper som står den ekonomiska polen nära ser utbildning mer i termer av nytta och ur ett mer kortsiktigt perspektiv.⁷⁵ Senare studier av högskolan har framför allt genomförts av Mikael Börjesson och Donald Broady, vilka visar att den svenska högskolans sociala struktur är stabil över tid.⁷⁶ Mikael Börjesson har undersökt kopplingen mellan det nationella och det internationella i utbildningssammanhang. Han visar hur stor roll nationella utbildningsinvesteringar spelar i kampen om åtråvärda utbildningsplatser utomlands och att det finns en homologi mellan det nationella och det internationella utbildningsfältet.⁷⁷ Också gymnasieskolan har varit föremål för forskning på såväl nationell som regional nivå. I de regionala studierna blir det tydligt att villkoren för gymnasieskolan skiljer sig väsentligt åt mellan olika regioner.⁷⁸

⁷⁴ Donald Broady & Mikael Palme, *Högskolan som fält och studenternas livsbanor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 1, HLS Förlag, Stockholm, 1992 [1989].

⁷⁵ Mikael Palme, "Personlighetsutveckling som social strategi. Den kulturella medelklassens reproduktionsstrategier", s. 275–298 i Peter Dahmén & Margaretha Rönnerberg (eds), *Spelrum. Om lek, stil och flyt i ungdomskulturen*, Filmförlaget, Uppsala, 1990. Se även Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008.

⁷⁶ Donald Broady, Mikael Börjesson & Mikael Palme, "Det svenska högskolefältet under 1990-talet. Den sociala rekryteringen och konkurrensen mellan lärosätena", s. 13–47 och s. 135–154 i Thomas Furusten (ed.), *Perspektiv på högskolan i ett förändrat Sverige*, Högskoleverket, Stockholm, 2002, s. 45. Läroutbildningens socialt sett dominerade position i högskolan har undersökts närmare. Mikael Börjesson, *Det svenska högskolefältet och lärarutbildningarna*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 30, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2003] och Elisabeth Hultqvist & Mikael Palme, "Om de kunde ge en mall". *En studie av lärarstudenternas möte med lärarutbildningen*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 40, Uppsala universitet, Uppsala, 2006.

⁷⁷ Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005.

⁷⁸ För analyser på nationell nivå och i Stockholm se Donald Broady (m.fl.), "Skolan under 1990-talet. Sociala förutsättningar och utbildningsstrategier", s. 5–133 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000 och Donald Broady & Mikael Börjesson, "En social karta över gymnasieskolan", s. 90–99 i *Ord&Bild*, nr 3–4, 2006. Ingrid Nordqvist och Monica Langerth Zetterman har undersökt gymnasieskolan i Gävleborgs län. Ingrid Nordqvist & Monica Langerth Zetterman, *Gymnasieskolan som konkurrensfält. Ett regionalt perspektiv. Gävleborgs län*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 33, Uppsala universitet, Uppsala, 2004. Ida Lidegran har studerat gymnasieskolan i Uppsala närmare. Ida Lidegran, *Uppsala. En akademiskt dominerad gymnasieskola*, Rapporter från Forsk-

Gemensamt för den nämnda forskningen är att den utgår från att elever och studenter träder in i en redan strukturerad och hierarkiserad utbildningsvärld när de väljer gymnasieutbildning eller söker sig till högskolan. Detta innebär att allt inte värderas lika utan det finns dominerande och dominerade utbildningar. Undersökningarna visar hur utbildningssystemet används olika av grupper av människor med olika mängd och art av tillgångar.

Mitt bidrag sällar sig till denna skara av studier. Jag har utgått från de sociala grupperna och därtill lagt en geografisk dimension medan de nyss nämnda studierna är mer fokuserade på utbildningsinstitutionerna och främst rör sig på en nationell nivå. Med de utbildningsmått och förklarande variabler som jag har använt har jag försökt att behålla komplexiteten och precisionen så långt det är möjligt. I stället för att undersöka variabel för variabel har mitt angreppssätt varit att fånga spridningen av olika egenskaper som antingen har varit nedärvda eller förvärvade. Relationer har fått stå i centrum, vilket gjort att jag undersökt både kvinnor och män med olika socialt ursprung. Utgångspunkten för min studie har varit en klassificering i 32 sociala grupper.⁷⁹ Jag har till exempel skilt å ena sidan söner och döttrar till universitetslärare och å andra sidan söner och döttrar till ämneslärare. En viktig princip i den använda klassificeringen är att grupper som har mer utbildningskapital än ekonomiskt kapital och vice versa inte blandas eftersom det visar sig att grupper verk-samma inom offentlig sektor gör andra utbildningsinvesteringar än de som orienterar sig mot det privata näringslivet.⁸⁰ Det vill säga att skiljer man exempelvis inte på högre tjänstemän inom offentlig och privat sektor så missar man betydelsefulla skillnader i gruppernas utbildningssatsningar.

Ett begrepp har jag borrar djupare i än i andra, nämligen utbildningskapital. Skälet till detta är att jag ansåg att utbildningskapitalet inte riktigt har undersökts i sin egen rätt. Begreppet kulturellt kapital har fått stor spridning och används i dag såväl inom forskningen som inom medie-, teater- och konstvärlden. Användningen av utbildningsnivå som en indikator på kulturellt kapital har lett till att det ofta sätts likhetstecken mellan kulturellt kapital och utbildningskapital. Detta menar jag är olyckligt. För att spetsa till det lite: höga betyg behöver inte självklart innebära förtrogenhet med Strindberg. Ofta hänger stora mängder av utbildningskapital samman med närhet

ningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 34, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2004]. Elisabeth Hultqvist har närstuderat gymnasieskolans individuella program. Elisabeth Hultqvist, *Segregerande integrering. En studie av gymnasieskolans individuella program*, HLS Förlag, Stockholm, 2001.

⁷⁹ Mikael Börjesson & Mikael Palme, "Social klassificering. Analyser av olika nomenklaturer för social klassificering och sociala gruppers karakteristika", Paper presenterat på Workshop "Kulturellt kapital och sociala klasser", Uppsala universitet, Uppsala, 12–14 okt, 2001, tabell 19, s. 13.

⁸⁰ Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008.

UTBILDNINGSKAPITAL

till kulturen.⁸¹ Men vi kan inte förutsätta att det som är gångbart inom utbildningssystemet är intimt kopplat till innehav av mycket kulturellt kapital. Begreppen är framväxta i en fransk utbildningstradition och i Frankrike är kopplingen mellan en behärskning av den dominerande kulturen och utbildningssystemet starkare än i Sverige.⁸² Detta faktum stärker argumentet att skilja mellan dessa båda aspekter i undersökningar av svenska förhållanden. Det är alltså bättre att låta det vara en empirisk fråga huruvida och i vilken utsträckning förtrogenheten med den legitima kulturen hänger samman med utbildningskapital. Genom att skilja på utbildningskapital och kulturellt kapital vinner man precision i analyserna. Mitt bidrag är med andra ord en undersökning av olika beståndsdelar av utbildningskapitalet och hur dessa är relaterade till varandra och till andra tillgångar och egenskaper.

⁸¹ Som tidigare nämnts visar Mikael Palme hur sociala grupper med mycket kulturella tillgångar ser utbildning som ett personlighetsutvecklingsprojekt medan de grupper som har mer av ekonomiskt kapital har ett mer nyttoorienterat förhållningssätt till utbildning. A.a.

⁸² Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Minuit, Paris, 1979, se framför allt s. 9–196. Se även Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 299–300.

KAPITEL 2

Forskningsredskap

Mina centrala analysredskap är hämtade från Pierre Bourdieus verktygslåda. Här ska hans begrepp förstås som just verktyg som ska användas och sättas i rörelse i empiriska studier.⁸³

Jag har i framställningen utgått från mina forskningsfrågor för att knyta begreppen nära min undersökning och demonstrera hur de är användbara för studien. Det kan verka som att turordningen har varit att först ställdes frågorna och sedan valdes analytiska grepp. Riktigt så har det inte fungerat i det praktiska forskningsarbetet. Jag har under arbetets gång pendlat mellan forskningsfrågorna och den analytiska nivån. Visst är frågorna sprungna ur en fransk utbildningssociologisk forskningstradition men samtidigt har min studie med dess avgränsningar och begränsningar genererat nya frågor till begreppen och metoderna. Exempelvis har frågan om jag kan tala om "fält" eller "rum", och i så fall vad är det för slags fält eller rum som studeras, uppkommit längs vägen. Liksom hur kopplingen mellan socialt ursprung, kön och eget förvärvat kapital ska bli undersökningsbar. Det har således inte handlat om en direktimport av ett antal Bourdieubegrepp som sedan använts för att besvara på förhand uppställda frågor utan snarare om att ett antal Bourdieubegrepp har varit en utgångspunkt som empirin har strukturerats utifrån och struktureringen har resulterat i att begreppen fyllts med nytt empiriskt innehåll.⁸⁴

⁸³ Donald Broady slår fast definitioner av Bourdieus begrepp och dessa kommer till användning i min genomgång av forskningsredskapen. Broady trycker på att vi ska se Bourdieus begrepp som redskap som mår bäst av att möta empiri. Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 167.

⁸⁴ Begreppens operationaliserbarhet tilltalar mig mycket. Bourdieus begrepp underlättar verkligen arbetet med att hålla ordning i all empiri.

Nedärvt och förvärvat kapital

Karin: Min syster har gått här och min mamma har gått här och en del av släkten har gått här och det kändes som det ligger väldigt nära hem också. Ganska nära hem. Det ligger liksom avskärmat från stan. Så det ligger ju väldigt bra. Så vet jag att dom har väldigt bra lärare.

Rösten kommer från en kvinnlig elev som gick på gymnasiets naturvetenskapliga program i Uppsala. Citatet får illustrera hur det från föräldrahemmet nedärvda kapitalet har betydelse för utbildningsattsningar av olika slag. De nedärvda tillgångarna kan vara av olika storlek och slag och jag ska nu bringa reda i vad Bourdieu menar med kapital med utgångspunkt i de kapitalarter som kommer att operationaliseras i min undersökning.

Det symboliska kapitalet hävdar Broady är fundamentet i Bourdieus sociologi. Broady menar att "symboliskt kapital är det som av sociala grupper igenkännes som värdefullt och tillerkännes värde".⁸⁵ Alla kapitalarter kan därmed fungera som symboliskt kapital om de erkänns av dominerande grupper.⁸⁶ Begreppet kulturellt kapital är en underavdelning till det symboliska kapitalet. Här exempel på kulturellt kapital:

Examina från respekterade läroanstalter, förtrogenhet med klassisk musik eller litteratur, förmåga att uttrycka sig kultiverat i tal och skrift – allt sådant är tillgångar som Bourdieu sorterar in under rubriken kulturellt kapital.⁸⁷

Jag kan avslöja att skolan som den kvinnliga eleven som citeras ovan hade valt var Lundellska skolan i Uppsala, en gymnasieskola med mycket gott renommé. Skolan var den enda som kunde utmana Katedralskolan i samma stad om vi ser till attraktionskraft för elever med höga grundskolebetyg och med mycket utbildningstillgångar i bagaget.⁸⁸ Med andra ord var dessa två skolor bärare av mycket symboliskt kapital i form av anseende.

En svensk översättning av kulturellt kapital skulle kunna vara bildningskapital, menar Broady.⁸⁹ Det kulturella kapitalet är starkt kopplat till utbildning.⁹⁰ Bourdieu visar i sina studier hur det framför allt är i hemmet och via

⁸⁵ A.a., s. 169.

⁸⁶ Pierre Bourdieu & Loïc J.D. Wacquant, *An Invitation to Reflexive Sociology*, Polity Press, Cambridge, 1992, s. 119.

⁸⁷ Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 169.

⁸⁸ Ida Lidegran, *Uppsala. En akademiskt dominerad gymnasieskola*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 34, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2004], s. 51–57.

⁸⁹ Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 174.

⁹⁰ Donald Broady, *Kapitalbegreppet som utbildningssociologiskt verktyg*, Skeptronhäften, nr 15, Uppsala universitet, Uppsala, 1998, s. 8.

utbildningssystemet som det kulturella kapitalet reproduceras.⁹¹ Men som jag varit inne på tidigare är begreppet kulturellt kapital förhållandevis vitt och svårångat. Vill man förstå olika specifika områden (eller fält) behöver man använda mer specifika kapital sorter, exempelvis utbildningskapital, litterärt kapital, konstnärligt kapital och så vidare.

Jag har uppehållit mig vid begreppet utbildningskapital – i citatet ovan är det uppenbart att det finns rikligt med nedärvda utbildningstillgångar i den familj det rörde sig om. Min undersökning handlar om att fylla begreppet utbildningskapital med innehåll. Under arbetets gång har jag använt begreppet utifrån olika ingångar. I de statistiska analyserna mättes det nedärvda utbildningskapitalet genom föräldrarnas utbildningsnivå och vem som hade högst utbildningsnivå av föräldrarna. I intervjuer var det möjligt att komma åt andra aspekter som huruvida man diskuterade skolan hemma, om man fick hjälp med läsläsning, vilka utbildningar och skolor föräldrarna föredrog och så vidare. Från de nedärvda utbildningstillgångarna skildes de förvärvade. Studenternas egna utbildningskapital fångades i de statistiska delarna främst genom val av gymnasieutbildning, språkval i gymnasiet, betyg i gymnasiet och högskoleprovpoäng. Men liksom för det nedärvda utbildningskapitalet kom jag via intervjuer åt andra aspekter av det förvärvade utbildningskapitalet, som vilka vanor en undervisningspraktik med extremt mycket undervisningsstoff formade och den vikt antagningssystemet hade för elitutbildningarnas anseende, ett anseende som även studenterna som befolkade dem kunde åtnjuta. I texten används termen skolkapital synonymt med förvärvat utbildningskapital.

Vid sidan om det kulturella kapitalet placerar Bourdieu det han kallar ekonomiskt kapital. Jag nyttjade uppgifter om föräldrarnas inkomster som en indikator på det nedärvda ekonomiska kapitalet. Det ekonomiska kapitalet skall inte förstås som enbart de samlade ekonomiska tillgångarna utan det handlar lika mycket om kännedom om ekonomins spelregler, kunskap om hur man investerar på bästa sätt, hur man sparar och vad man inte bör spendera pengar på och så vidare.⁹²

Slutligen har vi det sociala kapitalet som inte riktigt går att likställa med det kulturella och det ekonomiska eftersom det inte kan lagras på samma sätt i institutioner, titlar, examina och så vidare. Det sociala kapitalet innebär ungefär "förbindelser" enligt Broady. Dessa förbindelser kan bestå av "släkterelationer, vänskapsband eller det slag av stöd som före detta elever vid samma elitskola gärna ger varandra".⁹³ Vilka kontaktytor upprättades på de

⁹¹ Se exempelvis Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Minuit, Paris, 1979, och Pierre Bourdieu & Jean-Claude Passeron, *Les héritiers. Les étudiants et la culture*, Minuit, Paris, 1964.

⁹² Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 209–211.

⁹³ A.a., s. 177.

UTBILDNINGSKAPITAL

undersökta prestigeutbildningarna? Vad var det för sociala aktiviteter utanför själva studierna som gjorde att det var så viktigt att befinna sig där?

De olika kapitalformerna hänger samman. Läkaren har inte bara en lång och prestigefull utbildning utan även en god lön. Men jämfört med företagsledaren har läkaren mer utbildningskapital än ekonomiskt kapital och vice versa. Både kapitalvolymen och kapitalsammansättningen är föremål för undersökning här.⁹⁴

Vill man visa på det mångdimensionella i den sociala strukturen måste man söka efter olika arter av kapital. Därför har mycket av forskningsarbetet handlat om att i datamaterialet identifiera indikatorer på olika sorter av tillgångar. Detta har varit ett viktigt arbete både i hanteringen av materialet från Statistiska centralbyrån och i arbetet med intervjuer av elever och studenter. Vilken utbildning hade föräldrarna till Karin som vi mötte i det inledande citatet? Vad hade de för yrke? Vilken inkomst hade föräldrarna? Hur gick det betygsmässigt i de olika skolämnena? Mellan vilka utbildningar valde hon? Vad gjorde hon på sin fritid? Frågor av detta slag har varit vägledande både i de mer kvalitativa studierna och i de kvantitativa delarna.

I samtliga mina forskningsfrågor är utgångspunkten att det är sociologiskt givande att separera det nedärvda utbildningskapitalet från det förvärvade.

Utbildningsstrategi och utbildningshorisont

Karin: Man kommer ju ingen vart utan utbildning i dag, så är det ju bara. Så då är det ju bra att börja redan från början att få en bra utbildning, redan från lågstadiet, kan man säga, så att man har en gedigen kunskap, så att när man väl ska ut och ska plugga till något yrke. Så det gäller att man har varit med ända från början.

Strategier kan vara av många olika slag men det är framför allt begreppet utbildningsstrategi som jag har använt.⁹⁵ Strategibegreppet kan ge något missvisande associationer. Det är lätt att tro att det handlar om genomtänkta, rationella eller kalkylerande val av olika slag. Det kan vara det men ofta är så

⁹⁴ Kapitalvolymen och kapitalsammansättningen utgör de två viktigaste struktureringsprinciperna i det sociala rummet. Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Minuit, Paris, 1979, s. 140–141.

⁹⁵ I *La noblesse d'État* kartlägger Pierre Bourdieu med bistånd av Monique de Saint Martin en rad olika strategier – äktenskapsstrategier, arvsstrategier, utbildningsstrategier – som sociala grupper utvecklar för att behålla eller förbättra sin position. Pierre Bourdieu, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989, s. 386–427. Monique de Saint Martin har ägnat mycket uppmärksamhet åt just konverteringsstrategier, det vill säga hur innehav av en art av kapital (till exempel ett adligt namn) utgör basen för erövringen av en annan art av kapital (till exempel ekonomiskt). Monique de Saint Martin, *L'espace de la noblesse*, Métailié, Paris, 1993, s. 283–288.

inte fallet. Bourdieu menar att grupper, klassfraktioner och familjer medvetet och omedvetet strävar efter att behålla och förbättra sin position. Strategierna kan vara omedvetna och för individen i fråga något som varken är uttalat eller ens formulerat. Det visar sig många gånger i vad som framstår som självklart och tilldragande. I citatet ovan ser vi hur det sågs som ett självklart mål att från början få "bra utbildning". Karin som citeras ovan gick på det naturvetenskapliga programmet och menade att det var viktigt att satsa redan från de tidigaste skolåren och det var en självklarhet för henne att "plugga till något yrke". Men strategier är lika mycket kopplade till bortval. Vissa utbildningsvägar framstår som intressanta att beträda medan andra inte ens är synliga.

Sannolikheten för olika utbildningsbanor varierar med egna utbildningsmeriter, socialt ursprung, kön, utbildningsplats och så vidare och det är denna variation som kommer att undersökas närmare. Det finns ett uttryck som är mycket användbart i sammanhanget och det är "horisont av möjligheter".⁹⁶ Vilka utbildningar, skolor, språkval och betygssatsningar som är synliga är inte jämnt eller slumpmässigt fördelat utan "utbildningshorisonten" beror på var i det sociala rummet man befinner sig, det vill säga vilka resurser man har tillgång till. Strategierna syftar även till att motverka att andra sociala grupper, med annan sammansättning av kapital, flyttar fram sina positioner. De sociala striderna om vilka strategier som ska vara gångbara handlar ofta om vilket värde de olika kapitalarterna har eller bör ha. Broady kallar detta för en kamp om "växelkurserna" och ger exempel på vad det kan innebära:

Hur skall skolkapital (höga betyg) värderas vid antagning till högre utbildning? Vilket är förhållandet mellan ett givet utbildningskapital (en viss examen) och lönens storlek? Vad är förtrogenhet med ett visst slag av musik värd omräknad i allmänt kulturellt kapital?⁹⁷

Mina forskningsfrågor knyter an till strategibegreppet som därmed har varit ett viktigt forskningsredskap.

Utbildningsfält och utbildningsrum

En central utgångspunkt för mitt arbete är att utbildning och studenter förhåller sig till varandra. Genom att studenter med olika mycket och olika slag av tillgångar väljer olika utbildningsvägar kommer systemet av relationer mellan studenter och utbildningar att resultera i hierarkier och oppositioner. Frågan är hur dessa ska förstås och benämnas.

⁹⁶ Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 237–238.

⁹⁷ A.a., s. 179.

Bourdieu's fältbegrepp blev en självklar inspirationskälla för att reda ut vad för slags system som egentligen var föremål för undersökningen. Den mest autonoma formen av fält, kulturella produktionsfält, innebär att vi har att göra med professionella väl avgränsade områden där ett system av relationer mellan positioner undersöks och där det är möjligt att identifiera fältspecifikt kapital som agenterna på fältet strider om innebörden av. Exempelvis inom litteraturens fält står striden om vad som är god litteratur och gott litterärt omdöme.⁹⁸ Det finns ytterligare en rad kriterier som helst ska vara uppfyllda för att vi ska kunna tala om ett självständigt produktionsfält.⁹⁹

Skulle utbildningens produktionsfält undersökas borde rektorer, utbildningsadministratörer och utbildningspolitiker ingå i undersökning snarare än lärare och studenter. Jag var intresserad av eleverna och studenterna så något produktionsfält var inte aktuellt som föremål för min undersökning. Förutom produktionsfält pratar Bourdieu om konsumtionsfält.¹⁰⁰ Konsumtionsfälten befolkas av alla dem som konsumerar litteratur, för att återgå till exemplet ovan. Men sådana utbildningsfält som jag ämnade undersöka var inte heller renodlade konsumtionsfält. Att konsumera en bok är något annat än att faktiskt investera i utbildning som tar mycket mer tid och pengar i anspråk. Det vill säga att det jag har studerat, studenternas och utbildningarnas egenskaper, varken utgör utpräglade produktionsfält eller utpräglade konsumtionsfält.

Men man behöver inte bli lamslagen för att undersökningen inte uppfyller de högt uppställda kraven för ett autonomt produktionsfält och inte heller går att analysera som ett konsumtionsfält. Lösningen på problemet ges av Bourdieu själv när han använder fält även i en vidare mening i sina egna utbildningsstudier.¹⁰¹

Låt oss anamma denna lösning och tala om utbildningsfält men med det förbehållet att dessa inte är autonoma i samma utsträckning som exempelvis det litterära fältet var vid 1800-talets slut i Frankrike – då för övrigt Bourdieu menade att detta fält var som mest utvecklat.¹⁰² Det som talar för att man ändå kan använda begreppet utbildningsfält är att det är ett system av relationer där det finns ett sammanlänkande element, nämligen utbildning. Det som produceras i systemet är definitioner av utbildningar och olika utbild-

⁹⁸ Pierre Bourdieu, *Konstens regler. Det litterära fältets uppkomst och struktur*, Symposion, Stockholm, 2000 [1992] och Donald Broady (ed.), *Kulturens fält. En antologi redigerad av Donald Broady*, Daidalos, Göteborg, 1998, s. 14–21.

⁹⁹ Donald Broady, "Nätverk och fält", s. 49–72 i Håkan Gunneriusson (ed.), *Sociala nätverk och fält*, Opuscula Historica Upsaliensia 28, Uppsala universitet, Uppsala, 2002, s. 50–52.

¹⁰⁰ Donald Broady, *Kapitalbegreppet som utbildningssociologiskt verktyg*, Skeptronhäften nr 15, Uppsala universitet, Uppsala, 1998, s. 21.

¹⁰¹ Pierre Bourdieu, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989, s. 212–225.

¹⁰² Donald Broady, "Inledning", s. 9–28 i Pierre Bourdieu, *Konstens regler. Det litterära fältets uppkomst och struktur*, Symposion, Stockholm, 2000 [1992], s. 19.

ningars (och lärares och studerandes) värde. Där pågår även strider om vad som ska räknas som värdefull kunskap.

Utbildningsfälten kan ordnas utifrån hur utbildningsorganisationen ser ut. Det vill säga att grundskolefältet, gymnasiefältet och högskolefältet separeras. Dessa olika utbildningsfält skiljer sig från varandra på väsentliga punkter. De har olika selektionssystem, de är kopplade till olika administrativa enheter inom statsapparaten (Skolverket och Högskoleverket), de är underordnade olika ministrar (skolminister och utbildningsminister) och de rekryterar geografiskt olikartat. Medan delar av högskolefältet har en nationell rekryteringsbas är grundskolefältet och nästan hela gymnasiefältet mer regionalt och lokalt förankrade. Därmed är det svårt att tala om nationella grundskole- och gymnasiefält utan bättre att kartlägga regionala och lokala varianter av dessa. Poängen är att låta samlingsbenämningen för olika kartläggningar av system av utbildningar få vara utbildningsfält kort och gott.¹⁰³

En fråga som uppkom var hur de utbildningsstrukturer där jag utgick från en grupp elever i årskurs nio och inte från utbildningarna skulle förstås och benämnas. Mina populationer var definierade som de som gick ut årskurs nio år 1988, varefter jag kartlagt på vilka utbildningar de som tog sig till högskolan landade. Jag undersökte kohorter i Uppsala och norra Stockholm närmare. En nationell elevkohort och en elevkohort i Gävleborgs län fungerade som referenser för närstudierna i Uppsala och norra Stockholm. Här blev det svårt att tala om fält, även i en mer löslig mening, för populationerna sträckte sig över flera utbildningsnivåer – jag utgick från årskurs nio men analyserade vad som hände i gymnasiet och i högskolan. I mitt fall var därmed utbildningsrum ett mer fruktbart begrepp. Utbildningsrummet kan sägas vara det rum i vilket dessa elevers eller utbildningsbanor sträcker ut sig. På så vis blir det ett utbildningsrum som länkar till de olika utbildningsfälten.

Döttrar och söner

Det visade sig att det inte var särskilt stor könsskillnad i Uppsalapopulationen, som bestod av alla Uppsalaelever som gick ut årskurs nio år 1988, om man ser till andelar som trädde in i högskolan – 52 procent av männen och 56 procent av kvinnorna började med högskolestudier. I den nationella kohorten, som bestod av alla elever i landet som gick ut årskurs nio år 1988, var köns-

¹⁰³ Donald Broady och Mikael Palme, *Högskolan som fält och studenternas livsbanor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 1, HLS Förlag, Stockholm, 1992 [1989], s. 7–10, för analyser av högskolefältet 1978 och 1984 och Donald Broady, Mikael Börjesson & Mikael Palme, "Det svenska högskolefältet under 1990-talet. Den sociala rekryteringen och konkurrensen mellan lärosätena", s. 13–47 och s. 135–154 i Thomas Furusten (ed.), *Perspektiv på högskolan i ett förändrat Sverige*, Högskoleverket, Stockholm, 2002, s. 32–44, för fältets struktur 1998.

skillnaderna betydligt större. Av kvinnorna tog sig 41 procent vidare till högskolan och av männen 32 procent. Den kvinnliga numerära dominansen, det vill säga den större andel kvinnor som sökte sig till högre studier, tycks alltså delvis suddas ut när vi befinner oss i en ort som Uppsala där föräldrarna har stora mängder utbildningstillgångar.¹⁰⁴

Detta enkla statistiska resultat får illustrera vikten av att koppla samman kön med social gruppstillhörighet som i Uppsala framför allt innebär skillnader i arten och mängden nedärvt utbildningskapital.¹⁰⁵

För mig har utgångspunkten i relationer betytt att jag har valt att ofta använda orden döttrar och söner framför kvinnor och män.¹⁰⁶ Det är otillräckligt att endast undersöka kvinnor och män (eller kvinnliga och manliga studenter). Det kan vara en bra första analys för att ringa in olika sociala fenomen, men om vi verkligen vill förstå hur utbildningssystemet används av kvinnor och män kan vi inte nöja oss med att bara använda en social kategori. Till kategorierna män och kvinnor bör andra karaktäristika kopplas (uppgifter om föräldrarnas yrke, utbildning, inkomst och så vidare). En konsekvens av en sådan utgångspunkt är att man släpper tanken att det skulle finnas en kvinnlighet respektive manlighet och i stället tänker i termer av kvinnligheter och manligheter.¹⁰⁷ Genom att tala om döttrar och söner vill jag signalera att

¹⁰⁴ Resonemanget om hur utbildningstillgångar "suddar ut" könsskillnader finns presenterat i Ida Lidegran, "Meriter och börd. Utbildningsstrategier bland kvinnor och män från Uppsala", s. 121–131 i Mikael Börjesson, et al. (eds), *Fältanteckningar. Utbildnings- och kultursociologiska texter tillägnade Donald Broady*, Uppsala, Uppsala universitet, 2006, s. 122.

¹⁰⁵ Broady framhåller att många har kritiserat Bourdieu för att överbetona klasskillnaderna på bekostnad av könsskillnader. Det är viktigt att komma ihåg, menar Broady, att Bourdieu redan i sina tidiga utbildningssociologiska studier faktiskt uppmärksammade skillnader mellan manliga och kvinnliga studenter men att det ändå var framför allt de manliga studenterna som intresserade honom. Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm 1991 [1990], s. 219. En av hans nära medarbetare, Monique de Saint Martin, har påpekat att Bourdieu ibland "glömde bort" kvinnorna i sina undersökningar. Monique de Saint Martin, "Une inflexible domination" s. 323–331 i Pierre de Encrevé & Rose-Marie Lagrave (eds), *Travailler avec Bourdieu*, Flammarion, Paris, 2000, s. 326–327. Monique de Saint Martin har tagit kön i beaktande bland annat i studier av kvinnliga pionjärer inom akademien i Frankrike under perioden 1880 till 1930. de Saint Martin analyserar bland annat hur Simone de Beauvoirs utbildningssatsningar går att förstå i termer av familjens hotande ekonomiska deklassering. Monique de Saint Martin, "Structure du capital, différenciation selon les sexes et 'vocation' intellectuelle", s. 9–25 i *Sociologie et sociétés*, nr 2, 1989, s. 14–15.

¹⁰⁶ Litteratursociologen Toril Moi framhåller att styrkan i Bourdieus analys ligger i att han lyckas undvika att hamna i den vanliga uppdelningen mellan essentialism och antiessentialism. Hon menar att eftersom Bourdieus analys är antiessentialistisk i grunden så "förlorar han inte ur sikte att om kvinnor är socialt konstruerade som kvinnor, så är de kvinnor. Eller, på det språk som används i den aktuella teoretiska debatten inom feminismen: 'Könsskillnad är varken en fråga om ett innersta väsen eller en enkel beteckning, varken en fråga om realism eller nominalism, utan en fråga om socialt vedertagen praxis.' Toril Moi, "Att erövra Bourdieu", s. 3–25 i *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 1, 1994, s. 15.

¹⁰⁷ Många könsteoretiker framhåller vikten av att kombinera olika sociala kategorier. Anita Göransson exempelvis argumenterar för att koppla kön till klass och riktar blickarna mot

jag även tar de manliga och kvinnliga studenternas sociala ursprung i beaktande.¹⁰⁸ Så långt det är möjligt används en sådan differentiering av sociala grupper som tillåter oss att tala om universitetslärardöttrar, civilingenjörsdöttrar, ämneslärarsöner, söner till högre tjänstemän i privat sektor och så vidare. Poängen är att "konstanthålla" det sociala ursprunget och låta de könsmässiga skillnaderna och likheterna få träda fram, det vill säga jämföra universitetslärardöttrar med universitetslärarsöner eller läkardöttrar med läkarsöner och så vidare. Jag menar inte att vi endast är en produkt av vårt sociala ursprung utan vill med användandet av termerna döttrar och söner kondenserat lyfta fram flera sociala dimensioner.

Eliter och elitutbildningar

En fråga man kan ställa sig är: varför studera dem med mycket tillgångar, eller med andra ord, varför är eliter och elitutbildningar intressanta att undersöka?

En viktig utgångspunkt i min studie är utbildningssystemets struktur och hierarkisering och med det menas att vissa utbildningar har mer tillgångar och prestige än andra.¹⁰⁹ Dessa tillgångar som en utbildning har kan exempelvis mätas i vilka studenter som den attraherar, lärarkårens sammansättning, forskningsresurser, vilka yrkesbanor utbildningen förbereder för och så vidare.¹¹⁰ Att Handelshögskolans civilekonomprogram ur samtliga dessa aspekter

kopplingen mellan det dominerande könet och den dominerande klassen. Anita Göransson, "Mening, makt och materialitet. Ett försök att förena realistiska och poststrukturalistiska positioner", s. 3–26 i *Häftan för kritiska studier*, nr 4, 1998, s. 9. Intersektionalitetsforskningen är ett annat exempel på ambitionen att ta flera sociala dimensioner i beaktande samtidigt. Nina Lykke, "Intersektionalitet. Ett användbart begrepp för genusforskningen", s. 47–57 i *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 1, 2003, och Paulina de los Reyes & Diana Mulinari, *Intersektionalitet. Kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap*, Liber, Malmö, 2005.

¹⁰⁸ Det relationella tänkandet framgår tydligt i *Den manliga dominansen* av Pierre Bourdieu där det går att läsa: "De synliga förändringarna i kvinnornas villkor döljer beständigheten i de osynliga strukturer som bara kan blottläggas av ett relationellt tänkande som förmår sätta familjeökonomi, och följaktligen den arbetsdelning och maktfördelning som kännetecknar den, och arbetsmarknadens olika sektorer (fälten), där kvinnor och män verkar, i relation till varandra. Detta i stället för att, som man vanligen gör, studera uppgiftsfördelningen och i synnerhet rangordningen mellan könen i det husliga och icke husliga arbetet i isolerat tillstånd." Pierre Bourdieu, *Den manliga dominansen*, Daidalos, Göteborg, 1999 [1998], s. 123. En av huvudpöngerna som Bourdieu gör i *Den manliga dominansen* är att män framför allt förhåller sig till andra män. Kvinnor och definitioner av kvinnlighet fungerar som medel i strider om definitioner av manlighet män emellan.

¹⁰⁹ Donald Broady & Mikael Palme, *Högskolan som fält och studenternas livsbanor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 1, Stockholm, HLS Förlag, 1992 [1989], för analyser av högskolefältet 1978 och 1984 och Donald Broady, Mikael Börjesson & Mikael Palme, "Det svenska högskolefältet under 1990-talet. Den sociala rekryteringen och konkurrensen mellan lärosätena", s. 13–47 och s. 135–154 i Thomas Furusten (ed.), *Perspektiv på högskolan i ett förändrat Sverige*, Högskoleverket, Stockholm, 2002, för fältets struktur 1998.

¹¹⁰ A.a., s. 14–17.

skiljer sig från civilekonomprogrammet vid högskolan i Skövde torde inte överraska någon men det viktiga är att dra slutsatsen att detta får konsekvenser för den som väljer att träda in på högskolefältet. Utbildningarna har olika stark attraktionskraft som beror på fördelningen av tillgångar, och de dominerande utbildningarna påverkar fältet i övrigt genom att sätta agendan för vad som räknas som en statusfylld utbildning. Handelshögskolan i Stockholm behöver kort sagt inte orientera sig mot högskolan i Skövde på samma sätt som högskolan i Skövde är tvungen att förhålla sig till Handelshögskolan. Ur detta resonemang kan man sluta sig till att det är en poäng att studera elitutbildningar eftersom det är dessa som fältets övriga aktörer tvingas förhålla sig till. Med andra ord definieras en elitutbildning av att den är svår att komma in på och att den därmed befolkas av individer med mycket förvärvat utbildningskapital. Det visar sig att med detta följer att den oftast rekryterar stor andel individer med mycket nedärvda utbildningstillgångar.

På samma sätt kan man argumentera för att de sociala eliterna, det vill säga grupper med mycket tillgångar, dikterar villkoren för vilka utbildningsvägar som kan ses som värdefulla att investera i. Detta innebär att man genom att studera eliter och elitutbildningar i viss mån även kan förstå de dominerade utbildningarnas och gruppernas egenskaper och villkor.

Så till mer handfasta definitioner av eliter. Den svenska maktutredningen tog fasta på vissa positioner för att definiera en elit – exempelvis samtliga chefredaktörer för större tidningar, samtliga tjänstemän på högre chefsnivå i större företag och så vidare.¹¹¹ Ett likartat sätt att identifiera eliter tillämpades i projektet "Kön och den sociala reproduktionen av eliter i ett komparativt perspektiv", med det tillägget att kön hade en central position i analyserna.¹¹² Förhållandet mellan elitposition och högre klass och kön analyserades genom att det sociala ursprunget och andelen kvinnor och män inom olika maktgrupper undersöktes, vilket möjliggjorde en diskussion om hur "öppna" eller "slutna" olika eliter är.¹¹³

De definitioner av eliter som jag har använt skiljer sig från dem som de ovan nämnda undersökningarna bygger på. Jag har laborerat med vidare definitioner, vilka ungefärligen sammanfaller med kategorier som högre klass eller högre tjänstemän. Jag tar också en annan startpunkt. I stället för att utgå från ett antal elitpositioner och studera innehavarnas sociala ursprung, kön och relationer till varandra har jag vänt på perspektivet och utgått från en analys av ett utbildningsrum befolkat av elever som gick ut grundskolan år 1988. Urvalsregeln för min studentkohort var alla elever som gick ut treårig teoretisk linje på gymnasiet och påbörjade högre studier. Ur denna grupp laborerar

¹¹¹ Olof Petersson (ed.), *Maktbegreppet*, Carlsson, Stockholm, 1987.

¹¹² Anita Göransson (ed.), *Maktens kön. Kvinnor och män i den svenska makteliten på 2000-talet*, Nya Doxa, Nora, 2007, s. 54–56.

¹¹³ A.a.

jag sedan med fyra olika typer av eliter: utbildningselit, ekonomisk elit, social elit och meritokratisk elit. Dessa benämningar är snarare ett resultat av de empiriska undersökningarna än teoretiska ingångsverktyg. Med utbildningselit åsyftas de studenter som kombinerade stora mängder nedärvt utbildningskapital med mycket förvärvat utbildningskapital. Till den ekonomiska eliten räknade jag sociala grupper som hade förhållandevis stora mängder ekonomiskt kapital. När jag behövde särskilja dem med framför allt mycket nedärvt utbildningskapital från dem med främst stora förvärvade utbildningstillgångar använde jag termerna social och meritokratisk elit. Social elit används för att benämna dem med mycket nedärvt utbildningskapital men lite förvärvat dito. Meritokratisk elit innefattar dem med mycket förvärvat utbildningskapital men mindre mängder nedärvda utbildningstillgångar.

Geografisk dimension

Hittills har jag uppehållit mig vid den sociala och könsmissiga dimensionen. Men geografien spelar också roll för utbildningsvalen.¹¹⁴ Närheten till universitetsutbildningar, studentkulturen och det akademiska livet påverkar "utbildningsklimatet". Att vara uppvuxen i Uppsala innebär förmodligen att man redan under högstadietiden har stött på universitetsvärlden ur någon aspekt. Många (givetvis inte alla) blir tidigt inskolade i studentlivet. Kommer man från en liten ort utan högskola är det inte lika sannolikt att studentlivet finns nära till hands. Det handlar då snarare om att i utbildningskataloger läsa sig till vilka utbildningar som finns.

Uppsala universitets kraftiga dragningskraft på Uppsalaeleverna framkom inte bara i statistiken utan även i de intervjuer jag gjorde med elever som gick det andra och tredje året på det naturvetenskapliga programmet. Nästan alla de intervjuade hade klart för sig vilken högskoleutbildning som de tänkte satsa på framöver och flera ville även läsa vidare vid Uppsala universitet och såg att de i framtiden var bosatta i Uppsala. Så här svarade Kristoffer – som ämnade satsa på en civilingenjörsutbildning – när jag förhastade mig och utgick från att det bara fanns två lärosäten som räknades.

Ida: Om du får välja då, KTH eller Chalmers?

Peter: Uppsala universitet.

Ida: Jaså?

Peter: Ja, på sätt och vis faktiskt. Jag har hört på så många ställen att just Uppsala universitet ligger högt i rangordningen bland de olika universiteten.

¹¹⁴ Se Pierre Bourdieu, "Effets de lieu", s. 159–167 i Pierre Bourdieu (ed.), *La misère du monde*, Seuil, Paris, 1993. Se även Franck Poupeau & Jean-Christophe François, *Le sens du placement. Ségrégation résidentielle et ségrégation scolaire*, Raisons d'agir, Paris, 2008, och Marco Oberti, *L'école dans la ville. Ségrégation, mixité, carte scolaire*, Sciences-Po, Paris, 2007.

UTBILDNINGSKAPITAL

Chalmers ligger inte lika bra, Chalmers ligger sämre till än KTH och KTH och Uppsala ligger ungefär lika.

Stockholm å andra sidan har också ett stort universitet men den demografiska profilen ser annorlunda ut. I flera avseenden kan vi se Stockholm som en motsats till Uppsala. I Stockholm finner vi en stark ekonomisk pol, som en följd av en överrepresentation av företagsledare och högre tjänstemän inom privat sektor, vilket saknar motstycke i Uppsala. I stället har Uppsala en kraftig överrepresentation av grupper som är knutna till en offentlig sektor (såsom universitetslärare, läkare och högre tjänstemän inom offentlig sektor). Detta betyder att vi i Uppsala framför allt hittar en utbildningselit medan vi i Stockholm även finner en ekonomisk elit som inte i samma utsträckning existerar i Uppsala. Dessa skillnader kan man anta påverkar vilka utbildningsvägar som dominerar.¹¹⁵

I relation till det sagda kan följande fråga ställas: Vilken betydelse har den geografiska platsen för utbildningskapitalets alstring, fördelning och förmedling?

¹¹⁵ I artikeln *I korsningen mellan kön och klass* visas hur "samma" sociala grupper orienterar sig olika i utbildningssystemet, ett resultat som kan ses som en effekt av den geografiska skillnaden. Ida Lidegran (m.fl.), "I korsningen mellan kön och klass. Gymnasieskolan i riket, i Uppsala och i Gävle", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i målpuppfyllelse och utbildningsval*, rapport 287, Skolverket, Stockholm, 2006, s. 12.

KAPITEL 3

Forsknings tekniker

De viktigaste principerna i mitt val av forskningstekniker var att välja sådana som fungerade väl med de valda teoretiska verktygen och att nyttja flera olika forskningstekniker. Därutöver var komparationer av olika slag – mellan sociala grupper, mellan döttrar och söner, mellan Uppsala och norra Stockholm och så vidare – inbyggda i undersökningsdesignen.

De metodregler som Bourdieu lanserar handlar framför allt om att övervinna vad han kallar "epistemologiska hinder".¹¹⁶ Det handlar om att bryta mot "vardagstänkandet" och den "spontana sociologin". Genom att olika populationer av studenter, geografiska platser, utbildningssystem, delområden i utbildningssystemet, sociala grupper och så vidare jämförs kan vissa särdrag påvisas, vilket motverkar risken att sätta förutfattade meningar på pränt.¹¹⁷

Fördjupade analyser genomfördes på en grupp studenter från Uppsala respektive Stockholm, närmare bestämt fyra ekonomiskt starka kommuner i norra Stockholm.¹¹⁸ Som referenspunkter för mina studier fungerade dels en

¹¹⁶ Pierre Bourdieu, Jean-Claude Chamboredon & Jean-Claude Passeron, *Le métier de sociologue*, Livre I, Mouton/Bordas, Paris, 1968, s. 28–29. Se även Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 446.

¹¹⁷ Bourdieu ägnar även uppmärksamhet åt förändringar över tid. I *La distinction* och i *La noblesse d'État* är tiden en viktig faktor för att förstå förändringar. I det första fallet visar han hur olika kapital förändras över tid genom att olika sociala grupper förändras i storlek och i *La noblesse d'État* är det franska högskolefältet och maktfältet i blickfånget för förändring. Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Minuit, Paris, 1979, och Pierre Bourdieu, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989.

¹¹⁸ Den forskningsgrupp som jag ingår i, forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi (SEC), disponerar sedan hösten 2000 ett från Statistiska centralbyrån (SCB) beställt individbaserade och avidentifierade register över samtliga studenter i svensk högskola (från SCB:s Högskoleregister) och samtliga svenskar som läser utomlands (från CSN:s register) för åren höstterminen 1993 till vårterminen 1999. I registret ingår dessutom samtliga elever som gick ut grundskolan år 1988 och år 1993, samt samtliga elever som gick ut gymnasieskolan åren 1990, 1991 och 1992 och totalregister över elever i gymnasieskolan åren 1994 och 1995. För ovan nämnda populationer har bland annat uppgifter lagts på från Folk- och bostadsräkningen (FoB) åren 1980, 1985 och 1990 om individerna och deras föräldrar (yrke, inkomst, utbildning, boendeform, invandring, civilstånd, församling, med mera) samt från Registret över rikets totala befolkning (RTB) för år 1999 (inkomst, utbildning, civilstånd, församling och invandring) och för individerna själva information om gymnasieutbildning (skola och utbildning) och gymnasiebetyg (medelbetyg och betyg i vissa ämnen) för åren 1988 till 1998. Därutöver finns uppgifter om högskoleprovresultat för samtliga provtillfällen (dels totalpoäng, dels resultat på varje

nationell kohort av elever, dels en kohort elever från Gävleborgs län. Jämförelser med den nationella kohorten gav riktmärken för vad som särskilde en akademisk stad som Uppsala och en ekonomisk elit i Stockholm. Jämförelsen mellan Uppsala och Stockholms norrkommuner möjliggjorde i sin tur mer noggranna undersökningar av likheter och skillnader i hur utbildningskapitalet alstrades, fördelades och förmedlades i två regioner med olika social sammansättning. Gävleborgs län valdes som en motpol till de dominerande positioner som Uppsala och de utvalda Stockholmskommunerna intog.

En annan väg som underlättar brytningen med vardagstänkandet är att använda flera olika forskningstekniker och undersökningsmaterial.¹¹⁹ Det gäller med andra ord att samla in så mycket information som möjligt om sitt studieobjekt och inte låta sig begränsas av uppdelningar som kvalitativa och kvantitativa metoder. Jag har låtit mig inspireras av detta och brukat olika statistiska tekniker samt intervjuat elever som gick det naturvetenskapliga programmet i Uppsala och studenter på elitutbildningar i Stockholm.

Mångdimensionell statistik

Multipel korrespondensanalys och närbesläktade tekniker har varit centrala statistiska metoder i min undersökning.¹²⁰ Bourdieu lyfter fram vikten av statistik och menar att den kan vara till hjälp när strukturer i den sociala världen ska blottläggas genom att vi kan röra oss bortom enskilda individers öden. Han menar vidare att statistik kan hjälpa oss att bryta med vardagliga

enskild uppgift) för åren 1989–1998, uppgifter om poängproduktion i högskolan för åren höstterminen år 1993 till och med vårterminen år 1999 och uppgifter om tidigare högskolestudier (åren 1977 till 1993). I min undersökning använde jag följande register: högskoleregistret (1977 till 1999), Folk- och bostadsräkningarna (1980, 1985, 1990), Registret över Rikets totala befolkning (1999), Gymnasieregistren (1988 till 1998) samt Högskoleprovet (1989 till 1998). Kodningen av variablerna har i del I anpassats till att visa skillnader i tillgångar mellan de olika undersökningskohorterna. I del 2 och 3 baseras kodningen på fördelningar som är lämpliga för geometrisk dataanalys.

¹¹⁹ Det räcker med att öppna något av de större verken av Bourdieu, till exempel *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, så kan vi snabbt konstatera att han blandar statistik med mer kvalitativa metoder och att han använder sig av en mängd olika undersökningsmaterial, allt från lärares anteckningsböcker till enkäter och officiell utbildningsstatistik. Det är även slående hur otraditionellt resultaten presenteras. I texten blandas tabeller med intervjuer och bildcollage.

¹²⁰ Preliminära versioner av analyserna i Del II nedan har presenterats bland annat under kursen *Korrespondensanalys i utbildnings- och kultursociologin* som anordnades i Uppsala och var ingick flera sociologiska sessioner med bland andra Henry Rouanet, Brigitte Le Roux och Frédéric Lebaron, tidigare medarbetare till Bourdieu, och där temat var hur Bourdieu använt sig av statistik under sin forskarkarriär. Ämnena för föreläsningarna var bland annat "Statistics and Bourdieu: from Les Héritiers to La Distinction", "The Construction of social space and Geometric Data Analysis" och "Geometric Data Analysis in Bourdieu's sociology: The field of publishers". Se www.skeptron.uu.se/broadly/sec/k-kor06.htm, 2009-03-30.

antaganden.¹²¹ Mitt val av statistiska tekniker står nära de valda teoretiska verktygen. Då mina forskningsfrågor utgår från relationer av olika slag – mellan döttrar och söner, mellan universitetslärar- och företagsledarbarn, mellan Uppsala och norra Stockholm och så vidare – bör de valda statistiska metoderna underlätta arbetet med att kartlägga relationer. Multipel korrespondensanalys motsvarade detta krav och blev därför mitt val.¹²² Även deskriptiv statistik som frekvens- och korstabeller har varit viktiga inslag i arbetet.

Därmed är det på sin plats att lite närmare diskutera den multipla korrespondensanalysens särart och relatera metoden till mina studier.

Geometrisk dataanalys

Multipel korrespondensanalys – som ingår i den grupp metoder som samlas under benämningen geometrisk dataanalys (GDA) – skapar avstånd mellan individer. Avstånden presenteras dessutom i ett mångdimensionellt rum. Det är frågan om en geometrisk ansats där det spatials har stor betydelse för tolkningen.

Matematikerna Henry Rouanet och Brigitte Le Roux har vidareutvecklat de geometriska dataanalysmetoderna.¹²³ Mikael Palme och Donald Broady gjorde under 1980-talet korrespondensanalyser – av bland annat högskolefältet – och introducerade därmed metoden för svenska samhällsvetare.¹²⁴ Mikael Börjessons avhandling om transnationella utbildningsstrategier är ett svenskt bidrag till spridningen av den ”nya generationen korrespondensanalyser” sprungna ur Rouanets och Le Rouxs metodskolning.¹²⁵ Ett norskt bidrag till metodens spridning är undersökningen av det norska maktfältet där olika

¹²¹ Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990], s. 478.

¹²² Det kom att visa sig att de metoder som under 1960- och 1970-talen utvecklades av Jean-Paul Benzécri och hans medarbetare var väl förenliga med Bourdieus sociologiska ambitioner. Dessa statistiska metoder passade ihop med det relationella tänkandet, och korrespondensanalysen kom att bli ett viktigt redskap i hans arbete. I avsnittet ”Sociologi och statistik” beskriver Broady Bourdieus relation till Benzécri-traditionen och korrespondensanalysen, a.a., s. 473–527.

¹²³ Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004. Författarna redogör för den ur Benzécri-traditionen sprungna korrespondensanalysens matematiska grunder. I denna bok finner man även exempel på hur man praktiskt kan tillämpa metoderna (se ”The Culture Example”, s. 221–241). Rouanet och Le Roux har arbetat nära Jean-Paul Benzécri och Brigitte Le Roux hade Benzécri som sin handledare. De har vidareutvecklat hans metoder och dataprogram samt skrivit flera läroböcker.

¹²⁴ Donald Broady & Mikael Palme, *Högskolan som fält och studenternas livsbanor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 1, HLS Förlag, Stockholm, 1992 [1989], s. 7–10.

¹²⁵ Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 36–42.

sociala dimensioner i den norska makteliten blottläggs.¹²⁶ Även historiska studier baserade på GDA förekommer.¹²⁷ Ett centralt tillskott till metoden på senare år är att individerna får synas i analyserna och att man därmed inte enbart arbetar med medelvärden för olika variabelvärden. Jag återkommer till individerna.

En viktig skillnad är den mellan enkel och multipel korrespondensanalys. Enkel korrespondensanalys (CA) bygger på en korstabell där man vanligtvis har två variabler. Detta betyder att metoden begränsar oss till att undersöka två variabler åt gången. I den multipla korrespondensanalysen (MCA) kan många variabler analyseras samtidigt.¹²⁸ Man utgår från en tabell som innehåller individer som rader och variabler som kolumner. Den multipla korrespondensanalysen resulterar i två så kallade euklidiska rum: ett rum för modaliteterna, som är detsamma som variabelvärden, och ett rum för individerna.¹²⁹ Rummen består av ett antal axlar eller dimensioner. Den första axeln förklarar de viktigaste funna skillnaderna i det undersökta materialet, den andra axeln de näst mest betydande skillnaderna och så vidare. Hur många axlar som tolkas bestäms dels av hur mycket de olika axlarna förklarar variationen i materialet och dels av vad som är sociologiskt meningsfullt att förklara. Även om metoden resulterar i, som i mitt fall, tjugotalet axlar är det ofta endast meningsfullt att tolka ungefär tre till fyra av dem. Metoden reducerar komplexiteten i materialet och de första axlarna förklarar mest. Tolkningen av axlarna handlar om att spåra oppositioner i materialet. Studenter – som det i mitt fall handlar om – som hamnar långt från varandra längs olika axlar har lite gemensamt medan de som hamnar nära varandra har liknande sociala egenskaper.

¹²⁶ Johs. Hjellbrekke, Brigitte Le Roux, Olav Korsnes, Frédéric Lebaron, Lennart Rosenlund & Henry Rouanet, *The Norwegian Field of Power Anno 2000*, s. 245–273 i *European Societies*, nr 2, 2007.

¹²⁷ Esbjörn Larssons studie är den första svenska historiska undersökningen där multipel korrespondensanalys används på ett historiskt material. Esbjörn Larsson, *Från adlig uppfostran till borgerlig utbildning. Kungl. Krigsakademien mellan åren 1792 och 1866*, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 71–144.

¹²⁸ Principalkomponentanalysen (PCA) är en närbesläktad metod. Flera variabler kan analyseras samtidigt men det som skiljer den från den multipla korrespondensanalysen är att den bygger på numeriska variabler medan korrespondensanalysen utgår från kategoriska variabler (kön, gymnasieutbildning och yrke är exempel på variabler som brukar behandlas som kategoriska variabler medan inkomst och testresultat brukar vara numeriska). För sociologer som ofta använder sig av information som är av kvalitativ art är den multipla korrespondensanalysen mycket användbar. Vad det gäller den multipla korrespondensanalysen är det fullt möjligt att omvandla numeriska variabler (om man har sådana) till kategoriska. Det är däremot omöjligt att gå åt andra hållet från kategoriska variabler till numeriska. Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 37–38, not 88.

¹²⁹ För en matematisk beskrivning av euklidiskt rum se Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004, s. 75–128.

Förenklat kan modellen för arbetsgången med de statistiska analyserna beskrivas på följande vis: utgångspunkten var ett sociologiskt problem, relevant datamaterial samlades in och kodades, geometrisk dataanalys användes och resultaten tolkades, först statistiskt och därefter sociologiskt.¹³⁰

Individerna får synas

Individerna är oerhört centrala i analysen och även om det är strukturer som kartläggs får individerna träda fram. Det är individerna som bär på de egenskaper som jag valt att analysera med multipel korrespondensanalys. Varje individ har en profil som grundar sig på de värden som individen i fråga hade för de olika aktiva variablerna. Ett exempel på en individprofil: hade gått naturvetenskaplig linje, hade mycket höga betyg med sig från gymnasiet, hade läst franska på gymnasiet, hade mycket höga högskoleprovpoäng, kom från ett hem där föräldrarna hade hög inkomst, kom från ett hem där minst en förälder hade forskarutbildning, kom från ett hem där minst en förälder var statsanställd och där fadern hade högst utbildningsnivå av föräldrarna. Har två individer exakt samma profil – det vill säga samma värden i samtliga variabler – kommer de att hamna på exakt samma position i det mångdimensionella rummet. Om man vill särskilja dessa måste man lägga till en ny variabel för vilken de två inte har samma värde. Vad man vill uppnå är helt enkelt en så stor spridning på individerna som möjligt. Optimalt är att ha så få överlappningar mellan individprofiler som möjligt.

Individerna i rummet av individer benämns individmoln. För att få en känsla för individmolnets struktur och dess gränser kan så kallade landmärken konstrueras. Det är påhittade individer som har en profil som består av de mest extrema egenskaperna längs de olika axlarna. Jag har helt enkelt konstruerat individer som har en profil av egenskaper som gör att de hamnar i grafens ytterkanter och befinner sig så långt ifrån varandra i rummet som möjligt. På så vis fick jag lättare grepp om vilka individer som befann sig nära varandra och vilka som hade stora sociala avstånd mellan sig.¹³¹ Landmärkena är inte aktiva individer och bidrar således inte till upprättandet av utbildningsrummet.

Individmolnen ger också information om hur spridningen inom olika variabelvärden ser ut. Medelvärden för var klasslärardöttrarna återfinns i rummet informerar till exempel om en sak men spridningen av dessa döttrar kan se lite olika ut. Gruppen kan vara koncentrerad eller ha en stor spridning utan att detta framgår av medelvärdet för gruppen som helhet. Individmolnet ger

¹³⁰ Se kursmaterial *Geometric Data Analysis I. Overview of Geometric Data Analysis*, från kursen "Korrespondensanalys i utbildnings- och kultursociologin". Finns tillgängligt på webbadressen www.skeptron.uu.se/broadly/sec/k-kor06.htm, 2009-03-30.

¹³¹ Rent tekniskt går man tillväga så att man i sitt dataset lägger till individer och ger dem de mest extrema variabelvärdena längs varje axels negativa och positiva pol.

UTBILDNINGSKAPITAL

då upplysning om hur spridd eller koncentrerad – heterogen eller homogen – gruppen är.¹³²

Utöver den multipla korrespondensanalysen har jag använt så kallad euklidisk klassificering.¹³³ Genom klassificeringen delas individer upp i mindre grupper som har liknande egenskaper. Uppdelningen bygger på resultatet från den multipla korrespondensanalysen. Det är individernas koordinater i det mångdimensionella rummet som ger klassificeringen. Principen att klassificeringen bygger på individernas placering i det euklidiska rummet har gett metoden dess namn. Klassificeringen syftar till att föra samman liknande individer och samtidigt optimera skillnaderna i materialet genom grupperingarna.¹³⁴

The overall objective of any classification method is intuitive. What is sought is to construct clusters of objects – in GDA subclouds of points – so that the objects within a same cluster are as close together as possible whereas those belonging to different clusters are as remote from one another as possible – even though, in some situation these two demands may not be easy to reconcile.¹³⁵

Den euklidiska klassificeringen är således en typ av klusteranalys. Klassificeringsprincipen är sådan att individer sammanförs till allt större grupper så att en hierarkisk struktur erhålles. I det sista steget sammanförs alla individer till en enda grupp. Vid tolkningen av den euklidiska klassificeringen vänder man på det hela och börjar med att tolka gruppen som befinner sig högst upp i hierarkin. Sedan undersöker man hur individerna delas upp i undergrupper.¹³⁶

¹³² Henry Rouanet (m.fl.) menar att Pierre Bourdieu i *La distinction* lade grunden till att undersöka spridningen inom de sociala grupperna. Bourdieu nöjde sig inte med att konstatera var medelpunkterna för spridningen av de sociala grupperna befann sig. Han tänkte i individmoln, det vill säga i termer av spridningen inom grupper. Henry Rouanet, Werner Ackermann & Brigitte Le Roux, "The geometric analysis of questionnaires. The lesson of Bourdieu's *La Distinction*", s. 5–18 i *Bulletin de Méthodologie Sociologique*, 2000, s. 10.

¹³³ Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004, s. 106–107.

¹³⁴ Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapport från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 39.

¹³⁵ Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004, s. 106.

¹³⁶ Den euklidiska klassificeringen, poängterar Le Roux och Rouanet, är sprungen ur en Benzécritradition och följer de matematiska principer som han tillsammans med sina medarbetare utvecklade. A.a., s. 114–115. Se även Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapport från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 39.

Aktiva och supplementära egenskaper

Ovan har jag endast talat om *aktiva* variabler eftersom det är dessa som bygger upp det euklidiska rummet. Inom geometrisk dataanalys kan man även använda *supplementära* element. De supplementära elementen projiceras in i rummet i efterhand utan att påverka rummets struktur. Det kan vara individer, variabler eller modaliteter som man låter vara supplementära. För att kunna göra modaliteter (eller variabelvärden) i aktiva variabler till supplementära element har Le Roux utvecklat en metod som hon kallar specifik multipel korrespondensanalys (specifik MCA).¹³⁷ I denna metod kallas de supplementära modaliteterna för *passiva*. En fördel med den specifika multipla korrespondensanalysen är att den neutraliserar effekten av att modaliteterna "ej svar" tenderar att dras till varandra och bilda en första dimension – "ej svar" mot svar av olika slag – och därmed osynliggöra mer sociologiskt intressanta mönster. Ett annat fall när den specifika multipla korrespondensanalysen kommer väl till pass är när vissa variabelvärden är så kallade "junk modalities" som är svåra att tolka. Exempel på detta i mitt undersökningsmaterial är när det inte fanns några uppgifter från folk- och bostadsräkningen.¹³⁸ Jag använde mig av specifik multipel korrespondensanalys eftersom mitt material innehöll modaliteter av den art som beskrivits ovan.

Genom att nyttja hela variabler som supplementära element kan svar fås på frågor som ligger utom räckhåll för de aktiva variablerna. Utforskandet av rummet sker till stor del genom en projicering av olika supplementära variabler, i mitt fall kön, sociala grupper, val av högskoleutbildning och så vidare. De supplementära variablerna gör det möjligt att borra djupare i oppositionerna och polariteterna och att relatera fler variabler till varandra än vad som är fallet om bara de aktiva variablerna används.

Le Roux och Rouanet talar även om *strukturerande* faktorer. Detta är grundläggande variabler som är intressanta att undersöka. När man undersöker de strukturerande faktorerna studeras individmolnet och modaliteternas spridning bland individerna.¹³⁹

Vid sidan av de multivariata analysmetoderna har deskriptiv statistik använts. Frekvens- och korstabeller har varit ett självklart redskap för att dels överblicka materialet men också för att underlätta och underbygga tolk-

¹³⁷ På franska heter metoden *Analyse des correspondances multiples spécifique* och på engelska *Specific Multiple Correspondence Analysis*.

¹³⁸ "Övrigt" är också en kategori där sådant hamnar som är svårt att klassificera vilket gör utfallet svårtolkat. Då är det smidigt att kunna använda de modalitetsvärden för variabeln som fungerar men sätta "övrigt" som passiv modalitet. Alternativet hade varit att inte använda variabeln alls som aktiv i analysen.

¹³⁹ Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004, s. 251–268. Se även Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapport från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 138.

ningen av korrespondensanalyserna. Relationerna mellan olika variabler som korrespondensanalysen visar på blir naturligtvis synliga i korstabuleringar, men det skulle vara näst intill omöjligt att via deskriptiv statistik hålla alla variabler i huvudet samtidigt. Det skulle krävas en enorm mängd korstabeller för detta. Men som underlag och fördjupningar av materialet har statistik av detta slag varit oumbärlig.

Intervjuer

Utöver de statistiska analyserna gjorde jag åtta intervjuer med gymnasieelever och åtta intervjuer med studenter. Elevintervjuerna genomfördes år 2005 och studentintervjuerna år 2003. Syftet med intervjuerna var att fördjupa kunskaperna om hur kvinnliga och manliga elever respektive studenter med mycket utbildningstillgångar resonerade kring val av utbildningsväg, intressen och syn på utbildning och yrkesframtid. Den intervjuguide som användes hade följande frågeområden: studieförhållandena på den utbildning som de vid intervjutillfället läste på, val av utbildning, uppväxtförhållande, tidigare skolgång, fritidsintressen och framtidsplaner. Guiden var vägledande för intervjuerna men utflykter från den gjordes. Intervjuerna var med andra ord semi-strukturerade.

Med intervjuer är det möjligt att fånga individers ställningstaganden och upplevelser av utbildningssystemet. Sådant finns inte i de dataregister jag har haft tillgång till. Därutöver ger intervjuer chansen att fördjupa förklaringar till de statistiska resultaten. Upplägget av intervjuerna var att fånga både subjektiva hållningar – uppfattningar om utbildningen, syn på kommande yrkesval och så vidare – och mer objektiva uppgifter, vilka skolor man hade gått i, vad man hade för betyg i olika ämnen, vilka gymnasieutbildningar man hade sökt och så vidare. Jag försökte uppnå precision i frågorna genom att i stället för att bara få konstaterat att man läste läxor, eller ansåg sig studera sparsamt, undersöka hur många timmar och på vilket sätt man studerade. Detta för att underlätta tolkningen av svaren och kunna vara detaljrik i de mer mikroorienterade delarna.

De statistiska analyserna bygger på de elever som gick ut årskurs nio år 1988. Intervjuerna med elever och studenter är från år 2005 och 2003. Intervjuerna har alltså gjorts med senare årgångar elever och studenter än dem som de statistiska analyserna grundar sig på. Eftersom jag var ute efter generella mekanismer, som vad det innebär att ha mycket utbildningskapital, ser jag det inte som något problem att intervjuerna representerar senare generationer elever och studenter. Jag var ute efter att blottlägga mekanismer, och de citat

som används är tänkta att illustrera dessa mekanismer som ingick i ett större mönster.¹⁴⁰

Urvalet av informanter har varit riktat mot investeringar i elitutbildningar, såväl i gymnasiet som i högskolan. Urvalet är grundat i tanken om representativitet i förhållande till strukturen. Det är med andra ord inte ett slumpmässigt urval jag gjort utan strategiska nedslag i utbildningar som intar dominerande positioner i utbildningssystemet.¹⁴¹ Tack vare de statistiska analyserna hade jag kunskap om var i systemet intervjuerna gjordes.

Elevintervjuerna genomfördes inom ramen för det av Skolverket finansierade projektet "Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval".¹⁴² Jag berättade för eleverna att jag även tänkte använda intervjuerna för min undersökning. Gymnasieeleverna på den ena skolan kom jag i kontakt med via en lärare som jag kände. Jag informerade om syftet med intervjuerna i en av hennes klasser och intervjuade de elever som anmälde sitt intresse. På den andra skolan tog jag kontakt med skolledningen och fick genom den tillgång till klasslistor med telefonnummer, utifrån vilka jag slumpmässigt valde ut några elever som jag ringde och bestämde träff med för intervju.

Studentintervjuerna genomfördes inom ramen för ett annat projekt, "Kampen om studenterna"¹⁴³, inom vilket min undersökning har utförts. Jag kom genom studentkårer i kontakt med studenter som var villiga att bli intervjuade vid de dominerande utbildningarna. Vid intervjutillfället frågade jag om de hade förslag på studerande som skulle kunna vilja bli intervjuade och så tog jag kontakt med dessa och på så vis fick jag ihop åtta intervjuer.

Vid den ena gymnasieskolan fick jag mina elevkontakter av en lärare. Detta gjorde förmodligen att jag fick tag i de mer skolanpassade eleverna som var framgångsrika i sina studier. Elever med mindre lyckad skolgång är säkerligen inte lika villiga att ägna tid åt att verbalisera sina tankar om utbildningen och framtiden. Studentintervjuerna präglas troligen av att jag fick tillgång till studenter som var särdeles socialt aktiva. Flera av dem kände varandra och ingick delvis i samma sociala nätverk. Eftersom jag var ute efter att beskriva

¹⁴⁰ Jonas Frykman, *Ljusnande framtid. Skola, social mobilitet och kulturell identitet*, Historiska Media, Lund, 1998, s. 23–24. Frykman skriver (vilket jag sympatiserar med): "Därför blir det lätt att säga: *Jamen detta passar ju inte på min skoltid!* och *Är detta beskrivningar som skall gälla för 1950-talet, 80-talet eller 20-talet?* Sådana frågor skall man också ställa inför varje skildring som har en etnografisk, beskrivande syftning. Jag tror det är lättare att tillägna sig bokens innehåll om man i stället formulerar frågan: *Kan jag känna igen yttringar av det beskrivna mönstret från de världar jag mött?* och *Vilken nytta kan jag ha av att se enstaka händelser som delar av ett mönster?*", s. 23–24.

¹⁴¹ Om resonemang kring vikten av att först konstruera rum av relationer mellan egenskaper för att sedan göra nedslag i denna struktur, se Pierre Bourdieu, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989, s. 331–351.

¹⁴² Ida Lidegran (m.fl.), "I korsningen mellan kön och klass. Gymnasieskolan i riket, i Uppsala och i Gävle", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport 287, Skolverket, Stockholm, 2006.

¹⁴³ För en projektbeskrivning se www.skeptron.uu.se/broadly/sec/kast.htm, 2009-03-30.

UTBILDNINGSKAPITAL

vad det innebär att ha mycket utbildningstillgångar såg jag att dessa överdrivet homogena grupper (sett till utbildningarna i övrigt) av elever och studenter snarare var en fördel. Intervjuerna gav inblickar i hur elever och studenter som befann sig på utbildningar med mycket hög status, och som själva var ovanligt målmedvetna i sina studier, resonerade om sina tidigare och kommande utbildningsbanor.

De utbildningar som jag valde att hitta informanter på var det naturvetenskapliga programmet i Uppsala (åtta intervjuer), civilekonomprogrammet vid Handelshögskolan i Stockholm (två intervjuer), läkarutbildningen vid Karolinska Institutet (tre intervjuer), industriell ekonomi vid Kungliga Tekniska högskolan (två intervjuer) och teknisk fysik vid Kungliga Tekniska högskolan (en intervju).

Min position som doktorand och ålderskillnaden som var mellan mig och framför allt gymnasieeleverna gav givetvis ofta en situation där jag befann mig i ett socialt överläge gentemot informanterna. Detta kändes i somliga av elevintervjuerna. Några uppvisade tecken på osäkerhet under intervjun och jag arbetade med att vara uppmuntrande och undvek att konfrontera deras svar alltför mycket. Men mitt urval av informanter, rika på utbildningskapital, minskade nog ändå klyftan mellan min position och deras.¹⁴⁴

Intervjuerna var mellan en och två timmar långa och de spelades in på ljudband och transkriberades.¹⁴⁵ Syftet var att kunna återge och analysera innehållet i dem. Jag letade sedan efter skillnader och likheter i materialet. Ambitionen var framför allt att hitta skillnader, och de teman som lyfts fram är tänkta att fördjupa de strukturella mönster som är funna i de statistiska analyserna. För att underlätta anonymiseringen av informanterna har jag ibland undvikit information som jag ansett oväsentlig för analyserna. Där precision har behövts har detaljerade uppgifter redovisats, men där detaljer inte har bidragit till analysen har jag uteslutit dem. Alternativet hade varit att inte ge detaljerad information överhuvudtaget utan i stället röra sig på en mer generell nivå – exempelvis avstå från att namnge skolorna – men då hade flera analytiska poänger gått förlorade.

¹⁴⁴ Pierre Bourdieu diskuterar de sociala villkoren för kommunikationen mellan forskare och den intervjuade i "Comprendre", s. 903–939 i Pierre Bourdieu (ed.), *La misère du monde*, Seuil, Paris, 1993, s. 905–909.

¹⁴⁵ Talspråket i intervjuerna har anpassats för att göra citaten begripliga i skrift.

KAPITEL 4

Undersökningens kohorter

Bakom valet av de olika elev- och studentgrupperna ligger ambitionen att beskriva mönster i fördelningen av utbildningskapitalet och fånga den regionala betydelsen för sociala gruppers utbildningsinvesteringar. De elev- och studentkohorter som jag undersökte har fått spela följande roller: Uppsala (kommun) representerade en utbildningselit som kontrasterades mot fyra välbärgade kommuner norr om Stockholm (Danderyd, Lidingö, Täby och Sollentuna kommun). Fortsättningsvis benämns denna kohort för Stockholms norrkommuner. För att inte enbart röra sig längs en horisontell dimension – skillnader mellan en utbildnings- och en ekonomisk elit – tog jag även med Gävleborgs län som en referenspunkt. Detta innebar att även skillnader i den totala mängden kapital togs med i beaktande. Siffror för den totala nationella kohorten utgjorde en fond för jämförelserna.

Uppsala kommun valdes för dess koncentration av utbildningskapital. Universiteten (Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet, liksom närvaron av ett stort universitetssjukhus, många högteknologiföretag, kraftig administration med mera) gör att här finns stora mängder utbildningstillgångar. Men den ekonomiska polen visade sig vara svagare och det fanns inte en lika stor ekonomisk elit som den i Stockholms norrkommuner. Urvalet av de fyra kommunerna i Stockholm baserades på medianvärdet av hushållets sammanräknade inkomst. Danderyd, Lidingö, Täby och Sollentuna var de fyra kommuner med högst medianvärde i Stockholms län. Att jag tog fyra kommuner berodde på att studentpopulationen från dessa fyra tillsammans hade liknande storlek som den uppsaliensiska.

Gävleborgs län fungerade som en motpol till de elitpositioner som Uppsala och Stockholms norrkommuner intog. I Gävleborgs län fanns inte tillnärmelsevis så mycket utbildningskapital eller ekonomiskt kapital.¹⁴⁶ Att jag valde att utgå från Gävleborgs län och inte Gävle kommun berodde på att länet i detta fall kunde ses som en förhållandevis sammanhållen enhet.¹⁴⁷ Ett par av kommunerna som ingick i länet hade inga egna gymnasieskolor och

¹⁴⁶ Ingrid Nordqvist & Monica Langerth Zetterman, *Gymnasieskolan som konkurrensfält. Ett regionalt perspektiv. Gävleborgs län*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 33, Uppsala universitet, Uppsala, 2004, s. 16.

¹⁴⁷ A.a., s. 18–21.

UTBILDNINGSKAPITAL

ytterligare en hade endast ett begränsat programutbud, vilket gjorde att ungdomarna sökte sig till andra kommuner när de kom till gymnasiet och där länets kommuner förstås spelade en viktig roll.

Viktigt att komma ihåg är att det är elevpopulationer som var utgångspunkten i samtliga fall. Det vill säga att det var de elever som gick ut årskurs nio år 1988 i Uppsala kommun, Stockholms norrkommuner och Gävleborgs län som utgjorde grunden för analyserna. Den nationella kohorten bestod av samtliga avgångselever i hela riket år 1988.

Utöver dessa totalpopulationer har två, som jag valde att benämna studentkohorter, analyserats närmare. Den ena bestod av alla elever i Uppsala kommun som hade gått ut en treårig teoretisk gymnasielinje och påbörjat högre studier, den andra av alla elever i Stockholms norrkommuner (Danderyd, Lidingö, Täby, Sollentuna) som uppfyllde samma kriterier.¹⁴⁸

Diagrammen nedan ger en överblick över skillnaderna i nedärvda och förvärvade utbildningstillgångar samt nedärvda ekonomiska tillgångar (diagram 1–4 bygger på tabell 6 i appendix).

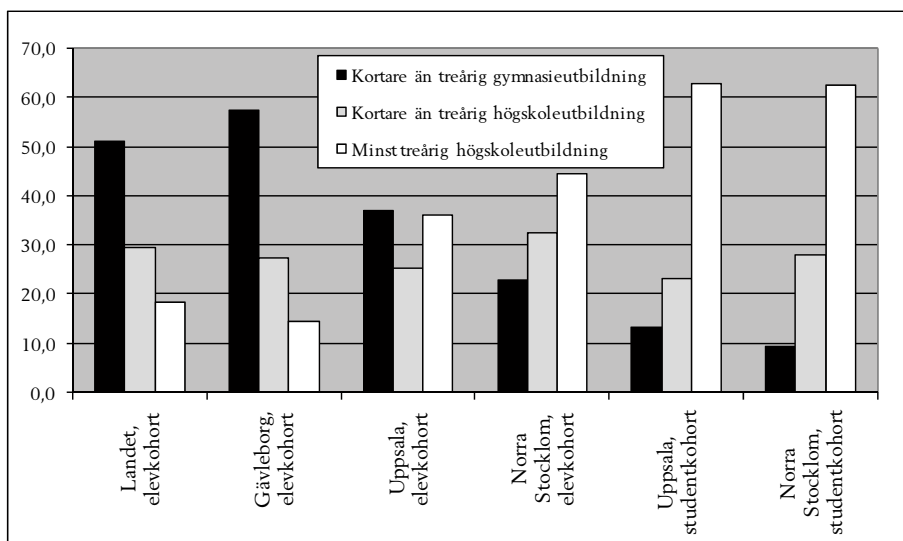
De regionala skillnaderna var uppenbara. I Uppsala och Stockholms norrkommuner hade mer än var tredje elev minst en förälder med högskoleutbildning på minst tre år. Var sjunde elev hade detsamma i Gävleborg, vilket var något under riksgenomsnittet. Omvända förhållanden gällde för korta utbildningar. I Gävleborgskohorten hade 57 procent tvåårig gymnasieutbildning som högsta utbildningsnivå. I Uppsala låg siffran på 37 procent och i Stockholmskohorten på 23 procent. Vi ser alltså att Stockholms norrkommuner hade den högsta andelen elever med högutbildade föräldrar. Således saknade inte de fyra Stockholmskommunerna på något vis sociala grupper med lång utbildning.¹⁴⁹ Det vill säga att de fyra Stockholmskommunerna var än mer socialt exklusiva än Uppsala. Dock följer diagrammet att det var en större andel elever i Uppsala som kom från ett hem där minst en förälder hade forskarutbildning än i Stockholms norrkommuner.

Till höger i diagrammen finns studentkohorterna för Uppsala och Stockholmskommunerna. Dessa båda kohorter hade likartad sammansättning av det nedärvda utbildningskapitalet. Andelen som hade minst en förälder med längre högskoleutbildning var 63 procent i båda fallen. Men återigen finner vi en skillnad mellan Uppsala och Stockholmskommunerna vad det gäller forskarutbildning. I Uppsala kom hela 23 procent av eleverna från ett hem där minst en förälder var forskarutbildad. I motsvarande kohort för Stockholmskommunerna var det 10 procent.

¹⁴⁸ Även dessa kohorter bestod av dem som gick ut årskurs nio år 1988. Studenterna trädde in i högskolan någon gång under perioden höstterminen år 1990 till vårterminen år 1999.

¹⁴⁹ Här fanns en förhållandevis stor andel läkare exempelvis.

Diagram 1. Föräldrarnas utbildningsnivå (andelar) i de olika elev- och studentkohorterna.

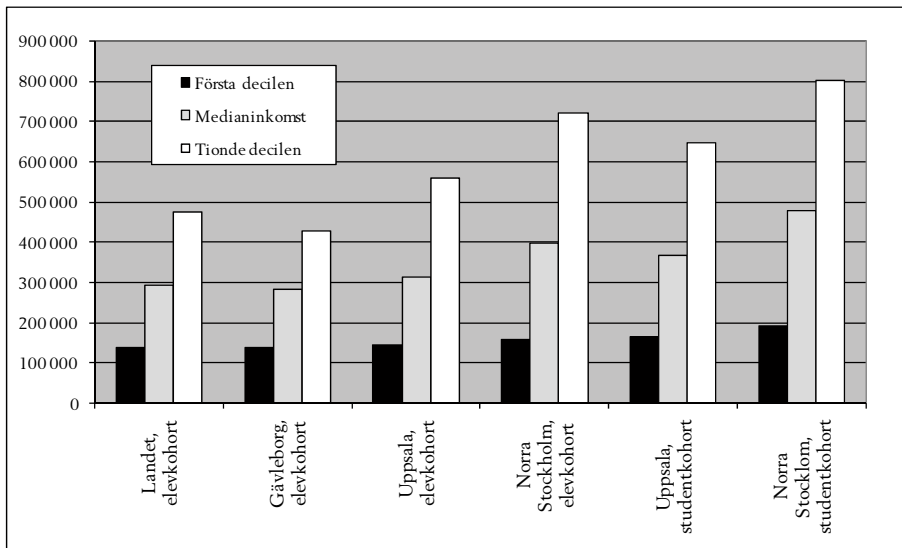
Det ekonomiska kapitalets fördelning visas i diagram 2 nedan. Fördelningen följer ett tydligt mönster. Föräldrarna i Gävleborg hade minst av ekonomiska tillgångar. Medianvärdet och den tionde decilen låg under riksgenomsnittet. Däremot låg den första decilen något över.¹⁵⁰ Därefter kom Uppsalakohorten följt av den utvalda Stockholmskohorten vars föräldrar hade i särklass mest ekonomiska tillgångar. Vi ser att studentkohorten i Uppsala hade lägre medianvärde (368 200) och lägre värde på den tionde decilen (647 500) än elevpopulationen i Stockholms norrkommuner (399 000 och 720 200). I den utvalda studentkohorten i Stockholms norrkommuner var medianvärdet 477 100 och den tionde decilen nådde 801 500.

Skillnaden i volym av ekonomiskt kapital var större mellan Uppsala och Stockholms norrkommuner än volymskillnaden i nedärvt utbildningskapital. Visserligen var Stockholmskommunerna utvalda på grundval av den rikliga tillgången på ekonomiska tillgångar hos föräldrarna, men det var slående att det skilde mycket mellan en region som Uppsala och de utvalda kommunerna i Stockholm. Lika slående som det var att föräldrarna i Stockholmskommunerna även hade rikliga tillgångar på utbildning (dock hade de inte forskarutbildning i samma utsträckning som Uppsalaföräldrarna).

¹⁵⁰ Med första decilen menas de 10 procent som har lägst inkomst och tionde decilen avser de 10 procent som har högst.

UTBILDNINGSKAPITAL

Diagram 2. Föräldrarnas sammanräknade årsinkomst (andelar) i de olika elev- och studentkohorterna.

Fördelningen av det förvärvade utbildningskapitalet, här indikerat av medelbetyg från grundskolan, visas i diagram 3 nedan. Gävleborgskohorten låg något under riksgenomsnittet, medan Uppsala och Stockholms norrkommuner låg klart över. Den senare kohorten låg mest över. I Stockholms norrkommuner hade 20 procent av eleverna medelbetyg 4,0–5,0 från grundskolan. Motsvarande siffra för Uppsala var 16 procent, för riket låg andelen på 14 procent och för Gävleborg 12 procent. Studentkohorterna hade väsentligt fler med högre betyg.

Värt att notera är hur likartad betygsprofil de båda studentkohorterna hade. Döttrar och söner uppväxta i en ekonomisk stark region satsade i lika stor utsträckning på studierna i grundskolan – om vi ser enbart till medelbetyg – som de som var fostrade i en akademisk miljö.

Diagram 3. Medelbetyg från grundskolan (andelar) i de olika elev- och studentkohorterna.

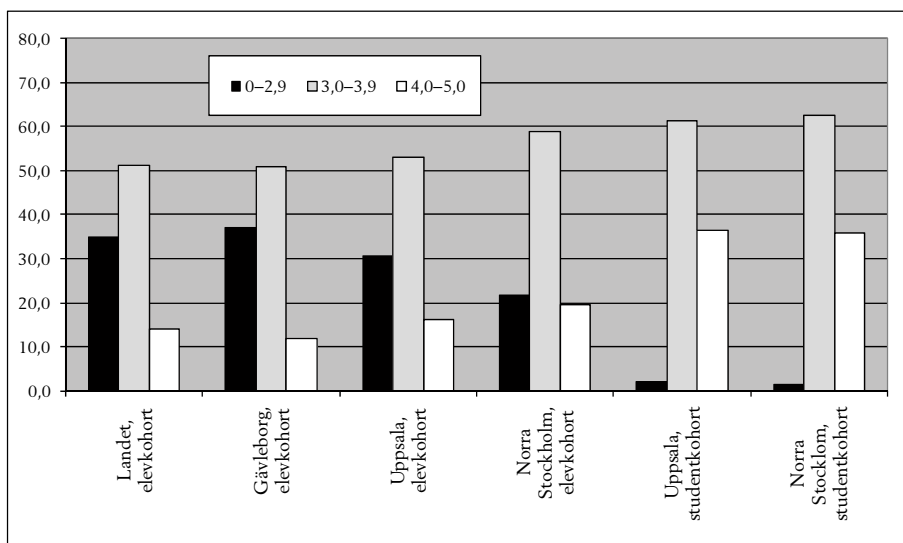
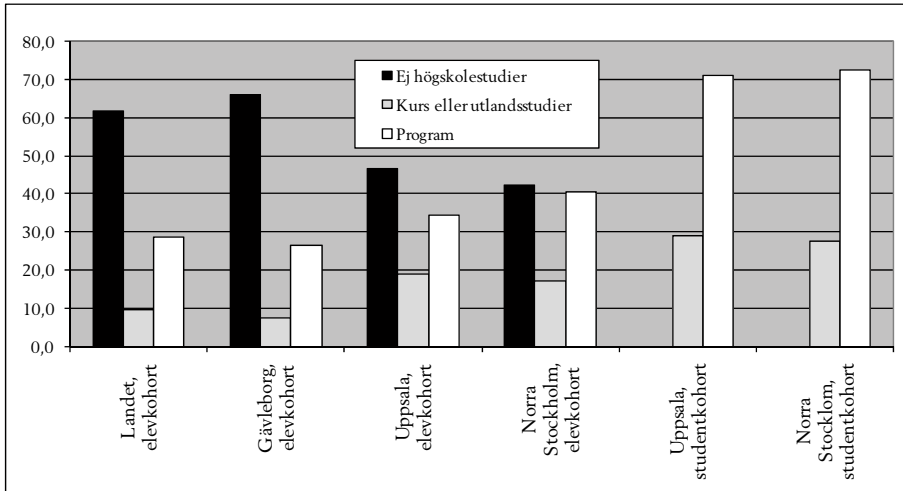

Diagram 4 nedan ger en bild av övergången till högskolan i de olika regionerna. Övergångsfrekvensen till högre studier var som högst i Stockholms norrkommuner där 58 procent påbörjade högre studier. För Uppsalakohorten var siffran nästan lika hög, 53 procent påbörjade högre studier. För Gävleborgs del var andelen betydligt lägre, 34 procent, vilket var under riksgenomsnittet som låg på 38 procent. I studentkohorterna påbörjade samtliga elever högre studier eftersom ett av mina kriterier för att selektera ut studentkohorterna var just att ha påbörjat högre studier.

I studentkohorterna kan vi se hur ungefär 70 procent av eleverna valde att läsa på ett program i högskolan och ungefär 30 procent tog kurser eller valde utlandsstudier. Ser vi till elevkohorterna satsade störst andel – av dem som gick vidare med högre studier – på program i Gävleborg, därefter kom Stockholms norrkommuner och i Uppsala satsade minst andel att läsa på utbildningsprogram (tabell 7 i appendix). Utfallet kan bland annat förklaras av att vid Uppsala universitet – där det visar sig att en stor andel av Uppsalakohorten valde att läsa – fanns ett större kursutbud än vid högskolan i Gävle.

UTBILDNINGSKAPITAL

Diagram 4. Övergångsfrekvens till högskolan (andelar) i de olika elev- och studentkohorterna.

När betygskillnader mellan kvinnor och män i de olika regionerna undersöktes visade det sig att i samtliga kohorter var det en större andel kvinnor i den högre betygs kategorin och en större andel män i den lägre. I den högsta (4,0–5,0 i medelbetyg från grundskolan) återfanns mellan 6 och 11 procentenheter större andelar kvinnor (tabell 7 i appendix).

Övergångsfrekvensen skilde sig också mellan könen. Större andelar kvinnor i samtliga kohorter valde att påbörja högskolestudier. I Gävleborg var skillnaden mellan könen störst (40 procent av döttrarna läste vidare och 29 procent av sönerna gjorde detsamma). Därefter kom den nationella kohorten där 43 procent av döttrarna trädde in i högskolan och 34 procent av sönerna. Stockholms norrkommuner kom därefter (62 procent av döttrarna och 54 procent av sönerna läste vidare). Slutligen var könsskillnaden minst i Uppsalakohorten (där 55 procent av döttrarna och 52 procent av sönerna började i högskolan). Resultatet visar att kvinnorna såg utbildning som en viktigare investering än vad männen gjorde. De kvinnliga eleverna satsade redan i grundskolan och satsningen fortsatte efter gymnasiet genom inträde i högskolan. Den rangordning som uppträdde mellan kohorterna när jag jämförde skillnaden mellan döttrar och söner och övergång till högskolan var kopplad till mängden nedärvt utbildningskapital. I en stark utbildningsmiljö som Uppsala var skillnaden mellan könen som minst medan de var stora i en svag, som Gävleborg.¹⁵¹ I båda fallen satsade döttrarna i större utsträckning på högre utbildning men nedärvt utbildningskapital neutraliserade könsskillnaderna i Uppsala.

¹⁵¹ Liknande resultat presenteras i *Den könsuppdelade arbetsmarknaden. Betänkande av Utredningen om den könssegregerade svenska arbetsmarknaden*, SOU 2004:43, Näringsdepartementet, Stockholm, 2004, s. 112.

Fäder och mödrar

Jag undersökte även skillnader mellan tillgångar kopplade till fadern respektive modern och analyserade hur detta varierade mellan kohorterna (tabell 8 i appendix).

Skillnaderna i utbildningstillgångar mellan kohorterna kan uttryckas på följande vis: i Gävleborg var utbildningsnivån låg och könsmässigt jämn, i Uppsala var nivån hög och könsmässigt jämn och i Stockholms norrkommuner var den hög och könsmässigt ojämn.

Ser man på inom vilken sektor föräldrarna arbetade var det genomgående mönstret att mödrarna arbetade i offentlig sektor i större utsträckning och fäderna i högre grad i privat sektor. Uppsala skilde dock ut sig från de övriga. Där arbetade betydligt större andel av både fäderna och mödrarna inom offentlig sektor. Överrepresentationen i offentlig sektor är en effekt av ett stort universitet med en tillhörande stor förvaltning och likaså har Akademiska sjukhuset en stor mängd offentliganställda hos sig. Därutöver har Uppsala kommun flera statliga verk (exempelvis Livsmedelsverket och Läke-medelsverket) och många av de företag som finns är forskningsintensiva sådana.¹⁵²

Arbetstiden följer mönstret att fäderna arbetade mer än mödrarna (i riket arbetade 84 procent av fäderna 35 timmar eller mer i veckan mot 46 procent av mödrarna). Det var större skillnad mellan fäder och mödrar i Gävleborg än i Stockholms norrkommuner och i Uppsala.

Inkomsten hänger samman med arbetstiden och fäderna hade i samtliga kohorter högre medianinkomst. Det var minst skillnad i Gävleborg och störst skillnad i Stockholms norrkommuner.

När jag jämförde andelar som faller inom kategorierna högre tjänstemän och arbetarklass framträdde skillnader mellan Uppsala och Stockholmskommunerna än tydligare. I både Uppsala och Stockholmskohorten var andelen mödrar och fäder tillhörande högre tjänstemannakategorin betydligt större än riksgenomsnittet. Men det som skilde regionerna mer åt var andelen arbetarklass. I Stockholmskohorten var denna andel mycket lägre. I studentkohorterna var andelen arbetarklass mycket låg. Resultatet visar att Stockholmskohorten var mer homogen än Uppsalakohorten. Det fanns i Stockholms norrkommuner både en större andel föräldrar som hamnade inom kategorin högre tjänstemän och en mindre andel som tillhörde arbetarklassen.

Det var framför allt utbildningsvariabeln som pekade mot könsbalans, undantaget Stockholms norrkommuner. Längre högskoleutbildning hade ungefär lika stor andel mödrar som fäder – det skilde bara någon procenten-

¹⁵² Uppsala Science Park är ett exempel på den nära kopplingen mellan företags- och universitetsvärlden i Uppsala. Området består av ungefär 140 företag och organisationer som har nära till olika forskningsmiljöer. Biomedicin och informationsteknik är de dominerande branscherna. Se www.uppsalasciencepark.se, 2009-03-30.

het. Uppgifter kopplade till arbetsmarknaden visade på betydligt större skillnader. Mödrarna arbetade i större utsträckning i offentlig sektor, deltid och hade lägre inkomst. Fler fäder arbetade i privat sektor och de allra flesta arbetade heltid samt hade högre inkomst än sin äkta hälft. De utbildningsinvesteringar som mödrarna och fäderna hade gjort hade uppenbarligen lett till olika utdelning på arbetsmarknaden.

Jämförelser mellan Uppsala och Stockholms norrkommuner visade att utbildningskapitalet var mycket mer jämnt fördelat mellan mödrar och fäder i Uppsala. Visserligen var utbildningsnivån hög även i Stockholmskommunerna men fäderna hade i större utsträckning längre högskoleutbildning. I Uppsala där det nedärvda utbildningskapitalet dominerade intog – utifrån de undersökta variablerna – mödrarna som grupp i förhållande till fäderna som grupp en starkare position än i Stockholms norrkommuner. Eftersom utbildning framför allt tycks vara den väg genom vilken kvinnor ackumulerar tillgångar suddas könsskillnaderna ut något i ett utbildningsstarkt fäste som Uppsala.

Socialt ursprung

När föräldrarnas yrken undersöktes blottades demografiska skillnader på en mer detaljerad nivå. Korrekt hade varit att tala om civilingenjörshem, ämneslärarhem, klasslärarhem och så vidare. För att förenkla språkbruket har jag valt att tala om sociala grupper rätt och slätt (civilingenjörer, ämneslärare, klasslärare och så vidare).

Fördelningen utifrån 32 sociala grupper redovisas i tabell 9 i appendix. De 32 sociala grupperna bygger på en kombination av de av SCB använda klassificeringssystemen socioekonomisk indelning (SEI) och nordisk yrkesklassificering (NYK). Genom en kombination av dessa två system kommer man både åt vertikala skillnader mellan grupper, det vill säga olikheter i mängd av utbildning och pengar, och horisontella variationer, med vilket menas skillnader i sammansättning av tillgångar. Klassificeringen utgår alltså från en kombination av SEI och NYK och ämnar fånga olika sorter av kapitalinnehav.¹⁵³ Gruppindelningen bygger på hushållet och principen för indelningen har varit:

Om fadern eller modern lever ensam med barnet, har klassificeringen för den ensamstående föräldern använts. Om båda föräldrarna ingår i hushållet har den som arbetar heltid valts i första hand [...]. Ifall båda föräldrarna arbetar heltid

¹⁵³ Mikael Börjesson & Mikael Palme, "Social klassificering. Analyser av olika nomenklaturer för social klassificering och sociala gruppers karakteristika", Paper presenterat på Workshop "Kulturellt kapital och sociala klasser", Uppsala universitet, Uppsala, 12–14 okt. 2001, s. 13–15.

har den sociala grupp valts som tillhör den högsta hierarkiska positionen. Om dessa är lika har faderns yrke valts.¹⁵⁴

I de relationer där föräldrarna har lika yrke, båda är läkare exempelvis, har alltså fadern styrt klassificeringen – utbildningsnivån påverkas inte eftersom båda har lika lång utbildning men sektorstillhörigheten kan skilja sig åt. Principen att faderns position varit vägledande i de fall där föräldrarna har lika yrke motiveras av att det är större sannolikhet att mannen sätter prägeln på familjens situation än kvinnan på grund av rådande dominansordning mellan könen.¹⁵⁵ För att göra relationen mellan fadern och modern synlig, använde jag mig av en variabel där föräldrarnas utbildningsnivå jämfördes – variabeln innehåller följande värden: fadern högst utbildningsnivå, modern högst utbildningsnivå och föräldrarna lika utbildningsnivå.

Distributionen av egenskaper hos de sociala grupperna på en nationell nivå redovisas i tabell 10–11 i appendix. För det första kan vi slå fast att fadern definierade gruppen – det vill säga hade högst position av föräldrarna eller att föräldern är ensamstående – i högre utsträckning än modern i samtliga grupper utom i 5 av de 32 sociala grupperna. De fem grupper undantagna var: hälso- och sjukvårdsanställda, klasslärare, kontorsanställda i offentlig sektor och privat sektor samt okvalificerade arbetare i service. I 15 grupper definierade fadern till 80 procent gruppen. De grupper som i allra högst utsträckning definierades av fäderna var civilingenjörer och företagsledare.

Andelen som hade längre högskoleutbildning varierade förstås också mellan grupperna. Ett mönster var att grupper som orienterade sig mot den offentliga sektorn hade mer utbildning än motsvarande grupper inom privat sektor. I gruppen högre tjänstemän i offentlig sektor hade 53 procent längre högskoleutbildning, vilket kan jämföras med 38 procent för högre tjänstemän inom privat sektor.¹⁵⁶ Företagsledare hade förhållandevis låg andel med längre utbildning (34 procent). Läkare, universitetslärare och ämneslärare hade de högsta andelarna (98, 93 och 87 procent).¹⁵⁷ Logiken är tydlig: för yrkesbanor inom den offentliga sektorn krävs formella utbildningsmeriter. Den privata sektorn tycks inte lägga samma vikt vid utbildningskapital. Eftersom kvinnor oftare än män arbetar i den offentliga sektorn läser kvinnor som grupp oftare än män vidare i högskolan.

¹⁵⁴ A.a., s. 17.

¹⁵⁵ Se Yvonne Hirdman, "Genussystemet. Reflexioner kring kvinnors sociala underordning", s. 49–63 i *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 3, 1988.

¹⁵⁶ Samma mönster fanns hos tjänstemän på mellannivå (25 procent hade längre utbildning av dem i offentlig sektor och 15 procent av dem i privat sektor), kontorsanställda (8 procent hade längre utbildning av dem i offentlig och 6 procent av dem i privat sektor) och tekniker (14 procent hade längre utbildning av dem i offentlig sektor och 11 procent av dem i privat sektor).

¹⁵⁷ Även jurister och officerare hade höga andelar men dessa grupper var jämförelsevis små.

Vad det gäller giftermål låg gruppen företagsledare i topp.¹⁵⁸ Inom denna grupp var 97 procent gifta. Även bland civilingenjörer, bönder och fiskare, tekniker i privat sektor, läkare, universitetslärare, jurister, högre tjänstemän i privat sektor och poliser var över 90 procent gifta. En skiljelinje mellan offentlig och privat sektor gick att skönja även här. Inom de privata grupperna gifte man sig i något större utsträckning. Ensamstående mödrar återfanns framför allt i kulturella medelklassgrupper som journalister, konstproducenter och klasslärare samt i grupper som är typiska kvinnoyrkesgrupper (hälso- och sjukvårdsanställda, kontorsanställda och arbetare i service).

Företagsledarhemmen, läkarhemmen och juristhemmen hade de högsta inkomstmedianerna.¹⁵⁹ Den sammanräknade årsinkomstmedianen för de tre låg på 570 000, 540 000 och 585 000. Därefter kom högre tjänstemän i privat sektor (480 000), universitetslärare (470 000) och civilingenjörer (440 000). Skillnaden mellan privat och offentlig sektor var tydlig. De privata grupperna hade högre inkomstmedian. Störst skillnad var det inom högre tjänstemannagrupper; här skilde det 60 000 mellan grupperna.

Socialt ursprung regionaliserat

De undersökta eleverna var uppvuxna i olika hem i olika regioner. Frågan var hur samma hem, sett utifrån social grupptillhörighet, skilde sig åt mellan regionerna? Vad karaktäriserade ett företagsledarhem i Uppsala och i Stockholms norrkommuner? Vad skilde ett universitetsläraryhem i Stockholms norrkommuner från ett i Uppsala?

Gävleborg hade en demografisk profil som karaktäriserades av att man låg över riksgenomsnittet för arbetarklassfraktioner och under för flera av de sociala grupperna som räknas till den högre klassen – civilingenjörer, universitetslärare, högre tjänstemän och företagsledare (tabell 9 i appendix). Uppsalakohorterna hade en profil som var den motsatta med överrepresentation av grupper som civilingenjörer, läkare, universitets- och ämneslärare, jurister och högre tjänstemän inom framför allt offentlig sektor, samtidigt som arbetarklassfraktionerna var underrepresenterade. Denna profil förstärks när man går från elevkohorten till studentkohorten där universitetslärare utgör 10 procent, vilket kan jämföras med riksgenomsnittet på 1 procent. I Stockholms norrkommuner var ekonomiskt starka grupper som företagsledare, högre tjänstemän framför allt inom privat sektor, jurister, civilingenjörer och läkare överrepresenterade. Även andelen universitetslärare låg över riksgenomsnittet. Arbetarklassfraktionerna var, som tidigare nämnts, än mer

¹⁵⁸ Bland officerare var det en än större andel som var gifta, hela 98 procent, men gruppen var jämförelsevis liten.

¹⁵⁹ Juristerna var en liten grupp i jämförelse med grupperna företagsledare och läkare.

underrepresenterade i denna kohort än i Uppsala. De beskrivna särdragen blev än mer uttalade i studentkohorten där exempelvis företagsledare utgjorde 8 procent jämfört med 2 procent i riket.

Jag valde ut ett antal sociala grupper som jag jämförde mellan de olika regionerna: läkare, universitetslärare, högre tjänstemän i offentlig sektor, högre tjänstemän i privat sektor och företagsledare (tabell 12–13 i appendix). Gemensamt för dessa grupper var att de hade förhållandevis stora utbildnings- och ekonomiska tillgångar, dock i lite olika stor dos.

Genomgående var att i Stockholms norrkommuner tjänade samtliga sociala grupper betydligt mer än dem i Uppsala. Ett annat mönster var att man var mer orienterad mot privat sektor i Stockholms norrkommuner. En kvalificerad gissning är att detta hänger ihop med inkomsten. Det vill säga att i Stockholms norrkommuner blev också lönen högre eftersom man befann sig i privat sektor i högre grad. Men detta är inte hela sanningen. När högre tjänstemän i offentlig sektor jämfördes var inkomstmedianen betydligt högre i Stockholms norrkommuner än vad den var i Uppsala. Än tydligare var skillnaderna mellan högre tjänstemän i privat sektor. I Uppsalas elevkohort tjänade denna grupp 92 000 kronor mindre än motsvarande grupp i Stockholms norrkommuner. Skillnaden mellan studentkohorterna var 83 000. Inkomstskillnaderna regionerna emellan går alltså inte enbart att förklara med skillnader i anställningar inom offentlig och privat sektor utan platsen har en betydelse oavsett detta.

Läkarhemmen skilde sig framför allt genom att man i Stockholms norrkommuner tjänade mer och oftare arbetade i privat sektor. Den privata sektorn sågs inte som ett alternativ i Uppsala där ett stort universitetssjukhus med all sannolikhet slukade den största delen av gruppen.

Universitetslärarna tjänade också mer i Stockholms norrkommuner. Med andra ord, det var inte vilka universitetslärare som helst som hade bosatt sig i Stockholms norrkommuner. Utbildningseliten i Stockholms norrkommuner var således en grupp som, förutom att den självfallet hade extrema utbildningstillgångar, även besatt mycket stora ekonomiska tillgångar.

För gruppen företagsledare var inkomstskillnaderna mellan kohorterna som allra störst. Medianinkomsten för gruppen i Stockholms norrkommuners elevkohort var 804 000, vilket kan jämföras med riksgenomsnittet på 571 000. I elevkohorten för Uppsala låg medianvärdet på 535 000, vilket var under riksgenomsnittet.¹⁶⁰ Lönenivåerna indikerade att det var stora företag som företagsledarna i Stockholms norrkommuner basade över. Det tycks således inte vara samma typ av företag som leddes i Uppsala som i Stockholms norrkommuner.

¹⁶⁰ I studentkohorten låg dock värdet över ett riksgenomsnitt (608 000) och i Stockholms norrkommuners studentkohort var medianinkomsten 860 000.

Föräldrarnas äktenskapsstrategier

Ett sätt att samla på sig tillgångar är att gifta sig till sådana. Familjen (hushållet) kan fungera som en miljö där tillgångar ackumuleras, kompenseras eller späds ut. Äktenskapsstrategier – som givetvis inte från den enskilde individen uppfattas som strategier – kan leda till kraftiga förstärkningar av kapitaltillgångarna. Val av partner kan även kompensera för en viss typ av kapital som när någon med mycket pengar äktar någon med mycket kulturellt kapital och vice versa. Valet av partner kan också vara mer eller mindre "socialt exklusivt". Det vill säga att man väljer partner med stora tillgångar.¹⁶¹

Föräldrarna till eleverna i den nationella kohorten har varit föremål för analys av vem man bildar hushåll med. Jag utgick från både faderns och moderns perspektiv och undersökte vem fadern respektive modern bildade familj med (tabell 14–15 i appendix). De fäder som tillhörde grupperna universitetslärare, läkare, jurister, ämneslärare och högre tjänstemän i offentlig sektor var de som oftast bildade hushåll med en kvinna tillhörande högre tjänstemannaskiktet. Företagsledare bildade familj med en kvinna i kategorin högre tjänsteman i mindre utsträckning och detsamma gällde för högre tjänstemän i privat sektor. Sett ur mödrarnas perspektiv var det mödrar i grupperna läkare, jurister, universitetslärare, civilingenjörer och ämneslärare som i störst utsträckning bildade hushåll med högre tjänstemän. För såväl fäder som mödrar med arbetaryrken var det ovanligt att man bildade familj med en partner som var högre tjänsteman. Andelarna som bildade hushåll med en individ kategoriserad som högre tjänsteman låg generellt sett högre för mödrarna än för fäderna, vilket är ett resultat av att det var fler fäder som tillhörde gruppen högre tjänstemän. Det var helt enkelt lättare, statistiskt sett, för kvinnorna att hitta en högre tjänsteman än vice versa.

Det fanns en överrepresentation av familjer sammansatta av två individer som tillhörde samma socioekonomiska grupp, vilket betydde att män i kategorin högre tjänstemän sökte kvinnor i samma kategori, manlig arbetare sökte kvinnlig dito och vice versa. Konsekvensen av detta blir att kapital ansamlas och koncentreras bland de högre sociala skikten och den sociala mobiliteten via äktenskap tycks inte vara särskilt utbredd. En annan slutsats är att utbildningseliten var mer socialt selektiv i sitt val av partner än den ekonomiska eliten. Grupper som universitetslärare, läkare, ämneslärare valde oftare partner ur gruppen högre tjänstemän än vad företagsledare och högre tjänstemän i privat sektor gjorde. I utbildningselitens livsstil tycks ligga en förkärlek till det svårtillgängliga.

¹⁶¹ I *La noblesse d'État* kartlägger Pierre Bourdieu med bistånd av Monique de Saint Martin de äktenskapsstrategier som sociala grupper utvecklar för att behålla eller förbättra sin position. Pierre Bourdieu, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989, s. 386–406.

DEL II
AKADEMI

KAPITEL 5

Uppsalas utbildningsrum

I denna del är det studentkohorten i Uppsala som undersöks närmare. Mönster i fördelningen och förmedlingen av utbildningskapitalet har utforskats i en extremt utbildningsstark ort som Uppsala.

Studentkohorten bestod av alla elever som gick ut en treårig teoretisk gymnasielinje *och* påbörjade högskolestudier. Eftersom samtliga började i högskolan väljer jag att hädanefter benämna dem studenter och inte elever. Inom studentkohorten var det möjligt att fånga intressanta skillnader inom en förhållandevis homogen skara individer. Antalet studenter som undersöktes är 806.

Det råder ingen tvekan om att Uppsala lämpade sig väl för analyser av hur utbildningskapitalet verkar. Jag har tidigare visat hur studenternas nedärvda utbildningskapital var rikligt. Hela 23 procent av studentkohorten kom från ett hem där minst en förälder hade forskarutbildning. Men det var inte bara genom det nedärvda utbildningskapitalet som "det akademiska" gjorde sig gällande. Staden i sig uppmanade till högre studier, eller åtminstone till att förhålla sig till akademiska satsningar. Man blir påmind om att det är en lärdomsstad bland annat av alla universitetsbyggnader. De undersökta studenternas närhet till universiteten (Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet, SLU) ger andra villkor än för dem som har långt rent geografiskt till högre lärosäten. Det är en sak att läsa om högskoleutbildningar i en utbildningskatalog och en annan att med egna ögon se vad det kan innebära att vara student. De olika studentikosa manifestationerna som varje år äger rum, där sista april är kronan på verket, påverkar givetvis ortens yngre generationer som är i färd med att utforma sin framtid. Utbudet av nationer dit studenter kan ta sig för att umgås i olika former – nationerna erbjuder allt från helgfika till högtidssttningar – är centralt för Uppsalas studentatmosfär. En viktig fråga i det följande är hur döttrar och söner från olika sociala skikt och med olika mycket förvärvat utbildningskapital men uppvuxna i samma akademiskt präglade stad använder sig av utbildningssystemet.

Utslagsgivande egenskaper

De multipla korrespondensanalyserna gjorde det möjligt att undersöka ansamlingar av egenskaper hos såväl föräldrarna som studenterna. Metoden kombinerar olika variabler och resultatet blir ett rum där de olika egenskaperna sprider sig. Det skulle säkerligen vara möjligt att ta reda på de hierarkier och oppositioner som återfinns i materialet via korstabulleringar, men arbetet skulle vara enormt tids- och utrymmeskrävande. Korrespondensanalysen sammanfattar de skillnader och likheter som finns i ett material på ett sätt som man svårigen når via korstabeller. Dessutom fungerar graferna som visualiseringshjälp. En fördel med tekniken är att både individerna och deras egenskaper kan synliggöras i euklidiska rum.

Det kan vara på sin plats att återigen poängtera att det var studenternas egenskaper som var utgångspunkten. När föräldrarnas egenskaper undersöktes var de av intresse just i egenskap av att de var föräldrar till de undersökta studenterna, och föräldratillgångarna sågs som en delmängd av studenternas egenskaper, nämligen som det nedärvda kapitalet. När studenternas tidigare skolgång analyserades var det eget personligt kapital – det förvärvade utbildningskapitalet – som jag ville undersöka.

Urvalet av egenskaper begränsades till de variabler som fanns i de statistiska material som jag hade tillgång till. Ett antal korrespondensanalyser där i stort sett samtliga av de tillgängliga registeruppgifterna genomfördes initialt. Utifrån resultatet av dessa analyser plockade jag ut de variabler som bidrog till att upprätta rummet. Variabler som inte bidrog eller som enbart förstärkte en egenskap utan att tillföra någon ny information togs bort. Kodningen av de aktiva variablerna gjordes på ett sådant sätt att skillnader mellan individer trädde fram så tydligt som möjligt och att rummet blev stabilt. Det senare innebar att små förändringar i kodningen inte ändrade grundstrukturen av analysen.

Variablerna och antalet variabelvärden (modaliteter) som användes i den multipla korrespondensanalysen redogörs för i tabell 1 nedan. Det var föräldrarnas utbildningsnivå, vem som hade högst utbildning av föräldrarna, föräldrarnas inkomst, inom vilken sektor föräldrarna arbetade, studenternas medelbetyg från gymnasiet, genomgången gymnasieutbildning, val av språk på gymnasiet och poäng på högskoleprovet som var aktiva variabler i min analys. Alla studenter som avslutade en teoretisk linje på gymnasiet¹⁶² och började högskolestudier var aktiva i analysen.

¹⁶² Rummet blev alltför endimensionellt när de studenter som gick praktisk linje var med. Därför valde jag att utesluta dem.

Tabell 1. Aktiva variabler i specifik multipel korrespondensanalys.

Tidigare skolgång och socialt ursprung	Avser	Variabel	Antal aktiva modaliteter (variabelvärden)
Förvärvat utbildningskapital	Studenten	Medelbetyg från gymnasiet	5
	Studenten	Gymnasieutbildning	5
	Studenten	Franska i gymnasiet	2
	Studenten	Tyska i gymnasiet	2
	Studenten	Spanska i gymnasiet	2
	Studenten	Högskoleprovpoäng	5
Nedärvt utbildnings- och ekonomiskt kapital	Föräldrar	Familjens högsta utbildningsnivå	4
	Föräldrar	Familjens sammanräknade inkomst	5
	Föräldrar	Familjens arbetssektor	5
	Föräldrar	Relation mellan föräldrarnas utb. nivå	3

Nedan redovisas en frekvenstabell över de aktiva variablerna som användes i en specifik multipel korrespondensanalys (tabell 2).¹⁶³ Modaliteter som inte var aktiva i analysen är kursiverade. Frekvenstabellen visar hur nedärvda och förvärvade tillgångar var fördelade inom studentkohorten. Som tidigare nämnts var det en utbildningsstark grupp. Hela 23 procent kom från ett hem där minst en förälder har forskarutbildning. Jämfört med den nationella kohorten hade en större andel i Uppsalas studentkohort gått naturvetenskaplig och samhällsvetenskaplig linje på gymnasiet, läst franska eller spanska på gymnasiet, erövat de högsta gymnasiebetygen och gjort högskoleprovet som dessutom hade resulterat i höga poäng. Ytterligare ett särdrag för Uppsala-gruppen var att föräldrarna arbetade i offentlig sektor i stor utsträckning.

¹⁶³ En tumregel är att varje enskild modalitet ska bestå av minst fem procent av studenterna. Ett exempel: minst fem procent av min kohort bör ha genomgått respektive gymnasielinje. Om så inte är fallet får man slå ihop två lämpliga utbildningar. Alltför små modaliteter gör att man riskerar att konstruktionen av rummet blir lite slumpmässig och därmed instabil.

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 2. Frekvenstabell över de aktiva variablerna i specifik multipel korrespondensanalys, Uppsalas studentkohort.

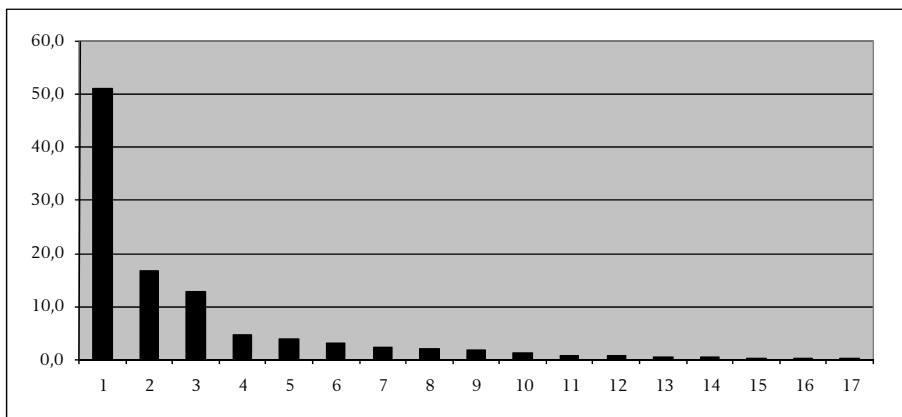
Variabel/variabelvärden	Antal	Andel	Variabel/variabelvärden	Antal	Andel
Föräldrarnas utbildningsnivå			Medelbetyg gymnasiet		
<i>Ej i Fob</i>	3	0,4	0–2,93	122	15,1
<i>Ej uppgift</i>	3	0,4	2,94–3,36	163	20,2
Max 4-årig gymnasieutb.	175	21,7	3,37–3,87	240	29,8
Högskola mindre än 3 år	119	14,8	3,88–4,27	163	20,2
Högskola minst 3 år	317	39,3	4,28–5,00	118	14,6
Forskarutbildning	189	23,4	Totalt	806	100,0
Totalt	806	100,0			
			Gymnasieutbildning		
Relation föräldrarnas utb.			Ekonomisk	177	22,0
<i>Ej uppgift</i>	11	1,4	Teknisk	208	25,8
<i>En förälder</i>	93	11,5	Humanistisk	55	6,8
Far högst utbildning	328	40,7	Samhällsvetenskap	210	26,1
Mor högst utbildning	155	19,2	Naturvetenskap	156	19,4
Far och mor lika utbildning	219	27,2	Totalt	806	100,0
Totalt	806	100,0			
			Tyska i gymnasiet		
Föräldrarnas inkomst			Ej tyska	384	47,6
<i>Ej uppgift</i>	43	5,3	Tyska	422	52,4
Mycket låg inkomst	107	13,3	Totalt	806	100,0
Låg inkomst	154	19,1			
Medelhög inkomst	233	28,9	Franska i gymnasiet		
Hög inkomst	153	19,0	Ej franska	475	58,9
Mycket hög inkomst	116	14,4	Franska	331	41,1
Totalt	806	100,0	Totalt	806	100,0
Föräldrarnas arbetssektor			Spanska i gymnasiet		
<i>Ej i Fob</i>	3	0,4	Ej spanska	551	68,4
<i>Ej uppgift</i>	20	2,5	Spanska	255	31,6
Egen företagare	35	4,3	Totalt	806	100,0
Privatanställd	273	33,9			
Kommunalanställd	148	18,4	Högskoleprovpoäng		
Landstingsanställd	111	13,8	Ej gjort provet	123	15,3
Statsanställd	216	26,8	0–0,8 poäng	118	14,6
Totalt	806	100,0	0,9–1,3 poäng	255	31,6
			1,4–1,7 poäng	224	27,8
			1,8–2,0 poäng	86	10,7
			Totalt	806	100,0

Modaliteter i kursiv var passiva i analysen.

Resultatet av den multipla korrespondensanalysen var ett mångdimensionellt rum. Antalet axlar eller dimensioner uppgick till 17 stycken. Det var dock inte meningsfullt att tolka alla dessa axlar eftersom det var de första axlarna som förklarade mest av skillnaderna i materialet. Principen bakom metoden är sådan att längs den första axeln presenteras de största skillnaderna i materialet, längs den andra axeln de största resterande skillnaderna och så vidare. Axlarna förklarar alltså materialet i en fallande hierarkisk skala. Jag valde att tolka de tre första axlarna. Den första axeln förklarade 51 procent av skillna-

derna i materialet, den andra 17 procent och den tredje 13 procent (diagram 5 nedan). Tillsammans förklarade de tre axlarna 80 procent (i tabell 16 i appendix finns uppgift om axlarnas egenvärde och modifierade egenvärde).

Diagram 5. Den multipla korrespondensanalysens axlars modifierade egenvärde uttryckt i andelar av den totala variansen (inertian), axel 1–17.

Tolkning av de tre första axlarna

Spridningen av Uppsalastudenternas egenskaper presenteras i tabell 17 i appendix och i graf 1–4 nedan. Graferna visar hur de modaliteter som bidrog mest till axlarna var fördelade i utbildningsrummet.¹⁶⁴

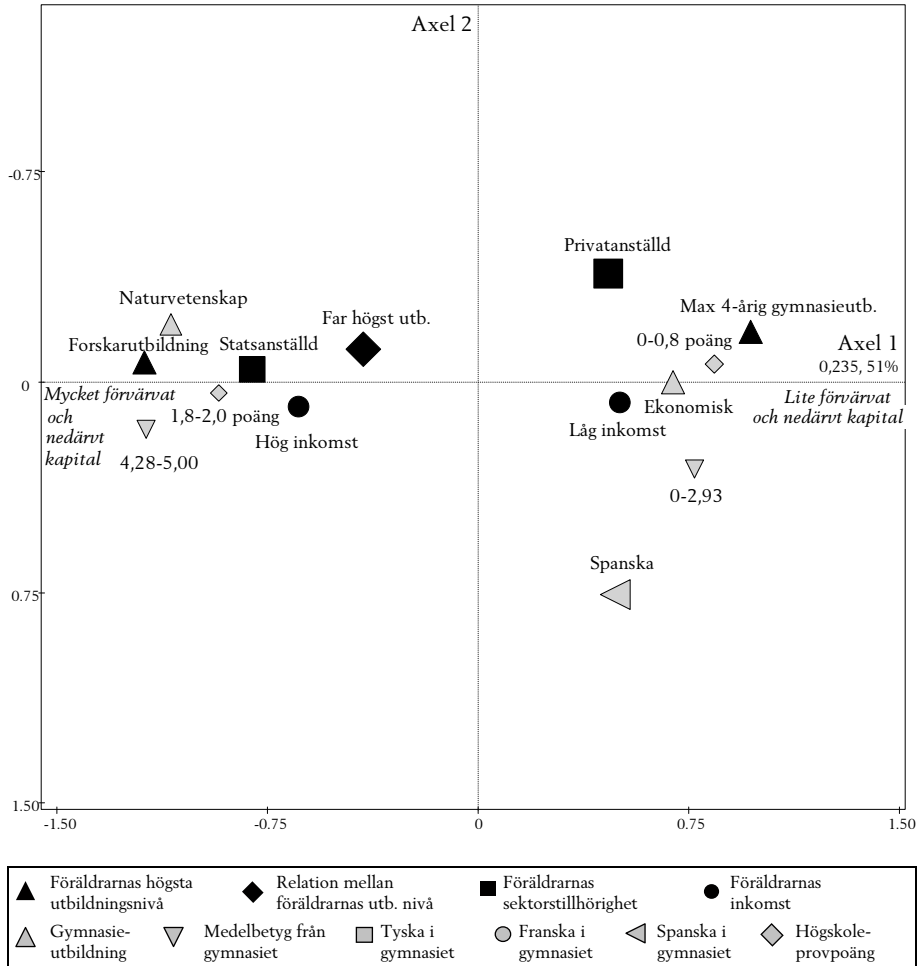
Den första axeln uttryckte volymskillnader i nedärvt *och* förvärvat kapital. Att denna axel var så betydande (axeln förklarade 51 procent av skillnaderna i materialet) får ses som ett viktigt resultat i sig. Vi ser även att utbildningskapitalet var viktigare än det ekonomiska kapitalet för upprättandet av utbildningsrummet – utbildningsvariabeln bidrar betydligt mer till den första axeln än inkomstvariabeln.¹⁶⁵

¹⁶⁴ De olika storlekarna på symbolerna beror på att de representerar antalet individer.

¹⁶⁵ Bland andra har Dryler visat att föräldrarnas utbildningsnivå är viktigare för barnens villighet att gå vidare med högre studier än vad föräldrarnas inkomst är. Helen Dryler, "Uppväxtvillkor och utbildningskarriär", s. 43–72 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994, s. 70. Se även Donald Broady & Mikael Börjesson, "En social karta över gymnasieskolan", s. 90–99 i *Ord&Bild*, 3–4, 2006, s. 93.

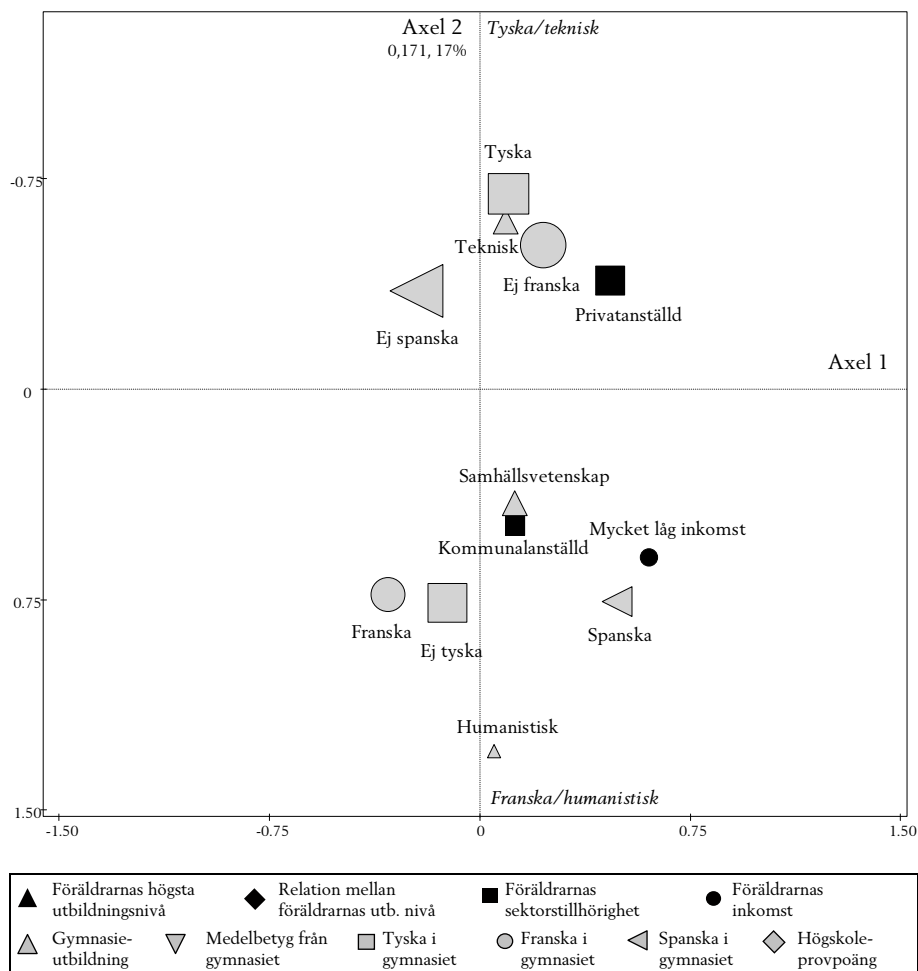
UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 1. Uppsalas studentkohort, tolkning av axel 1: de 14 modaliteter som bidrog mest till axeln.

När modaliteterna togs i beaktande kunde rummets olika polariteter undersökas närmare (graf 1 ovan). På den västra sidan av axel 1 hamnade modaliteterna: forskarutbildning (föräldrarnas högsta utbildningsnivå), naturvetenskaplig gymnasieutbildning, mycket höga gymnasiebetyg, statlig tjänst (föräldrarnas sociala position), mycket höga högskoleprovpoäng, hög inkomst (föräldrarnas inkomst) samt faderns högsta utbildningsnivå. Det vill säga, modaliteter som indikerade stora nedärvda utbildningstillgångar och egna skolmässiga sådana. Den motsatta polen innehöll modaliteter som indikerade betydligt mindre kapitaltillgångar: gymnasienivå (föräldrarnas högsta utbildningsnivå), ekonomisk gymnasieutbildning, mycket låga gymnasiebetyg, företagssektor (föräldrarnas sociala position), mycket låga högskoleprovpoäng, låg inkomst (föräldrarnas inkomst) samt spanska på gymnasiet.

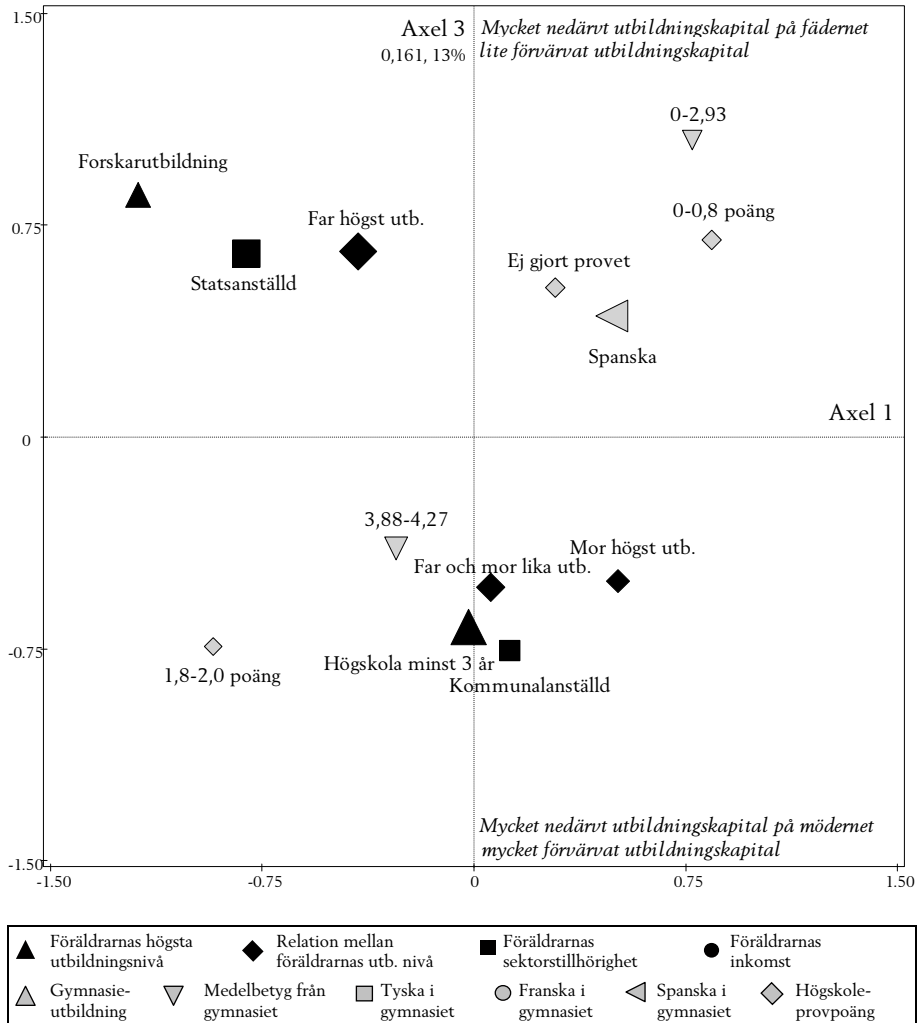
Graf 2. Uppsalas studentkohort, tolkning av axel 2: de 12 modaliteter som bidrog mest till axeln.

Om den första axeln var en kombination av förvärvat och nedärvt kapital orienterades den andra axeln efter studenternas förvärvade skolkapital och språken spelade en viktig roll i sammanhanget. Samtliga variabler med förklaringsvärde var kopplade till studenternas skolkapital: tyska, franska, spanska och gymnasieutbildning. Följande modaliteter hamnade vid den ena polen (norröver): tyska, ej franska, ej spanska, teknisk gymnasieutbildning och privatanställd (graf 2 ovan). Vid den andra polen (söderut) återfanns följande modaliteter: ej tyska, franska, spanska, humanistisk linje, samhällsvetenskaplig linje, kommunalanställd och mycket låg inkomst. Den andra axeln uttryckte således en opposition mellan studenter som hade läst teknisk linje och valt tyska på gymnasiet och de som hade satsat framför allt på humanistisk linje och språkstudier i franska och spanska.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 3. Uppsalas studentkohort, tolkning av axel 3: de 14 modaliteter som bidrog mest till axeln.

Den tredje dimensionen innehöll, liksom den första, en kombination av å ena sidan tillgångar kopplade till föräldrarna och å andra sidan tillgångar först och främst knutna till studenterna. Vid den ena polen (norröver) hamnade en grupp studenter som karaktäriserades av att familjens utbildningsnivå var extremt hög (forskarutbildning), att fadern hade högst utbildningsnivå av föräldrarna, att någon av föräldrarna var statsanställd, att man hade mycket låga gymnasiebetyg, att man inte gjort högskoleprovet eller hade mycket låga provpoäng samt att man hade läst spanska på gymnasiet (graf 3 ovan). Den andra gruppen studenter (söderut) kännetecknades av att familjens högsta utbildning var minst tre år, att modern hade högst utbildningsnivå eller att föräldrarna hade lika utbildningsnivå, att minst en av föräldrarna var kommu-

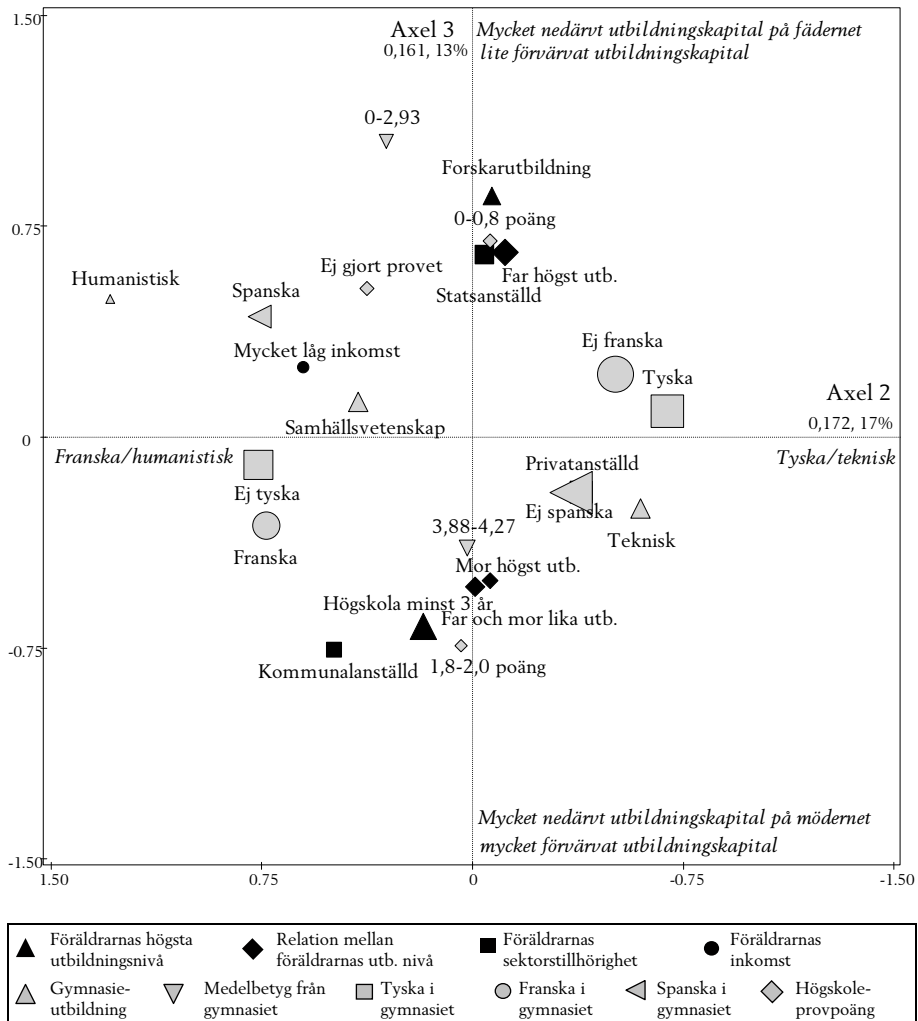
nalanställd, att föräldrarna hade mycket låg inkomst samt att man hade mycket höga högskoleprovpoäng och höga betyg.

Den tredje axeln tolkades som en opposition mellan individer med extremt högt socialt ursprung men avsevärt mindre med eget förvärvat skolkapital och en grupp med stora egna skolframgångar men mindre av nedärvda tillgångar. Längs den tredje axeln var det således en uppdelning mellan en studentgrupp som kunde hänföras till en social elit och en grupp studenter som mer kunde sägas tillhöra en meritokratisk sådan.

När den tredje axeln kombinerades med den andra blev resultatet en könsuppdelning av den sociala och meritokratiska eliten (graf 4 nedan). I den sydöstra kvadraten upprättades en manligt kodad meritokratisk pol, vars kvinnliga motsvarighet återfanns i den sydvästra kvadranten. I den nordöstra hamnade en manligt kodad social elit och dess kvinnliga motsvarighet fanns i den nordöstra delen av grafen. När axel 2 och 3 kombinerades splittrades även den franska/humanistiska polen. Den delades dels upp i en grupp studenter som hade gått humanistisk linje, läst spanska och hade mycket låga betyg, dels i en grupp som hade läst franska, hade mycket höga betyg, hade minst en förälder som var kommunalanställd och minst en som hade längre högskoleutbildning. Man kan säga att den andra dimensionens humanistiska/franska pol justerades i planet av axel 2 och 3 och det bildades en "spanskgrupp" med lite skolkapital i opposition mot en "franskgrupp" med betydligt mer av förvärvat utbildningskapital.

UTBILDNINGSKAPITAL

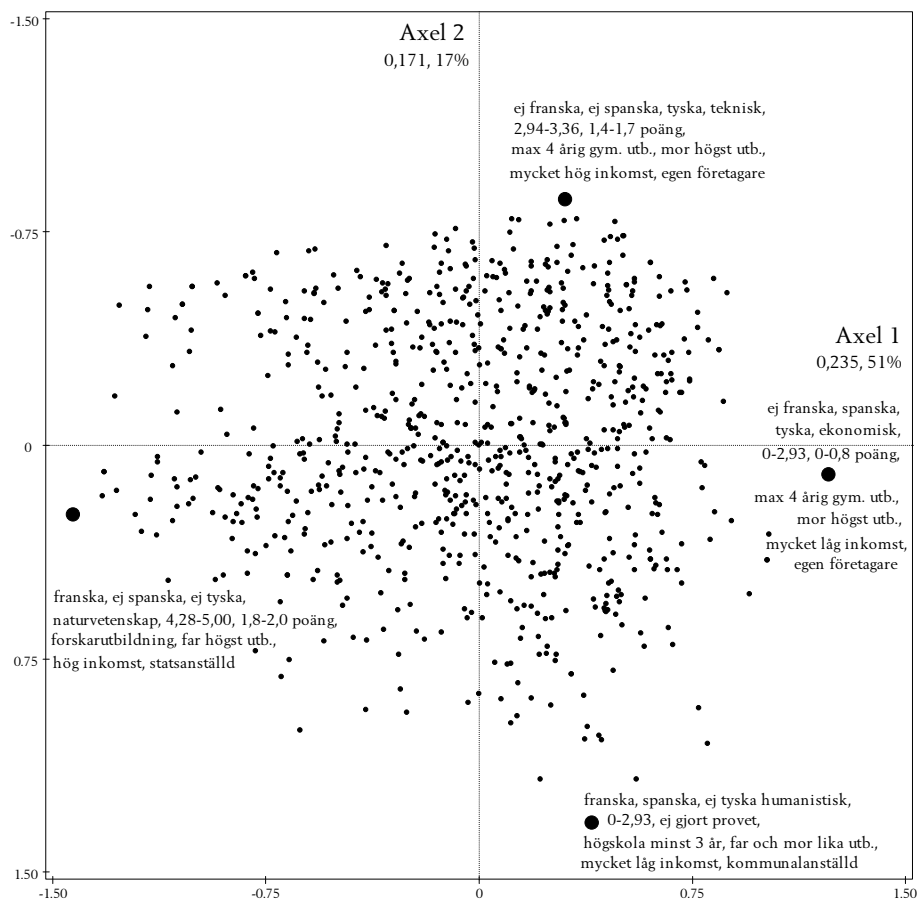
Graf 4. Uppsalas studentkohort, tolkning av planet av axel 2 och 3: de 22 modaliteter som bidrog mest till planet.

Moln av studenter

Studenterna spred sig i rummets olika dimensioner och nedan presenteras utbredningen av individmolnen i de olika dimensionerna (graf 5–7 nedan). Varje punkt i graferna nedan är en individ vars position i utbildningsrummet beror av kombinationen av de olika egenskaperna. Studenterna var väl spridda i rummets olika plan. För att lättare få en känsla för individmolnens struktur och dess gränser konstruerades så kallade landmärken (i graferna som förstörade punkter). Det är påhittade individer som har en profil som består av de mest extrema profilerna för varje axels negativa och positiva pol.

Graf 5. Uppsalas studentkohort, individmoln med landmärken, planet av axel 1 och 2.

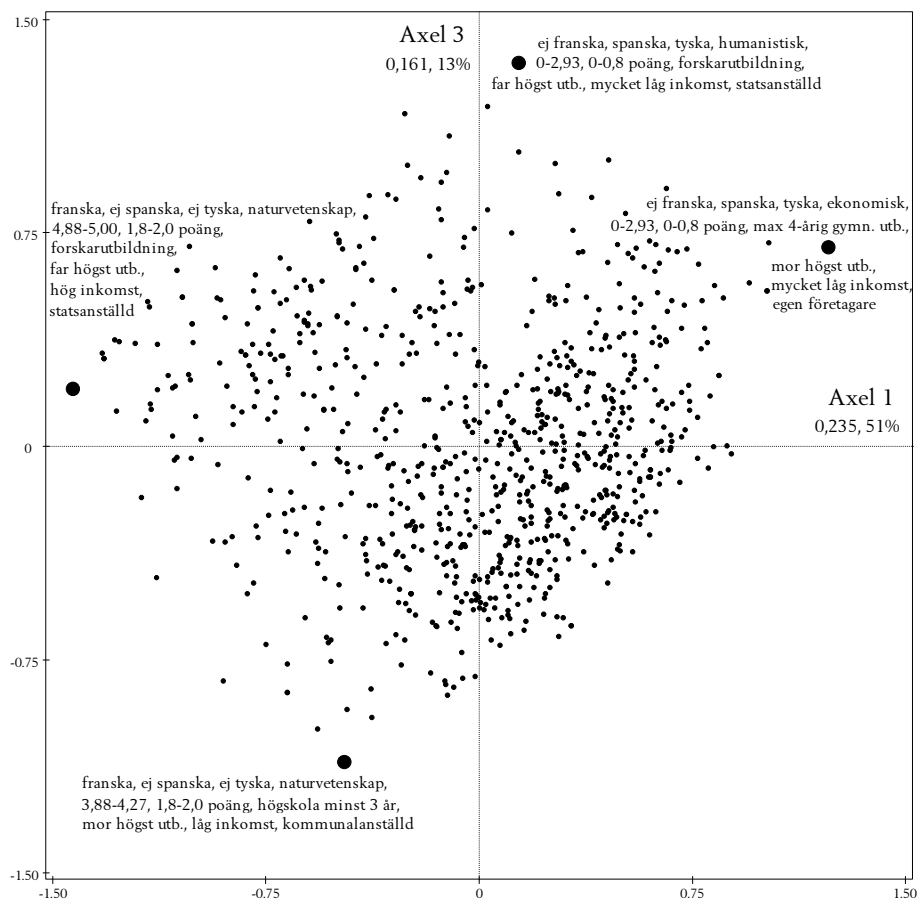
Följande "idealtypiska student" fanns på den första axelns västra sida (graf 5): en som hade gått naturvetenskaplig linje, hade mycket höga betyg med sig från gymnasiet, hade läst franska på gymnasiet, hade mycket höga högskoleprovpoäng, kom från ett hem med hög inkomst, hade minst en förälder med forskarutbildning, hade minst en förälder som var statsanställd och kom från ett hem där fadern hade högst utbildningsnivå av föräldrarna. På den första axelns östra sida fanns en student med följande profil: ekonomisk linje på gymnasiet, mycket låga betyg från gymnasiet, läst tyska och spanska på gymnasiet, hade mycket låga högskoleprovpoäng, hade föräldrar med mycket låg inkomst, hade minst en förälder med grundskole- eller gymnasieutbildning, hade minst en förälder som arbetade som egen företagare samt hade en mor som hade högst utbildningsnivå av föräldrarna. Rör vi oss norr över ser vi hur den andra axelns nordliga position hade profilen: teknisk linje på gymnasiet, låga betyg från gymnasiet, läst tyska på gymnasiet, höga högskoleprovpoäng, föräldrar med mycket hög inkomst, minst en förälder med grundskole- eller

UTBILDNINGSKAPITAL

gymnasieutbildning, minst en förälder som arbetade som egen företagare och modern högst utbildningsnivå av föräldrarna. Den andra axelns sydliga position intogs av en student som hade gått humanistisk linje på gymnasiet, hade mycket låga betyg, hade läst franska och spanska, inte hade gjort högskoleprovet, hade föräldrar med mycket låg inkomst men där minst en förälder hade en längre högskoleutbildning, hade minst en förälder som var kommunalanställd och hade föräldrar med lika utbildningsnivå.

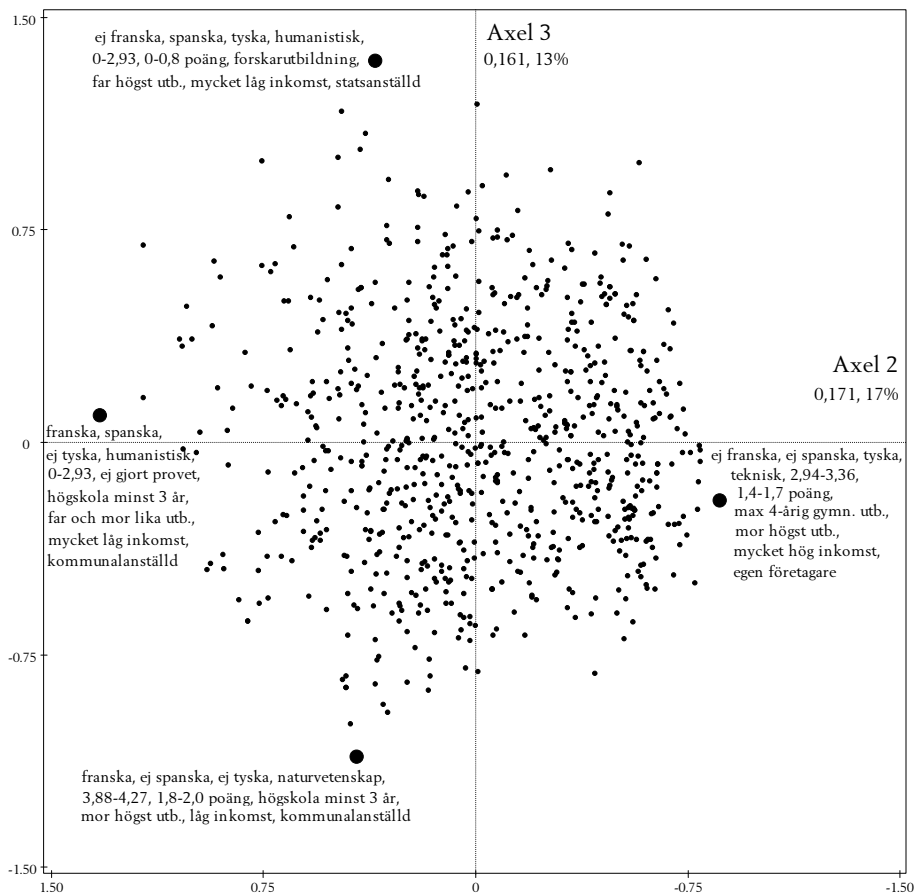
Den tredje axelns landmärken slutligen bestod av en student med egenkaperna: naturvetenskaplig linje, höga betyg, franska, mycket höga högskoleprovpoäng, föräldrar med låg inkomst, minst en förälder med längre högskoleutbildning, minst en förälder som var kommunalanställd och modern högst utbildningsnivå av föräldrarna. Den tredje axelns motsatta studentprofil var: humanistisk linje, mycket låga betyg, mycket låga högskoleprovpoäng, tyska, spanska, forskarutbildning, statsanställd, mycket låg inkomst och fadern högst utbildningsnivå av föräldrarna (graf 6–7 nedan).

Graf 6. Uppsalas studentkohort, individmoln med landmärken, planet av axel 1 och 3.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 7. Uppsalas studentkohort, individmoln med landmärken, planet av axel 2 och 3.

KAPITEL 6

Fördjupning av Uppsalas utbildningsrum

Hittills har jag uppehållit mig vid de variabler som jag nyttjade för att upprätta det ovan beskrivna utbildningsrummet. Nedan presenteras spridningen av de supplementära variabelernas modaliteter. De supplementära variabelerna strukturerar inte utbildningsrummet utan när rummet är färdigbyggt med hjälp av de aktiva variabelerna kan man utforska var andra, supplementära egenskaper, hamnar. Man kan se det som att utbildningsrummet är själva skelettet för analyserna till vilket man lägger en mängd annan information och på så vis får en mer fyllig bild av hur utbildningsrummet är strukturerat, och framför allt får man möjlighet att studera var de supplementära egenskaperna – som ofta är det forskaren är mest intresserad av – hamnar. Vissa av de variabler som utforskas i individmolnet kan ges status av strukturerande faktor. Med detta avses en faktor som inte direkt bidrar till att upprätta rummet men som indirekt är grundläggande för utfallet genom att den i förhållandevis stor utsträckning är relaterad till flertalet av de aktiva variabelerna. I mina analyser kan kön och sociala grupper betraktas som strukturerande faktorer.¹⁶⁶

Kön och sociala gruppers spridning

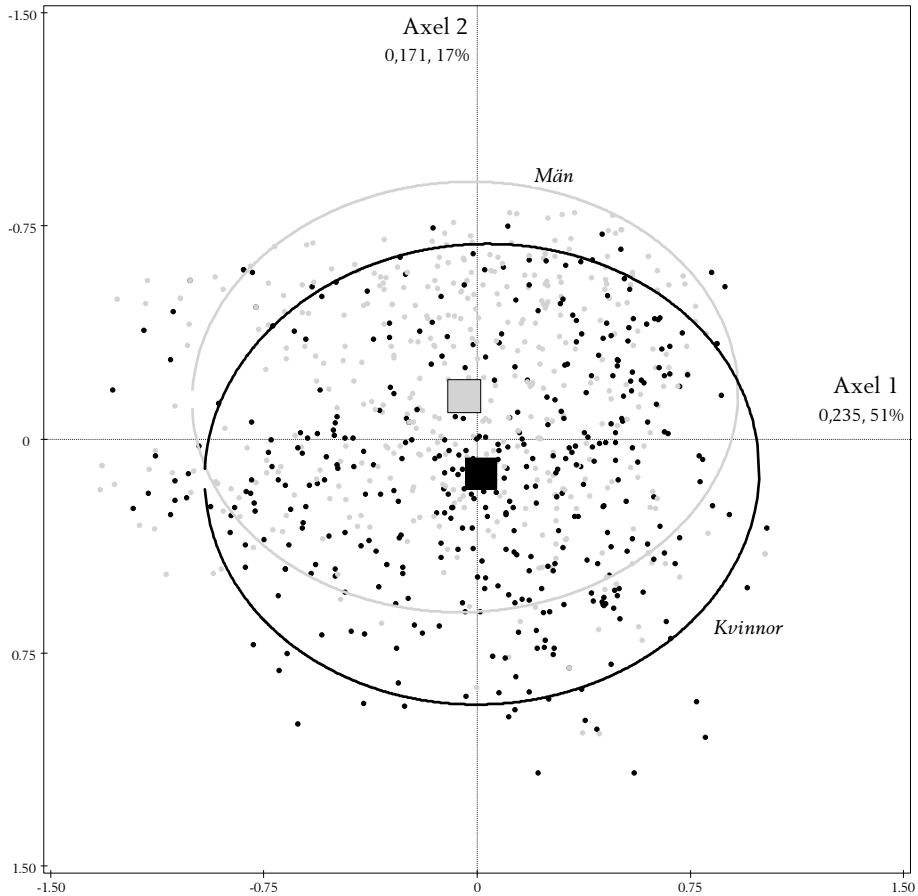
Det visade sig att den andra axeln i utbildningsrummet gav en spridning av manliga och kvinnliga studenter. Graf 8 nedan visar hur den tyska/tekniska polen var manligt kodad (modaliteten för män återfinns norröver) och hur den franska/humanistiska polen hade kvinnliga förtecken (modaliteten för kvinnor finns söderut).¹⁶⁷ Den första axeln var en socialt hierarkisk sådan och det var inte någon skillnad mellan könen längs denna axel.¹⁶⁸

¹⁶⁶ Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004, s. 251–253.

¹⁶⁷ Tumregeln är att om avståndet mellan modaliteterna är större än 1 är det ett mycket stort avstånd, är avståndet större än 0,6 är det stort och är det mindre än 0,4 är det litet. A.a., s. 197–198 och s. 234. Utgångspunkten för tolkningen av grafen med kön som supplementär variabel är tabell 18 i appendix.

¹⁶⁸ Inte heller den tredje axeln uppvisade skillnader mellan könen utan det var den andra axeln som summerade skillnaderna mellan manliga och kvinnliga studenter.

Graf 8. Uppsalas studentkohort, kön som strukturerande faktor och med koncentrationsellipser, planet av axel 1 och 2.

Det var en större andel kvinnliga studenter som hade valt den manligt kodade gymnasieutbildningen, teknisk linje, än vad det var manliga studenter som hade läst den kvinnligt kodade gymnasieutbildningen humanistisk linje. Detta visar på en dominansordning som är kopplad till kön. Kvinnorna hade mer att vinna, ur ett socioekonomiskt perspektiv, på att välja en manlig utbildningsväg än männen hade på att ta en kvinnlig sådan.¹⁶⁹

Tyska hade således manlig konnotation och franska hade en kvinnlig. De olika språkens könskodning visar sig i hur svenska studenter väljer att studera utomlands. Kvinnliga studenter drogs till studier i Paris i betydligt högre grad

¹⁶⁹ Det är även vanligare att kvinnor ger sig in i mansdominerade yrken än tvärtom. Näringsdepartementet, *Den könsuppdelade arbetsmarknaden. Betänkande av Utredningen om den könssegregerade svenska arbetsmarknaden*, SOU 2004:43, Näringsdepartementet, Stockholm, 2004, s. 15–16.

än manliga studenter. Frankrike och den franska kulturen har uppenbarligen en feminin laddning. I en studie av svenska studenter i Paris och New York visar Mikael Börjesson att de svenska kvinnliga studenterna i Paris framför allt läste humaniora och de valde att göra detta vid universiteten och privata skolorna som hade lägre prestige än de franska prestigeskolorna, *grandes écoles*, dit de manliga svenska studenterna i högre grad sökte sig.¹⁷⁰ Men för att kunna förlägga sina universitetsstudier till Paris krävs att man tidigt har börjat lära sig franska, oftast redan i högstadiet, vilket de kvinnliga studenterna alltså oftare hade gjort. Det språkliga kapitalet har en fundamental betydelse för vilka utbildningsvägar som öppnar sig.¹⁷¹

Vilken spridning har ämnesläraryrket i rummet och vilka sociala grupper befinner sig dessa nära och långt ifrån? Skiljer sig ämnesläraryrket från ämnesläraryrket position och spridning från ämnesläraryrket? Genom att studera sociala grupper fördelning i rummet ska frågor av detta slag besvaras (de sociala gruppernas spridning i utbildningsrummet presenteras i graf 9–10 och i tabell 20 i appendix).

Den första axeln uttryckte en opposition mellan universitetslärare västerut i grafen, vid den dominerande polen, och arbetare i produktion och service österut vid den dominerade polen.¹⁷² Även läkare, högre tjänstemän i offentlig sektor och jurister, civilingenjörer och ämneslärare hamnade nära elitpolen västerut längs den första axeln. De sociala grupper som befann sig västerut karaktäriserades av att deras barn – mer sannolikt än andra grupperns barn – hade gått ut med mycket höga gymnasiebetyg, hade gått naturvetenskaplig linje på gymnasiet och hade höga poäng på högskoleprovet.¹⁷³ Barn till de grupper som vi finner österut längs den första axeln karaktäriserades av att de i större utsträckning än andra grupperns barn hade gått ut med mycket låga gymnasiebetyg, hade gått ekonomisk linje på gymnasiet och hade låga poäng på högskoleprovet. Det som individerna vid elitpolen hade gemensamt var att de kombinerade stora mängder förvärvat utbildningskapital med mycket nedärvt kapital. Likaså handlade det om kombinationen av knappa nedärvda och egna tillgångar som positionerade de senare grupperna på den första axelns östra sida. Viktigt att komma ihåg är att det har handlat om medelvär-

¹⁷⁰ Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 114–116.

¹⁷¹ Jag har tidigare konstaterat att i planet av axel 2 och 3 delades den franska/humanistiska polen upp i två grupper. Denna uppdelning gällde således främst de kvinnliga studenterna.

¹⁷² Jag utgick i klassificeringen av sociala grupper från 32 sociala grupper men reducerade antalet till 19 för att undvika alltför små grupper. Det vill säga att utgångspunkten var en klassificering i 32 olika sociala grupper men att jag gjorde vissa sammanslagningar. Vägledande för sammanslagningarna var att det skulle resultera i sociologiskt relevanta grupper (tabell 19 i appendix). Spridningen av de 32 sociala grupperna i utbildningsrummet användes som en hjälp för att uppnå detta.

¹⁷³ Karaktäristiken av de sociala grupperna bygger på tabell 21–22 i appendix.

UTBILDNINGSKAPITAL

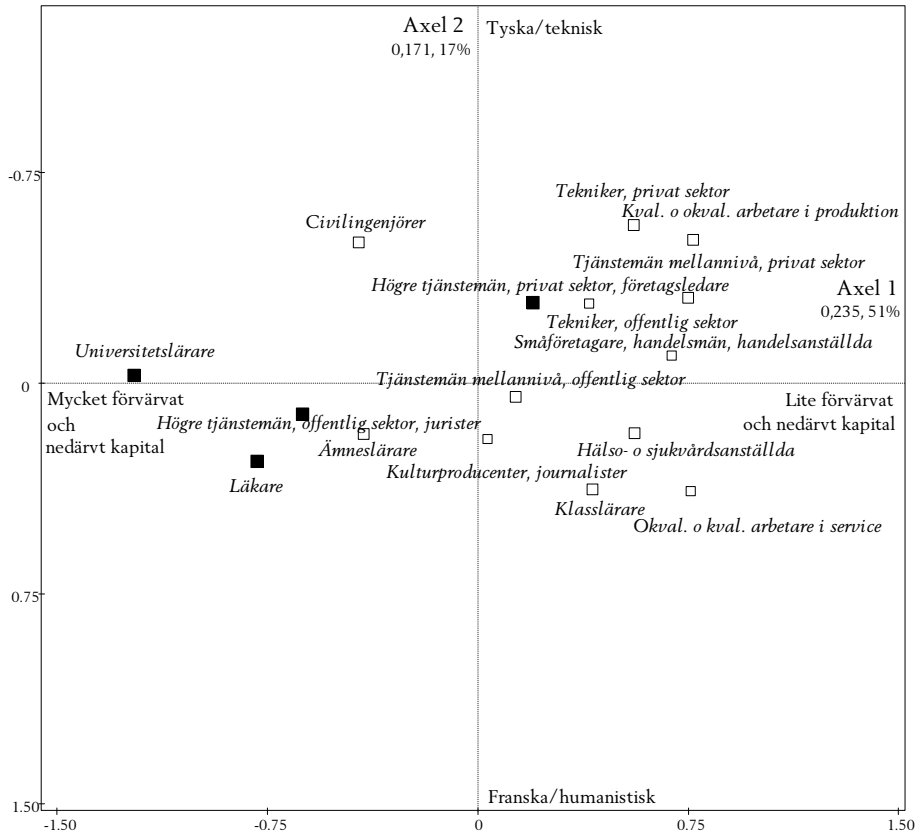
den för de sociala grupperna, vilket innebär att det givetvis fanns individer som avvek från det beskrivna mönstret.

Universitetsläraryrket var den mest extrema gruppen längs den första axeln. De var en mer extrem grupp än läraryrket. När man tittar närmare på vad som skilde dessa grupper åt ser man att universitetsläraryrket oftare hade en forskarutbildad förälder, oftare hade en förälder som var statligt anställd och oftare hade en far som hade högst utbildning av föräldrarna än läraryrket. De hade även i något större utsträckning läst tyska på gymnasiet, fått de högsta betygen från gymnasiet och gått naturvetenskaplig linje på gymnasiet. Läraryrket å andra sidan kom i större utsträckning från hem med mycket hög inkomst. De hade vidare läst franska och spanska i lite högre grad och lyckats få allra högsta poäng på högskoleprovet något lite oftare. Dessa båda utbildningsrika grupper hade givetvis mycket gemensamt och det som framför allt gjorde att universitetsläraryrket hamnade mer extremt i utbildningsrummet var skillnaderna i nedärvt utbildningskapital. Det förvärvade utbildningskapitalet var mer likartat.

Barnen till högre tjänstemän i offentlig sektor och juristbarnen och barnen till tjänstemän i privat sektor samt företagsledarbarnen intog olika positioner längs den första axeln i utbildningsrummet. Gruppen barn till högre tjänstemän i privat sektor och företagsledarbarn hade mer nedärvt ekonomiskt kapital än utbildningskapital och den tidigare gruppen (barnen till högre tjänstemän i offentlig sektor och juristbarnen) hade mer nedärvt utbildningskapital än ekonomiskt kapital. I utbildningsrummet var det gruppen barn till högre tjänstemän i offentlig sektor och juristbarn som intog en mer dominerande position och satsningen i skolan såg olika ut för de båda gruppernas barn. Den större volym nedärvt utbildningskapital som barnen till högre tjänstemän i offentlig sektor och juristbarnen hade tillgång till tycktes bidra till en hårdare satsning på skolan. Man fick högre betyg, lyckades bättre på högskoleprovet och valde naturvetenskaplig linje på gymnasiet mer utbrett än barn till högre tjänstemän i privat sektor och företagsledare.

Ämnesläraryrket hade gått humanistisk linje i allra störst utsträckning, därefter kom universitetsläraryrket och läraryrket. Den humanistiska banan var uppenbarligen ett val framför allt för lärardöttrar – 93 procent av kohortens studenter som hade gått humanistisk linje var kvinnor.

Graf 9. Uppsalas studentkohort, sociala grupper som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

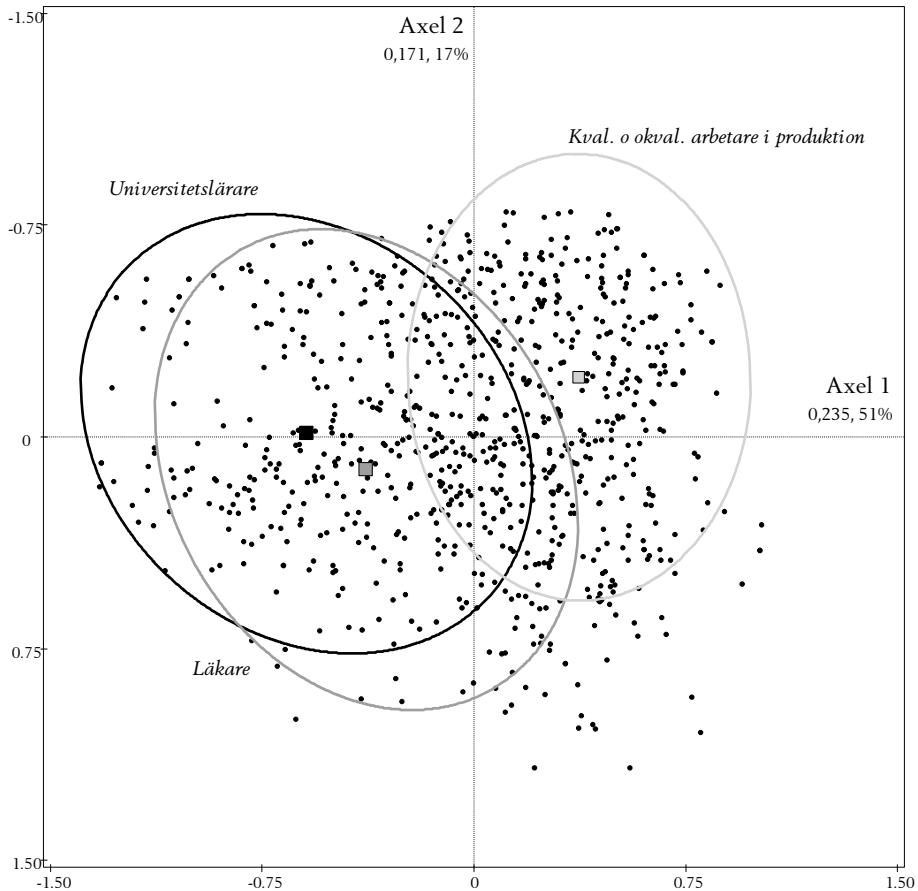

Sociala grupper markerade med fet stil i grafen ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

För att fördjupa analysen av det undersökta utbildningsrummet i Uppsala ytterligare visualiserades individmoln av de olika sociala grupperna, vilket innebar att de sociala gruppernas olika spridningsmönster identifierades. Individmolnen för de mest extrema grupperna längs den första axeln – universitetslärarbarnen, läkarbarnen och arbetarbarnen – visas i graf 10 nedan.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 10. Uppsalas studentkohort, barn till universitetslärare, till läkare och till arbetare i produktion som strukturerande faktor och med koncentrationsellipser, planet av axel 1 och 2.

Att ellipserna för de tre grupperna var tydligt separerade var inte överraskande, mer intressant var att se att det faktiskt var vissa överlappningar mellan universitetslärarbarnen och läkarbarnen å ena sidan och arbetarklassbarnen å andra sidan. Det överlappande området samlade individer som hade det gemensamt att de varken hade kombinationen mycket nedärvt kapital och mycket eget skolkapital *eller* lite nedärvt kapital och lite eget skolkapital. Det vill säga att universitetslärarbarnen och läkarbarnen i det överlappande området hade mycket nedärvt kapital och lite eget skolkapital medan arbetarklassbarnen hade lite nedärvt kapital och mycket eget förvärvat skolkapital. Den till synes neutrala zonen i utbildningsrummet – kring rummets mittpunkt – rymde med andra ord individer med vitt skilda förutsättningar.

Sönernas och döttrarnas spridning

Längs den andra, vertikala axeln, särskildes söner från döttrar (graf 11 nedan och tabell 25 i appendix).¹⁷⁴ De mest utmärkande positionerna intog söner till tekniker, ekonomisk medel- och lägre medelklass och civilingenjörer som placerade sig i en nordlig position och som stod i opposition mot döttrar till läkare, ämneslärare och kulturproducenter och journalister som hamnade i den södra delen av grafen. Sönerna låg nära den tyska/tekniska polen och gruppen kännetecknades av att ha valt språkstudier i tyska på gymnasiet och teknisk linje i förhållandevis stor utsträckning.¹⁷⁵ Andra egenskaper som var kopplade till denna manliga pol var att man hade gått på Fyrisskolan i Uppsala och att man hade medelhöga betyg från gymnasiet. Att man hade gått på Fyrisskolan berodde på att teknisk linje endast fanns där.

Den motsatta kvinnliga polen karaktäriserades av att man hade läst humanistisk linje och franska under sina gymnasieår. Men även modaliteterna kommunalanställd förälder, att föräldrarna hade mycket låg inkomst, att man läst spanska och gått samhällsvetenskaplig linje bidrog till den sydliga polen. Olika kombinationer av dessa egenskaper gjorde att läkardöttrar, ämneslärardöttrar och döttrar till kulturproducenter och journalister positionerade sig i sydlig riktning. Ämneslärardöttrarna och läkardöttrarna hamnade där framför allt för att de hade gått humanistisk linje och läst franska i tämligen stor utsträckning. Döttrar till kulturproducenter och journalister hade inte gjort detsamma i lika hög grad men åtta av tio hade minst en kommunalanställd förälder, vilket bidrog mycket till gruppens placering. Läkardöttrarna och ämneslärardöttrarna hade höga betyg från gymnasiet medan döttrar till kulturproducenter och journalister hade medelmåttiga betyg. Många av läkardöttrarna och ämneslärardöttrarna hade gått i Katedralskolan på gymnasiet.

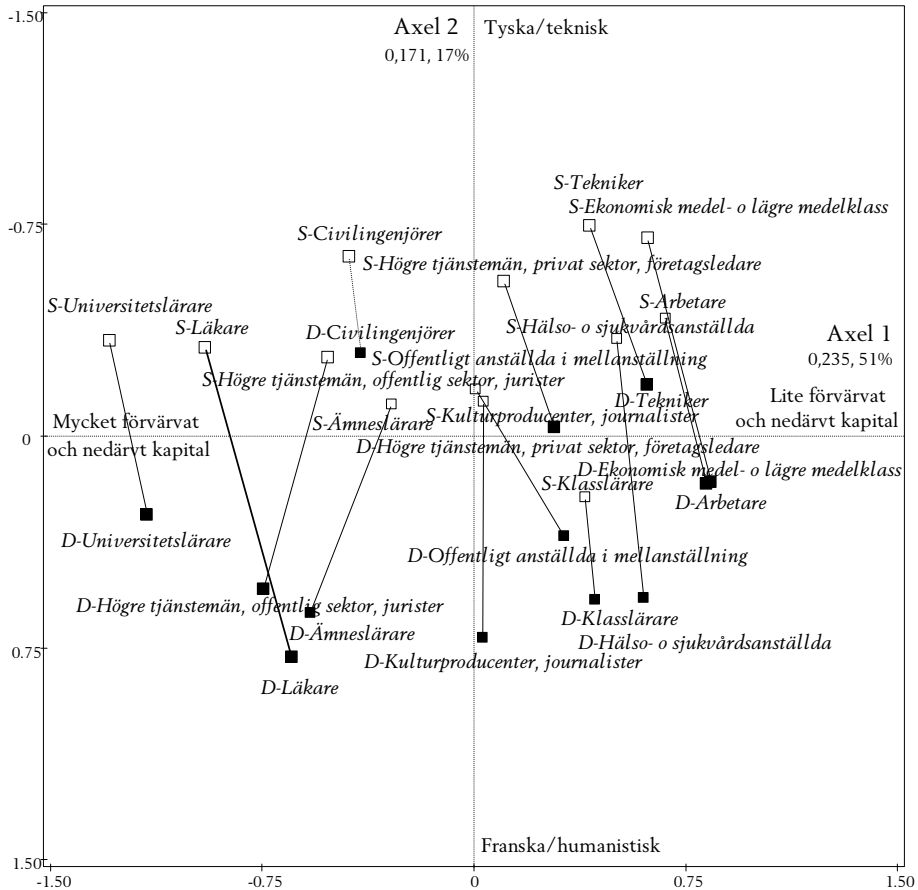
I graf 11 nedan har jag dragit linjer mellan söner och döttrar tillhörande samma sociala grupp. Längst avstånd (fet linje i grafen) var det mellan läkardöttrar och läkarsöner och kortast avstånd (streckad linje i grafen) var det mellan döttrar och söner till civilingenjörer. Det betyder att störst skillnad i utbildningsvägar var det mellan läkarbarnen och minst mellan civilingenjörsbarnen. En annan skillnad värd att uppmärksamma var den mellan läkarbarnen och universitetslärbarnen. Det visade sig att skillnaden mellan könen var större bland läkarbarnen. Det vill säga att söner och döttrar till universitetslärare hamnade närmare varandra i utbildningsrummet än söner och döttrar till läkare.

¹⁷⁴ För klassificering av söner och döttrar efter olika sociala grupper, se tabell 23–24 i appendix.

¹⁷⁵ Karaktäristiken av söner och döttrar till olika sociala grupper återfinns i tabell 26–30 i appendix.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 11. Uppsalas studentkohort, söner och döttrar uppdelade efter 12 sociala grupper som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

Döttrar till läkare, ämneslärare och högre tjänstemän i offentlig sektor och jurister hamnade nära varandra i grafens sydvästliga kvadrant vilket vittnar om att dessa grupper hade liknande nedärvt utbildnings- och ekonomiska tillgångar och hade gjort liknande val i gymnasiet. Även universitetslärardöttrarna hamnade nära de nämnda sociala grupperna. De döttrar som intog en position i den övre halvan av grafen – orienterade mot den tyska och tekniska polen – var döttrar till civilingenjörer samt döttrar till tekniker. Dessa båda grupper hade dock olika positioner längs den första axeln (kapitalvolym-axeln) vilket gjorde att teknikerdöttrarna befann sig i den nordöstra kvadranten och civilingenjörsdöttrarna i den nordvästra. Båda dessa grupper placerade sig alltså på grafens övre halva – den "manliga sidan" – och tenderade att vara de grupper som hade någon förälder som var privatanställd och som gjorde otraditionella gymnasieval sett ur ett könsperspektiv.

Gruppen söner till kulturproducenter och journalister hamnade på den nedre delen av grafen – den "kvinnliga sidan" – men det berodde mer på för-

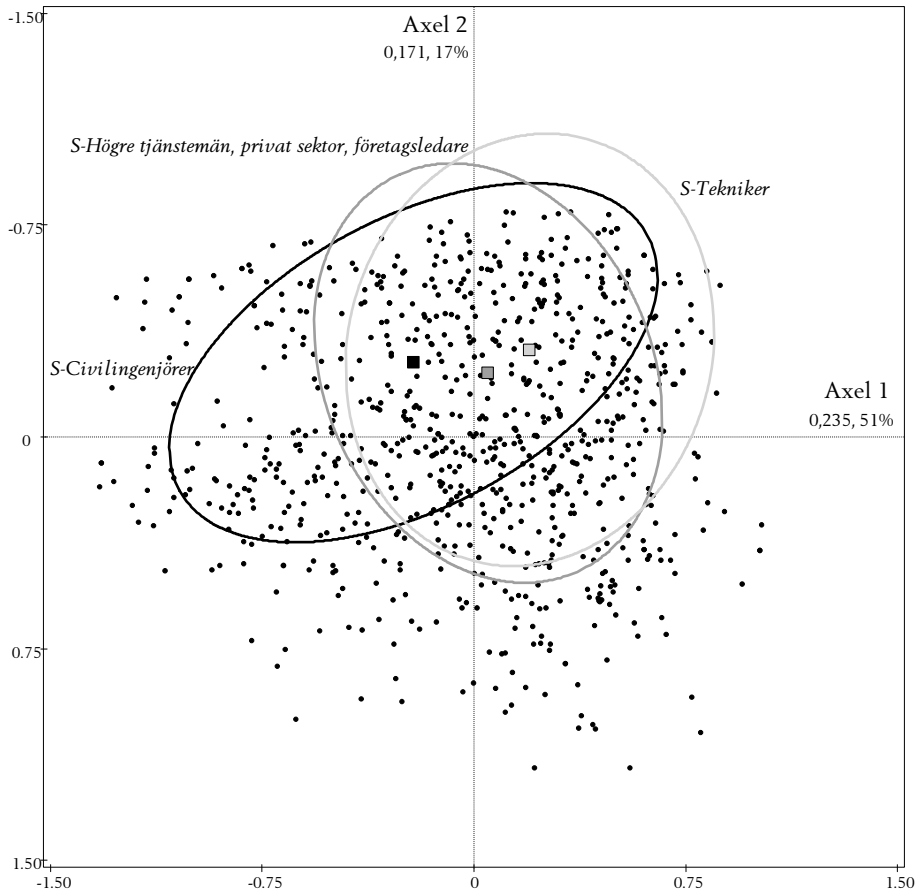
äldravariablerna än på deras gymnasieval. Endast fyra manliga studenter hade gått humanistisk linje. Två av dem kom från ämneslärarhem och två från högre tjänstemannahem i offentlig sektor. Det var en betydligt större andel kvinnor som valde en manligt kodad studieväg; 10 procent av döttrarna hade gått teknisk linje. Nu får man inte glömma bort att betydligt färre studerade på humanistisk linje.

När spridningen av samtliga sociala grupper i planet av axel 1 och 2 undersöktes visade det sig att de grupper som hade längst avstånd från varandra var söner till universitetslärare och döttrar till ekonomisk medel- och lägre medelklass samt arbetardöttrar. Med andra ord: en arbetardotters och en universitetslärarsons egenskaper skilde sig allra mest åt, vilket även innebar att deras utbildningsstrategier tog helt olika uttryck. Längs den andra axeln var det längst avstånd mellan teknikersöner och läkardöttrar. Att dessa grupper träffar på varandra i utbildningssystemet är inte uteslutet men mycket osannolikt.

Vilka utbildningsval gjorde den uppsaliensiska ekonomiska elitens söner och döttrar? Det har tidigare konstaterats att barn till högre tjänstemän i privat sektor och företagsledare intog en mer dominerad position än söner och döttrar till högre tjänstemän i offentlig sektor och jurister. Men vilka utbildningsvägar lockade Uppsalas ekonomiska elit? Det mönster som framkom var att sönerna framför allt valde teknisk linje på gymnasiet medan döttrarna valde mellan ekonomisk och samhällsvetenskaplig linje. Ett annat särdrag för gruppen var att förhållandevis få hade gått naturvetenskaplig linje.

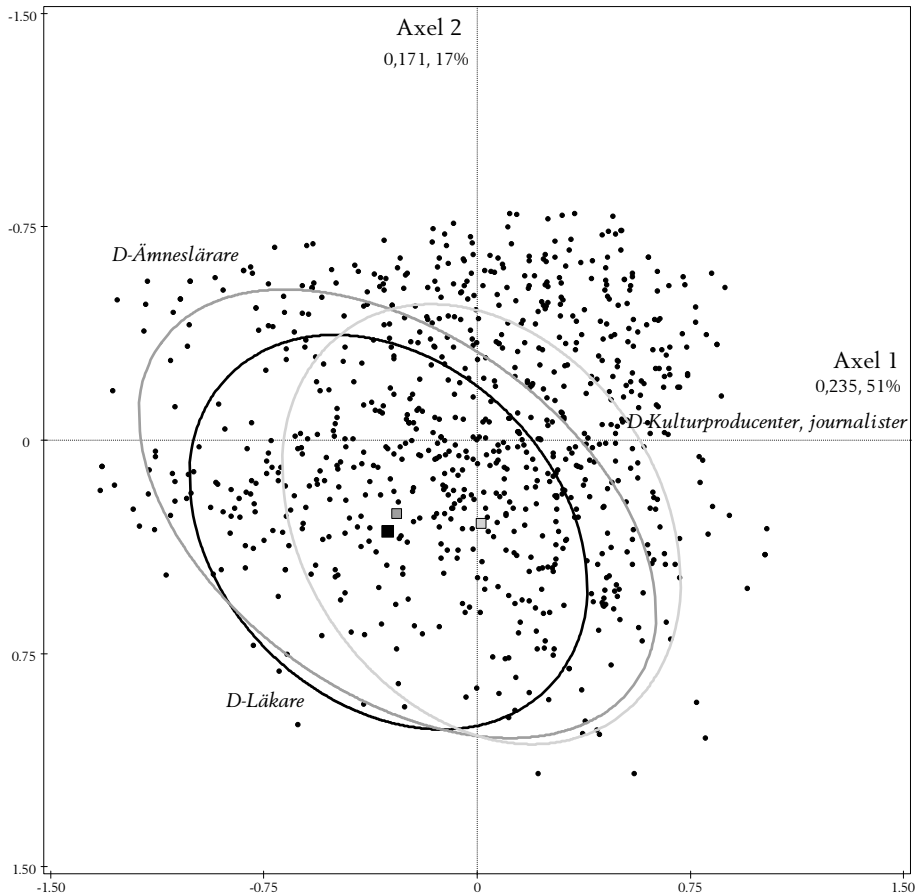
UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 12. Uppsalas studentkohort, söner till civilingenjörer, till högre tjänstemän i privat sektor, företagsledare och till tekniker som strukturerande faktor och med koncentrationsellipser, planet av axel 1 och 2.

Manligt kodade utbildningsvägar valde främst söner till civilingenjörer, söner till högre tjänstemän i privat sektor och söner till tekniker. Av graf 12 framgår att dessa grupper spred sig olika i rummet i planet av axel 1 och 2. Söner till civilingenjörer, som trots att medelpunkten befann sig närmast den dominerande polen, var den grupp som spred sig mest längs den första axeln och således rymde de största skillnaderna i mängden tillgångar. Söner till högre tjänstemän i privat sektor spred sig mest tydligt längs den andra, könsmissigt strukturerade axeln.

Graf 13. Uppsalas studentkohort, döttrar till läkare, till ämneslärare och till kulturproducenter och journalister som strukturerande faktor och med koncentrationsellipser, planet av axel 1 och 2.

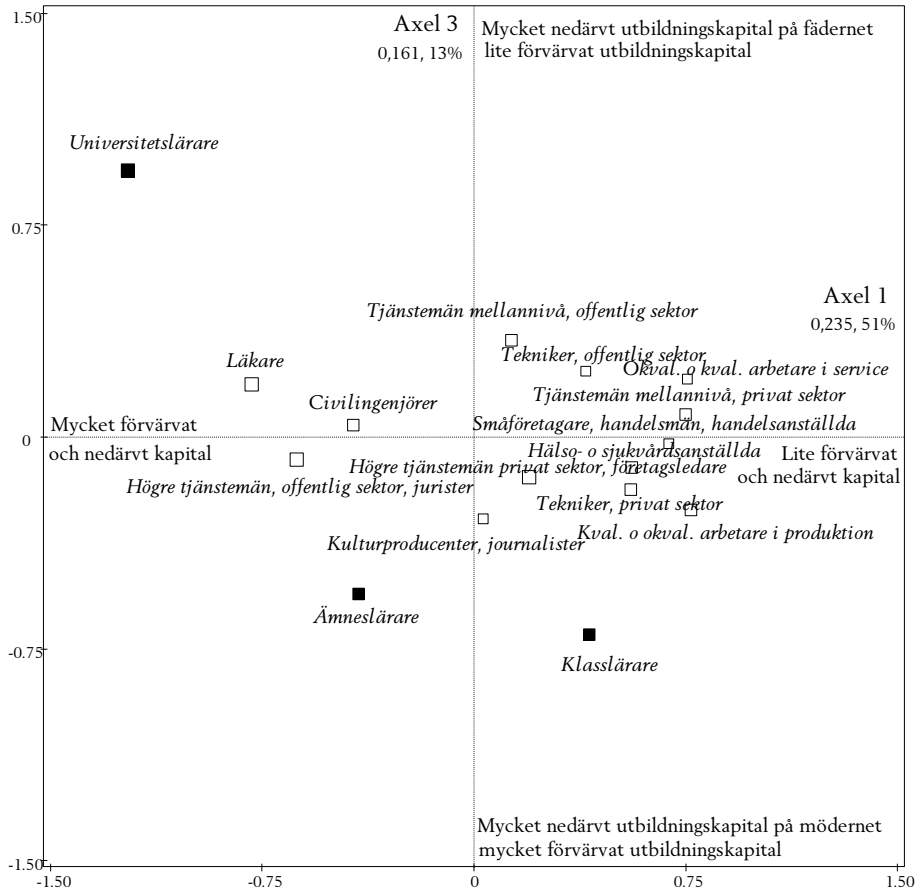

De kvinnligt kodade utbildningsvägarna lockade främst döttrar till läkare, ämneslärare och kulturproducenter och journalister (graf 13 ovan). Skillnaderna är intressant nog inte så stora mellan dessa gruppers utspridning i rummet, ellipserna har ungefär samma utformning och lutning. Anmärkningsvärt är emellertid den lutning ellipserna har. Individerna spred sig från den dominerande polen till vänster ned mot den franska och humanistiska polen i grafens botten. Därmed lämnades det övre högre hörnet tomt, där egenskaper som att ha läst tyska, ha gått teknisk linje och ha föräldrar med låg utbildning fanns, vilka således stod i motsats till utbildningselitens döttrars preferenser.

En slutsats är att de manligt kodade utbildningsvägarna främst användes av ekonomiska grupper medan de kvinnligt kodade vägarna lockade kulturella fraktioner, vilket gav en uppdelning i en manlig ekonomisk och teknisk pol som stod mot en kvinnlig kulturell pol. Den uppdelning mellan "ekonomi" och "kultur" som den andra axeln uttryckte var alltså relaterad till kön.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 14. Uppsalas studentkohort, sociala grupper som supplementär variabel, planet av axel 1 och 3.

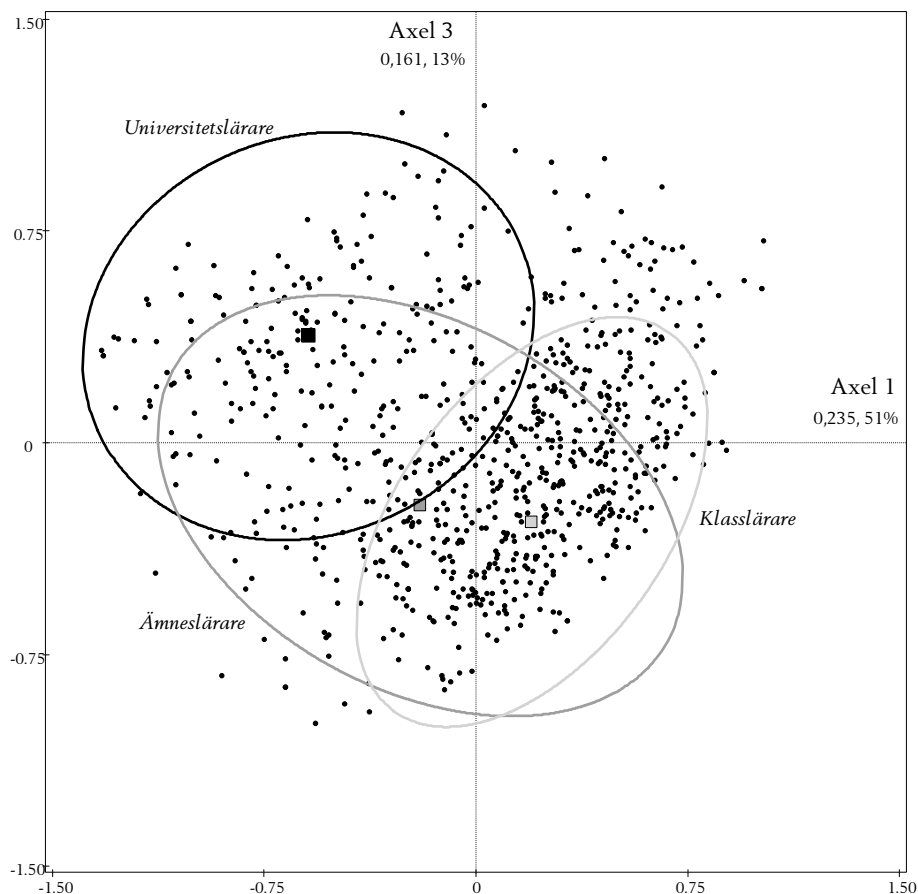
Sociala grupper markerade med fet stil i grafen ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

Splittring av de tre lärargrupperna

När den första och tredje axeln kombinerades splittrades elitpolen och universitetslärarbarnen hamnade norrut och stod framför allt i opposition till ämneslärar- och klasslärarbarnen längs den tredje axeln, det vill säga att den tredje axeln separerade de tre olika lärargrupperna (graf 14 ovan och tabell 20 i appendix)¹⁷⁶.

¹⁷⁶ I analysen av de sociala grupperna i planet av axel 1 och 3 valde jag att inte dela upp dessa på kön. Detta för att axel 1 och 3 inte gav någon spridning av söner och döttrar. De olika sociala gruppernas söner och döttrar hamnade på ungefär samma plats.

Graf 15. Uppsalas studentkohort, söner till universitetslärare, till ämneslärare och till klasslärare som strukturerande faktor och med koncentrationsellipser, planet av axel 1 och 3.

De tre lärargruppernas barn kunde karaktäriseras på följande vis: universitetslärarbarnen kombinerade mycket nedärvt utbildningskapital med mycket eget förvärvat skolkapital, ämneslärarbarnen hade mycket eget skolkapital men något mindre nedärvt utbildningskapital och klasslärarbarnen slutligen hade i relation till de andra två mindre av både eget skolkapital och nedärvt utbildningskapital (tabell 21–22 i appendix). Med andra ord, tillgångarna som barnen till de tre lärargrupperna hade korresponderade till lärargruppernas position i utbildningssystemet. Bland klasslärarbarnen satsade 10 procent på naturvetenskaplig linje och 10 procent hade högsta betyg i gymnasiet, motsvarande andelar för ämneslärarbarnen var 24 procent och 20 procent. För universitetslärarbarnen ökade andelarna än mer, till 33 procent och 30 procent. Mönstret var tydligt. Ju längre investeringar i utbildningssystemet hos föräldrarna desto större andel av barnen satsade på naturvetenskaplig linje och desto högre andel hade höga betyg.

UTBILDNINGSKAPITAL

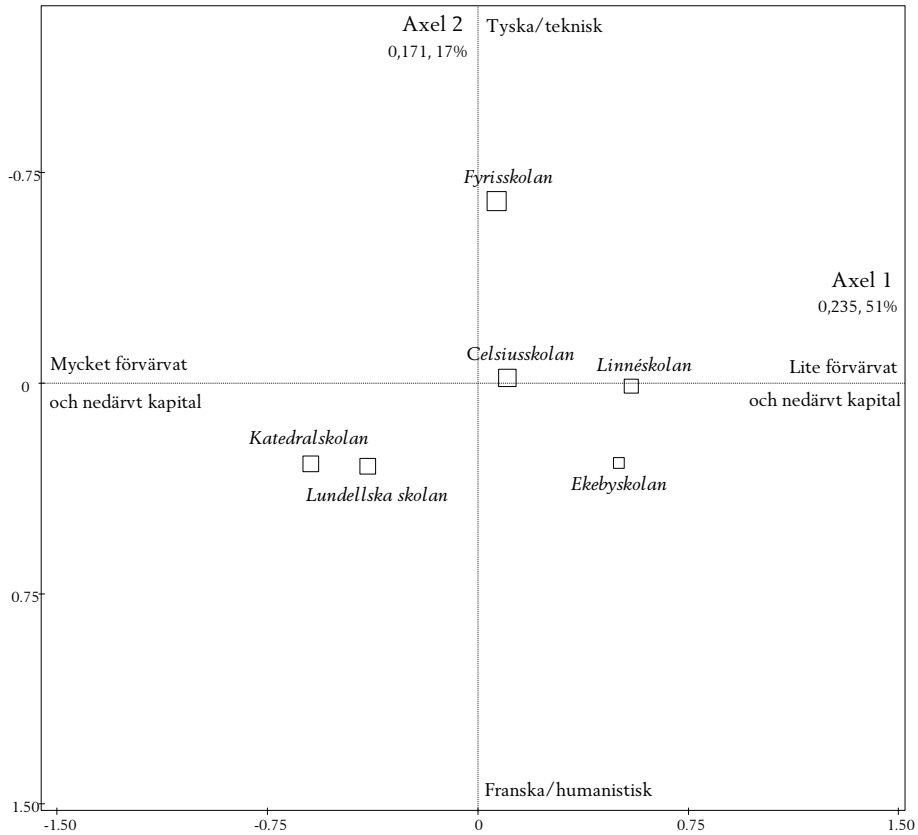
Det visade sig alltså att det framför allt var universitetslärarbarnen som drog mot den sociala elitpolen i den övre delen av den tredje axeln medan ämneslärarbarnen hamnade i den jämförelsevis meritokratiska polen i den nedre delen av den vertikala tredje axeln. Även klasslärare drog mot denna del av den tredje axeln men hade en annan position längs den första axeln. Naturligtvis var det inte så att alla universitetslärarbarn hade låga betyg. Tvärtom, gruppen hade den största andelen med de högsta gymnasiebetygen. Men det var de 10 procent av gruppen som hade väldigt låga betyg som bidrog till att upprätta den tredje axeln. Samma resonemang kan föras vad det gäller ämneslärar- och klasslärarbarnen. Det var de inom gruppen som hade extremt höga betyg som hamnade närmast grafens sydliga pol. Individmolnens utbredning visas i graf 15 ovan.

Den grupp individer som återfanns nordöst i universitetslärarbarnens ellips kombinerade extremt mycket nedärvt utbildningskapital med mediokert eget förvärvat skolkapital. I samma ellips västra del fanns de universitetslärarbarn som kombinerade högt socialt ursprung med mycket egna skolmeriter. I ämneslärarellipsens södra del återfanns dem med extremt mycket förvärvade skoltillgångar men med något mindre tillgångar med sig hemifrån. Utbildningstillgångarna var hos den senare gruppen främst nedärvt från modern. Ellipsen för klasslärarbarnen hade en annan riktning. Den samlade upp fler individer med lite tillgångar av alla de slag (i ellipsens nordöstra del) men i den södra delen fanns den mer meritokratiska eliten. Dessa individer hade jämförelsevis lågt socialt ursprung men extremt mycket egna skolmeriter. Det var således lärarbarn som framför allt återfanns i den meritokratiska polen. Med andra ord, yrkesgrupper som har en närhet till utbildningssystemet. Det var således en meritokratisk pol med modifikation. Även bland universitetslärarbarnen fanns en grupp som inte satsade i gymnasieskolan i särskilt stor utsträckning. Som tidigare nämnts var det denna grupp som bidrog till universitetslärarbarnens nordliga position längs den tredje axeln.

Gymnasieskolornas spridning

Det var tydligt att gymnasieskolorna intog olika positioner i utbildningsrummet (graf 16 nedan och tabell 31 i appendix). Skolornas placering hängde delvis ihop med vilka linjer de olika skolorna erbjöd (tabell 34 i appendix). Fyrisskolan var den enda skola som hade den tekniska linjen, vilket innebar att den förstas hamnade nära den tyska/tekniska polen. Humanistisk linje fanns på Katedralskolan och Lundellska skolan, ekonomisk linje på Linnéskolan, Celsiusskolan och Ekebyskolan, samhällsvetenskaplig linje på Linnéskolan, Celsiusskolan, Katedralskolan, Lundellska skolan och Ekebyskolan och naturvetenskaplig linje slutligen på Celsiusskolan, Katedralskolan och Lundellska skolan.

Graf 16. Uppsalas studentkohort, gymnasieskolor som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

Att som skola kunna erbjuda naturvetenskaplig utbildning innebar ur konkurrenssynpunkt fördelar eftersom den naturvetenskapliga skolningen lockade högpresterande elever och elever med mycket tillgångar med sig hemifrån. Den viktiga roll som den naturvetenskapliga utbildningen spelade framkom i intervjuerna med skolledare på gymnasieskolorna i Uppsala. En av skolledarna menade att hon skulle, om det behövdes, strida för att få behålla det naturvetenskapliga programmet.¹⁷⁷

¹⁷⁷ Ida Lidegran, *Uppsala. En akademiskt dominerad gymnasieskola*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 34, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2004], s. 8. I intervjuer med lärare som undervisade på det naturvetenskapliga programmet framkom att de naturvetenskapliga ämnena hade en mycket stark ställning i skolan och en lärare tyckte att det blivit väl mycket fokus på de naturvetenskapliga ämnena och menade att det var upphäusat. Emil Bertilsson, *Läraman på skolans kungsväg. Om det naturvetenskapliga programmet på några gymnasier i Uppsala*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 42, Uppsala universitet, Uppsala, 2007, s. 34–37.

UTBILDNINGSKAPITAL

Fördelningen av linjer förklarade varför Katedralskolan och Lundellska skolan intog mer dominerande positioner i utbildningsrummet än Fyrisskolan, Ekebyskolan och Linnéskolan. De tre senare skolorna erbjöd inte den naturvetenskapliga linjen. Men fördelningen av linjer förklarade inte varför Katedralskolan och Lundellska skolan hamnade betydligt närmare den resursstarka polen än Celsiusskolan som också erbjöd den naturvetenskapliga linjen. Katedralskolans och Lundellska skolans dominans i rummet måste förstås i ljuset av att de är de två äldsta gymnasieskolorna i Uppsala med gott renommé och innehavare av mycket symboliskt kapital.¹⁷⁸

Det var en större andel av de kvinnliga studenterna som hade gått på framför allt Katedralskolan och Celsiusskolan (tabell 32–35 i appendix). Sönerna hade gått på Fyrisskolan i betydligt större utsträckning. De som gått på Katedralskolan hade gått ut med de bästa betygen, hade läst franska i störst utsträckning, hade extremt välutbildade föräldrar (38 procent hade minst en förälder med forskarutbildning), hade föräldrar med hög inkomst i störst utsträckning av alla och hade föräldrar som oftare än andra var statsanställda. De i Uppsalakohorten som hade gått på Lundellska skolan hade mycket likartade mängder av kapital i jämförelse med dem som gått på Katedralskolan. Det som skilde var att de som gått på Katedralskolan hade något lite mer av allting.¹⁷⁹ De som hade gått på Linnéskolan och Ekebyskolan hade de minsta mängderna av förvärvat och nedärvt utbildningskapital och placerade sig längst bort från Katedralskolan och Lundellska skolan i utbildningsrummet längs den första axeln.

Orientering i högskolan

För att bygga på det undersökta utbildningsrummet ytterligare lade jag till information om studenternas val av högskoleutbildning och lärosäte.¹⁸⁰ Analyserna utgår från den högsta påbörjade högskoleutbildningen. Högsta högskoleutbildning kodades enligt följande princip: utbildningsprogram klassades som högre än kurs. Om en student läste på flera program valdes det längsta programmet. Fanns det uppgifter om högskolestudier i Sverige klassades det högre än utlandsstudier, och utlandsstudier specificerades inte närmare.

¹⁷⁸ Ida Lidegran, *Uppsala. En akademiskt dominerad gymnasieskola*, Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 34, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2004], s. 21–23.

¹⁷⁹ Detta gällde med ett undantag. En lite större andel av dem som gått på Lundellska skolan hade de allra högsta högskoleprovresultaten.

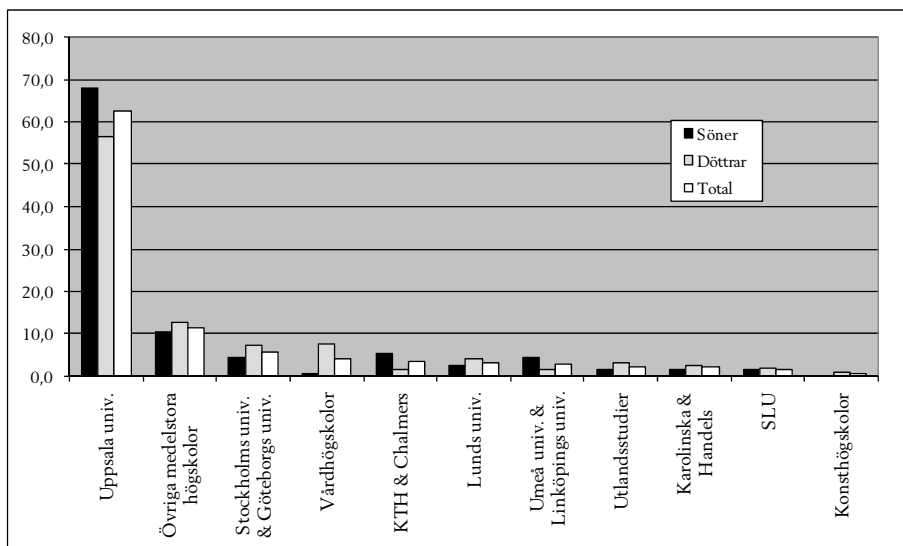
¹⁸⁰ De klassificeringar som har gjorts av högskoleutbildningar bygger på dem som finns i Mikael Börjessons avhandling och har modifierats efter undersökningens behov. Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 654–658.

Uppsala universitet – ett självklart val

Till vilka lärosäten sökte sig min Uppsalapopulation? Det rådde ingen tvekan om att de flesta lockades av att läsa på hemorten, totalt läste 67 procent vid något av stadens tre högre lärosäten (tabell 36 i appendix). Sönerna stannade kvar i Uppsala i lite högre grad än döttrarna (70 procent av sönerna och 63 procent av döttrarna).¹⁸¹ Döttrarna var med andra ord lite mer rörliga. De orter som de framför allt prioriterade var Stockholm (13 procent), Lund (4 procent) och Göteborg (2 procent). För männen var också Stockholm det viktigaste alternativet efter Uppsala (8 procent), följt av Göteborg (3 procent), Lund och Umeå (2 procent).

Beträffande enskilda lärosäten och typer av lärosäten dominerade Uppsala universitet stort. Det visade sig att Uppsala universitet var det i särklass vanligaste valet bland såväl sönerna som döttrarna (diagram 6 nedan). Den totala andelen som valde Uppsala universitet uppgick till så mycket som 62 procent. Bland övriga lärosäten sökte sig döttrarna oftare till framför allt vårdhögskolor, Stockholms universitet och Göteborgs universitet samt medelstora högskolor, medan sönerna föredrog Kungliga Tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola samt Umeå universitet och Linköpings universitet. Fler döttrar än söner valde de lärosäten som intog de mest dominerade positionerna i utbildningsrummet.

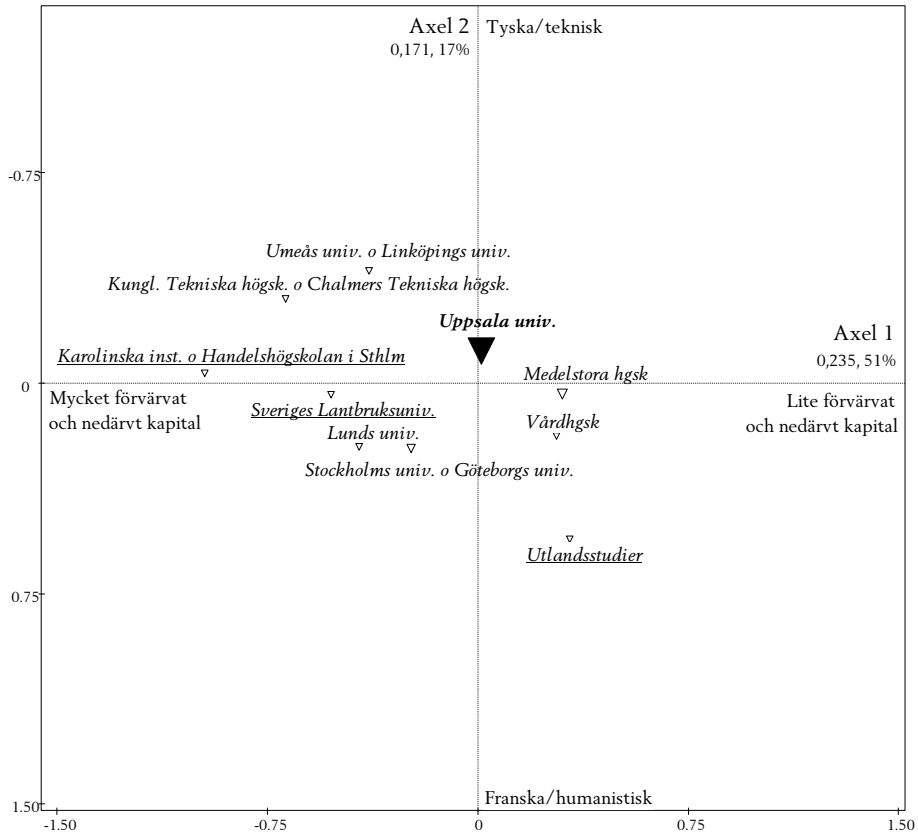
Diagram 6. Val av lärosäte i Uppsalas studentkohort.

¹⁸¹ I andelen som stannade i Uppsala inkluderades de som läste vid Uppsala universitet, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och på Vårdhögskolan i Uppsala. I den sista kategorin ingick 19 kvinnliga studenter och 1 manlig student.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 17. Uppsalas studentkohort, lärosäte och typ av lärosäte som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

Lärosäten som är understrukna indikerar att det var få studenter som valt dem.

Graf 17 ovan visar hur lärosätena spred sig i utbildningsrummet (tabell 37 i appendix; de olika lärosätenas karaktäristika framgår av tabell 38–41). Grafen visar hur Uppsala universitet dominerade numerärt men inte socialt. Karolinska Institutet och Handelshögskolan i Stockholm placerade sig längst till vänster, tydligast mot elitpolen. Kungliga Tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola hamnade också nära elitpolen. Medelstora högskolor och vårdhögskolor drog mot polen med studenter som hade lite resurser. Längs den andra dimensionen som uttrycker en skillnad mellan könen fanns det en opposition mellan Lunds universitet, Stockholms universitet och Göteborgs universitet på den ena sidan och Umeå universitet och Linköpings universitet, Kungliga Tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola på den andra.

Program och kurs

Uppsala universitet var det i särklass vanligaste valet i Uppsalas studentkohort. Men vilka typer av utbildningar valde studenterna?

En mycket grov uppdelning mellan program och fristående kurser visade att de studenter som valde att läsa kurser i högskolan hade mindre nedärvda och förvärvade tillgångar än dem som valde program (tabell 42–43 i appendix). Detta gällde både de manliga och de kvinnliga studenterna. Det fanns även en könsaspekt i val av kurser och program. Det var 75 procent av sönerna som valde program och 67 procent av döttrarna. Kurs valdes av 24 procent av sönerna och 30 procent av döttrarna gjorde detsamma (tabell 44 i appendix).

Fler döttrar än söner valde således fristående kurser framför program men det var en större andel av sönerna som tog sig fram till C- eller D-kurserna än bland döttrarna. Det var däremot en större andel döttrar som valde att läsa fristående kurs upp till A- och B-nivån. En annan skillnad var att en avsevärt större andel döttrar valde kortare och mindre meriterande högskoleutbildningar. När de som valde fristående kurs på A- och B-nivå, ett- till tvåårig allmän eller yrkesförberedande utbildning, treårig allmän utbildning och treårig yrkesutbildning lades samman blev skillnaderna mellan könen tydliga.¹⁸² Inom denna kategori hamnade 35 procent av sönerna och 56 procent av döttrarna. Följaktligen hamnade en större andel söner inom kategorin fyraårig allmän utbildning, fyraårig yrkesutbildning och femårig yrkesutbildning. Här var siffrorna till söners favör (55 procent för sönerna och 34 procent för döttrarna). Andelarna söner och döttrar som sökte sig till femårig yrkesutbildning var ungefär lika stora. Tydligt var att det fanns en social hierarki där de längre högskoleutbildningarna (fyra- och femåriga) attraherade söner och döttrar från de högre sociala skikten under det att kortare utbildningar och fristående kurser var utbildningsvägar för dem med liten volym av nedärvda tillgångar. Samtidigt fanns en viktig könsskillnad, kvinnorna i kohorten – framför allt de med mindre mängd av tillgångar – valde kortare utbildningar medan det bland männen var mer utbrett att välja de längre.

Naturvetenskapliga utbildningar lockade

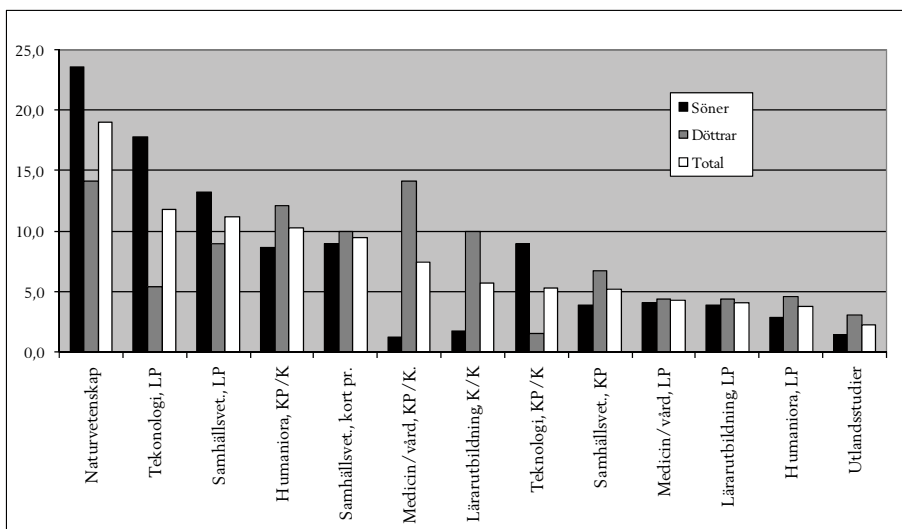
I diagram 7 nedan presenteras andelen av totalen och av sönerna samt döttrarna som valde olika högskoleinriktningar (se även tabell 45 i appendix). Som diagrammet visar var det utbildningar i kategorin naturvetenskap som var det vanligaste valet (19 procent). Dessa typer av utbildningar var även det

¹⁸² Högskoleutbildningar som ledde till professionella yrkesexamina klassificerades som yrkesförberedande (exempelvis civilingenjörsutbildning, läkarutbildning, juristutbildning och så vidare). Övriga utbildningar (som ledde fram till filosofie kandidat- och filosofie magisterexamen) klassades som allmänna utbildningar.

UTBILDNINGSKAPITAL

vanligaste valet hos såväl sönerna som döttrarna, även om en större andel av sönerna valde dem (24 procent av sönerna och 14 procent av döttrarna). Det andra vanligaste valet, om vi ser till totalen, var längre tekniska utbildningar. Det var dock en betydligt större andel av sönerna som valde dessa utbildningar. På tredje plats kom längre program inom samhällsvetenskap och på fjärde kortare program inom humaniora och konst.

Diagram 7. Val av högskoleutbildningsinriktningar i Uppsalas studentkohort.

K – kurs; P – program; KP – kort program; LP – långt program.

För döttrarnas del var kortare program inom medicin ett lika vanligt val som utbildningar inom naturvetenskap, och det tredje vanligaste valet var kortare program inom humaniora och konst. För sönerna var längre tekniska program det andra vanligaste valet, och längre program inom samhällsvetenskap det tredje. Störst skillnad mellan söner och döttrar var det i val till kortare program inom medicin som 14 procent av döttrarna valde och endast 1 procent av sönerna, längre tekniska program som 18 procent av sönerna valde och 5 procent av döttrarna och utbildningar inom naturvetenskap som 24 procent av sönerna valde och 14 procent av döttrarna. Den mest extrema utbildningstypen i utbildningsrummet, längre program inom medicin, som bland alla utbildningstyper hamnade närmast elitpolen hade den mest könsneutrala attraktionskraften (4 procent av sönerna och döttrarna valde denna utbildningstyp). Döttrarna spred ut sig mer i högskolan; när jag jämförde de tre vanligaste valen hos döttrarna innefattade dessa 40 procent av döttrarna. För sönerna var motsvarande siffra 55 procent.

Följande kunde konstateras vid närmare undersökning av vad som karakteriserade sönerna och döttrarna som valde de olika utbildningsinriktningarna (tabell 47–50 i appendix). Döttrarna som sökte sig till det vanligaste valet i

hela kohorten – utbildningar inom naturvetenskap – hade lite högre betyg från gymnasiet medan sönerna hade bättre högskoleprovresultat.¹⁸³ Vidare hade man läst naturvetenskaplig och teknisk linje på gymnasiet i större utsträckning än genomsnittet för hela kohorten. Sönerna hade i betydligt högre grad läst teknisk linje än döttrarna. Döttrarna hade läst ekonomisk linje oftare än sönerna. Gruppen som helhet hade läst tyska över genomsnittet och franska och spanska under genomsnittet. Bland döttrarna var det dock vanligare att man hade läst franska och bland sönerna tyska.

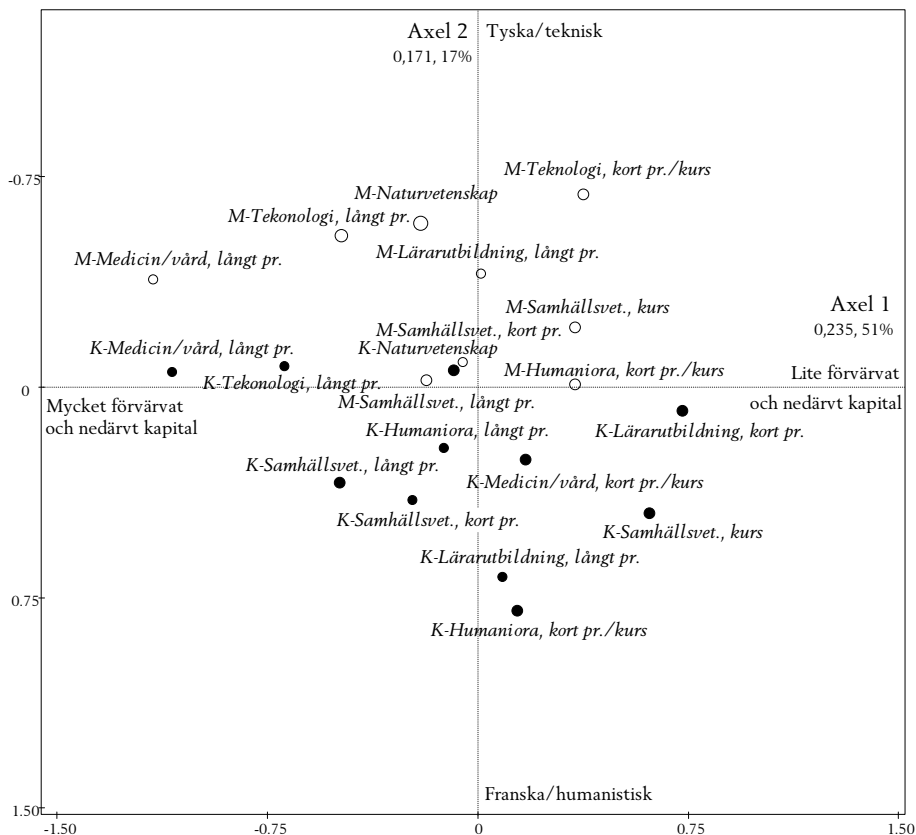
De längre tekniska programmen lockade dem med höga betyg. Gruppen hade betydligt högre betyg än dem som valde utbildningar inom naturvetenskap. Döttrarna hade högre betyg än sönerna men å andra sidan hade sönerna lyckats bättre på högskoleprovet. Gruppen hade gått teknisk och naturvetenskaplig linje på gymnasiet över genomsnittet. Men det var en stor skillnad mellan döttrarna och sönerna. Det var betydligt vanligare bland döttrarna att ha gått naturvetenskaplig linje. Teknisk linje hade sönerna gått betydligt oftare.

Det tredje vanligaste valet, längre program inom samhällsvetenskap, drog till sig studenter som hade goda betyg och högskoleprovresultat. Döttrarna hade högre betyg och sönerna bättre högskoleprovresultat. På gymnasiet hade man läst samhällsvetenskaplig och ekonomisk linje oftare än övriga. Sönerna hade läst ekonomisk och teknisk linje oftare än döttrarna medan döttrarna hade gått samhällsvetenskaplig, humanistisk och naturvetenskaplig linje i högre grad. Gruppen hade läst franska över genomsnittet.

¹⁸³ I den högsta resultat kategorin var det dock ungefär lika stor andel av sönerna som av döttrarna.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 18. Uppsalas studentkohort, högskoleinriktningar som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

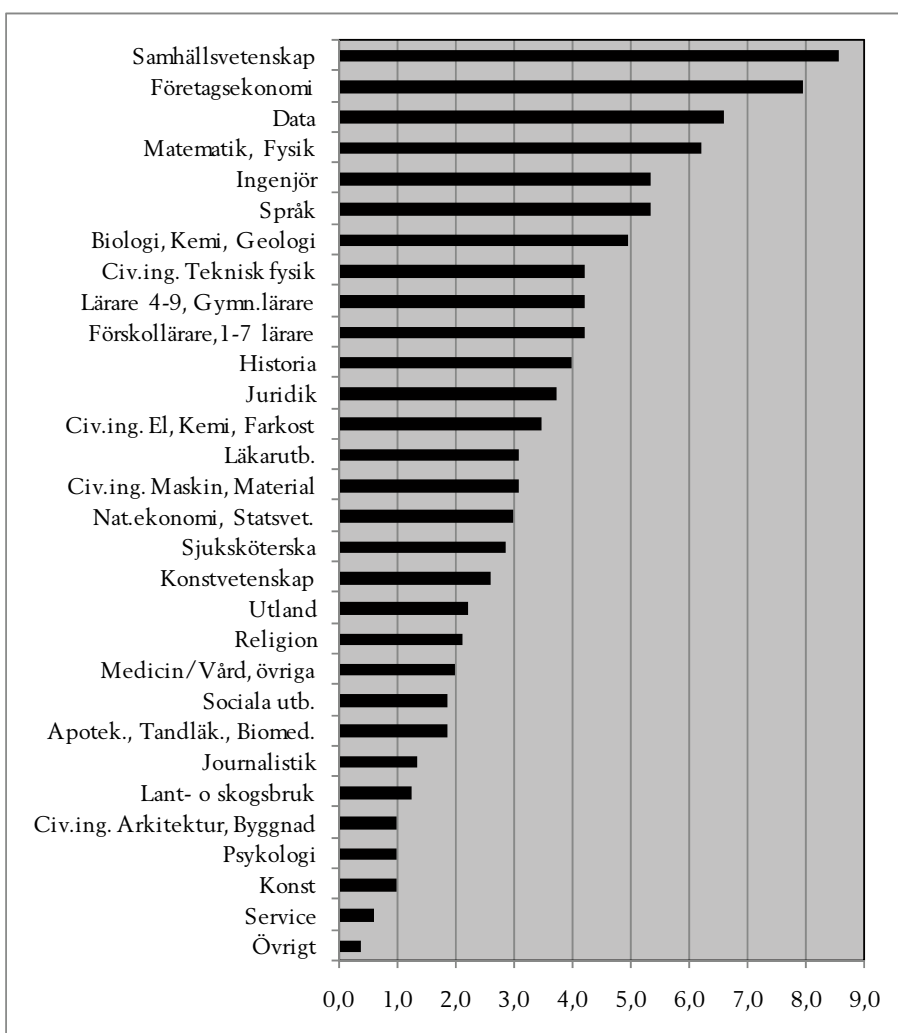
M – män och K – kvinnor.

Längs den första axeln separerades söner och döttrar som valde längre program inom medicin, som hamnade nära elitpolen, från döttrar som valde kortare program inom pedagogik och lärarutbildningen, som hamnade nära den resurssvaga polen (graf 18 ovan och tabell 46 i appendix). Döttrar som valde längre program inom teknikområdet drog också mot elitpolen. Längs den andra axeln befann sig söner som valde kortare teknologit utbildningar längst från döttrar som valde kortare program inom humaniora och konst och döttrar som valde längre program inom pedagogik och lärarutbildningen. Några av utbildningsinriktningarna valdes av mycket få söner: program inom humaniora och konst som 12 söner valde, kortare program inom medicin som 5 söner valde, kortare program inom pedagogik och lärarutbildningen som 7 söner valde och utlandsstudier som 6 söner valde. Till följande två utbildningar sökte sig få döttrar: kortare teknologisk utbildning och utlandsstudier (6 döttrar respektive 12 döttrar).

Läkarutbildning mot lärarutbildning och teknologi mot språk

Diagram 8 nedan visar fördelningen av Uppsalas studentkohort över det trettioåttio olika högskoleutbildningar som valts att granskas närmare (se även tabell 52 i appendix). Studier i samhällsvetenskap var det som störst andel av kohorten sökte sig till (9 procent), därefter kom studier i företagsekonomi (8 procent), data (7 procent) samt matematik och fysik (6 procent). Av civilingenjörsutbildningarna var inriktningen mot teknisk fysik – som också anses vara den bredaste och med mest prestige – den populäraste bland Uppsalastudenterna (4 procent). Sammanlagt valde 12 procent någon typ av civilingenjörsutbildning. Till läkarutbildningen – en annan prestigeutbildning – gick en något mindre grupp (3 procent).

Diagram 8. Val av högskoleutbildning i Uppsalas studentkohort.

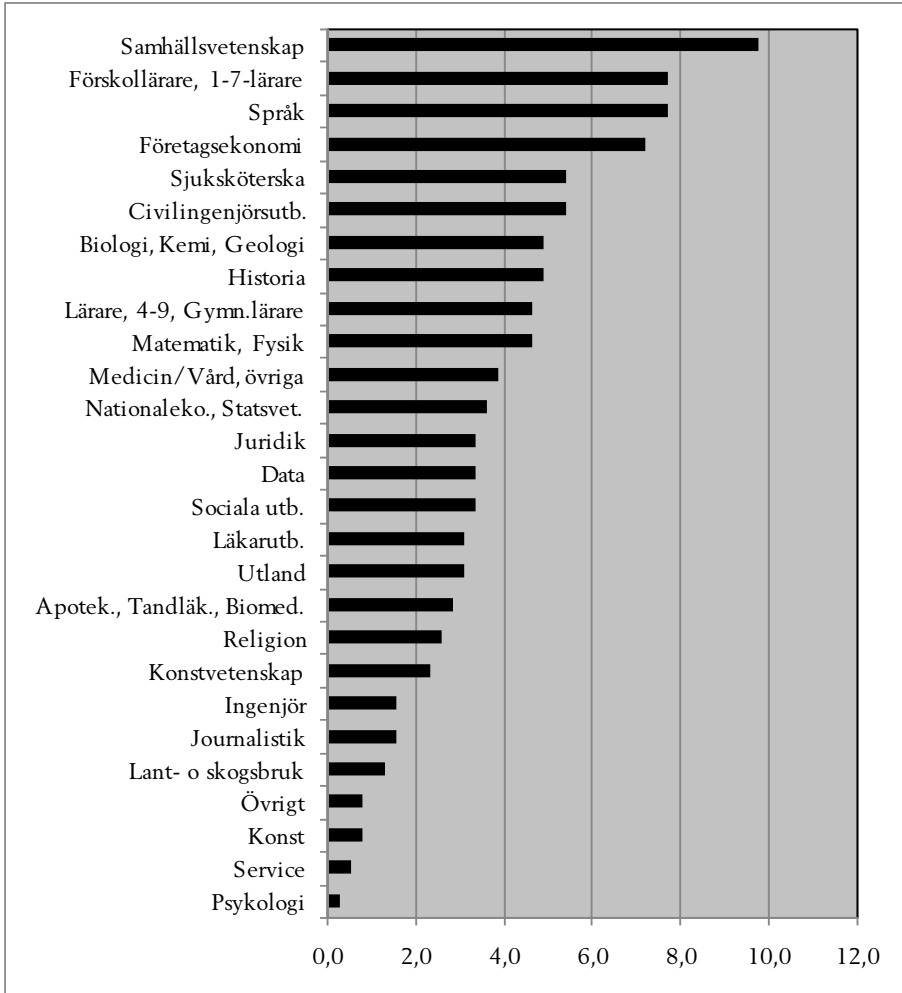

UTBILDNINGSKAPITAL

Högst betyg från gymnasiet och de bästa resultaten på högskoleprovet hade de som valde läkarutbildningen (tabell 54–57 i appendix). Även de som gick till juristutbildningen och teknisk fysik hade mycket höga betyg. De som tog sig till läkarutbildningen, studier i biologi, kemi och geologi samt matematik och fysik hade i stor utsträckning läst naturvetenskaplig linje på gymnasiet. Av dem som valde juristutbildningen hade en förhållandevis stor andel gått naturvetenskaplig linje. Anmärkningsvärt var att ingen student som valde lärarutbildningen med inriktning mot lägre åldrar hade läst naturvetenskaplig linje. Teknisk linje var en vanlig bakgrund hos dem som valde civilingenjörsutbildning, även om det förekom skillnader mellan de olika typerna av inriktningar. Till arkitektutbildningarna exempelvis hade ingen student tekniska studier från gymnasiet (av de 8 som sökte denna typ av utbildning hade 7 gått naturvetenskaplig linje). Inriktningarna mot maskin, material och energi var den kategori av civilingenjörsutbildningen där störst andel gått teknisk linje. Den kortare ingenjörsutbildningen var dock den utbildning som framför allt lockade dem med tekniska studier från gymnasiet, nästan samtliga män på dessa utbildningar hade denna bakgrund.

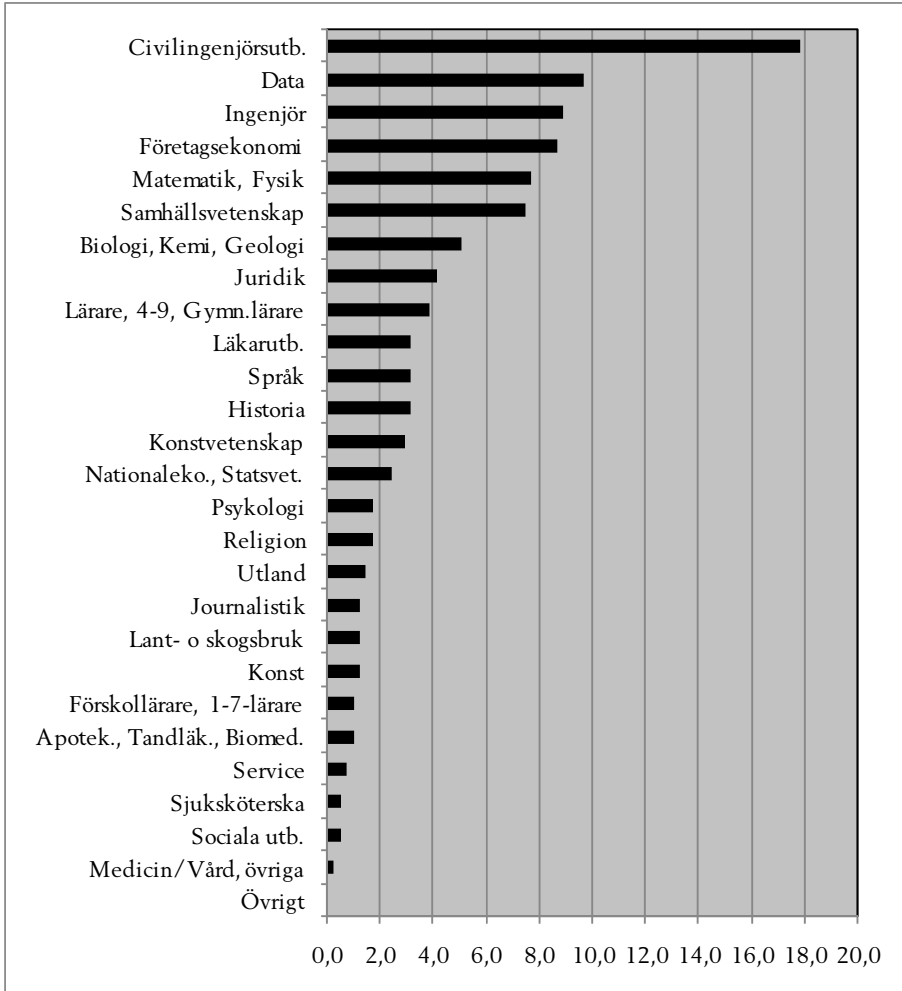
I diagram 9–10 nedan presenteras de vanligaste utbildningsvalen bland döttrarna respektive sönerna (se även tabell 52 i appendix). Det visade sig att samhällsvetenskapliga studier var den vanligaste utbildningsvägen för döttrarna (10 procent) medan civilingenjörsbanan var sönernas vanligaste väg (18 procent). Andra vanliga utbildningsvägar bland döttrarna var språkstudier, lärarutbildning med inriktning mot de lägre åldrarna och företagsekonomiska studier. Sönerna sökte sig till datautbildningar, kortare ingenjörsutbildningar, utbildningar inom företagsekonomi, matematik och fysik samt samhällsvetenskap i stor utsträckning. Ser man till de utbildningar som drog till sig de största andelarna var sönerna mer koncentrerade till vissa utbildningar än döttrarna. Exempelvis drog de sex vanligaste utbildningsvägarna till sig 60 procent av sönerna. Motsvarande siffra för döttrarna var 43 procent.

Diagram 9. Döttrarnas val av högskoleutbildning i Uppsalas studentkohort.

UTBILDNINGSKAPITAL

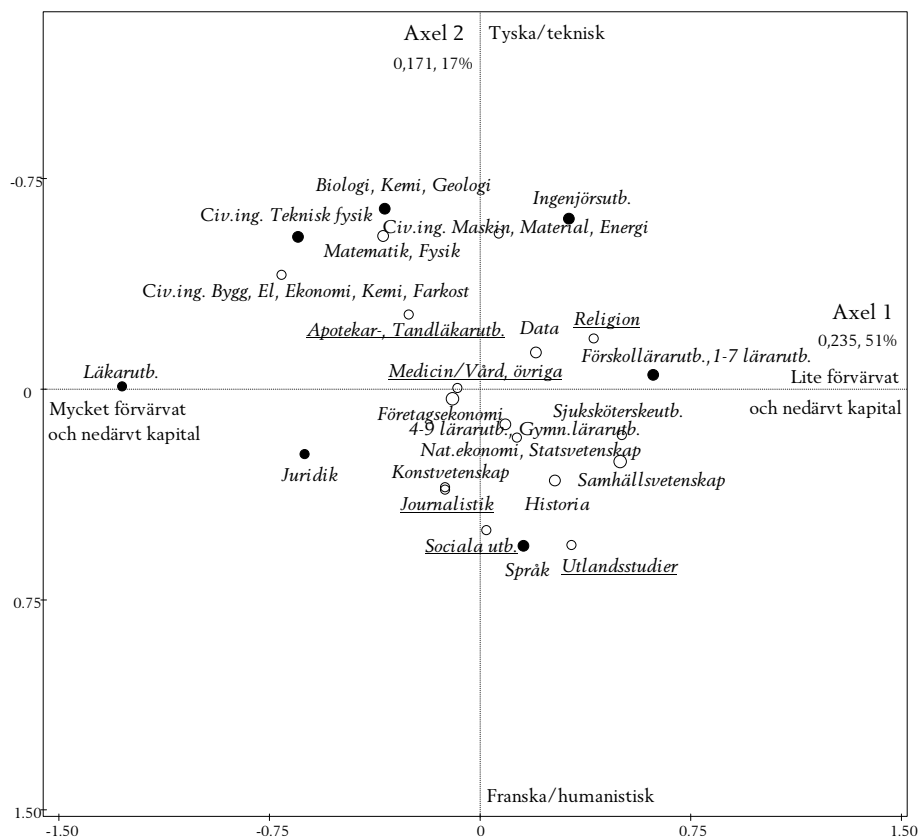
Diagram 10. Sönernas val av högskoleutbildning i Uppsalas studentkohort.

När jag undersökte hur det trettioalet kategorier av högskoleutbildningar positionerade sig i utbildningsrummet framkom att mest extremt till öster i grafen hamnade läkarutbildningen (graf 19 nedan och tabell 53 i appendix).¹⁸⁴ Längs den första axeln, som representerade kapitalvolym, stod läkarutbildningen i opposition mot en annan professionsutbildning, nämligen lärarutbildningen. Det var lärarutbildningar för de lägre åldrarna (förskola och årskurs 1 till 7) som hamnade närmast polen med studenter med minst tillgångar.

¹⁸⁴ Hur de olika utbildningarna klassificerades redovisas i tabell 51 i appendix.

Graf 19. Uppsalas studentkohort, högskoleutbildningar som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

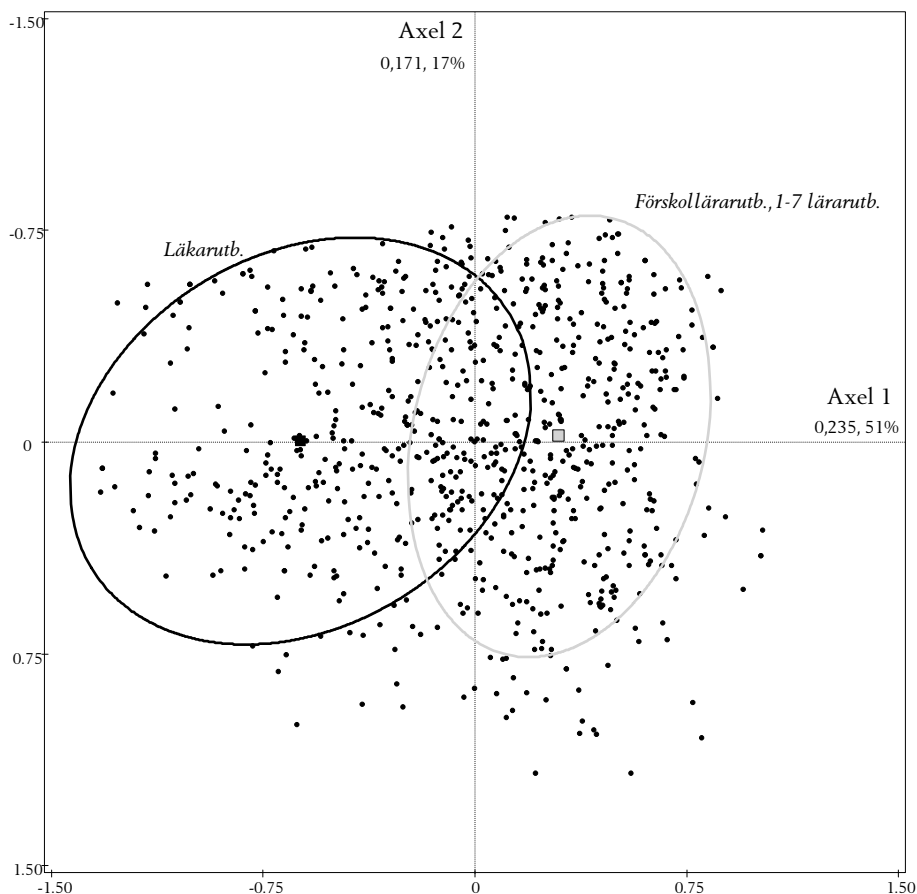

Utbildningar som är understrukna indikerar att det var få studenter som valt dem. Utbildningar med fylld symbol ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

Läkarutbildningen och lärarytbildningen, en bokstav som skiljer men socialt var det ett mycket stort avstånd. Graf 20 nedan visar individmolnen av dem som valde läkarutbildningen respektive lärarytbildningen (förskola och årskurs 1 till 7) och ellipserna för de båda grupperna av studenter visar att de var långt ifrån varandra i utbildningsrummet men samtidigt kan vi också här notera att viss överlappning existerade.

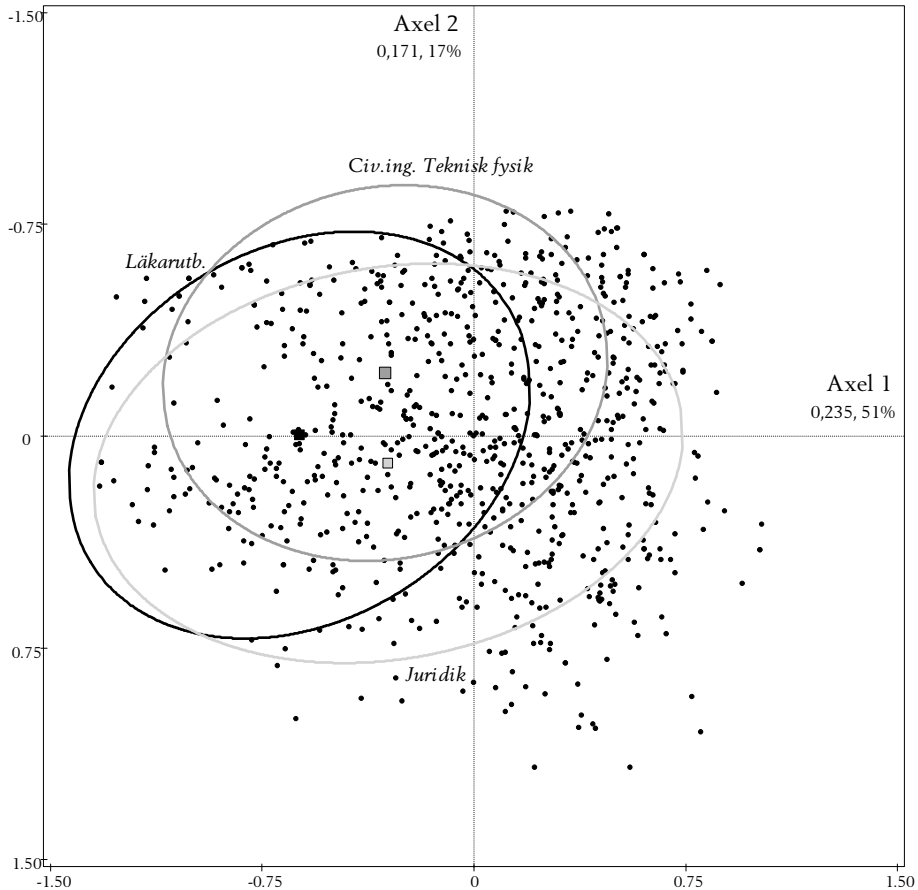
UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 20. Uppsalas studentkohort, koncentrationsellipser för dem som valde läkarutbildningen och lärarutbildningen, planet av axel 1 och 2.

Utbredningen av tre studentgrupper som valde tre olika elitutbildningar, läkarutbildningen, teknisk fysik (civilingenjörutbildning) och juristutbildningen, visas i graf 21 nedan. Den grå ellipsen, som visar spridningen av studenter som valde juristutbildningen, har störst utbredning i rummet vilket betyder att denna grupp studenter var mer heterogen, om vi ser till nedärvt och förvärvat kapital, än de övriga två. Ellipsen för teknisk fysik bredde ut sig mer norrut mot den tekniska och tyska polen. Gruppen som valde läkarutbildningen var den av de tre som låg mest koncentrerad västerut, vilket innebär att det var studentgruppen som hade den allra största mängden tillgångar.

Graf 21. Uppsalas studentkohort, koncentrationsellipser för dem som valde teknisk fysik, läkarutbildningen och juristutbildningen, planet av axel 1 och 2.

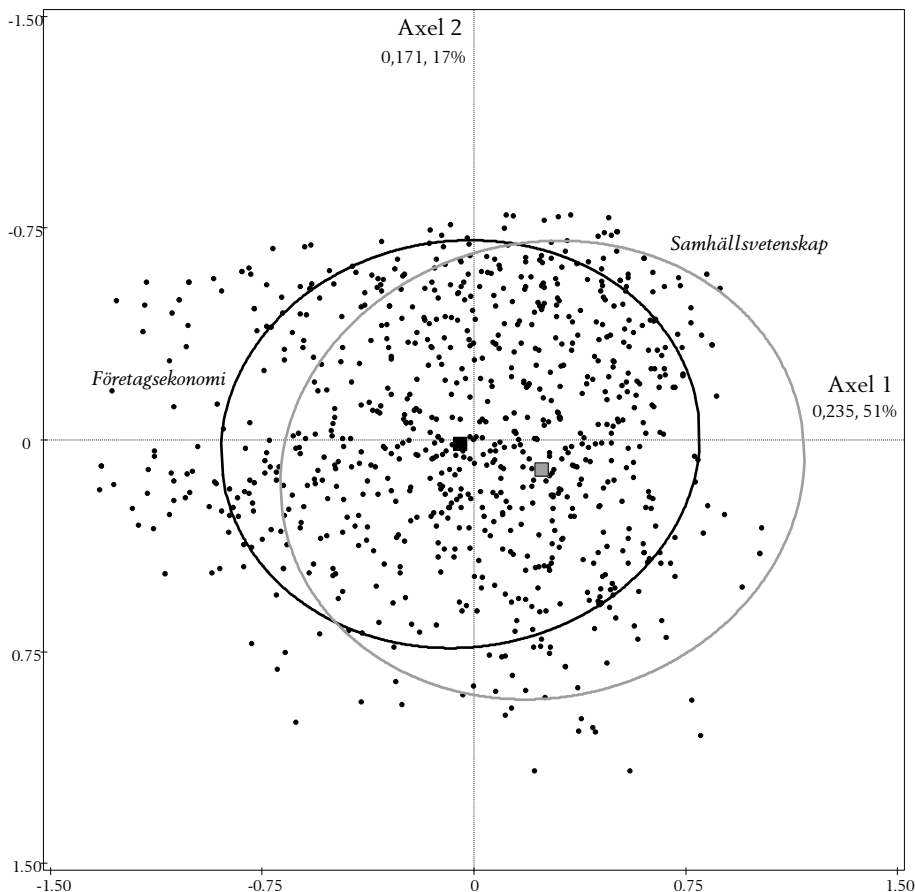

Av de samhällsvetenskapliga utbildningarna var det bara juristutbildningen som placerade sig tydligt på den västra sidan. Övriga samhällsvetenskapliga och humanistiska utbildningar hamnade kring mitten eller österut. Det vill säga, juridik lockade studenter med mer tillgångar än övriga samhällsvetenskapliga och humanistiska utbildningar. Vid jämförelse av individmolnen för dem som valde samhällsvetenskapliga utbildningar (grå ellips) med dem som valde ekonomiska (svart ellips) kan konstateras att den tidigare studentgruppen drog mer österut längs den första axeln (graf 22 nedan). Det innebar att studentgruppen som valde samhällsvetenskaplig utbildning¹⁸⁵ hade mindre tillgångar med sig i bagaget än studentgruppen som valde företagsekonomisk utbildning och ingen av de två utbildningsvägarna lockade, som tidigare nämnts, utbildningseliten på samma sätt som juristutbildningen gjorde.

¹⁸⁵ För klassificering av samhällsvetenskapliga utbildningar se tabell 51 i appendix.

UTBILDNINGSKAPITAL

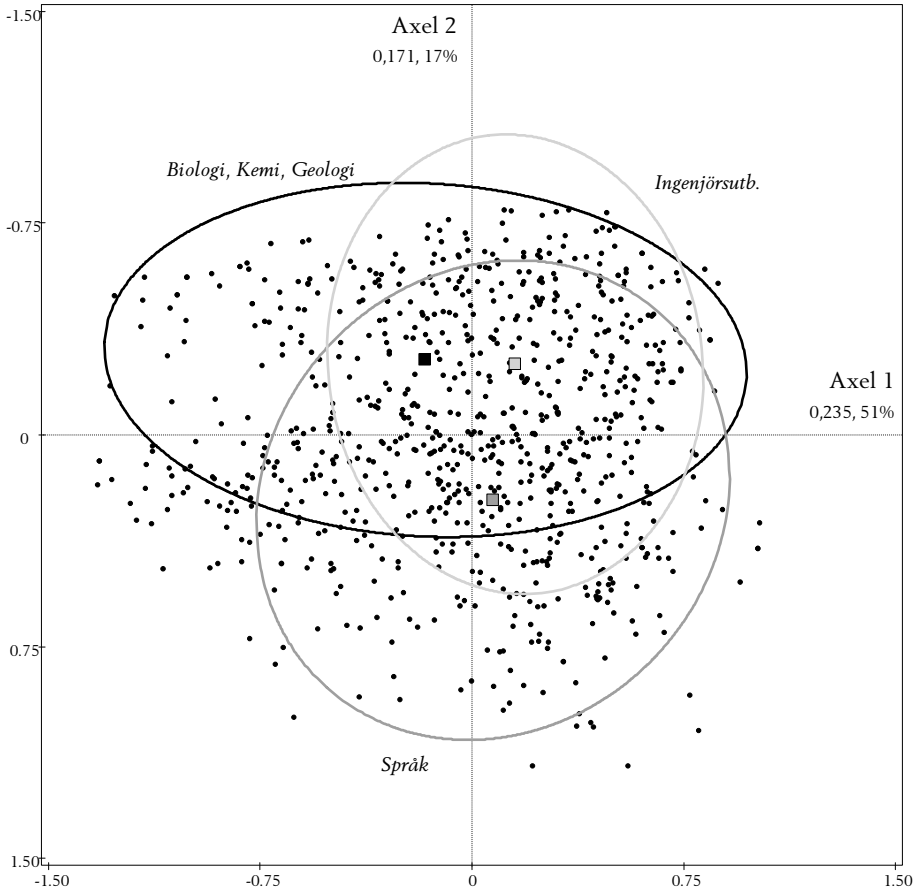
Graf 22. Uppsalas studentkohort, koncentrationsellipser för dem som valde företagsekonomiska och samhällsvetenskapliga utbildningar, planet av axel 1 och 2.

Längs den andra axeln stod tekniska och naturvetenskapliga utbildningar mot språkutbildningar. De förra utbildningarna drog mot den tyska och tekniska polen och de senare mot den franska och humanistiska.

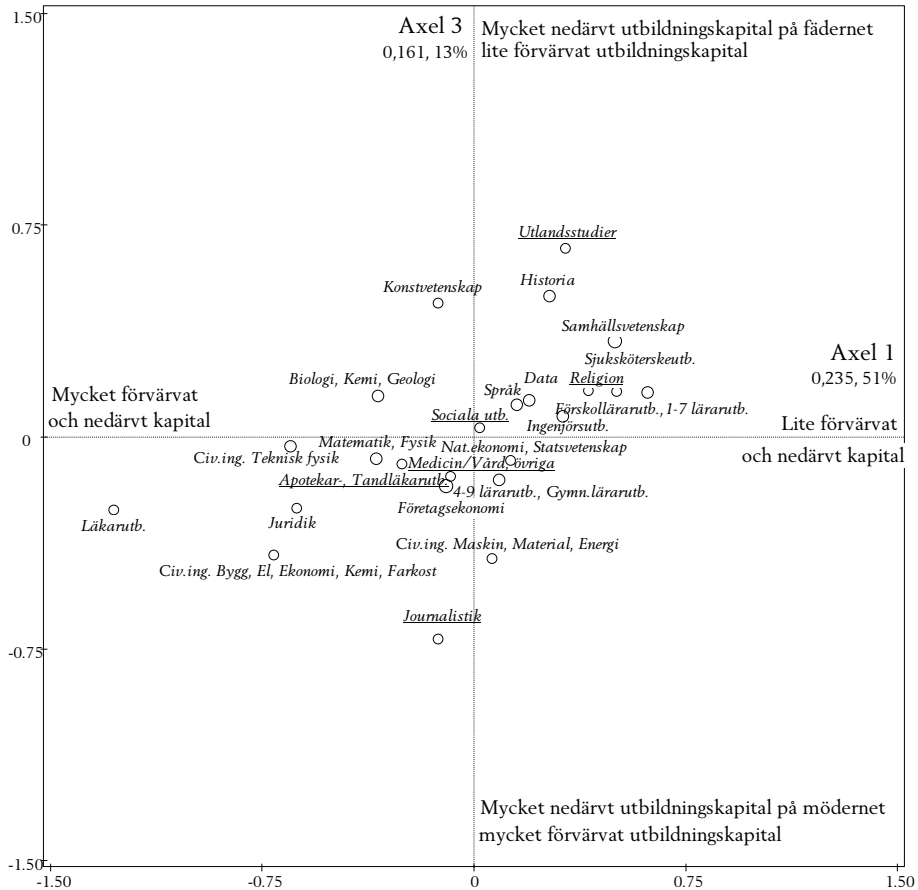
Individmolnen för dem som valde kortare ingenjörsutbildning, biologi, kemi eller geologi samt språkutbildning visas i graf 23 nedan. Dessa utbildningar var mest extrema längs den andra axeln. Den kortare ingenjörsutbildningens ellips vittnar om att de manliga studenter som valde denna utbildningsväg hade förhållandevis lite nedärvda och förvärvade tillgångar, ellipsen (grå) bredde ut sig i grafens nordöstra del. Ellipsen för biologi, kemi och geologi (svart) bredde ut sig längs den övre halvan av grafen och samlade studenter med olika social bakgrund och varierande med skolmeriter. Språkellipsen drog mot den franska och humanistiska polen och innehöll studenter (främst kvinnliga) med lite och medelmåttiga tillgångar.

Graf 23. Uppsalas studentkohort, koncentrationsellipser för dem som valde kortare ingenjörstudier, biologi, kemi eller geologi samt språkstudier, plottat av axel 1 och 2.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 24. Uppsalas studentkohort, högskoleutbildningar som supplementär variabel, planet av axel 1 och 3.

Utbildningar som är understruken indikerar att det var få studenter som valt dem.

I planet av axel 1 och 3 rangerades högskoleutbildningarna diagonalt längs den meritokratiska axeln, där studenter med lite egna skoltillgångar hamnade i det nordöstra hörnet och de med mycket i det sydvästra (graf 24 ovan). Längs den andra diagonalen – som upprättades av föräldrarnas tillgångar och som går från grafens nordvästra del till den sydöstra – återfanns inga högskoleutbildningar. Den sociologiska tolkningen av spridningen av utbildningarna var att det förvärvade utbildningskapitalet var av större betydelse för studenternas utbildningsval än det nedärva utbildnings- och ekonomiska kapitalet. Ett annat sätt att se på det är att den sociala eliten spred sig över ett större antal högskoleutbildningar och ingen enskild utbildning var specifik för just dem medan den meritokratiska eliten var mer särskiljande i sitt utbildningsval. De senare valde mellan ett fåtal utbildningar med särdeles mycket prestige som läkarutbildningen, civilingenjörutbildningen och juristutbildningen.

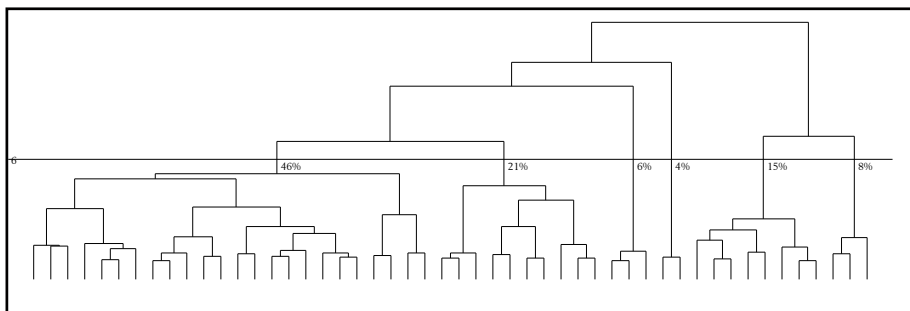
KAPITEL 7

De utvalda och Arvtagarna

Utifrån den multipla korrespondensanalysen genomfördes en euklidisk klassificering.¹⁸⁶ Klassificeringen möjliggjorde en analys av vilka grupperingar av individer som kunde urskiljas utifrån kombinationer av både nedärvt och förvärvat utbildningskapital.

Klassificeringen gav sex olika grupper av studenter som jag valde att ge följande namn: *De utvalda*, *Småföretagarbarnen*, *Humanisterna*, *De resurs-svaga*, *Mittgruppen* och *Arvtagarna*. Till grund för namngivningen av grupperna låg de aktiva variablerna. Namnen utgår från en tolkning av de variabler som bidrog mest till gruppens specifika karaktär. I tabell 58–61 i appendix finns en översikt av fördelningen av nedärvda och förvärvade resurser. Graf 25 nedan visar klassificeringsträdet som åskådliggör hur grupperna delade sig och därmed hur de förhöll sig till varandra (*Mittgruppen* 46 procent, *De resurs-svaga* 21 procent, *Humanisterna* 6 procent, *Småföretagarbarnen* 4 procent, *Arvtagarna* 15 procent och *De utvalda* 8 procent). Spridningen av grupperna presenteras i graf 26–27 nedan.

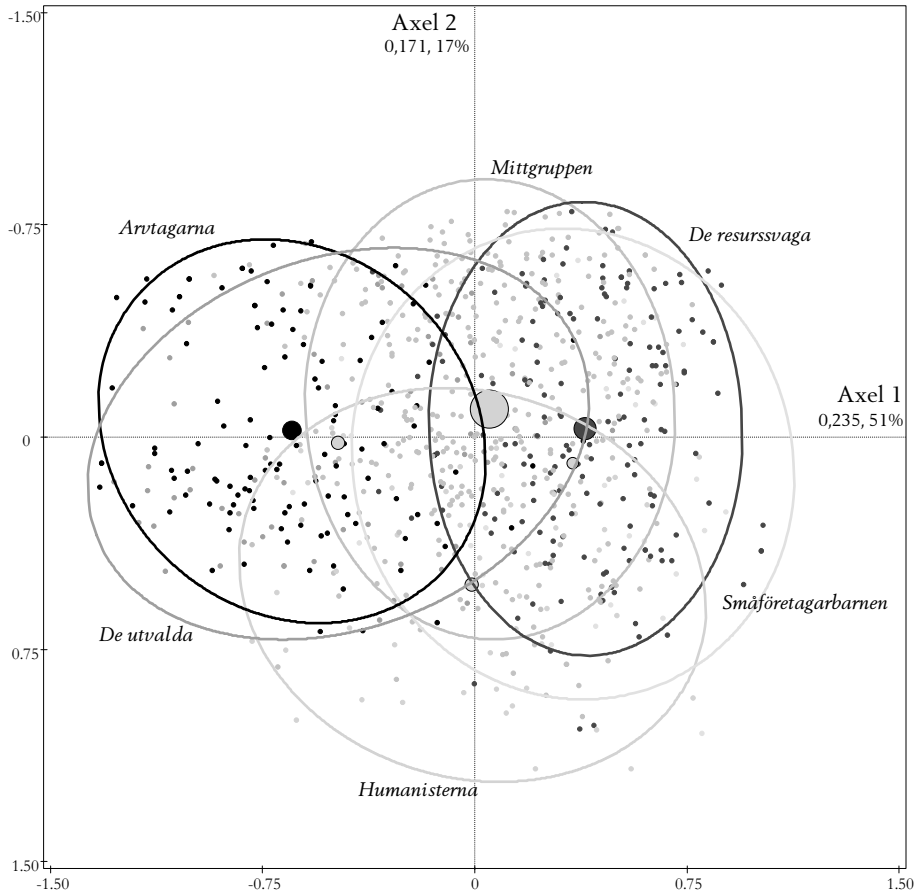
Graf 25. Uppsalas studentkohort, klassificeringsträd.

¹⁸⁶ Euklidisk klassificering går att läsa om i Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004, s. 106–116. För ett svenskt exempel på användningen av euklidisk klassificering se Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 147–153 och s. 333–345.

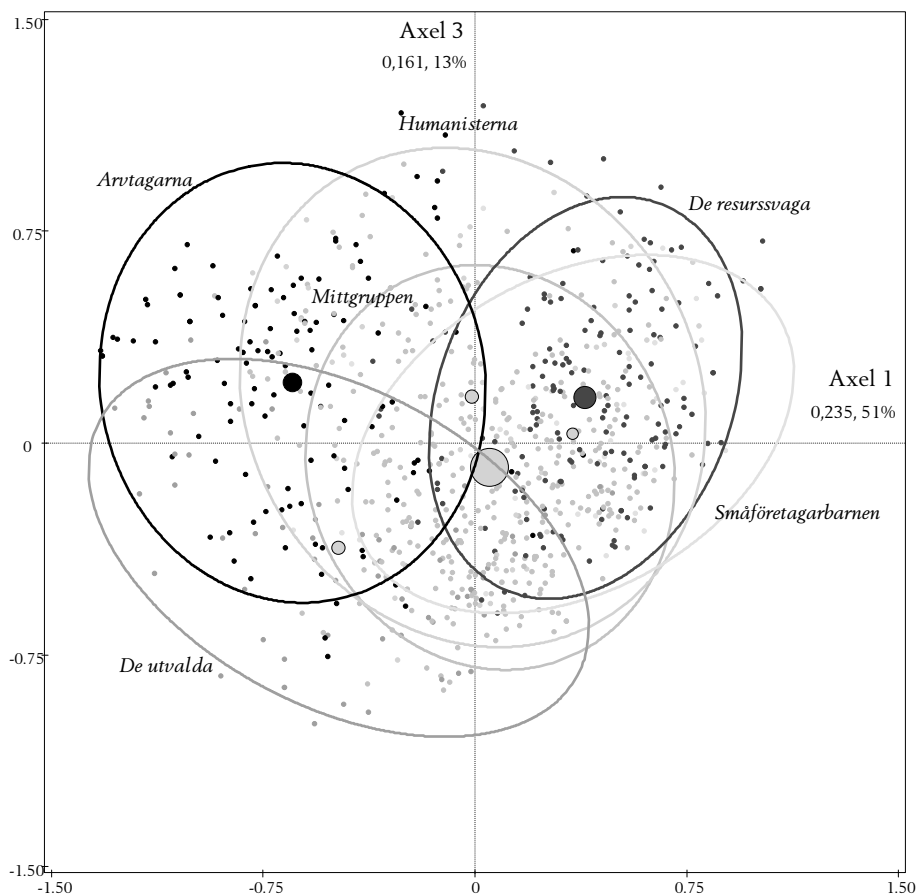
UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 26. Uppsalas studentkohort, koncentrationsellipser för sex euklidiska studentgrupper, planet av axel 1 och 2.

Två av grupperna, nämligen *De utvalda* och *Arvtagarna*, tolkades som elitgrupper framför andra. Namnen kräver sin förklaring. Gruppen *De utvalda*, karaktäriserades framför allt av att alla individerna hade extremt höga poäng på högskoleprovet. Hela 97 procent av individerna i gruppen hade provpoäng mellan 1,8–2,0 vilket innebar att de kunde välja och vraka bland högskolans utbildningar. De hade även höga betyg från gymnasiet och mer än varannan hade gått naturvetenskaplig linje. Man hade läst franska mer än genomsnittet och spanska i mindre utsträckning än genomsnittet. *De utvalda* hade även förhållandevis mycket nedärvt utbildningskapital men mindre ekonomiskt kapital. Anställning i kommunal regi för föräldrarna låg över genomsnittsvärdet. Genom de extremt höga högskoleprovresultaten kunde studenterna i denna grupp sägas vara utvalda av utbildningssystemet att gå vidare med högre studier.

Graf 27. Uppsalas studentkohort, koncentrationsellipser för sex euklidiska studentgrupper, planet av axel 1 och 3.

Den andra elitgruppen, *Arvtagarna*, hade extremt mycket utbildnings- och ekonomiska tillgångar med sig hemifrån. Nästan sju av tio kom från hem där minst en förälder hade forskarutbildning och mer än var fjärde kom från hem klassificerad i den högsta inkomstkategorin, och sju av tio kom från hem där minst en av föräldrarna var statligt anställd. Likheter med gruppen *De utvalda* fanns. Precis som bland *De utvalda* hade ungefär varannan gått naturvetenskaplig linje på gymnasiet och studerat franska över genomsnittet (för spanska låg gruppen däremot under genomsnittet, än mer under än vad som var fallet för de *De utvalda*). Gymnasiebetygen var mer heterogena i jämförelse med *De utvalda*. 45 procent i gruppen hade de allra högsta betygen men en jämförelse med *De utvalda* visade att en förhållandevis "stor grupp" hade de riktigt låga betygen (8 procent i den lägsta betygskategorin, ingen i *De utvalda* hamnade i denna kategori). Likaså var högskoleprovresultaten bland *Arvtagarna* mediokra i förhållande till dem i *De utvalda*. *Arvtagarna* gav gruppen som hade de allra största mängderna nedärvt kapital – vilket gav

UTBILDNINGSKAPITAL

upphov till namnet – men lite mindre, i förhållande till *De utvalda*, av förvärvat utbildningskapital.

*Småföretagarbarnens*¹⁸⁷ egenskaper bestod framför allt av att samtliga studenter kom från hem där minst en förälder var egen företagare, därav namnet på gruppen. De hade lite utbildnings- och ekonomiska tillgångar med sig hemifrån och de lyckades medelbra sett till betyg och högskoleprovresultat. Gruppen hade gått ekonomisk och teknisk linje på gymnasiet mer än genomsnittet.

Humanisterna hade alla gått humanistisk linje på gymnasiet och hade jämförelsevis mycket nedärvt utbildningskapital men mindre av nedärvt ekonomiskt kapital. Föräldrarna arbetade över genomsnittet i sektorerna kommun och landsting. Franska och spanska hade man läst i störst utsträckning av alla. Betygsmässigt lyckades man medelmåttigt och mer än var tredje i gruppen hade inte gjort högskoleprovet, vilket var den högsta andelen av alla grupperna.

I gruppen *De resurssvaga* hade 41 procent passerat ekonomisk linje på gymnasiet. Även teknisk linje var ett populärt val i gruppen (var fjärde hade valt denna linje). *De resurssvaga* hade läst franska i minst utsträckning av alla men hade däremot läst spanska i stor utsträckning. De nedärvda utbildningstillgångarna var små. Föräldrarna arbetade i privat sektor i högst grad av alla grupper (50 procent). Slående var att de, i jämförelse med övriga grupper, hade låga betyg och högskoleprovpoäng. *De resurssvaga* intog således en dominerad position i utbildningsrummet.

Mittgruppen, som var den i särklass största gruppen, karaktäriserades av att inte utmärka sig nämnvärt ur någon aspekt, vilket var en konsekvens av att den breddade ut sig i mitten av utbildningsrummet. Studenterna hade medelhöga betyg och gjorde medelbra ifrån sig på högskoleprovet. De fördelade sig på flera olika gymnasielinjer men med en överrepresentation på teknisk och samhällsvetenskaplig linje. *Mittgruppens* studenter hade medelstora tillgångar med sig hemifrån. Gruppen hade högst andel studenter som kom från hem där modern hade högst utbildning. Fler än genomsnittet hade föräldrar som arbetade i privat sektor. *Mittgruppen* såg jag som en referensgrupp till de övriga grupperna. Den intog en förhållandevis "neutral" position i utbildningsrummet. Den tillhörde varken de dominerande eller dominerade grupperna utan befann sig däremellan och det fanns inga särdrag som gjorde den uppseendeväckande.

¹⁸⁷ Detta var den minsta gruppen. Antalet studenter uppgick till 35.

Könsskillnader mellan studentgrupperna

Fördelningen av döttrar och söner såg olika ut i grupperna, vilket visade på skillnader i fördelningen av egenskaper mellan könen (tabell 58–61 i appendix ligger till grund för avsnittet). Bland *De utvalda* utgjorde sönerna 66 procent av gruppen medan gruppen *Arvtagarna* var könsneutral (51 procent söner). I *Mittgruppen* utgjorde sönerna 55 procent. Bland *Småföretagarbarnen* däremot var det något större andel döttrar. De utgjorde 54 procent. *Humanisterna* bestod i stort sett av en kvinnlig studentgrupp – 91 procent var kvinnliga studenter. *De resurssvaga* dominerades något av manliga studenter, 53 procent var manliga studenter.

De utvalda som i stort sett alla hade lyckats extremt bra på högskoleprovet bestod alltså av en majoritet manliga studenter. Men det var inte vilka manliga studenter som helst utan det var socialt sett en sållad grupp med mycket nedärvt utbildningskapital, även om den inte var lika "exklusiv" som *Arvtagarna*. Högskoleprovet fungerade som en inträdesbiljett för en selekterad skara manliga studenter framför allt, till högskolans i stort sett samtliga utbildningar.

Den humanistiska utbildningsvägen var, som tidigare nämnts, en kvinnlig sådan. Av de studenter som ingick i gruppen var 43 av 47 kvinnliga studenter. I *Mittgruppen* återfanns en större andel söner och en förklaring till detta var att teknisk linje, som var en manligt dominerad utbildningsväg, var ett vanligt val bland *Mittgruppens* studenter.

Könsskillnader inom studentgrupperna

Fördelningen av egenskaper var likartad inom de olika euklidiska grupperna men det fanns vissa skillnader mellan döttrarna och sönerna (tabell 58–61 i appendix ligger till grund för avsnittet). Bland *De utvalda* hade döttrarna gått samhällsvetenskaplig linje i högre grad än sönerna, medan det var vanligare att ha genomgått teknisk linje bland sönerna. Naturvetenskaplig linje hade man gått i likartad utsträckning. Döttrarna hade läst franska i högre grad än sönerna och sönerna hade läst tyska i större utsträckning. Både döttrarna och sönerna i *De utvalda* hade undvikit språkstudier i spanska.

Sönerna och döttrarna i gruppen *Arvtagarna* skilde sig något åt betygsmässigt. Döttrarna hade lyckats lite bättre. De manliga arvtagarna hade framför allt gått naturvetenskaplig och teknisk linje på gymnasiet medan gruppens döttrar framför allt hade studerat på naturvetenskaplig och samhällsvetenskaplig utbildning. Andelen söner som hade gått den naturvetenskapliga vägen var dock större.

Gruppen *Humanisterna* bestod till 92 procent av kvinnliga studenter vilket gjorde det svårt att vidare jämföra döttrarnas och sönernas tillgångar. Gruppen *Småföretagarbarnen* var för liten för att dra slutsatser om könsskill-

nader inom gruppen. *De resurssvaga* däremot tillät sådana jämförelser. Det var framför allt val av gymnasieutbildning som skilde könen åt. Gruppens söner hade gått teknisk och ekonomisk utbildning, medan döttrarna hade gått ekonomisk och samhällsvetenskaplig linje. När samtliga gruppers döttrar och söner jämfördes visade det sig att sönerna i *De resurssvaga* hade läst franska på gymnasiet i särklass minst utsträckning.

Sönerna i *Mittgruppen* hade framför allt studerat på teknisk linje medan döttrarna hade gått samhällsvetenskaplig linje i störst utsträckning. I *Mittgruppen* fanns sådana könsskillnader som återfanns även bland de övriga grupperna, som att döttrarna hade bättre betyg, hade läst franska oftare och gått humanistisk, ekonomisk och samhällsvetenskaplig linje mer frekvent än sönerna, medan sönerna hade lyckats bättre på högskoleprovet, läst tyska och valt teknisk linje i större utsträckning.

Studentgruppernas vägar in i högskolan

Vilka vägar in i högskolan tog döttrar och söner bland *De utvalda*? På vilket sätt skilde de sig från *Arvtagarnas* strategier? Det är nu dags att besvara frågor av detta slag (tabell 62–63 i appendix ligger till grund för det följande avsnittet).

Döttrarna och sönerna bland *De utvalda* skilde sig åt i sina utbildningsstrategier. I denna elitgrupp valde sönerna längre program i större utsträckning. Döttrarna satsade i högre grad på kortare program. Gruppen sökte sig över genomsnittet till fackhögskolor. Bland *De utvalda*, som var den meritmässigt mest selekterade gruppen, fanns således en manligt kodad utbildningsstrategi som var mer selektiv än motsvarande kvinnliga. De söner som hade riktigt höga betyg eller högskoleprovpoäng valde långa högskoleutbildningar. Gruppens döttrar med lika höga betyg eller högskoleprovpoäng investerade i kortare utbildningar.

Studentgruppen *Arvtagarna* orienterade sig inte mot de längre programmen i riktigt samma utsträckning, vilket är fullt begripligt med tanke på att de inte hade betyg eller högskoleprovpoäng som räckte till för att komma in på exempelvis läkarutbildningen. Den könsskillnad som uppträdde bland *Arvtagarna* var densamma som bland *De utvalda*. En större andel av sönerna valde de längre utbildningsprogrammen. Sönerna använde sina tidigare skolmeriter mer strategiskt – sett till social och ekonomisk avkastning på arbetsmarknaden – än döttrarna genom att de satsade på längre utbildningar och kurser på högre nivå.

För grupperna *Humanisterna*, *De resurssvaga* och *Mittgruppen* kunde följande särdrag extraheras fram. De kvinnliga studenterna i gruppen *Humanisterna* läste kurser på C- och D-nivå oftare än övriga gruppers kvinnliga studenter. För både de kvinnliga och manliga studenterna i *De resurssvaga* gällde att man oftare valde kurs på A- och B-nivå än övriga gruppers manliga och

kvinnliga studenter. I *Mittgruppen* – som var den i särklass största gruppen och som kunde sägas utgöra en referensgrupp – framträdde den könshierarki som var mer eller mindre tydlig i de övriga grupperna. Större andel av döttrarna än sönerna läste som högsta utbildning i högskolan kurser på A- och B-nivå och kortare program. En större andel söner läste kurser på C- och D-nivå och längre program. Om man endast såg till de femåriga yrkesförberedande utbildningarna var det ungefär lika stor andel söner som döttrar som valde detta (5 procent av sönerna och 4 procent av döttrarna). *De resurssvaga* och *Småföretagarbarnen* – det vill säga grupperna med minst tillgångar – valde Uppsala universitet i högst utsträckning. De var med andra ord de minst geografiskt rörliga grupperna. *Humanisterna* valde bort Uppsala universitet oftare än andra.

DEL III

PLUTOKRATI

KAPITEL 8

Stockholms norrkommuners utbildningsrum

Vilken betydelse har den geografiska platsen för utbildningskapitalets fördelning och förmedling? Utvecklas olika typer av utbildningsstrategier och hur kan dessa i så fall förstås? Dessa frågor är ledstjärnor i del III. Jag ville kontrastera utbildningseliterna som dominerade i Uppsala mot en ekonomisk elit. Valet av Stockholmskommunerna Lidingö, Danderyd, Täby och Sollentuna baserades på medianinkomsterna. Dessa fyra kommuner hade de högsta medianinkomsterna i Stockholms län vid det aktuella undersökningsåret, därav valet. Undersökningen bygger på en studentkohort bestående av alla elever som gick ut årskurs nio 1988 (i de fyra Stockholmskommunerna), gick en teoretisk linje på gymnasiet samt påbörjade högskolestudier. Totalt handlade det om 1 099 studenter.

En liknande utgångspunkt

I den genomförda multipla korrespondensanalysen brukades samma variabler som för Uppsalas studentkohort. Kodningen anpassades något för att storleken på modaliteterna skulle bli rimliga.¹⁸⁸ Nedan finns en frekvenstabell över de aktiva variablerna (tabell 3). I tabellen går att utläsa hur föräldrarnas arbetssektor skilde sig markant från Uppsalas studentkohort. I Uppsala kom 34 procent av studenterna från hem där minst en förälder arbetade i privat sektor, för Stockholms norrkommuner var siffran 58 procent. I Uppsala hade en betydligt större andel av föräldrarna statlig anställning, 27 procent vilket kan jämföras med siffran för Stockholms norrkommuner som var 13 procent. Uppsala representerade som synes en offentlig pol och Stockholms norrkommuner en privat.

¹⁸⁸ Inkomstvariabeln för föräldrarna och studenternas medelbetyg från gymnasiet var de variabler som justerades.

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 3. Frekvenstabell över de aktiva variablerna i specifik multipel korrespondensanalys, Stockholms norrkommuners studentkohort.

Variabel/variabelvärden	Andel	Antal	Variabel/variabelvärden	Andel	Antal
Föräldrarnas utbildningsnivå			Medelbetyg gymnasiet		
<i>Ej uppgift</i>	0,2	2	0–3,06	14,9	164
Max 4-årig gymnasieutbildning	21,0	231	3,07–3,41	20,3	223
Högskola mindre än 3 år	16,2	178	3,42–3,93	30,8	338
Högskola minst 3år	52,5	577	3,94–4,33	20,0	220
Forskarutbildning	10,1	111	4,34–5,00	14,0	154
Totalt	100,0	1 099	Totalt	100,0	1 099
Relation föräldrarnas utb.			Gymnasieutbildning		
<i>Ej uppgift</i>	0,5	5	Ekonomisk	27,4	301
<i>En förälder</i>	8,8	97	Teknisk	21,7	239
Far högst utbildning	40,7	447	Humanistisk	7,4	81
Mor högst utbildning	19,0	209	Samhällsvetenskap	25,0	275
Far och mor lika utbildning	31,0	341	Naturvetenskap	18,5	203
Totalt	100,0	1 099	Totalt	100,0	1 099
Föräldrarnas inkomst			Tyska i gymnasiet		
Mycket låg inkomst	15,0	165	Ej tyska	46,0	505
Låg inkomst	19,7	216	Tyska	54,0	594
Medelhög inkomst	30,5	335	Totalt	100,0	1 099
Hög inkomst	19,9	219			
Mycket hög inkomst	14,9	164	Franska i gymnasiet		
Totalt	100,0	1 099	Ej franska	49,6	545
			Franska	50,4	554
Föräldrarnas arbetssektor			Totalt	100,0	1 099
<i>Ej uppgift</i>	1,9	21			
Egen företagare	4,2	46	Spanska i gymnasiet		
Privatanställd	57,9	636	Ej spanska	73,2	805
Kommunalanställd	14,6	160	Spanska	26,8	294
Landstingsanställd	8,4	92	Totalt	100,0	1 099
Statsanställd	13,1	144			
Totalt	100,0	1 099	Högskoleprovpoäng	13,3	146
			Ej gjort provet	15,5	170
			0–0,8 poäng	32,3	355
			1,4–1,7 poäng	30,4	334
			1,8–2,0 poäng	8,6	94
			Totalt	100,0	1 099

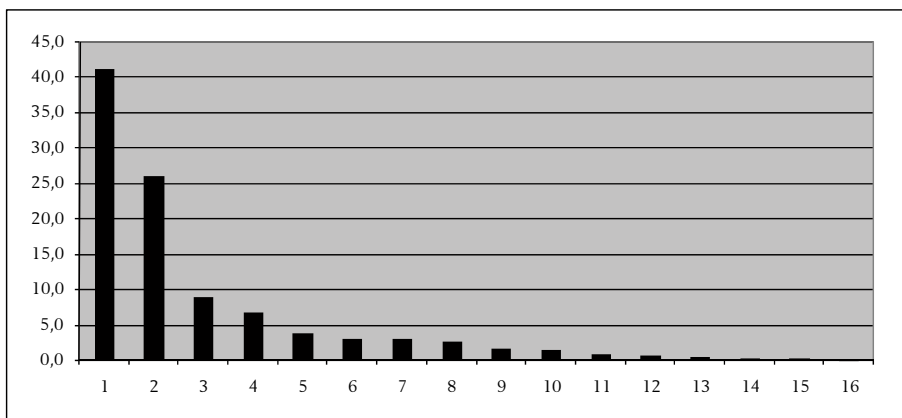
Modaliteter i kursiv var passiva i analysen.

Tolkning av de fyra första axlarna

Resultatet från den specifika multipla korrespondensanalysen möjliggjorde en tolkning av fyra axlar (diagram 11 nedan). Första axeln förklarade 41 procent, den andra 26 procent, den tredje 9 procent och den fjärde 7 procent av skillnaderna i materialet. Tillsammans förklarade de fyra axlarna 83 procent (i tabell 64 i appendix finns uppgift om axlarnas modifierade egenvärde). En slutsats som jag drog utifrån axlarnas modifierade egenvärde var att de två sista axlarna bör betraktas som ett plan, eftersom de hade värden som låg

nära varandra (diagram 11). I jämförelse med resultaten för Uppsalakohorten var den första axeln mindre stark för den utvalda Stockholmskohorten.¹⁸⁹ Det betydde att studentkohorten från Stockholms norrkommuner var något mer homogen än Uppsalas studentkohort.

Diagram 11. Axlarnas modifierade egenvärde, Stockholms norrkommuners studentkohort.

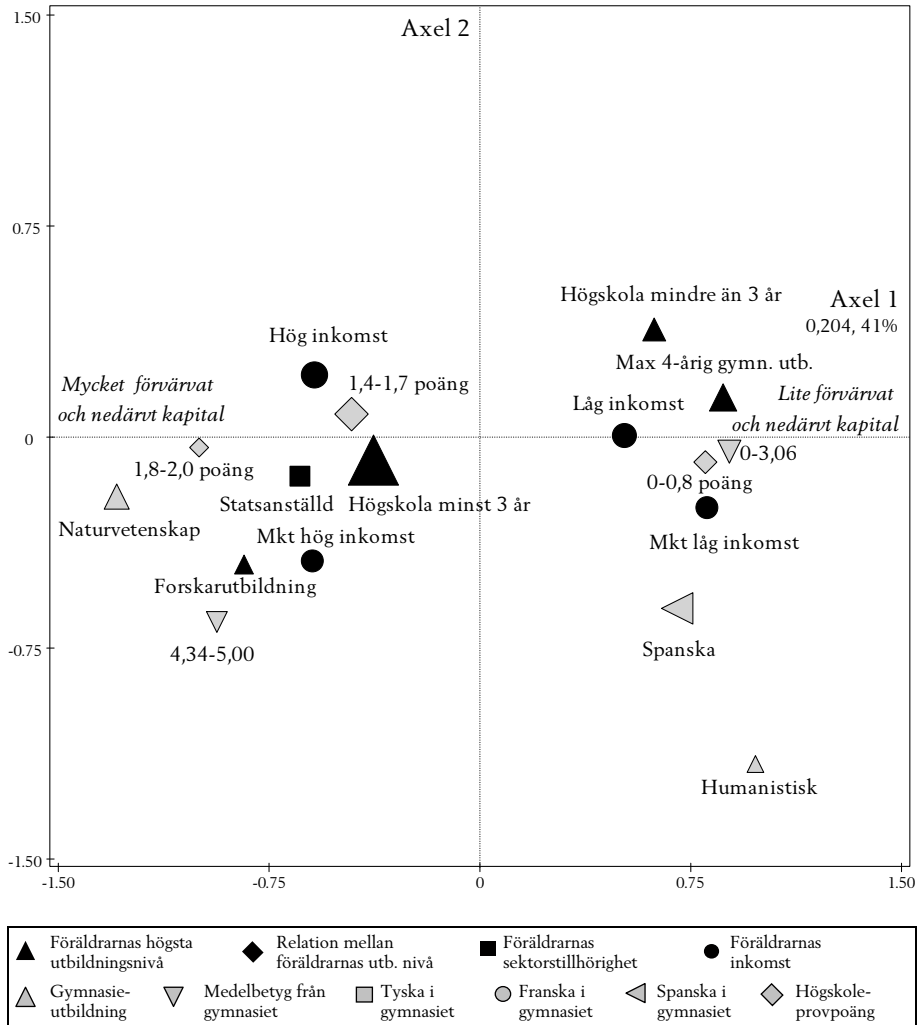
Liksom för analysen av Uppsalas studentkohort uttryckte den första axeln en skillnad mellan de studenter som hade mycket förvärvat skolkapital och mycket nedärvt utbildnings- och ekonomiskt kapital och de som saknade såväl nedärvda som förvärvade tillgångar (graf 28 nedan).¹⁹⁰

¹⁸⁹ Den första axeln förklarade 41 procent av skillnaderna i materialet i Stockholmskohorten. I Uppsalakohorten förklarade första axeln 51 procent.

¹⁹⁰ För bidragsvärden för axel 1–4, variabler sorterade efter bidragsvärde och modaliteter uppdelade efter koordinater, se tabell 65 i appendix. Studenternas spridning längs rummets olika axlar åskådliggörs i graf 52–54 i appendix.

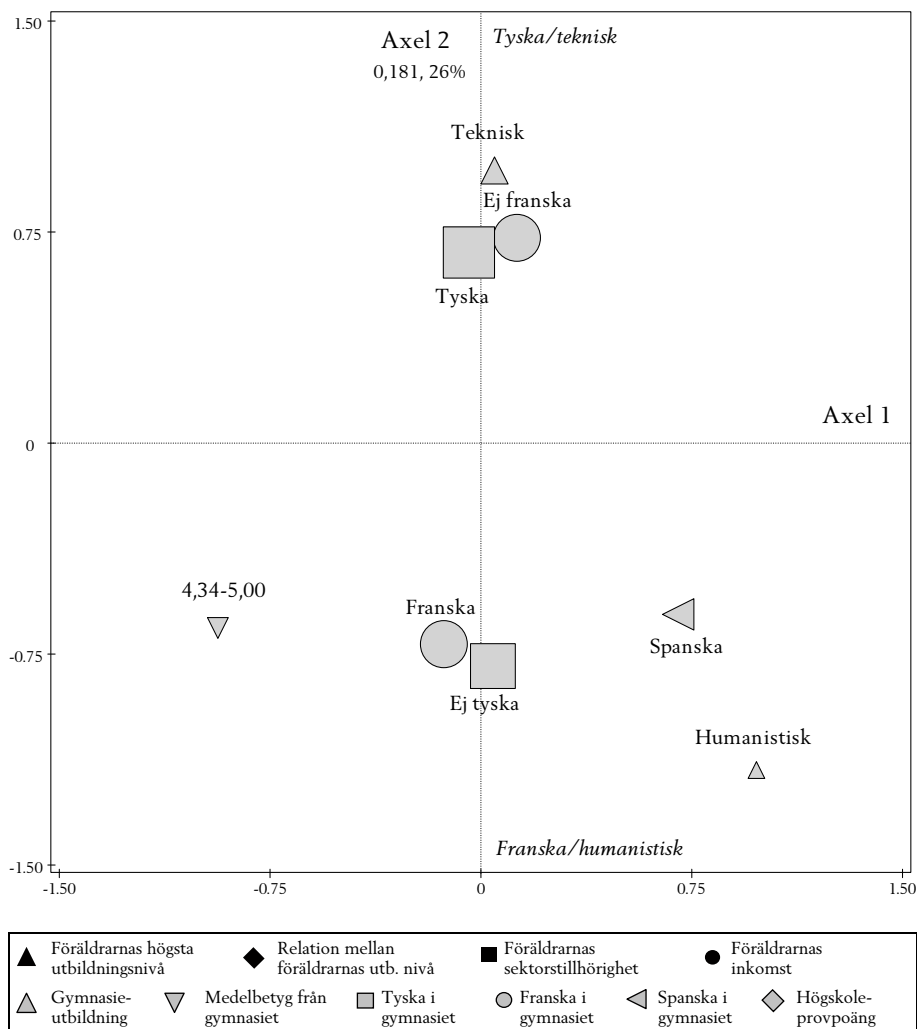
UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 28. Stockholms norrkommuners studentkohort, tolkning av axel 1: de 17 modaliteter som bidrog mest till axeln.

Längs den första axeln fanns följande modaliteter på västra sidan: naturvetenskaplig gymnasieutbildning, högskola minst tre år (föräldrarna), forskarutbildning (föräldrarna), mycket höga gymnasiebetyg, mycket höga högskoleprovpoäng, hög och mycket hög inkomst (föräldrarna) och statlig tjänst (föräldrarna). På den östra sidan fanns modaliteterna humanistisk gymnasieutbildning, gymnasieutbildning fyra år (föräldrarna), högskola mindre än tre år (föräldrarna), mycket låga gymnasiebetyg, mycket låga högskoleprovpoäng, mycket låg och låg inkomst (föräldrarna) samt spanska på gymnasiet. Det nedärvda utbildningskapitalet var viktigare för strukturen än de nedärvda ekonomiska tillgångarna.

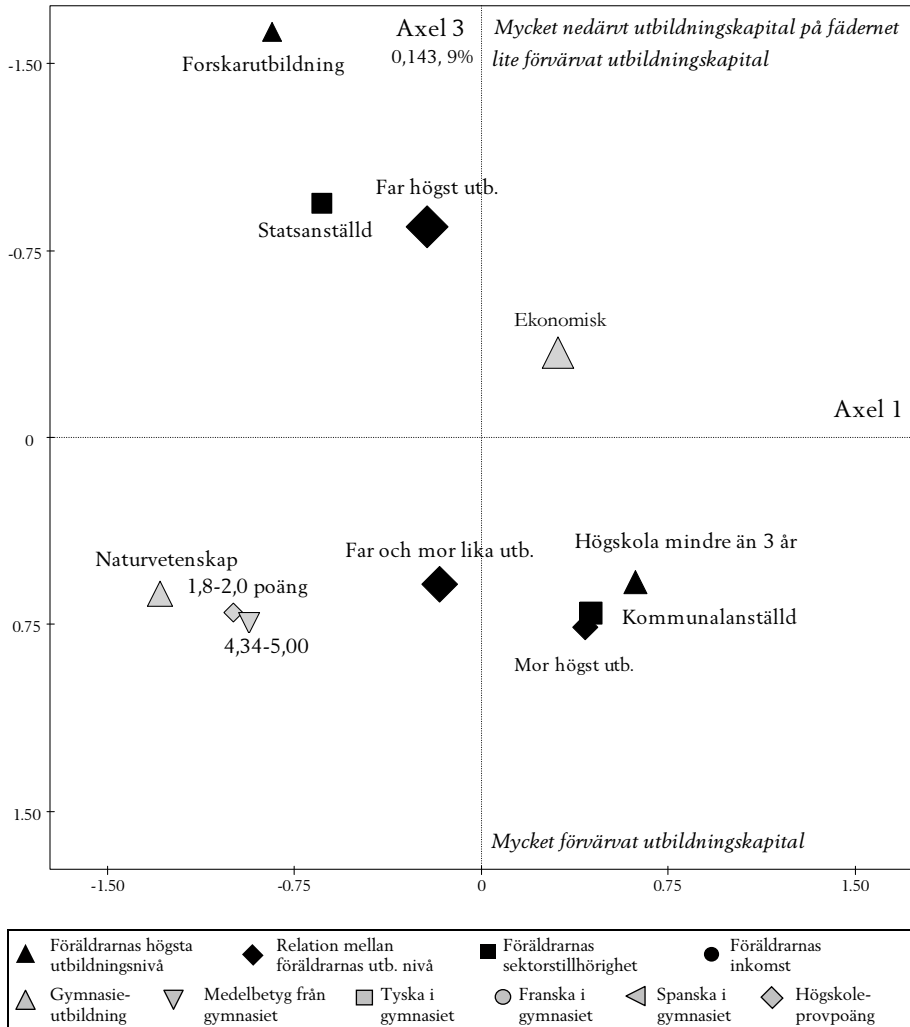
Graf 29. Stockholms norrkommuners studentkohort, tolkning av axel 2: de 8 modaliteter som bidrog mest till axeln.

Den andra axeln strukturerades av studenternas egna egenskaper, det vill säga att inga av modaliteterna som var kopplade till föräldrarnas tillgångar bidrog över genomsnittet. De modaliteter som bidrog till att upprätta axeln var (norröver) tyska på gymnasiet, ej franska, teknisk linje och mycket höga gymnasiebetyg som stod mot (söderöver) ej tyska, franska, humanistisk linje och språkstudier i spanska på gymnasiet (graf 29 ovan). Även den andra axeln liknade den för Uppsalakohorten.

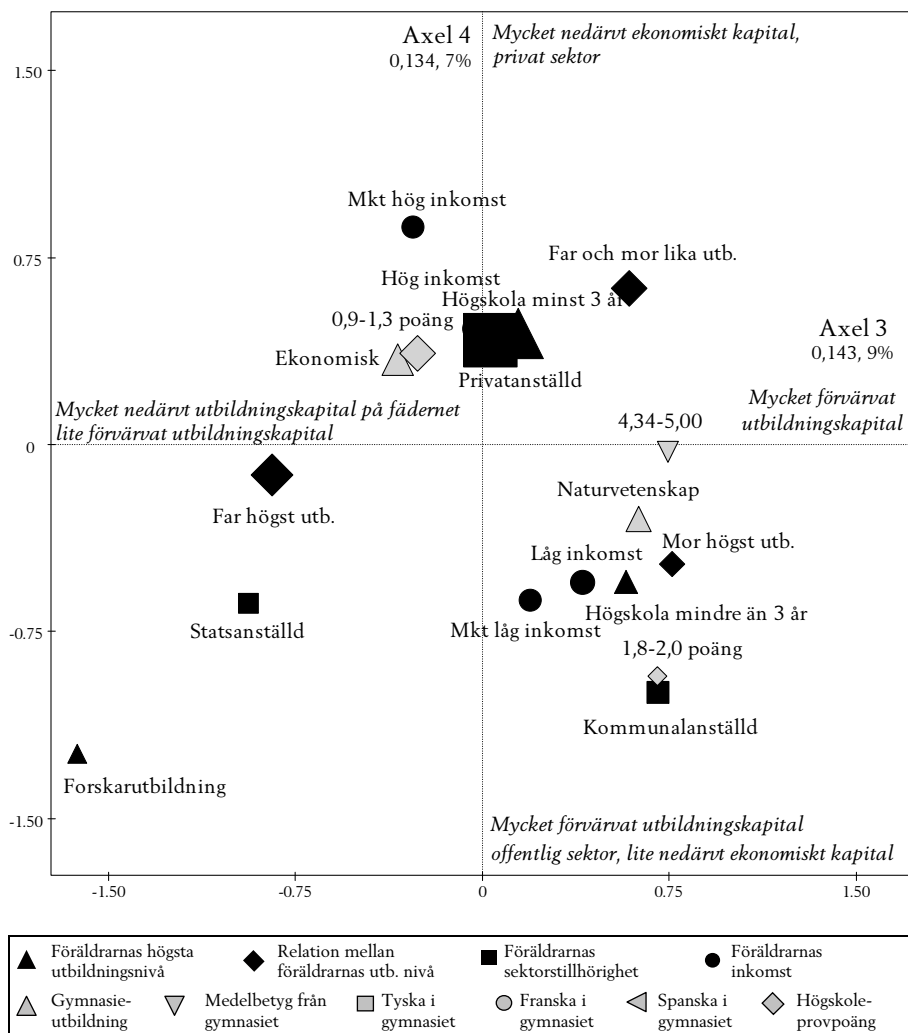
UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 30. Stockholms norrkommuners studentkohort, tolkning av axel 3: de II modaliteter som bidrog mest till axeln.

När den tredje axeln kombinerades med den första hamnade följande modaliteter i söder: mor högst utbildningsnivå av föräldrarna, far och mor lika utbildningsnivå, högskola mindre än 3 år, kommunalanställd, mycket höga högskoleprovpoäng, mycket höga gymnasiebetyg och naturvetenskaplig linje (graf 30 ovan). I norr återfanns far högst utbildningsnivå av föräldrarna, forskarutbildning, statsanställd och ekonomisk linje. Den tredje axeln skilde således en grupp studenter med extremt mycket eget skolkapital men mindre nedärvt utbildningskapital från en grupp studenter med extremt mycket nedärvt utbildningskapital, framför allt på fädernet. Liksom för Uppsalas studentkohort kunde den tredje axeln sägas representera en meritokratisk elit som stod mot en social elit.

Graf 31. Stockholms norrkommuners studentkohort, tolkning av planet av axel 3 och 4: de 18 modaliteter som bidrog mest till planet.

Den fjärde axeln kombinerades med den tredje (graf 31 ovan). I norr längs den fjärde axeln återfanns modaliteterna: högskola minst 3 år, privatanställd, mycket hög inkomst, hög inkomst, far och mor lika utbildningsnivå och låga högskoleprovpoäng. Dessa modaliteter stod mot (i söder): forskarutbildning, högskola mindre än 3 år, kommunalanställd, statsanställd, låg inkomst, mycket låg inkomst, mor högst utbildningsnivå och mycket höga högskoleprovpoäng.

Planet av axel 3 och 4 bildade tre olika poler. En ekonomisk elit, en jämförelsevis meritokratisk elit och en social elit summerade de oppositioner som planet av axel 3 och 4 resulterade i.

UTBILDNINGSKAPITAL

I grafens nordliga del återfanns en grupp studenter som först och främst kunde sägas tillhöra en ekonomisk elit. Studenterna hade extremt mycket nedärvt ekonomiskt kapital och minst en förälder arbetade i privat sektor. Föräldrarnas utbildningskapital var också omfattande men inte riktigt lika rikliga som de ekonomiska tillgångarna. Det förvärvade utbildningskapitalet var däremot mediokert sett till högskoleprovresultat. Ekonomisk linje på gymnasiet placerade sig även i denna del av grafen. I grafens sydöstra del finns en grupp studenter som kunde sägas utgöra en meritokratisk elit. Studenterna hade extremt mycket förvärvat skolkapital men mindre nedärvt utbildnings- och ekonomiskt kapital. Modern hade även högst utbildning av föräldrarna och minst en förälder var kommunalanställd. Det vill säga att längs den fjärde axeln var det en opposition mellan privat och offentlig sektor. Den tredje polen i planet av axel 3 och 4 finns i grafens sydvästra del. I denna del av grafen hade studenterna extremt mycket nedärvt utbildningskapital genom framför allt fadern. Denna del av planet utgjorde med andra ord en social elit. Från analysen av Uppsalakohorten känns den sociala och den meritokratiska polen igen, däremot framträdde inte en ekonomisk elit i Uppsala på samma sätt som i den aktuella Stockholmskohorten.

KAPITEL 9

Fördjupning av Stockholms norrkommuners utbildningsrum

Efter att ha analyserat spridningen av de aktiva variablerna för den utvalda Stockholmskohorten är det dags att undersöka supplementära egenskaper. Liksom för Uppsalas studentkohort undersöktes först kön, därefter sociala gruppers spridning i utbildningsrummet och slutligen analyserades studenternas val av högskola och högskoleutbildning.

Kön och sociala gruppers spridning

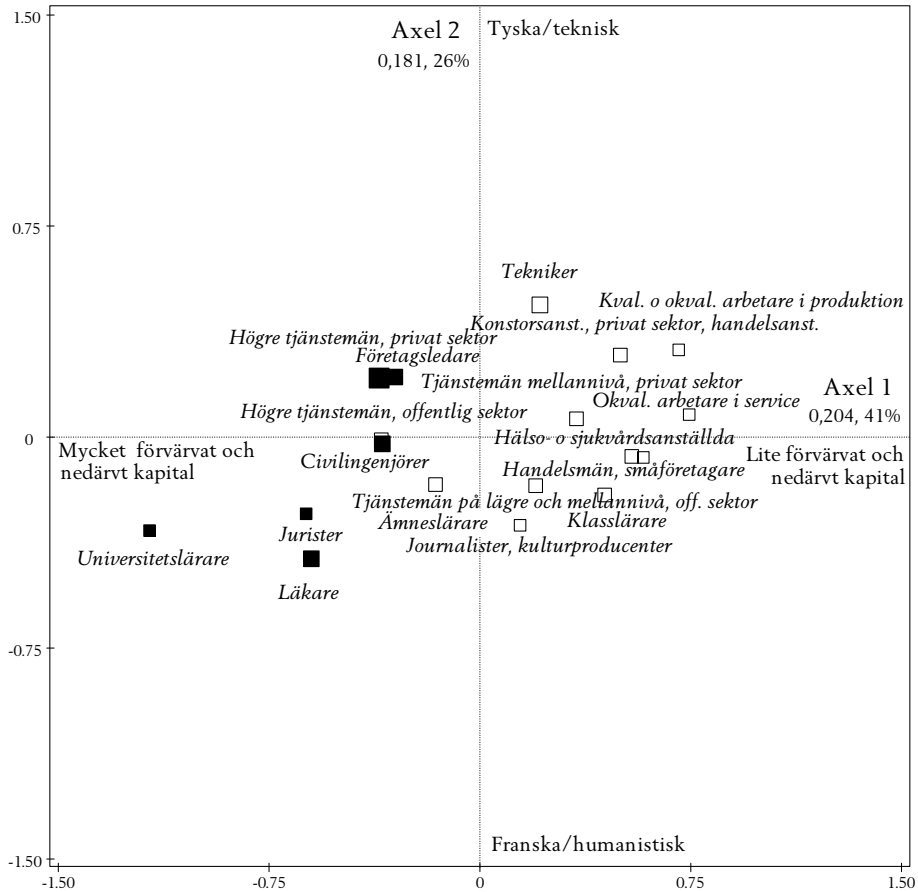
För Uppsalas studentkohort var det den andra axeln som separerade kvinnliga och manliga studenter. Samma mönster uppvisades i Stockholms norrkommuners studentkohort. Det var de manliga studenterna som drog mot den nordliga tyska och tekniska polen, medan de kvinnliga orienterade sig mot den franska och humanistiska (graf 55 och tabell 66 i appendix). Även i Stockholms norrkommuner var det alltså studenternas "egna" val (språk och linje) som främst förklarade könsskillnaderna i materialet. Skillnader mellan könen fanns även i betygsnivåer och högskoleprovresultat: döttrarna hade högre betyg och sönerna lyckades bättre på högskoleprovet men dessa skillnader var således inte lika betydande som val av språk och gymnasieutbildning.

Nedan presenteras hur de sociala grupperna placerade sig i utbildningsrummet (graf 32 nedan tabell 68–70 i appendix).¹⁹¹ Den första axeln ställde universitetslärarbarn västerut i grafen mot barn till kvalificerade och okvalificerade arbetare. Även läkar- och juristbarnen placerade sig västerut längs den första axeln, det vill säga vid den resursstarka polen.

¹⁹¹ För klassificeringen av de sociala grupperna se tabell 67 i appendix. Klassificeringen anpassades till storleken på de sociala grupperna i Stockholmskohorten och skilde sig något från den för Uppsalas studentkohort.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 32. Stockholms norrkommuners studentkohort, sociala grupper som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

Sociala grupper markerade med fet stil i grafen ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

När de som ligger närmast elitpolen jämfördes framkom att universitetslärarbar-
narna karaktäriserades av att de hade väldigt höga medelbetyg från gymnasiet och var den grupp som hade störst andel med de högsta betygen. Universitetslärarbar-
narna lyckades även allra bäst på högskoleprovet. Ämneslärarbar-
narna satsade också hårt på skolan. De var den grupp som låg allra närmast universitetslärarbar-
narna vad det gällde de högsta betygen och högskoleprov-
poängen. Vidare valde universitetslärarbar-
narna den naturvetenskapliga linjen på gymnasiet i störst utsträckning och läste franska i större utsträckning än
genomsnittet.

Läkarbar-
narna lyckades också mycket bra betygmässigt i gymnasiet. I jämförelse med universitetslärarbar-
narna var man något mindre framgångsrik på högskoleprovet och man valde naturvetenskaplig linje i lägre grad. Franska
läste man i stor utsträckning. Endast barn till journalister och konstprodu-

center valde franska oftare. Dessa barn var för övrigt de som valde den humanistiska linjen oftast av alla.

Juristbarnen var tillsammans med barn till högre tjänstemän i privat sektor och barn till företagsledare de grupper som hade de allra största ekonomiska tillgångarna. Gruppen företagsledare hade allra mest av ekonomiska resurser av de tre. Den yttersta ekonomiska eliten utgjordes således av företagsledare framför allt. Bland barnen till dessa ekonomiskt starka grupper hade juristbarnen och barn till högre tjänstemän i privat sektor både bättre betyg och bättre resultat på högskoleprovet än barnen till företagsledare. Företagsledarbarnen var den grupp av alla som hade gått ekonomisk linje på gymnasiet i störst utsträckning. Naturvetenskaplig linje var minst populärt bland företagsledarbarnen när man jämförde de tre ekonomiskt rika grupperna. Juristbarnen hade gått humanistisk linje över genomsnittet.

Högre tjänstemän i privat sektor, företagsledare och civilingenjörer hade en lite annan placering i Stockholms norrkommuners utbildningsrum än motsvarande grupper i utbildningsrummet i Uppsala. Högre tjänstemän i privat sektor och företagsledare placerade sig mer österut (närmare den resurssvaga polen) längs den första axeln i Uppsalas utbildningsrum, och gruppen civilingenjörer var positionerade mer norrut längs den andra axeln i Uppsala (närmare den tyska tekniska polen). Grundstrukturen i spridningen av de sociala grupperna var således mycket likartad i de båda kohorterna. Exempelvis intog universitetslärbarnen den mest extrema positionen längs den första axeln, det vill säga närmast elitpolen, och detta gällde för såväl universitetslärbarnen i en akademisk stad som Uppsala som för dem i en region dominerad av framför allt ekonomiskt kapital, som Stockholms norrkommuner.

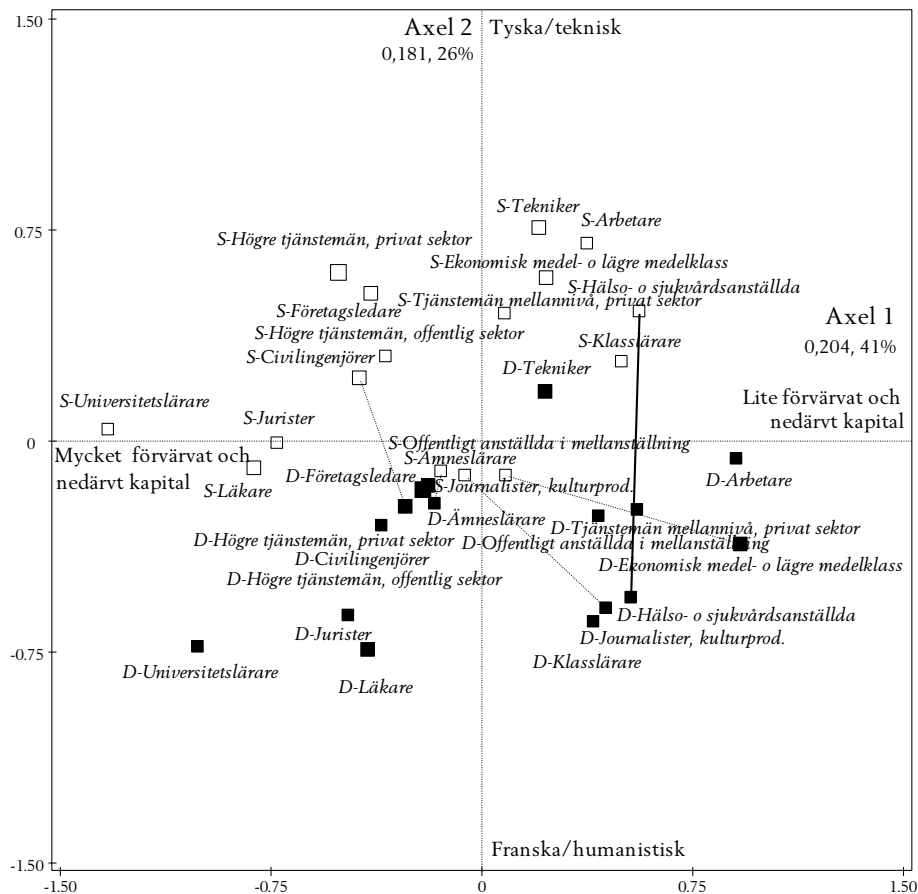
Sönernas och döttrarnas spridning

Längs den andra axeln spred söner och döttrar ut sig i utbildningsrummet (graf 33 nedan samt tabell 73 i appendix).¹⁹² De nordligaste positionerna intog söner till tekniker, arbetare, högre tjänstemän i privat sektor, ekonomisk medelklass och företagsledare. När den första axeln tas i beaktande kan man gruppera dem i två grupper. Söner till arbetare, tekniker och ekonomisk medelklass placerade sig mot den dominerade polen medan söner till högre tjänstemän i privat sektor och företagsledare intog en mer dominerande ställning längs den första axeln. I opposition mot dessa grupper stod döttrar till läkare, universitetslärare, klasslärare, jurister, journalister och kulturproducenter. Döttrar till läkare, universitetslärare och jurister placerade sig vid den resursstarka polen medan döttrar till klasslärare, journalister och kulturproducenter drog mot den resurssvaga polen.

¹⁹² För klassificeringen av de sociala grupperna uppdelat på kön se tabell 71–72 i appendix.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 33. Stockholms norrkommuners studentkohort, söner och döttrar som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

S – söner och D – döttrar.

Den andra axeln uttryckte en opposition mellan kultur och ekonomi som förmedlades via sönerna och döttrarna. Ytterligheterna utgjordes av söner vars föräldrar arbetade inom privat sektor och döttrar som främst tillhörde sociala grupper med mycket utbildning eller kulturproducerande grupper.

Söner till arbetare, tekniker och ekonomisk medel- och lägre medelklass¹⁹³ karaktäriserades längs den andra axeln av att de hade gått teknisk linje på gymnasiet och läst tyska i gymnasiet och att de inte hade läst franska.¹⁹⁴ För

¹⁹³ Gruppen ekonomisk medel- och lägre medelklass skilde sig något från gruppen med samma namn för Uppsalakohorten. I Uppsalakohorten ingick gruppen tjänstemän på mellannivå i privat sektor, vilket inte var fallet för Stockholmskohorten. Skälet var att i den senare kohorten var antalet i gruppen så stor att de fick utgöra en egen kategori.

¹⁹⁴ För en karaktäristik av sociala grupper efter kön se tabell 74–77 i appendix.

söner till högre tjänstemän i privat sektor och företagsledare var inte den tekniska utbildningsvägen lika vanlig utan det var snarare att de hade läst tyska och inte franska som positionerade dem norröver. För döttrarna som placerade sig söderut längs den andra axeln (döttrar till läkare, universitetslärare, klasslärare, jurister, journalister och kulturproducenter) gällde att det framför allt var studier i franska som utmärkte grupperna. För samtliga grupper översteg andelen som hade läst franska på gymnasiet 70 procent. Döttrar till journalister och kulturproducenter hade gått humanistisk linje i störst utsträckning av alla. Universitetslärardöttrarnas position längs den andra axeln förklarades framför allt av den höga andel som hade läst franska och av den höga andel som hade de allra högsta gymnasiebetygen.

De döttrar som intog en position i den övre halvan av grafen (orienterade mot den tyska och tekniska polen) var döttrar till tekniker. Teknikerdöttrarna hade gått teknisk linje på gymnasiet oftast av alla döttrar. De söner som placerade sig på den "kvinnliga sidan" var söner till offentligt anställda i mellanställning, journalister och kulturproducenter, ämneslärare och läkare. Det var med andra ord söner till den kulturella medel- och övre medelklassen som hade gått mer kvinnligt kodade utbildningsvägar medan döttrar med föräldrar inom tekniska yrken hade gjort mer manligt kodade utbildningsval.¹⁹⁵ Av döttrarna hade 8 procent gått den manligt kodade utbildningsvägen teknisk linje medan endast 2 procent av sönerna hade gått den kvinnligt kodade humanistiska linjen. Humanistisk linje var en betydligt mindre utbildning än teknisk linje men dominansordningen var ändå tydlig: kvinnor väljer en traditionellt sett manlig utbildningsväg i större utsträckning än vad män väljer en traditionellt sett kvinnlig. Detta gällde för såväl Uppsalas studentkohort som Stockholms norrkommuners studentkohort.

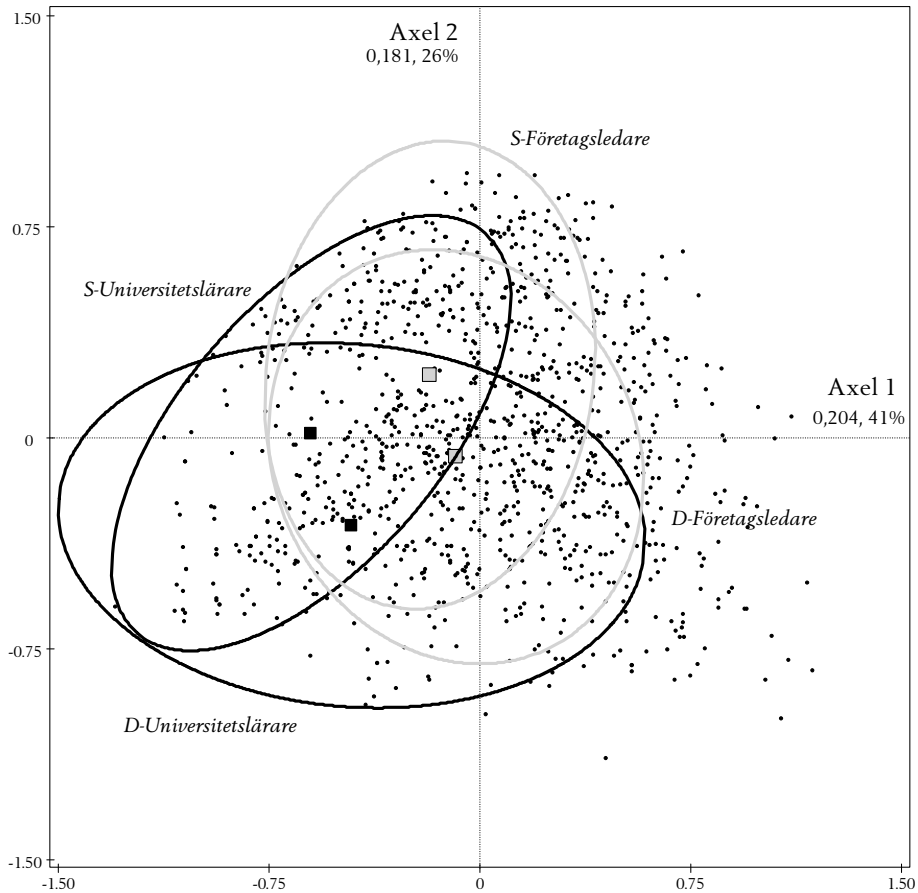
När samtliga grupper spridning i planet av axel 1 och 2 togs i beaktande kunde det konstateras att det största avståndet i utbildningsrummet längs den första axeln var mellan å ena sidan universitetslärarsöner och å andra sidan döttrar till ekonomisk medel- och lägre medelklass samt arbetarklassdöttrar. Största avståndet längs den andra axeln var mellan teknikersöner och läkar-döttrar, vilket innebär att det är liten sannolikhet att individer med dessa olika sociala ursprung träffar på varandra i utbildningssystemet.

Liksom för Uppsalas studentkohort användes de manligt kodade utbildningsvägarna av barn till sociala grupper orienterade mot ekonomiska och tekniska yrkesområden. De "kvinnliga vägarna" lockade utbildningsrika och kulturproducerande fraktioner vilket gav en uppdelning i en manlig ekonomisk pol som stod mot en kvinnlig kulturell pol.

¹⁹⁵ Donald Broady och Mikael Palme konstaterar "att ett dolt inträdeskrav för kvinnorna till de flesta civilingenjörsutbildningar tycks vara att ha en far som är ingenjör eller åtminstone tekniker". Donald Broady & Mikael Palme, *Högskolan som fält och studenternas livsbanor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 1, HLS Förlag, Stockholm, 1992 [1989], s. 10.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 34. Stockholms norrkommuners studentkohort, söner och döttrar till universitetslärare och till företagsledare som strukturerande faktor och med koncentrationsellipser, planet av axel 1 och 2.

Ovan visas individmoln för söner och döttrar till universitetslärare och företagsledare (graf 34). Universitetslärarbarnen var den starkaste gruppen sett till nedärvt utbildningskapital och företagsledarbarnen var den rikaste gruppen sett till ekonomiska tillgångar.

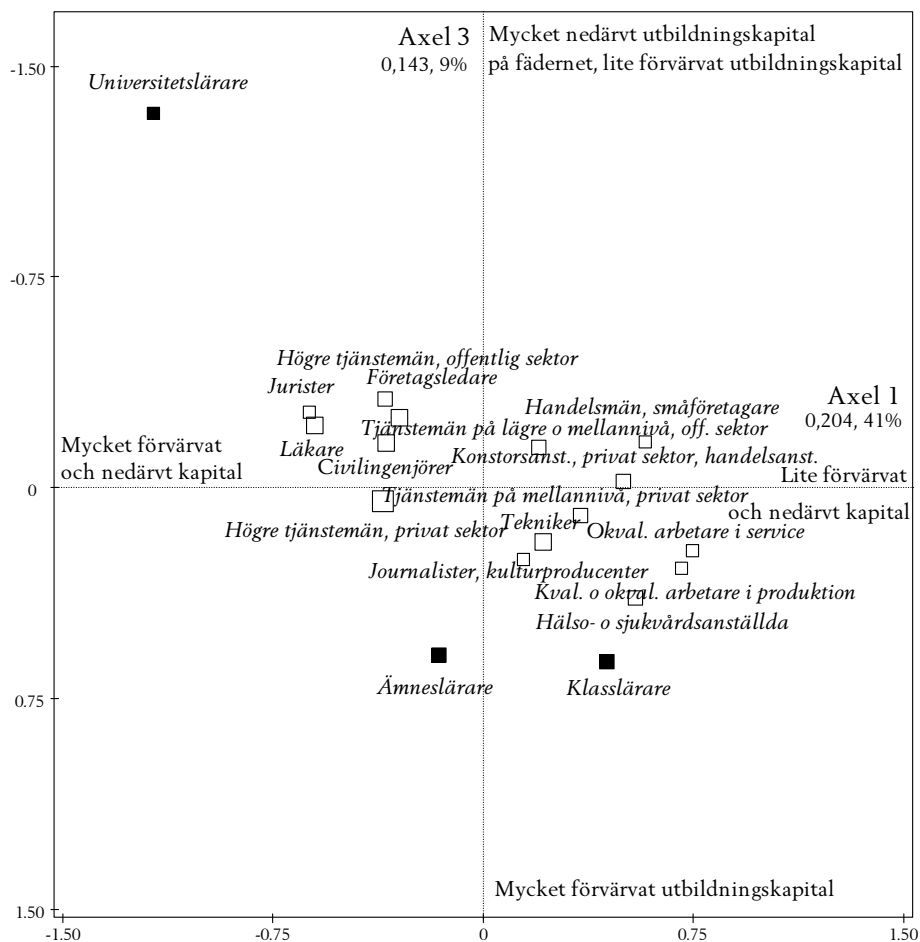
Söner och döttrar till universitetslärare bredde ut sig betydligt mer västerut längs den första axeln och söner och döttrar till företagsledare intog en jämförelsevis dominerad position. Företagsledarsönerna bredde ut sig mest norröver och hade minst överlappning med universitetslärardöttrarna som var den grupp som drog mest söderut av de fyra. Universitetslärarsöner hade minst gemensamt (minst överlappning) med företagsledardöttrar. I en jämförelse mellan universitetslärardöttrarna och universitetslärarsönerna visade det sig att döttrarna var mer utspridda längs den första axeln vilket innebar att gruppen var mer heterogen med avseende på nedärvda och förvärvade tillgångar.

FÖRDJUPNING AV STOCKHOLMS UTBILDNINGSRUM

När gymnasieutbildningar, språkval och medelbetyg jämfördes mellan universitetslärardöttrarna och universitetslärarsönerna framkom att universitetslärardöttrarna framför allt hade gått samhällsvetenskaplig, humanistisk och naturvetenskaplig linje oftare än sönerna. Sönerna hade gått teknisk linje i betydligt större utsträckning än döttrarna. Döttrarna hade läst franska oftare och sönerna tyska mer frekvent. En större andel av döttrarna hade nått de högsta gymnasiebetygen samtidigt som en större andel av sönerna hade erhållit högsta poäng på högskoleprovet. För företagsledardöttrarna gällde framför allt att de hade gått ekonomisk och samhällsvetenskaplig linje i högre grad än sönerna som i sin tur hade läst teknisk utbildning oftare. Döttrarna hade läst franska och spanska oftare, sönerna hade i stället studerat tyska.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 35. Stockholms norrkommuners studentkohort, sociala grupper som supplementär variabel, planet av axel 1 och 3.

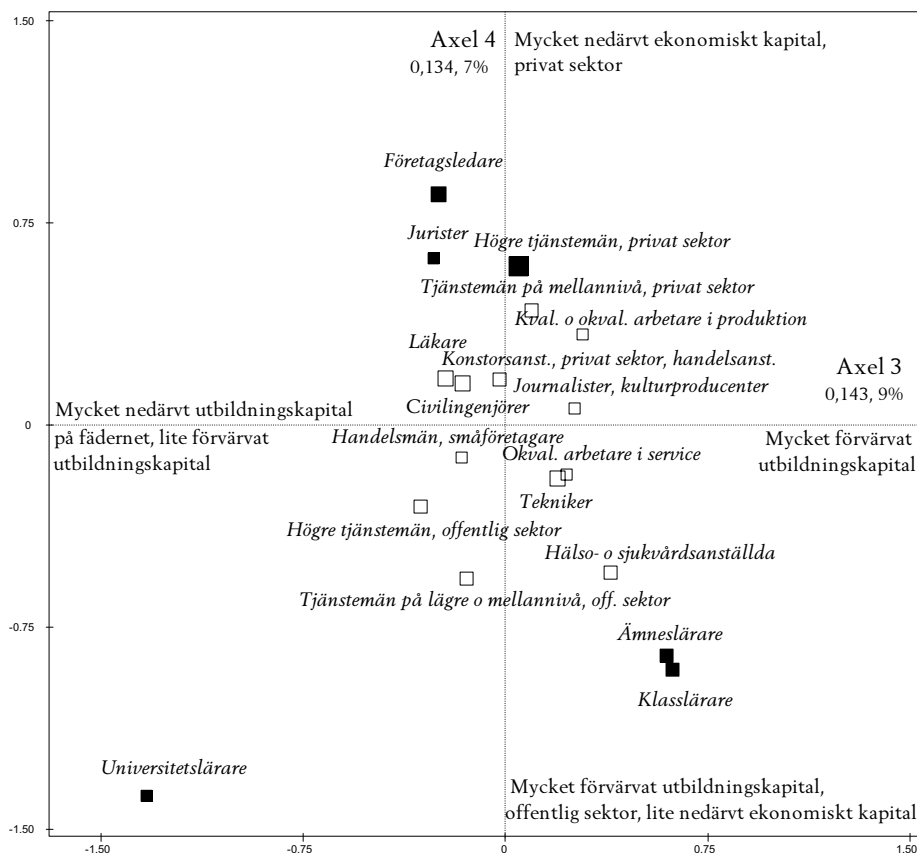

Sociala grupper markerade med fet stil i grafen ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

Företagsledarbarn och lärarbarn

Spridningen av sociala grupper längs den tredje axeln visade sig ge samma huvudmönster som för Uppsalas studentkohort, det vill säga att det lite förenklat var en "läraraxel" (graf 35 ovan samt tabell 68 i appendix). Universitetslärarbarnen hamnade i opposition mot ämneslärar- och klasslärarbarnen när planet av axel 1 och 3 undersöktes. Eftersom denna struktur i stort sett var identisk med den för Uppsalas studentkohort ägnar jag ingen mer uppmärksamhet åt den utan fördjupar mig i stället i hur de sociala grupperna spred sig i planet av axel 3 och 4.

Graf 36. Stockholms norrkommuners studentkohort, sociala grupper som supplementär variabel, planet av axel 3 och 4.

Sociala grupper markerade med fet stil i grafen ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

Som syns i graf 36 ovan framträdde tre poler i planet av axel 3 och 4. Norrut hamnade sociala grupper med mycket ekonomiskt kapital som företagsledare, högre tjänstemän i privat sektor och jurister. Det vill säga grupper med extremt mycket ekonomiskt kapital och som övervägande arbetade i privat sektor. I opposition till dessa, i grafens sydvästra hörn, finns en pol med universitetslärarbarnen som hade extremt mycket nedärvt och förvärvat utbildningskapital. I den tredje polen, i grafens sydvästra hörn, finns ämneslärar- och klasslärarbarnen som hade mycket förvärvat skolkapital men något mindre nedärvda utbildnings- och ekonomiska tillgångar. I Uppsalas studentkohort utkristalliserades inte någon opposition mellan en ekonomisk elit och en utbildningsemit på det tydliga vis som i Stockholms norrkommuners studentkohort.

Högskolestudier

Vilka lärosäten och högskoleutbildningar attraherade studenter från en region där ekonomiskt kapital dominerade? Vilka likheter och skillnader fanns mellan döttrarnas och sönernas val? Skilde sig Stockholms norrkommuners studenter väsentligt från Uppsalas studenter i sina val av utbildningskarriärer? Vilka likheter fanns mellan kohorterna? Frågor av detta slag har varit vägledande i det följande.

Studenterna stannade i Stockholm

Ingen enskild högskola var lika dominant som Uppsala universitet var för Uppsalastudenterna. Däremot var studier i Stockholm det absolut vanligaste valet bland studenterna i Stockholms norrkommuner. Totalt läste 66 procent i Stockholm (tabell 78 i appendix). Därmed blir Stockholm som studieort likställt med den vikt Uppsala gavs av Uppsalakohorten. Trots närheten till Uppsala universitet var det inte mer än 9 procent som tog sig dit. Anmärkningsvärt är att lärosätena i rikets andra största stad, Göteborg, endast drog till sig knappa 3 procent av studenterna.

I geografisk rörlighet var det nästan inga större skillnader mellan könen. Däremot sökte de sig till delvis olika läroanstalter (diagram 12 nedan). Sönerna valde i avsevärt större utsträckning Kungliga Tekniska högskolan, och bland döttrarna var det vanligare att välja Stockholms universitet, Lärarhögskolan i Stockholm och Karolinska Institutet. Större andel av döttrarna valde vårdhögskolor medan större andel av sönerna tog sig till Lunds universitet, Göteborgs universitet, Linköpings universitet och Umeå universitet.

Diagram 12. Val av lärosäte i Stockholms norrkommuners studentkohort.

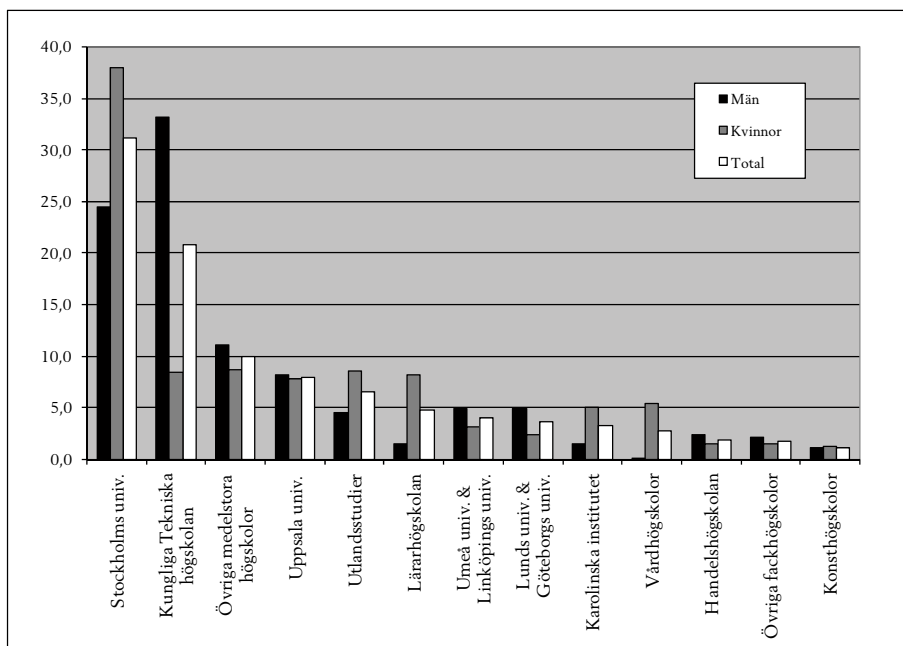
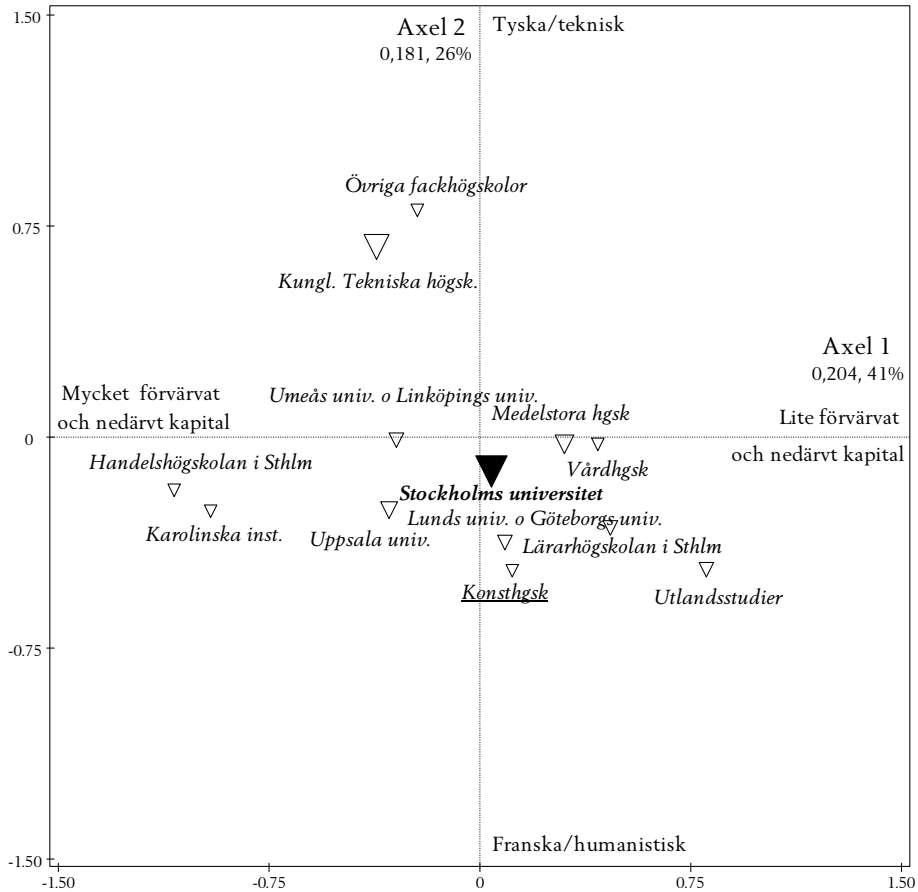

Diagram 12 ovan visar tydligt hur flera av lärosätena hade en kraftig attraktionskraft på antingen döttrarna eller sönerna. Vissa typer av lärosäten tycktes i stort sett vara omöjliga att välja för sönerna respektive döttrarna. Exempelvis var det en enda man som valde vårdhögskola (tabell 80 i appendix).

Spridningen av lärosätena i utbildningsrummet visade att längs den första axeln stod Handelshögskolan och Karolinska Institutet i opposition mot framför allt utlandsstudier, Lärarhögskolan och vårdhögskolor (graf 37 nedan och tabell 79 i appendix). Inte helt oväntat var det Handelshögskolan och Karolinska Institutet som placerade sig vid den dominerande polen västerut. De som valde Karolinska hade gått naturvetenskaplig linje oftare medan de som valde Handelshögskolan oftare hade läst ekonomisk linje (tabell 80–83 i appendix). Men naturvetenskaplig linje hade även varit ett populärt val hos dem som valde Handelshögskolan, vilket är ett tydligt exempel på hur naturvetenskaplig linje på gymnasiet fungerar som en plattform för elitutbildningar av olika slag i högskolan.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 37. Stockholms norrkommuners studentkohort, lärosäte och typ av lärosäte som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

Längs den andra axeln placerade sig Kungliga Tekniska högskolan och övriga fackhögskolor¹⁹⁶ i norr vid den tyska och tekniska polen mot konsthögskolor och utlandsstudier i söder vid den franska och humanistiska polen. Stockholms universitet, som den största andelen av kohortens studenter valde, drog till sig studenter som hade medelhöga betyg och högskoleprovpoäng. Tydligt var att den tekniska och naturvetenskapliga banan på gymnasiet inte förberedde för studier vid Stockholms universitet. Det gjorde däremot den ekonomiska, samhällsvetenskapliga och humanistiska linjen. De nedärvda kapitaltillgångarna utmärkte sig inte nämnvärt från genomsnittsvärdena. Det var som tidigare visats en större andel av döttrarna som valde att läsa vid Stockholms universitet.

¹⁹⁶ Följande lärosäten ingår i kategorin övriga fackhögskolor: Luleå tekniska universitet, Chalmers tekniska högskola och Sveriges lantbruksuniversitet.

Till Uppsala universitet sökte sig studenter med förhållandevis höga betyg. De som hade gått ekonomisk, samhällsvetenskaplig och naturvetenskaplig linje var överrepresenterade liksom de som hade läst franska. De nedärvda utbildningsresurserna var stora och det var bara bland dem som sökte sig till Karolinska Institutet som det fanns en större andel med minst en förälder som hade forskarutbildning. Studenterna som gav sig av till Uppsala var således en utbildningsstark grupp. De hade som grupp mer utbildningskapital än de som valde Stockholms universitet.

Det fanns inte något lärosäte med kvinnlig dominans som intog motsvarande position som Kungliga Tekniska högskolan gjorde för sönerna. De söner i Stockholmskohorten som sökte sig till Kungliga Tekniska högskolan var söner med genomsnittliga mängder av nedärvda och förvärvade tillgångar. Kungliga Tekniska högskolan som erbjuder långa och yrkesförberedande utbildningar, som i de flesta fall leder till yrkesbanor med hög social lutning, "slukade" en förhållandevis stor andel av sönerna, motsvarande lärosätesposition fanns alltså inte för den kvinnliga studentskaran.

En annan slutsats var att genom att studera utbildningsrummet i sin helhet såg man att det visserligen var en större andel av döttrarna än sönerna som gick vidare med högre studier men att de var i klar majoritet på de lärosäten som intog en dominerad position. Liksom i Uppsala hade döttrarna betydligt större benägenhet att välja Lärarhögskolan i Stockholm, vårdhögskolor och utomlandsstudier, vilka alla tre var positionerade österut på den första axeln.

Program, kurs och utlandsstudier

Lärosätena gav förstas indikationer på vilka typer av utbildningar som studenterna hade valt men det är inte ett självklart samband mellan lärosäte och utbildning. På Kungliga Tekniska högskolan finns många typer av civilingenjörsutbildningar och Karolinska Institutet härbärgerar inte bara läkarutbildningen och så vidare. En indelning av högskoleutbildningar mellan program och kurser visade att 80 procent av sönerna valde program och 65 procent av döttrarna gjorde detsamma (tabell 84–86 i appendix).

Det var en större andel av döttrarna som läste fristående kurser, vilket gällde för såväl A- och B-nivån som C- och D-nivån. Dock var döttrarna mer överrepresenterade på A- och B-nivån än på C- och D-nivån. Liksom för Uppsala valde döttrarna i Stockholms norrkommuner kortare, och därmed med all sannolikhet mindre meriterande utbildningar än sönerna. När de som läste fristående kurs på A- och B-nivå, ett till tvåårig allmän eller yrkesförberedande utbildning, treårig allmän utbildning och treårig yrkesutbildning summerades blev skillnaderna mellan könen tydliga, för inom denna kategori hamnade 29 procent av sönerna och 47 procent av döttrarna. En större andel söner återfanns inom kategorin fyraårig allmän utbildning, fyraårig yrkesutbildning och femårig yrkesutbildning (58 procent av sönerna och 34 procent av döttrarna). Dock var det så att en något större andel av döttrarna läste de

UTBILDNINGSKAPITAL

allra längsta utbildningarna, de femåriga (4 procent av döttrarna och 2 procent av sönerna).

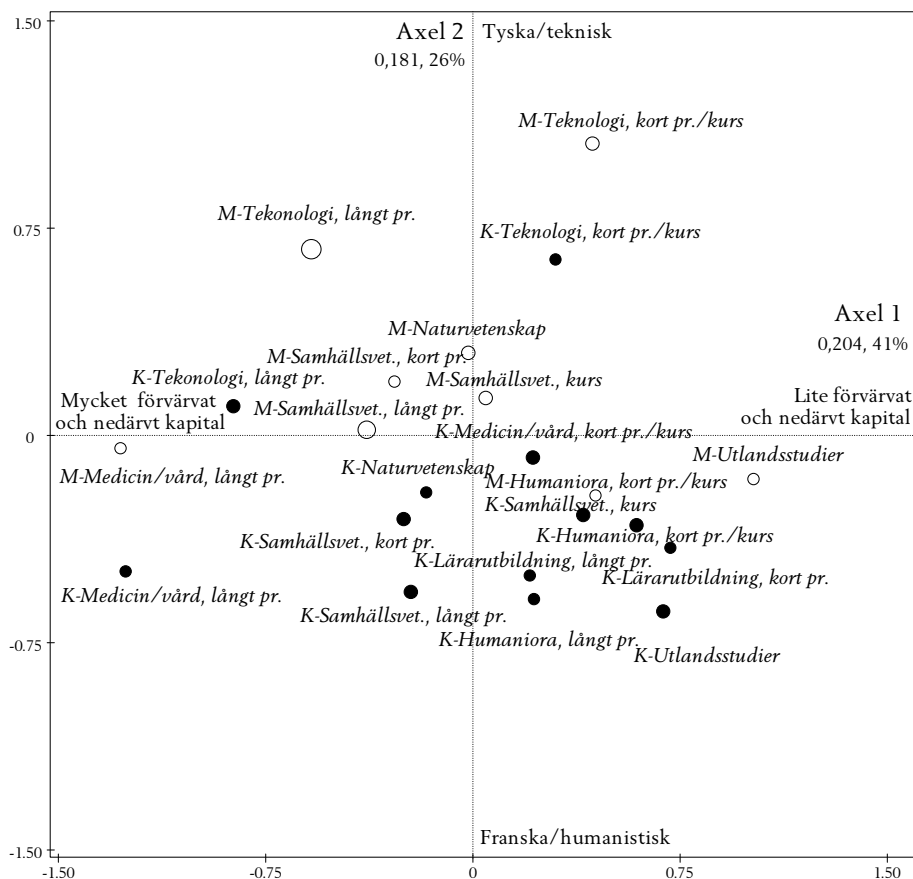
Bland döttrarna var det vanligare att välja utlandsstudier. Det var något större skillnad mellan könen i Stockholms norrkommuners studentkohort än Uppsalas studentkohort om man såg till andelar av sönerna och döttrarna som valde program och kurser. Det var även en större andel som valde att läsa utomlands i Stockholms norrkommuners studentkohort. Utlandsstudier har tidigare konstaterats lockade fler döttrar än söner och att det var de med lite tillgångar som valde att läsa utomlands. Eftersom jag valde att utgå från den högsta utbildningen innehåller kategorin studenter som läser utomlands inte dem som gick på ett program i Sverige och som läste någon eller några terminer utomlands. Dessa studenter, som gjorde tunga utbildningsinvesteringar i Sverige och som till dessa adderade erfarenheter av studier utomlands, visade sig ha mycket tillgångar med sig i bagaget. Att däremot förlägga hela sin utbildningstid utomlands är betydligt mer riskabelt eftersom det inte är säkert att utbildningen är översättningsbar i en svensk kontext, och det kan även vara svårt att förstå de hierarkier som råder i ett annat land där utbildningssystemet skiljer sig väsentligt från svenska förhållanden.¹⁹⁷ De studenter som ingick i min kategori, utlandsstudier, tillhörde snarare den senare gruppen utlandsstuderande. För dem var troligen studier i utlandet ett sätt att komma förbi problemet att man inte kom in på de utbildningar man ville i det svenska utbildningssystemet. Gymnasiebetygen var riktigt låga och även högskoleprovpoängen var förhållandevis skrala.

Ekonomi och teknologi var attraktivt

När inriktningen på utbildningen togs med i beräkningarna (graf 38 nedan och tabell 87 i appendix) erhöles en spridning som längs den första axeln separerade längre utbildningar inom medicin (vid "elitpolen" västerut) och kortare program och kurser inom humaniora, konst, pedagogik och lärarutbildning samt utlandsstudier (vid den dominerade polen österut). Bland dem som valt längre program inom medicin hade de allra flesta gått naturvetenskaplig linje på gymnasiet (7 av 10) och ingen av studenterna hade läst spanska på gymnasiet (tabell 88–92 i appendix). Däremot var de överrepresenterade vad det gäller studier i franska (något som döttrarna främst stod för). Det nedärvda utbildningskapitalet var extremt rikligt (30 procent hade minst en förälder som hade forskarutbildning och 55 procent hade minst en förälder som hade minst treårig högskoleutbildning) och landstingsanställning hos föräldrarna var överrepresenterad i gruppen.

¹⁹⁷ Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 557–558.

Graf 38. Stockholms norrkommuners studentkohort, högskoleinriktningar som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

M – män; K – kvinnor.

De döttrar som valde längre tekniska program placerade sig också nära "elit-polen". De längre tekniska programmen hade, som tidigare konstaterats, en avsevärt starkare dragningskraft på kohortens söner. Men det kan vara intressant att se om de döttrar som sökte dessa utbildningar skilde sig på någon punkt från den stora skaran manliga studenter. Vad krävdes för att ta steget in på en så manligt dominerad utbildningsväg? Meritmässigt var mönstret tydligt. En betydligt större andel av döttrarna hade de högsta betygen. För ovanlighetens skull hade även en större andel av döttrarna den högsta högskoleprovpoängen. Tydligt var att naturvetenskaplig linje var den självklara bakgrunden för döttrarna medan sönerna hade valt att genomgå teknisk linje. Det vill säga att döttrarna förberedde inte sina tekniska studier på högskolenivå med sådana på gymnasiet på samma sätt som sönerna utan de hade valt att gå den något bredare och socialt mer selekterade naturvetenskapliga linjen. Tyskstudier var det vanligaste valet i gruppen. Döttrarna hade dock läst

UTBILDNINGSKAPITAL

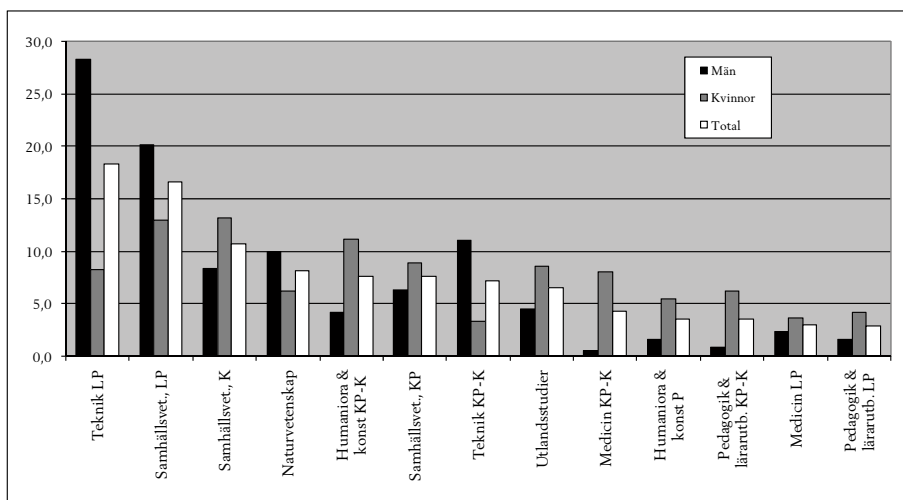
franska i högre grad än sönerna. Det nedärvda utbildningskapitalet fördelade sig jämnt mellan könen och gruppen hade förhållandevis goda nedärvda tillgångar. I Uppsalakohorten fanns samma mönster. Döttrarna hade bättre betyg, hade läst franska oftare och gått naturvetenskaplig linje i högre grad än sönerna. Sönerna hade dock lyckats lite bättre på högskoleprovet. Könsskillnaderna visade att de döttrar som valde de manligt kodade längre tekniska programmen var mer selekterade meritmässigt än sina manliga studiekamrater.

De grupper som befann sig längst från varandra längs den andra axeln var manliga studenter på korta program och kurser inom teknikområdet och kvinnliga studenter som valde studier utomlands samt inom humaniora och konst. Döttrar som valde kortare tekniska program var de döttrar som positionerade sig närmast den "manliga" tyska och tekniska polen medan de söner som valde utlandsstudier och studier i humaniora och konst var de söner som återfanns närmast den "kvinnliga" franska och humanistiska polen. Att välja naturvetenskapliga eller samhällsvetenskapliga studier var inte lika särskiljande (dessa utbildningar hamnade mer i grafens mitt) som studier inom medicin (längre program), teknologi, humaniora och konst samt pedagogik.

På fyra av utbildningstyperna var det väldigt få män som gick och de finns därför inte med i grafen nedan. Dessa var: program i humaniora och konst (9 män), kortare program och kurser i medicin (3 män), kortare program och kurser inom pedagogik och lärarutbildningen (5 män) och längre program inom pedagogik och lärarutbildningen (9 män). Dessa resultat visade hur könskodade de olika utbildningarna var.

Diagram 13 nedan illustrerar hur könen (andel av döttrarna respektive sönerna) fördelade sig på de olika utbildningsinriktningarna.

Diagram 13. Val av högskoleinriktning i Stockholms norrkommuners studentkohort.

K – kurs; P – program; KP – kort program; LP – långt program.

Man kan se hur längre program inom teknologi var den vanligaste utbildningsvägen i kohorten, och det var söner som stod för den största andelen. På andra plats kom längre program i samhällsvetenskap. Större andel av sönerna än döttrarna valde även dessa typer av utbildningsvägar. Andra populära val bland sönerna var kortare tekniska program och utbildningar inom området naturvetenskap. De naturvetenskapliga utbildningsvägarna var som synes betydligt mer könsneutrala än de tekniska. Den utbildningstyp som var mest könsneutral var längre program inom medicin. För döttrarnas del var det vanligaste valet kurser och längre program inom samhällsvetenskap samt kortare program och kurser inom humaniora och konst.

Det är viktigt att komma ihåg att de uppräknade utbildningsvalen skiljer sig socialt sett. Utbildningsrummet hjälper oss att ha det i åtanke. De söner som valde längre tekniska program har betydligt mer nedärvda och förvärvade resurser än de som valde kortare tekniska utbildningar och även mer tillgångar än de som valde att utbilda sig inom naturvetenskap och så vidare.

Likartade relationer mellan högskoleutbildningarna

Diagram 14 nedan visar hur studentkohorten fördelade sig på de olika utbildningarna.¹⁹⁸ Studier i företagsekonomi lockade 16 procent av studenterna och 18 procent av studenterna valde någon typ av civilingenjörsutbildning. Inriktningen teknisk fysik, som anses vara den svåraste (och bredaste) civilingen-

¹⁹⁸ För klassificering av högskoleutbildningar se tabell 93 i appendix.

UTBILDNINGSKAPITAL

jörsutbildningen, drog till sig 2 procent av studentkohorten. I Uppsalakohorten var det dock dubbelt så stor andel som valde teknisk fysik. Även samhällsvetenskapliga studier, kortare ingenjörstudier, utlands- och juridikstudier var jämförelsevis populära utbildningsvägar. Läkarutbildningen valde 2 procent att söka sig till. Men civilingenjörstudien och företagsekonomiska studier stod i en klass för sig i popularitet bland Stockholms norrkommuners studenter.

Diagram 14. Val av högskoleutbildning i Stockholms norrkommuners studentkohort.

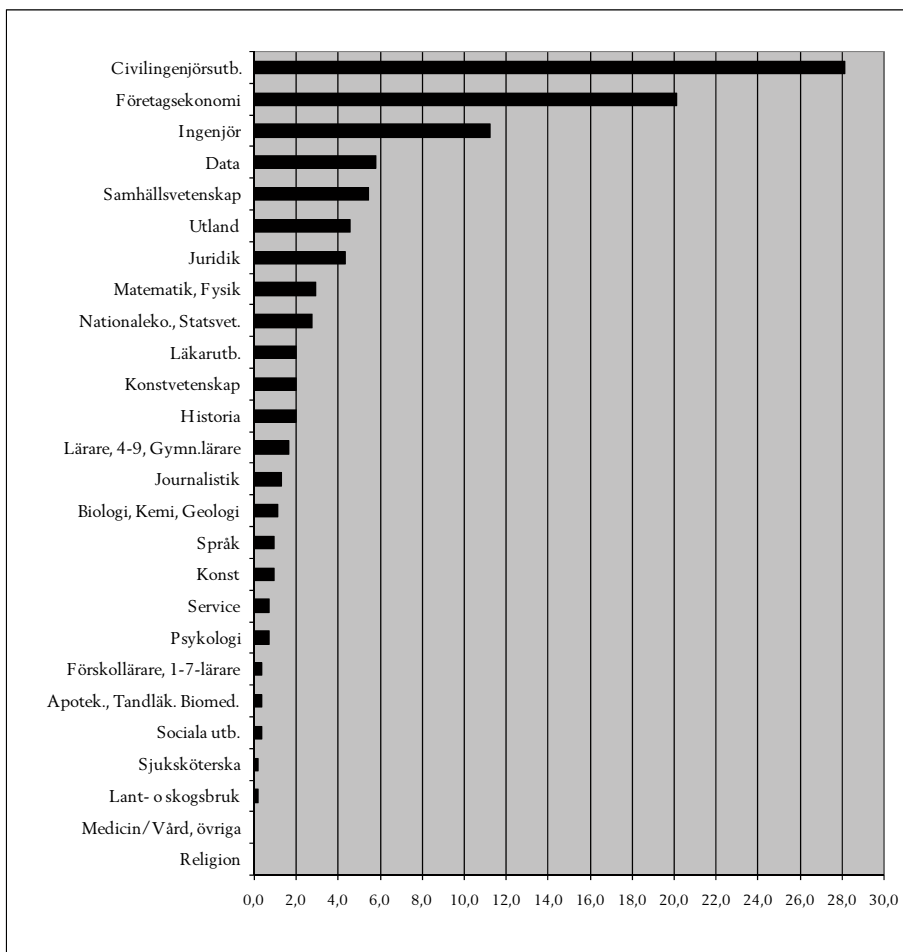
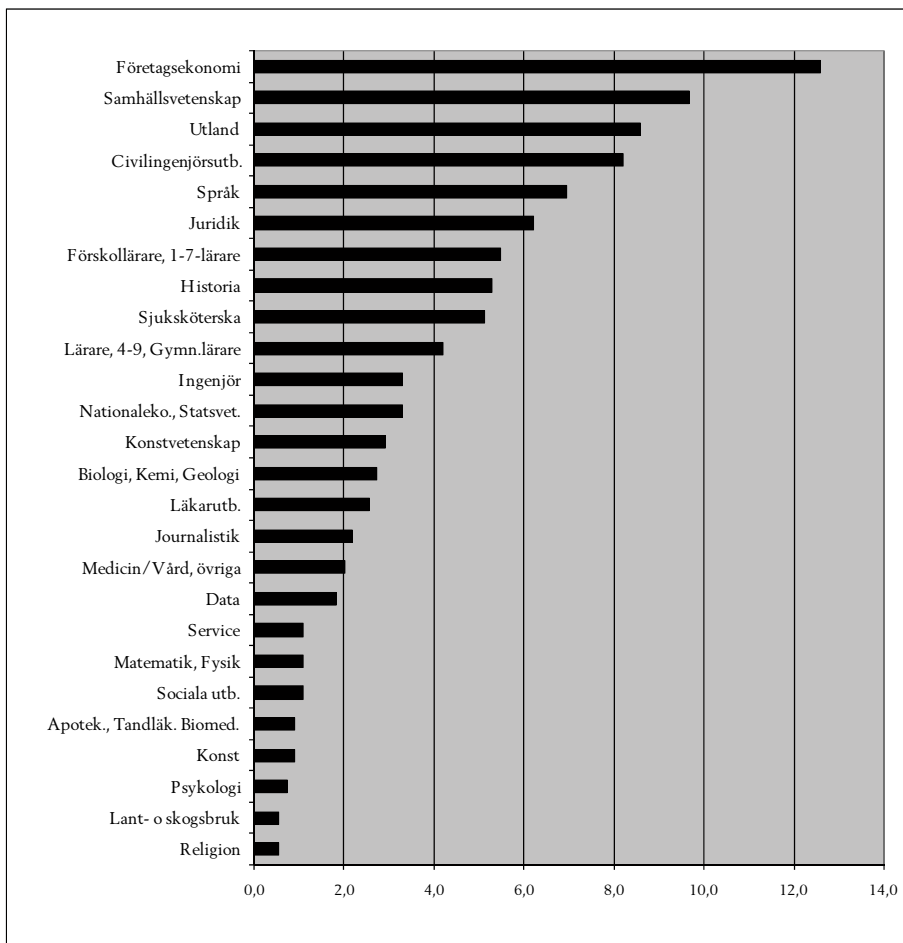

Diagram 15–16 nedan visar de populäraste högskoleutbildningarna hos dottrarna respektive sönerna (se även tabell 94 i appendix).

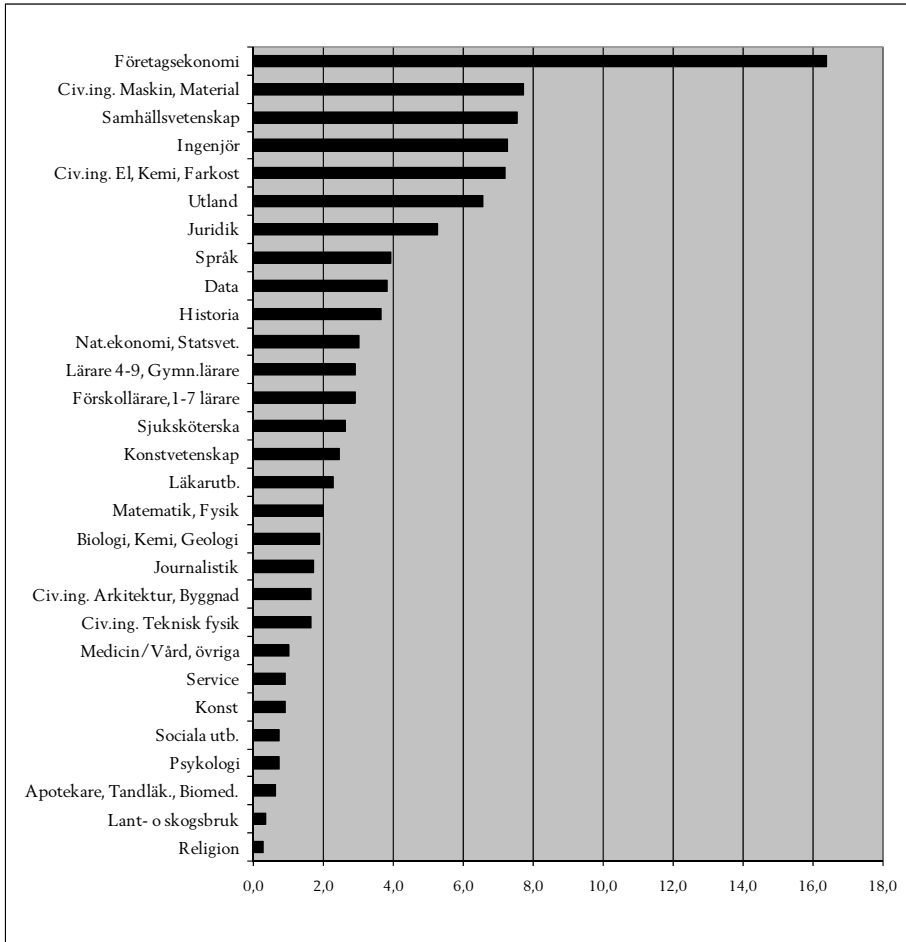
Diagram 15. Döttrarnas val av högskoleutbildning i Stockholms norrkommuners studentkohort.

Företagsekonomiska studier var populära val för både döttrarna och sönerna. För sönerna var civilingenjörstudier sammantaget den vanligaste utbildningsvägen, likaså var kortare ingenjörstudier ett populärt val. För döttrarnas del var samhällsvetenskapliga studier, studier utomlands och civilingenjörstudier sådana utbildningsvägar som jämförelsevis många döttrar valde. Döttrarna spred ut sig på ett större antal utbildningar, åtminstone sett till de utbildningsvägar som drog till sig stora andelar, än sönerna. Detta var fallet också i Uppsalas studentkohort. Civilingenjörstudier tillsammans med företagsekonomiska studier drog till sig nästan hälften av alla kohortens söner.

UTBILDNINGSKAPITAL

Diagram 16. Sönerna val av högskoleutbildning i Stockholms norrkommuners studentkohort.

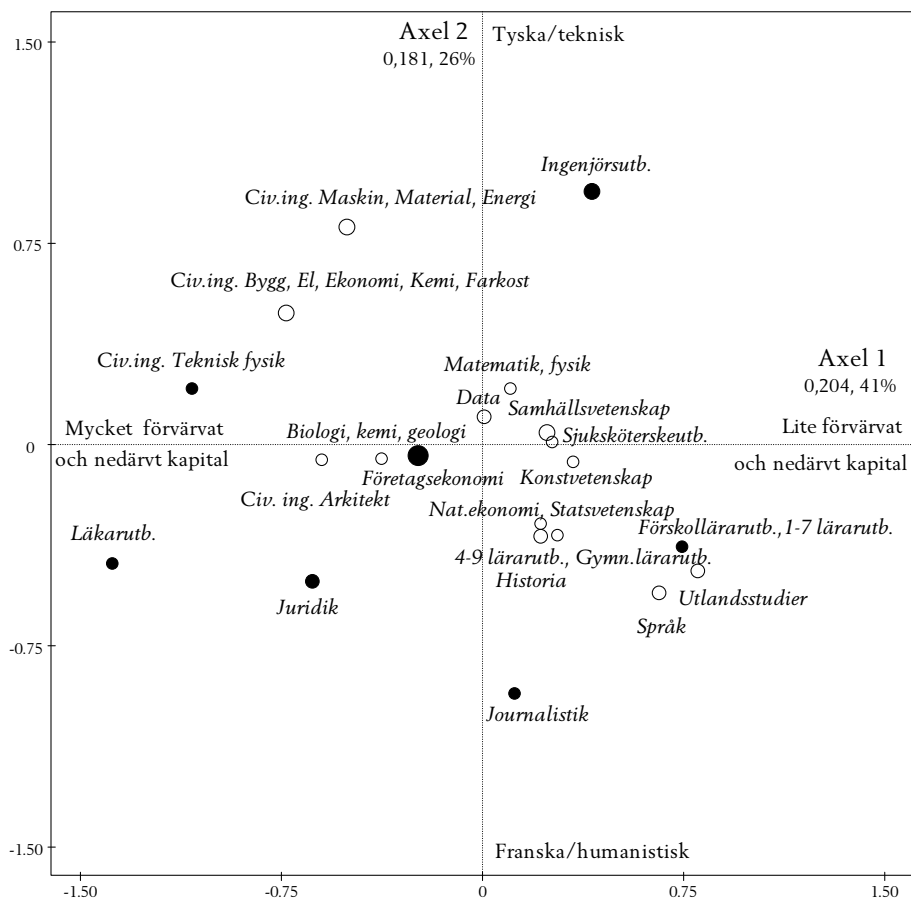

Flera av de utbildningsvägar som samlade upp stora andelar döttrar, samhällsvetenskapliga studier, utlandsstudier, språkstudier, lärarutbildningen för de lägre åldrarna, för att ta några exempel, drog till sig döttrar med modest med förvärvat och nedärvt utbildningskapital. För sönerna gällde nästan det motsatta. Civilingenjörstudier lockade den största andelen av sönerna var en utbildningsväg som attraherade resursstarka studenter.

Klassificeringarna av lärosäten och högskoleinriktningar har gett en översiktlig bild av utbildningsinvesteringarnas spridning i utbildningsrummet. Spridningen av specifika högskoleutbildningar framgår av graf 39 nedan.¹⁹⁹

¹⁹⁹ För klassificering av högskoleutbildningar se tabell 93 i appendix. Se även tabell 94 för utbildningarnas positioner. Ytterligare karaktäristik av utbildningarna finns i tabell 96–99.

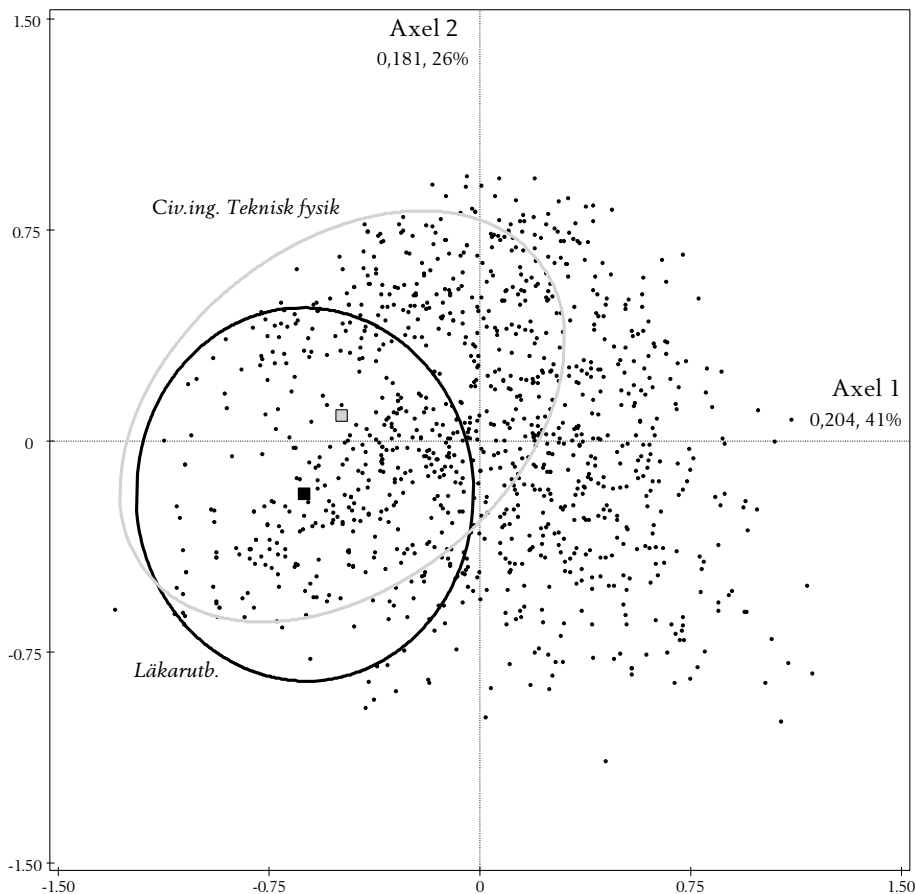
Graf 39. Stockholms norrkommuners studentkohort, högskoleutbildningar som supplementär variabel, planet av axel 1 och 2.

Utbildningar med fylld symbol ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

Längs den första axeln ställdes läkarutbildningen vid elitpolen mot utlandsstudier och lärarytbildningen med inriktning mot förskolan och de lägre åldrarna. Språkstudier positionerade sig också långt österut vid den resurssvaga polen. Längs den andra axeln placerade sig kortare tekniska utbildningar norrut nära den tyska och tekniska polen och journalistutbildningen drog allra mest mot den franska och humanistiska polen. Även språkstudier, juristutbildning och utlandsstudier drog mot den franska och humanistiska polen. Av dessa drog juristutbildningen till sig de mest resursstarka studenterna. Spridningen av högskoleutbildningar liknade den för Uppsalas studentkohort.

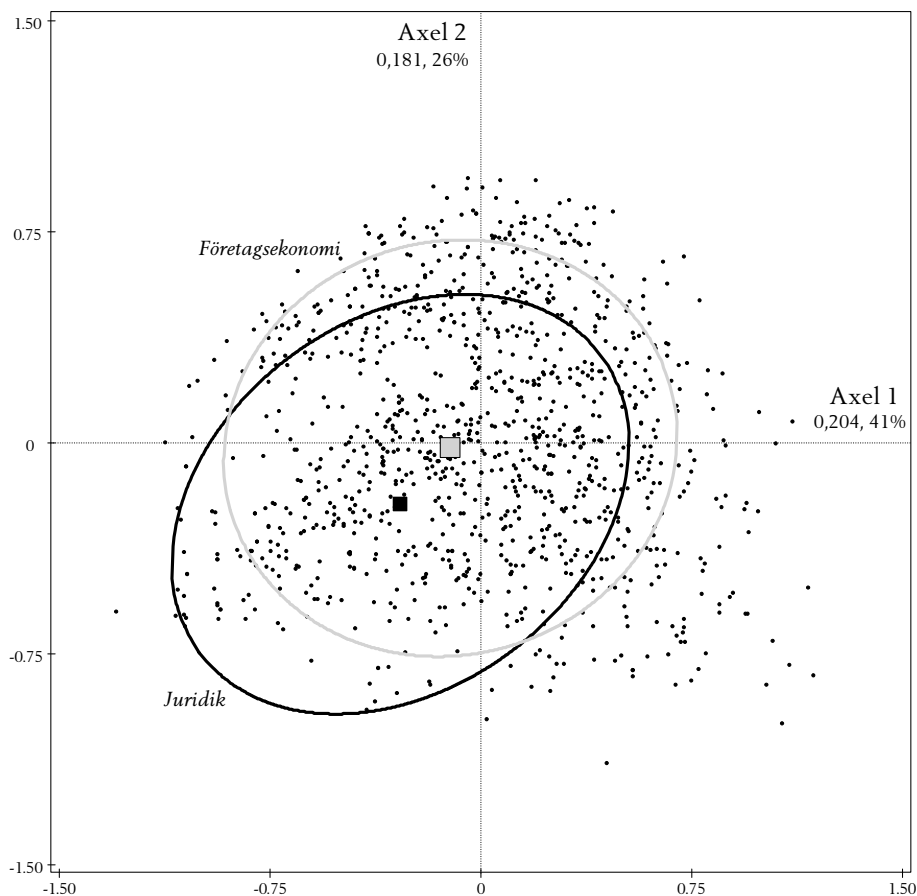
Graf 40. Stockholms norrkommuners studentkohort, koncentrationsellipser för dem som valde läkarutbildningen och teknisk fysik, planet av axel 1 och 2.

Vad det gäller civilingenjörstuderingarna utgjorde inriktningarna mot teknisk fysik och arkitekt undantag. Dessa utbildningar drog inte på samma sätt mot den tyska och tekniska polen som övriga inriktningar gjorde. Dessutom var teknisk fysik den utbildning som i utbildningsrummet utmanade läkarutbildningens elitposition framför andra. Utbredningen av individmolnen för dessa två utbildningar ser lite olika ut. Läkarutbildningen hade en mer koncentrerad ellips än teknisk fysik, vilket innebar att studentgruppen som valde läkarutbildningen var än mer socialt och meritokratiskt homogen jämfört med dem som valde teknisk fysik (graf 40 ovan).

Av de samhällsvetenskapliga utbildningarna lockade främst juristutbildningen dem med rikliga mängder nedärvda och förvärvade tillgångar. Företagsekonomiska studier, som den största andelen av kohortens studenter valde, hade en spridning i utbildningsrummet som var mindre särskiljande än juristutbildningen (graf 41 nedan). Individmolnet för juristutbildningen drog mer mot elitpolen och mot den franska och humanistiska polen.

Graf 41. Stockholms norrkommuners studentkohort, koncentrationsellipser för dem som valde juristutbildning och studier i företagsekonomi, planet av axel 1 och 2.

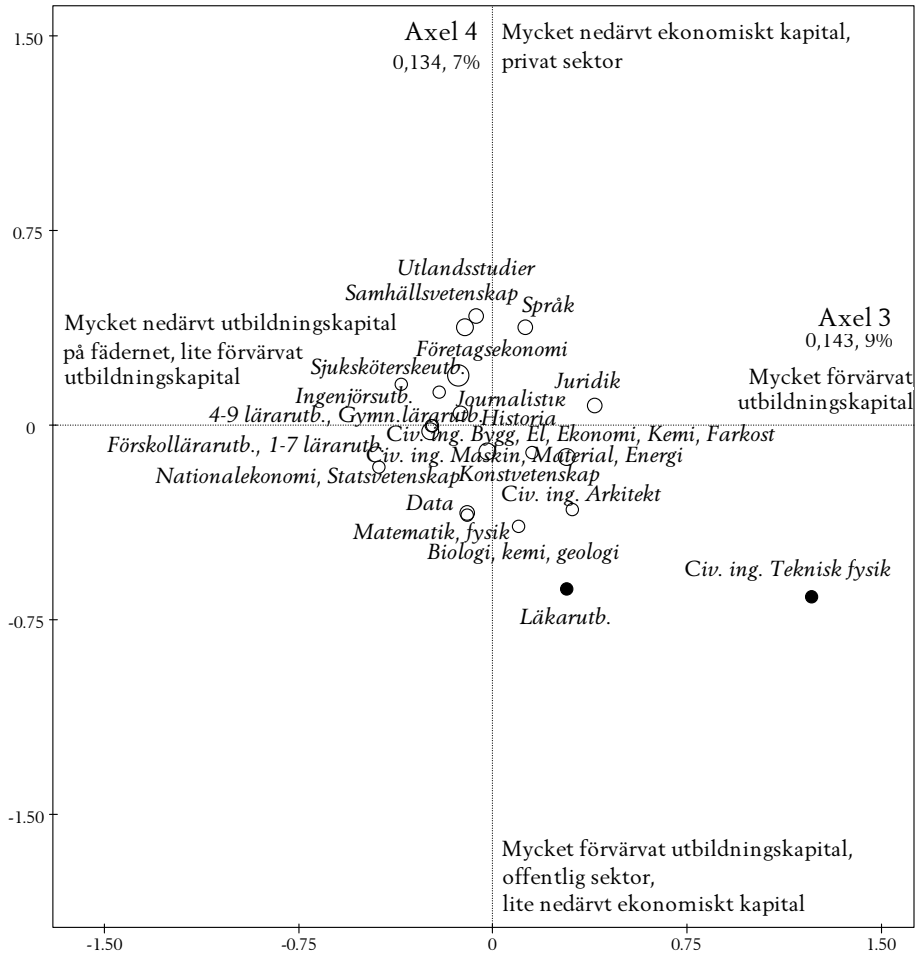

Så till planet av axel 1 och 3. Precis som fallet var för Uppsalakohorten rangerades de olika högskoleutbildningarna diagonalt från grafens nordöstra hörn till det sydvästra (tabell 95 och graf 56 appendix). Liksom för Uppsala är den sociologiska tolkningen av spridningen av utbildningar att det förvärvade utbildningskapitalet var av större betydelse för studenternas högskoleutbildningsval än det nedärvda utbildnings- och ekonomiska kapitalet, och att den sociala eliten spred sig mer över ett antal olika högskoleutbildningar och ingen särskild utbildning särskilde deras val medan den mer meritokratiska eliten var mer särskiljande i sitt val av högskoleutbildning.

I planet av axel 3 och 4 – som i Stockholms norrkommuners utbildningsrum skilde en social elit från en ekonomisk och en mer meritokratisk elit – separerades teknisk fysik och läkarutbildningen från utlandsstudier, språkstudier och utbildningar inom samhällsvetenskap och företagsekonomi (graf 42 nedan).

UTBILDNINGSKAPITAL

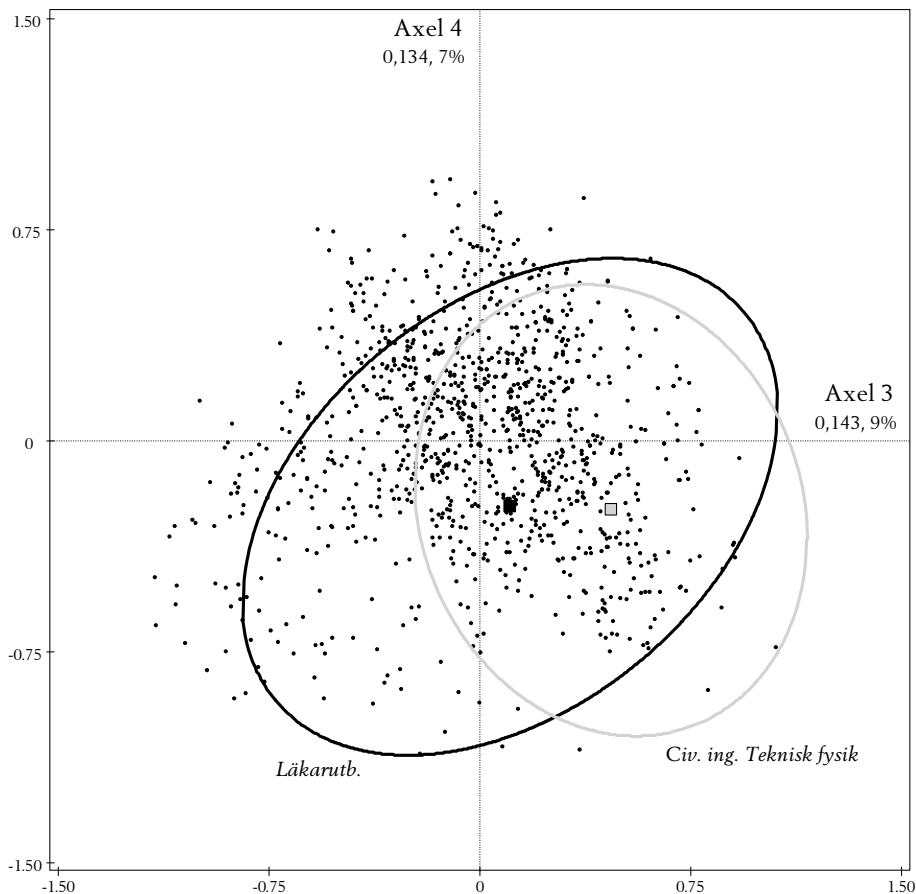
Graf 42. Stockholms norrkommuners studentkohort, högskoleutbildningar som supplementär variabel, planet av axel 3 och 4.

Utbildningar med fylld symbol ägnar jag särskild uppmärksamhet åt i texten.

Teknisk fysik placerade sig tydligast i den meritokratiska kvadranten i planet av axel 3 och 4. Läkarutbildningen hamnade mer mittemellan den meritokratiska eliten och den sociala eliten. Skillnaderna mellan utbildningarna blev tydliga när utbredningen av individmolnen undersöktes (graf 43 nedan).

Graf 43. Stockholms norrkommuners studentkohort, koncentrationsellipser för dem som valde läkarutbildningen och teknisk fysik, planet av axel 3 och 4.

Läkarutbildningen fångade upp dem med både mycket eget skolkapital och mycket nedärvt utbildningskapital, medan teknisk fysik först och främst drog till sig dem med mycket förvärvat utbildningskapital. Utlandsstudier, språkstudier, utbildningar inom samhällsvetenskap och företagsekonomi placerade sig nära den ekonomiska eliten – det vill säga i den del av planet av axel 3 och 4 där studenterna hade föräldrar med mycket ekonomiskt kapital men mindre av egna och nedärvda utbildningstillgångar.

KAPITEL 10

Varannan var Arvtagare

Den multipla korrespondensanalysen av Stockholms norrkommuner har legat till grund för en euklidisk klassificering. Klassificeringen resulterade i antal klasser (eller grupper) av studenter som har liknande egenskaper. Jag valde att liksom för Uppsalas studentkohort studera sex grupper av studenter.

Resultatet av klassificeringen av Stockholms norrkommuners studentkohort liknade resultatet av klassificeringen av Uppsalas studentkohort. Detta var logiskt med tanke på att utbildningsrummen för studentkohorterna var mycket likartade och klassificeringen byggde på korrespondensanalyserna som hade gett upphov till utbildningsrummen.²⁰⁰ Klassificeringsträdet nedan åskådliggör hur grupperna delade sig och därmed hur de förhöll sig till varandra (graf 44 nedan).

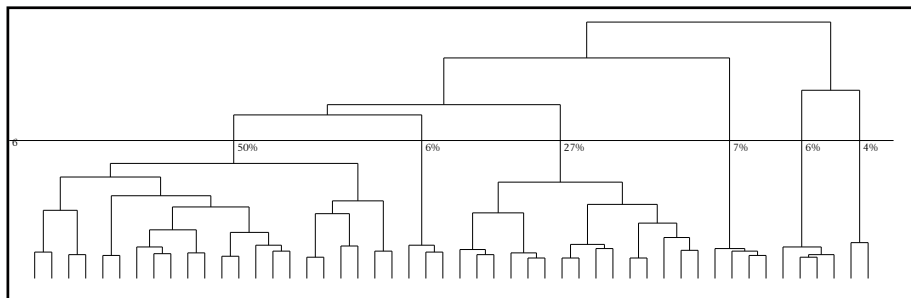
Namngivningen av studentgrupperna utgick från fördelningen av de aktiva variablerna över grupperna (tabell 100–103 i appendix). Jag namngav grupperna på följande vis: *De utvalda*, *Småföretagarbarnen*, *Humanisterna*, *De resurssvaga*, *Barn till landstingsanställda* och *Arvtagarna* (spridningen av grupperna i utbildningsrummet presenteras i graf 45–47 nedan). Jag valde att ge samma namn, som klassificeringen av Uppsalakohorten, på alla utom en av grupperna.²⁰¹ Men detta innebar inte att grupperna var helt likartade. Skillnaderna mellan studentkohorterna i volym och sammansättning av olika kapitaltillgångar visade sig när man jämförde studentgrupperna som klassificeringen gav. Även storleken på de olika grupperna skilde sig åt mellan kohorterna.

²⁰⁰ Klassificeringen tog dock hänsyn till många axlar, i den aktuella analysen 26 axlar, och därför fanns trots allt lite skillnader i utfallet av grupper.

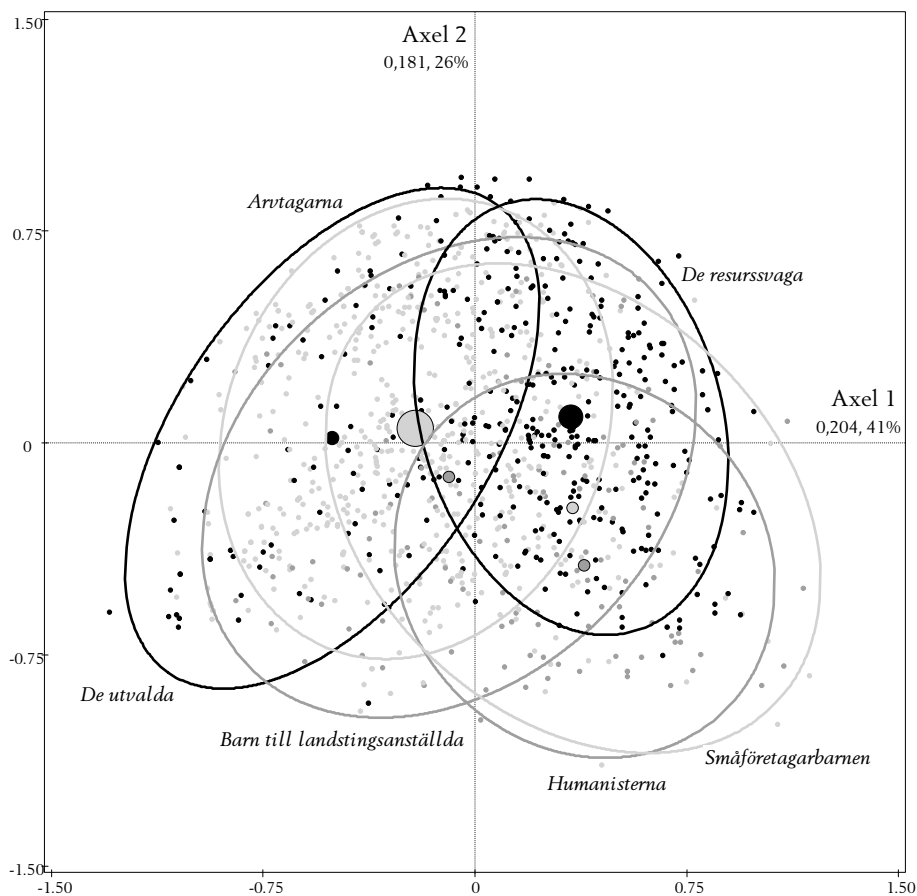
²⁰¹ Studentgrupperna som klassificeringen av Uppsalakohorten resulterade i namngavs enligt följande: *De utvalda*, *Småföretagarbarnen*, *Humanisterna*, *De resurssvaga*, *Mittgruppen* och *Arvtagarna*.

UTBILDNINGSKAPITAL

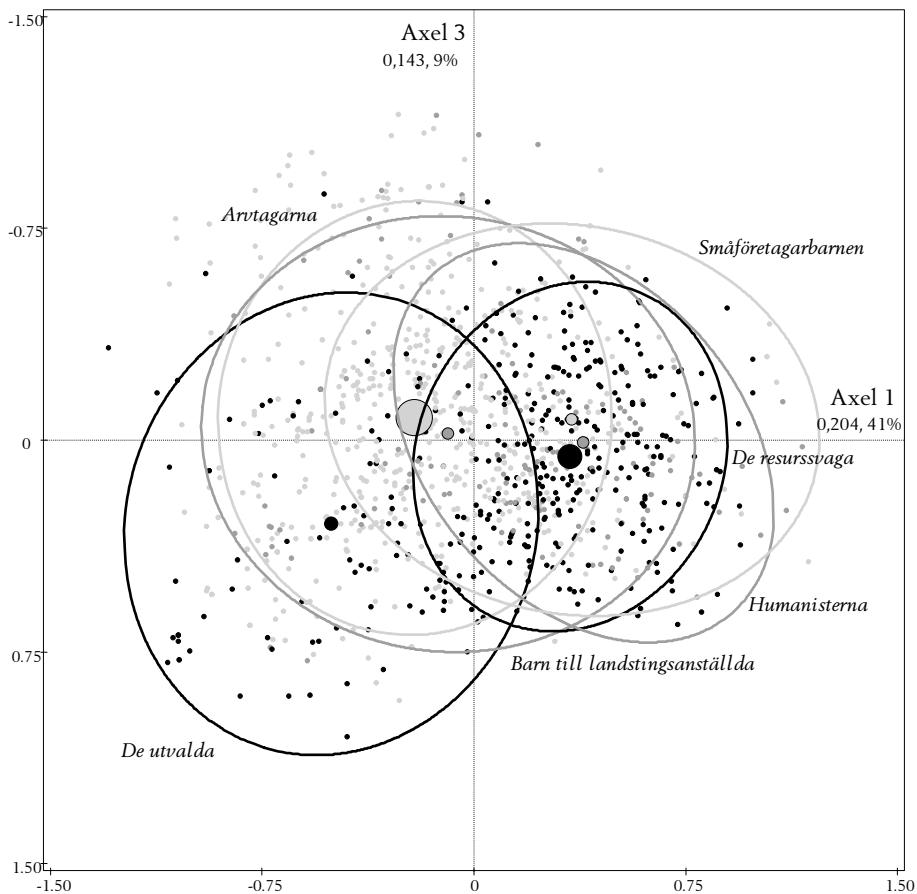
Graf 44. Stockholms norrkommuners studentkohort, klassificeringsträd.

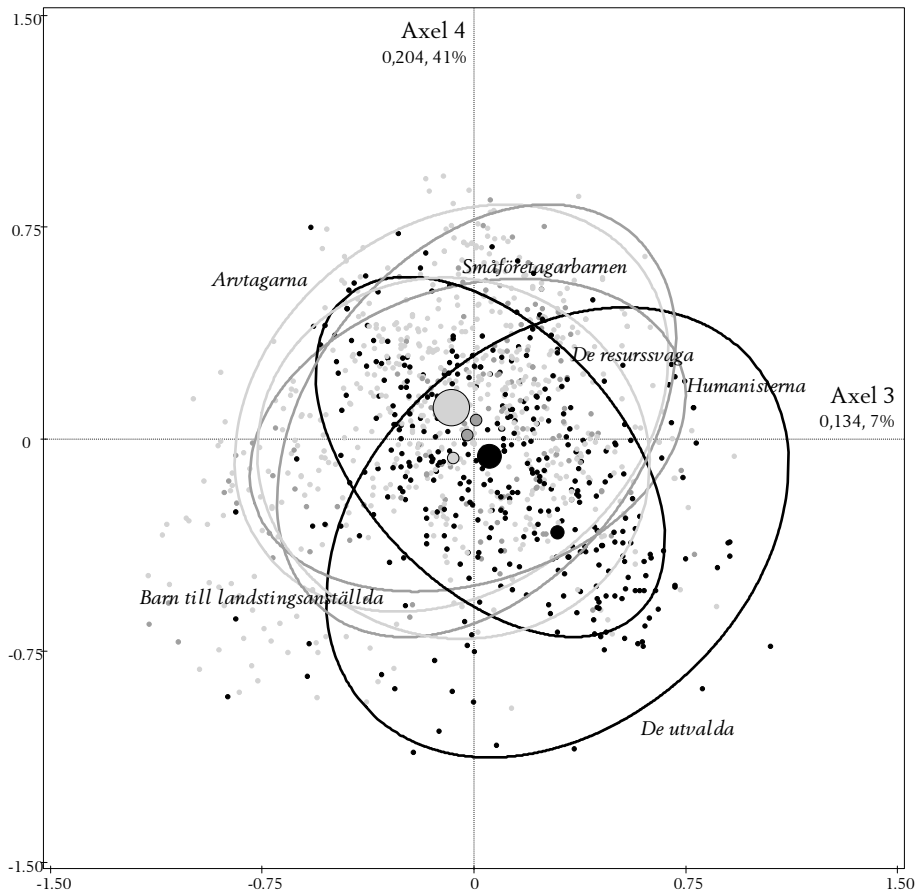
Graf 45. Stockholms norrkommuners studentkohort, koncentrationsellipser för sex euklidiska studentgrupper, planet av axel 1 och 2.

Graf 46. Stockholms norrkommuners studentkohort, koncentrationsellipser för sex euklidiska studentgrupper, planet av axel 1 och 3.

Graf 47. Stockholms norrkommuners studentkohort, koncentrationsellipser för sex euklidiska studentgrupper, planet av axel 3 och 4.

De utvalda var dock en mycket likartad grupp studenter i de båda kohorterna. *De utvalda* i Stockholms norrkommuners studentkohort bestod av en grupp studenter som alla hade högsta poäng på högskoleprovet.²⁰² Dessutom var andelen som hade högsta betyg från gymnasiet störst i denna grupp och nästan varannan student hade gått den naturvetenskapliga linjen på gymnasiet. Karaktäristiskt för gruppen var även att man flydde studier i spanska. Ungefär var femte student kom från ett hem där minst en av föräldrarna hade en forskarutbildning och en lika stor andel kom från hem där minst en förälder var statsanställd. *De utvalda* utgjorde 7 procent av hela Stockholms norrkommuners studentkohort. I Uppsalas studentkohort utgjorde gruppen 10 procent. Det vill säga att denna grupp är likartad både i storlek och i sam-

²⁰² Liksom för Uppsalakohorten syftar namnet *De utvalda* på att studenterna i denna grupp kan ses som utvalda av utbildningssystemet att gå vidare med högre studier.

mansättningen av studenter. Gruppen utgör en elitgrupp i den bemärkelsen att samtliga i gruppen genom sina extremt goda resultat på högskoleprovet kan välja i stort sett vad de vill för typ av utbildning i högskolan.

Arvtagarna, som var den andra elitgruppen, skilde sig en hel del från Uppsalakohortens arvtagare. I Stockholms norrkommuners studentkohort utgjorde gruppen 49 procent, vilket kan jämföras med Uppsalakohorten där 18 procent av studenterna tillhörde *Arvtagarna*. Detta innebar att *Arvtagarna* i Stockholmskohorten var mer socialt heterogen i jämförelse med den i Uppsalakohorten. En annan skillnad var att av föräldrarna i Stockholmskohorten arbetade 7 av 10 i privat sektor medan lika stor andel av föräldrarna i Uppsalakohorten återfanns i statlig tjänst. I jämförelse med *De utvalda* hade *Arvtagarna* mindre mängd förvärvat utbildningskapital. Detta gällde för båda kohorterna. Men det visade sig att *Arvtagarna* i Uppsalakohorten hade mer eget skolkapital än vad motsvarande grupp hade i Stockholms norrkommuner. Det vill säga att betygen var något högre, resultaten på högskoleprovet lite bättre och större andel hade gått naturvetenskaplig linje på gymnasiet bland *Arvtagarna* i Uppsalakohorten. Således var *Arvtagarna* i Stockholmskohorten mer heterogen inte bara sett till nedärvt utbildningskapital utan även i relation till förvärvat utbildningskapital. Skillnaden i spridningen av *Arvtagarna* och *De utvalda* är störst i planet av axel 1 och 3 och i planet av axel 3 och 4 (graf 46–47 ovan).

Småföretagarbarnen var en grupp studenter som samtliga hade minst en förälder som var småföretagare. Gruppen var liksom i Uppsala den minsta. Den utgjorde i båda kohorterna 4 procent. Humanistisk linje på gymnasiet hade varit ett populärt val bland *Småföretagarbarnen* i Stockholmskohorten medan det var ekonomisk och teknisk linje som hade gällt i Uppsalakohorten. *Småföretagarbarnens* betyg var medelmåttiga. I Stockholmskohorten var *Småföretagarbarnens* föräldrar framför allt överrepresenterade i lägsta inkomstkategorin.

Bland *Humanisterna* hade i stort sett alla gått humanistisk linje på gymnasiet. Gruppen utgjorde 6 procent av hela kohorten. I Uppsalakohorten utgjorde motsvarande grupp 7 procent. Det förvärvade utbildningskapitalet bland Stockholmskohortens *Humanister* var mediokert, exempelvis var gruppen överrepresenterad i den lägsta betygs- och högskoleprovpoängskategorin. Bland *Humanisterna* fanns även den största andelen som inte gjort högskoleprovet. Franska och spanska hade man läst i störst utsträckning av alla, vilket givetvis hängde samman med valet av humanistisk linje. I Uppsalakohorten arbetade föräldrarna framför allt i kommunal sektor och inom landstinget. I Stockholmskohorten var *Humanisternas* föräldrar överrepresenterade i privat sektor och i kategorin landstingsanställda.

Gruppen *De resurssvaga* karaktäriserades av att de var fattiga på både förvärvade och nedärvda tillgångar. Gruppen utgjorde 27 procent av hela kohorten. Var tredje student i gruppen hade gått ut med låga medelbetyg från gymnasiet (betyg 0–3,06). Även högskoleprovresultaten var skrala.

UTBILDNINGSKAPITAL

Ungefär var tredje student i gruppen hade på gymnasiet gått samhällsvetenskaplig linje och lika många ekonomisk linje. Endast 5 procent hade gått naturvetenskaplig linje (genomsnittet låg på 19 procent). *De resurssvaga* var den grupp som i minst utsträckning hade läst franska på gymnasiet medan spanska däremot hade varit betydligt populärare. Vad gällde föräldrarnas arbetssektor låg gruppen framför allt över genomsnittet i kategorin kommunalanställd.

Gruppen *Barn till landstingsanställda* utgjorde 6 procent av hela kohorten. Denna grupp föll inte ut i klassificeringen av Uppsalakohorten. Samtliga i gruppen hade vuxit upp i hem där minst en förälder arbetade i landstingets regi. När man såg till vilka sociala grupper som *Barn till landstingsanställda* kom från dominerades de av läkare och hälso- och sjukvårdsanställda. Vad gällde betyg och resultat på högskoleprovet utmärkte sig inte gruppen ur någon aspekt. *Barn till landstingsanställda* var framför allt överrepresenterad på ekonomisk och samhällsvetenskaplig linje. Var femte student kom från ett hem där minst en förälder var forskarutbildad och lika många kom från ett hem där föräldern är ensamstående. Att så stor andel hade ensamstående förälder påverkade inkomsten där gruppen låg över genomsnittet i den lägsta inkomstkategorin. Samtidigt låg gruppen även över genomsnittet i den näst högsta inkomstkategorin, så sett till ekonomiskt kapital var gruppen heterogen.

Könsskillnader mellan studentgrupperna

Genom att undersöka hur könsfördelningen såg ut i de olika euklidiska grupperna kan man få en uppfattning om hur fördelningen av egenskaper såg ut mellan könen (tabell 100–103 i appendix ligger till grund för avsnittet).

I gruppen *De utvalda* var 76 procent manliga studenter. *Humanisterna* bestod till allra största delen av kvinnor (88 procent var kvinnor). I de fyra resterande grupperna var könsfördelningen mer jämn. Männerna utgjorde en något större andel i elitgruppen *Arvtagarna* (53 procent) och även i gruppen *Barn till landstingsanställda* (55 procent). Kvinnorna dominerade något numerärt i grupperna *De resurssvaga* och *Småföretagarbarnen* (53 procent och 54 procent).

Den kraftiga numerära dominansen av manliga studenter i elitgruppen *De utvalda* gällde således för såväl Uppsalas studentkohort som Stockholms norrkommuners studentkohort, vilket till stor del förklaras av att män generellt lyckas bättre på högskoleprovet än kvinnor (eftersom kvinnorna har högre betyg har de inte heller samma incitament att ta provet). Uppenbart är att det i båda kohorterna fanns en hårt selekterad grupp manliga studenter (och en mindre grupp kvinnliga) som lyckades väldigt bra på högskoleprovet (*De utvalda*) och som i gymnasiet hade satsat på den naturvetenskapliga linjen och som därmed hade en guldsits när de skulle välja högskoleutbildning.

Humanisterna var, precis som i Uppsalakohorten, i stort sett en kvinnlig studentgrupp. Av de 68 studenter som hade gått humanistisk linje på gymnasiet var 8 män, och än en gång kan konstateras att investeringar i humaniora på gymnasiet var extremt kvinnligt kodat. I Uppsalakohorten var *Humanisterna* lite rikare på nedärvt utbildningskapital i jämförelse med motsvarande grupp i Stockholmskohorten.

Könsskillnader inom studentgrupperna

Vilka könsskillnader gick att finna inom de olika studentgrupperna? Inom *Arvtagarna* hade de kvinnliga arvtagarna bättre betyg från gymnasiet medan de manliga hade lyckats bättre på högskoleprovet (tabell 100–103 i appendix ligger till grund för avsnittet). Döttrarna hade läst samhällsvetenskaplig linje i betydligt större utsträckning och naturvetenskaplig linje i något högre grad. Sönerna å sin sida hade läst teknisk linje i mycket större utsträckning. Döttrarna hade läst franska oftare än sönerna och att ha investerat i språkstudier i tyska var vanligare bland sönerna.

Även i gruppen *De utvalda* hade döttrarna högre betyg än sönerna. Samtliga i gruppen hade presterat toppresultat på högskoleprovet. Döttrarna hade gått naturvetenskaplig och samhällsvetenskaplig linje i större utsträckning än sönerna och sönerna hade gått teknisk och ekonomisk linje oftare. Döttrarna i *De utvalda* hade framför allt läst franska oftare medan det var vanligare bland sönerna att ha läst tyska.

Sönerna i gruppen *Barn till landstingsanställda* hade gått teknisk och ekonomisk linje på gymnasiet i högre grad medan döttrarna hade valt samhällsvetenskaplig och naturvetenskaplig linje oftare. Mönstret att döttrarna hade valt franska och sönerna tyska gällde även för denna grupp. Döttrarna hade även läst spanska oftare än sönerna.

I gruppen *De resurssvaga* var det fler manliga än kvinnliga studenter som hade gått ut gymnasiet med riktigt låga medelbetyg men å andra sidan lyckades gruppens manliga studenter bättre på högskoleprovet. Ungefär 4 av 10 av de manliga studenterna i gruppen hade gått teknisk linje på gymnasiet men även ekonomisk linje hade varit ett vanligt val bland gruppens söner. För gruppens döttrar gällde att de framför allt hade gått samhällsvetenskaplig eller ekonomisk linje. Vad det gällde språkval hade (som vanligt) döttrarna läst franska och spanska oftare medan sönerna studerat tyska.

Gruppen *Småföretagarbarnen* var den minsta gruppen. Sönerna i gruppen hade lyckats betydligt bättre på högskoleprovet. De vanligaste valen av gymnasielinje bland gruppens söner var teknisk linje och samhällsvetenskaplig medan gruppens döttrar framför allt hade gått humanistisk eller ekonomisk linje. Med detta följde att de kvinnliga studenterna oftare hade läst franska och spanska och de manliga studenterna oftare tyska.

Eftersom gruppen *Humanisterna* nästan enbart bestod av kvinnliga studenter var det svårt att göra några jämförelser mellan gruppens döttrar och söner. Könsfördelningen var helt enkelt för skev.

Det var inga större skillnader i resultat i jämförelse med Uppsalas studentkohort. Mönstret att döttrarna hade högre betyg, valde franska, samhällsvetenskaplig och humanistisk linje oftare än sönerna och att sönerna lyckades bättre på högskoleprovet, valde tyska och teknisk linje oftare slog igenom i de euklidiska grupperna för både Stockholms norrkommuner och Uppsala.

Studentgruppernas vägar in i högskolan

Vilka högskoleutbildningar var attraktiva för studenterna i gruppen *De utvalda* och skilde sig deras utbildningshorisont från exempelvis *Arvtagarnas*? Vilka skillnader och likheter fanns mellan könen? Nedan besvaras dessa frågor.

Studentgruppen *De utvalda* var de som i allra högst grad satsade på långa yrkesförberedande högskoleutbildningar (tabell 104–105 i appendix ligger till grund för avsnittet). Det vill säga att studenterna använde sina extremt lyckade högskoleprovresultat för att ta sig in på de allra längsta prestigeutbildningarna. Det var en något större andel av döttrarna som valde femåriga yrkesförberedande utbildningar samtidigt som sönerna satsade på fyraåriga utbildningar i högre grad. Sönerna valde de längre programmen medan döttrarna valde de kortare programmen och fristående kurser mer frekvent. Gruppens studenter valde oftare än andra fackhögskolorna Handelshögskolan, Karolinska Institutet och Kungliga Tekniska högskolan, men också Lunds universitet och Göteborgs universitet samt Uppsala universitet.

Arvtagarna valde varken femåriga eller fyraåriga yrkesutbildningar i samma utsträckning som *De utvalda*. Men de könsmässiga skillnaderna var desamma. Sönerna valde de längre programmen medan döttrarna valde de kortare programmen och fristående kurser i större utsträckning. Liksom för *De utvalda* valde döttrarna de femåriga utbildningarna något oftare. De valde något oftare än andra Kungliga Tekniska högskolan.

Ett särdrag för *Humanisterna* var att ungefär var femte kvinnlig student valde att läsa utomlands. *Humanisterna* valde fristående kurser i störst utsträckning av alla grupper. Endast var femte student valde ett längre utbildningsprogram, vilket var den lägsta andelen av alla grupper. Stockholms universitet valde *Humanisterna* i störst utsträckning av alla grupper.

Studenterna i gruppen *De resurssvaga* sökte sig oftare än andra till fristående kurser samt till kortare program. Studenterna var fattiga på nedärvda och förvärvade tillgångar, vilket gjorde att satsningen mot längre utbildningar var betydligt mindre omfattande i jämförelse med de studentgrupper som hade mer resurser. Däremot hade utlandsstudier lockat. Man kunde se att

sönerna satsade på de längre programmen oftare än döttrarna. Gruppen valde att läsa vid medelstora högskolor och utomlands i högre grad än genomsnittet.

Barn till landstingsanställda var framför allt överrepresenterade i valet av femåriga utbildningar. Sönerna valde längre program och utlandsstudier oftare än döttrarna under det att döttrarna framför allt valde kortare program oftare än sönerna.

Bland *Småföretagarbarnen* var det förhållandevis vanligt att läsa utomlands och det var först och främst gruppens döttrar som studerade utanför Sverige. *Småföretagarbarnen* valde kortare utbildningsprogram över genomsnittet och de längre programmen under genomsnittet.

De könsskillnader som framträdde – att sönerna valde längre och mer professionsinriktade utbildningar i större utsträckning – gjorde sig gällande i såväl elitgrupperna som i studentgrupperna med mindre tillgångar. Ett mönster som återfanns både i Stockholms norrkommuners och i Uppsalas studentkohort.

DEL IV

UTBILDNINGSKAPITALET UR OLIKA SYNVINKLAR

Utbildningskapital och geografisk plats

De statistiska resultaten har understrukt att utbildningskapitalet var ojämnt fördelat mellan olika geografiska platser. En utbildningsfattig region som Gävleborg och utbildningsrika orter som Uppsala och norra Stockholm ger givetvis olika utbildningskulturer. Utbildningseleiten var mindre särskiljande i en utbildningsfattig ort än i utbildningsrika områden som Uppsala och Stockholms norrkommuner. Det vill säga att i Gävleborg hade en större andel av utbildningseleiten (här definierat som universitetsläraryr, läraryr och ämnesläraryr) gått praktiska linjer eller tvåårig teoretisk linje på gymnasiet, en större andel hade valt bort språk på gymnasiet, en mindre andel hade läst franska, man hade gått ut gymnasiet med lägre betyg, lyckats sämre på högskoleprovet, valde längre högskoleutbildningar i mindre utsträckning och universitet och fackhögskolor mer sällan och hamnade således på prestigeutbildningar som läkarutbildningen, juristutbildningen och civilingenjörsutbildningen i mindre utsträckning än utbildningseleiten i Uppsala och i Stockholms norrkommuner. Detta är ett exempel på hur de sociala gruppernas utbildningsinvesteringar påverkades av den geografiska platsen och av den där allmänna förekomsten av utbildningskapital. Jag fördjupar mig nedan i den geografiska platsens betydelse för utbildningskapitalets alstrande, fördelning och förmedling.

Jämförelse av utbildningsrum

Jag har i föregående kapitel med hjälp av geometrisk dataanalys analyserat två utbildningsrum, de för studentkohorterna i Uppsala och i Stockholms norrkommuner. Vid en jämförelse på "fri hand" drog jag slutsatsen att de såg likartade ut. Frågan är dock hur lika rummen är i statistisk mening. För att undersöka detta projicerades Stockholms norrkommuners utbildningsrum in i Uppsalas.²⁰³ Varje modalitet för Stockholmskohorten jämfördes med motsva-

²⁰³ Det innebar att analysen av studentkohorten i Uppsala fungerade som referens i jämförelsen. Anledningen till detta val var att Uppsalas utbildningsrum än tydligare än det för Stockholms norrkommuner dominerades av utbildningskapitalet.

UTBILDNINGSKAPITAL

rande modalitet för Uppsala (graf 48–51 nedan).²⁰⁴ Detta för att vara säker på att det inte var någon modalitet som skilde sig avsevärt mellan rummen. Men utfallet var entydigt. Avstånden mellan samtliga modaliteter var små längs de tre första axlarna. Det vill säga att det var en mycket likartad struktur med samma typ av hierarkier och polariteter.

För att rekapitulera huvudresultaten i analysen av studentkohorten i Uppsala: Den första axeln uttryckte en social hierarkisk dimension där det nedärvda och det förvärvade utbildningskapitalet spelade stor roll och samverkade. Längs den andra axeln var det framför allt skillnader i studenternas förvärvade utbildningskapital där linje- och språkval på gymnasiet var av störst betydelse. Den tredje axeln separerade det nedärvda och det förvärvade utbildningskapitalet i en grupp studenter som hade mer av det ena och lite mindre av det andra och vice versa.

Det huvudsakliga resultatet av jämförelsen var att samtliga modaliteter placerade sig samstämmigt i rummet.²⁰⁵ Det innebar mer konkret att exempelvis ekonomisk linje inte drog till sig elever i Stockholms norrkommuner med andra karaktäristika än de elever i Uppsala som läst samma utbildning eller att humanistisk linje inte var ett val för utbildningseliten i särskilt större utsträckning i Uppsala än i Stockholms norrkommuner. Vidare pekade resultaten på att man kan vara tämligen säker på att det erhållna rummet är stabilt och avtäckar en grundläggande utbildningsstruktur eftersom modaliteterna som användes spred sig på samma sätt på två olika geografiska platser med olika social sammansättning av elever.

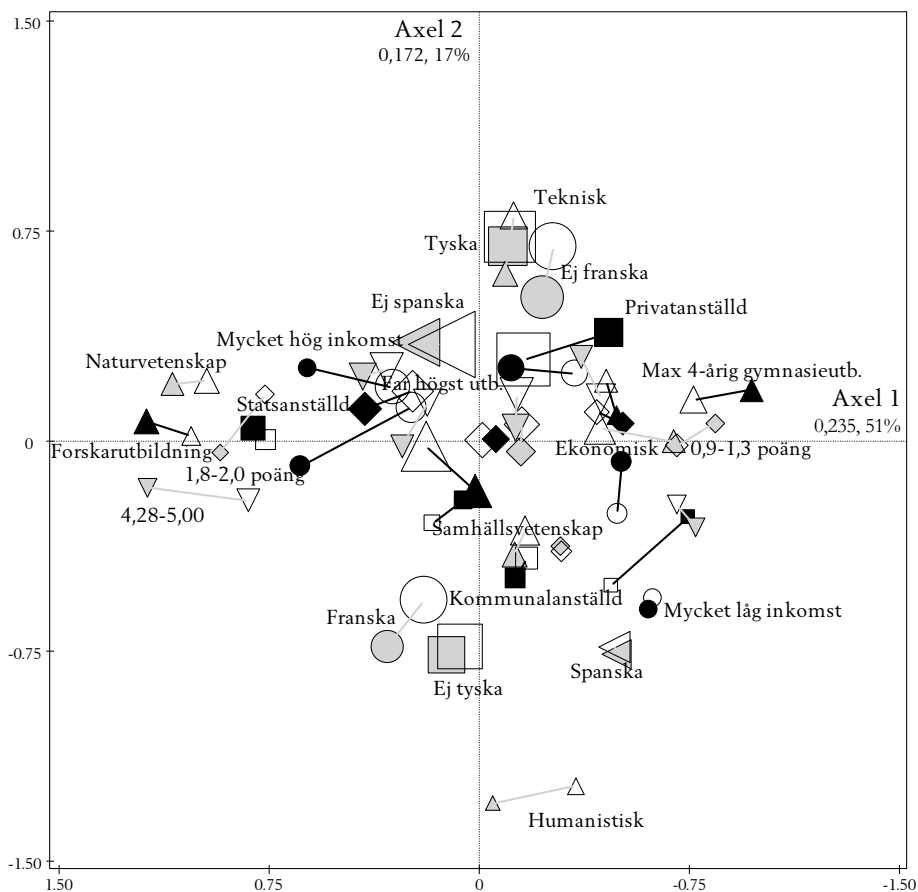
Det övergripande sociologiska resultatet att ta med sig från jämförelsen är den enhetliga dominansordning som rådde mellan ekonomiskt starka och utbildningsstarka grupper. Det är ingen tvekan om att ekonomiskt starka grupper tvingades förhålla sig till de utbildningsstarka gruppernas utbildningsinvesteringar. Det var universitetslärarbarn och läkarbarn som intog de mest dominant positionerna i utbildningsrummet. Lite annorlunda uttryckt, utbildningseliten dominerade den ekonomiska eliten sett till vad som sker i utbildningssystemet.

²⁰⁴ De jämförande statistiska analyserna har genomförts i samarbete med Philippe Bonnet och Brigitte Le Roux.

²⁰⁵ Analysen av skillnaderna mellan de två studentkohorterna kan göras på många sätt. För det första kan vi analysera skillnaden mellan medelpunkterna för molnen av individer för Uppsala och för Stockholms norrkommuner. Skillnaden är 0,0148 längs första axeln, 0,0234 längs den andra och 0,0932 längs den tredje, och de kan beskrivas som mycket små längs de två första axlarna och liten längs den tredje. Ett annat sätt att analysera skillnaderna mellan kohorterna är att ta fasta på avståndet mellan de modaliteter som ligger längst från varandra. Avstånden är 0,1915, 0,1002 och 0,1922. Standardavvikelsen för dessa avstånd är 0,40, 0,24 och 0,48, samtliga ligger alltså under 0,5 som kan sättas som ett tröskelvärde för en tydlig skillnad. Ett tredje sätt är att analysera koordinaterna för samtliga par av aktiva modaliteter och studera korrelationen mellan dem när de viktats utifrån kohortens storlek. Resultatet blir även i detta fall en liten skillnad. Korrelationen mellan modaliteterna för Uppsala och Stockholm längs den första axeln är 0,967, för den andra axeln 0,974 och för den tredje axeln 0,957.

UTBILDNINGSKAPITAL OCH GEOGRAFISK PLATS

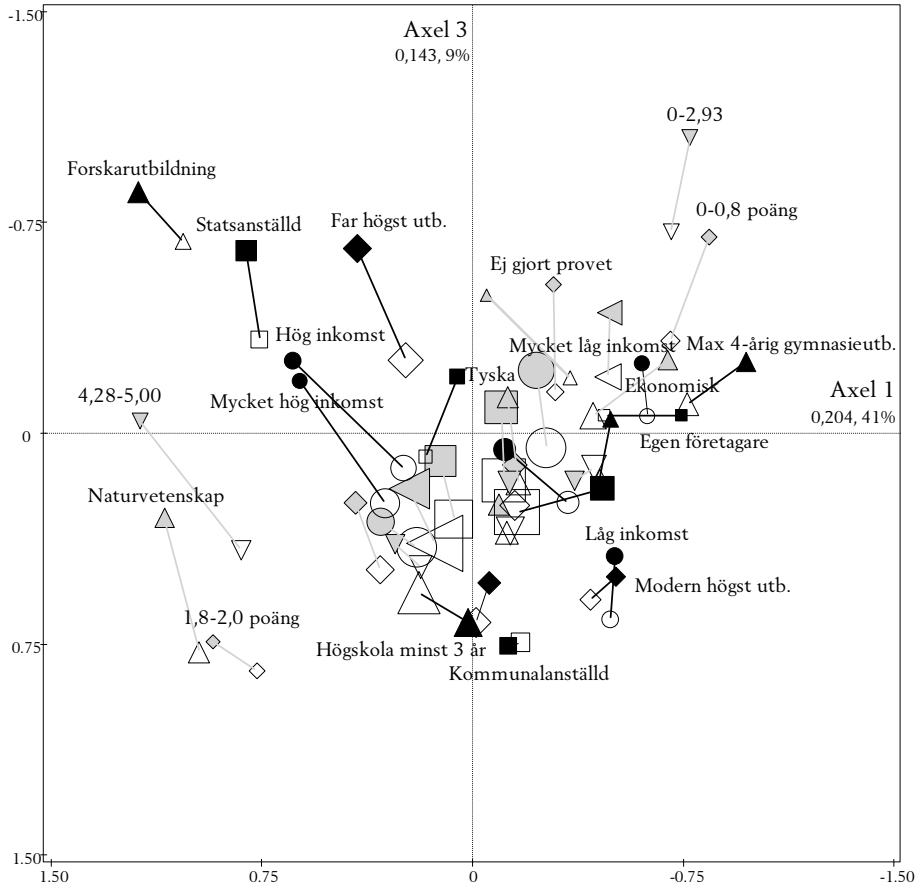
Graf 48. Modaliteter för Stockholms norrkommuners studentkohort inplacerade i rummet av modaliteter för Uppsalas studentkohort, planet av axel 1 och 2.

Fyllda symboler avser Uppsalas studentkohort och ofyllda symboler Stockholms norrkommuners studentkohort.

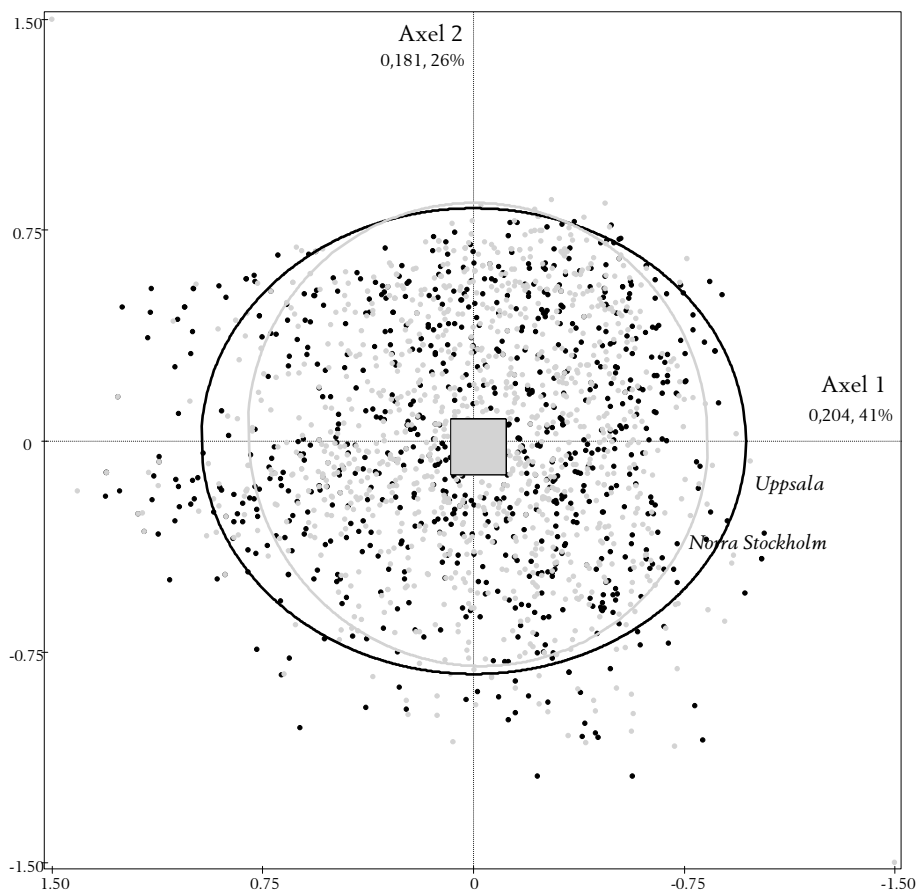
UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 49. Modaliteter för Stockholms norrkommuners studentkohort inplacerade i rummet av modaliteter för Uppsalas studentkohort, planet av axel 1 och 3.

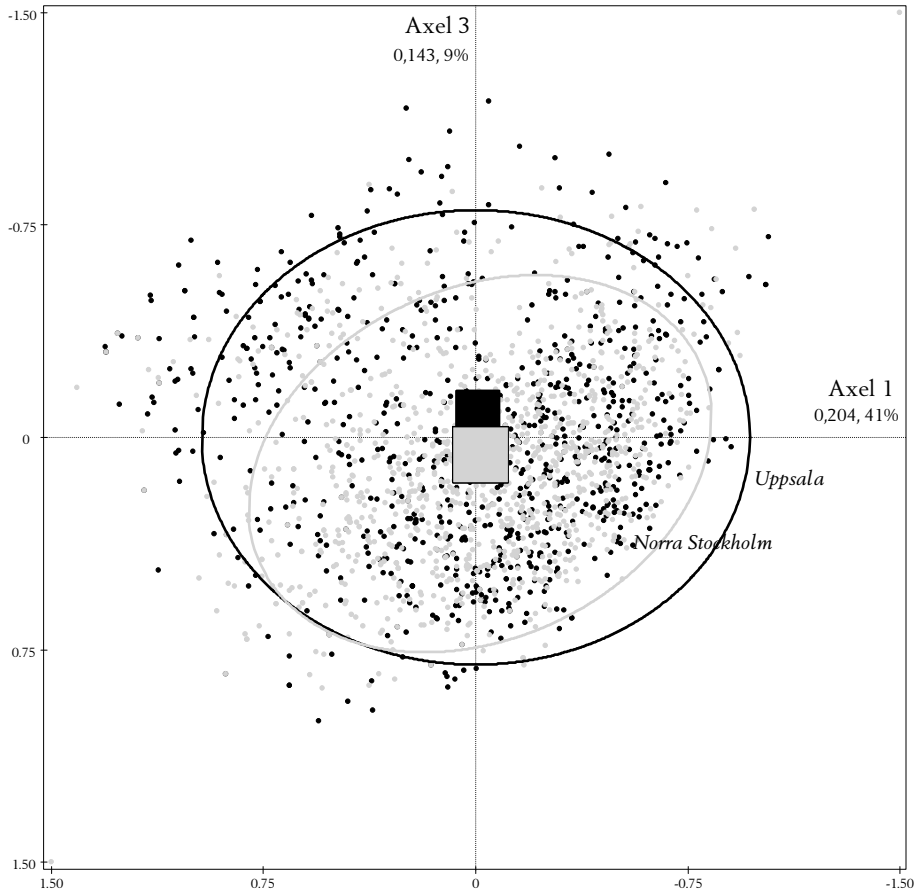
Fyllda symboler avser Uppsalas studentkohort och ofyllda symboler Stockholms norrkommuners studentkohort.

Graf 50. Individer för Stockholms norrkommuners studentkohort inplacerade i rummet av individer för Uppsalas studentkohort, planet av axel 1 och 2.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 51. *Individer för Stockholms norrkommuners studentkohort inplacerade i rummet av individer för Uppsalas studentkohort, planet av axel 1 och 3.*

Struktur och tyngdpunkter

Det är lätt hänt att man av resultatet – att utbildningsrummen var väldigt lika – drar den förhastade slutsatsen att utbildningshorisonten och utbildningsvägarna såg likadana ut för studenterna i de båda kohorterna. Så var inte riktigt fallet. Utbildningsrummen blottlade den struktur och de hierarkier som studenterna mer eller mindre medvetet tvingades förhålla sig till. I denna struktur spelade volymen på framför allt det förvärvade och nedärvda utbildningskapitalet en viktig roll, och de kvinnliga och manliga studenternas val av språk och linje på gymnasiet upprätthöll en åtskillnad mellan könen, en separation som även återfanns i spridningen över utbildningar i högskolan. Strukturen innefattade också skillnader mellan dem som hade mer av förvärvat utbildningskapital och mindre av nedärvda tillgångar och vice versa.

De upprättade utbildningsrummen, som framför allt byggs av relationer mellan olika egenskaper, säger inte särskilt mycket om de faktiska numerära förhållandena och vad dessa olikheter får för konsekvenser. Det vill säga att förhållandet mellan en utbildningsrik grupp, som universitetsläraryrket, och en mer ekonomiskt rik grupp, som företagsledaryrket, var mycket likartad i de båda utbildningsrummen. Att gruppen universitetsläraryrket var mycket större i Uppsalakohorten och att företagsledaryrket var betydligt fler i Stockholmskohorten framgick inte lika tydligt i utbildningsrummen.

Vilka konsekvenser fick dominansen av utbildningskapital i Uppsalakohorten och ekonomiskt kapital i Stockholmskohorten? Påverkade dominansen av ekonomiskt kapital övriga sociala gruppers utbildningsstrategier i Stockholmskohorten och kunde man se effekter av utbildningskapitalets dominans hos den ekonomiska eliten i Uppsala?

Några tentativa svar på dessa frågor har skymtat i analyserna ovan av de två utbildningsrummen. Det visade sig att ekonomiska fraktioner och sociala grupper orienterade mot tekniska yrken oftare än andra valde manligt kodade utbildningsvägar och att kulturproducerande och utbildningsstarka grupper gjorde mer kvinnligt kodade utbildningsinvesteringar. Detta innebar exempelvis att döttrarna i en region där ekonomiska fraktioner dominerade i högre grad sökte manligt kodade högskoleutbildningar som civilingenjörutbildning och kortare ingenjörutbildning. Sönerna i Uppsala valde, omvänt, kvinnligt kodade språkutbildningar och lärarutbildningen i större utsträckning än sina likar i Stockholms norrkommuner.

Nedan jämförs mer systematiskt vilka effekter regionernas olika tyngdpunkter i avseende på kapitaltillgångar hade för de sociala gruppernas utbildningsinvesteringar.

Utbildningselit och ekonomisk elit

I detta avsnitt diskuteras skillnader och likheter mellan barn till en utbildningselit och en ekonomisk elit i Uppsala respektive Stockholms norrkommuner. Som fond tjänar riket och Gävleborg.²⁰⁶ Utbildningseliten representeras av universitetsläraryrket, läraryrket och ämnesläraryrket. Barn till företagsledare och högre tjänstemän i privat sektor har fått utgöra den ekonomiska eliten. Det som förenade grupperna som ingick i utbildningseliten var att de hade föräldrar med lång utbildning, att flertalet av föräldrarna arbetade i offentlig sektor samt att barnen även hade mycket förvärvat utbildnings-

²⁰⁶ Resultaten bygger på elevkohorter för de olika regionerna och populationen är således inte begränsad till dem som gått teoretiska gymnasieutbildningar och gått vidare till högre studier.

kapital.²⁰⁷ Den ekonomiska eliten kännetecknades av att föräldrarna hade mycket hög inkomst och att de i stor utsträckning var privatanställda.²⁰⁸

Man måste ha i åtanke att den ekonomiska eliten i Stockholms norrkommuner skilde sig en del från den i Uppsala.²⁰⁹ I Stockholms norrkommuner var den kort sagt mer lik utbildningseporten. Det vill säga att en större andel av barnen hade satsat på naturvetenskaplig linje, hade läst franska på gymnasiet, hade de högsta gymnasiebetygen, hade presterat bra resultat på högskoleprovet, gick vidare med högre studier och valde program framför fristående kurser i högskolan. Detta resultat bör tolkas som ett utslag av att den bestod av en än mer exklusiv grupp barn till företagsledare och högre tjänstemän i privat sektor än motsvarande grupp i Uppsala. Deras föräldrar tjänade mer och hade oftare längre högskoleutbildning än vad som var fallet med den ekonomiska eliten i Uppsala.

Platsens betydelse

Det visar sig att det finns platseffekter i de undersökta regionerna som går att förstå i termer av att en utbildningseport dominerade numerärt i Uppsala och att en ekonomisk elit var mycket överrepresenterad i Stockholms norrkommuner. Förhållandet mellan naturvetenskaplig och ekonomisk linje på gymnasiet var densamma i de båda utbildningsrummen – naturvetenskaplig linje placerade sig vid elitpolen och ekonomisk linje i den dominerade polen – men det visade sig att barn till utbildningseporten i Stockholmskohorten hade gått ekonomisk linje på gymnasiet i betydligt större utsträckning än motsvarande grupp i Uppsala och humanistisk i lägre grad (tabell 106–107 i appendix). Andelen som hade gått ekonomisk linje på gymnasiet i Stockholms norrkommuner var även betydligt större än motsvarande andel i Gävleborg och i riket. Den ekonomiska elitens numerära dominans tycktes alltså bidra till att de olika sociala grupperna hade sökt sig till ekonomisk linje på gymnasiet i större utsträckning än vad som var fallet i Uppsala där en utbildningseport dominerade. Det var mer troligt att en universitetslärarson eller -dotter valde ekonomisk linje på gymnasiet i Stockholms norrkommuner än i Uppsala.

Även för valen av högskolestudier fanns platseffekter. Det var mycket likartade hierarkier mellan utbildningarna i utbildningsrummen, se del II och III ovan. Tyngdpunkterna i rummen såg dock lite olika ut eftersom andelarna som valde olika högskoleutbildningar varierade (tabell 110–111 i appendix). I

²⁰⁷ Se vidare avsnittet Socialt ursprung i kapitel 4.

²⁰⁸ Ytterligare tre grupperingar gjordes som dock inte kommer ägnas lika stor uppmärksamhet. Den första bestod av en offentliganställd medelklass (barn till klasslärare och hälso- och sjukvårdsanställda) den andra av en ekonomisk medelklass (barn till tekniker i privat sektor och tjänstemän på mellannivå i privat sektor) och den tredje av arbetarklass (barn till kvalificerade och okvalificerade arbetare).

²⁰⁹ Se vidare avsnittet Socialt ursprung regionaliserat i kapitel 4.

Uppsala valde både utbildningseliten och den ekonomiska eliten naturvetenskapliga utbildningar i större utsträckning än motsvarande eliter i Stockholms norrkommuner. Studier i matematik exempelvis var betydligt mer populärt hos eliternas barn i Uppsala. Uppsalas eliter lockades också till utbildningar inom humaniora och konst i betydligt större utsträckning än dem i norra Stockholm. Gemensamt för eliterna i Uppsala och i norra Stockholm var att lärarutbildningar och pedagogik prioriterades under riksgenomsnittet, till och med långt under för de senare. Noterbart var att utbildningseliten i Gävleborg klart över genomsnittet för riket satsade på studier i pedagogik och lärarutbildningsområdet. I Stockholms norrkommuner satsade både utbildningseliten och den ekonomiska eliten mer på samhällsvetenskapliga utbildningar och framför allt studier i företagsekonomi. Värt att notera är att andelarna som studerade inom juridiken inte skilde sig nämnvärt mellan de två platserna. Det gjorde däremot studier inom det tekniska området som framför allt var en domän för eliterna i norra Stockholm.

Den ekonomiska elitens utbildningspreferenser i Stockholms norrkommuner tycktes smitta av sig på utbildningselitens val av studievägar, medan utbildningselitens val av ämnesområden i Uppsala verkade påverka utbildningsstrategierna hos Uppsalas ekonomiska elit.

Det har tidigare klargjorts att Uppsala universitet var det absolut vanligaste valet bland Uppsalaungdomarna och att lärosäten i Stockholm, med Stockholms universitet i täten, attraherade majoriteten i Stockholms norrkommuner. Värt att uppmärksamma är att var femte individ från norra Stockholm valde att läsa vid Kungliga Tekniska högskolan, något som ungefär var trettionde student i landet gör (tabell 112–113 i appendix). Utbildningseliten och den ekonomiska eliten i norra Stockholm valde Kungliga Tekniska högskolan ungefär i samma utsträckning (något fler bland den ekonomiska eliten). Det var framför allt söner som tog sig till Kungliga Tekniska högskolan. Även Handelshögskolan i Stockholm var mer attraktivt bland eliterna i Stockholms norrkommuner. Det var ingen i utbildningseliten eller den ekonomiska eliten i Uppsala som valde Handelshögskolan medan det var ungefär 3 procent bland eliterna i Stockholms norrkommuner. Likaså sökte sig fler från Stockholms norrkommuner till Karolinska Institutet, ytterligare ett lärosäte med mycket prestige. Till Uppsala universitet tog sig ytterst få från Stockholms norrkommuner och de få som valde Uppsala universitet tillhörde framför allt utbildningseliten. En lite större andel av Uppsalas utbildningselit tog sig till Stockholms universitet. Studier vid Linköpings universitet, Lunds universitet, Umeå universitet och Chalmers tekniska högskola föll varken eliterna i Uppsala eller Stockholms norrkommuner i smaken. För samtliga av dessa lärosäten låg grupperna under riksgenomsnittet.

Det var alltså två principer som samverkade och bidrog till att studenterna i de båda kohorterna hamnade på helt olika lärosäten. Dels var det en effekt av att studenterna i så stor utsträckning valde att läsa på hemorten, dels påverkade givetvis val av ämnen vilka lärosäten de hamnade vid. Detta ledde

UTBILDNINGSKAPITAL

till att individerna från Stockholms norrkommuner spred ut sig på fackhögskolor i Stockholm med högt anseende (som KTH, KI och Handelshögskolan) i större utsträckning än de från Uppsala.

De erhållna platseffekterna kan förklaras på lite olika sätt. Ett är att vi har att göra med "smittoeffekter". Utbildningselitens preferenser i utbildningsval smittar av sig till andra sociala grupper i Uppsala och den ekonomiska elitens val spiller över i norra Stockholm. Men skillnaderna skulle lika gärna kunna förklaras av att det handlar om lite olika kategorier av universitetslärare och företagsledare i Uppsala och i norra Stockholm. Jag har i kapitel 4 visat hur universitetslärarna och läkarna i Stockholms norrkommuner tjänade mer än dem i Uppsala och även i större utsträckning var anställda inom privat sektor. Universitetslärare, läkare, företagsledare och andra grupper på de två platserna skiljer sig med andra ord sannolikt åt i vissa avseende som kan ha effekter på de utbildningsstrategier de utvecklar. Det är omöjligt att säga vilken förklaring som är mest rättvisande. Förmodligen består platseffekten av båda dessa aspekter.

Infödd i uppsaliensiskt studentliv

I det följande ligger mina intervjuer med gymnasieelever som gick det naturvetenskapliga programmet i Uppsala och intervjuer med studenter vid några olika elitutbildningar i Stockholm till grund för de resonemang som förs. I tabell 4–5 ges en översikt av de intervjuade.

Tabell 4. Översikt av elevintervjuer, utbildning, skola, faders och moders yrke samt framtidsplaner.

Namn*	Utbildning	Skola	Faderns yrke	Moderns yrke	Framtidsplaner
Peter	Naturvetenskap	Lundellska skolan	Civilingenjör	Högre tjänsteman	Civilingenjörutbildning
Ulrika	Naturvetenskap	Lundellska skolan	Okvalificerade arb. i produktion	Sjuksköterska	Läkarutbildningen
Anna	Naturvetenskap	Lundellska skolan	Naturvetare	Lärare	Eventuellt någon musikutbildning
Mikael	Naturvetenskap	Lundellska skolan	Naturvetare	Högre tjänsteman	Författare
Ola	Naturvetenskap	Katedralskolan	Läkare	Sjuksköterska	Musikhögskolan
Anders	Naturvetenskap	Katedralskolan	Högre tjänsteman	Tjänsteman mellannivå	Läkarutbildningen
Karin	Naturvetenskap	Lundellska skolan	Civilingenjör	Lärare	Sjukgymnastutbildning
Sara	Naturvetenskap	Katedralskolan	Jurist	Sjuksköterska	Apotekarutbildning

* Namnen är fiktiva.

Tabell 5. Översikt av studentintervjuer, utbildning, högskola, faders och moders yrke samt framtidsplaner.

Namn*	Utbildning	Högskola	Faderns yrke	Moderns yrke	Framtidsplaner
Valter	Läkarutb.	Karolinska Institutet	Ekonomiansvarig på större företag	Högstadielärare	Kirurg
Annika	Läkarutb.	Karolinska Institutet	Verkställande direktör	Mellanchef i statlig myndighet	Läkare
Kerstin	Läkarutb.	Karolinska Institutet	Civilingenjör	Konsult/systemutvecklare	Allmänläkare
Olof	Industriell ekonomi	Kungl. Tekniska högskolan	Konsthantverkare	Journalist	Civilingenjörsjobb
Klara	Industriell ekonomi	Kungl. Tekniska högskolan	Civilingenjör	Högre tjänsteman offentlig sektor	Arbete inom offentlig sektor
Veronika	Industriell ekonomi	Kungl. Tekniska högskolan	Egen företagare	Egen företagare	Journalist/redaktör
Johan	Teknisk fysik	Kungl. Tekniska högskolan	Officer	Socionom	Arbete inom produktionsindustrin
Lars	Civilekonomutb.	Handelshögskolan i Stockholm	Läkare	Gymnasielärare	Arbeta som diplomat på UD
Mattias	Civilekonomutb.	Handelshögskolan i Stockholm	Högstadielärare	Gymnasielärare	Chefsjobb

* Namnen är fiktiva.

Föga förvånande var att i stort sett samtliga intervjuade Uppsalaelever planerade att läsa vidare i högskolan.²¹⁰ Det naturvetenskapliga programmet är studieförberedande och för dessa elever som var i färd med att erövra de högre betygen från programmet hägrade högskoleutbildningar av olika slag. Mer intressant var att undersöka närmare vilka slags utbildningar de tänkte sig att gå och vid vilka lärosäten.

Det bör sägas att flera informanter hade siktet inställt på att göra ett uppehåll efter avslutade gymnasiestudier och resa eller göra något annat under en avgränsad tidsperiod, för att senare ta sig an högre studier.²¹¹

²¹⁰ Lillemor Kim visar även i sin studie att kunskap om hur antagningssystemet fungerar varierade mellan skolor. Vissa skolor hade en skolkultur där fortsatta studier sågs som mer självklart än vid andra. Här spelade gymnasieprogrammet förstås också roll för hur högskoleinriktat klimatet var. Lillemor Kim, *Val och urval till högre utbildning. En studie baserad på erfarenheterna av 1977 års tillträdesreform*, Uppsala universitet, Uppsala, 1998, s. 132–142. De skolor (och det gymnasieprogram) som mina informanter gick på var just sådana skolor från vilka en stor andel elever påbörjade högskolestudier. I en studie av hur eleverna på Lundellska skolans naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga program (inriktning mot internationell ekonomi och politik) förhöll sig till att studera vidare framkom att 70–80 procent tänkte sig att studera vidare ett eller ett par år efter avslutade gymnasiestudier. Hela 95 procent hade för avsikt att någon gång läsa vidare. Emil Bertilsson, *Från gymnasiet till högskolan. Övergången till högre studier vid en gymnasieskola i Uppsala*, Uppsala universitet, Uppsala, 2005, s. 19–20.

²¹¹ Mikael Palme visar hur den kulturella medelklassen lägger vikt vid att deras barn ska utveckla sina personligheter, något som inte enbart kan ske i skolan. Utlandsresor och andra sidospår blir viktiga ingredienser i den process som Palme kallar "Personlighetsutveckling som social strategi". Mikael Palme, "Personlighetsutveckling som social strategi. Den kulturella medelklassens reproduktionsstrategier", s. 275–298 i Peter Dahmén & Margaretha Rönnberg (eds), *Spektrum. Om lek stil och flyt i ungdomskulturen*, Filmförlaget, Uppsala, 1990.

UTBILDNINGSKAPITAL

Det var ingen tvekan om att Uppsala universitet hade en stark attraktionskraft. Min egen förutfattade mening var att fler skulle vara intresserade av Stockholms utbildningsutbud. Men så var inte fallet. De flesta tänkte läsa vid Uppsala universitet, vilket stämde väl överens med de statistiska analyserna som presenteras i kapitel 6. I en av intervjuerna utgick jag felaktigt från att KTH och Chalmers skulle vara de mest åtråvärda. Så här svarade Peter:

Ida: Om du får välja då, KTH eller Chalmers?

Peter: Uppsala universitet.

Ida: Jaså?

Peter: Ja, på sätt och vis faktiskt. Jag har hört på så många ställen att just Uppsala universitet ligger högt i rangordningen bland de olika universitet. Chalmers ligger inte lika bra, Chalmers ligger sämre till än KTH och KTH och Uppsala ligger ungefär lika.

I stort sett alla hade uttalade planer på att läsa vidare inom en snar framtid. Eleverna var kort sagt födda in i Uppsalas studentliv. Så här uttryckte sig Ola:

Ida: Vill du bo kvar här eller tänker du flytta?

Ola: Jag är intresserad av att bo kvar här i alla fall ett tag liksom för att känna på, jag är infödd i studentlivet på nåt sätt och allt det har att erbjuda med köror och allt möjligt. Det är nåt jag är intresserad av till en början i alla fall att vara kvar här och kanske läsa några strökurser på universitetet, nåt jag kommer in på, jag vet inte, bulgariska kanske.

Ida: För att få kårleg?

Ola: Ja, det är väl lite den mentaliteten som jag är uppväxt med på nåt sätt.

Ida: Kan man skaffa det innan man studerar? Går man på nationer?

Ola: Jag har varit på nationen ett par gånger men det har väl varit liksom rent, insläppt bakvägen. Jag har kompisar som är involverade i nationer, så...

Vikten av utbildning var en självklarhet för dessa ungdomar. Karin menade att satsningen på en bra utbildning bör ske tidigt.

Karin: [...] Man kommer ju ingen vart utan utbildning i dag så är det ju bara. Då är det ju bra att börja redan från början att få en bra utbildning, redan från lågstadiet kan man säga. Så att man har en gedigen kunskap [...].

Utbildningsinvesteringar tar tid, vilket Karin var fullt medveten om. En strategi för att ha möjlighet att kunna välja fritt bland prestigefulla högskoleutbildningar var att tidigt investera i "bra" utbildning som gav "gedigen kunskap".²¹² Det har visats att sociala gruppers användning och förhållningssätt till

²¹² Eva Österlind visar i sin avhandling hur elever som presterar väl i skolan ofta har långsiktiga mål och ambitioner. Eva Österlind, *Disciplinering via frihet. Elevers planering av sitt eget arbete*, Uppsala universitet, Uppsala, 1998, s. 125–126.

tid varierar. Välutbildade tjänstemannagrupper har ett längre tidsperspektiv än arbetarklassen och ser på investeringar i ljuset av att de ger avkastning i framtiden. Resursstarka sociala grupper får det allt bättre ju äldre de blir medan arbetarklassens framtidsmöjligheter vad det gäller arbetsmarknad är mer begränsad, vilket bidrar till man inom dessa sociala fraktioner inte är lika attraherad av långsiktiga (utbildnings) investeringar.²¹³

Prestigen hos äldre läroverk i Uppsala

När de intervjuade Uppsalaeleverna antogs till gymnasiet kom de in på sitt förstahandsval av program. Med förstahandsintag garanterades eleverna plats på sitt förstahandsval av program och de valde alltså inte skola.²¹⁴ Men genom att välja ett program eller önska en särskild inriktning som endast fanns på en specifik skola kunde eleverna göra ett skolval indirekt.²¹⁵ Samtliga av de intervjuade eleverna hade gjort indirekta skolval. Med ett undantag hade de alla sökt sig till inriktningar eller gjort tillval som endast fanns på Lundellska skolan och Katedralskolan.²¹⁶ Så här beskrev Karin sitt val av Lundellska skolan.

Karin: Min syster har gått här och min mamma har gått här och en del av släkten har gått här och det kändes som det ligger väldigt nära hem också. Ganska nära hem. Det ligger liksom avskärmat från stan. Så det ligger ju väldigt bra. Så vet jag att dom har väldigt bra lärare.

Det rådde ingen tvekan om att det i Karins fall fanns nedärvt informationskapital om den specifika skolan. Att skolan låg en bit från stan sågs som en bonus för då fanns inget som distraherade studierna. Ola hade också varit helt klar över vilken skola han ville gå på.

²¹³ Göran Ahrne, Hedvig Ekerwald & Håkon Leiufrud, *Klassamhällets förändring*, Arkiv, Lund, 1992 [1985], s. 69–77.

²¹⁴ Nämnden för frivillig utbildning i Uppsala tog beslut (1998-11-06) om vilka regler som skulle gälla för skolplacering. Nämnden skrev att det var viktigt att eleverna blev informerade om att för det första specifika grenar inom de naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga programmen kunde fördelas på olika skolor om det var många sökande, att för det andra, om många elever sökte en viss specialisering kunde denna utbildning komma att placeras på fler skolor, att för det tredje, önskemål om viss skolplacering av särskilda skäl skulle vara styrkt med intyg och för det fjärde, att det i övrigt inte fanns möjlighet att önska vilken skola man ville bli placerad på.

²¹⁵ Värt att notera är att det skrevs fram att önskemål om placering på viss skola av särskilda skäl skulle anmälas i samband med ansökan till gymnasieskolan och vara styrkt genom intyg från en skolledare, skolpsykolog, skolkurator, skolläkare, skolsköterska eller studievägledare i grundskolan, som hade dokumenterat god kännedom om den sökande och att sökande i övrigt inte kunde ange önskemål om placering vid viss skola. Uppsala kommun, *Intagning på elevernas förstahandsval i Uppsala kommuns gymnasieskolor läsåret 1999/2000*, Uppsala kommun, rapport nr 9, Uppsala, 1999, s. 4.

²¹⁶ En av de intervjuade, Sara, hade sökt bioteknologi som inriktning på det naturvetenskapliga programmet. Denna inriktning fanns både vid Katedralskolan och Fyrisskolan och Sara menade att för henne hade det inte haft någon betydelse på vilken av dessa skolor hon hamnade.

UTBILDNINGSKAPITAL

Ola: [...] Det var väldigt viktigt för mig att jag skulle hamna på Katedralskolan, det är en skola jag har koppling till. Jag har varit med i musikalen på Katedral och suttit i orkestern i tre år.

Att satsa på en nystartad friskola hade inte varit aktuellt för Peter. Han ansåg Lundellska skolan vara ett säkrare kort.²¹⁷

Peter: [...] för teknik är jag också intresserad av och IT-gymnasiet hade jag också lite tankar på men det var ju helt nystartat och inget verkade helt säkert, [...] och det var bättre att ta det säkra före det osäkra.

På en ort som Uppsala med sin koncentration av utbildningskapital var det i de klassiska läroverken, Katedralskolan och Lundellska skolan, som utbildningselitens barn framför allt valde att gå.²¹⁸ För de kommunala skolorna med anciennitet utgjorde de fristående skolorna inget hot i konkurrensen om de bemedlade eleverna. Detta skilde sig väsentligt från hur det såg ut i Stockholm där fristående skolor som Viktor Rydberg och Internationella gymnasiet konkurrerade om elever med högt socialt ursprung och med de bästa betygen, motsvarande fristående skolor fanns inte i Uppsala när de intervjuade valde skola.²¹⁹

Stockholms betydelse för ackumulationen av socialt kapital

En annan aspekt av platsens betydelse, som framkom i intervjuerna, var möjligheten att underhålla och upprätta sociala nätverk. Eftersom samtliga intervjuer genomfördes med studenter i Stockholm handlar platsen i detta fall om huvudstaden. Man kan argumentera för att Stockholm som studentstad är speciell genom att där finns en rad prestigeutbildningar inom olika områden (läkarutbildningen på Karolinska Institutet, civilekonomprogrammet på Handelshögskolan, civilingenjörsutbildningar på Kungliga Tekniska högskolan, konstnärliga utbildningar på Konsthögskolan och så vidare). Om detta ses i ljuset av att flera av de intervjuade berättade att deras vänner hade sökt sig

²¹⁷ Mikael Palme visar att det bland elever i Stockholm med ursprung i välutbildade hem i offentlig sektor och kulturvärlden fanns en misstro mot friskolor som grundade sig i föreställningen att dessa blandar samman intresse för utbildning med intresse för ekonomisk vinst och därmed inte är "seriösa". Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 263.

²¹⁸ Tilläggas bör att en uppstickare Rosendahls gymnasium sedan undersökningen genomfördes utmanat det oligopol som Katedralskolan och Lundellska skolan under många år upprätthållit. Se Håkan Forsberg, *En skola i tiden. Rosendalsgymnasiets etablering bland Uppsalas gymnasieskolor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 43, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 10–12.

²¹⁹ Ida Lidegran, *Uppsala. En akademiskt dominerad gymnasieskola*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 34, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2004], s. 54–57.

till ett begränsat antal elitutbildningar i Stockholm framträder platsens centrala roll för de sociala nätverken. Valter beskrev tolkskolan som viktig för hans val av studieort.

Valter: Tolkskolan och läste ryska under lumpen. Jag vet inte om du känner till den? Det här är en sån här skola som det är i alla fall tjugo personer som tas in och det, och det var så att det var inte så aktuellt att göra någonting annat än, alltså skulle man bo i Stockholm skulle man läsa på KTH, Karolinska eller Handels. För oss som hade gått där. Och jag har många kompisar som går här, jag har mina kompisar går på Handels eller KTH. Vi sprids ut så ungefär. Det finns väldigt få som inte gör det. [...]

Ida: Och det är just teknisk fysik på KTH?

Valter: Ja, eller industriell ekonomi. Det är dom två. Jag känner inga som har gått något annat.

Även Johan menade att hans militärtjänstgöring hade varit viktig för hans sociala nätverk. De flesta som han umgicks med hade hamnat på Kungliga Tekniska högskolan.

Johan: Som reservofficer så har vi en förening här i Stockholm just som är reservofficerare i flottan som studerar akademiskt här, så dem umgås jag väldigt mycket med, och det är från alla olika typer av utbildningar här i Stockholm.

Ida: Var går de då?

Johan: Det är mest i och för sig KTH, men även andra inriktningar, det är på Handels och det är även några på universitetet, även nån från KI tror jag, så det är bra, men där umgås vi utifrån att vi är reservofficerare, men det är himla kul, sen umgås jag mycket med vissa gamla lumpare, men det är också mest på KTH, men på andra inriktningar [än teknisk fysik] och sen gymnasiekamrater, det är också i och för sig mest Handels och KTH.

Militärtjänstgöringens betydelse för dels orienteringen bland elitutbildningar, dels byggandet av sociala nätverk som säkerligen kommer att spela stor roll i annalkande yrkesliv var förstas kopplad till kön. På de hårt selekterade militära utbildningarna verkade en kultur odlas där utbildningsvalet, som för dessa män stod för dörren, diskuterades och kontakter knöts som man sedan upprätthöll under sin studietid. Eftersom det av intervjuerna att döma tycktes som de allra flesta sökte sig därifrån till elitutbildningar av olika slag ackumulerades tillgångar via de sociala nätverken. Dessa nätverk som utvecklats i den militära banan och som senare odlades i en utbildningskontext och skapade förutsättningar för kontaktytor i kommande yrkesliv, var i praktiken förbihållna de manliga studenterna.

Hos de intervjuade fanns en uttalad medvetenhet om värdet i att sammanföra personer som gick på olika elitutbildningar. Flertalet av dessa studenter skulle troligen komma att ha olika typer av uppsatta positioner i samhället framöver. En av de intervjuade berättade att han tillsammans med en

UTBILDNINGSKAPITAL

kamrat drev ett socialt projekt som handlade om att skapa förutsättningar för nätverkande under avslappnade förhållanden. Han menade att det inte fanns någon självklar plattform i Stockholm där studenter kunde roa sig och samtidigt träffa studenter med liknande yrkesambitioner.

Några av de intervjuade hade valt att prova att läsa två prestigeutbildningar parallellt. Valter kombinerade sina studier på läkarutbildningen med att gå på civilekonomprogrammet på Handelshögskolan. Även Olof testade att kombinera sin utbildning, industriell ekonomi, med civilekonomutbildningen på Handelshögskolan. Flera hade även läst delar av andra utbildningar eller kurser vid olika universitet innan de hamnade på den utbildning där jag träffade dem. Några hade fortsatt, eller hade planer på, att läsa någon universitetskurs vid sidan om sina ordinära utbildningsprogram. Klara kombinerade studier på industriell ekonomi på Kungliga Tekniska högskolan med en kurs i nationalekonomi.

Klara: Sen håller jag också på och läser på universitetet på kvällstid, så att det, det har ju inte så mycket med KTH att göra men...

Ida: Vad läser du där?

Klara: Jag läser nationalekonomi. Jag ska byta ut en kurs på KTH för jag började läsa den innan jag började läsa här. [...]

Att läsa dubbla utbildningar är inte bara ett sätt att särskilja sig från mängden. Att samtidigt befinna sig i två olika utbildningsmiljöer ökar även möjligheten att skapa kontakter, vilket sannolikt ökar chanserna att i framtiden finna sig tillrätta på arbetsmarknaden.

Den utbredda mingelkultur som Lars menade rådde på Handelshögskolan kände han sig lite kluven till.

Lars: [...] Jag tror jag aldrig har haft så många ytliga bekanta som nu, sen kan man väl säga att om man sitter där på fredagskvällen och inte har något att göra så har man ingen nytta av de ytliga bekanta, men alltså, det är nåt värde i att kunna gå i korridoren och hälsa på folk till höger och vänster.

Utbildningen handlade om mycket mer än själva undervisningen. Det pågående förvaltandet och insamlandet av socialt kapital var också centralt. Studenternas sociala liv var i de flesta av fallen mycket rikt och de rörde sig i olika typer av sociala miljöer. Det kunde handla om allt från stora middags-sittningar till mindre hemmafester. När man gick ut gjorde man det tillsammans med dem man läste med eller med kompisar som studerade på andra typer av elitutbildningar. Man tränades i att föra sig i olika typer av sociala sammanhang och exponera sig socialt. De intervjuade manliga studenterna talade mer explicit om nätverkandet och det verkade som att de ägnade mer tid åt att inhösta socialt kapital än sina kvinnliga studiekamrater.

KAPITEL 12

Utbildningskapitalet och hemmet

De statistiska analyserna har åskådliggjort hur centralt hemmet är i förmedlingen av utbildningskapital mellan generationer. Inom grupper som universitetslärare och läkare kan det sägas vara kvasiobligatoriskt att fortsätta att studera. Det krävs en social kraftansträngning att välja bort den utstakade banan. Sociala grupper som är beroende av och står utbildningssystemet nära (som lärare, läkare och högre tjänstemän inom offentlig sektor) förmedlar uppenbarligen en stark tilltro till systemet till sina barn.²²⁰ I det kommande lämnar jag skillnaderna mellan de olika geografiska platserna och ägnar uppmärksamhet åt sådant som utmärker dem med mycket utbildningskapital oavsett geografisk ort.

Tillit till långsiktiga investeringar

Utbildningshorisonten för de intervjuade såg likartad ut. Det naturvetenskapliga programmet på gymnasiet hade varit det enda egentliga tänkbara alternativet (för de allra flesta av informanterna) som för gymnasieelevernas del skulle följas upp med långa högskoleutbildningar och för studenternas del hade lett till prestigeutbildningar i högskolan.

Eleverna gav dock lite tvetydiga svar på frågan huruvida föräldrarna hade påverkat deras val av gymnasieprogram. Å ena sidan framkom det att de hade haft frihet att välja efter eget tycke, å andra sidan stack de inte under stol med att föräldrarna hade utgått från att det naturvetenskapliga programmet var det bästa alternativet. Att eleverna menade att de hade frihet att välja som de ville är ett resultat som framkommit i flera studier, och det har hävdats att detta beror av att ungdomar vill frigöra sig från föräldrarnas påverkan och att man ogillar att se sig själv som påverkad och styrd av yttre faktorer.²²¹

²²⁰ Se Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 54–55 och 66–67.

²²¹ Anna Sandell, *Utbildningssegregation och självsortering. Om gymnasieval, genus och lokala praktiker*, Malmö högskola, Malmö, 2007, s. 66. Sandell hänvisar till en rad studier som lyfter fram tesen att ungdomar vill se sina gymnasieval som egna val fria från yttre påverkan. Mikael Palme gör poängen att föreställningen att vara oberoende av föräldrarnas direkta påverkan var särskilt uttalad hos elever från hem med särskilt starkt kulturellt kapital för vilka personlighet

UTBILDNINGSKAPITAL

Det är mot den bakgrunden intressant att flera av de intervjuade lyfte fram att de var väl medvetna om att föräldrarna ansett att de borde välja det naturvetenskapliga programmet och menade att föräldrarna inställning nog hade påverkat deras val även om de inte hade känt sig tvingade att välja den naturvetenskapliga banan.

Ola: Ja de tyckte väl att jag skulle välja natur. För att det gav en bra grund samtidigt som de sa att du får välja vad du vill i princip, men jag tror att det var jag som mest tyckte att jag skulle gå natur i så fall, de hade ingenting att protestera mot.

Olas föräldrar tyckte att det naturvetenskapliga programmet "gav en bra grund". På denna grund skulle sedan byggas på med längre högskoleutbildningar i sinom tid.

Lars gick på civilekonomprogrammet på Handelshögskolan i Stockholm och så här beskrev han sitt val av naturvetenskaplig linje:

Ida: Men var det ett givet val att välja natur?

Lars: Ja, det var det väl, men då kommer kanske min mamma in i bilden igen, föreställer jag mig, jag menar, jag växte upp i en väldigt akademisk familj med humanistföräldrar som har varit väldigt såhär: "åh, studera är det finaste man kan göra" ok, det är fint att vara kung också men att vara akademiker är det absolut finaste, så, och natur var väl på samma sätt som Handels lite, att det kändes som en utbildning som är svår och tuff och det är duktiga människor som läser det, jag har väl alltid velat vara duktig kan jag tänka mig, så därför, egentligen kanske jag skulle ha läst samhäll, men det var så inpräntat att natur var för duktigare människor än samhäll.

Utbildningsvalen hade stöttats hemifrån och studenterna uttryckte att föräldrarna var stolta över deras val.

Ida: Vad tycker dina föräldrar om utbildningsvalet då?

Mattias: Jag tror de är ganska nöjda, eller jag tror att de är väldigt nöjda, det är klart att de är stolta för att Handels är en ganska speciell utbildning, det är klart om mamma hade fått bestämma helt och hållet så hade hon nog helst sett att jag skulle blivit läkare, hade pappa fått bestämma helt och hållet skulle han säkert helst sett att jag blivit civilingenjör, jag vet inte, men de är säkert jättenöjda.

Ida: Men utbildning har varit en självklarhet, att du skulle läsa vidare?

Mattias: Ja, absolut.

och originalitet rankades högt i synen på utbildning. Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 263–264.

Så här uttryckte sig Klara om hur hennes val av industriell ekonomi sågs av föräldrarna:

Klara: Jo, jag tror att de är nöjda förutsatt att de liksom, att de tror att det här är det som jag själv vill göra, men utifrån det så tror jag att de är nöjda, absolut, de har aldrig sagt såhär "du ska göra det och det" men jag tror ändå att pappa blev glad när jag började här.

Den långsiktighet som genomsyrade de intervjuades val av och inställning till utbildning var frapperande. Familjen hade uppenbarligen förmedlat en tillit till långsiktiga utbildningsinvesteringar. De tidskrävande utbildningsbanorna hade uppmuntrats hemifrån.²²²

Reellt och potentiellt nedärvt utbildningskapital

Skillnaderna i kunskaper mellan människor i olika samhällsklasser föreligger redan när de börjar skolan. De första årens uppfostran har förberett barnen olika för de krav som skolan ställer.²²³

Med lite andra ord: mötet med utbildningssystemet beror av de sociala resurser som individer har tillgång till. Det är inte bara föräldrarnas utbildningstillgångar som har betydelse utan familjen i en vidare bemärkelse spelar roll i förmedlingen. Mikael beskrev "hemmets" betydelse för hans val av naturvetenskaplig gymnasieutbildning på följande vis:

Mikael: Sen har jag alltid haft en naturvetenskaplig familj på nåt sätt. Båda mina föräldrar är biokemister nästan. Min farsa jobbar på SLU med mikrobiologi och min morsa jobbar på livsmedelsverket med toxikologi. Min mammas del av slakten bor här i Uppsala, farsans bor i Örebro så den har jag inte

²²² Charlotte Skawonius belyser i sin avhandling hur medelklassfamiljer besitter kunskap om hur utbildningssystemet fungerar och därmed kan göra mer aktiva skolval. Dessa familjer med "det praktiska sinnet" hyser tilltro till långsiktiga utbildningsinvesteringar. Charlotte Skawonius, *Välja eller hamna. Det praktiska sinnet, familjers val och elevers spridning på grundskolor*, Stockholms universitet, Stockholm, 2005. Mikael Palme poängterar hur självklar den långsiktiga och hårda satsningen på skolan var bland den övre medelklassens barn. Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 77–78.

²²³ Göran Ahrne, Hedvig Ekerwald & Håkon Leiulfstrud, *Klassamhällets förändring*, Arkiv, Lund, 1992 [1985], s. 79. Författarna lyfter fram att detta får stora konsekvenser för skolklasserna. Merparten av eleverna kunde läsa redan innan de började skolan i vissa klasser medan nästan ingen kunde det i andra. Dessa skillnader i förkunskaper transformerades i utbildningssystemet till betygsskillnader. Författarna framhåller med stöd av dessa resultat att skolan inte förändrar de skillnader i förkunskaper som individer har när de träder in i systemet. A.a., s. 79–84.

UTBILDNINGSKAPITAL

lika mycket kontakt med och inte lika stor för den delen. Min mormor exempelvis är gammal kemi- och mattelärare [...].

Släktens utbildningsinvesteringar var betydelsefulla för Mikael när han valde till gymnasiet. Den terminologi som han använde (biokemi, mikrobiologi och toxikologi) vittnade om en initierad kunskap om utbildningssystemet.

En lite annan aspekt av släktens betydelse för utbildningsatsningen visade Karin prov på:

Karin: Dom [farmor och mormor] var extremt duktiga i skolan bägge två. Farmor var språkgeni. Inga av dom kunde gå på högskolan. Dom hade inte råd med det. Så dom har sagt att se till att ni utbildar er och får ett bra yrke. Min gammelfaster också hon sa se till att du gör det bästa att få bra betyg se till att du kan bli vad du vill. Så att du inte har samma obegränsade möjligheter som dom hade. Dom jobbade på televerket. Det gick ganska bra för dom i alla fall men dom hade ju inte den här utbildningen som dom kanske ville ha. Mormor hon jobbade på sjukhuset som biträde men hon var tvungen att sluta för kroppen klarade inte av det. Morfar jobbade också på televerket. Farfar han är målare. Framför allt farmor och gammelmormor dom ville verkligen läsa på högskolan. Men det fanns inte möjlighet. Hälsingland på 20–30-talet det gick ju inte. Och farmor fick barn väldigt tidigt så hon hade ju inte heller så stor möjlighet. Så dom ser till att vi verkligen ska se till att vi kan bli det vi vill bli.

Karin hade ärvt vad man kan kalla ett undertryck av utbildning, vilket hade bidragit till hennes studiemotivation. Det "potentiella" nedärvida utbildningskapitalet hade betytt mycket för henne i sin satsning på skolan.

I undersökningens statistiska delar visades fördelningen av nedärvt utbildningskapital över söner och döttrar med olika sociala ursprung. I citatet nedan finns ett exempel på hur förmedlingen kan gå till. Lars hade föräldrar som var högutbildade. Fadern var läkare och modern gymnasielärare. Han berättade om skillnaden i val av samtalsämnen i hans familj och flickvännens:

Lars: Jag kommer ihåg att min före detta flickväns chockade min när hon var hemma på släktmiddag första gången [...] Vi satt och pratade i 20 minuter om hur vissa ljud i engelskan på 1200-talet gradvis ändrades under intrycket från franska... Jag vet inte, det kanske inte är sånt man pratar om vid middagsbordet i alla familjer, har jag fått intryck av.

Som citatet visar sker förmedlingen av utbildningskapital på flera olika nivåer. En dimension är vad som ses som naturligt att samtala om i hemmet. Den rörlighet inom akademiska ämnen som "ljud i engelskan på 1200-talet" som familjen visar upp är självfallet en tillgång som ett fåtal besitter. Den lätthet varmed Lars rörde sig mellan samtalsämnen av olika karaktär – och reflektionen över denna tillgång – är en dimension av det nedärvida utbildningskapitalet. I Lars fall hade kapitalet inte enbart genererat en kunskap om och förståelse för hur utbildningssystemet fungerade utan även en säkerhet i att röra sig i olika sorters sociala sammanhang. Lars var kluven inför den "mingelkul-

tur” som han menade rådde på Handelshögskolan men visade samtidigt prov på att han behärskade den fullt ut.

Hemmet styr med mjuk hand

Hur påverkade familjens utbildningskapital barnens skolarbete? Vilka insatser gjorde föräldrarna? Styrde de skolarbetet, och, i så fall, på vilket sätt? I flera av de intervjuade elevernas familjer, där föräldrarna själva hade långa högskoleutbildningar, tycktes det inte talas särskilt mycket om skolan, betyg eller provresultat. Däremot var eleverna övertygade om att föräldrarna ändå visste hur det gick för dem i de olika ämnena. Anna som gick det naturvetenskapliga programmet på Lundellska skolan resonerade på följande vis:

Ida: Är dina föräldrar engagerade i din skolgång?

Anna: Jag tror att de tänker att jag fixar det där själv. Det är klart att de bryr sig om hur det går, att de vill att det ska gå bra, men att de tänker: Anna klarar sig liksom. Hon fixar det där, hon är duktig, hon är ambitiös. Jag tror att de har rätt, jag gör ju det.

Ida: Har de koll på vad du har för betyg?

Anna: Nej, de brukar inte fråga och jag brukar inte prata om mina betyg eller så, hur det går på prov och så. [...]

Ida: Tror du de skulle kunna tippa var du ligger i betyg?

Anna: Ja.

Ida: De har lite koll?

Anna: Ja, det tror jag. De skulle nog kunna säga att jag ligger på MVG på det mesta och sen har lite VG:n.

Det förefall handla om en ”mjuk styrning” från föräldrarna. De kontrollerade inte hur det gick i skolan eller tjtade om att läxor måste göras.²²⁴ Även om långt ifrån alla bad om hjälp med hemarbetet fanns det ändå en indirekt påverkan genom att föräldrarna trots allt var väl medvetna om hur det gick i skolan. Skulle stöttning behövas fanns familjen tillgänglig. Men så länge allt flöt på bra var föräldrarna inte aktiva utan gav – som barnen uppfattade det –

²²⁴ Mikael Palme kommer fram till liknande resultat. Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 89. Ett resultat som kan sättas i relation till det sagda är det som presenteras av Mats Trondman som bland annat har undersökt hur arbetarklassungdomar i en bruksort förhöll sig till studier. För en av de intervjuade pojkarna i Trondmans studie var inte prestationer i skolan viktigt. Han gjorde nästan aldrig läxor och därför hade föräldrarna fått ett så kallat läxkort som de skulle skriva under vid varje läxtillfälle. På så vis skulle läxläsningen kontrolleras. Mats Trondman & Nihad Bunar, ”Inledning”, s. 31–162 i Nihad Bunar & Mats Trondman, *Varken ung eller vuxen. ”Samhället idag är ju helt rubbat”*, Atlas, Stockholm, 2001, s. 57.

UTBILDNINGSKAPITAL

stor frihet. Vad det gällde läxor gick det en skiljelinje mellan dem som hade föräldrar som kunde hjälpa till med kurser i naturvetenskap och matematik och de som inte kunde få denna hjälp hemifrån. Kurser i fysik och matematik uppfattades som svåra kurser och att ha någon hemma att fråga till råds i dessa ämnen ansågs vara en fördel. Ulrika hade ingen hemma som kunde hjälpa henne. Hon löste det genom att ringa sina kompisar i klassen och ha, som hon kallade det, "telefonkonferens" där de gemensamt hjälpte varandra genom svåra räkneuppgifter. Klassen fungerade som en resurs för Ulrika som hade möjlighet att via den studiekultur som rådde kompensera för de jämförelsevis blygsamma nedärvda utbildningstillgångarna.

Den lite distanserade hållning som föräldrarna till de intervjuade tycktes inta till sina barns insatser i skolan kan förstås i termer av att hålla sig undan ett "medelklassigt" och osäkert förhållningssätt till barnens utbildningsinvesteringar.²²⁵ En friare hållning till deras studier, som kännetecknas av att man inte kontrollerar hur det går i skolarbetet, tycks följa med mycket nedärvt utbildningskapital.²²⁶

²²⁵ I Mikael Palmes intervjuer med ungdomar från övre medelklassen framkommer ett förakt mot den mer skolanpassade hållning som de elever hade som kom från hem med mindre nedärvda utbildningsresurser. Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 79.

²²⁶ Pierre Bourdieu menar att medelklassen (och särskilt den undre medelklassen) kännetecknas av en osäkerhet i sin livsstil i stort. Man strävar efter att vara något annat än det man är. I relation till utbildningssystemet kan man tänka att detta uppträder i form av kontroll av barnens studieframgångar. Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Paris, Minuit, 1979, s. 365–431.

KAPITEL 13

Utbildningskapital och skolsystemet

Utbildningssystemet fördelar utbildningskapitalet. I undersökningens statistiska analyser har jag visat hur utbildningarna positionerar sig i relation till varandra med hänsyn tagen till individernas sociala ursprung, egna meriter och kön. Den struktur och hierarki av utbildningarna som rådde innebar att somliga utbildningar hade mer utbildningskapital att tillgå än andra. Utbildningskapitalet var med andra ord långt ifrån jämt fördelat i utbildningssystemet. Men utbildningssystemet alstrar och förmedlar också tillgångarna. Vissa utbildningar lyckas erhålla mer legitimitet och ses som bättre investeringar än andra.

På elitutbildningarna – som intog de dominerande positionerna i utbildningsrummen – samlas studenter med mycket nedärvt och förvärvat utbildningskapital. Men det är inte bara studenterna som upprätthåller utbildningarnas position i systemet. Antagningen, innehållet och upplägget på studierna, den internationella gångbarheten, vilka yrkespositioner utbildningarna förbereder för och lärarnas tillgångar är andra viktiga ingredienser i alstringen av utbildningskapitalet. Elitutbildningarna definieras med andra ord av att de har många olika typer av tillgångar och stor volym på dessa. Men sammansättningen skiljer sig åt mellan utbildningarna.²²⁷ Jag ägnar nedan uppmärksamhet åt vad som alstrar utbildningskapitalet på några olika typer av elitutbildningar och hur förmedlingen går till.

Studenter och elever bärare av tillgångar

Värdet av en utbildning alstras bland annat av de nedärvda utbildningstillgångarna som studenterna för med sig in i utbildningssystemet. I intervjuerna med läkarstudenter framkom att de var väl medvetna om att de befann sig på en utbildning där majoriteten hade högutbildade föräldrar. Valter på läkarut-

²²⁷ Mikael Palme diskuterar vad mängden och strukturen hos gymnasieskolors symboliska och materiella tillgångar betyder för deras institutionella strategier. Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 216–218.

UTBILDNINGSKAPITAL

bildningen resonerade om den sociala rekryteringen på sin utbildning på följande vis:

Valter: Det är mycket akademikerfamiljer. Och mycket läkare, läkare liksom. Fast inte bara, har jag en känsla av, men en väldigt stor andel. [...] Jag tänker på det för jag tänker på hur många i min grupp som har läkarföräldrar och det är väl alla utom två tror jag. [...] Ja, sex av åtta hade läkare som föräldrar. Och det kan jag känna lite patetiskt på något sätt...

Ida: Men det är inte så mycket att göra något åt?

Valter: Nej, samtidigt kan ju en förklaring vara att föräldrarna har gett ett väldigt positivt intryck av sitt yrke och därför läser man det här, kan man hoppas på ändå, att det verkligen gått vidare i arv för att det här är kul. Det kan ju vara många andra faktorer också, press hemifrån och så men jag tycker ändå att det är ganska sköna människor, ganska avslappnade på nåt sätt faktiskt. Det finns ju [också] dom här som är verkligen så att de ska bli klara så snabbt som möjligt och bara ser rakt fram.

Vistelsen i ett homogent socialt sammanhang upplevdes positivt och de intervjuade studenterna framhöll att detta förde med sig en god studiemiljö eftersom alla var studiemotiverade. Den kollektiva utbildningssatsningen, det vill säga att alla var ambitiösa, bidrog till utbildningens exklusivitet. Mattias på civilekonomprogrammet på Handelshögskolan berättade följande:

Mattias: Först och främst så är det väldigt kul och jag känner att jag lärt mig jättemycket, jag har utvecklats sen jag kom hit.

Ida: På vad sätt då?

Mattias: På alla sätt och vis, dels, jag vet inte, jättemånga sätt, socialt och kunskapsmässigt förstås och förmågan till studiedisciplin och kunna läsa in en text snabbt och kunna sätta in den i ett sammanhang, allting sånt. Det är väl vad jag tycker är kul med Handels att det dels är själva utbildningen i sig man lär sig mycket på men också allting annat runt omkring, med alla aktiviteterna som finns och alla studenterna är väldigt ambitiösa och målinriktade och allting sånt, det tycker jag ger en extra poäng av utbildningen.

På frågan om han tyckte att det var en homogen studentgrupp svarade han:

Mattias: [...] de likheter som finns är väl dels att alla är ambitiösa och begåvade och väldigt målmedvetna, sen kan det vara att målmedvetenheten kan yttra sig på olika sätt, det kan vara att man vill bli VD för Ericsson, det kan vara att man vill bli hockeystjärna i USA, eller någonting sånt.

Kerstin som gick läkarutbildningen och vars pappa var civilingenjör och mamma systemutvecklare lyfte också fram fördelen med att ingå i en homogen studentkultur. Hon menade att det var enkelt att känna gemenskap och att integreras eftersom alla hade liknande bakgrund och intressen.

Kerstin: Jo, alla har sån himla annorlunda bakgrund och man har varit på olika ställen och pluggat lite kanske innan, eller inte. Eller rest eller så. Men när man tar bort allt det här så är alla så himla likriktade så, man har ungefär samma bakgrund rent familjemässigt, man har ungefär samma bakgrund både intresse- och vad man tycker är roligt och inte tycker är roligt [...]. Sen så hjärntvättas man ju lite av att man är här så mycket i början i alla fall och det blir mycket så att man har interna skämt och sitter här och är helt döv, å vad man är tråkig och torr men man tycker att det är så roligt och tycker själv att det är hemskt att man har blivit så torr, men det är ändå roligt.

Men det är inte bara de nedärvda utbildningstillgångarna som skapar homogeniteten. Studenternas tidigare skolgångar, det förvärvade utbildningskapitalet bidrog mycket till utbildningskulturen. Samtliga intervjuade studenter hade presterat väl i sina tidigare studier och erfarit att de klarat skolan utan svårigheter. Den hårda betygsselktionen till de valda utbildningarna gjorde att gruppen betygsmässigt var särdeles homogen. Men det var inte bara betygen som förenade dem. Flertalet hade, som tidigare nämnts, gått naturvetenskapligt program på gymnasiet.

Mattias som gick civilekonomprogrammet framhöll att studenterna på Handelshögskolan i stor utsträckning hade gått naturvetenskapligt program på gymnasiet. Den vikt som Mattias lade vid att så stor andel av studenterna vid Handelshögskolan, trots att de valt en ekonomisk högskoleutbildning, hade gått naturvetenskapligt program visar på utbildningens dominanta ställning i gymnasieskolan. Det framstod som viktigt att tala om att även Handelsstudenterna hade genomgått de svåraste gymnasiala studierna.

För Valter hade naturvetenskapligt program på gymnasiet varit ett självklart val. För honom blev det en engelskspråkig variant eftersom den var svårast att komma in på.

Ida: Vad gick du för linje?

Valter: Engelskspråkig natur. [...]

Ida: Natur var ett självklart val eller?

Valter: Ja det var det. Jag älskade dom ämnena så jag visste redan i sjuan åttan att jag skulle välja natur. Det var aldrig något snack om saken. Sen att jag gick engelskspråkig var väl att det var jättekul för jag tyckte om språk också och det var ju roligt att kunna få läsa allting på engelska. Samtidigt som det hade någonting med att det var det svåraste att komma in på. Då provade jag den också.

Valter illustrerar väl att det inte behöver handla om ett grundmurat intresse för naturkunskap, värdet av en utbildning är även kopplat till hur svår den är att komma in på.

Den naturvetenskapliga gymnasieutbildningen i dess olika varianter stod som synes som garant för att eleverna besatt mycket förvärvat utbildnings-

UTBILDNINGSKAPITAL

kapital. I intervjuerna med elever på det naturvetenskapliga programmet i Uppsala framkom betygens inflytande på utbildningens status.²²⁸ Ett intervju-tema som jag initierade var hur eleverna såg på betyg och hur de presterade betygmässigt i skolan. Att betygen var viktiga för de intervjuade bekräftades bland annat av att eleverna väl kom ihåg vilka betyg de hade i de olika ämnena i grundskolan.

Ulrika: Från grundskolan hade jag MVG i fjorton ämnen, nej tretton ämnen och VG i fyra. Då hade jag VG i engelska, idrott, träslojd och bild.

Men det var inte bara avgångsbetygen från grundskolan som de höll reda på. De kunde även räkna upp vad de hade för betyg i de olika gymnasiekurserna. De kunde också överblicka hur de låg till i de kurser de vid intervjutillfället ännu inte hade fått betyg i. Intervjusekvensen nedan med Mikael får illustrera den medvetenhet som eleverna hade om hur de låg till i de olika ämnena.

Ida: Hur ser betygen ut nu?

Mikael: Nu ligger jag väl på, det var ett tag sedan jag räknade efter, men de senaste jag räknade med att få så kommer jag på ett snitt på 17,5 ungefär, det vill säga ganska exakt lika mycket MVG som VG.

Ida: Fifty-fifty. Inga G:n?

Mikael: Inga G:n, jag försöker hålla mig undan från dom. Det är inget jag räknar med att få G i heller. Det är väl biologi jag ligger lite på, inte på gränsen, men det är ett mindre starkt VG. Vi har ett stort prov i morgon och om jag gör det tillfredsställande så blir det nog ett VG.

Ida: Men franskan?

Mikael: Jag lyckades få VG i franska.

Ida: Fick du kämpa för det då?

Mikael: Ja, en del.

Ida: Du gick in för att undvika G?

Mikael: Ja.

Ida: Och i de andra [ämnena] natur, kemi, där har du lyckats?

Mikael: Ja, det har varit väldigt bra. Kemi hade jag kunnat få MVG i om jag hade haft lite bättre, lite mer ordning på mina labbrapporter.

Ida: Det var de [labbrapporterna] som strulade till det?

Mikael: Ja.

Ida: Men de här ämnena inom journalistik, svenska, ligger du på MVG?

²²⁸ Ulf P. Lundgren visar i sin forskning att ju bättre "styrgruppen" i en klass presterar, desto fler ämnesrelaterade yttrande görs i undervisningen. Mindre tid ägnas åt disciplinära åtgärder. Dessutom får eleverna mindre individuell hjälp och läraren fungerar mer som diskussionsledare. Det vill säga att om styrgruppen presterar väl påminner undervisningen om den som bedrivs i högskolan. Ulf P. Lundgren, *Att organisera omvärlden. En introduktion till läroplansteori*, Liber, Stockholm, 1981 [1979], s. 196.

Mikael: Journalistiken vet jag inte riktigt faktiskt, det är svårt att säga. Jag är ganska övertygad om att jag får VG åtminstone och jag satsar ju på att få MVG, jag gör mitt bästa och anstränger mig.

Ida: Gör du så att du satsar lite mer på vissa ämnen?

Mikael: Ja, helt klart. Det är vissa jag lägger ner mer tid på. Svenska ligger jag på MVG i vet jag och samma sak med filosofi och psykologi.

Som synes var de betyg Mikael hade fått helt begripliga för honom. Han hade en förklaring till varför han inte fick MVG (mycket väl godkänd) i kemi och han försökte undvika G (godkänd) i biologi genom att satsa hårt på ett stort, och som han bedömde, viktigt prov. Betygsstrategin var att undvika betyget godkänd som av Mikael ansågs otillräckligt.²²⁹ För flertalet av de intervjuade eleverna var det en tydlig gräns mellan betyget godkänd och väl godkänd. Att få väl godkänd var acceptabelt och det kunde man vara nöjd med men att "bara" få godkänd var ett misslyckande.²³⁰ Visst kände flera sig stressade av att

²²⁹ I intervjuer med arbetarklassungdomar, gjorda av Mats Trondman, framkom att det var "Medel" som man strävade att nå. "Håller man bara trean, så, så går det liksom". Horisonten av möjligheter för dessa ungdomar såg således mycket annorlunda ut jämfört med de kapitalstarka elever som jag mötte. Mats Trondman & Nihad Bunar, "Inledning", s. 31–162 i Nihad Bunar & Mats Trondman (eds), *Varken ung eller vuxen. "Samhället idag är ju helt rubbat"*, Atlas, Stockholm, 2001, s. 57.

²³⁰ Förhållningssättet till betyg varierade inte nämnvärt med kön. Samtliga av de intervjuade satsade hårt på skolan och inom denna grupp finner man säkerligen inte så stora könsskillnader vad det gäller inställningen till höga betyg. I en studie genomförd av Ida Lidegran (m.fl.) framkommer skillnader i inställning till betyg i intervjuer med kvinnliga elever på det samhällsvetenskapliga programmet och hantverksprogrammet samt manliga elever på elprogrammet. En kvinnlig elev på det samhällsvetenskapliga programmet uttryckte det så här: "Ibland kan jag ångra mig lite att jag jobbade så hårt på högstadiet. För betygen behövs inte för att komma in på programmet". De manliga eleverna kände sig nöjda om de nådde upp till betyget godkänd. Ida Lidegran (m.fl.), "I korsningen mellan kön och klass. Gymnasieskolan i riket, i Uppsala och i Gävle", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport 287, Skolverket, Stockholm, 2006, s. 18. Marie Nordberg visar på liknande resultat. Nordberg menar att de manliga eleverna ständigt möter exempel på att det som pojke går att klara sig bra med medelmåttiga skolframgångar och att detta bidrar till att de manliga eleverna tror att det ordnar sig. Att "softa och ta det lugnt" förknippas med "att vara en cool kille". Dessutom, menar Nordberg, får pojkarna mer uppskattning för det de gör på sin fritid och de kan genom sportaktiviteter, spelande i rockband, mekande med bilar och så vidare få en social position och uppnå social prestige. Flickor däremot är mer beroende av sina skolprestationer för att få social uppskattning, och det framkommer i Nordbergs intervjuer att för flickorna är det viktigt med inordning och att vara socialt smidig medan det för pojkarna är mer åtråvärt att vara modig och våga utsätta sig för risker. Marie Nordberg, "Barns och ungas livsvillkor och identitetsskapande. Om kön, sociala ordningar och pojkars maskulinitetsskapande praktiker", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, Skolverket, Stockholm, rapport 287, 2006, s. 25. Ann-Katrin Jakobsson kommer i sin undersökning om motivation och inlärning fram till att de kvinnliga eleverna använde fler inlärningsstrategier än de manliga. Framför allt handlade det om att flickorna nyttjade skrivandet i större utsträckning och att deras inlärningsstrategier var mer genomtänkta. De kunde dessutom argumentera för dem. De diskuterade även undervisningen och proven mer med varandra än de manliga eleverna. Detta kan man tänka påverkade betygen i en positiv riktning. Ann-Katrin Jakobsson, *Motivation och*

prestera väl i skolarbetet men samtidigt tycktes det inte råda någon betyghets i klassen. Det verkade vara normaliserat att bedömningar var nödvändiga för att utbildningssystemet skulle fungera och statusen av den utbildning de gick på var dessutom avhängig att bedömningar förekom frekvent.

Selektionen i antagningen

Selektionen via antagningssystemet, i ett meritokratiskt utbildningssystem som det svenska, är av stor betydelse för olika elitutbildningars alstring av utbildningskapital. Intervjuerna underströk den vikt som selektionen i antagningen hade för individers utbildningsval.

Merparten av de intervjuade hade, som ovan nämnts, mycket höga betyg och högskoleprovpoäng, vilket gjorde att de i stort sett kunde välja vilken utbildning som helst i högskolan. Frågan var om de hade valt mellan olika utbildningar och i så fall mellan vilka?

Några olika principer framkom i intervjuerna för vad som hade styrt val av utbildningsväg. I flera fall sammanföll dessa. En utgångspunkt som studenterna hade haft var att det skulle vara en elitutbildning. En annan var att platsen där utbildningen var belägen hade betydelse. För flera av de intervjuade var det viktigt att få hamna i Stockholm. Det hade för vissa också handlat om att komma in på en specifik utbildning eller en utbildning inom ett avgränsat ämnesområde. Svårigheten att komma in på utbildningen framstod som central för utbildningsvalen. Detta innebar att valet kunde stå mellan två elitutbildningar med väldigt olika ämnesinnehåll. Lars som gick på civilekonomprogrammet berättade följande:

Lars: [...] Jag hade inte tänkt tanken att söka KI eller sådär, som ungefär alla mina medstudenter, Handels är väldigt befolkat av folk som säger "ja, jag kom inte in på KI, så nu läser jag till ekonom istället". Jag vet inte, min pappa är läkare och jag har verkligen aldrig känt nån dragning åt det hållet, jag vet inte, det finns många som läser medicin för att deras pappor också är läkare, eller mammor för den delen, men jag har liksom aldrig, äsch, jag vet inte, min pappa pluggade när jag var rätt liten, eller han pluggade långt efter jag var född, till att jag var typ femton, så att jag kan tänka mig att jag har fått en lite annan syn på det, än folk som har haft vuxna föräldrar som har jobbat som läkare.

Även Johan framhöll betydelsen av utbildningens och lärosätets status. Innan han valde teknisk fysik på Kungliga Tekniska högskolan läste han på juristutbildningen i Lund. Så här resonerade han om bytet av utbildningsväg:

inlämning ur genusperspektiv. En studie av gymnasieelever på teoretiska linjer/program, Göteborgs universitet, Göteborg, 2000, s. 204–205.

Johan: [...] Och vi kan till och med säga så här att hade jag bara gjort lumpen hade jag fortsatt den [juristutbildningen] rakt igenom, för att livet i Lund var helt fantastiskt, dels studierna och dels livet runt omkring, men det som gjorde att jag ändrade var att jag sökte vidare till reservofficer och kom in där och la ner tid där och sen var jag utomlands ett halvår.

Ida: Var då?

Johan: Jag bodde i Moskva, och då hade jag varit borta så länge ifrån studierna i Lund, så jag kände att komma ner dit igen det är inte kul, alla kompisar har lämnat, det är inte alls samma grej för mig, utan jag vill till Stockholm och då kände jag att jag testar på något helt nytt och det ska ligga mer inom den ramen vad jag vill jobba med, så var det någon civilingenjörsutbildning. [...] och som jag ser det, vad man läser spelar inte så stor roll, utan det som spelar roll är statusen på utbildningen. [...] varför jag valde teknisk fysik sen var, det var två saker som spelade in, det var en blandning mellan att, just då när jag sökte var det den utbildning som hade högst betyg att komma in på, på KTH.

Ida: Vad låg det på, kommer du ihåg det?

Johan: 4,8. Och den hade rykte också att vara den svåraste och det var det som avgjorde mitt val.

Ida: Därför att det var en utmaning då? [...]

Johan: Som jag ser det så, jag tror inte att jag kommer utnyttja de faktiska kunskaperna jag lär mig, utan jag kommer utnyttja studiesystemet, att man har lärt sig tänka på ett speciellt sätt [...] Det är det som är viktigt med min utbildning. Man ska ha svart på vitt att man har en akademisk utbildning, sen vad den är inriktad på, så länge jag vet att det är ett seriöst ämne, så tror jag det spelar [en] viktigare roll [...] Man får en stämpel på sig, vad man är för typ av människa, att man har läst civilingenjörsutbildning och den stämpeln sätts ju på, hur svårt det är, vilka andra människor det är som läser där, vilken typ av människor det är som söker sig dit.

Valter som hade valt läkarutbildningen på Karolinska Institutet formulerade sig så här:

Valter: [...] Och just också att det var en prestigefull utbildning, att det var 20,0 och komma in, det kändes bra tyckte jag på nåt märkligt sätt. Liksom Handels också är en prestigefull utbildning, det känns, det här måste ju ändå vara bra.

Valter hade valt en forskarinriktad variant på läkarutbildningen eftersom han ansåg att denna var den svåraste att komma in på. Han hade redan kommit in via betyg på den "vanliga" läkarutbildningen men valde att vistas i Ryssland under några år och sedan söka till den, som han ansåg, absolut svåraste utbildningen.

Ida: Har du gjort högskoleprov?

Valter: En gång. Fast jag har aldrig behövt använda det.

Ida: Du har kommit in på...

UTBILDNINGSKAPITAL

Valter: Ja, betyg och så. Och nu på läkarlinjens så, dom har ju olika intagning på KI. Dom har ju ett betygsintag och ett intag på högskoleprov plus intelligenstest plus intervju. Och sedan har dom tolv platser per år, inte varje halvår utan per år, som är forskarinriktad läkarutbildning. Högskoleprov plus betyg plus IQ-test plus intervjuer och sedan kommer man in. Och den sökte jag då. I och med att det var den svåraste att komma in på. Och kom in på den.

Ida: Första gången du sökte? Du hade bara sökt en gång.

Valter: Ja det har jag gjort. Alltså jag sökte KI på mina betyg när jag gick ut gymnasiet, då visste jag inte att jag skulle komma in på den lumpenutbildningen, tolkskolan. Då kom jag in så då hade jag en plats. Den får man ju behålla under sin lumpenutbildning i och med att staten tvingar att göra nånting som du inte kan råda över. Så jag hade kvar den [platsen på läkarutbildningen] ett år. Sen så valde jag att åka till Ryssland. Då försvann den. Jag hade ett val, antingen kunde jag börja på läkarutbildningen, i och med att det är 20,0 så kan man ju bli bortlottad numer. Så jag tänkte, antingen börjar jag, eller så slänger jag bort platsen och åker till Ryssland. Jag tänkte att jag kommer aldrig att få igen chansen att få jobb på ambassaden. Den kommer ju aldrig att komma igen.

Dessutom poängterade Valter att den forskarinriktade varianten på läkarutbildningen innehöll fler poäng per termin, de hade kvällsundervisning och de var tvungna att forska på somrarna. Han ansåg att det var ännu tuffare studietempo än på den ordinarie läkarutbildningen.

Elevintervjuerna visade också att selektionen via antagningen tilldelades mycket stor vikt vid val av utbildning. Att vara uppdaterad om de olika högskoleutbildningarnas antagningspoäng var något som uppehöll eleverna. Karin visste precis vad som krävdes för att komma in på sjukgymnastutbildningen, "1,8 var det på våren men 1,4 på högskoleprovet. Så det ska jag väl klara tycker jag". Karin började redan under sitt första gymnasieår att ha uppsikt över antagningspoäng till olika högskoleutbildningar. Flera av de intervjuade var även inne på att göra högskoleprovet för att försöka öka sin konkurrenskraft ytterligare.

Sammanfattningsvis kan sägas att de intervjuade eleverna och studenterna värdesatte en selektiv antagningsprocess. Endast utbildningar som var svåra att komma in på ansåg man vara mödan värd att investera i.

Studierna på elitutbildningar

Hur var undervisningen upplagd? Vilka studietekniker utvecklade studenterna och eleverna? Hur tyckte de att kursadministrationen fungerar? Var det svårt att förstå vad som krävdes för att klara examinationerna? Var de nöjda med sin utbildning? Förmedling och alstring av utbildningskapital på elitutbildningar ses nedan i ljuset av innehållet i utbildningen.

Stark identitetsformering

Gemensamt för de valda utbildningarna, såväl högskoleutbildningarna som gymnasieutbildningarna, var att de verkade formera starka identiteter. Det vill säga att eleverna och studenterna blev NV-elever, KI-studenter, KTH-studenter, Handelsstudenter och så vidare. Detta hängde delvis samman med att de hade mycket undervisning och därmed befann sig i en formerande utbildningskultur stora delar av sin tid. Man skulle kunna uttrycka det som att dessa identiteter var förkroppsligat utbildningskapital. Så här beskrev Valter på läkarutbildningen det:

Ida: Du sa när man har blivit KI-student, vad innebär det?

Valter: Det handlar om en säkerhet man lär sig hitta i dom här lokalerna, när man börjar förstå att professorerna inte är elaka och förstå också hur det fungerar själva systemet. Att man lär sig att plugga bättre, man lär sig att hitta i böckerna, förstå hur föreläsningarna och seminarierna hänger ihop, vad man ska kunna på duggorna och så vidare.

Det handlade också om att man från högskolans sida investerade mycket i att studenterna skulle få en känsla för sin utbildning och sitt lärosäte. Kerstin, som läste läkarutbildningen på Karolinska Institutet, berättade:

Kerstin: [...]vi fick gå på kollo och vi får ryggsäckar och det är olika, det är så uppmärksammat hela tiden, så att det känns som att de måste ta hand [om studenterna] och att det är bra här, för att det inte ska se ut som, alltså att det inte ska bli något dåligt rykte om Karolinska som är så högt värderat. [...] de peppar ju en ganska mycket. Det är ju väldigt mycket så att i början så har man ju de här introduktionsföreläsningarna och rektorn kommer och säger att "ni är en skara mycket speciella personer och Karolinska är väldigt stolta och ni ska bära det här och ni ska..." så, och sen så med jämna mellanrum så har de olika seminarier och så där för studenter och olika föreläsningar, de tar hit folk och så bjuder de på snittar och champagne [...].

De skolor som de intervjuade eleverna och studenterna läste vid är kända. Karolinska Institutet utser Nobelpristagare i medicin, Handelshögskolan i Stockholm och Kungliga Tekniska högskolan förknippas med ledande positioner inom svenskt näringsliv och de anses vara de bästa lärosätena i landet inom sitt område. De objektiva villkoren för en stark identitetsformering var med andra ord goda och det rådde ingen tvekan om att det för de intervjuade var positivt laddat att förknippas med sina lärosäten och val av utbildningar. Omvänt gäller att lärosätena bygger sin ställning på att de som läser där lyckas i sitt kommande arbetsliv och därför påpekas det gärna av skolorna vilka förväntningar som ställs på dem som tagit sig dit.

Tydlig utbildningsstruktur och organisation

Utmärkande för samtliga undersökta elitutbildningar var att undervisningen var förhållandevis uppstyrd och mycket välorganiserad. På vissa av de undersökta elitutbildningarna var utmaningen inte så mycket att ta sig igenom utbildningen som att ta sig in på den. Detta gällde exempelvis läkarutbildningen. Nålsöгат att passera är att bli antagen, väl inne på utbildningen, menade Valter, lärde sig de allra flesta vad som krävdes för att klara av studierna. I undervisningen definierades klart och tydligt vad som krävdes via ett så kallat core curriculum där det fanns detaljerade anvisningar om vad som ingick i kursens olika delmoment.

Valter: Det är alltid så, core curriculum. Kursen i fysiologi är uppdelad, första avsnittet är lika med första duggan, det är då hjärta och cirkulation och muskel, det är första avsnittet. Det är muskler en tredjedel, cirkulation en tredjedel och hjärta en tredjedel. Då har dom, föreläsarna, dom vet precis, alltså det är uppdelat, det står också i schemat, muskel 1, muskel 2, då står det på dugganvisningarna okej, det var muskel 1, då kan man dra ett streck där, muskel 2, då var det klart. Nästa föreläsning cirkulation 1, cirkulation 2. Då var det klart. Låt säga att det är då åtta föreläsningar, då har dom täckt in det där. Och ofta står föreläsaren med core curriculumet och säger "har jag glömt nånting" och så kollar dom igenom core curriculum sådär "ja just det, jag skulle säga det där också" och så lägger dom ner det och så berättar dom det. Så att dom vill täcka av hela core curriculum.

[...]

Valter: Man vet exakt vad man ska kunna. Och på termin ett så är det sidhänvisningar till varje, det är precis som, ja det är inget fritt så utan på KI är allting oerhört uppstyrt, vilket är skönt tycker jag i alla fall som student. För annars är det svårt att veta, att sovra i det här stora materialet. Oftast är det upplagt så att man läser en kurs, som den här första kursen då i cellbiologi och molekylärbiologi, har man ett antal böcker, då tror man, men hur ska jag kunna läsa hela den här boken, och hela den här, men sen är det upplagt så att man läser kanske sidan 130–200 på den lilla biten, och så hoppar man, och sen när man är klar så har man läst hela boken utan att man visste om det själv.

Den mycket strukturerade undervisningen utgjorde alltså en grundförutsättning för att studenterna skulle kunna ta till sig ett mycket omfattande stoff på kort tid. Dessutom var allting runt undervisningen mycket välorganiserat. All information om kursernas syfte, innehåll, litteratur och så vidare fanns tillgänglig långt innan studenterna började och utmärkande för de elitutbildningar som mina informanter gick på var att det var ordning och reda på undervisningsadministrationen, vilket signalerade seriositet, effektivitet och professionalitet. Studenterna kände att de blev tagna på allvar, att det satsades på dem och att de var utvalda. Detta påverkade givetvis utbildningens status, eller annorlunda uttryckt, dess alstring av utbildningskapital.

Valter: [...] allting finns på internet. Det är väldigt bra hemsidor på KI. Läkarlinjen har sin egen hemsida under KI/utbildning. Man går till KI/utbildning sen går man till läkarutbildningen sen har varje termin sin egen hemsida också [...]. Det är väldigt mycket ordning och reda. Centralt från KI får man när man börjar en studiehandbok. Den kommer ut en gång om året och det är en tjock bok, det finns alla telefonnummer, alla mejladresser allting, ja studievägledare, rektorer allt sånt där men också sen för varje kurs. Och då finns det syfte och mål med varje kurs det finns kursansvarig, kurssekreterare om man vill ställa frågor vad som kommer ingå där. [...] Och schemat får man också i pappersform när man börjar på uppropet. Och man får också ett mejl, så fort det är en förändring i schemat så får man mejl, till mig personligen för alla elever eller studenter har ju en mejladress. Dom har hela termin tre då så skickar dom ut ett massutskick. Så fort det är en ändring eller tillägg eller så kommer det.

Ida: Så det är sällan dubbelbokningar och...

Valter: Jag har aldrig varit med om det.

Ida: Eller att någon blir sjuk och ni står där vid föreläsningssalen och det kommer ingen...

Valter: Nej, nej. Aldrig varit med om och aldrig hört heller.

Ida: Och det är naturligtvis bra.

Valter: Ja och det är just den känslan man har att allting är oerhört välstrukturerat och det finns ju också en studentservice som är öppen hela dagarna som ligger precis där våra föreläsningssalar är, den kallas Lyktan, där kan man fråga alla möjliga frågor och man kan få sina studieintyg utdragna på en gång och få passerkort på två minuter.

De intervjuade studenterna menade att det inte fanns särskilt mycket valfrihet på de olika utbildningarna utan de flesta kurserna var obligatoriska. Men de såg inte detta som något problem utan verkade vara fullt införstådda med att den typ av utbildning som de hade valt krävde att mycket kunskap under kort tid skulle läras in och att detta gjorde det svårt att ha mycket valfrihet i systemet. Kerstin på läkarutbildningen menade att med mer valfrihet i systemet skulle alternativet vara att ha en längre utbildning, vilket hon inte uppfattade som särskilt attraktivt.

Ida: Jag har förstått att ni inte har så mycket valfrihet så där? Inte så mycket kurser ni kan välja. Vad tycker du om det? Eller har du tänkt på det?

Kerstin: Det är inte så mycket, jag har inte tänkt på det så mycket. Vi ska ju ha valfria perioder nu i fyra veckor och det känns som att, ja det kunde vara mer egentligen, det kunde vara mer, men det är ändå så mycket som ska in så att det är lika bra att...

Ida: ... bara köra.

Kerstin: Skulle jag välja mellan att ha sex års utbildning med mer valfrihet, så...

UTBILDNINGSKAPITAL

Överlag uttryckte flertalet av studenterna att de var nöjda med undervisningen och sin utbildning. Den positiva erfarenheten att man lärde sig mycket på kort tid beskrev Valter så här:

Valter: [...] för det man känner tycker jag framförallt på KI, på läkarlinjen tycker jag att inlärningskurvan är väldigt brant. Det händer väldigt mycket. Efter bara två veckor på läkarlinjen känner man, oh shit, vad mycket jag kan. Jag förstår hur hela kroppen fungerar vilket man ju inte gör men man har den känslan att, man går från noll till hundra på väldigt kort tid alltså. Och det är väldigt mycket information som bakas in på något sätt i huvudet. Och det var kul [...].

Den uppstyrda undervisningen i kombination med en väl fungerande kursadministration ledde till vad studenterna uppfattade som effektiva och innehållsrika studier.

Smidig övergång från naturvetenskaplig gymnasieutbildning

Valter som gick det naturvetenskapliga programmet på gymnasiet menade att övergången till läkarutbildningen inte hade varit särskilt drastisk utan att det snarare hade känts som en fortsättning på gymnasiet.²³¹ Det naturvetenskapliga programmet hade lagt grunden och fungerade som en god inskolning till vad som krävdes på en elitutbildning som läkarutbildningen.

Ida: Mötet med utbildningen. Hur kändes det att komma hit första gången?

Valter: Alltså det kändes faktiskt ovanligt likt gymnasiet. Jag kände igen mig från gymnasiet, man hade sitt block och så satt man och skrev.

Ida: Och så gick man hem och läste?

Valter: Och så gick man hem och läste. Och man läser inte riktigt vad man känner för utan man läser dom sidorna. Det är väldigt uppstakat och det står ju precis här vad jag ska läsa. Det är inte så här "inhämta kunskap om", det finns inga sådana termer utan det är "enzymstegen 1, 2, 3" "metabolismen här

²³¹ Liknande resultat kommer Ewa Andersson och Tomas Grysell fram till, framför allt i intervjuer med studenter på civilingenjörsutbildningen teknisk fysik. Andersson och Grysell framhåller att den utbildning som studenterna möter i mångt och mycket påminner om gymnasieutbildningen (naturvetenskaplig och teknisk utbildning som de allra flesta gått) med prov, fmgadigt betygssystem och parallella ämnesstudier. Ewa Andersson & Tomas Grysell, *Nöjd, klar och duktig. Studenter på fem utbildningar om studieförframgång*, Umeå universitet, Umeå, 2002, s. 83–100. I en rapport från högskoleverket kontrasteras övergången från vissa yrkesprogram till högskolan med hur övergången från det naturvetenskapliga programmet ser ut. För det naturvetenskapliga programmet gällde att år 1996 studerade ungefär två tredjedelar vid högskola drygt ett år efter att de avslutat sina gymnasiala studier (detta avser samtliga avgångna elever i landet med slutbetyg från gymnasieskolan vårterminen 1995). Från byggnads-, fordons-, hantverks- och livsmedelsprogrammen hade endast sammanlagt fem personer gått vidare med högre studier år 1996. Högskoleverket, *Vad hände sedan? Avnämarna av gymnasieskolan och av högskolans grundutbildning*, Högskoleverkets rapportserie 1997:7 R, Högskoleverket, Stockholm, 1997, s. 8.

bla bla bla". Alltså det är väldigt enkelt, det går att pricka av i kanten, när man prickat av dom så kan man det förhoppningsvis. Sen kanske man missar något för att man inte har förstått konceptet men...

Ida: Men hur kändes mötet då?

Valter: Roligt, alltså jag trivdes jättebra.

De intervjuade eleverna, som alla gick det naturvetenskapliga programmet i Uppsala, förstärkte bilden av att dessa gymnasiala studier förberedde väl för studier på elitutbildningar i högskolan. I elevintervjuerna blev det tydligt att satsningen på skolan innebar att tiden utnyttjades effektivt, vilket i sin tur gjorde att de tvingades klara att organisera sina studier och sin fritid. Att mycket handlade om att utnyttja tiden på bästa sätt genomsyrade hur eleverna såg på olika undervisningsmetoder. Grupparbeten, menade Ulrika, var slöseri med tid.

Ulrika: Därför att det blir alltid så att nu ska vi ha ett grupparbete, tar du det här så tar jag det här, så sitter man hemma och skriver ihop det. Man behöver lägga ner mycket mer energi för att lära sig samma sak. I ett grupparbete måste jag lägga ner en massa energi på att lära mig det här eller för att sätta ihop det här arbetet. Sen lär man sig aldrig särskilt bra vad de andra gjort. Man lyssnar och får ett hum om det, men man lär sig mycket bättre om det är genomgång på tavlan man lär sig mer framför allt, mycket mer. Det man lär sig på grupparbeten är ju att lära sig fakta och så, gå till biblioteket och använda Internet, och det är väl bra på det sättet men i grupparbeten är det väl tänkt att man ska lära sig samarbeta, det gör vi faktiskt inte. Det tar så himla lång tid. Ska man sitta tillsammans och skriva nånting, det tar fruktansvärt lång tid. Man säger: du tar det här, jag tar det här. Så sätter vi ihop det i slutändan.

Genomgångar, ansåg Ulrika, sparade inte bara tid utan gav även en bredare kunskap. I stället för att lära sig mycket om något specifikt, som Ulrika menade var fallet vid grupparbeten, erbjöd genomgångar med läraren en bredare kunskapsbas. Eftersom det handlade om att på kort tid lära sig mycket var det en fördel om läraren, som satt inne med kunskaperna, effektivt gick igenom det som skulle läras in. En bra lärare menade flera av eleverna var någon som hade gedigna ämneskunskaper. En läraregenskap som blir viktig när kunskapsmassan är omfattande och tiden knapp.

Eleverna fick sällan oförberedda läxförhör utan de utvärderingar av deras kunskaper som gjordes var i form av stora inplanerade prov. Undervisningen byggde således också, liksom föräldrarnas inställning till barnens skolarbete, på principen att man litade på att eleverna tog sitt ansvar och klarade av att planera sina studier på egen hand. Undervisningen liknade således upplägget i högskolan.

Den nära kopplingen mellan den naturvetenskapliga utbildningen på gymnasiet och ansedda högskoleutbildningar alstrar och förmedlar utbildningskapital i två riktningar. Den gymnasiala naturvetenskapliga utbildningen

erhåller värde genom att den förbereder för prestigeutbildningar i högskolan, och elitutbildningarna i högskolan genererar utbildningskapital genom att rekrytera elever som gått naturvetenskaplig gymnasial utbildning. Den smidiga övergången mellan gymnasiet och elitutbildningar i högskolan är av betydelse både för kungsvägen i gymnasieskolan och för flertalet av högskolans elitutbildningar.²³² Att mötet med högskolan blev smidigt handlade om att studenternas sociala bakgrund och tidigare skolinvesteringar matchade väl med de krav som ställdes på dem inom elitutbildningarna i högskolan.²³³

Särskiljande via matematiken

Johan beskrev skillnaden mellan läkarutbildningen och civilingenjörsutbildningen i teknisk fysik med att på den senare fanns avancerade matematikkurser som ansågs vara mycket svåra att klara. Svårigheten med denna utbildning låg således inte främst i att ta sig in på utbildningen, utan snarare i att ta sig genom den. Johan gjorde skillnad på kurser som krävde en stor arbetsinsats och dem som man förvisso var tvungen att arbeta hårt för men där detta inte var tillräckligt eftersom de var så svåra att det dessutom krävdes att man hade stor fallenhet för matematik.

Johan: Det finns kurser som kräver en oerhört stor arbetsinsats, rent tidsmässigt, men som de flesta, om man tar de flesta studenter i Sverige, hade klarat av för det gäller bara att verkligen lägga in kraft. Det är typiskt sådana programmeringskurser, som man kan sitta hur länge som helst, men man kommer ändå någonstans. Så de är ju svåra på så sätt. De som är svåra rent teoretiskt, att det är inte alla som klarar de kurserna verkligen, hur mycket man än försöker, det är nog tyngre matematikkurser, jag håller på med en nu som heter fysikens matematiska metoder och det är det svåraste vi kommit i matematik än så länge, och det är mer en sån att där måste man, dels mycket arbetsinsats om man inte är jättesmart och dels så är det svårt, det kräver en god grund för att klara.

De svåra matematikkurserna var viktiga för utbildningens legitimitet. Utan dem skulle förmodligen inte teknisk fysik vara den mest ansedda bland civilingenjörsutbildningarna.²³⁴ Av de utbildningar som jag valde var teknisk fysik

²³² Om det naturvetenskapliga programmet som skolans kungsväg, se Donald Broady & Mikael Börjesson, "En social karta över gymnasieskolan", s. 90–99 i *Ord&Bild*, nr 3–4, 2006.

²³³ Mats Trondman visar hur mötet med högskolan ter sig när det sociala ursprunget inte är i samklang med den kultur som odlas i högskolevärlden. Resultatet blir vad Bourdieu skulle benämna en "kluven habitus", där man inte känner sig hemma vare sig i den kultur man kommer från eller den man har sökt sig till. Mats Trondman, *Bilden av en klassresa. Sexton arbetarklassbarn på väg till och i högskolan*, Carlsson, Stockholm, 1993.

²³⁴ I en enkät och i intervjuer med studenter på teknisk fysik som Ewa Andersson och Tomas Grysell genomfört framkom att studenterna i stor utsträckning likställde uppnådda betygsresultat på tentamina med att vara en lyckad eller misslyckad student. Ewa Andersson &

den som i störst utsträckning dominerades numerärt av manliga studenter²³⁵, vilket bör förstås i relation till den matematiktäta undervisningen. Matematik har socialt sett manliga konnotationer, vilket med all sannolikhet påverkar en utbildning som delvis bygger sin ställning på svår matematik. Matematikkursernas distinktionsvärde beskrev Johan på följande vis:

Ida: Vilka mer tunga utbildningar på KTH finns det? Anses det vara...? Vilka konkurrerar ni med?

Johan: Då tror jag, om man tar tunga alltså teoretiskt, det är svårt att tillgodogöra sig kurserna? Elektro har rätt, om man tar mattekurserna i början så läser man väldigt mycket lika mattekurser speciellt på KTH, men det är just att vi har en till två poäng mer i varje mattekurs på samma tid, än alla andra, utom eventuellt elektro, jag tror att de har samma mattekurser som vi, och sen har vi väldigt svåra teoretiska kurser, nu talar vi bara om grundblocket [...].

Ida: Men det är de här extra mattepoängen som gör att den är extra tung eller inte så att säga?

Johan: Ja, det kan jag tänka mig, och att vi ofta har våra egna föreläsare, på andra kurser beskriver de, i och med att vi läser en poäng mer liksom, ser vår kurs lite annorlunda ut, likadant nu håller de på att lägga om hela matteutbildningen, alla läser matte 1, matte 2, matte 3 och så vidare, KTH gemensamt, alla läser likadant, utom fysik, jag vet inte, det kan vara någon annan som inte hakar på där, men fysik har kvar sina gamla kurser och det gör att de andra tentorna, de andra som skriver tentor, de skriver, det är några professorer tillsammans som skriver ihop en tenta, och så är det meningen då att alla utbildningar ska skriva den, medan på fysik så har vi då vår egen professor, han skriver en egen tenta och det är min uppfattning, den kan jag inte säga generellt det är bara hur jag tycker och några kompisar, har man en professor som skriver en tenta själv gentemot om man har några professorer tillsammans så blir tentan som en professor som har skrivit själv mycket svårare, för ofta så tänker, de lägger in klurigheter, det gör de ju alltid, och så tänker de att "bara man tänker på den här grejen så löser man talet" och då om det är några professorer tillsammans så kanske de hejdar varandra "tänker man på det så löser man talet" och någon annan säger "men det hade ju inte ens jag kommit på" och så jämnar det ut sig lite så.

Ida: Varför har det blivit annorlunda tror du då, på er utbildning?

Johan: Jag vet inte, jag tror vår utbildning kräver mest matematik, alltså den kräver mer gedigen utbildning, dels för att man vill särskilja sig, på nåt sätt tycks det vara lite status att veta att det är lite svårare här, att läsa fysik...

Tomas Grysell, *Nöjd, klar och duktig. Studenter på fem utbildningar om studieframgång*, Umeå universitet, Umeå, 2002, s. 91–95.

²³⁵ Donald Broady, Mikael Börjesson & Mikael Palme, "Det svenska högskolefältet under 1990-talet. Den sociala rekryteringen och konkurrensen mellan lärosätena", s. 13–47 och s. 135–154 i Thomas Furusten (ed.), *Perspektiv på högskolan i ett förändrat Sverige*, Högskoleverket, Stockholm, 2002, s. 12. Margot Bengtsson visar att den manliga dominansen på teknisk fysik bland annat uttrycks i att de manliga studenterna ser utbildningen som ett mandomsprov. Margot Bengtsson, *Tid, rum, kön och identitet. Om föräldraidentifikationens omvandlingar 1959–1993*, Studentlitteratur, Lund, 2001, s. 202–205.

UTBILDNINGSKAPITAL

Ida: Och det vet man liksom, det visste du när du sökte?

Johan: Ja, absolut.

Också de intervjuade gymnasieeleverna gjorde skillnad på avancerade kurser i matematik och fysik som de ansåg vara väldigt krävande, och de tyckte även att det var för lite tid avsatt för de avancerade kurserna. De uppfattade det som att de plötsligt skulle klara det mesta på egen hand, vilket inte alltid var så lätt. Eftersom i stort sett samtliga av de intervjuade eleverna satsade på höga betyg tog förstås studerandet mycket tid i anspråk. Hur mycket tid lade eleverna egentligen ner på skolarbetet?

Alla ämnen uppfattas inte som pluggämnen. Anna gjorde följande uppdelning mellan pluggämnen och förståelseämnen:

Anna: Det är min inringning av pluggämnen, det är ämnen som inte är svåra, som jag bara behöver lägga ner tid på. Det är så mycket fakta. Till dom hör biologi, det är nog mest biologi, tror jag, eventuellt fysik också, det är ju lite förståelse också men det brukar inte vara så svårt, Fysik B är en så stor kurs, det är så mycket plugg. Om man ska vara riktigt ordentlig, så får man liksom räkna 4 timmar i veckan minst, bara sitta och räkna exklusive de sidor man ska läsa. Det blir kanske 5 timmar i veckan, det är en hel del på en kurs. Förståelseämnen är matte, det läser jag inte längre. Fysik till viss del, kemi är nog ett pluggämne, det är det. Kemi är för mig inte logiskt. Svenska är inte plugg, journalistik är inte plugg, samhällskunskap är plugg, historia har jag inte, men det är också plugg, språk är plugg, överlag har jag nog valt bort pluggämnen.

Till detta ska läggas att det fanns en värdehierarki där de ämnen som Anna kallade förståelseämnen värderades högre än pluggämnen. Detta sades inte rakt ut men förhållningssättet genomsyrade bland annat inställningen till vissa pluggämnen. Främmande språk, som av eleverna ansågs vara ett sådant ämne, sågs inte med blida ögon. Några hade valt bort sitt andraspråk (B-språk) som uppfattades som tråkigt och pluggigt. Matematik stod i opposition till pluggämnen och lite tillspetsat kan sägas att citatet ovan illustrerar uppfattningen att antingen fattar man den svåra matematiken eller också inte.

Matematikens roll i alstrandet av utbildningskapital var uppenbar. Dels hade matematikkurserna inom en utbildning mer status än andra kurser, dels hade matematiktunga utbildningar mer prestige än andra.

Nedtonade självstudier och effektivitet i studieteknik

Det visade sig att gymnasieeleverna tonade ner omfattningen av den tid de använde till självstudier. När jag frågade dem hur mycket tid de lade ner på studier under veckorna och helgerna var den första reaktionen att de borde plugga mer, eller att de inte studerade särskilt mycket hemma. När jag presade dem något framkom dock att de ägnade mycket tid åt studier dels på

kvällar, dels under helger. Nedan ett citat från intervjun med Ulrika som gick det naturvetenskapliga programmet.

Ida: Hur mycket tid lägger du ner ungefär på läsläsning?

Ulrika: Jag lägger inte ner så mycket tid faktiskt. Jag är lite den typen som panikpluggar ett par dagar innan, verkligen. Har vi labbrapport till tisdag så gör jag det på måndag kväll. Det är lite så det har degraderat. Jag var lite bättre på det förut i ettan, tvåan, när man var ambitiös, det var lite mer planering.

Ida: Du läser inte varje dag?

Ulrika: Jo, jag har nånting att göra varje dag [...]. Jag är sån att har jag inget jag måste göra tills imorgon då gör jag inget heller, det är lite så. Så därför blir det alltid så att allting hamnar i sista stund. Därför har jag oftast någonting jag måste göra tills imorgon. Oj, jag hade en svenskaredovisning jag ska ha imorgon, hoppсан, det måste jag fixa nu, sådär liksom. Det är nästan alltid nånting.

Ida: Det är någon timme alltså?

Ulrika: Ja, ja. Jag sitter oftast mellan, vi kăkar oftast vid femtiden, så mellan sex till åtta i alla fall, varje dag.

Ida: Och på helgen, läser du nåt då?

Ulrika: Ja, på söndagar. Ja, prov och så, det krăvs lite tid, det är väldigt skönt att göra arbeten, jag kan inte göra arbeten på kvällarna, två, tre timmar är för lite. Ska man skriva nåt så behöver man ett stort block för att verkligen få ihop nånting. Annars blir det så struttigt, det blir ingenting, tycker jag.

Ida: Men lördagen försöker du vara ledig då?

Ulrika: Lördag? Nej, jag pallar inte att plugga hela helgen. Det går bara inte. Det har jag faktisk aldrig gjort oavsett. Jag var ganska ambitiös i tvåan och ettan men jag har aldrig pluggat på lördagar. Fredag, lördag där går min gräns, faktiskt.

Ida: Är det här maxtid du lägger ner på skolan, har du någon pott att ta av?

Ulrika: Jag vet inte om jag orkar det. Jag är ganska slutkörd faktiskt.

Idealet som rådde var att det var eftersträvansvärt att nå toppresultat utan att behöva plugga alltför mycket.²³⁶ Briljans hängde samman med att snabbt förstå. Citatet nedan kommer från samtalet med Ola.

Ida: Hur mycket läste du då?

²³⁶ Eleverna litade på att de hade förmågan att prestera väl och om de inte gjorde det fanns en förklaring till varför de inte nått toppresultat. Göran Ahrne, Hedvig Ekerwald och Håkon Leiufrud benämner den självständiga hållning till utbildningssystemet som mina informanter visar prov på det "intellektuella självförtroendet", vilket hemmet har förmedlat. Göran Ahrne, Hedvig Ekerwald & Håkon Leiufrud, *Klassamhällets förändring*, Arkiv, Lund, 1992 [1985], s. 80. Else-Marie Staberg menar att bland elever på det naturvetenskapliga programmet "finns en tendens att likställa 'jätteskäript' med förmågan att lära sig mycket på kort tid. Eleverna skolas in i att lära sig så snabbt och effektivt som möjligt". Else-Marie Staberg, "Att gå den naturvetenskapliga vägen. Röster från gymnasieskolan", s. 33–52 i Gudrun Nordborg (ed.), *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997, s. 41.

UTBILDNINGSKAPITAL

Ola: I ettan läste jag kanske i snitt 50 minuter inför varje prov.

Ida: Inte mer?

Ola: Nej.

Ida: Så du pluggade inte så mycket på kvällar?

Ola: Nej absolut inte. Jag pluggade ofta dagen före.

Ida: Och inte på helgen?

Ola: Nej absolut inte, helgen var borta helt. På helgen ska man ju roa sig. Jag har alltid haft tid för sociala grejer. Det är aldrig så att jag sagt nej till nåt för att jag ska vara hemma och plugga eller så för att jag, jag tycker inte att det är värt det.

Ida: Hur mycket läser du nu [...] då?

Ola: Nu läser jag i princip två minuter, nej men jag läser ingenting faktiskt. Det beror på. Jag kanske läser igenom någonting nån gång liksom men ofta inte ens det.

Ida: Men du är på lektionerna?

Ola: Ja, precis. Och ofta inför proven så kan jag det som jag snappat upp på lektionerna. Inför kemin och fysiken, de avslutningsproven så läste jag inte ett ord och fick VG i slutbetyg. Vilket naturligtvis är en bragd.

Flera av gymnasieeleverna framhöll att de önskade vara mer planerade i sina studier. Det framgick att en viktig ingrediens i skolningen handlade om att hantera den press på prestationer som hela tiden var närvarande. I denna process var planering, organisation och disciplinering nyckelord. En önskan fanns om att bli bättre på att planera sin tid, att exempelvis börja plugga tidigare till prov.²³⁷

Anna: Jag känner nog att jag ger järnet, men jag skulle nog kunna göra det på ett mer, mer ordentligt, mer planerat. Mer: Anna, du kan ju faktiskt jobba lite på håltimmarna, du kan jobba när du kommer hem från skolan, du behöver inte göra allt på helgerna, du behöver inte skjuta upp det. Om jag var ordentlig och va så, nu ska jag plugga som man ska, då hade jag ju säkert klarat att få, då hade det blivit mer, då hade det blivit bättre.

²³⁷ På denna punkt finns en markant skillnad i förhållningssättet till att plugga mellan de elever jag intervjuade och de kvinnliga elever med arbetarklassbakgrund som Inger Berggren har intervjuat. Berggren visar hur arbetarklasseleverna tog aktivt avstånd till "pluggisarna" och till att "plugga". De valde praktiska gymnasieprogram för att det tedde sig mindre riskfyllt när det gällde att få ett arbete efter gymnasiestudierna. De ville "bli något" under sina gymnasieår. Att få vara med kompisar var även något som de intervjuade framhöll som en viktig aspekt av studiemotivationen. Inger Berggren, *Identitet, kön och klass. Hur arbetarflickor formar sin identitet*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2001, s. 286–312. Inget av detta lyfte mina informanter fram som viktigheter. Att naturvetenskapliga studier inte ledde någonstans var snarare en fördel än en nackdel för dem. Utbildningen var bred, vilket sågs som en värdemätare på att den var gångbar i framtiden.

Som synes reflekterade Anna över sin studieteknik och resonerade kring hur hon skulle kunna prestera ännu bättre i skolarbetet. Reflektioner över hur eleverna kunde förbättra sina studieresultat var något som återkom i flera av mina intervjuer. De kunde med lätthet tala om sina eventuella brister i hur de studerade inför ett prov eller hur de organiserade sin tid i skolan. De kunde lägga ut texten kring vad i deras studieteknik som skulle kunna förfinas och utvecklas och hur de på så vis skulle kunna nå än bättre studieresultat. De menade att det var en skillnad mellan "naturämnen" och andra ämnen. Så här såg Peters studieteknik ut:

Peter: Samproven då brukar jag börja plugga två, tre dar innan och första dan bara läsa igenom allt och sen plugga in dagen innan. Men naturproven måste man ju börja plugga tidigare till för att hinna gå igenom allt, där är mycket uppgifter som skall göras, lösas och förstå hur man använder formler, det kräver mer planering och bättre upplägg än till samhällskunskapsprov och mediaprov.

Även om flera av de intervjuade menade att de borde plugga mer, eller borde vara mer strukturerade, ansåg de trots allt att de gjorde vad de mäktade med och att de faktiskt inte skulle orka ägna mer tid åt skolan. Karaktäristiskt för denna högpresterande grupp individer tycktes vara att de lyckades med att pressa sig hårt men också att sätta gränser.²³⁸ De menade att det var viktigt att koppla av emellanåt, att gå på träningen, att träffa kompisar och så vidare. Det fanns således en kluvenhet som de hela tiden arbetade med att hantera. Å ena sidan fanns en strävan att vara mer ambitiös, å andra sidan en målsättning att sätta gränser för att emellanåt kunna koppla bort skolan och pressen. Det visade sig att de var ambitiösa även i de mer avkopplande aktiviteterna. För Anders var fotbollslaget för oseriöst för att han skulle känna sig motive-rad att fortsätta.

Anders: [...] det var inte så mycket folk på träningarna, de satsade ingenting. Det var väldigt oseriöst, sen förlorade vi nästan hela tiden. Så jag tröttnade till slut.

Han tänkte inte börja träna någon ny sport eftersom det var för sent att bli riktigt bra.

²³⁸ Eva Österlind kom, i sin undersökning av elever i årskurs fyra, fem och sex, fram till att elevers förhållningssätt till planering av eget arbete i skolan varierade med det sociala ursprunget. För dem med akademikerbakgrund karaktäriserades planeringen av eget arbete av en förhållandevis avspänd hållning och de anpassade sig tillräckligt mycket till de krav som ställdes. De klarade av att leva upp till de ställda kraven, vilket bidrog till att de såg ljus på framtiden. Eva Österlind, *Disciplinering via frihet. Elevers planering av sitt eget arbete*, Uppsala universitet, Uppsala, 1998, s. 127.

UTBILDNINGSKAPITAL

Anders: [...] jag tror att det är för sent att satsa på nånting, ska man det ska man ha hållit på väldigt länge. Sen man var liten. Att börja nu med nåt och satsa på det kommer ju ta jättelång tid att bli bra. Det tar mycket tid liksom.

En del i användningen av tiden handlade således om att bli så effektiv som möjligt. En annan aspekt som eleverna verkade lägga lika stor vikt vid var att avgränsa den tid som studierna fick ta. För dem handlade det inte bara om att studera. Skoltiden innebar en bredare investering än så. Tiden måste också användas för att utveckla sitt sociala liv, hålla sin kropp i trim, sjunga i kör och så vidare. Det gällde att undvika att bli för ensidig. Att inte ge avkall alltför mycket på sitt privata utvecklingsprojekt är ett sätt att förbereda sig för vad som komma skall: de aktiviteter som eleverna företog sig utanför skoltid var investeringar som säkerligen skulle komma att vara viktiga tillgångar i studentlivet som de tänkte sig att träda in i.²³⁹ Det sätt som de intervjuade förhöll sig till sin fritid kan också ses som förberedelser inför de yrkesbanor som troligen väntar. Den seriösa satsningen på allt man företar sig är en hållning som med all sannolikhet ger utdelning i ett framtida yrkesliv som troligen kommer att innebära ansvar och hantering av tidspressat schema.

²³⁹ Jonas Frykman menar att personlighetsutvecklingen har fått allt större vikt i dagens skola. Eleverna ska lära sig vilka de *är* mer än vad de kan *bli*. Detta, menar Frykman, gynnar dem med mycket tillgångar i bagaget eftersom dessa ofta bär på egenskaper som är gångbara på en framtida arbetsmarknad. Skolan fungerar inte längre som en kompensatorisk kraft för dem som inte har tillgångar med sig hemifrån. Egenskaper och vanor som inte är lika gångbara förstärks i utbildningssystemet eftersom personlighetsutvecklingen ska utgå från individers tidigare erfarenheter. Jonas Frykman, *Ljusnande framtid. Skola, social mobilitet och kulturell identitet*, Historiska Media, Lund, 1998, s. 64–65. Mina informanternas personlighetsprojekt tycktes ligga väl i linje med de krav som troligen skulle komma att ställas på dem i deras kommande studie- och yrkesbanor.

Utbildningskapital och väntande yrkesbanor

Jag har visat hur de tillgångar studenterna och eleverna för med sig in i utbildningssystemet och utbildningens innehåll, i en bred bemärkelse, genererar legitimitet och värde. Men utgången ur systemet, eller inträdet på arbetsmarknaden, har också betydelse för kapitalalstringen. De yrkesbanor som utbildningarna förbereder för påverkar deras attraktionskraft.

För i stort sett samtliga intervjuade elever innehöll framtidsplanerna högskolestudier. Det var yrken som läkare, apotekare, författare, musiker, civilingenjör och sjukgymnast som lockade. Tre av de åtta intervjuade ville utbilda sig inom kulturens område, vilket understryker det faktum att det naturvetenskapliga programmet inte bara är en förberedelse för tekniska och naturvetenskapliga högskoleutbildningar utan också fungerar som en plattform för högre studier och yrkesbanor med kulturell inriktning.

Läkaryrket kombinerar kultur och ekonomi

Läkarutbildningen har, som jag visade i de statistiska analyserna, en mycket stark attraktionskraft. På denna utbildning samlas studenter med särdeles stora mängder förvärvat och nedärvt utbildningskapital. Det finns förstås många olika skäl till att läkarutbildningen har hög status. Läkare är traditionellt sett ett välbetalt högstatusyrke med många karriärmöjligheter. Den långa utbildningen som krävs bidrar också till yrkets ställning.

I intervjuerna framkom att läkaryrket för de intervjuade studenterna kombinerade prestige och värden förknippade med humanitet på ett sätt som uppfattades som attraktivt. Valter, som vid sidan om läkarutbildningen på Karolinska Institutet även läste civilekonomutbildning på Handelshögskolan i Stockholm, kontrasterade ekonomistudier mot medicinstudier. Det blev tydligt att för honom var läkarkonsten den ultimata föreningen av humanism, status och karriärmöjligheter. Han tyckte om att se sig själv som läkare i framtiden.

Valter: För att om jag ska tycka att någonting är intressant, verkligen lägga ner mycket tid på det, vilket jag gör på läkarlinjen, fast inte extremt mycket för det finns dom som pluggar mycket, mycket mer. Då måste jag tycka att det är fascinerande och engagerande och ha ett vidare mål och jag känner det att jag

UTBILDNINGSKAPITAL

vill lära mig det här framför allt för att jag vill inte stå en dag och se en patient i ögonen och säga jag har inte aning om vad som händer här. Sitter hjärtat på höger eller vänster sida, jag kan inte svara på den frågan. Jag vill inte vara med om den situationen. Jag vill vara säker på att min patient kan lita på mig. Jag kan inte tänka mig något viktigare än att just min sjuka patient ska kunna lita på mig. Men däremot när det handlar om mikroekonomi så är jag fullständigt ointresserad av om räntan går upp eller ner. [...]

[...]

Valter: Då kom jag fram till att läkare var den perfekta kombinationen av ett teoretiskt kunnande, högtstående teoretiskt kunnande, ja man ser även att det är välgrundat det man håller på med, och den humanistiska biten. Det är viktigt för mig just att kunna få prata med patienter att få hela den här biten av att vara, och också jag tycker om att tänka mig själv som läkare.

Ida: Hur menar du?

Valter: Jag tycker om att ha den rollen, jag tycker om att ha den bilden av mig själv, att jag är läkare. Jag tycker om att se mig själv i någon bild i en jeep ute i någon afrikansk by och liksom med min medicinväska på ryggen. Jag tycker om hela den här myten som delvis är sann också men jag tycker om hela det. Jag tycker om att tänka på mig själv som läkare. Jag tycker om när andra säger att "han ska bli läkare".

Ida: Vad är det i det där då? Är det kombinationen...

Valter: Det är just den där kombinationen av att min kompetens, jag skulle kunna ha kompetens inom elektronik eller ekonomi, men just att jag har kompetens inom medicin gör att jag kan vara en god människa på något sätt. Jag kan inte vara en lika god människa, det är klart man kan vara, men på någon ytlig nivå så är det svårare att vara en god människa och hålla på med räntor än vad det är att hålla på med att bota barn i Afrika. Det känns liksom bättre. På ett lite naivt sätt, det är jag medveten om, men det är lite det som ligger i bakgrunden.

Kerstin, som också gick läkarutbildningen, tryckte på komplexiteten och däri karriärmöjligheterna som en viktig ingrediens i yrkets dragningskraft.

Kerstin: Därför att, egentligen så finns det ingen sån att, det var inte så att jag velat rädda människor i hela mitt liv eller sådär, utan det kändes som att det här är ett yrke som jag skulle bli, som jag kan tänka mig att vara glad över att jag går till på morgonen och att det är ständigt något nytt och gör inte samma sak varje, varje dag och det är någonting som jag är bra på, det här, det här är något jag är bra på, ja alltså, jag är bra på kemi och jag är bra på att träffa människor och jag är bra på, jag tycker om olika språk och sådär så att för att kunna använda hela det här så måste jag ju kunna ha ett yrke som har med det, så att, och då passade det liksom, det är som, jag kan tänka mig att det här är någonting jag kommer tycka är kul under hela yrkestiden och inte tröttna efter fem år och säga "men vad ska jag nu göra?" utan det är mer, tröttnar jag, så kan jag ju ta en annan inriktning.

Mötet med själva utbildningen gav också känslan av att de var utvalda och att de skulle vara stolta över sitt yrkesval, vilket naturligtvis bidrog till att yrkesvalet upplevdes exklusivt.

Det fanns även en bild av att läkare hade man velat bli sedan barnsben. Denna föreställning förhöll sig både Kerstin och Valter till. De berättade att så hade inte varit fallet för dem. De hade under senare delar av sina liv blivit klara över att de ville utbilda sig till läkare. Att intresset för läkaryrket näst intill ska vara medfött kan ses som en aspekt av att det anses vara ett yrkesval som man bör brinna för. Yrkesvalet kräver patos, vilket upprätthöll dess status.

Kerstin: Jag har inte, när jag gick i åttan så visste jag att jag skulle absolut inte bli någonting inom vården, allt annat gick bra, och nu sitter man här, så att det var väl inte så att jag var fem år och visste, men efter ett tag under gymnasiet så växte det fram att det måste bli någonting inom den ramen av naturvetenskap utan matte och fysik [...].

Fredrik som gick civilingenjörutbildningen i industriell ekonomi vid Kungliga Tekniska högskolan och kom från ett hem där föräldrarna hade kulturproducerande yrken var kluven till sitt utbildningsval. Han saknade intellektuella samtal och menade att de som läste på hans utbildning inte var särskilt engagerade i politik och samhällsfrågor. Läkarutbildningen framstod för honom som mer attraktivt, samtidigt som han trodde att man måste brinna mer för läkaryrket än vad han gjorde.

Fredrik: Men jag funderar på att skriva om igen [högskoleprovet] för jag vill ha 2,0.

Ida: Bara för att...?

Fredrik: Ifall jag får för mig en vacker dag att bli läkare.

[...]

Ida: Men du höjde inte dina gymnasiebetyg, varför då?

Fredrik: Dels för att jag inte orkade tenta upp och dels för att jag inte hade motivationen att, jag vet inte om jag har den drivkraften som man ändå måste ha, här känns det väldigt enkelt att här kan jag liksom bli någon sorts konstig ingenjör och så kan jag bli en tråkig ingenjör som sitter på ett vanligt jobb och gör varken någon nytta eller skada liksom.

Ida: Känns det okej eller?

Fredrik: Ja, jo men alltså det känns som, bli läkare så måste man verkligen brinna för det och vara motiverad varje dag typ.

Det tedde sig som att läkarutbildningen dominerade de övriga elitutbildningar genom sin position där kulturella och ekonomiska aspekter kunde förenas. Yrkets humanitära karaktär i kombination med den stora kunskapsmängd som yrket kräver, de karriärmöjligheter det erbjuder och den höga ekono-

miska standarden som läkare har, bidrar till utbildningens särställning i utbildningssystemet.

Könskodade utbildningsinriktningar

Studenterna valde inriktning eller specialisering på sina utbildningar. Dessa inriktningar hade i somliga fall feminin och maskulin kodning. På exempelvis civilekonomutbildningen var inriktningen mot finans den med mest prestige, vilken även var manligt kodad. På läkarutbildningen var kirurgi männens område och psykiatri kvinnornas.²⁴⁰

De högskoleutbildningar där jag genomfört studentintervjuerna var mer eller mindre manligt dominerade. Detta påstående kan verka lite märkligt eftersom exempelvis läkarutbildningen hade ungefär lika många manliga som kvinnliga studenter. Men även om det fanns en numerär balans mellan könen finns det skäl att hävda att de var manligt dominerade. För det första var de elitutbildningar, som jag valde att studera närmare, sådana som förberedde för yrkeskarriärer inom områden där männen intar mer dominanta positioner.²⁴¹ För det andra var tendensen att männen använde dessa utbildningar på ett lite annorlunda sätt än kvinnorna. Männen satsade i högre utsträckning på inriktningar inom utbildningarna som har hög status som kirurgi inom läkarutbildningen och finans på civilekonomprogrammet. På detta vis satte männen agendan även om de inte alltid var i majoritet, eller i varje fall inte i särskilt stor majoritet. För det tredje var elitutbildningarna viktigare för männen eftersom den andel av männen som hamnade där var större än andelen av kvinnorna. Som jag konstaterade i de statistiska delarna sökte sig en större andel av kvinnorna till högskoleutbildningar med betydligt mindre prestige. För männen var elitutbildningar ett vanligare alternativ. För det fjärde var det en större andel av kvinnorna som gick vidare med högre studier, vilket innebär att de rent statistiskt borde vara i majoritet även på elitutbildningar. Men så var inte fallet. Detta sammantaget gör att för att man ska kunna tala om att en utbildning är kvinnodominerad krävs förmodligen att kvinnorna är i klar majoritet och dessutom att de utnyttjar de utbildningsvägar som leder till de allra högst uppsatta positionerna i yrkeslivet. Om man vill förstå hur domi-

²⁴⁰ Caroline Berggren, *Entering Higher Education. Gender and Class Perspectives*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2006, s. 22.

²⁴¹ Birgitta Jordansson, "Utbildad till makt?", s. 129–162 i Anita Göransson (ed.), *Maktens kön. Kvinnor och män i den svenska makteliten på 2000-talet*, Nya Doxa, Nora, 2007. Se även Anita Göransson, "Näringslivseliten", s. 325–346 i Anita Göransson (ed.), *Maktens kön. Kvinnor och män i den svenska makteliten på 2000-talet*, Nya Doxa, Nora, 2007, s. 336–337. Lars Engwall visar att ekonomiutbildningar och tekniska utbildningar är de vanligaste utbildningsvalen bland näringslivseliten och att betydelsen av framför allt ekonomiutbildningarna ökar över tid. Lars Engwall, *Mercury meets Minerva. Business studies and higher education. The Swedish case*, Stockholm School of Economics, Stockholm, 2009, s. 205–206.

nansordningen ser ut är det med andra ord lika viktigt att förstå vad de män som söker sig till elitutbildningarna gör och inte gör som att förstå hur många kvinnor som går på dem.

I intervjuerna med studenter på läkarutbildningen exemplifierades de könskodade valen av inriktning. Kerstin tänkte bli allmänläkare. Så här förklarade hon varför hon inte kunde tänka sig att bli kirurg:

Ida: Men om du ska välja inriktning idag liksom, vad skulle du välja då?

Kerstin: I dag skulle jag välja allmänläkare, helt klart, därför att man får kontakt med patienten, alltså med människan och man får se hur det går och man skickar en remiss och sen så ska den patienten komma tillbaka till mig när behandlingen är klar och "har det funkat, har det inte funkat?" jag menar det, det känns för mig mycket mer, mycket bättre att jag får ta mig tid att fråga en patient om "Hur mår du? Hur är det? Har du ont här?" än att det kommer in någon på kirurgen som jag inte har en aning om vem det är och hälsar lite på honom, ser på remissen vad jag ska göra och sedan gör det, och sedan försvinner patienten och aldrig hör av honom igen utan man vet inte hur det går på riktigt.

För Valter var det otänkbart att arbeta som allmänläkare. Han hade siktet inställt på kirurgi.

Ida: Om du skulle välja idag, vad skulle du...

Valter: Om jag skulle välja idag skulle jag välja att bli barnkirurg tror jag.

Ida: Jaha.

Valter: Om du hade frågat mig i somras hade jag blivit neurokirurg.

Ida: Men kirurgi är det?

Valter: Ja, det tror jag. [...] men jag vet för jag jobbade en sommar som undersköterska på akuten på Danderyd och det tyckte jag också var roligast med de patienterna, för det är olika, det är en medicinmottagning och en kirurgimottagning på akuten, och då tyckte jag att på kirurgen, jag jobbade på båda två, men att jobba på kirurgmottagningen var mycket roligare [...]. Ja, det är lite så, det är trauma och det blöder och det skriks och sådär, men, och det gör ont, det är lite det som är det häftiga, tycker jag, så visst.

De olika inriktningarna gav olika mycket prestige åt utbildningen. Några hade mer anseende än andra, vilket bidrog till att utbildningskapitalet inte var helt jämnt fördelat inom de olika elitutbildningarna. Alstrandet av utbildningskapital var vidare kopplad till kön. Mer generellt kan sägas att utbildningselitens söner och döttrar håller ihop länge i utbildningssystemet. De läser det naturvetenskapliga programmet på gymnasiet. En tämligen stor andel tar sig sedan vidare till en elitutbildning som läkarutbildningen som också är en utbildning som numerärt är könsneutral. Men på läkarutbildningen separeras könen eftersom de väljer olika inriktningar inom utbildningen. Jämför man med arbetarfraktionernas söner och döttrar väljer de redan under gymnasie-

ären olika könskodade yrkesförberedande utbildningar och separeras mycket tidigare i utbildningssystemet.²⁴²

Förberedelse för manligt yrkesliv

I undersökningens statistiska avsnitt diskuterade jag civilingenjörsutbildningens viktiga funktion för framför allt söner med förhållandevis mycket förvärvade och nedärvda tillgångar.²⁴³ Det går knappast att tala om civilingenjörsutbildningen i singularis. Det är till exempel skillnader både i innehåll och i rekrytering mellan de olika typerna av utbildningar. Men det kan ändå fylla ett syfte att hålla dem samman i analysen. När så görs syns det för det första tydligt hur utbildningen samlade upp en väsentligt större andel män än kvinnor. För det andra blir det synligt att den sociala rekryteringen inte var väsensskild mellan de olika civilingenjörsutbildningarna och för det tredje går det att argumentera för att även de civilingenjörsutbildningar som hade förhållandevis jämn könsfördelning var manligt präglade utbildningsmiljöer eftersom de förberedde för yrken som traditionellt sett är manligt kodade. Hur såg de kvinnliga studenterna på civilingenjörsutbildningen och det yrkesliv som hägrade?

Klara, som gick civilingenjörsutbildningen i industriell ekonomi, förhöll sig till att det var en manlig student som var norm på utbildningen.

Klara: Alltså det är ju aldrig så här att "du är ju tjej, du får inte vara med i vårt grupparbete" men det är, det är ändå den här, normen låter klyschigt men, ja, det är ju, det är liksom killar i alla exempel och det är som vi hade en föreläsare häromdagen som sa typ "ja, när ni var små så läste ni väl Jules Verne" och hur många tjejer har läst om det och det är ju ingenting de gör medvetet och det är ingenting man behöver ta personligt, de är ju inte medvetna om det.

²⁴² Se Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 129–130. Se även Ida Lidegran (m.fl.), "I korsningen mellan kön och klass. Gymnasieskolan i riket, i Uppsala och i Gävle", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport 287, Skolverket, Stockholm, 2006, s. 3–9.

²⁴³ Caroline Berggren visar hur framför allt teknologi är det ämnesområde i högskolan där männen fortfarande är i majoritet. Caroline Berggren, "Horizontal and Vertical Differentiation within Higher Education. Gender and Class Perspectives", s. 18 i *Entering Higher Education. Gender and Class Perspectives*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2006. Det skedde en ökning av några procentenheter av andelen kvinnor bland examinerade från civilingenjörsprogrammet och kortare ingenjörsprogrammet från slutet av 1980-talet till mitten av 1990-talet. Ingen motsvarande ökning av män inom kvinnodominerade utbildningsområden som undervisning och vård kunde skönjas. Högskoleverket, *Kvinnor och män i högskolan. Från gymnasium till forskarutbildning 1986/87–1995/96*, Högskoleverkets rapportserie 1997:44 R, Högskoleverket, Stockholm, 1997, s. 5–6.

Likaså menade hon att de kvinnliga studenterna skilde mer på studierna och sin fritid eftersom deras identiteter inte var lika hårt kopplade till ett teknikintresse. Klara uttryckte att hon satte gränser för det utrymme som KTH-identiteten fick ta.

Klara: [...] De [manliga studenterna] kanske har mer naturliga kopplingar till allting, det här med teknik och de har sportat och de har meckat med sina motorcyklar och motorer och så, man får mer känslan att tjejerna de går hit och så klarar de sina studier bra och sen, men teknik har ingenting att göra med vad de sysslar med på fritiden, även om de liksom kan programmera och sådär. [...] Jag har nog mer och mer försökt sätta gränser för, skolan har alltid varit viktig, den har alltid kommit i första hand och nu har jag liksom resonerat så att det får ta den tid det tar, får man offra en lördag är det sånt som händer, men det är mer så här, nu får jag ta åtta till fem på vardagarna och så får man försöka begränsa det, att det inte tar över liksom hela ens liv så [...].

Gränssättande för hur mycket tid som läggs på studierna kan alltså ses som kopplat till identitetsskapandet, där KTH-identiteten var tydligt manligt kodad. För kvinnliga studenter blev detta ett problem som måste hanteras, vanligen genom att tiden för studier begränsades. Klara fortsätter:

Klara: [...] man har ändå en massa kompisar härifrån så det hänger ihop med studierna så det är en sorts, man känner att man har en slags KTH-identitet, liksom man springer omkring här, men det finns även nåt utanför, absolut.

Den tydligt manliga kodningen av utbildningen förde också med sig att de kvinnliga studenterna upplevde en kollision mellan de egna intressena och de som uttrycktes i utbildningen.

Klara: De sa åt oss i början här att "nu måste ni börja läsa ekonomisidorna" eller liksom "ni kommer lära er lika mycket på att läsa ekonomisidorna som hela er lärobok" ungefär, så det kanske jag försökt, men det går inte så himla bra, jag läser det ibland, det stod, häromdagen så stod det typ "kvinnor i industrin tjänar jättelite" det var ett ämne som tilltalade mig, men kanske inte Skandias VD.

Ida: Mer samhällskoppling?

Klara: Ja, det är nog sådär, men jag läser A-delen och kulturdelen framför allt.

Veronika, som också gick industriell ekonomi, läste en samhällsvetenskaplig yrkesutbildning vid sidan om sina KTH-studier. Hon var intresserad av samhällsfrågor och feminism. Utöver sina studier var hon aktiv i studentkåren och hade bland annat startat en kulturförening som fungerade som ett forum för studenter som var intresserade av att träffas och diskutera kultur-, samhälls- och politiska frågor. Genom engagemanget i kåren och den kompletterande universitetsutbildningen som Veronika gick på gjorde hon sin tid på

UTBILDNINGSKAPITAL

civilingenjörsutbildningen mer samhällsorienterad, vilket var en strategi att göra den mindre manligt kodad.

De framtidsyrken som hägrade såg lite olika ut för de intervjuade. Klara ville helst hamna inom offentlig sektor och hade svårt att se sig själv som chef i näringslivet. Hon tänkte försöka plocka ihop en ekonomexamen från universitetet vid sidan om sin civilingenjörsexamen, något som kunde ses som ett sätt att öka sina möjligheter på arbetsmarknaden och i detta fall att öppna upp för offentliga anställningar. Klara kunde även tänka sig att forska i framtiden. För henne handlade ett sådant val snarare om att hålla sig undan näringslivet än att meritera sig för chefsjobb.

Ida: Hur många vet det i klassen sådär? Uttalat vad de vill [arbeta med efter studierna]?

Klara: Nej, fast det är väl en sån allmän att man ska göra karriär, det är ganska många inställda på, och det är väl hyfsat mycket såhär, det ser bra ut...

Ida: Men pratar ni mycket om det eller?

Klara: Jo, det är väl ganska mycket snack, inte att man ska göra just det, men att det finns med i bakgrunden.

Ida: Är det något arbete som, det värde du får av utbildningen, för det här är ju en prestigefylld utbildning på så vis att det är svårt att komma in och så vidare, skulle man kunna säga, men tror du att du kommer använda det eller kommer du sen göra något helt annat?

Klara: Jag vet inte, för att jag har svårt att se mig i en sån här svensk toppchef i svenska näringslivet sådär, det passar inte riktigt in med min självbild.

Ida: Vad är det där som inte passar in?

Klara: Nej, men det här, göra jättekariär och vara ledare och se sig själv "jag är VD och jag har fixat det här" liksom.

Ida: Så att du tror att du inte skulle klara det eller är det mer, att du inte vill vara den personen?

Klara: Nej, nej, dels att jag inte vill vara den personen och sen, att det, jag vet inte, det är aldrig något som jag har uppmuntrats till att det är så viktigt, nej, precis.

[...]

Klara: Det som gör att man kan säga att det här är lite fel är väl att jag skulle kunna tänka mig att jobba i offentliga sektorn medan det här är, det är ändå så att 90 procent jobbar på företag, så...

Ida: Skulle du hellre jobba inom den offentliga sektorn eller är det mer att det kan vara ett alternativ?

Klara: Det är nog mer att jag tänker att det kan vara ett alternativ, annars kanske jag är helt ute och cyklar...

Ida: Men är det liksom en svårighet för dig att tänka dig att du ska vara i näringslivet?

Klara: Ibland kan jag tänka nästan lite så, eller liksom det här att jag ska göra allt för ett företag och lura på folk produkter som de inte behöver, lite så, nej men alltså, jag kommer absolut att kunna jobba på ett vanligt svenskt företag,

men det finns gränser. Jag skulle inte kanske jobba på Philip Morris liksom, eller något sånt där, men, alltså, jag har inte ju världens moraliska funderingar utan det får man se.

Ida: Kommer du utbilda dig mer tror du? Läsa efter det här eller är det här, sen blir det jobb?

Klara: Jag skulle kunna tänka mig, men det beror på hur jobbigt det blir, men liksom att plocka ihop så man får någon form av ekonomexamen också, det går ju ganska lätt att tillgodoräkna sig en del poäng och ta en del på universitetet, men inte så att jag kommer läsa tre år till liksom, i något annat ämne, det tror jag inte, möjligtvis forska.

Ida: Är det något du kan tänka dig, att forska?

Klara: Jag kan tänka mig det men inte sådär jättetroligt, men det finns ändå som en möjlighet.

Även Veronika siktade mot yrken som inte hade en självklar koppling till civilingenjörsutbildningen. Allra helst ville hon arbeta som journalist eller redaktör. Hon poängterade att för henne var det viktigt att yrket skulle leda till social förändring och hon såg inte klassiska ingenjörsyrken som ett alternativ.

Veronika: [...] Drömyrket vore väl redaktör någonstans, inte nödvändigtvis murveltypen, eller jag skulle inte nödvändigtvis vilja vara chefredaktör för man är ganska mycket lakej åt ledningen, men någon sån här, redaktör med fem-sex reportrar under mig och, för jag tycker om helhetsbilden, jag tycker om att se liksom att "det där och det där och det där kan man skriva om där kan man gå vidare, du kan ta det här och du kan ta det här" alltså, något sånt, för jag satt och funderade på det för mig själv häromdagen och jag skulle nog vilja jobba någonstans där jag kan göra en skillnad, faktiskt, [...] jag skulle inte vilja jobba på, där de flesta här kommer att hamna, mellanchef på något energiföretag och sitta och läsa och räkna på marknaden i Polen på hur vi kan ta marknadsandelar på att etablera oss i Gdanskområdet, eller liksom, sånt som jag tycker är helt meningslöst, ta fram en ny sorts kullager för att det kommer att gå bättre, eller alltså...

Ida: ... någon slags förändring...

Veronika: Ja, gärna någon slags social förändring, Janne Josefsontyp skulle jag inte ha någonting emot, jag läser därför kvällstidningar liksom, folk tycker liksom "de ägnar sig åt petitesser och hänger ut en makthavare där" men jag tycker att det, det gör en skillnad, jag har ett visst socialt engagemang. Lärare, skulle jag kunna tänka mig, jag har det som sista utväg, hamnar jag inte på något jag trivs på, så blir jag lärare [...].

Johan, som gick civilingenjörsutbildningen i teknisk fysik, hade inte samma tveksamheter inför eventuellt kommande yrke i näringslivet.

Johan: Jag vill till tung industri och i ett sånt företag, typ pappersmassa, skogsindustri, kanske något oljebolag om man jobbar utomlands, metallindustri, alltså ett företag som verkligen genererar ett mervärde, på något sätt, som

UTBILDNINGSKAPITAL

ett fysiskt mervärde, men i ett sånt företag så skulle jag vilja jobba med strategi, alltså företagsutveckling och långsiktig strategi.

Fredrik på civilingenjörsutbildningen i industriell ekonomi var inte lika övertygad som Johan om var han ville hamna efter studierna men även han kunde tänka sig ett ”vanligt ingenjörslignande jobb”.

Fredrik: Jag vet inte, jag tror nästan att jag kommer, kommer bli något, alltså vanligt ingenjörslignande jobb som, ja, ungefär.

På frågan om det var en chefsposition han ville nå svarade han så här:

Fredrik: Nej, jag vet inte om jag vill, fast jag vill inte ha någon chef heller, jag har ingen ambition av att bli chef, men jag har inte någon lust att bli styrd av någon chef heller. Jag vet inte vad som är värst att styra folk eller bli styrd.

Ida: Men tycker du att det är jobbigt att tänka på vad du ska göra eller?

Fredrik: Nej, det känns som att det kommer lösa sig. Det är mer att jag inte tänker på det så mycket.

Även om Fredrik inte alls var klar över vad han egentligen ville arbeta med efter sin utbildning litade han till att det skulle komma att ordna sig. Även Fredrik skilde sig därmed från de två kvinnliga informanterna som i högre grad uttryckte en oro över att inte hitta ett meningsfullt yrke.

En manligt dominerad utbildning som civilingenjörsutbildningen krävde av de kvinnliga studenterna att de förhöll sig till detta faktum. För de manliga studenterna var det en självklarhet att sikta mot höga positioner inom näringslivet. För de kvinnliga studenterna var utbildningens orientering mot den privata sektorn problematisk. Vidare identifierade sig de manliga studenterna med utbildningens innehåll fullt ut. De kvinnliga studenterna gjorde en tydligare skillnad mellan studierna och sitt privatliv och hade utvecklat strategier för att fylla utbildningstiden med mer samhällsorienterat innehåll.

Strategier för att ”öppna upp” utbildningen

Generella utbildningar värderades högre än specifika.²⁴⁴ Enligt denna princip innehar teknisk fysik större mått av utbildningskapital än mer specialiserade civilingenjörsutbildningar, och naturvetenskaplig gymnasieutbildning mer

²⁴⁴ Pierre Bourdieu, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989, s. 209–212. Samma tankegång kan formuleras som att manuella yrken (och yrkesutbildningar) värderas lägre än mentala. Bengt Gesser, ”Campanella och AMS. Manuellt och mentalt arbete i yrkesvägledningen”, s. 133–152 i Sigbrit Franke-Wikberg & Ulf P. Lundgren (eds), *Karriär och levnadsbana. En antologi om studie- och yrkesval*, Wahlström & Widstrand, Stockholm, 1980, s. 137.

prestige än exempelvis teknisk dito.²⁴⁵ Att hålla så många vägar öppna så länge som möjligt och att skjuta upp yrkesvalet var något som tilltalade elever och studenter med mycket utbildningsresurser. Flera av de intervjuade angav att skälet till att de hade valt som de gjort var att det var den bredaste utbildningsvägen.²⁴⁶ Hade man varit duktig i grundskolan och fått höga betyg fanns inga egentliga alternativa vägar. Det var det naturvetenskapliga programmet som gällde.²⁴⁷

Eftersom det inte riktigt fanns några alternativ för dem med mycket utbildningsresurser, återfanns på naturvetenskapligt program elever som inte först och främst var intresserade av naturvetenskap utan snarare av att ta sig igenom den gymnasieutbildning som ansågs ge den vidaste utgångspunkten inför framtida studie- och yrkesval. Med andra ord, valet av gymnasieprogram handlade inte alltid om intresse för naturvetenskap. Tvärtom, i flera intervjuer uttrycktes ett ogillande av de naturvetenskapliga ämnena. Ola valde att göra en egen studiegång på det naturvetenskapliga programmet:

Ida: Du sa att du hade specialstudiegång? Beskriv, vad är det som är special?

Ola: Jag har plockat bort ungefär hälften av alla naturämnen. Jag har plockat bort B-kurser i fysik B, kemi B, biologi B och matte D.

Ida: Varför har du gjort detta?

Ola: Därför att jag inte var intresserad av det, helt enkelt. Jag håller fortfarande på med biologi A. Det är den enda naturkursen som jag läser just nu. När jag satt på fysik och kemi A så mätte jag dåligt helt enkelt för att jag var inte intresserad av det och, det var rent psykiskt liksom. [...] För att min skolgång skulle bli lite drägligare. Jag blir ganska frustrerad när jag är tvungen att göra saker som jag inte gillar även om man nu kan säga att jag valde ju naturlinjen, men det gick snett någonstans.

²⁴⁵ Vilket också korresponderar med en högre social rekrytering. Se exempelvis Donald Broady & Mikael Palme, *Högskolan som fält och studenternas livsbanor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 1, HLS Förlag, Stockholm, 1992 [1989], och Donald Broady & Mikael Börjesson, "En social karta över gymnasieskolan", s. 90–99 i *Ord&Bild*, nr 3–4, 2006.

²⁴⁶ Läkarutbildningen kan ju tyckas vara en specifik utbildning eftersom den förbereder för en viss typ av professionsutövande men i intervjuer med läkarstuderande visade det sig att studenterna ansåg att utbildningen var bred. Ewa Andersson & Tomas Grysell, *Nöjd, klar och duktig. Studenter på fem utbildningar om studieframgång*, Umeå universitet, Umeå, 2002, s. 121–140.

²⁴⁷ I Mikael Palmes undersökningar framträdde liknande mönster. Eleverna som gick på elitutbildningar såg till att de inte valde bort möjligheter och var observanta på att välja utbildningsvägar som var generella och gångbara på många områden på arbetsmarknaden. Mikael Palme, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008, s. 51. Se även Else-Marie Staberg, "Att gå den naturvetenskapliga vägen. Röster från gymnasieskolan", s. 33–52 i Gudrun Nordborg (ed.), *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997, s. 36–38.

UTBILDNINGSKAPITAL

Ett byte till det samhällsvetenskapliga programmet var inte ett alternativ för Ola. Trots att han förmodligen inte kunde få ett fullständigt slutbetyg från det naturvetenskapliga programmet valde han att gå kvar på programmet. Den faktaspäckade undervisningen, de meriterade lärarna, de selekterade klasskamraterna och så vidare skapar en utbildningskultur som var mycket åtråvärd och uppenbarligen svår att ersätta.

De gymnasieelever som gick medieinriktning på det naturvetenskapliga programmet menade att medieämnena lättade upp programmet. Inslaget av de mer samhällsorienterade ämnena möjliggjorde ett val av det naturvetenskapliga programmet, trots ett ibland lågt intresse för de naturvetenskapliga ämnena.

Påhittigheten i att göra sin utbildning mer orienterad mot samhällsvetenskap och humaniora var stor. Två av de intervjuade gjorde ett specialarbete tillsammans av litterär karaktär där temat endast gav vaga associationer till naturvetenskap. Andra strategier för att minska det naturvetenskapliga inslaget på programmet var att välja bort avancerade kurser i matematik och fysik och i stället läsa mer historia, filosofi och psykologi. Det krävdes kunskaper om hur utbildningssystemet fungerade och självförtroende i relation till systemet för att upptäcka och våga beträda lite andra utbildningsvägar än de gängse.²⁴⁸ Givetvis fann jag även hos några av de intervjuade ett intresse för de naturvetenskapliga ämnena men då ofta kombinerat med ett lika stort intresse för övriga områden.

Mikael menade att han var bättre i svenska och tänkte sig en yrkeskarriär som författare. Hans lösning blev medieinriktningen på det naturvetenskapliga programmet.

Mikael: [...] Anledningen till att jag valde just natur-media var att jag var väldigt bra på naturämnena framför allt matte då och sen var jag också intresserad redan då av att skriva, jag var ganska bra på, redan i högstadiet, att skriva noveller. Även fast jag inte skrev nåt att tala om egentligen alls. Jag upptäckte att när jag väl hade nån uppgift i svenskan så blev det väldigt bra utan att behöva lägga ner så mycket ansträngning. Då tänkte jag att; om jag då väljer natur-media så kommer jag kunna skriva lite [...].

Både det tekniska programmet och det samhällsvetenskapliga, som var de program som låg närmast till hands näst efter det naturvetenskapliga för eleverna, ansågs vara mindre breda och därmed mindre attraktiva. Att det naturvetenskapliga programmet i stort sett var det enda alternativet för dem som hade presterat väl i grundskolan och för dem som kom från välutbildade familjer måste sättas i relation till orten Uppsala. Det fanns helt enkelt inga utmanare till programmet förutom en liten uppstickare, nämligen IB-pro-

²⁴⁸ För resonemang om taktiska val i utbildningssystemet se Göran Ahrne, Hedvig Ekerwald & Håkon Leiufrud, *Klassamhällets förändring*, Arkiv, Lund, 1992 [1985], s. 83–84.

grammet (International Baccalaureate) som är en internationell gymnasieutbildning.²⁴⁹ Jämförs Uppsala med Stockholm blir det tydligt att det i Stockholm vid undersökningstillfället fanns fler typer av utbildningar som konkurrerade om elever med de högsta betygen och att det naturvetenskapliga programmet där inte hade en lika självklar dominant position som i Uppsala.²⁵⁰

På Katedralskolan och Lundellska skolan fanns även stora möjligheter att utöva kulturella aktiviteter, vilket bidrog till att göra den naturvetenskapliga utbildningsvägen än bredare och mindre dominerad av naturvetenskap. På dessa båda skolor erbjöds eleverna att läsa kurser i musik. I intervjuerna framkom att det var vanligt att söka sig till dessa två skolor om man hade gått i musikklass på högstadiet. Den naturvetenskapliga vägen visade sig alltså även vara en kulturens stig. På Katedralskolans hemsida kunde man vid undersökningstillfället läsa att uttagning till musikklasserna skedde genom sång- och teoriprov och att teoriprovet omfattade "notnamn, notvärden, klaver, dur- och mollskalor, intervall och enklare ackord" samt att sångprovet innebar att man fick "sjunga en eller två sånger, gehörsövningar och notläsning". De kulturella aktiviteter som Katedralskolan och Lundellska skolan erbjöd verkade för flera elever spela en avgörande roll för valet av skola. Ola som citeras ovan satsade på en kulturell bana och började spela i skolans orkester redan innan han påbörjade sina gymnasiala studier. Skolvalet blev därmed en självklarhet, liksom att välja det naturvetenskapliga programmet. De som i Uppsala valde estetiskt program hamnade på Bolandsskolan. För Ola var detta inte ett alternativ, trots att det var musik eller teater som hägrade. I stället var det Katedralskolans kulturutbud som lockade. Bolandsskolan hade en helt annan framtoning på sin hemsida. Här gick det att läsa: "Bolandsskolan har en dynamisk, vital spänning mellan yrkesteknik å ena sidan och den estetiska inriktningen å andra sidan. Köra lastbil eller dansa? Programmera eller sy?" Uppenbart var att dessa två skolors kulturella utbud vände sig till olika elevgrupper. Ola uttryckte den "kulturkrock" som ett val av Bolandsskolan skulle innebära för honom på följande vis:

Ola: Det estetiska som Uppsala erbjuder finns ju på Bolandsskolan. För det första var det ingen skola som lockade mig, samtidigt så har de väldigt låga krav, vilket gör att man inte utvecklas lika bra enligt mig. Så jag tar ju fortfarande privatlektioner för instrument och så där utanför skolan och känner att jag utvecklas bättre med det.

²⁴⁹ På IB-programmet undervisas eleverna på engelska och det är en högskoleförberedande gymnasieutbildning. IB-programmet var i Uppsala placerat på Katedralskolan.

²⁵⁰ Exempelvis samhällsvetenskapliga programmet på Kungsholmen, Viktor Rydberg och Södra Latin. Donald Broady, & Mikael Börjesson, "En social karta över gymnasieskolan i Stockholm i slutet av 1990-talet", i *Studies in Educational Policy and Educational Philosophy*, nr 1, 2002.

UTBILDNINGSKAPITAL

För flera av eleverna som jag intervjuade var musikutövande en viktig del av deras liv. Möjligheten att läsa kurser i musik och sång var förstås lockande för dessa elever och för vissa var det denna möjlighet som gjorde det tänkbart att studera på det naturvetenskapliga programmet.²⁵¹ För flertalet fungerade de extra kurserna i musik som ett tillskott till det egna utvecklingsprojektet. De kan sägas utgöra en viktig del i ett brett bildningsprojekt där det var viktigt att inte satsa allt på ett kort och bli för enkelspårig. De facto fungerade även musikträningen som en förberedelse för kommande studentliv med Allmänna Sången, Orphei Drängar, studentorkestrar och så vidare.

²⁵¹ Hur det naturvetenskapliga programmet fungerar som den kulturella elitens väg går att läsa om i Donald Broady, Ingrid Heyman & Mikael Palme, "Le capital culturel contesté ? Etude de quatre lycées de Stockholm", s. 175–212 i Donald Broady, Natalia Chmatko et Monique de Saint Martin (eds), *Formation des élites et culture transnationale, Colloque de Moscou, 27–29 avril 1996*, CSEC, Ecole des hautes études en sciences sociales, Paris/SEC, ILU, Université d'Uppsala, Uppsala, 1997. Else-Marie Staberg betonar också att eleverna på den naturvetenskapliga utbildningen gör många investeringar vid sidan om skolan. Else-Marie Staberg, "Att gå den naturvetenskapliga vägen. Röster från gymnasieskolan", s. 33–52 i *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997, s. 44.

SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER

Tillvägagångssättet

Utbildningskapital är de åtråvärda tillgångar som skapas och lagras i utbildningssystemet och som elever och studenter tillägnar sig. Hit hör förstås betyg och examina men också mycket annat som värderas högt när man rör sig uppåt i utbildningssystemet och senare i arbetslivet och det sociala livet i övrigt. Under sin utbildning samlar de mest lyckosamma på sig en växande skatt av tillgångar, allt från exklusiva kunskaper och färdigheter till en förvissning om att tillhöra de utvalda.

I och med detta sätt att betrakta vad utbildningssystemet åstadkommer ansluter min studie till den forskningstradition som grundlagts av den franske sociologen Pierre Bourdieu. Själva kapitalbegreppet är centralt: med kapital avses inte vilka tillgångar som helst utan de som igenkännes som värdefulla och tillerkännes värde. I denna studie har sökarljuset riktats mot de allra mest bemedlade, både i fråga om nedärvt kapital, det vill säga tillgångar som medförts från föräldrahemmet, och i fråga om förvärvat kapital, det vill säga sådant som elever och studenter själva tillägnat sig i skolan och på annat håll. Jag har ägnat särskild uppmärksamhet åt hur olika sociala gruppers söner och döttrar använder sig av utbildningssystemet.

För att utforska utbildningskapitalets egenart i förhållande andra tillgångar har jag jämfört en region där just denna art av kapital är extraordinärt koncentrerad, nämligen Uppsala, med några förorter norr om Stockholm – Danderyd, Lidingö, Täby och Sollentuna – som utmärks av att det ekonomiska kapitalet väger tyngre.

Mitt viktigaste empiriska material har varit individbaserade data om två studentkohorter. Den ena bestod av alla elever som i Uppsala avslutade grundskolan år 1988 och därefter gick treårig teoretisk gymnasielinje och vidare till högre studier; den andra av alla elever i de nämnda kommunerna norr om Stockholm som uppfyllde samma kriterier. För att få grepp om de två regionernas särart har jag dessutom använt motsvarande uppgifter om dels hela riket, dels en jämförelsevis resursfattig region, Gävleborg. Den stora bilden är att Uppsala och Stockholms norrkommuner särskilde sig från riket och ännu mer från regioner som Gävleborg genom en större koncentration av erkända tillgångar, men av olika slag. I Uppsala finns en dominerande utbildningselit som inte existerade på samma sätt i kommunerna norr om Stockholm – visserligen var man även där mycket välutbildad men i jämförelse

UTBILDNINGSKAPITAL

med Uppsala var exempelvis andelen föräldrar med forskarutbildning betydligt lägre. I gengäld var de ekonomiska tillgångarna mer omfattande i Stockholms norrkommuner.

De statistiska tekniker jag framför allt nyttjat har varit specifik multipel korrespondensanalys och euklidisk klassificering, vilka båda tillhör familjen geometrisk dataanalys. Dessutom har jag i begränsad omfattning byggt på intervjuer med elever och studenter.

Fördelningen av utbildningskapital i Uppsalakohorten

Ett utbildningsrum upprättades som byggde på Uppsalakohortens nedärva utbildnings- och ekonomiska kapital samt eget förvärvat utbildningskapital. Utbildningsrummet åskådliggjorde mönster i fördelningen av utbildningskapitalet och blottade hierarkier och polariteter mellan olika utbildningar.

Tre axlar tolkades i Uppsalas utbildningsrum. Den första axeln – den som förklarade mest av rummets struktur – visade hur studenter som hade tillgång till mycket nedärvt utbildningskapital omsatte detta i egna skolframgångar. Mer konkret skilde den första axeln dem som hade mycket höga medelbetyg från gymnasiet, nådde högsta högskoleprovpoäng, hade gått naturvetenskaplig linje på gymnasiet, hade minst en förälder som var forskarutbildad, hade minst en förälder med hög inkomst, hade minst en förälder som var statsanställd och som hade växt upp i ett hem där fadern hade högst utbildningsnivå av föräldrarna från dem som hade mycket låga gymnasiebetyg, hade låga högskoleprovpoäng, hade gått ekonomisk linje på gymnasiet, hade läst spanska på gymnasiet, hade föräldrar med låg utbildningsnivå och hade minst en förälder som var privatanställd. Universitetslärares och läkarnas barn placerade sig nära "elitpolen". Barn till dessa båda sociala grupper kombinerade särdeles mycket nedärvt utbildningskapital med stora mängder förvärvat utbildningskapital.

Den andra axeln i utbildningsrummet representerade framför allt en skillnad i förvärvandet av eget utbildningskapital. Axeln skilde främst de studenter som hade läst tyska och gått teknisk linje på gymnasiet från dem som hade studerat franska och gått humanistisk linje. När kön analyserades i rummet var huvudresultatet att manliga och kvinnliga studenter separerades längs den andra axeln. De kvinnliga studenterna drog mot den franska och humanistiska polen medan de manliga orienterade sig mer mot den tyska och tekniska. Detta resultat betydde att det främst var studenternas "egna val" och inte tillgångarna hemifrån som separerade könen i utbildningsrummet. Två logiker sammanföll längs denna andra axel. Det fanns dels en uppdelning mellan å ena sidan privat och ekonomiskt och å andra sidan offentligt och kulturellt, dels en separation av manliga och kvinnliga studenter. Dessa två principer förstärkte varandra.

Den tredje axeln fördjupade tolkningen av den första. Den åskådliggjorde att alla vid elitpolen inte hade mycket av allt utan att det fanns en grupp studenter som hade mer av nedärvt utbildningskapital och mindre av förvärvat sådant samt en grupp som hade mer av eget än av nedärvt utbildningskapital. Det var med andra ord en liten grupp studenter som inte överförde utbildningskapitalet i den utsträckning som kunde förväntas och en grupp som överpresterade något i relation till vad man kunde vänta sig.

Uppsalakohortens investeringar i högre utbildning

Längs den första axeln återfanns de längre högskoleutbildningarna vid den resursstarka polen, under det att kortare utbildningar och fristående kurser var utbildningsvägar för sociala skikt med lite tillgångar. Högskolorna rangerades också utefter en social hierarkisk princip. Medelstora högskolor och vårdhögskolor drog mot polen med studenter som hade lite nedärva och förvärvade tillgångar och vårdhögskolor hade även en feminin kodning. Prestigeskolor som Karolinska Institutet och Handelshögskolan placerade sig nära elitpolen. Kungliga Tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola hamnade också nära elitpolen men med tillägget att dessa lärosäten också hade en manlig dominans numerärt sett. Av alla lärosäten var Uppsala universitet det i särklass vanligaste valet. Att stanna kvar på hemorten var en självklarhet för en majoritet i den undersökta Uppsalakohorten. Ungefär sju av tio valde att läsa i Uppsala och sex av tio vid Uppsala universitet.

När de enskilda högskoleutbildningarna undersöktes närmare visade det sig att läkarutbildningen återfanns närmast elitpolen och stod i opposition till lärarutbildningen med inriktning mot de lägre åldrarna. Civilingenjörsutbildningar av olika slag och juristutbildningen återfanns också nära elitpolen. Juristutbildningen hade en liten särställning bland de samhällsvetenskapliga och humanistiska utbildningarna. Studenter som drogs till juridiken hade jämförelsevis mycket utbildningskapital med sig i bagaget. Det var med andra ord klassiska långa professionsutbildningar som lockade de allra mest bemedlade individerna.

Den uppdelning i å ena sidan en kvinnlig, offentlig, fransk och humanistisk pol och å andra sidan en manlig, privat, tysk och teknisk pol som skedde i gymnasieskolan återfanns även i högskolan. Döttrarna drog mot det humanistiska och kulturvetenskapliga området, och mot medicin och pedagogik medan naturvetenskap och teknologi var manliga domäner. Samhällsvetenskapliga utbildningar intog förhållandevis könsneutrala positioner. Det fanns även en skillnad mellan könen i val av fristående kurser och program. Döttrarna valde oftare fristående kurser och sönerna oftare program. Det var även vanligare att döttrar med måttliga tillgångar valde en kortare och mindre meriterande högskoleutbildning än det var bland motsvarande söner.

Två viktiga slutsatser kunde dras av struktureringen av utbildningar i planen av axel 1 och 3: att det förvärvade utbildningskapitalet var av större betydelse för studenternas utbildningsval än det nedärvda, samt att den absoluta skolmässiga eliten, studenter med de allra högsta betygen, tenderade att välja mellan färre högskoleutbildningar än den sociala eliten.

Annan tyngdpunkt i Stockholms norrkommuners utbildningsrum

I del III lämnade jag Uppsalas studentkohort och koncentrerade mig på den i norra Stockholm. I de strukturer som blottades återkom samma hierarkier i norra Stockholm som i Uppsala. Det spelade således i detta avseende ingen roll att företagsledarbarnen och barnen till högre tjänstemän i ledande befattning i privat sektor var kraftigt överrepresenterade i norra Stockholm – de utbildningsbanor läkarnas och universitetslärares döttrar och söner valde förhöll sig övriga sociala grupper till.

Den sociala sammansättningen i regionen försköt däremot tyngdpunkten i utbildningsinvesteringarna. Förhållandet mellan naturvetenskaplig och ekonomisk linje på gymnasiet var alltså densamma i de båda utbildningsrummen – naturvetenskaplig linje placerade sig vid elitpolen och ekonomisk linje i den dominerade polen – men det visade sig att en större andel i Stockholmskohorten hade gått ekonomisk linje på gymnasiet. Lika trogna som individerna i Uppsalakohorten var Uppsala universitet, lika trogna var individerna i Stockholmskohorten Stockholm som studieort. Ungefär sju av tio stannade i Stockholm och studerade. Så mycket som var femte student valde att läsa vid Kungliga Tekniska högskolan.

Naturvetenskapliga studier var vanliga val bland studenterna i Uppsalakohorten. Denna utbildningsväg lockade inte studenterna i Stockholmskohorten på samma sätt. Det var i stället teknologi och samhällsvetenskap, framför allt företagsekonomi, som attraherade dem. Det tycktes med andra ord stå en strid om hur det mest åtråvärda utbildningskapitalet skulle definieras. Naturvetenskap stod mot teknologi och företagsekonomi. De mest extrema grupperna var å ena sidan den ekonomiska elitens söner i Stockholms norrkommuner som var helt inriktade på studier i teknologi och företagsekonomi och å andra sidan utbildningselitens söner i Uppsala som valde humaniora, naturvetenskap och teknologi. Döttrarna spred ut sig mer över de olika utbildningarna. Framför allt var det färre av dem som läste teknologiska utbildningar.

Vid en finare analys av materialet framträdde mönster som förstärkte bilden av en motstridig syn på värdeskalorna. Bland civilingenjörsutbildningarna prioriterades mest generella och prestigeladdade inriktningen, teknisk fysik, särskilt högt i Uppsala och i synnerhet av utbildningselitens söner, medan den

ekonomiska elitens söner i norra Stockholm föredrog andra civilingenjörsutbildningar i betydligt större utsträckning. En motsvarande motsättning återfanns inom de naturvetenskapliga ämnena där utbildningselitens söner i Uppsala läste matematik mer frekvent än data, medan det omvända förhållandet gällde bland den ekonomiska elitens söner i norra Stockholm. Eliternas döttrars utbildningsval var mer spridda och det var svårare att identifiera lika tongivande utbildningar som civilingenjörsutbildningarna var för sönerna.

En annan slutsats var att Uppsalastudenterna gjorde fler utbildningsval som vette mot en kulturell och offentlig arbetsmarknad medan studenterna i Stockholms norrkommuner gjorde fler val som förberedde för arbeten inom den privata sektorn.

Eliternas söner gjorde de mest selektiva utbildningsvalen

Utifrån den multipla korrespondensanalysen genomfördes en euklidisk klassificering för studentkohorterna i Uppsala och i Stockholms norrkommuner. Klassificeringen möjliggjorde en analys av vilka grupperingar av individer som kunde urskiljas utifrån kombinationer av nedärvt och förvärvat utbildningskapital. Genom klassificeringen framträdde könsskillnader med större tydlighet eftersom andra egenskaper var likartat fördelat inom grupperna.

Sex grupper av studenter analyserades i de båda rummen. Två av dessa var utpräglade elitgrupper. Jag valde att benämna dem *De utvalda* och *Arvtagarna*. Dessa grupper återfanns såväl i Uppsalas som i Stockholms norrkommuners studentkohort. *De utvalda* kunde sägas vara utvalda av utbildningssystemet att gå vidare med högre studier. De hade höga betyg från gymnasiet och nästan alla hade högsta poäng från högskoleprovet. *Arvtagarna* hade något mindre förvärvat utbildningskapital men mycket nedärvda utbildningstillgångar. I Stockholms norrkommuners studentkohort var *Arvtagarna* en betydligt större grupp än i Uppsala. Detta resultat berodde på att Stockholmskohorten var mer socialt homogen än Uppsalakohorten. Det fanns i Stockholms norrkommuner både en större andel föräldrar som hamnade i kategorin högre tjänstemän och en mindre andel som tillhörde arbetarklassen.

Sönerna var i klar majoritet i gruppen *De utvalda*. Detta gällde i båda studentkohorterna. Det fanns med andra ord en hårt selekterad grupp manliga studenter som i gymnasiet satsade på den naturvetenskapliga linjen och som lyckades extremt bra på högskoleprovet och därmed hade möjlighet att välja fritt bland högskolans utbildningar. Gemensamt för de båda kohorternas elitgrupper var även att sönerns och döttrarnas utbildningsstrategier inom grupperna skilde sig. Både *De utvaldas* och *Arvtagarnas* söner satsade oftare på de längre utbildningsprogrammen än gruppernas döttrar. Sönerna tycktes således använda sina tidigare skolmeriter mer strategiskt – sett till framtida social och ekonomisk avkastning på arbetsmarknaden – än döttrarna.

Familjens betydelse för alstrandet och förmedlandet av utbildningskapital

Det nedärvda utbildningskapitalets betydelse för barnens utbildningsinvesteringar kan sammanfattas i tre huvudpoänger. För det första förmedlade de föräldrar som själva stod utbildningssystemet nära – och som hade varit beroende av sina långa utbildningsinvesteringar för sina yrkesmässiga karriärer – till sina söner och döttrar en känsla för att placera sig "rätt" i systemet och en naturlighet i att tidigt göra selektiva utbildningsval. Det förmedlades också en tillit till utbildningssystemet och att många utbildningsår var mödan värd. Att inte lägga alla ägg i samma korg kan sägas känneteckna utbildningsselitens strategier. De intervjuade studenterna hade satsat på breda utbildningar och kombinerat dem med många aktiviteter vid sidan om studierna. För det andra var det inte bara det genom föräldrarna direkt nedärvda utbildningskapitalet som var av betydelse. Släktens utbildningstillgångar var viktiga och även "potentiellt" nedärvt utbildningskapital – i form av exempelvis någon äldre släkting som aldrig realiserade utbildningsdrömmar – kunde påverka yngre generationers utbildningssatsningar. För det tredje styrde utbildningsselitens föräldrar med mjuk hand. De kontrollerade inte barnens skolarbete. Det fanns ändå en indirekt påverkan genom att föräldrarna trots allt var väl medvetna om hur det gick i skolan. Behövdes stöttning fanns de tillgängliga. Men så länge allt flöt på bra var de inte pådrivande utan gav, som barnen uppfattade det, stor frihet. Det var således ingen ensidig utbildningssatsning som uppmuntrades inom utbildningsseliten. Tvärtom kunde förmedlingen sammanfattas i vurmandet för breda utbildningar och mångsidig livsföring.

På elitutbildningarna koncentrerades kapitalet

Det var inte bara hemmet som spelade en roll i förmedlingen av tilltron till utbildningskapital. Elitutbildningarna var också viktiga i denna process. Selektionen via antagningen till utbildningar var mycket viktig för utbildningsselitens barn. Att valet kunde stå mellan läkarutbildningen och civilekonomprogrammet vid Handelshögskolan i Stockholm visar vilken betydelse studenterna tillskrev selektionens betydelse för utbildningens värde. Dessa två utbildningar har inte många ämnesmässiga beröringspunkter men den hårda selektionen via antagningen förenar dem. För utbildningsselitens barn stod selekterande antagningsprocesser som garant för att utbildningen var gedigen och värd att investera i. En konsekvens av att antagningen gavs sådan vikt blev att studenterna valde mellan en handfull utbildningar. Några valde till och med att läsa både läkarutbildningen och civilekonomutbildningen på Handelshögskolan. En sådan krävande utbildningsstrategi innebar att värdet av en selektiv utbildning kunde adderas till värdet av en annan och därmed kunde studenterna särskilja sig från sina övriga studiekamrater.

Det tedde sig som att just läkarutbildningen dominerade de övriga elitutbildningarna genom sin position där kulturella och ekonomiska aspekter kunde förenas. Yrkets ultimata förening av humanism, status och karriärmöjligheter bidrog till dess särställning i systemet.

Den nära kopplingen mellan den naturvetenskapliga gymnasieutbildningen och ansedda högskoleutbildningar alstrade och förmedlade utbildningskapital i två riktningar. Gymnasieskolans naturvetenskapliga utbildning får prestige genom att vara den utbildning i gymnasieskolan som förbereder för elitutbildningarna i högskolan. Högskolans elitutbildningar å sin sida alstrar utbildningskapital genom att fånga upp dem som har passerat naturvetenskaplig gymnasial utbildning.

En av anledningarna till att den naturvetenskapliga gymnasieutbildningen kommit att bli skolans kungsväg står att finna i att den innehåller mycket matematikkurser. Matematikens roll i alstrandet av utbildningskapital framkom i intervjuerna. Dels hade matematikkurserna, framför allt inom civilingenjörsutbildningen, mer status än andra kurser, dels hade matematiktunga utbildningar, som teknisk fysik i högskolan och det naturvetenskapliga programmet i gymnasiet, mer prestige än andra.

Gymnasieeleverna uttryckte också att det inte hade funnits några egentliga alternativ till det naturvetenskapliga programmet om man hade varit duktig i grundskolan. Därmed hamnade även elever på programmet som inte var särskilt intresserade av de naturvetenskapliga ämnena och matematik. En konsekvens av detta blev att eleverna utvecklade olika strategier för att öppna upp sina utbildningar och öka de samhällsvetenskapliga och kulturella inslagen. Värdet av att ha gått på det naturvetenskapliga programmet var stort och därför försökte man hellre "mjuka upp" programmet än att byta utbildning när man inte var överförtjust i de naturvetenskapliga inslagen. Man gjorde till exempel val och bortval som tillförde utbildningen mer samhällsorienterat innehåll, och kombinerade studierna med mycket musik, något som erbjöds på de gymnasieskolor där de intervjuade eleverna gick.

Utmärkande för de undersökta elitutbildningarna var vid sidan om den omfattande stoffmängden som skulle erövrats den ordning och reda på undervisningsadministrationen som rädde och som signalerade seriositet, effektivitet och professionalitet. En effektiv organisation var en nödvändig förutsättning för att studenterna skulle kunna tillgodogöra sig utbildningen. Studenterna kände dessutom att de blev tagna på allvar, att det satsades på dem och att de var utvalda. Men elitutbildningarnas värde var inte endast kopplat till att de erbjöd en ämnesmässigt omfattande undervisning. I intervjuerna framkom att eleverna och studenterna hade många verksamheter vid sidan om själva studierna. På elitutbildningarna frodades aktiviteter av alltifrån politisk till kulturell art. De intervjuade var märkbart upptagna av att klara av att satsa mycket hårt på sina studier men samtidigt inte ge avkall på sitt sociala liv.

UTBILDNINGSKAPITAL

Av detta kan man dra slutsatsen att det finns fördelar med att inte satsa allt på ett kort. Flexibilitet ges och man har lättare att anpassa sig till oförutsedda förändringar – man har inte målat in sig i ett hörn, vilket kan vara fallet om satsningen är alltför ensidig. Genom bredd i investeringarna tränas även en förmåga att göra avgränsningar upp och en färdighet att disponera sin tid optimalt. Vidare visade intervjuerna att det var viktigt att framstå som intelligent. Att lägga för mycket tid på sina studier kunde uppfattas som tecken på brister i detta avseende.

Utbildningskapitalet definierades ytterst av sönerns val

Genom studiens fokus på utbildningskapitalet blev det synligt att de manliga studenterna ackumulerade mer av detta än de kvinnliga studenterna. Eller uttryckt på ett annat sätt: de utbildningar och inriktningar som männen med mest tillgångar valde definierade de mest prestigefulla vägarna genom högskolan.

De elitutbildningar som de intervjuade studenterna gick på, det vill säga civilekonomutbildningen på Handelshögskolan i Stockholm, läkarutbildningen på Karolinska Institutet, civilingenjörsutbildningarna i tekniskt fysik och industriell ekonomi på Kungliga Tekniska högskolan, var mer eller mindre manligt dominerade. Detta påstående kan verka lite märkligt eftersom exempelvis läkarutbildningen hade ungefär lika många manliga som kvinnliga studenter. Men även om det fanns en numerär balans mellan könen finns det skäl att hävda att de var manligt dominerade. För det första var dessa elitutbildningar sådana som förberedde för yrkeskarriärer inom områden där männen intar mer dominant positioner. För det andra var tendensen att männen använde dessa utbildningar på ett lite annorlunda sätt än kvinnorna. Männen satsade i högre utsträckning på inriktningar inom utbildningarna som har hög status som kirurgi inom läkarutbildningen och finans på civilekonomprogrammet. På detta vis satte männen agendan även om de inte alltid var i majoritet, eller i varje fall inte i särskilt stor majoritet. För det tredje var elitutbildningarna präglade av en manlig tradition, vilket var mest tydligt på civilingenjörsutbildningarna.

Civilingenjörsutbildningen lockade den största andelen av sönerna – både i Uppsalas studentkohort och i Stockholms norrkommuners studentkohort – och attraherade förhållandevis resursstarka manliga studenter. Civilingenjörsutbildningen förbereder för yrkeskarriärer med hög social och ekonomisk lutning. Motsvarande utbildning existerade inte för de kvinnliga studenterna. I intervjuer med kvinnliga studenter som gick på civilingenjörsutbildningen framkom att de skilde på studierna och sin fritid eftersom deras identiteter inte var lika hårt kopplade till ett teknikintresse som för många av deras manliga studiekamrater. De intervjuade kvinnliga studenterna hade på lite olika vis gjort utbildning mer samhällsorienterad och för dem var det inte lika

självklart som för männen att sikta mot yrken som hade en tydlig koppling till civilingenjörsutbildningen eller till det privata näringslivet. För de kvinnliga studenterna var utbildningens orientering mot den privata sektorn snarare problematisk.

Ett generellt resultat av de statistiska analyserna var att döttrarna spred ut sig på ett större antal högskoleutbildningar när man såg till de utbildningar som fångade de stora andelarna av döttrarna respektive sönerna. Sönerna fokuserade i större utsträckning än döttrarna på utbildningar som vette mot en arbetsmarknad inom det privata näringslivet. Döttrarna siktade inte lika koncentrerat på ett fåtal utbildningar. De investerade i utbildningar som var mindre professionsinriktade och som i högre grad förberedde för offentliga tjänster. Visserligen var det i hela kohorten en större andel av döttrarna som gick vidare med högre studier men de valde i större utsträckning än sönerna lärosäten och utbildningar som intog en dominerad position i utbildningsrummen.

Avslutningsvis

De ovan beskrivna processerna hänger ihop. Den mycket selektiva antagningen till utbildningen, de omfattande tillgångarna eleverna och studenterna bär med sig in i utbildningen, undervisningens svårighetsgrad, den välorganiserade undervisningen och administrationen, den starka identitetsformeringen på utbildningen, de banor med hög social lutning som utbildningen förbereder för och koncentrationen av elitutbildningarna till landets mest betydande region – allt detta samverkar till att alstra ett mycket omfattande utbildningskapital som koncentreras såväl geografiskt som till ett fåtal utbildningar. Individer som tar sig till dessa utbildningsplatser erövrar en kreditvärdighet som fungerar tvärs över utbildningssystemets olika nivåer och i relation till arbetslivet och det sociala livet i stort. Det kan tyckas paradoxalt att de individer som kan välja i stort sett vilken utbildning de vill – det vill säga utbildningselitens barn – visar sig välja mellan ytterst få utbildningar. Jag har försökt visa att det inte alls är paradoxalt. Logiken bakom detta är att ju mer utbildningskapitalet koncentreras desto mer effektivt blir alstrandet. Och ju mer effektivt alstrande, desto mer eftersträvansvärd utbildning. Detta får sammanfatta de mekanismer som alstrar, fördelar och förmedlar utbildningskapital.

SUMMARY

Educational Capital

Its Creation, Distribution, and Transmission

Translated by Katarina Trodden

Part I (*Approach*). In Part I, which includes the four first chapters of this study, I present the way in which I have approached my subject and how it fits into the theoretical and empirical context of my field of research. I begin by presenting the purpose of this study, which is to explore how educational capital is generated, distributed and transmitted. Chapter 1 includes an overview of a certain domain of educational research, primarily as it is conducted in Sweden, based on a parameter I have chosen to call “measure of education” and variables that serve to explain the variation. Looking at this field of research, it becomes apparent that there are comparatively few studies that focus on the most affluent social strata, as well as studies where social groups and both sexes are analysed together.

Furthermore, identifying inherited educational capital accessible to individuals simply on the basis of their social background is not sufficient. In the Swedish educational system, which is based on merit, acquired educational capital is fundamental to each individual’s progress through the system. As a result of this meritocratic educational system, acquired educational capital has also proved to be more important than inherited resources in terms of the educational choices students make.

In Chapter 1 I proceed to present the tools and explanatory models I have used, based on the French sociologist Pierre Bourdieu’s school of thought. Statistical methods include geometric data analysis, especially specific multiple correspondence analysis and Euclidean classification, and are together with interviews the principal methods used. These are presented in Chapter 3. The rationale behind my choice of statistical approach is that these methods are in line with my focus on relations between, for example, social groups, the sexes and various types of education. I would also like to emphasize the importance of relying on a combination of methods.

Chapter 4 outlines the pupil and student cohorts that have provided the main body of empirical data for this study. The study focuses on two student cohorts, which consisted of all grade nine leavers in the Municipality of Uppsala in 1988 who attended three-year theoretical programmes at the upper-

UTBILDNINGSKAPITAL

secondary school level (Sw. *gymnasiet*) and who *also* began studies at university level or an equivalent higher education, and all students who fulfilled the same criteria in the north Stockholm municipalities. These are examined in greater detail in parts II and III. Chapter 4 places the two cohorts in a wider context by statistically examining all grade nine leavers in 1988 in the Municipality of Uppsala, in the municipalities situated in the northern part of the County of Stockholm (Danderyd, Lidingö, Täby, Sollentuna), in the County of Gävleborg, and in the nation as a whole.

The comparison between the four cohorts revealed a number of distinctive features in Uppsala and in north Stockholm respectively. In both Uppsala and in north Stockholm, students performed far better at primary and secondary school level, and a larger proportion went on to higher education, compared to the nation as a whole. In Uppsala, a university town with a high degree of educational capital, there was little difference between the sexes. These differences were far greater in areas where educational capital is scarce, such as in Gävleborg. In both cases it was the daughters that were more likely to go to university, even though the education legacy contributed to a more even distribution between the sexes in Uppsala.

The decision to focus on the Municipality of Uppsala and the municipalities of north Stockholm was based on the premise that they were resourceful regions, but with different emphases, which was confirmed by the statistics. The number of parents who had pursued postgraduate studies was far greater in Uppsala, while the northern municipalities of Stockholm were more affluent.

Part II (*Academy*) includes chapters 5, 6 and 7. It deals with the distribution and transmission of educational capital in Uppsala. A specific multiple correspondence analysis carried out based on the students' inherited educational and financial assets and their acquired educational capital is presented in Chapter 5. The analysis resulted in a multidimensional space labelled "educational space" since the active variables predominantly concern educational features. The hierarchies and polarities within the educational space were associated with the various types and size of their respective assets.

Axis 1—the one that determines most of the structure—shows that the inherited educational capital was converted into future successes for the individual students within the school system. By contrast, Axis 2 describes the students' own assets. It primarily distinguishes between students who had attended an engineering programme in upper-secondary school and had German on the curriculum from those who had studied French and had passed the humanities programme. Axis 3 provides a correction of Axis 1. It shows that everyone at the elite pole did not have large assets of all components, but that there was a group of students with more inherited and less

acquired educational capital, and a group of students that had more personal than inherited educational capital. In other words, there was a small group of students that did not transfer their educational capital as expected and one group in which performance to some degree exceeded expectations.

A more in-depth analysis of the educational space is found in Chapter 6. The sons and daughters of university teachers and doctors are found along Axis 1 nearest to the “elite pole.” Children belonging to these two groups combined a particularly strong legacy of inherited educational capital with major assets consisting of acquired educational capital. Another trait found along Axis 1 was that students who entered longer higher education programmes were predominantly positioned at the privileged pool, while shorter education programmes and individual courses were chosen among social strata characterized by fewer assets. A closer look at where the individual university programmes are found on the graph reveals that the education closest to the elite pole was the medical programme. Teacher training for the lower age groups was found at the other end of the axis. Various engineering programmes and the law programme were also found near the elite pole. The law programme held a unique position among the arts and social sciences programmes. Students who chose this programme were better off in terms of assets. In other words, the classic, long-term professional educations were selected by the most advantaged individuals. Uppsala University was by far the most popular institute of higher education, and was the choice of approximately 6 out of 10 students in the Uppsala cohort.

Male and female students were separated along Axis 2. Female students ended up nearer the French/humanities pole, while the male students were found closer to the German/engineering pole. Two rationales coincided along Axis 2 where on the one hand there was a distinction between private/economic and public/cultural aspects and on the other a division of male and female students into separate groups. These two principles reinforced one another. The division into a French/humanities/female/public sector pole and a German/engineering/male/private sector pole that was formed at upper-secondary school was also found at the level of higher education where the daughters were more attracted to the humanities, but also to the medical programme and the teacher training programmes. Natural sciences and engineering were male domains, and the social sciences were chosen by a fairly equal number of men and women.

The elite was divided into one social and one more meritocratic group of students found along Axis 3, and it turned out that children of parents that belonged to different teacher categories showed very different characteristics, where the children of university teachers were positioned at the social elite pole and the children of subject teachers were more oriented towards the meritocratic pole. The conclusion that could be drawn from the distribution of education programmes along Axis 3 was that acquired educational capital was more relevant to the students’ education strategy than inherited capital,

and that top students tended to make their choices from a more restricted selection of programmes than the social elite.

Chapter 7 presents the results of a Euclidean classification, which emanated in six student groups. Two of these, *The Chosen* and *The Inheritors*, were typical elite groups, but in different ways. *The Chosen* were selected by the educational system to continue their studies at an institute of higher education. They left upper-secondary school with top grades, and almost all of them performed extremely well at the national university aptitude test. *The Inheritors* are characterised by a somewhat smaller acquired educational capital, but a great deal of inherited educational capital. The dominant group among *The Inheritors* consisted of sons, which can largely be explained by the fact that men generally do better at the university aptitude test than women (but since women normally graduate with higher grades, they are less inclined to take the test).

The education strategies varied somewhat between the two groups, and there were differences as to the individual students' interest in aiming for higher education both among the daughters and the sons. *The Chosen*, which was the most highly selected group in terms of merit, were more oriented towards the longest university programmes, while *The Inheritors*, were less likely to chose these, which is logical since they simply did not get good enough grades or performed less well at the university aptitude test to be eligible for the most popular programmes. The sons in both *The Chosen* group and *The Inheritors* group were more likely to choose longer education programmes. The sons seemed to have a more strategic approach than the daughters in terms of putting their school results in relation to social and economic gains in their future working life.

Part III (*Plutocracy*). The distribution and transmission of educational capital in the northern municipalities of the County of Stockholm are analysed in chapters 8, 9 and 10. The relevant student cohort was investigated using the same method as for the Uppsala cohort. The same variables were used as active in the specific multiple correspondence analysis of the north Stockholm cohort, which is described in more detail in chapters 8 and 9. One of the chief results is that axes 1, 2 and 3 were similar in several respects. Axis 1 describes capital volume, Axis 2 expresses a German/engineering and a French/humanities pole and Axis 3 places a social elite against a comparatively meritocratic elite. The north Stockholm educational space included a fourth axis that could also be interpreted from a sociological point of view. Three poles were established in the plane of axes 3–4 based on an economic, a meritocratic and a social elite. A purely economic elite was thus found to be present in the north Stockholm cohort, but not in the Uppsala cohort. In the plane of axes 3–4, the children of business executives and

teachers were the furthest apart. The children of business executives, but also children whose parents were lawyers or held senior positions in the private sector, dominated the “economic elite pole,” the children of university teachers dominated the “social elite pole” and the children of subject teachers and class teachers the more “meritocratic elite pole”.

There was little difference between the two cohorts in terms of choice of institution or university programme. The individuals included in the Uppsala cohort were just as likely to choose Uppsala University as the individuals in the north Stockholm cohort were likely to choose to pursue their higher education in Stockholm. Stockholm University, the Royal Institute of Technology, the Stockholm Institute of Education, the Karolinska Institutet and the Stockholm School of Economics contributed to the fact that approximately 7 of 10 chose to remain in Stockholm. Individuals in the north Stockholm student cohort were more likely to study engineering, social sciences (usually business administration) and to study abroad than the corresponding Uppsala cohort. The Uppsala students were more inclined towards natural sciences, but also towards humanities, art and medicine. That is to say, the students in Uppsala made more of their choices with future employment within the cultural or public sectors in mind, while the north Stockholm students to a higher degree selected educations that would prepare them for a career within the private sector.

In the plane of axes 3–4, which distinguished a social elite from an economic elite and a more meritocratic elite, there were a number of visibly separated university educations: engineering physics was most clearly associated with the meritocratic elite pole, the medical programme was found somewhere in between the meritocratic elite and the social elite while studies abroad, languages as well as social sciences and business administration were found closer to the economic elite pole.

Chapter 10 deals with the six student groups that emerged in the Euclidean classification. These groups were rather similar to the groups that were created in conjunction with the classification of the Uppsala student cohort, which was a result of the fact that the outcome of the two multiple correspondence analyses on which the classifications were based were similar. This does not entail, however, that the groups were identical. There were differences in terms of size and combination of capital assets between the groups within the cohorts, and the size of the groups varied. However, the Stockholm cohort analysis also generated two elite groups that are best described as *The Chosen* and *The Inheritors*. The students that belonged to *The Chosen* left upper-secondary school with top grades and all passed the university aptitude test with excellent results. The Stockholm cohort *Inheritors* differed from their counterparts in Uppsala. The Stockholm group was considerably larger, which meant that it was more heterogeneous in terms of social class than the corresponding group in the Uppsala student cohort. Sons were in a clear majority in *The Chosen* group, and they were somewhat more numer-

ous in *The Inheritors* group. The sons dominated *The Chosen* elite in both the Uppsala and the north Stockholm cohort. In other words, there was a strongly selected group of male students (and a smaller group of female students) who did extremely well at the university aptitude test (*The Chosen*) and who chose to study natural sciences at upper-secondary school, thereby gaining access to the full range of university educations.

Part IV (*Different Perspectives on Educational Capital*) includes chapters 11 to 14 and deals with the generating and transmission of educational capital in a more general perspective. This section is largely based on interviews with upper-secondary school pupils and university students. Chapter 11 deals with educational capital and geographical location, and describes a comparison between Uppsala and north Stockholm. I abandon this comparison in chapters 12 to 14, which focus on elite educations and the strategies of the education elite from a more general point of view.

The analyses of the educational spaces in Part II and Part III showed that the same hierarchies were present in both geographical regions. For example, it made no difference if a particular location showed an overrepresentation of children with parents who were business executives, all social groups related to the education strategies that the sons and daughters of doctors and university teachers choose to pursue. The education elite thus dominated over the economic elite in the educational spaces. This far, the comparison was made "free-hand". A statistical comparison of the structures of the educational spaces for Uppsala and north Stockholm is presented in Chapter 11. It turned out that the educational spaces are very similar also from a statistical point of view.

However, the social mix within the region tipped the balance of the educational investment. If there was a greater number of children of business executives in the studied cohort, as was the case in north Stockholm, a greater percentage chose an economic programme at upper-secondary school, and more students were attracted to business administration and engineering studies at university level. The hierarchies within the different educations were not affected, however. The social sciences programme related to the other upper-secondary school programmes in exactly the same way in both geographical locations. The same was true for German and French studies, and so on. The structure of the educational spaces was thus identical while the relative weight between the positions differed.

To be geographically close to the university was important according to the interviewed upper-secondary school pupils in Uppsala. One could argue that these children had been born and raised in an environment completely centred around academia, and that prestigious seats of learning were a natural choice for the sons and daughters of the education elite who also had

attended upper-secondary schools at old and venerable institutions with long traditions of preparing their pupils for such academic careers. The interviews showed that one aspect of the importance of place was that of building and maintaining social networks. The interviewees in Stockholm considered this city to be very important to the social networks they had established during and between periods of study.

Chapter 12 takes a closer look at the inherited educational capital's importance to children's education investment. In this chapter I arrive at three main conclusions. Firstly, those parents who have achieved their social position in life due to the education system transmitted to their sons and daughters an understanding of how to find their place within the system as well as skills that allow them to make selective choices early on. Some key aspects that were communicated included the general assumption that one should spend many years within the education system, an inside knowledge of how the system works and the degree of importance of the various education programmes. The education elite did not encourage a one-sided strategy. On the contrary, they were likely to advocate diversity in terms of education and lifestyle.

Secondly, it is not only the educational capital inherited from the parents that is involved. The education assets of the entire extended family are important; even "potential" inherited educational capital—in the form of unfulfilled dreams that had never been realized—proved to influence the choices made by the younger generation.

Thirdly, the parents of the education elite proved to have chosen a gentle attitude to their children's schooling, and they had not controlled their schoolwork. They did, however, exert an indirect influence since they were well aware of their children's performance at school. They were always prepared to help out if their children needed support, but they did nothing as long as everything went smoothly. Instead, the students reported that they, as they saw it, were given a great amount of freedom.

In Chapter 13 I further refine my analysis of how educational capital can be understood in the context of the educational system. I argue for the fact that educational value is generated, among other things, by means of each individual's inherited and previously acquired educational assets, which they bring into the system.

The selection process for the different educations was very important to the children of the education elite. The use of earlier achievements in selective admission processes meant that they increased their capital rather than spent it. A student may have the choice of applying either for the medical programme at the Karolinska Institutet or the business administration programme at the Stockholm School of Economics; two programmes that have little in common in terms of content, but that are equally hard to get in to. Some chose both elite schools. A highly demanding strategy such as this, which involves a major educational investment, enabled these students to

UTBILDNINGSKAPITAL

add the value of one selective education to that of another, which meant that they were able to distinguish themselves from their peers. These students had chosen between, and could only imagine attending, a very limited number of educations, which narrowed their horizon of opportunities.

The close connection between the natural sciences programme at upper-secondary school level and the most prestigious university educations generated and transmitted educational capital in two separate directions. The science programme at upper-secondary school becomes of value as it prepares the students for prestigious university programmes, and the elite university programmes generate educational capital by recruiting natural science students. The smooth transition between the royal road of upper-secondary education, the natural science programme, and the elite university programmes, is highly important for everyone involved, the schools as well as the students.

Mathematics had a prominent role in the generation of educational capital. One reason was that mathematics courses were more prestigious than other courses for example at the engineering programmes; another reason was that programmes that were strong on mathematics were considered to be of a higher status than others.

Both the upper-secondary school pupils and the university students claimed that they were involved in many different extracurricular activities and that they were busy trying to balance their desire to make a serious effort at school without it affecting their social life too much. There are gains to be made by not being too focused only on your studies. You achieve a certain amount of flexibility resulting in a greater choice. A wide-ranging investment also teaches you to prioritize and make the most of your time. Furthermore, the interviewees reported that it was important to seem to be clever. Spending too much time studying might give the impression that you are not bright enough to be doing a certain programme.

One prominent feature of the elite programmes included in this study was that they were extremely well organised, which communicated a high degree of efficiency and professionalism. The students felt that they were taken seriously, that they were backed-up and that they had been specially selected. Naturally, this affected the educational capital generated in a positive way.

In Chapter 14 I discuss educational capital in relation to the professional life for which the students at the elite programmes are being prepared. It appears that the medical programme dominates over the other elite programmes by holding a position in which cultural and economic aspects merge. The humanitarian character of the profession is evident and the large knowledge base that the profession requires, career opportunities as well as the highly paid jobs that are available to medical professionals all contribute to the unique position of this programme within the system.

The civil engineering programmes were most attractive to the sons—both in the Uppsala student cohort and in the north Stockholm cohort—especially

to those who were comparatively wealthy. Civil engineering programmes prepare students for a professional career leading to high status in society and a high economic return on their investment. There was no equivalent education for female students. The interviewed women who attended civil engineering programmes reported that they separated their studies and their social life since their personal identities were less associated with a keen interest in technology than their male peers. These women had in various ways chosen a more civic approach, and in their case it was not entirely a matter of course to aim for professions that were associated with their educational background or private industry.

The study ends with a *Summary and Conclusions*, where I attempt to say something in general terms about the mechanisms that generate, distribute and transmit educational capital. It may seem paradoxical that those individuals who are able to choose virtually any education they please—that is to say the children of the education elite—turn out to make their selection from a very limited set of educations, a pattern which holds true especially for the sons. I have attempted to demonstrate that this is not as paradoxical as it seems. It is only logical that the more concentrated the educational capital, the more attractive, and consequently more valuable, it is. This observation concludes this summary about the mechanisms that generate, distribute and transmit educational capital.

APPENDIX

Tabeller till kapitel 4

Tabell 6. Jämförelse riket, Gävleborg, Uppsalas elev- och studentkohort, norra Stockholms elev- och studentkohort.

		Riket	Gävleborg	Uppsalas elevkohort	Uppsalas student- kohort	Stockholm norra, elevkohort	Stockholm norra, student- kohort
Antal		110 661	3 811	2 040	806	2 243	1 099
Utbildningsnivå hushåll, andel	Ej i FoB	0,4	0,2	1,2	0,4	0,0	0,0
	Ej uppgift	0,8	0,8	0,5	0,4	0,4	0,2
	Grundskola	24,3	26,8	18,5	5,3	9,7	3,5
	2-årig gymn.utb.	26,9	30,5	18,4	7,9	13,1	5,7
	3-4-årig gymn.utb.	14,9	13,6	11,4	8,4	15,8	11,8
	Högskola max 2 år	14,5	13,7	13,9	14,8	16,5	16,2
	Högskola minst 3 år	16,6	13,9	24,9	39,3	38,3	52,5
	Forskarutbildning	1,6	0,6	11,3	23,4	6,2	10,1
Totalt		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Inkomst	Första decilen	136 600	137 480	143 700	165 580	156 780	191 000
	Medianinkomst	294 300	282 000	313 100	368 200	399 300	477 100
	Tionde decilen	474 200	427 600	559 600	647 500	720 200	801 500
Medelbetyg grundskolan, andel	0-2,9	34,9	37,2	30,7	2,2	21,6	1,6
	3,0-3,9	51,0	50,9	53,0	61,2	58,7	62,4
	4,0-5,0	14,1	11,9	16,3	36,6	19,7	35,9
	Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Övergång till högskolan, andel	Ej högskola	61,5	66,2	46,5	0,0	42,2	0,0
	Kurs	7,6	6,0	17,1	26,8	12,6	21,1
	Program	28,8	26,4	34,5	71,0	40,6	72,3
	Utlandsstudier	2,0	1,4	2,0	2,2	4,6	6,6
	Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 7. Män och kvinnors medelbetyg och övergång till högskolan. Jämförelse riket, Gävleborg, Uppsalas elev- och studentkohort, norra Stockholms elev- och studentkohort.

			Medelbetyg grundskolan				Övergång till högskolan				
			0-2,9	3,0-3,9	4,0-5,0	Totalt	Ej hgsk	Kurs	Program	Utland	Totalt
Riket	Män	56 643	42,4	47,3	10,3	100,0	66,1	6,4	25,9	1,5	100,0
	Kvinnor	54 018	27,0	55,0	18,0	100,0	56,7	8,9	31,9	2,5	100,0
Gävleborg	Män	2 000	45,1	46,8	8,1	100,0	71,4	4,0	23,6	1,0	100,0
	Kvinnor	1 811	28,4	55,5	16,1	100,0	60,4	8,3	29,5	1,8	100,0
Uppsalas elevkohort	Män	1 038	35,5	51,1	13,4	100,0	48,5	15,5	34,8	1,3	100,0
	Kvinnor	1 002	25,7	55,0	19,3	100,0	44,5	18,7	34,1	2,7	100,0
Uppsalas studentkohort	Män	416	3,1	65,4	31,5	100,0	0,0	24,0	74,5	1,4	100,0
	Kvinnor	390	1,3	56,7	42,1	100,0	0,0	29,7	67,2	3,1	100,0
Stockholm norra, elevkohort	Män	1 160	26,8	57,8	15,4	100,0	45,6	9,8	41,3	3,3	100,0
	Kvinnor	1 083	16,1	59,7	24,2	100,0	38,5	15,5	39,9	6,1	100,0
Stockholm norra, studentkohort	Män	551	2,7	67,0	30,3	100,0	0,0	15,6	79,9	4,5	100,0
	Kvinnor	548	0,5	57,8	41,6	100,0	0,0	26,6	64,8	8,6	100,0

Tabell 8. Fäder och mödrars andel högutbildade, i privat och offentlig sektor, arbetar mer än 35 timmar/vecka, högre tjänsteman, arbetarklass, samt medianinkomst. Jämförelse riket, Gävleborg, Uppsalas elev- och studentkohort, norra Stockholms elev- och studentkohort.

			Högskola minst 3 år, andel	Offentlig sektor, andel	Privat sektor, andel	Arbetar mer än 35 tim./v., andel	Inkomst, median	Högre tjänstemän, andel	Arbetarklass, andel
Riket	Far	110 661	12,3	19,6	71,1	83,9	190 300	15,7	33,7
	Mor	110 661	11,4	52,5	38,8	46,3	127 800	7,5	37,4
Gävleborg	Far	3 811	8,6	19,8	72,0	85,1	179 750	11,4	40,6
	Mor	3 811	9,7	55,8	35,4	44,8	123 150	5,4	43,5
Uppsala, elevkohort	Far	2 040	26,5	32,9	55,0	81,9	204 050	27,0	23,3
	Mor	2 040	25,1	64,6	26,9	51,1	141 900	16,5	26,6
Uppsala, studentkohort	Far	806	48,4	45,5	45,2	85,5	245 250	46,2	9,8
	Mor	806	45,4	70,8	23,2	58,4	161 700	29,2	13,9
Stockholm norra, elevkohort	Far	2 243	35,4	20,2	71,8	86,4	278 000	37,6	13,1
	Mor	2 243	26,2	50,4	44,7	58,2	162 600	19,9	16,0
Stockholm norra, studentkohort	Far	1 099	51,4	25,3	68,8	89,8	332 100	50,0	6,0
	Mor	1 099	38,9	54,0	43,1	59,2	176 400	28,8	8,1

Tabell 9. Föräldrarnas sociala grupp. Jämförelse riket, Gävleborg, Uppsalas elev- och studentkohort, norra Stockholms elev- och studentkohort.

	Riket	Gävleborg	Uppsala elevkohort	Uppsala student- kohort	Stockholm norra, elevkohort	Stockholm norra, studentkohort
Antal	110 661	3 811	2 040	806	2 243	1 099
Civilingenjör	2,6	1,3	4,0	7,2	5,6	7,4
Tekniker, off.	1,8	2,0	3,3	3,3	2,0	1,8
Tekniker, privat	8,2	8,1	6,7	7,6	7,0	5,9
Förmän, privat	1,5	1,4	1,5	0,7	1,2	0,6
Läkare	1,8	1,6	4,4	8,9	5,0	7,6
Hälso- o sjukv.-anställda	7,0	7,4	6,8	6,1	5,8	4,4
Universitetslärare	0,7	0,2	4,8	9,8	1,7	3,0
Ämneslärare	2,5	2,5	3,6	6,2	2,5	3,5
Klasslärare	4,3	4,2	4,4	5,2	4,1	4,6
Jurist	0,3	0,1	0,9	1,4	1,9	3,1
Journalist	0,5	0,4	0,7	1,1	1,7	1,6
Konstproducenter	1,0	0,6	1,7	2,1	1,8	1,3
Högre tjänstemän, off.	2,1	1,7	4,3	6,7	3,7	5,3
Högre tjänstemän, priv.	3,9	2,4	4,4	5,8	11,6	14,2
Tj.män på mellannivå, off.	1,0	1,1	1,7	1,6	1,1	1,5
Tj.män på mellannivå, pri.	4,1	2,9	3,6	3,0	6,4	5,8
Företagsledare	2,1	1,5	1,8	2,5	6,6	8,5
Kontorsanställda, off.	2,9	2,9	3,8	3,2	2,6	1,9
Kontorsanställda, priv.	4,2	3,1	3,3	1,4	5,8	4,2
Handelsmän	1,6	1,3	1,5	0,4	2,2	2,2
Småföretagare	3,2	3,0	2,5	1,0	1,8	0,6
Handelsanställda	3,9	4,3	2,8	1,7	3,1	2,0
Lantarbetare	0,8	1,5	0,6	0,4	0,0	0,1
Bönder, fiskare	2,6	3,0	1,4	1,0	0,1	0,1
Kval. arbetare i prod.	10,3	12,3	5,5	2,1	2,9	1,3
Okval. arbetare i prod.	9,2	11,3	4,9	1,4	2,1	0,6
Kval. arbetare i service	0,7	0,7	0,7	0,2	0,6	0,1
Okval. arbetare i service	6,7	8,4	5,7	2,6	2,9	1,4
Poliser	1,5	1,5	1,5	1,1	0,9	1,3
Officerare	0,2	0,4	0,0	1,5	0,5	0,6
Övriga	2,1	1,6	2,0	2,4	1,8	1,6
Ej förvärvsarb.	4,5	4,9	4,1	0,4	3,0	1,9
Externt bortfall	0,4	0,2	1,2	0,0	0,0	0,0
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 10. 32 sociala grupper efter andel fäder resp. mödrar som definierar gruppen, gifta, ensamstående mödrar, villa och lägenhet, hyresrätt. Riket.

	Antal	Andel	Far definierar gruppen	Mor definierar gruppen	Gifta	Ensam- stående mor	Villa	Lägenhet hyresrätt
Civilingenjör	2 874	2,6	96,3	3,7	95,7	0,3	68,6	4,3
Tekniker, off.	1 943	1,8	82,4	17,6	89,8	3,2	65,2	9,2
Tekniker, privat	9 081	8,2	94,5	5,5	94,0	0,8	68,1	6,5
Förmän	1 625	1,5	70,0	30,0	79,6	8,6	57,7	21,2
Läkare	1 944	1,8	83,8	16,2	92,0	3,8	69,3	6,8
Hälso- o sjukv.-anställda	7 694	7,0	23,5	76,5	73,2	12,1	58,4	17,3
Universitetslärare	734	0,7	81,6	18,4	92,0	3,5	57,2	9,5
Ämneslärare	2 736	2,5	69,4	30,6	90,3	4,7	68,6	6,1
Klasslärare	4 745	4,3	43,7	56,3	80,6	9,4	63,0	12,4
Jurist	373	0,3	90,6	9,4	94,4	2,4	63,5	8,3
Journalist	597	0,5	67,2	32,8	80,2	11,1	51,3	18,6
Konstproducenter	1 073	1,0	65,7	34,3	81,5	8,2	56,0	17,3
Högre tjänstemän, off.	2 338	2,1	75,8	24,2	90,5	3,3	58,6	9,2
Högre tjänstemän, priv.	4 370	3,9	82,7	17,3	92,9	2,2	65,6	5,4
Tj.män, mellannivå, off.	1 139	1,0	55,8	44,2	81,8	7,0	59,5	13,5
Tj.män, mellannivå, priv.	4 519	4,1	70,5	29,5	89,8	3,6	63,7	9,0
Företagsledare	2 358	2,1	95,1	4,9	96,6	0,4	73,3	5,2
Kontorsanställda, off.	3 246	2,9	25,5	74,5	68,9	15,4	50,9	21,2
Kontorsanställda, priv.	4 620	4,2	36,6	63,4	74,7	11,7	54,0	18,0
Handelsmän	1 744	1,6	83,0	17,0	90,9	1,8	73,5	7,1
Småföretagare	3 568	3,2	88,9	11,1	90,5	1,2	76,3	8,4
Handelsanställda	4 277	3,9	59,1	40,9	81,7	5,8	61,5	14,0
Lantarbetare	917	0,8	90,9	9,1	89,4	1,5	84,1	7,9
Bönder, fiskare	2 832	2,6	92,7	7,3	95,0	0,4	95,6	1,0
Kval. arbetare i prod.	11 371	10,3	93,2	6,8	90,9	1,0	68,0	14,0
Okval. arbetare i prod.	10 148	9,2	83,5	16,5	84,2	4,1	62,1	20,1
Kval. arbetare i service	731	0,7	50,1	49,9	73,6	9,8	51,4	30,1
Okval. arbetare. i service	7 405	6,7	36,1	63,9	57,0	17,2	47,7	32,9
Poliser	1 614	1,5	92,4	7,6	93,0	1,0	69,1	7,8
Officerare	268	0,2	98,5	1,5	97,8	0,0	69,8	7,5
Övriga	2 341	2,1	55,2	44,8	62,4	16,4	51,1	30,2
Ej förvärvsarb.	5 018	4,5	50,0	50,0	57,6	20,3	45,1	39,6
Externt o internt bortfall	418	0,4	0,2	3,3	0,2	1,4	1,7	1,2
Totalt	110 661	100	68,5	31,2	82,3	6,5	62,5	15,2

Tabell 11. 32 sociala grupper efter andel högutbildade, medianinkomst, yrkesverksamma i privat och offentlig sektor. Riket.

	Antal	Andel	Högskola minst 3 år, andel	Inkomst, median	Offentlig sektor, andel	Privat sektor, andel
Civilingenjör	2 874	2,6	47,5	441 316	16,5	83,4
Tekniker, off.	1 943	1,8	13,5	327 530	100,0	0,0
Tekniker, privat	9 081	8,2	11,0	362 471	0,0	99,9
Förmän	1 625	1,5	3,9	275 412	47,3	52,5
Läkare	1 944	1,8	98,0	540 320	80,3	19,6
Hälso- o sjukv.-anställda	7 694	7,0	16,6	300 597	90,1	9,8
Universitetslärare	734	0,7	93,2	472 277	93,5	6,4
Ämneslärare	2 736	2,5	87,1	399 451	94,4	5,3
Klasslärare	4 745	4,3	52,7	331 187	92,8	7,1
Jurist	373	0,3	96,0	585 082	43,2	56,8
Journalist	597	0,5	38,9	379 314	22,3	77,7
Konstproducenter	1 073	1,0	36,9	319 827	39,2	60,7
Högre tjänstemän, off.	2 338	2,1	53,0	422 424	100,0	0,0
Högre tjänstemän, priv.	4 370	3,9	37,6	483 011	0,0	99,8
Tj.män på mellannivå, off.	1 139	1,0	25,0	331 934	100,0	0,0
Tj.män på mellannivå, pri.	4 519	4,1	14,8	380 909	0,0	99,7
Företagsledare	2 358	2,1	34,1	570 724	3,1	96,7
Kontorsanställda, off.	3 246	2,9	7,7	286 688	100,0	0,0
Kontorsanställda, priv.	4 620	4,2	6,4	323 359	0,0	99,7
Handelsmän	1 744	1,6	9,2	357 445	1,5	98,3
Småföretagare	3 568	3,2	2,2	262 714	0,3	99,6
Handelsanställda	4 277	3,9	4,5	321 595	0,0	99,7
Lantarbetare	917	0,8	2,3	256 601	27,7	71,8
Bönder, fiskare	2 832	2,6	4,9	209 975	4,7	95,2
Kval. arbetare i prod.	11 371	10,3	1,8	284 282	8,2	91,8
Okval. arbetare i prod.	10 148	9,2	1,7	270 255	5,7	94,1
Kval. arbetare i service	731	0,7	2,3	251 910	44,7	54,9
Okval. arbetare. i service	7 405	6,7	2,8	230 879	75,0	25,0
Poliser	1 614	1,5	29,2	351 363	97,5	2,5
Officerare	268	0,2	93,3	414 011	98,9	1,1
Övriga	2 341	2,1	12,0	270 993	39,0	60,7
Ej förvärvsarb.	5 018	4,5	7,2	198 389	0,0	0,0
Externt och internt bortfall	418	0,4	0,2		0,2	0,5
Totalt	110 661	100	18,2	294 300	33,8	61,1

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 12. 6 sociala grupper efter andel högutbildade, medianinkomst, yrkesverksamma i privat och offentlig sektor. Jämförelse riket, Gävleborg, Uppsalas elev- och studentkohort, norra Stockholms elev- och studentkohort.

		Antal	Andel	Högskola minst 3 år, andel	Inkomst, median	Offentlig sektor, andel	Privat sektor, andel
Civilingenjör*	Riket	2 874	2,6	47,5	441 316	16,5	83,4
	Gävleborg	51	1,3	47,1	455 827	19,6	80,4
	Uppsalas elevkohort	81	4,0	84,0	453 171	43,2	56,8
	Uppsalas studentkohort	58	7,2	89,7	456 153	44,8	55,2
	Sthlm norra, elevkohort	125	5,6	65,6	506 886	15,2	84,8
	Sthlm norra, studentkohort	81	7,4	77,8	527 643	18,5	81,5
Läkare	Riket	1 944	1,8	98,0	540 320	80,3	19,6
	Gävleborg	62	1,6	100,0	532 053	83,9	16,1
	Uppsalas elevkohort	89	4,4	100,0	536 765	93,3	6,7
	Uppsalas studentkohort	72	8,9	100,0	546 908	94,4	5,6
	Sthlm norra, elevkohort	112	5,0	100,0	610 636	65,2	34,8
	Sthlm norra, studentkohort	84	7,6	100,0	621 658	67,9	32,1
Universitetslärare	Riket	734	0,7	93,2	472 277	93,5	6,4
	Gävleborg	7	0,2	100,0	493 000	100,0	0,0
	Uppsalas elevkohort	97	4,8	94,8	488 619	97,9	2,1
	Uppsalas studentkohort	79	9,8	97,5	498 392	97,5	2,5
	Sthlm norra, elevkohort	38	1,7	97,4	561 287	92,1	7,9
	Sthlm norra, studentkohort	33	3,0	97,0	559 776	90,9	9,1
Högre tjänstemän, offentlig sektor	Riket	2 338	2,1	53,0	422 424	100,0	0,0
	Gävleborg	64	1,7	35,9	417 101	100,0	0,0
	Uppsalas elevkohort	87	4,3	73,6	447 320	100,0	0,0
	Uppsalas studentkohort	54	6,7	81,5	465 075	100,0	0,0
	Sthlm norra, elevkohort	83	3,7	78,3	512 401	100,0	0,0
	Sthlm norra, studentkohort	58	5,3	86,2	530 340	100,0	0,0
Högre tjänstemän, privat sektor	Riket	4 370	3,9	37,6	483 011	0,0	99,8
	Gävleborg	91	2,4	33,0	448 271	0,0	100,0
	Uppsalas elevkohort	89	4,4	49,4	505 720	0,0	98,9
	Uppsalas studentkohort	47	5,8	66,0	566 702	0,0	100,0
	Sthlm norra, elevkohort	261	11,6	58,6	597 417	0,0	100,0
	Sthlm norra, studentkohort	156	14,2	71,8	649 711	0,0	100,0
Företagsledare	Riket	2 358	2,1	34,1	570 724	3,1	96,7
	Gävleborg	56	1,5	33,9	565 814	1,8	98,2
	Uppsalas elevkohort	37	1,8	48,6	535 056	5,4	94,6
	Uppsalas studentkohort	20	2,5	70,0	608 247	10,0	90,0
	Sthlm norra, elevkohort	147	6,6	63,3	803 623	0,0	100,0
	Sthlm norra, studentkohort	93	8,5	73,1	859 912	0,0	100,0

* Det kan verka märkligt att inte alla civilingenjörer har en längre högskoleutbildning men resultatet beror på att yrket inte har en skyddad titel, det vill säga att det är möjligt att uppnå en position som civilingenjör utan längre utbildning.

Tabell 13. 6 sociala grupper efter andel fäder resp. mödrar som definierar gruppen, gifta, ensamstående mödrar, villa och lägenhet, hyresrätt. Jämförelse riket, Gävleborg, Uppsalas elev- och studentkohort, norra Stockholms elev- och studentkohort.

		Antal	Andel	Far definierar gruppen	Mor definierar gruppen	Gifta	Ensam- stående mor	Villa	Lägenhet hyresrätt
Civilingenjör	Riket	2 874	2,6	96,3	3,7	95,7	0,3	68,6	4,3
	Gävleborg	51	1,3	100,0	0,0	100,0	0,0	78,4	2,0
	Uppsalas elevkohort	81	4,0	93,8	6,2	90,1	2,5	58,0	2,5
	Uppsalas studentkohort	58	7,2	93,1	6,9	91,4	1,7	58,6	0,0
	Sthlm norra, elevkohort	125	5,6	93,6	6,4	95,2	0,8	64,8	4,8
	Sthlm norra, stud.kohort	81	7,4	92,6	7,4	96,3	1,2	71,6	1,2
Läkare	Riket	1 944	1,8	83,8	16,2	92,0	3,8	69,3	6,8
	Gävleborg	62	1,6	88,7	11,3	88,7	4,8	74,2	4,8
	Uppsalas elevkohort	89	4,4	83,1	16,9	89,9	7,9	55,1	11,2
	Uppsalas studentkohort	72	8,9	84,7	15,3	93,1	5,6	54,2	12,5
	Sthlm norra, elevkohort	112	5,0	79,5	20,5	95,5	1,8	75,0	4,5
	Sthlm norra, stud.kohort	84	7,6	75,0	25,0	95,2	1,2	71,4	4,8
Universitetslärare	Riket	734	0,7	81,6	18,4	92,0	3,5	57,2	9,5
	Gävleborg	7	0,2	57,1	42,9	71,4	14,3	100,0	0,0
	Uppsalas elevkohort	97	4,8	88,7	11,3	90,7	4,1	52,6	4,1
	Uppsalas studentkohort	79	9,8	89,9	10,1	91,1	2,5	54,4	5,1
	Sthlm norra, elevkohort	38	1,7	84,2	15,8	100,0	0,0	63,2	5,3
	Sthlm norra, stud.kohort	33	3,0	84,8	15,2	100,0	0,0	63,6	6,1
Högre tjänstemän, off.	Riket	2 338	2,1	75,8	24,2	90,5	3,3	58,6	9,2
	Gävleborg	64	1,7	81,3	18,8	89,1	3,1	57,8	9,4
	Uppsalas elevkohort	87	4,3	80,5	19,5	92,0	4,6	46,0	9,2
	Uppsalas studentkohort	54	6,7	81,5	18,5	90,7	7,4	44,4	11,1
	Sthlm norra, elevkohort	83	3,7	80,7	19,3	94,0	2,4	54,2	6,0
	Sthlm norra, stud.kohort	58	5,3	77,6	22,4	96,6	1,7	60,3	5,2
Högre tjänstemän, priv.	Riket	4 370	3,9	82,7	17,3	92,9	2,2	65,6	5,4
	Gävleborg	91	2,4	85,7	14,3	94,5	1,1	74,7	1,1
	Uppsalas elevkohort	89	4,4	87,6	12,4	95,5	2,2	65,2	2,2
	Uppsalas studentkohort	47	5,8	93,6	6,4	95,7	2,1	59,6	2,1
	Sthlm norra, elevkohort	261	11,6	83,9	16,1	95,0	3,1	65,1	3,8
	Sthlm norra, stud.kohort	156	14,2	85,9	14,1	99,4	0,6	69,9	1,9
Företags- ledare	Riket	2 358	2,1	95,1	4,9	96,6	0,4	73,3	5,2
	Gävleborg	56	1,5	94,6	5,4	94,6	0,0	83,9	1,8
	Uppsalas elevkohort	37	1,8	91,9	8,1	94,6	2,7	54,1	8,1
	Uppsalas studentkohort	20	2,5	95,0	5,0	95,0	0,0	45,0	10,0
	Sthlm norra, elevkohort	147	6,6	92,5	7,5	96,6	0,0	78,9	1,4
	Sthlm norra, stud.kohort	93	8,5	94,6	5,4	98,9	0,0	82,8	0,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 14. Fadem 32 sociala grupper och moderns socioekonomiska ställning. Riket.

	N	M-Ej i fob	M-Högre tjänstemän	M-Tj.-män mellannivå	M-Lägre tjänstemän	M-Egna företagare	M-Jordbrukare	M-Arbetare	M-Övriga	Totalt
F-Civilingenjör	3 040	0,3	15,8	28,3	22,6	2,2	0,1	22,7	8,0	100,0
F-Tekniker, off.	1 810	0,8	6,7	25,6	22,8	1,7	0,1	33,6	8,7	100,0
F-Tekniker, privat	10 201	0,4	6,0	21,7	24,2	2,8	0,1	35,8	9,1	100,0
F-Förmän, privat	1 780	0,7	3,8	15,3	19,9	1,0	0,3	47,9	11,1	100,0
F-Läkare	1 787	0,3	36,0	37,3	9,8	3,7	0,1	5,2	7,6	100,0
F-Hälsa- o sjukvårdsanställda	1 189	0,8	10,1	29,5	12,8	2,4	0,0	34,4	10,1	100,0
F-Universitetslärare	669	0,6	42,6	31,7	8,8	2,2	0,0	6,1	7,9	100,0
F-Ämneslärare	2 069	0,5	31,0	35,9	12,5	1,9	0,0	11,9	6,2	100,0
F-Klasslärare	2 221	0,6	13,6	36,6	15,6	2,7	0,2	22,6	8,0	100,0
F-Jurist	386	0,5	32,4	32,6	19,2	4,1	0,0	4,1	7,0	100,0
F-Journalist	528	1,1	21,4	32,6	18,8	3,2	0,0	15,0	8,0	100,0
F-Konstproducenter	865	1,3	18,6	27,3	17,0	7,1	0,2	19,9	8,7	100,0
F-Högre tjänstemän, off.	1 975	0,6	23,0	33,0	20,6	1,5	0,0	16,1	5,3	100,0
F-Högre tjänstemän, priv.	4 051	0,4	15,9	27,8	25,6	2,9	0,1	18,8	8,3	100,0
F-Tj.män på mellannivå, off.	721	1,2	12,8	27,7	23,2	1,2	0,3	23,3	10,3	100,0
F-Tj.män på mellannivå, pri.	3 727	0,6	9,3	25,6	26,8	3,0	0,1	25,9	8,7	100,0
F-Företagsledare	2 444	0,3	13,2	26,6	28,7	3,2	0,1	17,7	10,2	100,0
F-Kontorsanställda, off.	675	0,7	11,9	21,6	22,2	1,6	0,0	31,1	10,8	100,0
F-Kontorsanställda, priv.	1 791	0,3	5,2	17,6	26,9	2,6	0,3	37,1	10,1	100,0
F-Handelsmän	2 088	0,2	7,0	15,0	22,0	23,1	0,2	20,9	11,6	100,0
F-Småföretagare	4 746	0,5	2,6	10,5	16,7	18,0	0,2	36,4	15,1	100,0
F-Handelsanställda	3 483	0,5	5,4	17,1	28,3	3,7	0,0	34,9	10,0	100,0
F-Lantarbetare	1 336	0,3	1,9	8,5	10,0	1,8	1,1	56,5	19,9	100,0
F-Bönder, fiskare	3 405	0,4	2,6	13,6	9,3	2,6	32,9	26,9	11,7	100,0
F-Kval. arbetare i prod.	17 768	0,5	2,3	10,4	18,3	1,5	0,2	53,7	12,9	100,0
F-Okval. arbetare i prod.	13 948	0,7	2,2	8,6	14,4	1,5	0,3	56,7	15,6	100,0
F-Kval. arbetare i service	505	1,0	1,8	12,9	19,2	2,8	0,2	46,9	15,2	100,0
F-Okval. arbetare. i service	2 372	1,3	2,3	10,3	13,7	1,6	0,1	56,6	14,0	100,0
F-Poliser	1 843	0,4	5,2	24,5	22,4	2,7	0,2	36,1	8,6	100,0
F-Officerare	304	0,0	13,8	30,6	23,4	2,0	0,3	23,0	6,9	100,0
F-Övriga	3 006	1,6	5,9	12,5	13,6	3,6	0,9	30,8	31,0	100,0
F-Ej förvärvsarb.	6 603	1,4	5,2	11,5	12,3	2,1	0,4	35,3	31,8	100,0
F-Externt bortfall	7 325	5,5	8,0	15,0	18,8	1,6	0,1	32,5	18,6	100,0
Totalt	110 661	1,0	7,5	17,4	18,6	3,3	1,2	37,4	13,6	100,0

Tabell 15. Modern 32 sociala grupper och faderns socioekonomiska ställning. Riket.

	N	F-Ej i fob	F-Högre tjänstemän	F-Tj-män mellannivå	F-Lägre tjänstemän	F-Egna företagare	F-Forbrukare	F-Arbetare	F-Övriga	Totalt
M-Civilingenjör	240	4,2	55,4	17,9	3,8	2,1	1,3	10,4	5,0	100,0
M-Tekniker, off.	999	6,1	25,5	25,2	9,5	4,9	1,4	20,6	6,7	100,0
M-Tekniker, privat	1 010	7,1	14,9	26,9	8,4	7,3	1,9	28,0	5,4	100,0
M-Förmän, privat	1 496	8,9	13,4	19,5	11,8	5,9	1,4	33,3	5,8	100,0
M-Läkare	942	7,2	63,7	11,3	3,5	3,4	0,1	2,9	8,0	100,0
M-Hälso- o sjukvårdsanställda	15 733	5,7	20,6	21,7	9,6	5,9	1,6	29,1	5,8	100,0
M-Universitetslärare	327	7,6	57,5	18,0	3,1	3,1	0,0	5,2	5,5	100,0
M-Ämneslärare	2 107	5,7	53,7	18,9	4,5	3,5	1,2	6,7	5,8	100,0
M-Klasslärare	8 453	5,1	31,0	27,0	8,0	5,7	1,9	15,8	5,7	100,0
M-Jurist	92	9,8	63,0	8,7	4,3	1,1	0,0	7,6	5,4	100,0
M-Journalist	501	12,4	35,5	21,0	4,0	4,6	0,0	13,6	9,0	100,0
M-Konstproducenter	1 017	8,2	35,2	18,1	6,6	6,5	1,5	15,9	8,1	100,0
M-Högre tjänstemän, off.	973	7,4	38,3	19,0	7,9	3,6	0,5	16,3	6,9	100,0
M-Högre tjänstemän, priv.	1 209	7,2	30,2	21,8	7,4	7,4	0,4	18,2	7,4	100,0
M-Tj.män på mellannivå, off.	1 178	6,6	23,7	23,3	9,2	3,7	1,1	25,8	6,7	100,0
M-Tj.män på mellannivå, pri.	3 392	4,6	21,3	22,1	9,0	15,7	1,4	20,1	5,8	100,0
M-Företagsledare	179	5,0	33,0	22,9	11,7	7,3	0,0	13,4	6,7	100,0
M-Kontorsanställda, off.	6 651	7,2	17,0	21,8	11,0	5,9	0,9	30,1	6,0	100,0
M-Kontorsanställda, priv.	8 540	6,1	17,5	21,2	11,0	8,1	1,1	29,2	5,8	100,0
M-Handelsmän	1 130	2,5	9,1	9,6	7,7	46,6	1,1	16,8	6,6	100,0
M-Småföretagare	1 271	3,1	8,3	14,9	7,5	35,4	0,3	23,8	6,8	100,0
M-Handelsanställda	5 258	4,5	10,2	16,9	11,6	8,2	1,3	41,2	6,0	100,0
M-Lantarbetare	296	4,4	4,7	9,1	6,8	6,8	10,8	49,3	8,1	100,0
M-Bönder, fiskare	1 426	0,6	1,1	1,9	1,5	4,1	78,6	7,9	4,1	100,0
M-Kval. arbetare i prod.	1 449	7,2	5,5	13,1	6,1	4,8	0,7	53,1	9,5	100,0
M-Okval. arbetare i prod.	6 258	6,4	5,2	11,1	7,0	5,3	1,3	55,8	8,0	100,0
M-Kval. arbetare i service	1 188	6,0	7,0	15,9	9,9	6,7	1,9	44,9	7,6	100,0
M-Okval. arbetare. i service	21 002	5,9	5,6	13,0	8,2	5,6	1,8	51,0	8,8	100,0
M-Poliser	242	5,8	9,9	14,5	12,8	6,6	0,4	40,5	9,5	100,0
M-Officerare	6	0,0	33,3	0,0	33,3	16,7	0,0	16,7	0,0	100,0
M-Övriga	3 910	9,3	9,5	12,2	6,7	8,4	2,9	29,8	21,2	100,0
M-Ej förvärvsarb.	10 762	9,1	8,5	10,8	6,1	7,0	1,7	36,7	20,1	100,0
M-Externt bortfall	1 424	28,7	7,7	11,1	5,1	4,8	0,9	27,9	13,8	100,0
Totalt	110 661	6,6	15,7	17,2	8,4	7,2	2,5	33,7	8,7	100,0

Tabeller till kapitel 5

Tabell 16. Egenvärden, modifierade egenvärden, andelar, procent och ackumulerad procent. Axel 1–38.

Axel	Egenvärden	Modifierade egenvärden	Andelar	Procent	Akkumulerade procent
1	0,2345	0,0214	0,512	51,2	
2	0,1713	0,0069	0,165	16,5	67,7
3	0,1607	0,0053	0,126	12,6	80,3
4	0,1318	0,0019	0,045	4,5	84,8
5	0,1276	0,0016	0,037	3,7	88,5
6	0,1225	0,0012	0,028	2,8	91,3
7	0,1183	0,0009	0,022	2,2	93,5
8	0,1163	0,0008	0,019	1,9	95,4
9	0,1132	0,0006	0,015	1,5	96,9
10	0,1098	0,0005	0,011	1,1	98,0
11	0,1049	0,0003	0,007	0,7	98,7
12	0,1023	0,0002	0,005	0,5	99,2
13	0,1010	0,0002	0,004	0,4	99,6
14	0,0988	0,0001	0,003	0,3	99,8
15	0,0943	0,0000	0,001	0,1	99,9
16	0,0937	0,0000	0,001	0,1	100,0
17	0,0901	0,0000	0,000	0,0	100,0
18	0,0846				
19	0,0839				
20	0,0799				
21	0,0766				
22	0,0735				
23	0,0693				
24	0,0659				
25	0,0633				
26	0,0579				
27	0,0347				
28	0,0234				
29	0,0096				
30	0,0048				
31	0,0025				
32	0,0006				
33	0,0000				
34	0,0000				
35	0,0000				
36	0,0000				
37	0,0000				
38	0,0000				

Tabell 17. Tolkning av axel 1 och 3.

Axel	Variabel	Bidrag	Kumulativt	Modaliteter Plussida	Bidrag	Modaliteter Minussida	Bidrag
Axel 1	Högsta utb.-nivå	24,4		Max 4-årig gym.	8,7	Forskarutb.	14,1
	Gymnasieutbildning	14,7	39,1	Ekonomisk	4,5	Naturvetenskap	9,9
	Gymnasiebetyg	14,6	53,7	0–2,93	3,9	4,28–5,00	8,8
	Sektor	11,7	65,4	Privatanställd	3,1	Statsanställd	7,4
	Högskoleprovpoäng	11,2	76,6	0–0,8 poäng	4,4	1,8–2,0 poäng	3,9
	<i>Sammanräk. inkomst</i>	9,9	86,5	<i>Låg inkomst</i>	2,1	Hög inkomst	3,3
	Relation utbildningsnivå	5,1	91,6			Far högst utb.	2,9
	Spanska gymnasiet	4,7	96,3	Spanska	3,2		
	Franska gymnasiet	3,2	99,5				
	Tyska gymnasiet	0,5	100,0				
Totalt			100,0	Totalt	30,0	Totalt	50,3
Axel 2	Tyska gymnasiet	30,8		Ej tyska	16,1	Tyska	14,7
	Franska gymnasiet	21,9	53,2	Franska	12,9	Ej franska	9,0
	Spanska gymnasiet	15,5	68,0	Spanska	10,6	Ej spanska	4,9
	Gymnasieutbildning	15,0	82,6	Humanistisk	6,6	Teknisk	5,4
				<i>Samhällsvet.</i>	2,5		
	Sektor	6,1	88,8	<i>Kommunanställd</i>	2,6	Privatanställd	3,0
	Sammanräknad inkomst	4,7	93,5	Mkt låg inkomst	2,8		
	Högskoleprovpoäng	2,2	95,5				
	Gymnasiebetyg	2,2	97,6				
	Högsta utbildningsnivå	1,3	99,1				
Relation utbildningsnivå	0,4	100,0					
Totalt			100,0	Totalt	54,2	Totalt	36,9
Axel 3	Högsta utb.-nivå	22,7		Forskarutbildning	10,7	Högskola > 3år	11,1
	Relation utb.-nivå	18,8	41,5	Far högst utb.	10,9	Lika utb.	4,7
						Mor högst utb.	3,1
	Sektor	14,7	56,2	Statsanställd	7,0	Kommunanställd	6,5
	Gymnasiebetyg	13,3	69,5	0–2,93	10,4	3,88–4,27	2,0
	Högskoleprovpoäng	12,0	81,6	0–0,8 poäng	4,4	1,8–2,0 poäng	3,6
				Ej gjort provet	2,7		
	Spanska gymnasiet	5,3	86,8	Spanska	3,6		
	Franska gymnasiet	4,3	91,1				
	Gymnasieutbildning	4,3	95,5				
Sammanräknad inkomst	3,9	99,4					
Tyska gymnasiet	0,6	100,0					
Totalt			100,0	Totalt	49,7	Totalt	31,1

Kursiv stil markerar att variabeln eller modaliteten i fråga ligger under genomsnittvärdet men har ändå givits status som förklarande variabel eller modalitet eftersom värdet har legat nära genomsnittet.

Tabeller till kapitel 6

Tabell 18. Kön som supplementär variabel. Koordinater för axel 1–3.

	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3
Man	416	-0,09	0,36	-0,05
Kvinna	390	0,04	-0,29	0,08

Tabell 19. 32 och 19 sociala grupper.

	Civilingenjör	Tekniker, off.	Tekniker, privat	Läkare	Hälso- o sjukv.-anställda	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Högre tj. män off., jurister	Kulturprod., journalister	Högre tj.-män priv.,	Tj.män off., kontorsanst. off	Tj.män priv., kontorsanst., pr	Småföret. handelsmän	Arbetare i service, förmän	Arbetare i prod., lantarbet.	Övriga	Ej förvärsarb.	Ej i fob	Totalt
Civilingenjör	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58
Tekniker, off.	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27
Tekniker, privat	0	0	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61
Förmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	6
Läkare	0	0	0	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	72
Hälso- o sjukv.-anställda	0	0	0	0	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49
Universitetslärare	0	0	0	0	0	79	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79
Ämneslärare	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50
Klasslärare	0	0	0	0	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42
Jurist	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Journalist	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Kulturproducenter	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Högre tjänstemän, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54
Högre tjänstemän, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47
Tj.män på mellannivå, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Tj.män på mellannivå, pri.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	24
Företagsledare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20
Kontorsanställda, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	26
Kontorsanställda, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	11
Handelsmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3
Småföretagare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	8
Handelsanställda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	14
Lantarbetare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
Bönder, fiskare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	8
Kval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	17
Okval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	11
Kval. arbetare i service	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Okval. arbetare. i service	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	21
Poliser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Övriga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	12
Ej förvärsarb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	19
Ej i fob	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Totalt	58	27	61	72	49	79	50	42	65	26	67	48	49	19	29	31	12	19	3	806

Tabell 20. 19 sociala grupper som supplementär variabel. Koordinater för axel 1–3.

Sociala grupper	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3
Civilingenjör	58	-0,42	-0,50	0,04
Tekniker, offentlig sektor	27	0,40	-0,28	0,23
Tekniker, privat sektor	61	0,56	-0,56	-0,19
Läkare	72	-0,79	0,28	0,18
Hälsa- o sjukvårdsanställda	49	0,56	0,18	-0,11
Universitetslärare	79	-1,22	-0,03	0,94
Ämneslärare	50	-0,41	0,18	-0,56
Klasslärare	42	0,41	0,38	-0,70
Högre tjänstemän off, jurister	65	-0,62	0,11	-0,08
Högre tjänstemän priv., företagsledare	67	0,20	-0,29	-0,14
Konstproducenter, journalister	26	0,03	0,20	-0,29
Tjänstemän mellannivå, offentlig sektor	48	0,14	0,05	0,34
Tjänstemän mellannivå, privat sektor	49	0,75	-0,30	0,08
Småföretagare, handelsmän, handelsanställda	19	0,69	-0,10	-0,02
Kval. o okval. arbetare i produktion	31	0,77	-0,51	-0,26
Okval. o kval. arbetare i service	29	0,76	0,39	0,20
Övriga	12	0,27	0,06	-0,34
Ej förvärvsarb.	19	0,35	0,50	0,05
Ej i Fob	3	-	-	-

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 21. 17 sociala grupper och föräldrarnas högsta utbildningsnivå, relation mellan föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas sektor samt föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Civilingenjör	Tekniker, off.	Tekniker, privat	Läkare	Hälsa- o sjukv.-anslitta	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Konstproducenter, journalister	Hgr tj. män off., jurister	Hgr tj. män priv., företagsledare	Tj. män mellanivå off.	Tj. män mellanivå priv.	Snärföretagare	Arbeteare i prod., lantarb.	Arbeteare i service, förmän	Övriga	Totalt
	Antal	58	27	61	72	49	79	50	42	26	65	67	48	49	19	31	29	34	806
Högsta utb.-nivå	Utb. ej i Fob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	0,4
	Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4	5,9	0,4
	4-årig gymn.	5,2	37,0	39,3	0,0	22,4	1,3	0,0	4,8	15,4	3,1	17,9	35,4	53,1	52,6	67,7	65,5	38,2	21,7
	Högskola <3 år	5,2	44,4	23,0	0,0	34,7	1,3	0,0	21,4	11,5	12,3	14,9	20,8	18,4	31,6	19,4	17,2	17,6	14,8
	Högskola ≥3år	50,0	14,8	36,1	41,7	38,8	16,5	70,0	69,0	53,8	56,9	55,2	39,6	24,5	10,5	12,9	6,9	26,5	39,3
	Forskarutb.	39,7	3,7	1,6	58,3	4,1	81,0	30,0	4,8	19,2	27,7	11,9	4,2	4,1	5,3	0,0	6,9	2,9	23,4
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rel. för. utb.-nivå	Ej uppgift	1,7	0,0	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	3,2	3,4	14,7	1,4
	Endast en för.	1,7	11,1	0,0	9,7	30,6	1,3	18,0	19,0	26,9	6,2	3,0	12,5	14,3	5,3	0,0	27,6	41,2	11,5
	Far högst	51,7	25,9	37,7	51,4	18,4	74,7	40,0	23,8	19,2	38,5	49,3	47,9	36,7	47,4	19,4	34,5	11,8	40,7
	Mor högst	20,7	33,3	34,4	6,9	26,5	5,1	18,0	33,3	15,4	9,2	14,9	16,7	30,6	21,1	41,9	17,2	8,8	19,2
	Lika höga	24,1	29,6	24,6	31,9	24,5	19,0	24,0	23,8	38,5	46,2	32,8	20,8	18,4	26,3	35,5	17,2	23,5	27,2
		Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sektor	Ej i Fob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	0,4
	Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	55,9	2,5
	Hushållssektor	0,0	0,0	4,9	2,8	2,0	1,3	0,0	4,8	11,5	3,1	0,0	0,0	6,1	89,5	0,0	0,0	2,9	4,3
	Företagssektor	55,2	0,0	95,1	2,8	18,4	1,3	2,0	2,4	34,6	7,7	97,0	0,0	91,8	5,3	93,5	34,5	14,7	33,9
	Kommunal	5,2	14,8	0,0	9,7	22,4	1,3	78,0	85,7	30,8	18,5	1,5	20,8	0,0	0,0	3,2	41,4	8,8	18,4
	Landsting	5,2	29,6	0,0	68,1	55,1	2,5	4,0	4,8	3,8	6,2	1,5	10,4	0,0	0,0	0,0	20,7	2,9	13,8
	Statlig	34,5	55,6	0,0	16,7	2,0	93,7	16,0	2,4	19,2	64,6	0,0	68,8	0,0	5,3	3,2	3,4	5,9	26,8
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Inkomst	Ej uppgift	3,4	3,7	6,6	5,6	4,1	2,5	2,0	0,0	0,0	4,6	9,0	6,3	8,2	0,0	0,0	6,9	26,5	5,3
	Mycket låg	3,4	11,1	4,9	2,8	34,7	2,5	4,0	16,7	23,1	3,1	3,0	29,2	14,3	47,4	3,2	48,3	41,2	13,3
	Låg	12,1	25,9	18,0	13,9	32,7	7,6	18,0	33,3	15,4	12,3	6,0	18,8	18,4	31,6	64,5	31,0	14,7	19,1
	Medel	39,7	55,6	39,3	16,7	16,3	25,3	30,0	40,5	26,9	32,3	23,9	33,3	40,8	21,1	25,8	13,8	8,8	28,9
	Hög	22,4	3,7	18,0	25,0	10,2	40,5	32,0	9,5	23,1	27,7	20,9	12,5	10,2	0,0	3,2	0,0	8,8	19,0
	Mycket hög	19,0	0,0	13,1	36,1	2,0	21,5	14,0	0,0	11,5	20,0	37,3	0,0	8,2	0,0	3,2	0,0	0,0	14,4
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabell 22. 17 sociala grupper och gymnasiebetyg, gymnasieutbildning, språkval i gymnasiet, högskoleprovpoäng samt gymnasieskola.

		Civilingenjör	Tekniker, off.	Tekniker, privat	Läkare	Hälsa- o sjukv.ans.	Univ.erskylare	Ämneslärare	Klasslärare	Konstproducenter	Högre tj. män off.	Högre tj.män priv.	Tj.män m-nivå off.	Tj.män m-nivå priv.	Snällföretagare	Arb.tare i prod.	Arb.tare i service	Övriga	Totalt
	Antal	58	27	61	72	49	79	50	42	26	65	67	48	49	19	31	29	34	806
Gymnasiebetyg	0–2,93	19,0	14,8	18,0	5,6	16,3	10,1	8,0	16,7	19,2	10,8	14,9	25,0	20,4	5,3	19,4	31,0	14,7	15,1
	2,94–3,36	15,5	29,6	26,2	13,9	26,5	15,2	20,0	11,9	19,2	21,5	22,4	14,6	24,5	42,1	16,1	10,3	32,4	20,2
	3,37–3,87	22,4	37,0	29,5	23,6	34,7	27,8	30,0	42,9	34,6	29,2	31,3	25,0	24,5	36,8	41,9	34,5	20,6	29,8
	3,88–4,27	29,3	7,4	18,0	30,6	18,4	16,5	22,0	19,0	11,5	15,4	25,4	27,1	24,5	5,3	16,1	17,2	11,8	20,2
	4,28–5,00	13,8	11,1	8,2	26,4	4,1	30,4	20,0	9,5	15,4	23,1	6,0	8,3	6,1	10,5	6,5	6,9	20,6	14,6
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Gymnasielinjer	Ekonomi	8,6	29,6	24,6	12,5	24,5	12,7	24,0	33,3	26,9	15,4	29,9	20,8	40,8	10,5	22,6	31,0	20,6	22,0
	Samhällsvet.	15,5	25,9	23,0	34,7	26,5	29,1	12,0	21,4	30,8	30,8	32,8	31,3	20,4	21,1	25,8	31,0	23,5	26,1
	Humanistisk	3,4	3,7	3,3	9,7	8,2	10,1	14,0	7,1	3,8	7,7	3,0	8,3	6,1	0,0	6,5	3,4	8,8	6,8
	Naturvet.	32,8	14,8	14,8	26,4	10,2	32,9	24,0	9,5	15,4	24,6	9,0	12,5	8,2	21,1	32,3	13,8	11,8	19,4
	Teknisk	39,7	25,9	34,4	16,7	30,6	15,2	26,0	28,6	23,1	21,5	25,4	27,1	24,5	47,4	12,9	20,7	35,3	25,8
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Språkval gymnasiet	Ej franska	69,0	74,1	67,2	48,6	61,2	55,7	50,0	59,5	53,8	47,7	50,7	66,7	63,3	63,2	77,4	62,1	55,9	58,9
	Franska	31,0	25,9	32,8	51,4	38,8	44,3	50,0	40,5	46,2	52,3	49,3	33,3	36,7	36,8	22,6	37,9	44,1	41,1
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Ej tyska	39,7	40,7	36,1	55,6	42,9	49,4	44,0	52,4	53,8	55,4	46,3	41,7	42,9	57,9	35,5	62,1	64,7	47,6
	Tyska	60,3	59,3	63,9	44,4	57,1	50,6	56,0	47,6	46,2	44,6	53,7	58,3	57,1	42,1	64,5	37,9	35,3	52,4
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Språkval gymnasiet	Ej spanska	81,0	74,1	70,5	63,9	59,2	69,6	80,0	61,9	61,5	72,3	70,1	62,5	59,2	84,2	67,7	58,6	64,7	68,4
	Spanska	19,0	25,9	29,5	36,1	40,8	30,4	20,0	38,1	38,5	27,7	29,9	37,5	40,8	15,8	32,3	41,4	35,3	31,6
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Högskprov	Ej gjort	19,0	18,5	6,6	11,1	22,4	17,7	12,0	11,9	11,5	10,8	11,9	14,6	18,4	10,5	19,4	31,0	23,5	15,3
	0–0,8	8,6	25,9	21,3	6,9	20,4	7,6	10,0	21,4	7,7	6,2	20,9	16,7	24,5	21,1	19,4	13,8	11,8	14,6
	0,9–1,3	29,3	37,0	42,6	37,5	26,5	26,6	38,0	40,5	23,1	27,7	32,8	33,3	24,5	31,6	19,4	37,9	23,5	31,6
	1,4–1,7	29,3	18,5	21,3	26,4	26,5	32,9	26,0	16,7	38,5	40,0	29,9	29,2	26,5	31,6	32,3	13,8	23,5	27,8
	1,8–2,0	13,8	0,0	8,2	18,1	4,1	15,2	14,0	9,5	19,2	15,4	4,5	6,3	6,1	5,3	9,7	3,4	17,6	10,7
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Gymnasieskola	Övriga skolor	1,7	0,0	1,6	2,8	2,0	0,0	2,0	2,4	1,5	3,8	4,5	2,1	6,1	0,0	0,0	3,4	8,8	2,5
	Linnéskolan	6,9	14,8	18,0	8,3	16,3	7,6	8,0	11,9	7,7	15,4	17,9	14,6	20,4	0,0	22,6	6,9	2,9	11,9
	Celsiuskolan	22,4	25,9	18,0	19,4	20,4	15,2	16,0	16,7	12,3	23,1	20,9	12,5	16,3	36,8	25,8	34,5	20,6	19,4
	Fyrissskolan	37,9	25,9	34,4	16,7	28,6	15,2	24,0	28,6	21,5	23,1	25,4	25,0	22,4	47,4	12,9	20,7	32,4	25,1
	Katedralskolan	15,5	7,4	9,8	26,4	14,3	30,4	28,0	19,0	21,5	23,1	19,4	10,4	14,3	10,5	16,1	3,4	11,8	18,1
	Lundellska sk.	12,1	22,2	11,5	19,4	10,2	25,3	12,0	9,5	26,2	7,7	6,0	22,9	10,2	0,0	16,1	24,1	14,7	15,5
	Ekebysskolan	3,4	3,7	6,6	6,9	8,2	6,3	10,0	11,9	9,2	3,8	6,0	12,5	10,2	5,3	6,5	6,9	8,8	7,6
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Språktyp	Ej språk	0,0	0,0	0,0	1,4	4,1	1,3	2,0	2,4	0,0	3,8	0,0	2,1	0,0	10,5	3,2	3,4	14,7	2,1
	C-språk	32,8	25,9	14,8	20,8	38,8	26,6	14,0	31,0	29,2	23,1	29,9	25,0	34,7	21,1	41,9	34,5	20,6	27,0
	B-språk	51,7	48,1	57,4	47,2	30,6	41,8	50,0	42,9	40,0	42,3	40,3	43,8	30,6	57,9	29,0	34,5	32,4	42,7
	2 språk	15,5	25,9	27,9	30,6	26,5	30,4	34,0	23,8	30,8	30,8	29,9	29,2	34,7	10,5	25,8	27,6	32,4	28,2
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 23. 32 och 14 sociala grupper. Söner.

	Civilingenjör	Tekniker	Läkare	Hälsa- o sjukvårdsanställda	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Kulturprod., journalister	Högre tjänmän off., jurister	Högre tjänmän priv., företagsledare	Offentligt anställda i mellanpositioner	Ekonomisk medel- o lägre medelkl	Arbetare	Övriga	Totalt
Civilingenjör	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35
Tekniker, off.	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Tekniker, privat	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35
Förmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
Läkare	0	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33
Hälsa- o sjukv.-anställda	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
Universitetslärare	0	0	0	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39
Ämneslärare	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	30
Klasslärare	0	0	0	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0	0	23
Jurist	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4
Journalist	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	6
Konstproducenter	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	10
Högre tjänstemän, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	30
Högre tjänstemän, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	0	0	0	0	23
Tj.män på mellannivå, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	10
Tj.män på mellannivå, pri.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	15
Företagsledare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	10
Kontorsanställda, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	12
Kontorsanställda, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	5
Handelsmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Småföretagare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Handelsanställda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Lantarbetare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bönder, fiskare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Kval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
Okval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	7
Kval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Okval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	6
Poliser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
Officerare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10
Ej förvärvsarb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9
Ej i fob	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Totalt	35	46	33	21	39	30	23	16	34	33	18	42	25	21	416

Tabell 24. 32 och 14 sociala grupper. Döttrar.

	Civilingenjör	Tekniker	Läkare	Hälso- o sjukvårdsanställda	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Kulturprod., journalister	Högre tjänst. off., jurister	Högre tjänst. priv., företagsledare	Offentligt anställda i mellanpositioner	Ekonomisk medel- o lägre medelkl.	Arbetare	Övriga	Totalt
Civilingenjör	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23
Tekniker, off.	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
Tekniker, privat	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
Förmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Läkare	0	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39
Hälso- o sjukv. anst.	0	0	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28
Universitetslärare	0	0	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40
Ämneslärare	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	20
Klasslärare	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	19
Jurist	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	7
Journalist	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3
Konstproducenter	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	7
Högre tjänstemän, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	24
Högre tjänstemän, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	24
Tj.män på mellannivå, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Tj.män på mellannivå, pri.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	9
Företagsledare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	10
Kontorsanställda, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	14
Kontorsanställda, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	6
Handelsmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Småföretagare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	6
Handelsanställda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	10
Lantarbetare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
Bönder, fiskare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Kval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	12
Okval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4
Kval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Okval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	15
Poliser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Officerare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Ej förvärvsarb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10
Ej i fob	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Totalt	23	42	39	28	40	20	19	10	31	34	17	39	35	13	390

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 25. 14 sociala grupper efter kön som supplementär variabel. Koordinater för axel 1–3.

Social grupp	Kön	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3
Civilingenjör	Söner	35	-0,44	-0,63	0,24
	Döttrar	23	-0,40	-0,29	-0,27
Tekniker	Söner	46	0,41	-0,74	-0,23
	Döttrar	42	0,62	-0,18	0,13
Läkare	Söner	33	-0,95	-0,31	0,17
	Döttrar	39	-0,64	0,78	0,19
Hälso- o sjukvårdsanställda	Söner	21	0,51	-0,34	-0,18
	Döttrar	28	0,60	0,57	-0,06
Universitetslärare	Söner	39	-1,29	-0,34	0,87
	Döttrar	40	-1,16	0,28	1,01
Ämneslärare	Söner	30	-0,29	-0,11	-0,64
	Döttrar	20	-0,58	0,63	-0,44
Klasslärare	Söner	23	0,40	0,22	-0,48
	Döttrar	19	0,43	0,58	-0,96
Konstproducenter, journalister	Söner	16	0,04	-0,12	-0,34
	Döttrar	10	0,03	0,71	-0,21
Högre tjänstemän off., jurister	Söner	34	-0,51	-0,28	0,12
	Döttrar	31	-0,74	0,54	-0,30
Högre tjänstemän priv., företagsledare	Söner	33	0,11	-0,55	-0,26
	Döttrar	34	0,29	-0,03	-0,03
Offentligt anställda i mellanställning	Söner	18	-0,02	-0,04	0,28
	Döttrar	17	0,36	0,36	0,44
Ekonomisk medel- o lägre medelklass	Söner	42	0,48	-0,63	-0,06
	Döttrar	39	0,78	0,17	0,25
Arbetare	Söner	25	0,68	-0,42	-0,29
	Döttrar	35	0,82	0,17	0,14
Övriga	Söner	21	0,37	0,14	-0,11
	Döttrar	13	0,21	0,54	-0,05

Tabell 26. 14 sociala grupper efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning					Totalt	Relationen föräldrarnas utb.					Totalt	
			Ej i FoB	Ej uppgift	4-årig gymn.	Högskola < 3år	Högskola > 3år		Forskarutb.	Ej uppgift	End. en för.	Far högst	Mor högst		Båda lika höga
Civilingenjör	Söner	35	0,0	0,0	5,7	5,7	40,0	48,6	100,0	2,9	2,9	54,3	20,0	20,0	100,0
	Döttrar	23	0,0	0,0	4,3	4,3	65,2	26,1	100,0	0,0	0,0	47,8	21,7	30,4	100,0
	Totalt	58	0,0	0,0	5,2	5,2	50,0	39,7	100,0	1,7	1,7	51,7	20,7	24,1	100,0
Tekniker	Söner	46	0,0	0,0	34,8	19,6	43,5	2,2	100,0	0,0	4,3	37,0	30,4	28,3	100,0
	Döttrar	42	0,0	0,0	42,9	40,5	14,3	2,4	100,0	4,8	2,4	31,0	38,1	23,8	100,0
	Totalt	88	0,0	0,0	38,6	29,5	29,5	2,3	100,0	2,3	3,4	34,1	34,1	26,1	100,0
Läkare	Söner	33	0,0	0,0	0,0	0,0	30,3	69,7	100,0	0,0	0,0	51,5	9,1	39,4	100,0
	Döttrar	39	0,0	0,0	0,0	0,0	51,3	48,7	100,0	0,0	17,9	51,3	5,1	25,6	100,0
	Totalt	72	0,0	0,0	0,0	0,0	41,7	58,3	100,0	0,0	9,7	51,4	6,9	31,9	100,0
Hälso- o sjukv.anst.	Söner	21	0,0	0,0	23,8	38,1	33,3	4,8	100,0	0,0	33,3	19,0	23,8	23,8	100,0
	Döttrar	28	0,0	0,0	21,4	32,1	42,9	3,6	100,0	0,0	28,6	17,9	28,6	25,0	100,0
	Totalt	49	0,0	0,0	22,4	34,7	38,8	4,1	100,0	0,0	30,6	18,4	26,5	24,5	100,0
Universitetslärare	Söner	39	0,0	0,0	0,0	2,6	15,4	82,1	100,0	0,0	0,0	76,9	7,7	15,4	100,0
	Döttrar	40	0,0	0,0	2,5	0,0	17,5	80,0	100,0	0,0	2,5	72,5	2,5	22,5	100,0
	Totalt	79	0,0	0,0	1,3	1,3	16,5	81,0	100,0	0,0	1,3	74,7	5,1	19,0	100,0
Ämneslärare	Söner	30	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0	30,0	100,0	0,0	20,0	36,7	20,0	23,3	100,0
	Döttrar	20	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0	30,0	100,0	0,0	15,0	45,0	15,0	25,0	100,0
	Totalt	50	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0	30,0	100,0	0,0	18,0	40,0	18,0	24,0	100,0
Klasslärare	Söner	23	0,0	0,0	4,3	26,1	60,9	8,7	100,0	0,0	21,7	34,8	30,4	13,0	100,0
	Döttrar	19	0,0	0,0	5,3	15,8	78,9	0,0	100,0	0,0	15,8	10,5	36,8	36,8	100,0
	Totalt	42	0,0	0,0	4,8	21,4	69,0	4,8	100,0	0,0	19,0	23,8	33,3	23,8	100,0
Kulturprod.	Söner	16	0,0	0,0	18,8	12,5	43,8	25,0	100,0	0,0	18,8	12,5	18,8	50,0	100,0
	Döttrar	10	0,0	0,0	10,0	10,0	70,0	10,0	100,0	0,0	40,0	30,0	10,0	20,0	100,0
	Totalt	26	0,0	0,0	15,4	11,5	53,8	19,2	100,0	0,0	26,9	19,2	15,4	38,5	100,0
Högre tj.män off.	Söner	34	0,0	0,0	5,9	20,6	44,1	29,4	100,0	0,0	2,9	44,1	14,7	38,2	100,0
	Döttrar	31	0,0	0,0	0,0	3,2	71,0	25,8	100,0	0,0	9,7	32,3	3,2	54,8	100,0
	Totalt	65	0,0	0,0	3,1	12,3	56,9	27,7	100,0	0,0	6,2	38,5	9,2	46,2	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	33	0,0	0,0	9,1	9,1	69,7	12,1	100,0	0,0	3,0	51,5	21,2	24,2	100,0
	Döttrar	34	0,0	0,0	26,5	20,6	41,2	11,8	100,0	0,0	2,9	47,1	8,8	41,2	100,0
	Totalt	67	0,0	0,0	17,9	14,9	55,2	11,9	100,0	0,0	3,0	49,3	14,9	32,8	100,0
Offentligt anställda i mellanställning	Söner	18	0,0	0,0	38,9	27,8	27,8	5,6	100,0	5,6	11,1	44,4	5,6	33,3	100,0
	Döttrar	17	0,0	0,0	52,9	5,9	35,3	5,9	100,0	0,0	23,5	35,3	35,3	5,9	100,0
	Totalt	35	0,0	0,0	45,7	17,1	31,4	5,7	100,0	2,9	17,1	40,0	20,0	20,0	100,0
Ekonomisk medelklass	Söner	42	0,0	0,0	35,7	26,2	33,3	4,8	100,0	0,0	7,1	47,6	21,4	23,8	100,0
	Döttrar	39	0,0	0,0	56,4	20,5	20,5	2,6	100,0	0,0	12,8	41,0	28,2	17,9	100,0
	Totalt	81	0,0	0,0	45,7	23,5	27,2	3,7	100,0	0,0	9,9	44,4	24,7	21,0	100,0
Arbetare	Söner	25	0,0	4,0	60,0	20,0	12,0	4,0	100,0	8,0	12,0	20,0	28,0	32,0	100,0
	Döttrar	35	0,0	0,0	71,4	17,1	8,6	2,9	100,0	0,0	14,3	31,4	31,4	22,9	100,0
	Totalt	60	0,0	1,7	66,7	18,3	10,0	3,3	100,0	3,3	13,3	26,7	30,0	26,7	100,0
Övriga	Söner	21	9,5	4,8	42,9	14,3	23,8	4,8	100,0	14,3	47,6	4,8	9,5	23,8	100,0
	Döttrar	13	7,7	7,7	30,8	23,1	30,8	0,0	100,0	15,4	30,8	23,1	7,7	23,1	100,0
	Totalt	34	8,8	5,9	38,2	17,6	26,5	2,9	100,0	14,7	41,2	11,8	8,8	23,5	100,0
Totalt	Söner	416	0,5	0,5	18,8	14,9	39,4	26,0	100,0	1,7	10,6	41,8	19,0	26,9	100,0
	Döttrar	390	0,3	0,3	24,9	14,6	39,2	20,8	100,0	1,0	12,6	39,5	19,5	27,4	100,0
	Totalt	806	0,4	0,4	21,7	14,8	39,3	23,4	100,0	1,4	11,5	40,7	19,2	27,2	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 27. 14 sociala grupper efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor					Totalt	Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
			Ej uppgift	Hushållssektor	Företagssektor	Kommunal	Landssting		Statlig	Ej uppgift	Mkt lag inkomst	Lag inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst	Mkt hög ink.	Totalt
Civilingenjör	Söner	35	0,0	0,0	57,1	2,9	5,7	34,3	100,0	2,9	5,7	14,3	34,3	20,0	22,9	100,0
	Döttrar	23	0,0	0,0	52,2	8,7	4,3	34,8	100,0	4,3	0,0	8,7	47,8	26,1	13,0	100,0
	Totalt	58	0,0	0,0	55,2	5,2	5,2	34,5	100,0	3,4	3,4	12,1	39,7	22,4	19,0	100,0
Tekniker	Söner	46	0,0	2,2	73,9	4,3	2,2	17,4	100,0	4,3	13,0	19,6	41,3	13,0	8,7	100,0
	Döttrar	42	0,0	4,8	57,1	4,8	16,7	16,7	100,0	7,1	0,0	21,4	47,6	14,3	9,5	100,0
	Totalt	88	0,0	3,4	65,9	4,5	9,1	17,0	100,0	5,7	6,8	20,5	44,3	13,6	9,1	100,0
Läkare	Söner	33	0,0	0,0	3,0	9,1	63,6	24,2	100,0	3,0	3,0	15,2	15,2	12,1	51,5	100,0
	Döttrar	39	0,0	5,1	2,6	10,3	71,8	10,3	100,0	7,7	2,6	12,8	17,9	35,9	23,1	100,0
	Totalt	72	0,0	2,8	2,8	9,7	68,1	16,7	100,0	5,6	2,8	13,9	16,7	25,0	36,1	100,0
Hälsa- o sjukv.anst.	Söner	21	0,0	0,0	23,8	14,3	61,9	0,0	100,0	4,8	42,9	33,3	4,8	9,5	4,8	100,0
	Döttrar	28	0,0	3,6	14,3	28,6	50,0	3,6	100,0	3,6	28,6	32,1	25,0	10,7	0,0	100,0
	Totalt	49	0,0	2,0	18,4	22,4	55,1	2,0	100,0	4,1	34,7	32,7	16,3	10,2	2,0	100,0
Universitetslärare	Söner	39	0,0	0,0	2,6	0,0	5,1	92,3	100,0	0,0	5,1	2,6	30,8	41,0	20,5	100,0
	Döttrar	40	0,0	2,5	0,0	2,5	0,0	95,0	100,0	5,0	0,0	12,5	20,0	40,0	22,5	100,0
	Totalt	79	0,0	1,3	1,3	1,3	2,5	93,7	100,0	2,5	2,5	7,6	25,3	40,5	21,5	100,0
Ämneslärare	Söner	30	0,0	0,0	3,3	76,7	3,3	16,7	100,0	3,3	6,7	20,0	30,0	30,0	10,0	100,0
	Döttrar	20	0,0	0,0	0,0	80,0	5,0	15,0	100,0	0,0	0,0	15,0	30,0	35,0	20,0	100,0
	Totalt	50	0,0	0,0	2,0	78,0	4,0	16,0	100,0	2,0	4,0	18,0	30,0	32,0	14,0	100,0
Klasslärare	Söner	23	0,0	8,7	4,3	73,9	8,7	4,3	100,0	0,0	21,7	30,4	39,1	8,7	0,0	100,0
	Döttrar	19	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	10,5	36,8	42,1	10,5	0,0	100,0
	Totalt	42	0,0	4,8	2,4	85,7	4,8	2,4	100,0	0,0	16,7	33,3	40,5	9,5	0,0	100,0
Kulturprod.	Söner	16	0,0	12,5	43,8	25,0	0,0	18,8	100,0	0,0	31,3	18,8	18,8	25,0	6,3	100,0
	Döttrar	10	0,0	10,0	20,0	40,0	10,0	20,0	100,0	0,0	10,0	10,0	40,0	20,0	20,0	100,0
	Totalt	26	0,0	11,5	34,6	30,8	3,8	19,2	100,0	0,0	23,1	15,4	26,9	23,1	11,5	100,0
Högre tj.män off.	Söner	34	0,0	5,9	2,9	14,7	8,8	67,6	100,0	2,9	0,0	8,8	41,2	20,6	26,5	100,0
	Döttrar	31	0,0	0,0	12,9	22,6	3,2	61,3	100,0	6,5	6,5	16,1	22,6	35,5	12,9	100,0
	Totalt	65	0,0	3,1	7,7	18,5	6,2	64,6	100,0	4,6	3,1	12,3	32,3	27,7	20,0	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	33	0,0	0,0	97,0	3,0	0,0	0,0	100,0	9,1	3,0	3,0	24,2	21,2	39,4	100,0
	Döttrar	34	0,0	0,0	97,1	0,0	2,9	0,0	100,0	8,8	2,9	8,8	23,5	20,6	35,3	100,0
	Totalt	67	0,0	0,0	97,0	1,5	1,5	0,0	100,0	9,0	3,0	6,0	23,9	20,9	37,3	100,0
Offentligt anställda i mellanställning	Söner	18	0,0	0,0	0,0	16,7	5,6	77,8	100,0	5,6	16,7	16,7	44,4	16,7	0,0	100,0
	Döttrar	17	0,0	0,0	0,0	29,4	17,6	52,9	100,0	0,0	52,9	11,8	23,5	11,8	0,0	100,0
	Totalt	35	0,0	0,0	0,0	22,9	11,4	65,7	100,0	2,9	34,3	14,3	34,3	14,3	0,0	100,0
Ekonomisk medelklass	Söner	42	2,4	19,0	54,8	4,8	2,4	16,7	100,0	7,1	21,4	26,2	35,7	7,1	2,4	100,0
	Döttrar	39	0,0	30,8	59,0	0,0	0,0	10,3	100,0	7,7	23,1	20,5	33,3	7,7	7,7	100,0
	Totalt	81	1,2	24,7	56,8	2,5	1,2	13,6	100,0	7,4	22,2	23,5	34,6	7,4	4,9	100,0
Arbetare	Söner	25	0,0	0,0	64,0	24,0	4,0	8,0	100,0	0,0	32,0	52,0	16,0	0,0	0,0	100,0
	Döttrar	35	0,0	0,0	65,7	20,0	14,3	0,0	100,0	5,7	20,0	45,7	22,9	2,9	2,9	100,0
	Totalt	60	0,0	0,0	65,0	21,7	10,0	3,3	100,0	3,3	25,0	48,3	20,0	1,7	1,7	100,0
Övriga	Söner	21	52,4	4,8	19,0	14,3	4,8	4,8	100,0	23,8	42,9	9,5	9,5	14,3	0,0	100,0
	Döttrar	13	84,6	0,0	7,7	0,0	0,0	7,7	100,0	30,8	38,5	23,1	7,7	0,0	0,0	100,0
	Totalt	34	64,7	2,9	14,7	8,8	2,9	5,9	100,0	26,5	41,2	14,7	8,8	8,8	0,0	100,0
Totalt	Söner	416	2,9	3,8	35,1	17,5	11,8	28,8	100,0	4,6	14,9	18,3	29,1	17,5	15,6	100,0
	Döttrar	390	2,8	4,9	32,6	19,2	15,9	24,6	100,0	6,2	11,5	20,0	28,7	20,5	13,1	100,0
	Totalt	806	2,9	4,3	33,9	18,4	13,8	26,8	100,0	5,3	13,3	19,1	28,9	19,0	14,4	100,0

Tabell 28. 14 sociala grupper efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning							
		Ansal	0-2,93	2,94-3,36	3,37-3,87	3,88-4,27	4,28-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt
Civilingenjör	Söner	35	20,0	17,1	17,1	28,6	17,1	100,0	2,9	14,3	0,0	34,3	48,6	100,0
	Döttrar	23	17,4	13,0	30,4	30,4	8,7	100,0	17,4	17,4	8,7	30,4	26,1	100,0
	Totalt	58	19,0	15,5	22,4	29,3	13,8	100,0	8,6	15,5	3,4	32,8	39,7	100,0
Tekniker	Söner	46	17,4	34,8	28,3	10,9	8,7	100,0	26,1	15,2	0,0	15,2	43,5	100,0
	Döttrar	42	16,7	19,0	35,7	19,0	9,5	100,0	26,2	33,3	7,1	14,3	19,0	100,0
	Totalt	88	17,0	27,3	31,8	14,8	9,1	100,0	26,1	23,9	3,4	14,8	31,8	100,0
Läkare	Söner	33	3,0	12,1	30,3	24,2	30,3	100,0	18,2	21,2	0,0	30,3	30,3	100,0
	Döttrar	39	7,7	15,4	17,9	35,9	23,1	100,0	7,7	46,2	17,9	23,1	5,1	100,0
	Totalt	72	5,6	13,9	23,6	30,6	26,4	100,0	12,5	34,7	9,7	26,4	16,7	100,0
Hälso- o sjukv.anst.	Söner	21	19,0	28,6	33,3	9,5	9,5	100,0	14,3	19,0	0,0	0,0	66,7	100,0
	Döttrar	28	14,3	25,0	35,7	25,0	0,0	100,0	32,1	32,1	14,3	17,9	3,6	100,0
	Totalt	49	16,3	26,5	34,7	18,4	4,1	100,0	24,5	26,5	8,2	10,2	30,6	100,0
Universitetslärare	Söner	39	12,8	15,4	25,6	17,9	28,2	100,0	10,3	25,6	0,0	38,5	25,6	100,0
	Döttrar	40	7,5	15,0	30,0	15,0	32,5	100,0	15,0	32,5	20,0	27,5	5,0	100,0
	Totalt	79	10,1	15,2	27,8	16,5	30,4	100,0	12,7	29,1	10,1	32,9	15,2	100,0
Ämneslärare	Söner	30	10,0	26,7	30,0	23,3	10,0	100,0	23,3	10,0	3,3	23,3	40,0	100,0
	Döttrar	20	5,0	10,0	30,0	20,0	35,0	100,0	25,0	15,0	30,0	25,0	5,0	100,0
	Totalt	50	8,0	20,0	30,0	22,0	20,0	100,0	24,0	12,0	14,0	24,0	26,0	100,0
Klasslärare	Söner	23	21,7	17,4	26,1	21,7	13,0	100,0	39,1	21,7	0,0	4,3	34,8	100,0
	Döttrar	19	10,5	5,3	63,2	15,8	5,3	100,0	26,3	21,1	15,8	15,8	21,1	100,0
	Totalt	42	16,7	11,9	42,9	19,0	9,5	100,0	33,3	21,4	7,1	9,5	28,6	100,0
Kulturprod.	Söner	16	18,8	25,0	25,0	12,5	18,8	100,0	31,3	18,8	0,0	18,8	31,3	100,0
	Döttrar	10	20,0	10,0	50,0	10,0	10,0	100,0	20,0	50,0	10,0	10,0	10,0	100,0
	Totalt	26	19,2	19,2	34,6	11,5	15,4	100,0	26,9	30,8	3,8	15,4	23,1	100,0
Högre tj.män off.	Söner	34	14,7	20,6	35,3	11,8	17,6	100,0	17,6	20,6	2,9	20,6	38,2	100,0
	Döttrar	31	6,5	22,6	22,6	19,4	29,0	100,0	12,9	41,9	12,9	29,0	3,2	100,0
	Totalt	65	10,8	21,5	29,2	15,4	23,1	100,0	15,4	30,8	7,7	24,6	21,5	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	33	21,2	24,2	27,3	24,2	3,0	100,0	18,2	21,2	0,0	12,1	48,5	100,0
	Döttrar	34	8,8	20,6	35,3	26,5	8,8	100,0	41,2	44,1	5,9	5,9	2,9	100,0
	Totalt	67	14,9	22,4	31,3	25,4	6,0	100,0	29,9	32,8	3,0	9,0	25,4	100,0
Offentligt anställda i mellanställning	Söner	18	27,8	16,7	22,2	22,2	11,1	100,0	22,2	27,8	0,0	11,1	38,9	100,0
	Döttrar	17	29,4	5,9	23,5	29,4	11,8	100,0	17,6	29,4	23,5	11,8	17,6	100,0
	Totalt	35	28,6	11,4	22,9	25,7	11,4	100,0	20,0	28,6	11,4	11,4	28,6	100,0
Ekonomisk medelkl.	Söner	42	16,7	23,8	28,6	26,2	4,8	100,0	23,8	16,7	0,0	14,3	45,2	100,0
	Döttrar	39	15,4	33,3	28,2	15,4	7,7	100,0	38,5	30,8	7,7	10,3	12,8	100,0
	Totalt	81	16,0	28,4	28,4	21,0	6,2	100,0	30,9	23,5	3,7	12,3	29,6	100,0
Arbetare	Söner	25	20,0	20,0	32,0	28,0	0,0	100,0	12,0	28,0	0,0	24,0	36,0	100,0
	Döttrar	35	28,6	8,6	42,9	8,6	11,4	100,0	37,1	28,6	8,6	22,9	2,9	100,0
	Totalt	60	25,0	13,3	38,3	16,7	6,7	100,0	26,7	28,3	5,0	23,3	16,7	100,0
Övriga	Söner	21	9,5	42,9	23,8	4,8	19,0	100,0	14,3	19,0	9,5	9,5	47,6	100,0
	Döttrar	13	23,1	15,4	15,4	23,1	23,1	100,0	30,8	30,8	7,7	15,4	15,4	100,0
	Totalt	34	14,7	32,4	20,6	11,8	20,6	100,0	20,6	23,5	8,8	11,8	35,3	100,0
Totalt	Söner	416	16,1	23,1	27,6	19,5	13,7	100,0	19,0	19,5	1,0	19,7	40,9	100,0
	Döttrar	390	14,1	17,2	32,1	21,0	15,6	100,0	25,1	33,1	13,1	19,0	9,7	100,0
	Totalt	806	15,1	20,2	29,8	20,2	14,6	100,0	22,0	26,1	6,8	19,4	25,8	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 29. 14 sociala grupper efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Antal	Språk i gymnasiet					Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7		1,8-2,0
Civilingenjör	Söner	35	82,9	17,1	37,1	62,9	77,1	22,9	31,4	5,7	25,7	22,9	14,3	100,0
	Döttrar	23	47,8	52,2	43,5	56,5	87,0	13,0	0,0	13,0	34,8	39,1	13,0	100,0
	Totalt	58	69,0	31,0	39,7	60,3	81,0	19,0	19,0	8,6	29,3	29,3	13,8	100,0
Tekniker	Söner	46	80,4	19,6	32,6	67,4	80,4	19,6	10,9	8,7	37,0	32,6	10,9	100,0
	Döttrar	42	57,1	42,9	42,9	57,1	61,9	38,1	9,5	38,1	45,2	7,1	0,0	100,0
	Totalt	88	69,3	30,7	37,5	62,5	71,6	28,4	10,2	22,7	40,9	20,5	5,7	100,0
Läkare	Söner	33	66,7	33,3	42,4	57,6	84,8	15,2	12,1	6,1	27,3	27,3	27,3	100,0
	Döttrar	39	33,3	66,7	66,7	33,3	46,2	53,8	10,3	7,7	46,2	25,6	10,3	100,0
	Totalt	72	48,6	51,4	55,6	44,4	63,9	36,1	11,1	6,9	37,5	26,4	18,1	100,0
Hälso- o sjukv.anst	Söner	21	71,4	28,6	28,6	71,4	76,2	23,8	14,3	9,5	28,6	42,9	4,8	100,0
	Döttrar	28	53,6	46,4	53,6	46,4	46,4	53,6	28,6	28,6	25,0	14,3	3,6	100,0
	Totalt	49	61,2	38,8	42,9	57,1	59,2	40,8	22,4	20,4	26,5	26,5	4,1	100,0
Universitetslärare	Söner	39	66,7	33,3	43,6	56,4	79,5	20,5	17,9	0,0	30,8	28,2	23,1	100,0
	Döttrar	40	45,0	55,0	55,0	45,0	60,0	40,0	17,5	15,0	22,5	37,5	7,5	100,0
	Totalt	79	55,7	44,3	49,4	50,6	69,6	30,4	17,7	7,6	26,6	32,9	15,2	100,0
Ämneslärare	Söner	30	63,3	36,7	40,0	60,0	83,3	16,7	6,7	10,0	43,3	20,0	20,0	100,0
	Döttrar	20	30,0	70,0	50,0	50,0	75,0	25,0	20,0	10,0	30,0	35,0	5,0	100,0
	Totalt	50	50,0	50,0	44,0	56,0	80,0	20,0	12,0	10,0	38,0	26,0	14,0	100,0
Klasslärare	Söner	23	65,2	34,8	47,8	52,2	60,9	39,1	8,7	13,0	47,8	17,4	13,0	100,0
	Döttrar	19	52,6	47,4	57,9	42,1	63,2	36,8	15,8	31,6	31,6	15,8	5,3	100,0
	Totalt	42	59,5	40,5	52,4	47,6	61,9	38,1	11,9	21,4	40,5	16,7	9,5	100,0
Kulturprod.	Söner	16	68,8	31,3	43,8	56,3	62,5	37,5	6,3	0,0	18,8	50,0	25,0	100,0
	Döttrar	10	30,0	70,0	70,0	30,0	60,0	40,0	20,0	20,0	30,0	20,0	10,0	100,0
	Totalt	26	53,8	46,2	53,8	46,2	61,5	38,5	11,5	7,7	23,1	38,5	19,2	100,0
Högre tj.män off.	Söner	34	67,6	32,4	52,9	47,1	79,4	20,6	11,8	11,8	17,6	44,1	14,7	100,0
	Döttrar	31	25,8	74,2	58,1	41,9	64,5	35,5	9,7	0,0	38,7	35,5	16,1	100,0
	Totalt	65	47,7	52,3	55,4	44,6	72,3	27,7	10,8	6,2	27,7	40,0	15,4	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	33	66,7	33,3	45,5	54,5	72,7	27,3	9,1	12,1	33,3	39,4	6,1	100,0
	Döttrar	34	35,3	64,7	47,1	52,9	67,6	32,4	14,7	29,4	32,4	20,6	2,9	100,0
	Totalt	67	50,7	49,3	46,3	53,7	70,1	29,9	11,9	20,9	32,8	29,9	4,5	100,0
Offentligt anställda i mellanställning	Söner	18	61,1	38,9	55,6	44,4	66,7	33,3	5,6	16,7	27,8	33,3	16,7	100,0
	Döttrar	17	64,7	35,3	35,3	64,7	58,8	41,2	23,5	11,8	47,1	17,6	0,0	100,0
	Totalt	35	62,9	37,1	45,7	54,3	62,9	37,1	14,3	14,3	37,1	25,7	8,6	100,0
Ekonomisk medelklass	Söner	42	81,0	19,0	33,3	66,7	76,2	23,8	7,1	14,3	33,3	42,9	2,4	100,0
	Döttrar	39	48,7	51,3	56,4	43,6	53,8	46,2	25,6	33,3	17,9	15,4	7,7	100,0
	Totalt	81	65,4	34,6	44,4	55,6	65,4	34,6	16,0	23,5	25,9	29,6	4,9	100,0
Arbetare	Söner	25	88,0	12,0	44,0	56,0	76,0	24,0	20,0	12,0	28,0	24,0	16,0	100,0
	Döttrar	35	57,1	42,9	51,4	48,6	54,3	45,7	28,6	20,0	28,6	22,9	0,0	100,0
	Totalt	60	70,0	30,0	48,3	51,7	63,3	36,7	25,0	16,7	28,3	23,3	6,7	100,0
Övriga	Söner	21	66,7	33,3	61,9	38,1	61,9	38,1	23,8	9,5	23,8	28,6	14,3	100,0
	Döttrar	13	38,5	61,5	69,2	30,8	69,2	30,8	23,1	15,4	23,1	15,4	23,1	100,0
	Totalt	34	55,9	44,1	64,7	35,3	64,7	35,3	23,5	11,8	23,5	23,5	17,6	100,0
Totalt	Söner	416	72,1	27,9	42,3	57,7	75,7	24,3	13,5	9,1	30,8	32,2	14,4	100,0
	Döttrar	390	44,9	55,1	53,3	46,7	60,5	39,5	17,2	20,5	32,6	23,1	6,7	100,0
	Totalt	806	58,9	41,1	47,6	52,4	68,4	31,6	15,3	14,6	31,6	27,8	10,7	100,0

Tabell 30. 14 sociala grupper efter kön och gymnasieskola och typ av språkstudier i gymnasiet.

		Antal	Gymnasieskola							Typ av språkstudier i gymnasiet					
			Linneskolan	Celsiuskolan	Fyriskolan	Katedralskolan	Lundellska sk.	Ekebyskolan	Övriga skolor	Totalt	Ej språk	C-språk	B-språk	2 språk	Totalt
Civilingenjör	Söner	35	5,7	20,0	48,6	17,1	8,6	0,0	0,0	100,0	0,0	40,0	48,6	11,4	100,0
	Döttrar	23	8,7	26,1	21,7	13,0	17,4	8,7	4,3	100,0	0,0	21,7	56,5	21,7	100,0
	Totalt	58	6,9	22,4	37,9	15,5	12,1	3,4	1,7	100,0	0,0	32,8	51,7	15,5	100,0
Tekniker	Söner	46	15,2	17,4	43,5	6,5	13,0	4,3	0,0	100,0	0,0	30,4	58,7	10,9	100,0
	Döttrar	42	19,0	23,8	19,0	11,9	16,7	7,1	2,4	100,0	0,0	4,8	50,0	45,2	100,0
	Totalt	88	17,0	20,5	31,8	9,1	14,8	5,7	1,1	100,0	0,0	18,2	54,5	27,3	100,0
Läkare	Söner	33	9,1	9,1	30,3	21,2	18,2	9,1	3,0	100,0	0,0	24,2	69,7	6,1	100,0
	Döttrar	39	7,7	28,2	5,1	30,8	20,5	5,1	2,6	100,0	2,6	17,9	28,2	51,3	100,0
	Totalt	72	8,3	19,4	16,7	26,4	19,4	6,9	2,8	100,0	1,4	20,8	47,2	30,6	100,0
Hälsa- o sjukv.anst	Söner	21	14,3	9,5	61,9	0,0	9,5	0,0	4,8	100,0	4,8	33,3	42,9	19,0	100,0
	Döttrar	28	17,9	28,6	3,6	25,0	10,7	14,3	0,0	100,0	3,6	42,9	21,4	32,1	100,0
	Totalt	49	16,3	20,4	28,6	14,3	10,2	8,2	2,0	100,0	4,1	38,8	30,6	26,5	100,0
Universitetslärare	Söner	39	7,7	12,8	25,6	17,9	28,2	7,7	0,0	100,0	2,6	28,2	56,4	12,8	100,0
	Döttrar	40	7,5	17,5	5,0	42,5	22,5	5,0	0,0	100,0	0,0	25,0	27,5	47,5	100,0
	Totalt	79	7,6	15,2	15,2	30,4	25,3	6,3	0,0	100,0	1,3	26,6	41,8	30,4	100,0
Ämneslärare	Söner	30	10,0	16,7	36,7	16,7	10,0	6,7	3,3	100,0	3,3	23,3	60,0	13,3	100,0
	Döttrar	20	5,0	15,0	5,0	45,0	15,0	15,0	0,0	100,0	0,0	0,0	35,0	65,0	100,0
	Totalt	50	8,0	16,0	24,0	28,0	12,0	10,0	2,0	100,0	2,0	14,0	50,0	34,0	100,0
Klasslärare	Söner	23	21,7	21,7	34,8	13,0	4,3	4,3	0,0	100,0	4,3	26,1	47,8	21,7	100,0
	Döttrar	19	0,0	10,5	21,1	26,3	15,8	21,1	5,3	100,0	0,0	36,8	36,8	26,3	100,0
	Totalt	42	11,9	16,7	28,6	19,0	9,5	11,9	2,4	100,0	2,4	31,0	42,9	23,8	100,0
Kulturprod.	Söner	16	18,8	12,5	31,3	25,0	0,0	6,3	6,3	100,0	6,3	25,0	37,5	31,3	100,0
	Döttrar	10	10,0	40,0	10,0	20,0	20,0	0,0	0,0	100,0	0,0	20,0	50,0	30,0	100,0
	Totalt	26	15,4	23,1	23,1	23,1	7,7	3,8	3,8	100,0	3,8	23,1	42,3	30,8	100,0
Högre tj.män off.	Söner	34	8,8	14,7	38,2	11,8	20,6	5,9	0,0	100,0	0,0	41,2	44,1	14,7	100,0
	Döttrar	31	6,5	9,7	3,2	32,3	32,3	12,9	3,2	100,0	0,0	16,1	35,5	48,4	100,0
	Totalt	65	7,7	12,3	21,5	21,5	26,2	9,2	1,5	100,0	0,0	29,2	40,0	30,8	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	33	12,1	12,1	48,5	12,1	3,0	3,0	9,1	100,0	0,0	36,4	51,5	12,1	100,0
	Döttrar	34	23,5	29,4	2,9	26,5	8,8	8,8	0,0	100,0	0,0	23,5	29,4	47,1	100,0
	Totalt	67	17,9	20,9	25,4	19,4	6,0	6,0	4,5	100,0	0,0	29,9	40,3	29,9	100,0
Offentligt anställda i mellanställning	Söner	18	16,7	16,7	38,9	5,6	11,1	11,1	0,0	100,0	5,6	27,8	44,4	22,2	100,0
	Döttrar	17	11,8	5,9	17,6	23,5	29,4	11,8	0,0	100,0	0,0	23,5	41,2	35,3	100,0
	Totalt	35	14,3	11,4	28,6	14,3	20,0	11,4	0,0	100,0	2,9	25,7	42,9	28,6	100,0
Ekonomisk medelkl.	Söner	42	14,3	14,3	40,5	4,8	11,9	7,1	7,1	100,0	2,4	38,1	45,2	14,3	100,0
	Döttrar	39	15,4	28,2	12,8	17,9	10,3	12,8	2,6	100,0	2,6	20,5	33,3	43,6	100,0
	Totalt	81	14,8	21,0	27,2	11,1	11,1	9,9	4,9	100,0	2,5	29,6	39,5	28,4	100,0
Arbetare	Söner	25	4,0	12,0	36,0	12,0	32,0	4,0	0,0	100,0	8,0	40,0	44,0	8,0	100,0
	Döttrar	35	22,9	42,9	2,9	8,6	11,4	8,6	2,9	100,0	0,0	37,1	22,9	40,0	100,0
	Totalt	60	15,0	30,0	16,7	10,0	20,0	6,7	1,7	100,0	3,3	38,3	31,7	26,7	100,0
Övriga	Söner	21	4,8	14,3	47,6	4,8	14,3	9,5	4,8	100,0	19,0	23,8	38,1	19,0	100,0
	Döttrar	13	0,0	30,8	7,7	23,1	15,4	7,7	15,4	100,0	7,7	15,4	23,1	53,8	100,0
	Totalt	34	2,9	20,6	32,4	11,8	14,7	8,8	8,8	100,0	14,7	20,6	32,4	32,4	100,0
Totalt	Söner	416	11,3	14,7	39,9	12,0	13,9	5,5	2,6	100,0	3,1	32,0	50,7	14,2	100,0
	Döttrar	390	12,6	24,4	9,2	24,6	17,2	9,7	2,3	100,0	1,0	21,8	34,1	43,1	100,0
	Totalt	806	11,9	19,4	25,1	18,1	15,5	7,6	2,5	100,0	2,1	27,0	42,7	28,2	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 31. Gymnasieskola som supplementär variabel. Koordinater för axel 1–3.

	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3
Linnéskolan	96	0,55	0,01	0,37
Celsiuskolan	156	0,11	-0,02	0,07
Fyrisskolan	202	0,07	-0,65	-0,23
Katedralskolan	146	-0,59	0,29	-0,01
Lundellska skolan	125	-0,39	0,30	0,10
Ekebyskolan	61	0,50	0,29	0,14
Övriga gym. skolor	20	-0,01	0,06	-0,29

Tabell 32. Gymnasieskola efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning					Relationen föräldrarnas utb.					Totalt		
			Ej i förb	Ej uppgift	4-årig gym.	Högskola < 3 år	Högskola > 3år	Forskarutb.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	För högst		Mor högst	Båda lika höga
Linnéskolan	Pojkar	47	0,0	0,0	21,3	21,3	40,4	17,0	100,0	0,0	10,6	40,4	19,1	29,8	100,0
	Flickor	49	0,0	0,0	36,7	24,5	26,5	12,2	100,0	0,0	6,1	44,9	22,4	26,5	100,0
	Totalt	96	0,0	0,0	29,2	22,9	33,3	14,6	100,0	0,0	8,3	42,7	20,8	28,1	100,0
Celsiuskolan	Pojkar	61	0,0	0,0	19,7	19,7	34,4	26,2	100,0	0,0	13,1	37,7	26,2	23,0	100,0
	Flickor	95	0,0	1,1	34,7	14,7	33,7	15,8	100,0	1,1	6,3	42,1	20,0	30,5	100,0
	Totalt	156	0,0	0,6	28,8	16,7	34,0	19,9	100,0	0,6	9,0	40,4	22,4	27,6	100,0
Fyrisskolan	Pojkar	166	1,2	0,6	22,9	13,9	39,8	21,7	100,0	3,0	10,2	39,8	20,5	26,5	100,0
	Flickor	36	0,0	0,0	27,8	22,2	38,9	11,1	100,0	0,0	8,3	33,3	30,6	27,8	100,0
	Totalt	202	1,0	0,5	23,8	15,3	39,6	19,8	100,0	2,5	9,9	38,6	22,3	26,7	100,0
Katedralskolan	Pojkar	50	0,0	0,0	10,0	10,0	34,0	46,0	100,0	2,0	6,0	46,0	14,0	32,0	100,0
	Flickor	96	0,0	0,0	10,4	6,3	49,0	34,4	100,0	0,0	19,8	36,5	13,5	30,2	100,0
	Totalt	146	0,0	0,0	10,3	7,5	43,8	38,4	100,0	0,7	15,1	39,7	13,7	30,8	100,0
Lundellska skolan	Pojkar	58	0,0	1,7	13,8	8,6	41,4	34,5	100,0	1,7	10,3	51,7	15,5	20,7	100,0
	Flickor	67	0,0	0,0	22,4	11,9	37,3	28,4	100,0	1,5	14,9	41,8	16,4	25,4	100,0
	Totalt	125	0,0	0,8	18,4	10,4	39,2	31,2	100,0	1,6	12,8	46,4	16,0	23,2	100,0
Ekebyskolan	Pojkar	23	0,0	0,0	17,4	13,0	47,8	21,7	100,0	0,0	17,4	34,8	17,4	30,4	100,0
	Flickor	38	0,0	0,0	26,3	23,7	47,4	2,6	100,0	0,0	18,4	36,8	26,3	18,4	100,0
	Totalt	61	0,0	0,0	23,0	19,7	47,5	9,8	100,0	0,0	18,0	36,1	23,0	23,0	100,0
Övriga gym. skolor	Pojkar	11	0,0	0,0	9,1	36,4	54,5	0,0	100,0	0,0	9,1	45,5	0,0	45,5	100,0
	Flickor	9	11,1	0,0	11,1	0,0	44,4	33,3	100,0	22,2	11,1	33,3	11,1	22,2	100,0
	Totalt	20	5,0	0,0	10,0	20,0	50,0	15,0	100,0	10,0	10,0	40,0	5,0	35,0	100,0
Totalt	Pojkar	416	0,5	0,5	18,8	14,9	39,4	26,0	100,0	1,7	10,6	41,8	19,0	26,9	100,0
	Flickor	390	0,3	0,3	24,9	14,6	39,2	20,8	100,0	1,0	12,6	39,5	19,5	27,4	100,0
	Totalt	806	0,4	0,4	21,7	14,8	39,3	23,4	100,0	1,4	11,5	40,7	19,2	27,2	100,0

Tabell 33. Gymnasieskola efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor						Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
			Ej uppgift	Hushållssektor	Företagsssektor	Kommunal	Landsting	Statlig	Totalt	Ej uppgift	Mycket låg inkomst	Låg inkomst	Medelhög inkomst	Hög inkomst	Mycket hög inkomst	Totalt
Linnéskolan	Pojkar	47	2,1	4,3	42,6	19,1	6,4	25,5	100,0	2,1	23,4	14,9	27,7	19,1	12,8	100,0
	Flickor	49	0,0	6,1	49,0	10,2	18,4	16,3	100,0	6,1	8,2	20,4	36,7	20,4	8,2	100,0
	Totalt	96	1,0	5,2	45,8	14,6	12,5	20,8	100,0	4,2	15,6	17,7	32,3	19,8	10,4	100,0
Celsiuskolan	Pojkar	61	1,6	4,9	41,0	21,3	8,2	23,0	100,0	3,3	18,0	19,7	34,4	18,0	6,6	100,0
	Flickor	95	3,2	5,3	38,9	13,7	17,9	21,1	100,0	5,3	9,5	20,0	31,6	21,1	12,6	100,0
	Totalt	156	2,6	5,1	39,7	16,7	14,1	21,8	100,0	4,5	12,8	19,9	32,7	19,9	10,3	100,0
Fyrisskolan	Pojkar	166	4,2	3,6	36,1	18,7	12,7	24,7	100,0	7,8	15,1	14,5	29,5	18,7	14,5	100,0
	Flickor	36	2,8	11,1	30,6	25,0	13,9	16,7	100,0	2,8	11,1	22,2	25,0	22,2	16,7	100,0
	Totalt	202	4,0	5,0	35,1	19,8	12,9	23,3	100,0	6,9	14,4	15,8	28,7	19,3	14,9	100,0
Katedralskolan	Pojkar	50	2,0	4,0	26,0	16,0	16,0	36,0	100,0	0,0	12,0	20,0	24,0	16,0	28,0	100,0
	Flickor	96	2,1	2,1	24,0	21,9	12,5	37,5	100,0	7,3	13,5	16,7	24,0	21,9	16,7	100,0
	Totalt	146	2,1	2,7	24,7	19,9	13,7	37,0	100,0	4,8	13,0	17,8	24,0	19,9	20,5	100,0
Lundellska skolan	Pojkar	58	3,4	3,4	22,4	13,8	10,3	46,6	100,0	1,7	10,3	25,9	25,9	15,5	20,7	100,0
	Flickor	67	3,0	4,5	25,4	19,4	19,4	28,4	100,0	3,0	14,9	20,9	29,9	22,4	9,0	100,0
	Totalt	125	3,2	4,0	24,0	16,8	15,2	36,8	100,0	2,4	12,8	23,2	28,0	19,2	14,4	100,0
Ekebyskolan	Pojkar	23	0,0	0,0	43,5	8,7	17,4	30,4	100,0	0,0	13,0	17,4	34,8	13,0	21,7	100,0
	Flickor	38	2,6	5,3	31,6	31,6	13,2	15,8	100,0	2,6	13,2	28,9	28,9	13,2	13,2	100,0
	Totalt	61	1,6	3,3	36,1	23,0	14,8	21,3	100,0	1,6	13,1	24,6	31,1	13,1	16,4	100,0
Övriga gym. skolor	Pojkar	11	0,0	9,1	45,5	18,2	18,2	9,1	100,0	18,2	0,0	36,4	27,3	18,2	0,0	100,0
	Flickor	9	22,2	0,0	33,3	22,2	11,1	11,1	100,0	55,6	0,0	0,0	11,1	11,1	22,2	100,0
	Totalt	20	10,0	5,0	40,0	20,0	15,0	10,0	100,0	35,0	0,0	20,0	20,0	15,0	10,0	100,0
Totalt	Pojkar	416	2,9	3,8	35,1	17,5	11,8	28,8	100,0	4,6	14,9	18,3	29,1	17,5	15,6	100,0
	Flickor	390	2,8	4,9	32,6	19,2	15,9	24,6	100,0	6,2	11,5	20,0	28,7	20,5	13,1	100,0
	Totalt	806	2,9	4,3	33,9	18,4	13,8	26,8	100,0	5,3	13,3	19,1	28,9	19,0	14,4	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 34. Gymnasieskola efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Antal	Gymnasiebetyg					Totalt	Gymnasieutbildning					
			0-2,93	2,94-3,36	3,37-3,87	3,88-4,27	4,28-5,00		Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt
Linnéskolan	Pojkar	47	34,0	14,9	29,8	12,8	8,5	100,0	76,6	23,4	0,0	0,0	0,0	100,0
	Flickor	49	24,5	20,4	28,6	18,4	8,2	100,0	69,4	30,6	0,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	96	29,2	17,7	29,2	15,6	8,3	100,0	72,9	27,1	0,0	0,0	0,0	100,0
Celsiuskolan	Pojkar	61	23,0	23,0	31,1	13,1	9,8	100,0	44,3	21,3	0,0	34,4	0,0	100,0
	Flickor	95	13,7	18,9	32,6	18,9	15,8	100,0	35,8	33,7	0,0	30,5	0,0	100,0
	Totalt	156	17,3	20,5	32,1	16,7	13,5	100,0	39,1	28,8	0,0	32,1	0,0	100,0
Fyrisskolan	Pojkar	166	12,7	24,7	31,3	22,3	9,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
	Flickor	36	13,9	13,9	36,1	22,2	13,9	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
	Totalt	202	12,9	22,8	32,2	22,3	9,9	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
Katedralskolan	Pojkar	50	10,0	18,0	20,0	22,0	30,0	100,0	0,0	36,0	2,0	62,0	0,0	100,0
	Flickor	96	11,5	14,6	28,1	22,9	22,9	100,0	0,0	49,0	19,8	31,3	0,0	100,0
	Totalt	146	11,0	15,8	25,3	22,6	25,3	100,0	0,0	44,5	13,7	41,8	0,0	100,0
Lundellska skolan	Pojkar	58	5,2	25,9	27,6	17,2	24,1	100,0	0,0	46,6	5,2	48,3	0,0	100,0
	Flickor	67	11,9	13,4	37,3	19,4	17,9	100,0	0,0	32,8	46,3	20,9	0,0	100,0
	Totalt	125	8,8	19,2	32,8	18,4	20,8	100,0	0,0	39,2	27,2	33,6	0,0	100,0
Ekebyskolan	Pojkar	23	26,1	26,1	13,0	21,7	13,0	100,0	65,2	34,8	0,0	0,0	0,0	100,0
	Flickor	38	15,8	26,3	31,6	23,7	2,6	100,0	68,4	31,6	0,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	61	19,7	26,2	24,6	23,0	6,6	100,0	67,2	32,8	0,0	0,0	0,0	100,0
Övriga gym. skolor	Pojkar	11	18,2	36,4	9,1	36,4	0,0	100,0	9,1	36,4	0,0	18,2	36,4	100,0
	Flickor	9	0,0	11,1	33,3	33,3	22,2	100,0	44,4	11,1	11,1	11,1	22,2	100,0
	Totalt	20	10,0	25,0	20,0	35,0	10,0	100,0	25,0	25,0	5,0	15,0	30,0	100,0
Totalt	Pojkar	416	16,1	23,1	27,6	19,5	13,7	100,0	19,0	19,5	1,0	19,7	40,9	100,0
	Flickor	390	14,1	17,2	32,1	21,0	15,6	100,0	25,1	33,1	13,1	19,0	9,7	100,0
	Totalt	806	15,1	20,2	29,8	20,2	14,6	100,0	22,0	26,1	6,8	19,4	25,8	100,0

Tabell 35. Gymnasieskola efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Antal	Språk i gymnasiet						Högskoleprovpoäng					Totalt
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7	1,8-2,0	
Linnéskolan	Pojkar	47	61,7	38,3	36,2	63,8	51,1	48,9	6,4	10,6	31,9	27,7	23,4	100,0
	Flickor	49	57,1	42,9	30,6	69,4	42,9	57,1	18,4	38,8	24,5	16,3	2,0	100,0
	Totalt	96	59,4	40,6	33,3	66,7	46,9	53,1	12,5	25,0	28,1	21,9	12,5	100,0
Celsiuskolan	Pojkar	61	77,0	23,0	27,9	72,1	82,0	18,0	11,5	13,1	34,4	26,2	14,8	100,0
	Flickor	95	49,5	50,5	63,2	36,8	54,7	45,3	13,7	23,2	32,6	22,1	8,4	100,0
	Totalt	156	60,3	39,7	49,4	50,6	65,4	34,6	12,8	19,2	33,3	23,7	10,9	100,0
Fyrisskolan	Pojkar	166	77,1	22,9	44,6	55,4	84,3	15,7	18,7	9,6	33,1	31,9	6,6	100,0
	Flickor	36	61,1	38,9	50,0	50,0	97,2	2,8	5,6	19,4	50,0	19,4	5,6	100,0
	Totalt	202	74,3	25,7	45,5	54,5	86,6	13,4	16,3	11,4	36,1	29,7	6,4	100,0
Katedralskolan	Pojkar	50	64,0	36,0	50,0	50,0	74,0	26,0	10,0	8,0	24,0	36,0	22,0	100,0
	Flickor	96	34,4	65,6	56,3	43,8	72,9	27,1	18,8	10,4	34,4	28,1	8,3	100,0
	Totalt	146	44,5	55,5	54,1	45,9	73,3	26,7	15,8	9,6	30,8	30,8	13,0	100,0
Lundellska skolan	Pojkar	58	70,7	29,3	48,3	51,7	75,9	24,1	10,3	3,4	22,4	34,5	29,3	100,0
	Flickor	67	37,3	62,7	49,3	50,7	55,2	44,8	14,9	17,9	31,3	29,9	6,0	100,0
	Totalt	125	52,8	47,2	48,8	51,2	64,8	35,2	12,8	11,2	27,2	32,0	16,8	100,0
Ekebyskolan	Pojkar	23	65,2	34,8	34,8	65,2	60,9	39,1	13,0	13,0	39,1	30,4	4,3	100,0
	Flickor	38	44,7	55,3	60,5	39,5	39,5	60,5	36,8	21,1	26,3	10,5	5,3	100,0
	Totalt	61	52,5	47,5	50,8	49,2	47,5	52,5	27,9	18,0	31,1	18,0	4,9	100,0
Övriga gym. skolor	Pojkar	11	72,7	27,3	63,6	36,4	54,5	45,5	9,1	0,0	27,3	63,6	0,0	100,0
	Flickor	9	33,3	66,7	55,6	44,4	66,7	33,3	11,1	22,2	22,2	33,3	11,1	100,0
	Totalt	20	55,0	45,0	60,0	40,0	60,0	40,0	10,0	10,0	25,0	50,0	5,0	100,0
Totalt	Pojkar	416	72,1	27,9	42,3	57,7	75,7	24,3	13,5	9,1	30,8	32,2	14,4	100,0
	Flickor	390	44,9	55,1	53,3	46,7	60,5	39,5	17,2	20,5	32,6	23,1	6,7	100,0
	Totalt	806	58,9	41,1	47,6	52,4	68,4	31,6	15,3	14,6	31,6	27,8	10,7	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 36. Studieort efter kön.

	Män	Kvinnor	Totalt
	416	390	806
Uppsala	69,7	63,3	66,6
Stockholm	8,2	12,6	10,3
Lund	2,4	4,1	3,2
Göteborg	3,4	2,3	2,9
Umeå	2,4	1,3	1,9
Linköping	1,9	0,3	1,1
Gävle	2,2	1,8	2,0
Övriga	8,4	11,3	9,8
Utland	1,4	3,1	2,2
Totalt	100,0	100,0	100,0

Tabell 37. Lärosäte/typ av lärosäte som supplementär variabel. Koordinater för axel 1–3.

	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3
Uppsala universitet	503	0,01	-0,11	0,08
Lunds universitet	26	-0,42	0,23	-0,40
Stockholms universitet/Göteborgs universitet	46	-0,24	0,23	-0,12
Linköpings universitet/Umeå universitet	24	-0,39	-0,40	-0,19
Kungl. Tekniska högskolan/Chalmers tekniska högskola	28	-0,69	-0,30	-0,30
Karolinska Institutet/Handelshögskolan i Stockholm	17	-0,97	-0,03	-0,36
Sveriges Lantbruksuniversitet	14	-0,52	0,04	-0,61
Konstnärliga högskolor	4	-	-	-
Medelstora högskolor	93	0,30	0,04	0,04
Vårdhögskolor	33	0,28	0,19	0,00
Utlandsstudier	18	0,33	0,56	0,67

Tabell 38. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.						
			Ej i FoB	Ej uppgrävt	4-årig gym.	Högskola < 3 år	Högskola > 3år	Forskartub.	Totalt	Ej uppgrävt	End. en för.	Far högst	Mor högst	Båda lika höga	Totalt
Uppsala univ.	Män	283	0,0	0,7	21,6	14,8	37,8	25,1	100,0	1,4	9,9	42,0	17,7	29,0	100,0
	Kvinnor	220	0,0	0,0	29,1	13,2	38,2	19,5	100,0	0,5	12,7	40,9	19,1	26,8	100,0
	Totalt	503	0,0	0,4	24,9	14,1	38,0	22,7	100,0	1,0	11,1	41,6	18,3	28,0	100,0
Lunds univ.	Män	10	0,0	0,0	0,0	10,0	60,0	30,0	100,0	0,0	10,0	50,0	10,0	30,0	100,0
	Kvinnor	16	6,3	0,0	6,3	25,0	43,8	18,8	100,0	6,3	6,3	25,0	37,5	25,0	100,0
	Totalt	26	3,8	0,0	3,8	19,2	50,0	23,1	100,0	3,8	7,7	34,6	26,9	26,9	100,0
Stockholms univ. Göteborgs univ.	Män	18	0,0	0,0	11,1	16,7	44,4	27,8	100,0	0,0	16,7	38,9	22,2	22,2	100,0
	Kvinnor	28	0,0	0,0	14,3	3,6	50,0	32,1	100,0	0,0	10,7	39,3	14,3	35,7	100,0
	Totalt	46	0,0	0,0	13,0	8,7	47,8	30,4	100,0	0,0	13,0	39,1	17,4	30,4	100,0
Umeås univ. o Linköpings univ.	Män	18	0,0	0,0	11,1	5,6	50,0	33,3	100,0	5,6	16,7	33,3	22,2	22,2	100,0
	Kvinnor	6	0,0	0,0	16,7	33,3	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3	100,0
	Totalt	24	0,0	0,0	12,5	12,5	37,5	37,5	100,0	4,2	12,5	33,3	25,0	25,0	100,0
Kungl. Tekniska högsk. o Chalmers Tekniska högsk.	Män	22	0,0	0,0	9,1	9,1	45,5	36,4	100,0	0,0	13,6	31,8	22,7	31,8	100,0
	Kvinnor	6	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	66,7	100,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	100,0
	Totalt	28	0,0	0,0	7,1	7,1	42,9	42,9	100,0	0,0	10,7	35,7	17,9	35,7	100,0
Karolinska inst. Handelshögskolan i Sthlm	Män	7	0,0	0,0	14,3	14,3	28,6	42,9	100,0	0,0	14,3	42,9	14,3	28,6	100,0
	Kvinnor	10	0,0	0,0	0,0	10,0	60,0	30,0	100,0	0,0	10,0	60,0	0,0	30,0	100,0
	Totalt	17	0,0	0,0	5,9	11,8	47,1	35,3	100,0	0,0	11,8	52,9	5,9	29,4	100,0
Sveriges Lantbruksuniv.	Män	6	0,0	0,0	0,0	16,7	50,0	33,3	100,0	0,0	16,7	50,0	33,3	0,0	100,0
	Kvinnor	8	0,0	0,0	12,5	0,0	62,5	25,0	100,0	0,0	12,5	25,0	25,0	37,5	100,0
	Totalt	14	0,0	0,0	7,1	7,1	57,1	28,6	100,0	0,0	14,3	35,7	28,6	21,4	100,0
Konstnärliga hgsk	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medelstora hgsk	Män	43	2,3	0,0	18,6	20,9	41,9	16,3	100,0	2,3	9,3	41,9	25,6	20,9	100,0
	Kvinnor	50	0,0	0,0	34,0	12,0	34,0	20,0	100,0	2,0	16,0	42,0	12,0	28,0	100,0
	Totalt	93	1,1	0,0	26,9	16,1	37,6	18,3	100,0	2,2	12,9	41,9	18,3	24,7	100,0
Vårdhgsk	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	0,0	0,0	16,7	40,0	36,7	6,7	100,0	0,0	13,3	33,3	33,3	20,0	100,0
	Totalt	33	0,0	0,0	18,2	42,4	33,3	6,1	100,0	0,0	12,1	36,4	33,3	18,2	100,0
Utlandsstudier	Män	6	16,7	0,0	16,7	0,0	16,7	50,0	100,0	16,7	0,0	66,7	0,0	16,7	100,0
	Kvinnor	12	0,0	8,3	16,7	16,7	41,7	16,7	100,0	8,3	16,7	33,3	25,0	16,7	100,0
	Totalt	18	5,6	5,6	16,7	11,1	33,3	27,8	100,0	11,1	11,1	44,4	16,7	16,7	100,0
Totalt	Män	416	0,5	0,5	18,8	14,9	39,4	26,0	100,0	1,7	10,6	41,8	19,0	26,9	100,0
	Kvinnor	390	0,3	0,3	24,9	14,6	39,2	20,8	100,0	1,0	12,6	39,5	19,5	27,4	100,0
	Totalt	806	0,4	0,4	21,7	14,8	39,3	23,4	100,0	1,4	11,5	40,7	19,2	27,2	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 39. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor						Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
			Ej uppgift	Hushållssektor	Företagsssektor	Kommunal	Landsting	Statlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt lag inkomst	Låg inkomst	Medelhög inkom.	Hög inkomst	Mkt hög inkomst	Totalt
Uppsala univ.	Män	283	2,8	4,2	35,0	15,5	12,4	30,0	100,0	4,2	14,5	19,4	27,9	18,4	15,5	100,0
	Kvinnor	220	2,7	5,5	36,4	21,4	10,5	23,6	100,0	5,0	11,8	19,1	26,4	23,6	14,1	100,0
	Totalt	503	2,8	4,8	35,6	18,1	11,5	27,2	100,0	4,6	13,3	19,3	27,2	20,7	14,9	100,0
Lunds univ.	Män	10	0,0	0,0	30,0	10,0	30,0	30,0	100,0	10,0	0,0	10,0	20,0	40,0	20,0	100,0
	Kvinnor	16	12,5	0,0	25,0	25,0	12,5	25,0	100,0	6,3	6,3	25,0	18,8	37,5	6,3	100,0
	Totalt	26	7,7	0,0	26,9	19,2	19,2	26,9	100,0	7,7	3,8	19,2	19,2	38,5	11,5	100,0
Stockholms univ.	Män	18	5,6	0,0	33,3	33,3	5,6	22,2	100,0	5,6	11,1	27,8	22,2	16,7	16,7	100,0
	Kvinnor	28	0,0	0,0	14,3	32,1	21,4	32,1	100,0	3,6	3,6	14,3	57,1	14,3	7,1	100,0
	Totalt	46	2,2	0,0	21,7	32,6	15,2	28,3	100,0	4,3	6,5	19,6	43,5	15,2	10,9	100,0
Umeås univ. o. Linköpings univ.	Män	18	0,0	0,0	44,4	22,2	0,0	33,3	100,0	11,1	5,6	22,2	33,3	0,0	27,8	100,0
	Kvinnor	6	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	16,7	16,7	50,0	16,7	100,0
	Totalt	24	0,0	0,0	45,8	16,7	0,0	37,5	100,0	8,3	4,2	20,8	29,2	12,5	25,0	100,0
KTH Chalmers	Män	22	0,0	4,5	22,7	22,7	18,2	31,8	100,0	4,5	31,8	9,1	22,7	18,2	13,6	100,0
	Kvinnor	6	0,0	0,0	33,3	0,0	33,3	33,3	100,0	16,7	0,0	0,0	16,7	16,7	50,0	100,0
	Totalt	28	0,0	3,6	25,0	17,9	21,4	32,1	100,0	7,1	25,0	7,1	21,4	17,9	21,4	100,0
Karolinska inst. Handelshgsk	Män	7	14,3	0,0	14,3	28,6	14,3	28,6	100,0	0,0	28,6	0,0	57,1	0,0	14,3	100,0
	Kvinnor	10	10,0	0,0	20,0	10,0	40,0	20,0	100,0	20,0	0,0	10,0	30,0	10,0	30,0	100,0
	Totalt	17	11,8	0,0	17,6	17,6	29,4	23,5	100,0	11,8	11,8	5,9	41,2	5,9	23,5	100,0
SLU	Män	6	0,0	0,0	66,7	16,7	0,0	16,7	100,0	0,0	16,7	16,7	50,0	0,0	16,7	100,0
	Kvinnor	8	0,0	25,0	12,5	25,0	12,5	25,0	100,0	0,0	0,0	50,0	12,5	25,0	12,5	100,0
	Totalt	14	0,0	14,3	35,7	21,4	7,1	21,4	100,0	0,0	7,1	35,7	28,6	14,3	14,3	100,0
Konstnärliga hgsk	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medelstora hgsk	Män	43	2,3	7,0	37,2	20,9	11,6	20,9	100,0	2,3	16,3	14,0	37,2	18,6	11,6	100,0
	Kvinnor	50	2,0	8,0	36,0	12,0	22,0	20,0	100,0	8,0	14,0	30,0	20,0	18,0	10,0	100,0
	Totalt	93	2,2	7,5	36,6	16,1	17,2	20,4	100,0	5,4	15,1	22,6	28,0	18,3	10,8	100,0
Vårdhgsk	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	3,3	3,3	33,3	10,0	23,3	26,7	100,0	10,0	13,3	13,3	50,0	3,3	10,0	100,0
	Totalt	33	3,0	3,0	36,4	9,1	21,2	27,3	100,0	9,1	12,1	15,2	51,5	3,0	9,1	100,0
Utlandsstudier	Män	6	16,7	0,0	33,3	16,7	0,0	33,3	100,0	16,7	16,7	16,7	0,0	33,3	16,7	100,0
	Kvinnor	12	0,0	0,0	16,7	25,0	33,3	25,0	100,0	8,3	33,3	25,0	16,7	8,3	8,3	100,0
	Totalt	18	5,6	0,0	22,2	22,2	22,2	27,8	100,0	11,1	27,8	22,2	11,1	16,7	11,1	100,0
Totalt	Män	416	2,9	3,8	35,1	17,5	11,8	28,8	100,0	4,6	14,9	18,3	29,1	17,5	15,6	100,0
	Kvinnor	390	2,8	4,9	32,6	19,2	15,9	24,6	100,0	6,2	11,5	20,0	28,7	20,5	13,1	100,0
	Totalt	806	2,9	4,3	33,9	18,4	13,8	26,8	100,0	5,3	13,3	19,1	28,9	19,0	14,4	100,0

Tabell 40. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

			Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning						
			0-2,93	2,94-3,36	3,37-3,87	3,88-4,27	4,28-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt
		Antal												
Uppsala univ.	Män	283	17,7	24,7	26,5	18,0	13,1	100,0	21,2	21,2	0,7	18,7	38,2	100,0
	Kvinnor	220	17,7	16,4	29,1	18,2	18,6	100,0	27,7	33,2	11,8	17,3	10,0	100,0
	Totalt	503	17,7	21,1	27,6	18,1	15,5	100,0	24,1	26,4	5,6	18,1	25,8	100,0
Lunds univ.	Män	10	10,0	10,0	10,0	50,0	20,0	100,0	0,0	20,0	0,0	50,0	30,0	100,0
	Kvinnor	16	0,0	18,8	37,5	37,5	6,3	100,0	6,3	43,8	6,3	25,0	18,8	100,0
	Totalt	26	3,8	15,4	26,9	42,3	11,5	100,0	3,8	34,6	3,8	34,6	23,1	100,0
Stockholms univ.	Män	18	11,1	22,2	27,8	22,2	16,7	100,0	11,1	27,8	11,1	27,8	22,2	100,0
	Kvinnor	28	7,1	14,3	35,7	21,4	21,4	100,0	17,9	50,0	21,4	10,7	0,0	100,0
Göteborgs univ.	Män	46	8,7	17,4	32,6	21,7	19,6	100,0	15,2	41,3	17,4	17,4	8,7	100,0
	Totalt	46	8,7	17,4	32,6	21,7	19,6	100,0	15,2	41,3	17,4	17,4	8,7	100,0
Umeås univ. o. Linköpings univ.	Män	18	5,6	5,6	50,0	27,8	11,1	100,0	11,1	22,2	0,0	27,8	38,9	100,0
	Kvinnor	6	16,7	16,7	33,3	16,7	16,7	100,0	0,0	50,0	0,0	33,3	16,7	100,0
Kungl. Tekniska högsk. Chalmers Tekniska högsk.	Män	22	4,5	4,5	31,8	31,8	27,3	100,0	0,0	0,0	0,0	27,3	72,7	100,0
	Kvinnor	6	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	100,0	0,0	0,0	0,0	33,3	66,7	100,0
Karolinska inst. Handelshögskolan i Sthlm	Män	7	0,0	14,3	14,3	14,3	57,1	100,0	14,3	14,3	0,0	57,1	14,3	100,0
	Kvinnor	10	0,0	10,0	20,0	50,0	20,0	100,0	0,0	10,0	30,0	50,0	10,0	100,0
Sveriges Lantbruksuniv.	Män	17	0,0	11,8	17,6	35,3	35,3	100,0	5,9	11,8	17,6	52,9	11,8	100,0
	Kvinnor	8	16,7	16,7	33,3	16,7	16,7	100,0	16,7	0,0	0,0	33,3	50,0	100,0
Konstnärliga hgsk	Män	4	0,0	0,0	12,5	62,5	25,0	100,0	12,5	0,0	12,5	75,0	0,0	100,0
	Kvinnor	14	7,1	7,1	21,4	42,9	21,4	100,0	14,3	0,0	7,1	57,1	21,4	100,0
Medelstora hgsk	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vårdhgsk	Män	43	16,3	34,9	30,2	14,0	4,7	100,0	18,6	18,6	0,0	2,3	60,5	100,0
	Kvinnor	50	12,0	24,0	46,0	14,0	4,0	100,0	36,0	26,0	16,0	10,0	12,0	100,0
	Totalt	93	14,0	29,0	38,7	14,0	4,3	100,0	28,0	22,6	8,6	6,5	34,4	100,0
Utlandsstudier	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	3,3	23,3	43,3	20,0	10,0	100,0	20,0	46,7	6,7	26,7	0,0	100,0
	Totalt	33	6,1	24,2	42,4	18,2	9,1	100,0	27,3	42,4	6,1	24,2	0,0	100,0
Totalt	Män	6	50,0	16,7	16,7	16,7	0,0	100,0	33,3	16,7	0,0	16,7	33,3	100,0
	Kvinnor	12	41,7	16,7	16,7	25,0	0,0	100,0	50,0	16,7	25,0	0,0	8,3	100,0
	Totalt	18	44,4	16,7	16,7	22,2	0,0	100,0	44,4	16,7	16,7	5,6	16,7	100,0
Totalt	Män	416	14,1	23,1	27,6	19,5	13,7	100,0	19,0	19,5	1,0	19,7	40,9	100,0
	Kvinnor	390	14,1	17,2	32,1	21,0	15,6	100,0	25,1	33,1	13,1	19,0	9,7	100,0
	Totalt	806	15,1	20,2	29,8	20,2	14,6	100,0	22,0	26,1	6,8	19,4	25,8	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 41. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Antal	Språk i gymnasiet						Högskoleprovpoäng					Totalt
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7	1,8-2,0	
Uppsala univ.	Män	283	76,0	24,0	39,6	60,4	74,6	25,4	13,1	9,9	30,4	33,9	12,7	100,0
	Kvinnor	220	47,7	52,3	51,8	48,2	61,4	38,6	20,5	20,9	28,6	22,7	7,3	100,0
	Totalt	503	63,6	36,4	44,9	55,1	68,8	31,2	16,3	14,7	29,6	29,0	10,3	100,0
Lunds univ.	Män	10	50,0	50,0	60,0	40,0	70,0	30,0	0,0	0,0	30,0	60,0	10,0	100,0
	Kvinnor	16	31,3	68,8	56,3	43,8	50,0	50,0	0,0	6,3	56,3	37,5	0,0	100,0
	Totalt	26	38,5	61,5	57,7	42,3	57,7	42,3	0,0	3,8	46,2	46,2	3,8	100,0
Stockholms univ. Göteborgs univ.	Män	18	66,7	33,3	38,9	61,1	72,2	27,8	16,7	5,6	5,6	33,3	38,9	100,0
	Kvinnor	28	46,4	53,6	46,4	53,6	46,4	53,6	3,6	14,3	42,9	28,6	10,7	100,0
	Totalt	46	54,3	45,7	43,5	56,5	56,5	43,5	8,7	10,9	28,3	30,4	21,7	100,0
Umeås univ. o. Linköpings univ.	Män	18	61,1	38,9	50,0	50,0	77,8	22,2	11,1	0,0	22,2	50,0	16,7	100,0
	Kvinnor	6	83,3	16,7	33,3	66,7	83,3	16,7	16,7	16,7	50,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	24	66,7	33,3	45,8	54,2	79,2	20,8	12,5	4,2	20,8	50,0	12,5	100,0
Kungl. Tekniska högsk. Chalmers Tekniska högsk.	Män	22	59,1	40,9	40,9	59,1	86,4	13,6	22,7	0,0	27,3	22,7	27,3	100,0
	Kvinnor	6	33,3	66,7	66,7	33,3	100,0	0,0	16,7	0,0	50,0	33,3	0,0	100,0
	Totalt	28	53,6	46,4	46,4	53,6	89,3	10,7	21,4	0,0	32,1	25,0	21,4	100,0
Karolinska inst. Handelshögskolan i Sthlm	Män	7	42,9	57,1	42,9	57,1	85,7	14,3	14,3	0,0	14,3	28,6	42,9	100,0
	Kvinnor	10	40,0	60,0	40,0	60,0	90,0	10,0	0,0	0,0	20,0	40,0	40,0	100,0
	Totalt	17	41,2	58,8	41,2	58,8	88,2	11,8	5,9	0,0	17,6	35,3	41,2	100,0
Sveriges Lantbruksuniv.	Män	6	100,0	0,0	16,7	83,3	83,3	16,7	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3	100,0
	Kvinnor	8	12,5	87,5	100,0	0,0	75,0	25,0	12,5	0,0	37,5	37,5	12,5	100,0
	Totalt	14	50,0	50,0	64,3	35,7	78,6	21,4	7,1	0,0	35,7	35,7	21,4	100,0
Konstnärliga hgsk	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medelstora hgsk	Män	43	67,4	32,6	53,5	46,5	79,1	20,9	14,0	18,6	48,8	14,0	4,7	100,0
	Kvinnor	50	40,0	60,0	56,0	44,0	60,0	40,0	10,0	28,0	48,0	10,0	4,0	100,0
	Totalt	93	52,7	47,3	54,8	45,2	68,8	31,2	11,8	23,7	48,4	11,8	4,3	100,0
Vårdhgsk	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	36,7	63,3	53,3	46,7	53,3	46,7	6,7	33,3	30,0	30,0	0,0	100,0
	Totalt	33	42,4	57,6	51,5	48,5	51,5	48,5	6,1	30,3	30,3	33,3	0,0	100,0
Utlandsstudier	Män	6	50,0	50,0	83,3	16,7	83,3	16,7	33,3	16,7	50,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	12	58,3	41,7	58,3	41,7	58,3	41,7	75,0	16,7	8,3	0,0	0,0	100,0
	Totalt	18	55,6	44,4	66,7	33,3	66,7	33,3	61,1	16,7	22,2	0,0	0,0	100,0
Totalt	Män	416	72,1	27,9	42,3	57,7	75,7	24,3	13,5	9,1	30,8	32,2	14,4	100,0
	Kvinnor	390	44,9	55,1	53,3	46,7	60,5	39,5	17,2	20,5	32,6	23,1	6,7	100,0
	Totalt	806	58,9	41,1	47,6	52,4	68,4	31,6	15,3	14,6	31,6	27,8	10,7	100,0

Tabell 42. Kurs och program, kort och lång högskoleutbildning efter kön och relation mellan föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas sektor samt föräldrarnas sammanräknade inkomst.

	Kort program			Långt program			Program, totalt			Kurs			Utlandsstudier			Totalt		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Antal	83	131	214	227	131	358	310	262	572	100	116	216	6	12	18	416	390	806
Högsta utb.-nivå																		
Utb. ej i Fob	0,0	0,8	0,5	0,4	0,0	0,3	0,3	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	5,6	0,5	0,3	0,4
Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,3	0,3	0,0	0,2	1,0	0,0	0,5	0,0	8,3	5,6	0,5	0,3	0,4
4-årig gymn.utb.	21,7	26,7	24,8	13,7	13,0	13,4	15,8	19,8	17,7	28,0	37,1	32,9	16,7	16,7	16,7	18,8	24,9	21,7
Högskola < 3 år	19,3	21,4	20,6	13,2	8,4	11,5	14,8	14,9	14,9	16,0	13,8	14,8	0,0	16,7	11,1	14,9	14,6	14,8
Högskola ≥ 3år	42,2	37,4	39,3	41,4	47,3	43,6	41,6	42,4	42,0	34,0	31,9	32,9	16,7	41,7	33,3	39,4	39,2	39,3
Forskarutb.	16,9	13,7	15,0	30,8	31,3	31,0	27,1	22,5	25,0	21,0	17,2	19,0	50,0	16,7	27,8	26,0	20,8	23,4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rel. för. utb.																		
Ej uppgift	0,0	1,5	0,9	2,2	0,0	1,4	1,6	0,8	1,2	1,0	0,9	0,9	16,7	8,3	11,1	1,7	1,0	1,4
Endast en för.	9,6	12,2	11,2	9,3	12,2	10,3	9,4	12,2	10,7	15,0	12,9	13,9	0,0	16,7	11,1	10,6	12,6	11,5
Far högst	48,2	34,4	39,7	41,4	42,0	41,6	43,2	38,2	40,9	36,0	43,1	39,8	66,7	33,3	44,4	41,8	39,5	40,7
Mor högst	20,5	24,4	22,9	18,5	15,3	17,3	19,0	19,8	19,4	20,0	18,1	19,0	0,0	25,0	16,7	19,0	19,5	19,2
Lika höga	21,7	27,5	25,2	28,6	30,5	29,3	26,8	29,0	27,8	28,0	25,0	26,4	16,7	16,7	16,7	26,9	27,4	27,2
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sektor																		
Ej i Fob	0,0	0,8	0,5	0,4	0,0	0,3	0,3	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	5,6	0,5	0,3	0,4
Ej uppgift	2,4	1,5	1,9	2,2	2,3	2,2	2,3	1,9	2,1	3,0	4,3	3,7	0,0	0,0	0,0	2,4	2,6	2,5
Hushållssektor	6,0	6,9	6,5	3,1	3,1	3,1	3,9	5,0	4,4	4,0	5,2	4,6	0,0	0,0	0,0	3,8	4,9	4,3
Företagssektor	30,1	35,1	33,2	39,2	27,5	34,9	36,8	31,3	34,3	30,0	37,1	33,8	33,3	16,7	22,2	35,1	32,6	33,9
Kommunal	22,9	19,1	20,6	16,3	18,3	17,0	18,1	18,7	18,4	16,0	19,8	18,1	16,7	25,0	22,2	17,5	19,2	18,4
Landsting	10,8	16,8	14,5	9,3	16,0	11,7	9,7	16,4	12,8	19,0	12,9	15,7	0,0	33,3	22,2	11,8	15,9	13,8
Statlig	27,7	19,8	22,9	29,5	32,8	30,7	29,0	26,3	27,8	28,0	20,7	24,1	33,3	25,0	27,8	28,8	24,6	26,8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Inkomst																		
Ej uppgift	2,4	7,6	5,6	5,3	3,8	4,7	4,5	5,7	5,1	4,0	6,9	5,6	16,7	8,3	11,1	4,6	6,2	5,3
Mycket låg	15,7	10,7	12,6	12,3	9,2	11,2	13,2	9,9	11,7	20,0	12,9	16,2	16,7	33,3	27,8	14,9	11,5	13,3
Låg	19,3	20,6	20,1	14,5	18,3	15,9	15,8	19,5	17,5	26,0	20,7	23,1	16,7	25,0	22,2	18,3	20,0	19,1
Medel	36,1	31,3	33,2	29,5	24,4	27,7	31,3	27,9	29,7	24,0	31,9	28,2	0,0	16,7	11,1	29,1	28,7	28,9
Hög	16,9	17,6	17,3	17,2	27,5	20,9	17,1	22,5	19,6	18,0	17,2	17,6	33,3	8,3	16,7	17,5	20,5	19,0
Mycket hög	9,6	12,2	11,2	21,1	16,8	19,6	18,1	14,5	16,4	8,0	10,3	9,3	16,7	8,3	11,1	15,6	13,1	14,4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 43. Kurs och program, kort och lång högskoleutbildning efter kön och gymnasiebetyg, gymnasieutbildning, språkval i gymnasiet, samt högskoleprovpoäng.

	Kort program			Långt program			Program, totalt			Kurs			Utlandsstudier			Totalt			
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	
Antal	83	131	214	227	131	358	310	262	572	100	116	216	6	12	18	416	390	806	
Gymnasiebetyg	0–2,93	13,3	10,7	11,7	6,6	3,1	5,3	8,4	6,9	7,7	38,0	27,6	32,4	50,0	41,7	44,4	16,1	14,1	15,1
	2,94–3,36	31,3	21,4	25,2	16,3	8,4	13,4	20,3	14,9	17,8	32,0	22,4	26,9	16,7	16,7	16,7	23,1	17,2	20,2
	3,37–3,87	39,8	41,2	40,7	27,3	27,5	27,4	30,6	34,4	32,3	19,0	28,4	24,1	16,7	16,7	16,7	27,6	32,1	29,8
	3,88–4,27	13,3	16,0	15,0	27,8	32,1	29,3	23,9	24,0	24,0	6,0	13,8	10,2	16,7	25,0	22,2	19,5	21,0	20,2
	4,28–5,00	2,4	10,7	7,5	22,0	29,0	24,6	16,8	19,8	18,2	5,0	7,8	6,5	0,0	0,0	0,0	13,7	15,6	14,6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Gymnasielinjer	Ekonomi	20,5	24,4	22,9	11,0	9,9	10,6	13,5	17,2	15,2	35,0	40,5	38,0	33,3	50,0	44,4	19,0	25,1	22,0
	Samhällsvet.	16,9	40,5	31,3	13,7	26,7	18,4	14,5	33,6	23,3	35,0	33,6	34,3	16,7	16,7	16,7	19,5	33,1	26,1
	Humanistisk	2,4	9,9	7,0	0,0	11,5	4,2	0,6	10,7	5,2	2,0	17,2	10,2	0,0	25,0	16,7	1,0	13,1	6,8
	Naturvet.	4,8	15,3	11,2	30,8	36,6	33,0	23,9	26,0	24,8	7,0	5,2	6,0	16,7	0,0	5,6	19,7	19,0	19,4
	Teknisk	55,4	9,9	27,6	44,5	15,3	33,8	47,4	12,6	31,5	21,0	3,4	11,6	33,3	8,3	16,7	40,9	9,7	25,8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Språkval gymnasiet	Ej franska	72,3	48,1	57,5	69,6	43,5	60,1	70,3	45,8	59,1	79,0	41,4	58,8	50,0	58,3	55,6	72,1	44,9	58,9
	Franska	27,7	51,9	42,5	30,4	56,5	39,9	29,7	54,2	40,9	21,0	58,6	41,2	50,0	41,7	44,4	27,9	55,1	41,1
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Ej tyska	43,4	50,4	47,7	42,7	51,9	46,1	42,9	51,1	46,7	38,0	57,8	48,6	83,3	58,3	66,7	42,3	53,3	47,6
	Tyska	56,6	49,6	52,3	57,3	48,1	53,9	57,1	48,9	53,3	62,0	42,2	51,4	16,7	41,7	33,3	57,7	46,7	52,4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Högsk.pr.poäng	Ej gjort	14,5	12,2	13,1	11,9	11,5	11,7	12,6	11,8	12,2	15,0	23,3	19,4	33,3	75,0	61,1	13,5	17,2	15,3
	0–0,8	14,5	24,4	20,6	4,0	9,2	5,9	6,8	16,8	11,4	16,0	29,3	23,1	16,7	16,7	16,7	9,1	20,5	14,6
	0,9–1,3	36,1	40,5	38,8	25,6	32,1	27,9	28,4	36,3	32,0	37,0	26,7	31,5	50,0	8,3	22,2	30,8	32,6	31,6
1,4–1,7	27,7	19,8	22,9	38,8	32,1	36,3	35,8	26,0	31,3	23,0	19,0	20,8	0,0	0,0	0,0	32,2	23,1	27,8	
1,8–2,0	7,2	3,1	4,7	19,8	15,3	18,2	16,5	9,2	13,1	9,0	1,7	5,1	0,0	0,0	0,0	14,4	6,7	10,7	
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Tabell 44. Typ av utbildning efter kön.

	Män	Kvinnor	Totalt
Antal	416	390	806
Fristående kurs AB-nivå	14,2	19,7	16,9
Fristående kurs CD-nivå	9,4	7,4	8,4
1-2-årig allmän o yrkesutbildning	5,3	6,7	6,0
3-årig allmän utbildning	7,5	9,5	8,4
3-årig yrkesutbildning	7,7	20,0	13,6
4-årig allmän utbildning	23,1	12,8	18,1
4-årig yrkesutbildning	26,4	16,4	21,6
5-årig yrkesutbildning	5,0	4,4	4,7
Utlandsstudier	1,4	3,1	2,2
Totalt	100,0	100,0	100,0

Tabell 45. Utbildningsinriktning efter kön.

	Män	Kvinnor	Totalt
Antal	416	390	806
Naturvetenskap o jordbruk	23,6	14,1	19,0
Teknik LP	17,8	5,4	11,8
Samhällsvet., service o turism LP	13,2	9,0	11,2
Humaniora o konst KP-K	8,7	12,1	10,3
Samhällsvet., service o turism K	8,9	10,0	9,4
Medicin KP-K	1,2	14,1	7,4
Pedagogik o lärarutb. KP-K	1,7	10,0	5,7
Teknik KP-K	8,9	1,5	5,3
Samhällsvet., service o turism KP	3,8	6,7	5,2
Medicin LP	4,1	4,4	4,2
Pedagogik o lärarutb. LP	3,8	4,4	4,1
Humaniora o konst P	2,9	4,6	3,7
Utlandsstudier	1,4	3,1	2,2
Övrigt	0,0	0,8	0,4
Totalt	100,0	100,0	100,0

K – kurs; P – program; KP – kort program; LP – Långt program.

Tabell 46. Utbildningsinriktning efter kön som supplementär variabel.
Koordinater för axel 1–3.

Utbildningsinriktning	Kön	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3
Lärarutbildning, kort pr.	Män	7	0,51	-0,16	-0,06
	Kvinnor	39	0,73	0,08	0,34
Lärarutbildning, långt pr.	Män	16	0,01	-0,40	-0,52
	Kvinnor	17	0,09	0,68	0,11
Humaniora, kort pr./kurs	Män	36	0,35	-0,01	0,35
	Kvinnor	47	0,14	0,80	0,41
Humaniora, långt pr.	Män	12	0,34	-0,39	-0,29
	Kvinnor	18	-0,12	0,22	0,07
Samhällsvet., kurs	Män	37	0,35	-0,21	0,20
	Kvinnor	39	0,61	0,45	0,38
Samhällsvet., kort pr.	Män	16	-0,05	-0,09	-0,47
	Kvinnor	26	-0,23	0,40	-0,16
Samhällsvet., långt pr.	Män	55	-0,18	-0,02	-0,28
	Kvinnor	35	-0,49	0,34	-0,17
Naturvetenskap	Män	98	-0,20	-0,58	0,11
	Kvinnor	55	-0,09	-0,06	-0,12
Teknologi, kort pr./kurs	Män	37	0,38	-0,68	0,13
	Kvinnor	6	0,06	-0,12	-0,53
Teknologi, långt pr.	Män	74	-0,48	-0,54	-0,19
	Kvinnor	21	-0,69	-0,07	-0,44
Medicin/vård, kort pr.	Män	5	0,77	0,04	0,35
	Kvinnor	55	0,17	0,26	0,05
Medicin/vård, långt pr.	Män	17	-1,16	-0,38	-0,31
	Kvinnor	17	-1,09	-0,05	-0,32
Utlandsstudier	Män	6	-0,14	0,27	0,76
	Kvinnor	12	0,56	0,70	0,62
Övriga	Män	0	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 47. Utbildningsinriktning efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.							
		Antal	Ej i FoB	Ej uppgift	4-årig gymn.	Högskola < 3 år	Högskola > 3år	Forskarutb.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	Far högst	Mor högst	Båda lika höga	Totalt
Läro-utbildning, kort progr./kurs	Män	7	0,0	0,0	0,0	14,3	71,4	14,3	100,0	0,0	14,3	14,3	42,9	28,6	100,0
	Kvinnor	39	0,0	0,0	46,2	15,4	30,8	7,7	100,0	0,0	17,9	33,3	28,2	20,5	100,0
	Totalt	46	0,0	0,0	39,1	15,2	37,0	8,7	100,0	0,0	17,4	30,4	30,4	21,7	100,0
Läro-utbildning, långt program	Män	16	0,0	0,0	12,5	0,0	75,0	12,5	100,0	0,0	0,0	37,5	25,0	37,5	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	11,8	11,8	58,8	17,6	100,0	0,0	5,9	41,2	17,6	35,3	100,0
	Totalt	33	0,0	0,0	12,1	6,1	66,7	15,2	100,0	0,0	3,0	39,4	21,2	36,4	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	36	0,0	2,8	22,2	16,7	36,1	22,2	100,0	2,8	22,2	33,3	22,2	19,4	100,0
	Kvinnor	47	0,0	0,0	23,4	12,8	34,0	29,8	100,0	2,1	10,6	44,7	17,0	25,5	100,0
	Totalt	83	0,0	1,2	22,9	14,5	34,9	26,5	100,0	2,4	15,7	39,8	19,3	22,9	100,0
Humaniora, långt program	Män	12	0,0	0,0	8,3	8,3	75,0	8,3	100,0	0,0	8,3	41,7	25,0	25,0	100,0
	Kvinnor	18	0,0	0,0	22,2	16,7	33,3	27,8	100,0	0,0	5,6	33,3	16,7	44,4	100,0
	Totalt	30	0,0	0,0	16,7	13,3	50,0	20,0	100,0	0,0	6,7	36,7	20,0	36,7	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	37	0,0	0,0	35,1	13,5	32,4	18,9	100,0	0,0	13,5	32,4	16,2	37,8	100,0
	Kvinnor	39	0,0	0,0	43,6	12,8	35,9	7,7	100,0	0,0	17,9	41,0	10,3	30,8	100,0
	Totalt	76	0,0	0,0	39,5	13,2	34,2	13,2	100,0	0,0	15,8	36,8	13,2	34,2	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	16	0,0	0,0	25,0	18,8	43,8	12,5	100,0	0,0	6,3	37,5	12,5	43,8	100,0
	Kvinnor	26	0,0	0,0	19,2	11,5	46,2	23,1	100,0	3,8	11,5	42,3	15,4	26,9	100,0
	Totalt	42	0,0	0,0	21,4	14,3	45,2	19,0	100,0	2,4	9,5	40,5	14,3	33,3	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	55	0,0	0,0	16,4	14,5	50,9	18,2	100,0	1,8	14,5	41,8	14,5	27,3	100,0
	Kvinnor	35	0,0	0,0	8,6	11,4	51,4	28,6	100,0	0,0	25,7	48,6	14,3	11,4	100,0
	Totalt	90	0,0	0,0	13,3	13,3	51,1	22,2	100,0	1,1	18,9	44,4	14,4	21,1	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	98	0,0	0,0	16,3	15,3	32,7	35,7	100,0	2,0	8,2	44,9	21,4	23,5	100,0
	Kvinnor	55	0,0	0,0	36,4	7,3	30,9	25,5	100,0	0,0	7,3	34,5	27,3	30,9	100,0
	Totalt	153	0,0	0,0	23,5	12,4	32,0	32,0	100,0	1,3	7,8	41,2	23,5	26,1	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	37	0,0	0,0	32,4	18,9	32,4	16,2	100,0	0,0	2,7	56,8	18,9	21,6	100,0
	Kvinnor	6	16,7	0,0	33,3	16,7	33,3	0,0	100,0	16,7	0,0	33,3	0,0	50,0	100,0
	Totalt	43	2,3	0,0	32,6	18,6	32,6	14,0	100,0	2,3	2,3	53,5	16,3	25,6	100,0
Teknologi, långt program	Män	74	1,4	1,4	13,5	13,5	35,1	35,1	100,0	2,7	8,1	40,5	21,6	27,0	100,0
	Kvinnor	21	0,0	0,0	14,3	9,5	47,6	28,6	100,0	0,0	9,5	38,1	14,3	38,1	100,0
	Totalt	95	1,1	1,1	13,7	12,6	37,9	33,7	100,0	2,1	8,4	40,0	20,0	29,5	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	5	0,0	0,0	20,0	60,0	20,0	0,0	100,0	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0	100,0
	Kvinnor	55	0,0	0,0	16,4	34,5	36,4	12,7	100,0	0,0	12,7	40,0	29,1	18,2	100,0
	Totalt	60	0,0	0,0	16,7	36,7	35,0	11,7	100,0	0,0	15,0	40,0	28,3	16,7	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	17	0,0	0,0	5,9	17,6	35,3	41,2	100,0	0,0	17,6	47,1	0,0	35,3	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	5,9	0,0	52,9	41,2	100,0	0,0	5,9	41,2	0,0	52,9	100,0
	Totalt	34	0,0	0,0	5,9	8,8	44,1	41,2	100,0	0,0	11,8	44,1	0,0	44,1	100,0
Utlandsstudier	Män	6	16,7	0,0	16,7	0,0	16,7	50,0	100,0	16,7	0,0	66,7	0,0	16,7	100,0
	Kvinnor	12	0,0	8,3	16,7	16,7	41,7	16,7	100,0	8,3	16,7	33,3	25,0	16,7	100,0
	Totalt	18	5,6	5,6	16,7	11,1	33,3	27,8	100,0	11,1	11,1	44,4	16,7	16,7	100,0
Övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män	416	0,5	0,5	18,8	14,9	39,4	26,0	100,0	1,7	10,6	41,8	19,0	26,9	100,0
	Kvinnor	390	0,3	0,3	24,9	14,6	39,2	20,8	100,0	1,0	12,6	39,5	19,5	27,4	100,0
	Totalt	806	0,4	0,4	21,7	14,8	39,3	23,4	100,0	1,4	11,5	40,7	19,2	27,2	100,0

Tabell 48. Utbildningsinriktning efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor						Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
			Ej uppgift	Hushållssektor	Företagsssektor	Kommunal	Landsting	Statlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt låg ink.	Låg inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst	Mkt hög ink.	Totalt
Läroarbildning, kort progr./kurs	Män	7	0,0	0,0	28,6	28,6	14,3	28,6	100,0	0,0	14,3	28,6	14,3	28,6	14,3	100,0
	Kvinnor	39	0,0	0,0	46,2	25,6	17,9	10,3	100,0	10,3	12,8	17,9	30,8	17,9	10,3	100,0
	Totalt	46	0,0	0,0	43,5	26,1	17,4	13,0	100,0	8,7	13,0	19,6	28,3	19,6	10,9	100,0
Läroarbildning, långt program	Män	16	0,0	12,5	43,8	25,0	0,0	18,8	100,0	6,3	6,3	25,0	31,3	18,8	12,5	100,0
	Kvinnor	17	0,0	5,9	11,8	23,5	23,5	35,3	100,0	0,0	11,8	23,5	17,6	29,4	17,6	100,0
	Totalt	33	0,0	9,1	27,3	24,2	12,1	27,3	100,0	3,0	9,1	24,2	24,2	24,2	15,2	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	36	5,6	0,0	30,6	22,2	13,9	27,8	100,0	5,6	22,2	19,4	30,6	13,9	8,3	100,0
	Kvinnor	47	2,1	2,1	23,4	25,5	19,1	27,7	100,0	14,9	8,5	21,3	34,0	14,9	6,4	100,0
	Totalt	83	3,6	1,2	26,5	24,1	16,9	27,7	100,0	10,8	14,5	20,5	32,5	14,5	7,2	100,0
Humaniora, långt program	Män	12	8,3	16,7	33,3	33,3	0,0	8,3	100,0	8,3	16,7	8,3	41,7	8,3	16,7	100,0
	Kvinnor	18	5,6	16,7	11,1	16,7	16,7	33,3	100,0	5,6	16,7	16,7	16,7	27,8	16,7	100,0
	Totalt	30	6,7	16,7	20,0	23,3	10,0	23,3	100,0	6,7	16,7	13,3	26,7	20,0	16,7	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	37	2,7	5,4	29,7	16,2	16,2	29,7	100,0	2,7	16,2	24,3	24,3	24,3	8,1	100,0
	Kvinnor	39	10,3	7,7	35,9	25,6	7,7	12,8	100,0	2,6	20,5	17,9	28,2	23,1	7,7	100,0
	Totalt	76	6,6	6,6	32,9	21,1	11,8	21,1	100,0	2,6	18,4	21,1	26,3	23,7	7,9	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	16	6,3	6,3	37,5	18,8	12,5	18,8	100,0	6,3	18,8	12,5	25,0	18,8	18,8	100,0
	Kvinnor	26	3,8	3,8	26,9	26,9	11,5	26,9	100,0	7,7	7,7	30,8	15,4	19,2	19,2	100,0
	Totalt	42	4,8	4,8	31,0	23,8	11,9	23,8	100,0	7,1	11,9	23,8	19,0	19,0	19,0	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	55	1,8	1,8	41,8	20,0	9,1	25,5	100,0	9,1	7,3	20,0	27,3	20,0	16,4	100,0
	Kvinnor	35	2,9	2,9	31,4	31,4	14,3	17,1	100,0	2,9	8,6	20,0	22,9	28,6	17,1	100,0
	Totalt	90	2,2	2,2	37,8	24,4	11,1	22,2	100,0	6,7	7,8	20,0	25,6	23,3	16,7	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	98	2,0	3,1	39,8	6,1	15,3	33,7	100,0	5,1	14,3	21,4	28,6	13,3	17,3	100,0
	Kvinnor	55	0,0	5,5	49,1	7,3	9,1	29,1	100,0	0,0	5,5	25,5	30,9	23,6	14,5	100,0
	Totalt	153	1,3	3,9	43,1	6,5	13,1	32,0	100,0	3,3	11,1	22,9	29,4	17,0	16,3	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	37	0,0	8,1	27,0	27,0	10,8	27,0	100,0	0,0	13,5	21,6	40,5	18,9	5,4	100,0
	Kvinnor	6	16,7	16,7	33,3	0,0	16,7	16,7	100,0	16,7	16,7	16,7	33,3	16,7	0,0	100,0
	Totalt	43	2,3	9,3	27,9	23,3	11,6	25,6	100,0	2,3	14,0	20,9	39,5	18,6	4,7	100,0
Teknologi, långt program	Män	74	2,7	2,7	35,1	17,6	9,5	32,4	100,0	2,7	18,9	9,5	25,7	18,9	24,3	100,0
	Kvinnor	21	4,8	9,5	23,8	14,3	19,0	28,6	100,0	4,8	4,8	23,8	19,0	23,8	23,8	100,0
	Totalt	95	3,2	4,2	32,6	16,8	11,6	31,6	100,0	3,2	15,8	12,6	24,2	20,0	24,2	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	5	0,0	0,0	40,0	20,0	0,0	40,0	100,0	0,0	20,0	40,0	40,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	55	1,8	5,5	36,4	12,7	18,2	25,5	100,0	5,5	10,9	14,5	45,5	14,5	9,1	100,0
	Totalt	60	1,7	5,0	36,7	13,3	16,7	26,7	100,0	5,0	11,7	16,7	45,0	13,3	8,3	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	17	5,9	0,0	17,6	23,5	23,5	29,4	100,0	0,0	11,8	5,9	41,2	17,6	23,5	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	29,4	5,9	23,5	41,2	100,0	11,8	11,8	5,9	23,5	23,5	23,5	100,0
	Totalt	34	2,9	0,0	23,5	14,7	23,5	35,3	100,0	5,9	11,8	5,9	32,4	20,6	23,5	100,0
Utlandsstudier	Män	6	16,7	0,0	33,3	16,7	0,0	33,3	100,0	16,7	16,7	16,7	0,0	33,3	16,7	100,0
	Kvinnor	12	0,0	0,0	16,7	25,0	33,3	25,0	100,0	8,3	33,3	25,0	16,7	8,3	8,3	100,0
	Totalt	18	5,6	0,0	22,2	22,2	22,2	27,8	100,0	11,1	27,8	22,2	11,1	16,7	11,1	100,0
Övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män	416	2,9	3,8	35,1	17,5	11,8	28,8	100,0	4,6	14,9	18,3	29,1	17,5	15,6	100,0
	Kvinnor	390	2,8	4,9	32,6	19,2	15,9	24,6	100,0	6,2	11,5	20,0	28,7	20,5	13,1	100,0
	Totalt	806	2,9	4,3	33,9	18,4	13,8	26,8	100,0	5,3	13,3	19,1	28,9	19,0	14,4	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 49. Utbildningsinriktning efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Gymnasiebetyg						Gymnasieutbildning						
		Antal	0-2,93	2,94-3,36	3,37-3,87	3,88-4,27	4,28-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt
Läroarbetsutbildning, kort progr./kurs	Män	7	28,6	57,1	14,3	0,0	0,0	100,0	28,6	42,9	0,0	0,0	28,6	100,0
	Kvinnor	39	33,3	17,9	35,9	10,3	2,6	100,0	30,8	53,8	7,7	0,0	7,7	100,0
	Totalt	46	32,6	23,9	32,6	8,7	2,2	100,0	30,4	52,2	6,5	0,0	10,9	100,0
Läroarbetsutbildning, långt program	Män	16	6,3	31,3	31,3	18,8	12,5	100,0	12,5	37,5	0,0	18,8	31,3	100,0
	Kvinnor	17	5,9	35,3	47,1	5,9	5,9	100,0	29,4	29,4	23,5	11,8	5,9	100,0
	Totalt	33	6,1	33,3	39,4	12,1	9,1	100,0	21,2	33,3	12,1	15,2	18,2	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	36	33,3	30,6	22,2	8,3	5,6	100,0	27,8	47,2	5,6	8,3	11,1	100,0
	Kvinnor	47	23,4	19,1	29,8	17,0	10,6	100,0	21,3	40,4	27,7	8,5	2,1	100,0
	Totalt	83	27,7	24,1	26,5	13,3	8,4	100,0	24,1	43,4	18,1	8,4	6,0	100,0
Humaniora, långt program	Män	12	8,3	33,3	25,0	25,0	8,3	100,0	41,7	16,7	8,3	8,3	25,0	100,0
	Kvinnor	18	11,1	22,2	44,4	11,1	11,1	100,0	5,6	27,8	11,1	27,8	27,8	100,0
	Totalt	30	10,0	26,7	36,7	16,7	10,0	100,0	20,0	23,3	10,0	20,0	26,7	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	37	29,7	32,4	24,3	8,1	5,4	100,0	45,9	27,0	0,0	5,4	21,6	100,0
	Kvinnor	39	35,9	20,5	25,6	10,3	7,7	100,0	48,7	33,3	10,3	5,1	2,6	100,0
	Totalt	76	32,9	26,3	25,0	9,2	6,6	100,0	47,4	30,3	5,3	5,3	11,8	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	16	6,3	25,0	43,8	18,8	6,3	100,0	43,8	18,8	6,3	12,5	18,8	100,0
	Kvinnor	26	0,0	11,5	30,8	26,9	30,8	100,0	34,6	23,1	23,1	15,4	3,8	100,0
	Totalt	42	2,4	16,7	35,7	23,8	21,4	100,0	38,1	21,4	16,7	14,3	9,5	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	55	12,7	18,2	25,5	25,5	18,2	100,0	32,7	34,5	0,0	12,7	20,0	100,0
	Kvinnor	35	0,0	11,4	17,1	34,3	37,1	100,0	17,1	42,9	14,3	22,9	2,9	100,0
	Totalt	90	7,8	15,6	22,2	28,9	25,6	100,0	26,7	37,8	5,6	16,7	13,3	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	98	19,4	20,4	30,6	17,3	12,2	100,0	11,2	13,3	0,0	31,6	43,9	100,0
	Kvinnor	55	7,3	16,4	34,5	25,5	16,4	100,0	40,0	10,9	5,5	30,9	12,7	100,0
	Totalt	153	15,0	19,0	32,0	20,3	13,7	100,0	21,6	12,4	2,0	31,4	32,7	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	37	18,9	35,1	35,1	10,8	0,0	100,0	2,7	5,4	0,0	0,0	91,9	100,0
	Kvinnor	6	0,0	50,0	33,3	0,0	16,7	100,0	0,0	16,7	0,0	16,7	66,7	100,0
	Totalt	43	16,3	37,2	34,9	9,3	2,3	100,0	2,3	7,0	0,0	2,3	88,4	100,0
Teknologi, långt program	Män	74	2,7	10,8	27,0	33,8	25,7	100,0	0,0	2,7	0,0	27,0	70,3	100,0
	Kvinnor	21	0,0	0,0	23,8	38,1	38,1	100,0	0,0	14,3	0,0	42,9	42,9	100,0
	Totalt	95	2,1	8,4	26,3	34,7	28,4	100,0	0,0	5,3	0,0	30,5	64,2	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	5	20,0	20,0	60,0	0,0	0,0	100,0	60,0	40,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	55	7,3	20,0	47,3	16,4	9,1	100,0	14,5	47,3	9,1	23,6	5,5	100,0
	Totalt	60	8,3	20,0	48,3	15,0	8,3	100,0	18,3	46,7	8,3	21,7	5,0	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	17	0,0	17,6	5,9	29,4	47,1	100,0	5,9	5,9	0,0	70,6	17,6	100,0
	Kvinnor	17	0,0	5,9	17,6	47,1	29,4	100,0	0,0	23,5	17,6	52,9	5,9	100,0
	Totalt	34	0,0	11,8	11,8	38,2	38,2	100,0	2,9	14,7	8,8	61,8	11,8	100,0
Utlandsstudier	Män	6	50,0	16,7	16,7	16,7	0,0	100,0	33,3	16,7	0,0	16,7	33,3	100,0
	Kvinnor	12	41,7	16,7	16,7	25,0	0,0	100,0	50,0	16,7	25,0	0,0	8,3	100,0
	Totalt	18	44,4	16,7	16,7	22,2	0,0	100,0	44,4	16,7	16,7	5,6	16,7	100,0
Övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män	416	16,1	23,1	27,6	19,5	13,7	100,0	19,0	19,5	1,0	19,7	40,9	100,0
	Kvinnor	390	14,1	17,2	32,1	21,0	15,6	100,0	25,1	33,1	13,1	19,0	9,7	100,0
	Totalt	806	15,1	20,2	29,8	20,2	14,6	100,0	22,0	26,1	6,8	19,4	25,8	100,0

Tabell 50. Utbildningsinriktning efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Antal	Språk i gymnasiet					Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7		1,8-2,0
Läroutbildning, kort progr./kurs	Män	7	100,0	0,0	42,9	57,1	42,9	57,1	0,0	14,3	57,1	28,6	0,0	100,0
	Kvinnor	39	64,1	35,9	33,3	66,7	51,3	48,7	20,5	28,2	38,5	12,8	0,0	100,0
	Totalt	46	69,6	30,4	34,8	65,2	50,0	50,0	17,4	26,1	41,3	15,2	0,0	100,0
Läroutbildning, långt program	Män	16	75,0	25,0	25,0	75,0	62,5	37,5	6,3	6,3	25,0	43,8	18,8	100,0
	Kvinnor	17	35,3	64,7	58,8	41,2	41,2	58,8	11,8	35,3	29,4	17,6	5,9	100,0
	Totalt	33	54,5	45,5	42,4	57,6	51,5	48,5	9,1	21,2	27,3	30,3	12,1	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	36	75,0	25,0	33,3	66,7	52,8	47,2	19,4	11,1	36,1	25,0	8,3	100,0
	Kvinnor	47	36,2	63,8	63,8	36,2	36,2	63,8	23,4	25,5	21,3	29,8	0,0	100,0
	Totalt	83	53,0	47,0	50,6	49,4	43,4	56,6	21,7	19,3	27,7	27,7	3,6	100,0
Humaniora, långt program	Män	12	83,3	16,7	25,0	75,0	66,7	33,3	0,0	25,0	33,3	33,3	8,3	100,0
	Kvinnor	18	55,6	44,4	61,1	38,9	66,7	33,3	16,7	22,2	33,3	16,7	11,1	100,0
	Totalt	30	66,7	33,3	46,7	53,3	66,7	33,3	10,0	23,3	33,3	23,3	10,0	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	37	70,3	29,7	43,2	56,8	75,7	24,3	10,8	18,9	35,1	24,3	10,8	100,0
	Kvinnor	39	48,7	51,3	56,4	43,6	53,8	46,2	25,6	33,3	28,2	7,7	5,1	100,0
	Totalt	76	59,2	40,8	50,0	50,0	64,5	35,5	18,4	26,3	31,6	15,8	7,9	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	16	37,5	62,5	43,8	56,3	87,5	12,5	0,0	0,0	37,5	37,5	25,0	100,0
	Kvinnor	26	30,8	69,2	50,0	50,0	73,1	26,9	11,5	19,2	38,5	19,2	11,5	100,0
	Totalt	42	33,3	66,7	47,6	52,4	78,6	21,4	7,1	11,9	38,1	26,2	16,7	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	55	56,4	43,6	52,7	47,3	65,5	34,5	1,8	3,6	23,6	40,0	30,9	100,0
	Kvinnor	35	40,0	60,0	48,6	51,4	71,4	28,6	20,0	8,6	25,7	28,6	17,1	100,0
	Totalt	90	50,0	50,0	51,1	48,9	67,8	32,2	8,9	5,6	24,4	35,6	25,6	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	98	82,7	17,3	40,8	59,2	78,6	21,4	10,2	7,1	32,7	39,8	10,2	100,0
	Kvinnor	55	40,0	60,0	52,7	47,3	74,5	25,5	9,1	16,4	34,5	30,9	9,1	100,0
	Totalt	153	67,3	32,7	45,1	54,9	77,1	22,9	9,8	10,5	33,3	36,6	9,8	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	37	81,1	18,9	37,8	62,2	86,5	13,5	29,7	27,0	32,4	8,1	2,7	100,0
	Kvinnor	6	33,3	66,7	66,7	33,3	83,3	16,7	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0	100,0
	Totalt	43	74,4	25,6	41,9	58,1	86,0	14,0	25,6	23,3	37,2	11,6	2,3	100,0
Teknologi, långt program	Män	74	68,9	31,1	44,6	55,4	89,2	10,8	23,0	2,7	28,4	35,1	10,8	100,0
	Kvinnor	21	42,9	57,1	57,1	42,9	85,7	14,3	9,5	0,0	57,1	28,6	4,8	100,0
	Totalt	95	63,2	36,8	47,4	52,6	88,4	11,6	20,0	2,1	34,7	33,7	9,5	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	5	100,0	0,0	60,0	40,0	20,0	80,0	0,0	0,0	40,0	60,0	0,0	100,0
	Kvinnor	55	45,5	54,5	54,5	45,5	52,7	47,3	10,9	27,3	36,4	25,5	0,0	100,0
	Totalt	60	50,0	50,0	55,0	45,0	50,0	50,0	10,0	25,0	36,7	28,3	0,0	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	17	64,7	35,3	41,2	58,8	94,1	5,9	17,6	0,0	5,9	23,5	52,9	100,0
	Kvinnor	17	52,9	47,1	47,1	52,9	88,2	11,8	0,0	0,0	23,5	41,2	35,3	100,0
	Totalt	34	58,8	41,2	44,1	55,9	91,2	8,8	8,8	0,0	14,7	32,4	44,1	100,0
Utlandsstudier	Män	6	50,0	50,0	83,3	16,7	83,3	16,7	33,3	16,7	50,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	12	58,3	41,7	58,3	41,7	58,3	41,7	75,0	16,7	8,3	0,0	0,0	100,0
	Totalt	18	55,6	44,4	66,7	33,3	66,7	33,3	61,1	16,7	22,2	0,0	0,0	100,0
Övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män	416	72,1	27,9	42,3	57,7	75,7	24,3	13,5	9,1	30,8	32,2	14,4	100,0
	Kvinnor	390	44,9	55,1	53,3	46,7	60,5	39,5	17,2	20,5	32,6	23,1	6,7	100,0
	Totalt	806	58,9	41,1	47,6	52,4	68,4	31,6	15,3	14,6	31,6	27,8	10,7	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 51. Utbildningar, 30 kategorier, kodning.

Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal	Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal
Förskollärare, Lärare 1-7	143a	PL-ff-för	13	Samhällsvetenskap	142z	PL-ped	11
	144b	PL-1-7-ma	5		310c	S-sam-vet	7
	144c	PL-1-7-sv	15		312a	S-soc	4
	149x	PL-öv-an	1		312b	S-soc-ant	3
	Totalt		34		312e	S-soc-area	12
Lärare 4-9, Gymn.lärare	145a	PL-4-9-ma	4		312s	S-soc-s-geo	4
	145b	PL-4-9-sa	3		319z	S-samh-öv	4
	145c	PL-4-9-sp	8		345fv	S-adm-förv	4
	145h	PL-4-9-sa/pr	1		345p	S-adm-pers	2
	145i	PL-4-9-sp/pr	1		345x	S-adm-an	1
	145o	PL-4-9-ospec	2		380x	S-jur-an	17
	145x	PL-4-9-an	1		Totalt		69
	146h	PL-pr-mus	1	Psykologi	311a	S-psy	3
	146i	PL-pr-bild	1		311c	S-psy-ter	2
	147a	PL-gy-ma	2		311s	S-psy-soc	1
	147b	PL-gy-sa	2		311x	S-psy-an	2
	147c	PL-gy-sp	6		Totalt		8
	147f	PL-gy-sa/sp	1	Nat.ekonomi,	310e	S-sam-pol	10
	147o	PL-gy-ospec	1	Statsvet.	313u	S-stat-uland	3
	Totalt		34		313z	S-stat	3
Konst	211a	HK-konst	2		314e	S-nek-his	6
	212a	HK-mtd-musik	4		314z	S-nek	2
	212b	HK-mtd-teate	1		Totalt		24
	213b	HK-med-film	1	Journalistik	321a	S-jour	4
	Totalt		8		321b	S-jour-media	7
Konstvetenskap	211b	HK-konst-his	4		Totalt		11
	212f	HK-vet-film	1	Företagsekonomi	340a	S-fek	41
	212m	HK-vet-musik	12		340ad	S-fek-adb	1
	212t	HK-vet-teate	2		340c	S-fek-int	9
	219z	HK-konst-öv	2		340f	S-fek-fra	3
	Totalt		21		340j	S-fek-jap	2
Språk	222a	HK-sp-vet	2		340s	S-fek-spa	1
	222b	HK-sp-eng	8		340t	S-fek-tys	2
	222c	HK-sp-ty	1		340x	S-fek-an	1
	222d	HK-sp-fra	1		341z	S-dist	1
	222e	HK-sp-spa	5		349ht	S-öv-hotell	1
	222x	HK-sp-fr.sp	10		349ko	S-öv-kost	2
	223a	HK-sv	2		Totalt		64
	223b	HK-sv-an-sp	1	Juridik	380a	S-jur	30
	223c	HK-sv-lit	5		Totalt		30
	322a	S-bibl	8	Biologi, Kemi,	421a	N-bio	9
	Totalt		43	Geologi	442z	N-kemi	9
Religion	221x	HK-rel-an	6		443z	N-geo	15
	221z	HK-rel	11		Totalt		40
	Totalt		17	Matematik, Fysik	441a	N-fys-astro	2
Historia	225a	HK-hi-hist	11		441z	N-fysik	6
	225c	HK-hi-kult	10		461z	N-mat	5
	225d	HK-hi-kultvå	1		462z	N-mat-stat	6
	226i	HK-fil-ide	5		469z	N-mat-öv	31
	226z	HK-fil	4		Totalt		50
	229z	HK-hum-öv	1				
	Totalt		32				

Tabell 51 forts.

Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal	Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal
Data	480z	N-data-all	11	Lant- o skogsbruk	621a	J-agro	6
	481a	N-data-sys	23		622a	J-hort	1
	481b	N-data	19		623a	J-jäg-mäst	1
	Totalt		53		623b	J-skogsmäst	1
Civ.ing.	520a	T-ci-tf	34		640x	J-vet-an	1
Teknisk fysik	Totalt		34		Totalt		10
Civ.ing. Maskin,	521a	T-ci-ma	8	Läkarutb.	721a	M-med-läk	25
Material	522a	T-ci-en	7		Totalt		25
	540a	T-ci-mat	10	Apotekare,	724a	M-tand	2
	Totalt		25	Tandläkare,	725d	M-tek-biomed	6
Civ.ing. El, Kemi,	523a	T-ci-el	3	Biomedicin	727a	M-farm-apo	7
Farkost	524a	T-ci-kemi	5		Totalt		15
	525a	T-ci-fark	4	Sjuksköterska	723a	M-sj-gr	22
	526a	T-ci-eko	7		723i	M-sj-rad	1
	582a	T-ci-bygg	9		Totalt		23
	Totalt		28	Medicin/	721x	M-med-an	1
Civ.ing. Arkitektur,	580a	T-ci-lant	2	Vård, övriga	724c	M-tand-hyg	1
Byggnad	581c	T-ci-sam-ark	2		726a	M-reh-sjukgy	8
	581d	T-ci-sam-lan	4		726b	M-reh-arbter	1
	Totalt		8		727b	M-farm-rec	5
Ingenjör	520x	T-tf-an	1		Totalt		16
	521b	T-ing-ma	5	Sociala utb.	762d	M-s-soc	9
	522be	T-i-en-eltek	13		762i	M-s-som-led	1
	523b	T-i-el-da	1		762l	M-s-lin	5
	523bd	T-i-data	3		Totalt		15
	523c	T-el	2	Service	811c	ST-rest	1
	524b	T-i-kemi	3		812z	ST-tur	2
	524x	T-kemi-an	1		813z	ST-idr	2
	525bf	T-i-fark-fly	1		Totalt		5
	525x	T-fark-an	1	Utland			18
	526b	T-i-eko	4		Totalt		18
	526x	T-eko-an	1	Övrigt	999z	OK-okänd	3
	542x	T-text-an	1		Totalt		3
	581b	T-i-sam	1	Totalt			806
	582b	T-i-bygg	5				
	Totalt		43				

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 52. Utbildningar, 27 kategorier, efter kön, sorterade efter viktigaste utbildning.

Män	416	Kvinnor	390	Totalt	806
Högskoleutbildning	Andel	Högskoleutbildning	Andel	Högskoleutbildning	Andel
Civilingenjörsutb.	17,8	Samhällsvet.	9,7	Civilingenjörsutb.	11,8
Data	9,6	Språk	7,7	Samhällsvet.	8,6
Ingenjör	8,9	Lärarytb. förskolan o åk 1-7	7,7	Ekonomi	7,9
Ekonomi	8,7	Ekonomi	7,2	Data	6,6
Matematik o fysik	7,7	Sjuksköterskeutbildning	5,4	Matematik o fysik	6,2
Samhällsvet.	7,5	Civilingenjörsutb.	5,4	Språk	5,3
Biologi, kemi, geologi	5,0	Historia	4,9	Ingenjör	5,3
Juristutbildning	4,1	Biologi, kemi, geologi	4,9	Biologi, kemi, geologi	5,0
Lärarytb. åk 4-9 o gym	3,8	Matematik o fysik	4,6	Lärarytb. förskolan o åk 1-7	4,2
Historia	3,1	Lärarytb. åk 4-9 o gym	4,6	Lärarytb. åk 4-9 o gym	4,2
Språk	3,1	Medicin övrigt	3,8	Historia	4,0
Lärarytbildning	3,1	Nationalek., statsvet., polmag	3,6	Juristutbildning	3,7
Konstvetenskap	2,9	Sociala utb.	3,3	Lärarytbildning	3,1
Nationalek., statsvet., polmag	2,4	Data	3,3	Nationalek., statsvet., polmag	3,0
Religion	1,7	Juristutbildning	3,3	Sjuksköterskeutbildning	2,9
Psykologi	1,7	Utlandsstudier	3,1	Konstvetenskap	2,6
Utlandsstudier	1,4	Lärarytbildning	3,1	Utlandsstudier	2,2
Konstnärliga utbildningar	1,2	Apotek., tandläk. o biomed.	2,8	Religion	2,1
Lantbruk. o skog	1,2	Religion	2,6	Medicin övrigt	2,0
Journalistik	1,2	Konstvetenskap	2,3	Social	1,9
Apotek., tandläk. o biomed.	1,0	Journalistik	1,5	Apotek., tandläk. o biomed.	1,9
Lärarytb. förskolan o åk 1-7	1,0	Ingenjör	1,5	Journalistik	1,4
Service	0,7	Lantbruk. o skog	1,3	Lantbruk. o skog	1,2
Sociala utb.	0,5	Konstnärliga utbildningar	0,8	Konstnärliga utbildningar	1,0
Sjuksköterskeutbildning	0,5	Övrigt	0,8	Psykologi	1,0
Medicin övrigt	0,2	Service	0,5	Service	0,6
Övrigt	0,0	Psykologi	0,3	Övrigt	0,4
Totalt	100,0	Totalt	100,0	Totalt	100,0

Tabell 53. Utbildningar, 30 kategorier, som supplementär variabel.
Koordinater för axel 1–3.

Högskoleutbildningar	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3
Förskollärarytb., 1–7 lärarytb.	34	0,62	-0,05	0,16
4–9 lärarytb., Gymn.lärarytb.	34	0,09	0,13	-0,15
Konst	8	0,19	-0,17	-0,28
Konstvetenskap	21	-0,12	0,35	0,47
Språk	43	0,16	0,56	0,11
Religion	17	0,41	-0,18	0,16
Historia	32	0,27	0,33	0,50
Samhällsvetenskap	69	0,50	0,26	0,34
Psykologi	8	0,04	-0,03	-0,04
Nat.ekonomi, Statsvetenskap	24	0,13	0,17	-0,09
Journalistik	11	-0,12	0,36	-0,72
Företagsekonomi	64	-0,10	0,04	-0,17
Juridik	30	-0,62	0,23	-0,25
Biologi, Kemi, Geologi	40	-0,34	-0,64	0,14
Matematik, Fysik	50	-0,34	-0,54	-0,08
Data	53	0,20	-0,13	0,13
Civ.ing. Teknisk fysik	34	-0,65	-0,54	-0,04
Civ.ing. Maskin, Material	25	0,07	-0,55	-0,43
Civ.ing. El, Kemi, Farkost	28	-0,71	-0,40	-0,42
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	8	-1,19	0,27	-0,20
Ingenjörutb.	43	0,32	-0,60	0,07
Lant- o skogsbruk	10	-0,43	-0,04	-0,46
Lärarytb.	25	-1,27	-0,01	-0,26
Apotekare, Tandläkare	15	-0,25	-0,26	-0,10
Sjuksköterskeutb.	23	0,51	0,16	0,16
Medicin/Vård, övriga	16	-0,08	0,00	-0,14
Sociala utb.	15	0,02	0,50	0,03
Serviceutb.	5	0,12	-0,36	-0,17
Utlandsstudier	18	0,33	0,56	0,67
Övrigt	3	-	-	-

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 54. Utbildningar, 30 kategorier, efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.						
Antal		Ej i PoB	Ej uppgift	4-årig gymn.	Högskola < 3 år	Högskola > 3år	Forskartub.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	Far högst	Mor högst	Båda lika höga	Totalt
Förskollärare, Fritidspedagoger, Lärare 1-7	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	0,0	0,0	43,3	13,3	33,3	10,0	100,0	0,0	16,7	30,0	33,3	20,0
	Totalt	34	0,0	0,0	38,2	11,8	38,2	11,8	100,0	0,0	17,6	29,4	32,4	20,6
Lärare 4-9, Gymn.lärare	Män	16	0,0	0,0	12,5	0,0	75,0	12,5	100,0	0,0	0,0	37,5	25,0	37,5
	Kvinnor	18	0,0	0,0	16,7	11,1	55,6	16,7	100,0	0,0	5,6	44,4	16,7	33,3
	Totalt	34	0,0	0,0	14,7	5,9	64,7	14,7	100,0	0,0	2,9	41,2	20,6	35,3
Konst	Män	5	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	20,0	40,0	40,0
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	0,0	0,0	12,5	0,0	75,0	12,5	100,0	0,0	0,0	25,0	37,5	37,5
Konstvetenskap	Män	12	0,0	0,0	8,3	16,7	33,3	41,7	100,0	0,0	8,3	66,7	16,7	8,3
	Kvinnor	9	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3	100,0	0,0	44,4	22,2	0,0	33,3
	Totalt	21	0,0	0,0	4,8	9,5	47,6	38,1	100,0	0,0	23,8	47,6	9,5	19,0
Språk	Män	13	0,0	0,0	30,8	30,8	30,8	7,7	100,0	0,0	38,5	30,8	7,7	23,1
	Kvinnor	30	0,0	0,0	26,7	6,7	40,0	26,7	100,0	6,7	6,7	36,7	20,0	30,0
	Totalt	43	0,0	0,0	27,9	14,0	37,2	20,9	100,0	4,7	16,3	34,9	16,3	27,9
Religion	Män	7	0,0	0,0	42,9	0,0	42,9	14,3	100,0	0,0	28,6	14,3	42,9	14,3
	Kvinnor	10	0,0	0,0	20,0	20,0	30,0	30,0	100,0	0,0	0,0	40,0	40,0	20,0
	Totalt	17	0,0	0,0	29,4	11,8	35,3	23,5	100,0	0,0	11,8	29,4	41,2	17,6
Historia	Män	13	0,0	7,7	15,4	7,7	53,8	15,4	100,0	7,7	7,7	30,8	23,1	30,8
	Kvinnor	19	0,0	0,0	26,3	26,3	15,8	31,6	100,0	0,0	5,3	63,2	5,3	26,3
	Totalt	32	0,0	3,1	21,9	18,8	31,3	25,0	100,0	3,1	6,3	50,0	12,5	28,1
Samhällsvetenskap	Män	31	0,0	0,0	35,5	19,4	25,8	19,4	100,0	0,0	12,9	25,8	29,0	32,3
	Kvinnor	38	0,0	0,0	39,5	13,2	36,8	10,5	100,0	0,0	18,4	44,7	13,2	23,7
	Totalt	69	0,0	0,0	37,7	15,9	31,9	14,5	100,0	0,0	15,9	36,2	20,3	27,5
Psykologi	Män	7	0,0	0,0	28,6	0,0	42,9	28,6	100,0	0,0	0,0	28,6	14,3	57,1
	Kvinnor	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	0,0	0,0	37,5	0,0	37,5	25,0	100,0	0,0	12,5	25,0	12,5	50,0
Nationalekonomi, Statsvetenskap Pol.Mag.	Män	10	0,0	0,0	10,0	10,0	60,0	20,0	100,0	0,0	20,0	50,0	0,0	30,0
	Kvinnor	14	0,0	0,0	28,6	28,6	42,9	0,0	100,0	0,0	14,3	50,0	7,1	28,6
	Totalt	24	0,0	0,0	20,8	20,8	50,0	8,3	100,0	0,0	16,7	50,0	4,2	29,2
Journalistik	Män	5	0,0	0,0	20,0	20,0	40,0	20,0	100,0	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0
	Kvinnor	6	0,0	0,0	16,7	0,0	66,7	16,7	100,0	0,0	33,3	16,7	16,7	33,3
	Totalt	11	0,0	0,0	18,2	9,1	54,5	18,2	100,0	0,0	18,2	9,1	27,3	45,5
Företagsekonomi	Män	36	0,0	0,0	16,7	19,4	52,8	11,1	100,0	0,0	13,9	52,8	8,3	25,0
	Kvinnor	28	0,0	0,0	25,0	10,7	46,4	17,9	100,0	0,0	17,9	46,4	7,1	28,6
	Totalt	64	0,0	0,0	20,3	15,6	50,0	14,1	100,0	0,0	15,6	50,0	7,8	26,6
Juridik	Män	17	0,0	0,0	17,6	11,8	47,1	23,5	100,0	0,0	17,6	35,3	17,6	29,4
	Kvinnor	13	0,0	0,0	0,0	7,7	46,2	46,2	100,0	0,0	23,1	38,5	23,1	15,4
	Totalt	30	0,0	0,0	10,0	10,0	46,7	33,3	100,0	0,0	20,0	36,7	20,0	23,3
Biologi, Kemi, Geologi	Män	21	0,0	0,0	23,8	23,8	14,3	38,1	100,0	4,8	4,8	47,6	33,3	9,5
	Kvinnor	19	0,0	0,0	42,1	0,0	26,3	31,6	100,0	0,0	10,5	42,1	26,3	21,1
	Totalt	40	0,0	0,0	32,5	12,5	20,0	35,0	100,0	2,5	7,5	45,0	30,0	15,0
Matematik, Fysik	Män	32	0,0	0,0	18,8	6,3	40,6	34,4	100,0	0,0	3,1	46,9	12,5	37,5
	Kvinnor	18	0,0	0,0	16,7	16,7	33,3	33,3	100,0	0,0	5,6	33,3	22,2	38,9
	Totalt	50	0,0	0,0	18,0	10,0	38,0	34,0	100,0	0,0	4,0	42,0	16,0	38,0

Tabell 54 forts.

	Antal	Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.					Totalt	
		Ej i FöB	Ej uppgift	4-årig gymn.	Högskola <3 år	Högskola >3år	Forskarutb.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	Får högst	Mor högst		Båda lika höga
Data	Män 40	0,0	0,0	12,5	17,5	35,0	35,0	100,0	2,5	12,5	42,5	20,0	22,5	100,0
	Kvinnor 13	0,0	0,0	61,5	7,7	30,8	0,0	100,0	0,0	7,7	30,8	30,8	30,8	100,0
	Totalt 53	0,0	0,0	24,5	15,1	34,0	26,4	100,0	1,9	11,3	39,6	22,6	24,5	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män 31	0,0	3,2	16,1	12,9	29,0	38,7	100,0	3,2	0,0	51,6	9,7	35,5	100,0
	Kvinnor 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt 34	0,0	2,9	17,6	14,7	29,4	35,3	100,0	2,9	0,0	52,9	11,8	32,4	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män 23	4,3	0,0	21,7	21,7	39,1	13,0	100,0	4,3	17,4	26,1	30,4	21,7	100,0
	Kvinnor 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt 25	4,0	0,0	24,0	20,0	40,0	12,0	100,0	4,0	16,0	28,0	32,0	20,0	100,0
Civ.ing. El, Energi	Män 18	0,0	0,0	0,0	5,6	44,4	50,0	100,0	0,0	5,6	38,9	33,3	22,2	100,0
Kemi, Farkost	Kvinnor 10	0,0	0,0	10,0	10,0	50,0	30,0	100,0	0,0	10,0	20,0	10,0	60,0	100,0
	Totalt 28	0,0	0,0	3,6	7,1	46,4	42,9	100,0	0,0	7,1	32,1	25,0	35,7	100,0
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	Män 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor 6	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	100,0	0,0	16,7	50,0	0,0	33,3	100,0
	Totalt 8	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	100,0	0,0	25,0	50,0	0,0	25,0	100,0
Ingenjör	Män 37	0,0	0,0	32,4	18,9	29,7	18,9	100,0	0,0	2,7	56,8	18,9	21,6	100,0
	Kvinnor 6	16,7	0,0	33,3	16,7	33,3	0,0	100,0	16,7	0,0	33,3	0,0	50,0	100,0
	Totalt 43	2,3	0,0	32,6	18,6	30,2	16,3	100,0	2,3	2,3	53,5	16,3	25,6	100,0
Lant- o skogsbruk	Män 5	0,0	0,0	0,0	20,0	40,0	40,0	100,0	0,0	20,0	40,0	40,0	0,0	100,0
	Kvinnor 5	0,0	0,0	20,0	0,0	40,0	40,0	100,0	0,0	0,0	20,0	40,0	40,0	100,0
	Totalt 10	0,0	0,0	10,0	10,0	40,0	40,0	100,0	0,0	10,0	30,0	40,0	20,0	100,0
Läkarutb.	Män 13	0,0	0,0	7,7	7,7	30,8	53,8	100,0	0,0	15,4	38,5	0,0	46,2	100,0
	Kvinnor 12	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	100,0	0,0	8,3	41,7	0,0	50,0	100,0
	Totalt 25	0,0	0,0	4,0	4,0	40,0	52,0	100,0	0,0	12,0	40,0	0,0	48,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor 11	0,0	0,0	27,3	18,2	45,5	9,1	100,0	0,0	18,2	54,5	0,0	27,3	100,0
	Totalt 15	0,0	0,0	20,0	26,7	46,7	6,7	100,0	0,0	20,0	60,0	0,0	20,0	100,0
Sjuksköterska	Män 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor 21	0,0	0,0	19,0	42,9	28,6	9,5	100,0	0,0	23,8	28,6	33,3	14,3	100,0
	Totalt 23	0,0	0,0	21,7	43,5	26,1	8,7	100,0	0,0	21,7	30,4	34,8	13,0	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor 15	0,0	0,0	20,0	33,3	33,3	13,3	100,0	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3	100,0
	Totalt 16	0,0	0,0	18,8	37,5	31,3	12,5	100,0	0,0	0,0	37,5	31,3	31,3	100,0
Sociala utb.	Män 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor 13	0,0	0,0	0,0	23,1	53,8	23,1	100,0	0,0	0,0	53,8	30,8	15,4	100,0
	Totalt 15	0,0	0,0	0,0	26,7	53,3	20,0	100,0	0,0	13,3	46,7	26,7	13,3	100,0
Service	Män 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt 5	0,0	0,0	20,0	20,0	40,0	20,0	100,0	20,0	0,0	20,0	20,0	40,0	100,0
Utland	Män 6	16,7	0,0	16,7	0,0	16,7	50,0	100,0	16,7	0,0	66,7	0,0	16,7	100,0
	Kvinnor 12	0,0	8,3	16,7	16,7	41,7	16,7	100,0	8,3	16,7	33,3	25,0	16,7	100,0
	Totalt 18	5,6	5,6	16,7	11,1	33,3	27,8	100,0	11,1	11,1	44,4	16,7	16,7	100,0
Övrigt	Kvinnor 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män 416	0,5	0,5	18,8	14,9	39,4	26,0	100,0	1,7	10,6	41,8	19,0	26,9	100,0
	Kvinnor 390	0,3	0,3	24,9	14,6	39,2	20,8	100,0	1,0	12,6	39,5	19,5	27,4	100,0
	Totalt 806	0,4	0,4	21,7	14,8	39,3	23,4	100,0	1,4	11,5	40,7	19,2	27,2	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 55. Utbildningar, 30 kategorier, efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Föräldrarnas sektor							Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
		Antal	Ej uppgift	Hushållssektor	Företagsssektor	Kommunal	Landsting	Statlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt lag inkomst	Låg inkomst	Medelhög inkomst	Hög inkomst	Mkt hög inkomst	Totalt
Förskollärare, Fritidspedagoger, Lärare 1-7	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	0,0	0,0	40,0	30,0	20,0	10,0	100,0	13,3	10,0	23,3	26,7	16,7	10,0	100,0
	Totalt	34	0,0	0,0	38,2	32,4	17,6	11,8	100,0	11,8	11,8	20,6	26,5	17,6	11,8	100,0
Lärare 4-9, Gymn.lärare	Män	16	0,0	12,5	43,8	25,0	0,0	18,8	100,0	6,3	6,3	25,0	31,3	18,8	12,5	100,0
	Kvinnor	18	0,0	5,6	16,7	22,2	22,2	33,3	100,0	0,0	11,1	22,2	22,2	27,8	16,7	100,0
	Totalt	34	0,0	8,8	29,4	23,5	11,8	26,5	100,0	2,9	8,8	23,5	26,5	23,5	14,7	100,0
Konst	Män	5	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0	100,0	40,0	20,0	0,0	20,0	0,0	20,0	100,0
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	0,0	0,0	37,5	25,0	12,5	25,0	100,0	25,0	25,0	0,0	25,0	12,5	12,5	100,0
Konstvetenskap	Män	12	0,0	0,0	33,3	25,0	8,3	33,3	100,0	0,0	16,7	25,0	25,0	16,7	16,7	100,0
	Kvinnor	9	0,0	0,0	0,0	22,2	33,3	44,4	100,0	11,1	11,1	11,1	33,3	22,2	11,1	100,0
	Totalt	21	0,0	0,0	19,0	23,8	19,0	38,1	100,0	4,8	14,3	19,0	28,6	19,0	14,3	100,0
Språk	Män	13	15,4	0,0	30,8	7,7	30,8	15,4	100,0	0,0	30,8	23,1	15,4	23,1	7,7	100,0
	Kvinnor	30	3,3	3,3	26,7	33,3	16,7	16,7	100,0	16,7	0,0	30,0	26,7	16,7	10,0	100,0
	Totalt	43	7,0	2,3	27,9	25,6	20,9	16,3	100,0	11,6	9,3	27,9	23,3	18,6	9,3	100,0
Religion	Män	7	14,3	0,0	28,6	28,6	0,0	28,6	100,0	14,3	14,3	0,0	57,1	14,3	0,0	100,0
	Kvinnor	10	10,0	30,0	10,0	10,0	10,0	30,0	100,0	0,0	20,0	30,0	0,0	30,0	20,0	100,0
	Totalt	17	11,8	17,6	17,6	17,6	5,9	29,4	100,0	5,9	17,6	17,6	23,5	23,5	11,8	100,0
Historia	Män	13	0,0	15,4	23,1	30,8	7,7	23,1	100,0	0,0	15,4	23,1	46,2	7,7	7,7	100,0
	Kvinnor	19	0,0	0,0	36,8	21,1	10,5	31,6	100,0	10,5	15,8	15,8	36,8	10,5	10,5	100,0
	Totalt	32	0,0	6,3	31,3	25,0	9,4	28,1	100,0	6,3	15,6	18,8	40,6	9,4	9,4	100,0
Samhällsvetenskap	Män	31	6,5	6,5	32,3	16,1	9,7	29,0	100,0	6,5	22,6	22,6	19,4	22,6	6,5	100,0
	Kvinnor	38	5,3	7,9	31,6	28,9	10,5	15,8	100,0	0,0	26,3	10,5	26,3	26,3	10,5	100,0
	Totalt	69	5,8	7,2	31,9	23,2	10,1	21,7	100,0	2,9	24,6	15,9	23,2	24,6	8,7	100,0
Psykologi	Män	7	0,0	0,0	42,9	14,3	28,6	14,3	100,0	14,3	14,3	14,3	0,0	0,0	57,1	100,0
	Kvinnor	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	0,0	0,0	50,0	12,5	25,0	12,5	100,0	12,5	25,0	12,5	0,0	0,0	50,0	100,0
Nationalekonomi, Statsvetenskap Pol.Mag.	Män	10	0,0	0,0	40,0	20,0	0,0	40,0	100,0	0,0	10,0	20,0	40,0	30,0	0,0	100,0
	Kvinnor	14	0,0	0,0	42,9	28,6	14,3	14,3	100,0	7,1	0,0	21,4	35,7	28,6	7,1	100,0
	Totalt	24	0,0	0,0	41,7	25,0	8,3	25,0	100,0	4,2	4,2	20,8	37,5	29,2	4,2	100,0
Journalistik	Män	5	0,0	0,0	60,0	0,0	20,0	20,0	100,0	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	6	16,7	0,0	33,3	33,3	16,7	0,0	100,0	16,7	0,0	66,7	0,0	16,7	0,0	100,0
	Totalt	11	9,1	0,0	45,5	18,2	18,2	9,1	100,0	9,1	0,0	63,6	18,2	9,1	0,0	100,0
Företagsekonomi	Män	36	0,0	5,6	36,1	19,4	16,7	22,2	100,0	2,8	11,1	16,7	30,6	22,2	16,7	100,0
	Kvinnor	28	10,7	7,1	28,6	25,0	7,1	21,4	100,0	3,6	10,7	25,0	25,0	21,4	14,3	100,0
	Totalt	64	4,7	6,3	32,8	21,9	12,5	21,9	100,0	3,1	10,9	20,3	28,1	21,9	15,6	100,0
Juridik	Män	17	5,9	0,0	29,4	29,4	5,9	29,4	100,0	11,8	0,0	23,5	23,5	23,5	17,6	100,0
	Kvinnor	13	0,0	0,0	30,8	23,1	23,1	23,1	100,0	7,7	7,7	7,7	23,1	23,1	30,8	100,0
	Totalt	30	3,3	0,0	30,0	26,7	13,3	26,7	100,0	10,0	3,3	16,7	23,3	23,3	23,3	100,0
Biologi, Kemi, Geologi	Män	21	0,0	0,0	52,4	0,0	14,3	33,3	100,0	0,0	14,3	28,6	23,8	19,0	14,3	100,0
	Kvinnor	19	0,0	0,0	47,4	0,0	0,0	52,6	100,0	0,0	10,5	15,8	36,8	26,3	10,5	100,0
	Totalt	40	0,0	0,0	50,0	0,0	7,5	42,5	100,0	0,0	12,5	22,5	30,0	22,5	12,5	100,0
Matematik, Fysik	Män	32	3,1	6,3	37,5	6,3	18,8	28,1	100,0	12,5	9,4	15,6	28,1	12,5	21,9	100,0
	Kvinnor	18	0,0	0,0	44,4	16,7	16,7	22,2	100,0	0,0	0,0	16,7	27,8	33,3	22,2	100,0
	Totalt	50	2,0	4,0	40,0	10,0	18,0	26,0	100,0	8,0	6,0	16,0	28,0	20,0	22,0	100,0

Tabell 55 forts.

		Föräldrarnas sektor							Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
		Antal	Ej uppgift	Hushållssektor	Företagsssektor	Kommunal	Landsting	Statlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt lag ink.	Lag inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst	Mkt hög ink.	Totalt
Data	Män	40	2,5	2,5	32,5	7,5	15,0	40,0	100,0	2,5	17,5	22,5	30,0	12,5	15,0	100,0
	Kvinnor	13	0,0	15,4	69,2	0,0	7,7	7,7	100,0	0,0	7,7	46,2	30,8	7,7	7,7	100,0
	Totalt	53	1,9	5,7	41,5	5,7	13,2	32,1	100,0	1,9	15,1	28,3	30,2	11,3	13,2	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män	31	3,2	3,2	38,7	9,7	6,5	38,7	100,0	0,0	16,1	12,9	25,8	19,4	25,8	100,0
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	34	5,9	2,9	35,3	11,8	5,9	38,2	100,0	0,0	17,6	14,7	26,5	17,6	23,5	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män	23	4,3	0,0	34,8	21,7	17,4	21,7	100,0	4,3	30,4	4,3	26,1	21,7	13,0	100,0
	Kvinnor	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	25	4,0	0,0	40,0	20,0	16,0	20,0	100,0	4,0	28,0	4,0	32,0	20,0	12,0	100,0
Civ.ing. El, Energi Kemi, Farkost	Män	18	0,0	5,6	27,8	22,2	5,6	38,9	100,0	5,6	5,6	11,1	27,8	16,7	33,3	100,0
	Kvinnor	10	0,0	10,0	30,0	10,0	30,0	20,0	100,0	10,0	0,0	20,0	10,0	30,0	30,0	100,0
	Totalt	28	0,0	7,1	28,6	17,9	14,3	32,1	100,0	7,1	3,6	14,3	21,4	21,4	32,1	100,0
Civ.ing., Arkitektur Byggnad	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	0,0	16,7	0,0	16,7	16,7	50,0	100,0	0,0	0,0	33,3	0,0	33,3	33,3	100,0
	Totalt	8	0,0	12,5	12,5	25,0	12,5	37,5	100,0	0,0	12,5	25,0	12,5	25,0	25,0	100,0
Ingenjör	Män	37	0,0	8,1	27,0	27,0	10,8	27,0	100,0	0,0	13,5	21,6	37,8	18,9	8,1	100,0
	Kvinnor	6	16,7	16,7	33,3	0,0	16,7	16,7	100,0	16,7	16,7	16,7	33,3	16,7	0,0	100,0
	Totalt	43	2,3	9,3	27,9	23,3	11,6	25,6	100,0	2,3	14,0	20,9	37,2	18,6	7,0	100,0
Lant- o skogsbruk	Män	5	0,0	0,0	60,0	20,0	0,0	20,0	100,0	0,0	20,0	20,0	40,0	0,0	20,0	100,0
	Kvinnor	5	0,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	100,0	0,0	0,0	40,0	20,0	20,0	20,0	100,0
	Totalt	10	0,0	10,0	40,0	20,0	10,0	20,0	100,0	0,0	10,0	30,0	30,0	10,0	20,0	100,0
Läkarutb.	Män	13	7,7	0,0	0,0	30,8	23,1	38,5	100,0	0,0	7,7	7,7	46,2	15,4	23,1	100,0
	Kvinnor	12	4,0	0,0	25,0	8,3	25,0	41,7	100,0	16,7	8,3	8,3	25,0	25,0	16,7	100,0
	Totalt	25	4,0	0,0	12,0	20,0	24,0	40,0	100,0	8,0	8,0	8,0	36,0	20,0	20,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	11	9,1	9,1	27,3	0,0	18,2	36,4	100,0	9,1	27,3	9,1	27,3	9,1	18,2	100,0
	Totalt	15	6,7	6,7	40,0	0,0	20,0	26,7	100,0	6,7	26,7	6,7	26,7	13,3	20,0	100,0
Sjuksköterska	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	21	0,0	4,8	42,9	9,5	23,8	19,0	100,0	4,8	19,0	9,5	47,6	9,5	9,5	100,0
	Totalt	23	0,0	4,3	47,8	8,7	21,7	17,4	100,0	4,3	17,4	13,0	47,8	8,7	8,7	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	15	0,0	6,7	40,0	13,3	13,3	26,7	100,0	6,7	0,0	13,3	46,7	13,3	20,0	100,0
	Totalt	16	0,0	6,3	37,5	12,5	12,5	31,3	100,0	6,3	0,0	12,5	50,0	12,5	18,8	100,0
Sociala utb.	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	13	0,0	0,0	30,8	23,1	15,4	30,8	100,0	0,0	0,0	23,1	46,2	30,8	0,0	100,0
	Totalt	15	0,0	0,0	26,7	26,7	13,3	33,3	100,0	0,0	6,7	26,7	40,0	26,7	0,0	100,0
Service	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	5	0,0	0,0	60,0	0,0	0,0	40,0	100,0	20,0	0,0	0,0	40,0	40,0	0,0	100,0
Utland	Män	6	16,7	0,0	33,3	16,7	0,0	33,3	100,0	16,7	16,7	16,7	0,0	33,3	16,7	100,0
	Kvinnor	12	0,0	0,0	16,7	25,0	33,3	25,0	100,0	8,3	33,3	25,0	16,7	8,3	8,3	100,0
	Totalt	18	5,6	0,0	22,2	22,2	22,2	27,8	100,0	11,1	27,8	22,2	11,1	16,7	11,1	100,0
Övrigt	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män	416	2,9	3,8	35,1	17,5	11,8	28,8	100,0	4,6	14,9	18,3	29,1	17,5	15,6	100,0
	Kvinnor	390	2,8	4,9	32,6	19,2	15,9	24,6	100,0	6,2	11,5	20,0	28,7	20,5	13,1	100,0
	Totalt	806	2,9	4,3	33,9	18,4	13,8	26,8	100,0	5,3	13,3	19,1	28,9	19,0	14,4	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 56. Utbildningar, 30 kategorier, efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Antal	Gymnasiebetyg					Totalt	Gymnasieutbildning					Totalt
			0-2,03	2,94-3,36	3,37-3,87	3,88-4,27	4,28-5,00		Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	
Förskollärare,	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fritidspedagoger,	Kvinnor	30	30,0	16,7	36,7	13,3	3,3	100,0	30,0	56,7	3,3	0,0	10,0	100,0
Lärare 1-7	Totalt	34	29,4	20,6	35,3	11,8	2,9	100,0	29,4	55,9	2,9	0,0	11,8	100,0
Lärare 4-9,	Män	16	6,3	31,3	31,3	18,8	12,5	100,0	12,5	37,5	0,0	18,8	31,3	100,0
Gymn.lärare	Kvinnor	18	5,6	38,9	44,4	5,6	5,6	100,0	27,8	33,3	22,2	11,1	5,6	100,0
	Totalt	34	5,9	35,3	38,2	11,8	8,8	100,0	20,6	35,3	11,8	14,7	17,6	100,0
Konst	Män	5	20,0	20,0	40,0	20,0	0,0	100,0	20,0	20,0	0,0	0,0	60,0	100,0
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	25,0	12,5	37,5	25,0	0,0	100,0	12,5	25,0	0,0	25,0	37,5	100,0
Konstvetenskap	Män	12	25,0	33,3	16,7	16,7	8,3	100,0	16,7	58,3	8,3	16,7	0,0	100,0
	Kvinnor	9	22,2	11,1	44,4	22,2	0,0	100,0	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0	100,0
	Totalt	21	23,8	23,8	28,6	19,0	4,8	100,0	9,5	61,9	19,0	9,5	0,0	100,0
Språk	Män	13	30,8	23,1	30,8	7,7	7,7	100,0	30,8	38,5	7,7	7,7	15,4	100,0
	Kvinnor	30	6,7	23,3	26,7	16,7	26,7	100,0	23,3	33,3	26,7	13,3	3,3	100,0
	Totalt	43	14,0	23,3	27,9	14,0	20,9	100,0	25,6	34,9	20,9	11,6	7,0	100,0
Religion	Män	7	28,6	57,1	14,3	0,0	0,0	100,0	71,4	0,0	14,3	0,0	14,3	100,0
	Kvinnor	10	0,0	50,0	40,0	10,0	0,0	100,0	0,0	20,0	20,0	10,0	50,0	100,0
	Totalt	17	11,8	52,9	29,4	5,9	0,0	100,0	29,4	11,8	17,6	5,9	35,3	100,0
Historia	Män	13	23,1	23,1	23,1	15,4	15,4	100,0	23,1	61,5	0,0	7,7	7,7	100,0
	Kvinnor	19	42,1	10,5	31,6	10,5	5,3	100,0	21,1	36,8	31,6	10,5	0,0	100,0
	Totalt	32	34,4	15,6	28,1	12,5	9,4	100,0	21,9	46,9	18,8	9,4	3,1	100,0
Samhällsvetenskap	Män	31	32,3	35,5	29,0	3,2	0,0	100,0	41,9	19,4	0,0	9,7	29,0	100,0
	Kvinnor	38	39,5	15,8	28,9	13,2	2,6	100,0	44,7	28,9	18,4	7,9	0,0	100,0
	Totalt	69	36,2	24,6	29,0	8,7	1,4	100,0	43,5	24,6	10,1	8,7	13,0	100,0
Psykologi	Män	7	28,6	14,3	14,3	42,9	0,0	100,0	28,6	57,1	0,0	14,3	0,0	100,0
	Kvinnor	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	25,0	12,5	12,5	50,0	0,0	100,0	25,0	62,5	0,0	12,5	0,0	100,0
Nationalekonomi,	Män	10	20,0	30,0	40,0	10,0	0,0	100,0	30,0	40,0	0,0	10,0	20,0	100,0
Statsvetenskap	Kvinnor	14	7,1	28,6	28,6	28,6	7,1	100,0	21,4	64,3	7,1	0,0	7,1	100,0
Pol.Mag.	Totalt	24	12,5	29,2	33,3	20,8	4,2	100,0	25,0	54,2	4,2	4,2	12,5	100,0
Journalistik	Män	5	20,0	0,0	20,0	20,0	40,0	100,0	20,0	60,0	20,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	6	33,3	16,7	16,7	0,0	33,3	100,0	33,3	33,3	0,0	33,3	0,0	100,0
	Totalt	11	27,3	9,1	18,2	9,1	36,4	100,0	27,3	45,5	9,1	18,2	0,0	100,0
Företagsekonomi	Män	36	8,3	22,2	30,6	25,0	13,9	100,0	44,4	27,8	0,0	8,3	19,4	100,0
	Kvinnor	28	0,0	7,1	28,6	28,6	35,7	100,0	50,0	21,4	7,1	17,9	3,6	100,0
	Totalt	64	4,7	15,6	29,7	26,6	23,4	100,0	46,9	25,0	3,1	12,5	12,5	100,0
Juridik	Män	17	11,8	17,6	11,8	29,4	29,4	100,0	35,3	23,5	0,0	17,6	23,5	100,0
	Kvinnor	13	0,0	7,7	7,7	23,1	61,5	100,0	0,0	46,2	15,4	30,8	7,7	100,0
	Totalt	30	6,7	13,3	10,0	26,7	43,3	100,0	20,0	33,3	6,7	23,3	16,7	100,0
Biologi, Kemi,	Män	21	19,0	19,0	19,0	19,0	23,8	100,0	9,5	14,3	0,0	52,4	23,8	100,0
Geologi	Kvinnor	19	5,3	21,1	31,6	26,3	15,8	100,0	21,1	15,8	5,3	42,1	15,8	100,0
	Totalt	40	12,5	20,0	25,0	22,5	20,0	100,0	15,0	15,0	2,5	47,5	20,0	100,0
Matematik, Fysik	Män	32	18,8	25,0	25,0	18,8	12,5	100,0	3,1	6,3	0,0	37,5	53,1	100,0
	Kvinnor	18	11,1	16,7	16,7	22,2	33,3	100,0	33,3	11,1	0,0	33,3	22,2	100,0
	Totalt	50	16,0	22,0	22,0	20,0	20,0	100,0	14,0	8,0	0,0	36,0	42,0	100,0

Tabell 56 forts.

		Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning							
							Totalt	Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt	
Årsl		0-2,93	2,94-3,36	3,37-3,87	3,88-4,27	4,28-5,00								
Data	Män	40	20,0	20,0	40,0	15,0	5,0	100,0	20,0	20,0	0,0	15,0	45,0	100,0
	Kvinnor	13	7,7	15,4	69,2	7,7	0,0	100,0	84,6	7,7	7,7	0,0	0,0	100,0
	Totalt	53	17,0	18,9	47,2	13,2	3,8	100,0	35,8	17,0	1,9	11,3	34,0	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män	31	0,0	6,5	16,1	35,5	41,9	100,0	0,0	6,5	0,0	25,8	67,7	100,0
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	34	0,0	5,9	14,7	35,3	44,1	100,0	0,0	5,9	0,0	29,4	64,7	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män	23	0,0	17,4	39,1	39,1	4,3	100,0	0,0	0,0	0,0	17,4	82,6	100,0
	Kvinnor	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	25	0,0	16,0	40,0	40,0	4,0	100,0	0,0	4,0	0,0	16,0	80,0	100,0
Civ.ing. El, Energi Kemi, Farkost	Män	18	0,0	11,1	33,3	27,8	27,8	100,0	0,0	0,0	0,0	38,9	61,1	100,0
	Kvinnor	10	0,0	0,0	40,0	30,0	30,0	100,0	0,0	20,0	0,0	10,0	70,0	100,0
	Totalt	28	0,0	7,1	35,7	28,6	28,6	100,0	0,0	7,1	0,0	28,6	64,3	100,0
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
	Totalt	8	12,5	12,5	0,0	37,5	37,5	100,0	12,5	0,0	0,0	87,5	0,0	100,0
Ingenjör	Män	37	21,6	32,4	35,1	10,8	0,0	100,0	0,0	5,4	0,0	0,0	94,6	100,0
	Kvinnor	6	0,0	50,0	33,3	0,0	16,7	100,0	0,0	16,7	0,0	16,7	66,7	100,0
	Totalt	43	18,6	34,9	34,9	9,3	2,3	100,0	0,0	7,0	0,0	2,3	90,7	100,0
Lant- o skogsbruk	Män	5	20,0	0,0	40,0	20,0	20,0	100,0	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0	100,0
	Kvinnor	5	0,0	0,0	20,0	80,0	0,0	100,0	20,0	0,0	20,0	60,0	0,0	100,0
	Totalt	10	10,0	0,0	30,0	50,0	10,0	100,0	10,0	0,0	10,0	50,0	30,0	100,0
Läkarutb.	Män	13	0,0	7,7	7,7	23,1	61,5	100,0	7,7	7,7	0,0	69,2	15,4	100,0
	Kvinnor	12	0,0	8,3	16,7	41,7	33,3	100,0	0,0	33,3	25,0	41,7	0,0	100,0
	Totalt	25	0,0	8,0	12,0	32,0	48,0	100,0	4,0	20,0	12,0	56,0	8,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	11	9,1	36,4	18,2	27,3	9,1	100,0	18,2	18,2	0,0	54,5	9,1	100,0
	Totalt	15	6,7	40,0	13,3	33,3	6,7	100,0	13,3	13,3	0,0	60,0	13,3	100,0
Sjuksköterska	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	21	9,5	23,8	42,9	23,8	0,0	100,0	19,0	47,6	19,0	14,3	0,0	100,0
	Totalt	23	8,7	26,1	43,5	21,7	0,0	100,0	26,1	43,5	17,4	13,0	0,0	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	15	6,7	6,7	60,0	6,7	20,0	100,0	6,7	26,7	0,0	46,7	20,0	100,0
	Totalt	16	12,5	6,3	56,3	6,3	18,8	100,0	12,5	25,0	0,0	43,8	18,8	100,0
Sociala utb.	Män	2	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	13	0,0	7,7	53,8	23,1	15,4	100,0	7,7	76,9	7,7	7,7	0,0	100,0
	Totalt	15	0,0	6,7	60,0	20,0	13,3	100,0	6,7	80,0	6,7	6,7	0,0	100,0
Service	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	5	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0	100,0	60,0	0,0	20,0	0,0	20,0	100,0
Utland	Män	6	50,0	16,7	16,7	16,7	0,0	100,0	33,3	16,7	0,0	16,7	33,3	100,0
	Kvinnor	12	41,7	16,7	16,7	25,0	0,0	100,0	50,0	16,7	25,0	0,0	8,3	100,0
	Totalt	18	44,4	16,7	16,7	22,2	0,0	100,0	44,4	16,7	16,7	5,6	16,7	100,0
Övrigt	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män	416	16,1	23,1	27,6	19,5	13,7	100,0	19,0	19,5	1,0	19,7	40,9	100,0
	Kvinnor	390	14,1	17,2	32,1	21,0	15,6	100,0	25,1	33,1	13,1	19,0	9,7	100,0
	Totalt	806	15,1	20,2	29,8	20,2	14,6	100,0	22,0	26,1	6,8	19,4	25,8	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 57. Utbildningar, 30 kategorier, efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Antal	Språk i gymnasiet					Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7		1,8-2,0
Förskollärare, Fritidspedagoger, Lärare 1-7	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	66,7	33,3	30,0	70,0	60,0	40,0	20,0	23,3	43,3	13,3	0,0	100,0
	Totalt	34	70,6	29,4	29,4	70,6	58,8	41,2	17,6	20,6	47,1	14,7	0,0	100,0
Lärare 4-9, Gymn.lärare	Män	16	75,0	25,0	25,0	75,0	62,5	37,5	6,3	6,3	25,0	43,8	18,8	100,0
	Kvinnor	18	38,9	61,1	55,6	44,4	38,9	61,1	11,1	38,9	27,8	16,7	5,6	100,0
	Totalt	34	55,9	44,1	41,2	58,8	50,0	50,0	8,8	23,5	26,5	29,4	11,8	100,0
Konst	Män	5	80,0	20,0	40,0	60,0	60,0	40,0	20,0	20,0	40,0	20,0	0,0	100,0
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	62,5	37,5	37,5	62,5	75,0	25,0	12,5	25,0	50,0	12,5	0,0	100,0
Konstvetenskap	Män	12	83,3	16,7	16,7	83,3	41,7	58,3	16,7	25,0	0,0	41,7	16,7	100,0
	Kvinnor	9	33,3	66,7	66,7	33,3	55,6	44,4	44,4	0,0	22,2	33,3	0,0	100,0
	Totalt	21	61,9	38,1	38,1	61,9	47,6	52,4	28,6	14,3	9,5	38,1	9,5	100,0
Språk	Män	13	61,5	38,5	46,2	53,8	61,5	38,5	15,4	7,7	61,5	15,4	0,0	100,0
	Kvinnor	30	36,7	63,3	63,3	36,7	36,7	63,3	20,0	20,0	23,3	36,7	0,0	100,0
	Totalt	43	44,2	55,8	58,1	41,9	44,2	55,8	18,6	16,3	34,9	30,2	0,0	100,0
Religion	Män	7	85,7	14,3	14,3	85,7	85,7	14,3	14,3	28,6	57,1	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	10	50,0	50,0	60,0	40,0	70,0	30,0	10,0	40,0	20,0	30,0	0,0	100,0
	Totalt	17	64,7	35,3	41,2	58,8	76,5	23,5	11,8	35,3	35,3	17,6	0,0	100,0
Historia	Män	13	84,6	15,4	30,8	69,2	46,2	53,8	7,7	0,0	30,8	46,2	15,4	100,0
	Kvinnor	19	52,6	47,4	52,6	47,4	36,8	63,2	21,1	36,8	26,3	5,3	10,5	100,0
	Totalt	32	65,6	34,4	43,8	56,3	40,6	59,4	15,6	21,9	28,1	21,9	12,5	100,0
Samhällsvetenskap	Män	31	61,3	38,7	51,6	48,4	67,7	32,3	6,5	9,7	45,2	29,0	9,7	100,0
	Kvinnor	38	47,4	52,6	50,0	50,0	50,0	50,0	26,3	36,8	26,3	7,9	2,6	100,0
	Totalt	69	53,6	46,4	50,7	49,3	58,0	42,0	17,4	24,6	34,8	17,4	5,8	100,0
Psykologi	Män	7	71,4	28,6	42,9	57,1	71,4	28,6	14,3	28,6	0,0	14,3	42,9	100,0
	Kvinnor	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	75,0	25,0	50,0	50,0	75,0	25,0	12,5	25,0	0,0	12,5	50,0	100,0
Nationalekonomi, Statsvetenskap Pol.Mag.	Män	10	80,0	20,0	30,0	70,0	60,0	40,0	0,0	20,0	20,0	50,0	10,0	100,0
	Kvinnor	14	14,3	85,7	64,3	35,7	64,3	35,7	21,4	21,4	21,4	28,6	7,1	100,0
	Totalt	24	41,7	58,3	50,0	50,0	62,5	37,5	12,5	20,8	20,8	37,5	8,3	100,0
Journalistik	Män	5	40,0	60,0	40,0	60,0	80,0	20,0	0,0	0,0	0,0	60,0	40,0	100,0
	Kvinnor	6	33,3	66,7	66,7	33,3	66,7	33,3	0,0	0,0	33,3	16,7	50,0	100,0
	Totalt	11	36,4	63,6	54,5	45,5	72,7	27,3	0,0	0,0	18,2	36,4	45,5	100,0
Företagsekonomi	Män	36	52,8	47,2	50,0	50,0	69,4	30,6	2,8	2,8	33,3	36,1	25,0	100,0
	Kvinnor	28	50,0	50,0	46,4	53,6	71,4	28,6	17,9	14,3	35,7	25,0	7,1	100,0
	Totalt	64	51,6	48,4	48,4	51,6	70,3	29,7	9,4	7,8	34,4	31,3	17,2	100,0
Juridik	Män	17	52,9	47,1	64,7	35,3	82,4	17,6	5,9	11,8	11,8	29,4	41,2	100,0
	Kvinnor	13	38,5	61,5	61,5	38,5	61,5	38,5	23,1	0,0	30,8	23,1	23,1	100,0
	Totalt	30	46,7	53,3	63,3	36,7	73,3	26,7	13,3	6,7	20,0	26,7	33,3	100,0
Biologi, Kemi, Geologi	Män	21	95,2	4,8	28,6	71,4	90,5	9,5	9,5	14,3	33,3	28,6	14,3	100,0
	Kvinnor	19	47,4	52,6	42,1	57,9	89,5	10,5	5,3	5,3	31,6	57,9	0,0	100,0
	Totalt	40	72,5	27,5	35,0	65,0	90,0	10,0	7,5	10,0	32,5	42,5	7,5	100,0
Matematik, Fysik	Män	32	81,3	18,8	31,3	68,8	87,5	12,5	9,4	9,4	31,3	40,6	9,4	100,0
	Kvinnor	18	38,9	61,1	50,0	50,0	83,3	16,7	5,6	22,2	33,3	16,7	22,2	100,0
	Totalt	50	66,0	34,0	38,0	62,0	86,0	14,0	8,0	14,0	32,0	32,0	14,0	100,0

Tabell 57 forts.

			Språk i gymnasiet					Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7		1,8-2,0
Data	Män	40	75,0	25,0	57,5	42,5	65,0	35,0	12,5	2,5	32,5	47,5	5,0	100,0
	Kvinnor	13	38,5	61,5	53,8	46,2	46,2	53,8	15,4	30,8	46,2	7,7	0,0	100,0
	Totalt	53	66,0	34,0	56,6	43,4	60,4	39,6	13,2	9,4	35,8	37,7	3,8	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män	31	71,0	29,0	41,9	58,1	90,3	9,7	32,3	3,2	16,1	45,2	3,2	100,0
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	34	67,6	32,4	44,1	55,9	91,2	8,8	29,4	2,9	17,6	44,1	5,9	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män	23	78,3	21,7	47,8	52,2	87,0	13,0	13,0	4,3	47,8	34,8	0,0	100,0
	Kvinnor	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	25	76,0	24,0	48,0	52,0	84,0	16,0	12,0	4,0	52,0	32,0	0,0	100,0
Civ.ing. El, Energi Kemi, Farkost	Män	18	50,0	50,0	50,0	50,0	88,9	11,1	22,2	0,0	22,2	22,2	33,3	100,0
	Kvinnor	10	60,0	40,0	30,0	70,0	90,0	10,0	10,0	0,0	60,0	30,0	0,0	100,0
	Totalt	28	53,6	46,4	42,9	57,1	89,3	10,7	17,9	0,0	35,7	25,0	21,4	100,0
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	16,7	83,3	100,0	0,0	83,3	16,7	16,7	0,0	50,0	33,3	0,0	100,0
	Totalt	8	37,5	62,5	75,0	25,0	87,5	12,5	12,5	0,0	37,5	37,5	12,5	100,0
Ingenjör	Män	37	81,1	18,9	37,8	62,2	86,5	13,5	29,7	27,0	35,1	5,4	2,7	100,0
	Kvinnor	6	33,3	66,7	66,7	33,3	83,3	16,7	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0	100,0
	Totalt	43	74,4	25,6	41,9	58,1	86,0	14,0	25,6	23,3	39,5	9,3	2,3	100,0
Lant- o skogsbruk	Män	5	100,0	0,0	20,0	80,0	80,0	20,0	0,0	0,0	40,0	20,0	40,0	100,0
	Kvinnor	5	20,0	80,0	100,0	0,0	60,0	40,0	20,0	0,0	20,0	40,0	20,0	100,0
	Totalt	10	60,0	40,0	60,0	40,0	70,0	30,0	10,0	0,0	30,0	30,0	30,0	100,0
Läkarutb.	Män	13	53,8	46,2	53,8	46,2	92,3	7,7	23,1	0,0	0,0	23,1	53,8	100,0
	Kvinnor	12	50,0	50,0	41,7	58,3	83,3	16,7	0,0	0,0	8,3	41,7	50,0	100,0
	Totalt	25	52,0	48,0	48,0	52,0	88,0	12,0	12,0	0,0	4,0	32,0	52,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	11	36,4	63,6	72,7	27,3	81,8	18,2	0,0	36,4	36,4	27,3	0,0	100,0
	Totalt	15	53,3	46,7	53,3	46,7	86,7	13,3	0,0	26,7	33,3	26,7	13,3	100,0
Sjuksköterska	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	21	47,6	52,4	47,6	52,4	47,6	52,4	9,5	38,1	23,8	28,6	0,0	100,0
	Totalt	23	52,2	47,8	43,5	56,5	47,8	52,2	8,7	34,8	21,7	34,8	0,0	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	15	46,7	53,3	60,0	40,0	66,7	33,3	6,7	13,3	53,3	26,7	0,0	100,0
	Totalt	16	50,0	50,0	62,5	37,5	62,5	37,5	6,3	12,5	56,3	25,0	0,0	100,0
Sociala utb.	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	13	53,8	46,2	46,2	53,8	38,5	61,5	23,1	7,7	46,2	23,1	0,0	100,0
	Totalt	15	60,0	40,0	53,3	46,7	33,3	66,7	20,0	6,7	46,7	26,7	0,0	100,0
Service	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	5	40,0	60,0	40,0	60,0	100,0	0,0	0,0	20,0	60,0	20,0	0,0	100,0
Utland	Män	6	50,0	50,0	83,3	16,7	83,3	16,7	33,3	16,7	50,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	12	58,3	41,7	58,3	41,7	58,3	41,7	75,0	16,7	8,3	0,0	0,0	100,0
	Totalt	18	55,6	44,4	66,7	33,3	66,7	33,3	61,1	16,7	22,2	0,0	0,0	100,0
Övrigt	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	Män	416	72,1	27,9	42,3	57,7	75,7	24,3	13,5	9,1	30,8	32,2	14,4	100,0
	Kvinnor	390	44,9	55,1	53,3	46,7	60,5	39,5	17,2	20,5	32,6	23,1	6,7	100,0
	Totalt	806	58,9	41,1	47,6	52,4	68,4	31,6	15,3	14,6	31,6	27,8	10,7	100,0

Tabeller till kapitel 7

Tabell 58. Euklidiska grupper efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning					Relationen föräldrarnas utb.					Totalt		
			Ej i FoB	Ej uppgift	4-årig gymnasutb.	Högskola < 3 år	Högskola > 3 år	Forskarutb.	Totalt	Ej uppgift	Endt en förälder	För högst		Mor högst	Båda lika höga
Mittgruppen	Män	203	0,5	0,0	9,9	21,2	50,2	18,2	100,0	1,5	5,4	40,4	21,7	31,0	100,0
	Kvinnor	167	0,6	0,0	12,6	26,3	48,5	12,0	100,0	0,6	10,8	31,1	28,7	28,7	100,0
	Totalt	370	0,5	0,0	11,1	23,5	49,5	15,4	100,0	1,1	7,8	36,2	24,9	30,0	100,0
De resurssvaga	Män	89	1,1	1,1	53,9	9,0	25,8	9,0	100,0	3,4	24,7	31,5	18,0	22,5	100,0
	Kvinnor	80	0,0	1,3	71,3	5,0	17,5	5,0	100,0	3,8	15,0	36,3	18,8	26,3	100,0
	Totalt	169	0,6	1,2	62,1	7,1	21,9	7,1	100,0	3,6	20,1	33,7	18,3	24,3	100,0
Humanisterna	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	43	0,0	0,0	14,0	4,7	53,5	27,9	100,0	0,0	23,3	46,5	11,6	18,6	100,0
	Totalt	47	0,0	0,0	17,0	6,4	51,1	25,5	100,0	0,0	27,7	42,6	10,6	19,1	100,0
Småföretagarbarnen	Män	16	0,0	0,0	31,3	25,0	37,5	6,3	100,0	0,0	12,5	31,3	25,0	31,3	100,0
	Kvinnor	19	0,0	0,0	52,6	21,1	15,8	10,5	100,0	0,0	5,3	57,9	21,1	15,8	100,0
	Totalt	35	0,0	0,0	42,9	22,9	25,7	8,6	100,0	0,0	8,6	45,7	22,9	22,9	100,0
Arvtagarna	Män	62	0,0	1,6	3,2	6,5	17,7	71,0	100,0	1,6	1,6	69,4	8,1	19,4	100,0
	Kvinnor	59	0,0	0,0	5,1	1,7	27,1	66,1	100,0	0,0	3,4	66,1	5,1	25,4	100,0
	Totalt	121	0,0	0,8	4,1	4,1	22,3	68,6	100,0	0,8	2,5	67,8	6,6	22,3	100,0
De utvalda	Män	42	0,0	0,0	2,4	4,8	50,0	42,9	100,0	0,0	11,9	38,1	23,8	26,2	100,0
	Kvinnor	22	0,0	0,0	0,0	9,1	72,7	18,2	100,0	0,0	27,3	13,6	4,5	54,5	100,0
	Totalt	64	0,0	0,0	1,6	6,3	57,8	34,4	100,0	0,0	17,2	29,7	17,2	35,9	100,0
Totalt	Män	416	0,5	0,5	18,8	14,9	39,4	26,0	100,0	1,7	10,6	41,8	19,0	26,9	100,0
	Kvinnor	390	0,3	0,3	24,9	14,6	39,2	20,8	100,0	1,0	12,6	39,5	19,5	27,4	100,0
	Totalt	806	0,4	0,4	21,7	14,8	39,3	23,4	100,0	1,4	11,5	40,7	19,2	27,2	100,0

Tabell 59. Euklidiska grupper efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor					Föräldrarnas sammanräknade inkomst								
			Ej uppgift	Hushållssektor	Företagssektor	Kommunal	Landsväg	Statlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt lag inkomst	Lag inkomst	Medelhög inkomst	Hög inkomst	Mkt hög inkomst	Totalt
Mittgruppen	Män	203	2,0	0,0	44,3	18,7	14,3	20,7	100,0	4,4	3,4	16,3	36,5	20,7	18,7	100,0
	Kvinnor	167	1,2	0,0	34,1	23,4	22,2	19,2	100,0	6,0	3,6	21,0	34,1	18,6	16,8	100,0
	Totalt	370	1,6	0,0	39,7	20,8	17,8	20,0	100,0	5,1	3,5	18,4	35,4	19,7	17,8	100,0
De resurssvaga	Män	89	4,5	0,0	41,6	20,2	14,6	19,1	100,0	4,5	48,3	30,3	9,0	6,7	1,1	100,0
	Kvinnor	80	6,3	0,0	60,0	11,3	10,0	12,5	100,0	8,8	22,5	27,5	25,0	13,8	2,5	100,0
	Totalt	169	5,3	0,0	50,3	16,0	12,4	16,0	100,0	6,5	36,1	29,0	16,6	10,1	1,8	100,0
Humanisterna	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	43	0,0	0,0	20,9	32,6	18,6	27,9	100,0	2,3	25,6	11,6	39,5	18,6	2,3	100,0
	Totalt	47	4,3	0,0	19,1	31,9	17,0	27,7	100,0	2,1	27,7	12,8	38,3	17,0	2,1	100,0
Småföretagarbarnen	Män	16	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	6,3	31,3	25,0	25,0	0,0	12,5	100,0
	Kvinnor	19	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	31,6	42,1	15,8	5,3	5,3	100,0
	Totalt	35	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	2,9	31,4	34,3	20,0	2,9	8,6	100,0
Arvtagarna	Män	62	3,2	0,0	11,3	4,8	3,2	77,4	100,0	4,8	8,1	1,6	30,6	29,0	25,8	100,0
	Kvinnor	59	3,4	0,0	11,9	10,2	11,9	62,7	100,0	6,8	6,8	0,0	16,9	37,3	32,2	100,0
	Totalt	121	3,3	0,0	11,6	7,4	7,4	70,2	100,0	5,8	7,4	0,8	24,0	33,1	28,9	100,0
De utvalda	Män	42	0,0	0,0	28,6	31,0	11,9	28,6	100,0	4,8	0,0	23,8	35,7	16,7	19,0	100,0
	Kvinnor	22	9,1	0,0	27,3	31,8	9,1	22,7	100,0	9,1	0,0	36,4	22,7	31,8	0,0	100,0
	Totalt	64	3,1	0,0	28,1	31,3	10,9	26,6	100,0	6,3	0,0	28,1	31,3	21,9	12,5	100,0
Totalt	Män	416	2,9	3,8	35,1	17,5	11,8	28,8	100,0	4,6	14,9	18,3	29,1	17,5	15,6	100,0
	Kvinnor	390	2,8	4,9	32,6	19,2	15,9	24,6	100,0	6,2	11,5	20,0	28,7	20,5	13,1	100,0
	Totalt	806	2,9	4,3	33,9	18,4	13,8	26,8	100,0	5,3	13,3	19,1	28,9	19,0	14,4	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 6o. Euklidiska grupper efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Antal	Gymnasiebetyg						Gymnasieutbildning					
			0-2,93	2,94-3,36	3,37-3,87	3,88-4,27	4,28-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhälls- svet	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt
Mittgruppen	Män	203	11,3	32,5	30,0	19,7	6,4	100,0	19,2	22,2	0,0	8,4	50,2	100,0
	Kvinnor	167	7,8	25,7	34,7	23,4	8,4	100,0	25,1	44,3	2,4	12,6	15,6	100,0
	Totalt	370	9,7	29,5	32,2	21,4	7,3	100,0	21,9	32,2	1,1	10,3	34,6	100,0
De resurssvaga	Män	89	38,2	19,1	31,5	9,0	2,2	100,0	32,6	15,7	0,0	7,9	43,8	100,0
	Kvinnor	80	36,3	12,5	31,3	15,0	5,0	100,0	51,3	28,8	2,5	12,5	5,0	100,0
	Totalt	169	37,3	16,0	31,4	11,8	3,6	100,0	41,4	21,9	1,2	10,1	25,4	100,0
Humanisterna	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	43	18,6	14,0	37,2	14,0	16,3	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	47	17,0	17,0	36,2	12,8	17,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0
Småföretagarbarnen	Män	16	18,8	37,5	25,0	6,3	12,5	100,0	25,0	18,8	0,0	18,8	37,5	100,0
	Kvinnor	19	10,5	26,3	47,4	5,3	10,5	100,0	31,6	21,1	10,5	15,8	21,1	100,0
	Totalt	35	14,3	31,4	37,1	5,7	11,4	100,0	28,6	20,0	5,7	17,1	28,6	100,0
Arvtagarna	Män	62	11,3	4,8	21,0	17,7	45,2	100,0	1,6	19,4	0,0	53,2	25,8	100,0
	Kvinnor	59	5,1	3,4	18,6	28,8	44,1	100,0	10,2	37,3	0,0	49,2	3,4	100,0
	Totalt	121	8,3	4,1	19,8	23,1	44,6	100,0	5,8	28,1	0,0	51,2	14,9	100,0
De utvalda	Män	42	0,0	4,8	19,0	50,0	26,2	100,0	14,3	16,7	0,0	52,4	16,7	100,0
	Kvinnor	22	0,0	4,5	27,3	31,8	36,4	100,0	13,6	27,3	0,0	50,0	9,1	100,0
	Totalt	64	0,0	4,7	21,9	43,8	29,7	100,0	14,1	20,3	0,0	51,6	14,1	100,0
Totalt	Män	416	16,1	23,1	27,6	19,5	13,7	100,0	19,0	19,5	1,0	19,7	40,9	100,0
	Kvinnor	390	14,1	17,2	32,1	21,0	15,6	100,0	25,1	33,1	13,1	19,0	9,7	100,0
	Totalt	806	15,1	20,2	29,8	20,2	14,6	100,0	22,0	26,1	6,8	19,4	25,8	100,0

Tabell 61. Euklidiska grupper efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Språk i gymnasiet						Högskoleprovpoäng																	
		Anstal	Ej franska		Franska		Ej tyska		Tyska		Ej spanska		Spanska		Ej gjort		0-0,8		0,9-1,3		1,4-1,7		1,8-2,0		Totalt
Mittgruppen	Män	203	76,4	23,6	36,0	64,0	76,4	23,6	11,8	8,4	38,4	37,9	3,4	100,0											
	Kvinnor	167	43,1	56,9	49,1	50,9	58,7	41,3	12,6	20,4	43,7	21,6	1,8	100,0											
	Totalt	370	61,4	38,6	41,9	58,1	68,4	31,6	12,2	13,8	40,8	30,5	2,7	100,0											
De dominerade	Män	89	84,3	15,7	44,9	55,1	67,4	32,6	14,6	22,5	31,5	24,7	6,7	100,0											
	Kvinnor	80	66,3	33,8	50,0	50,0	47,5	52,5	22,5	41,3	23,8	11,3	1,3	100,0											
	Totalt	169	75,7	24,3	47,3	52,7	58,0	42,0	18,3	31,4	27,8	18,3	4,1	100,0											
Humanisterna	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-											
	Kvinnor	43	25,6	74,4	51,2	48,8	58,1	41,9	34,9	14,0	32,6	16,3	2,3	100,0											
	Totalt	47	27,7	72,3	51,1	48,9	55,3	44,7	36,2	12,8	31,9	17,0	2,1	100,0											
Småföretagarbarnen	Män	16	68,8	31,3	43,8	56,3	75,0	25,0	12,5	6,3	43,8	18,8	18,8	100,0											
	Kvinnor	19	47,4	52,6	68,4	31,6	57,9	42,1	15,8	26,3	36,8	21,1	0,0	100,0											
	Totalt	35	57,1	42,9	57,1	42,9	65,7	34,3	14,3	17,1	40,0	20,0	8,6	100,0											
Arvtagarna	Män	62	56,5	43,5	53,2	46,8	85,5	14,5	24,2	0,0	22,6	50,0	3,2	100,0											
	Kvinnor	59	33,9	66,1	61,0	39,0	81,4	18,6	16,9	0,0	23,7	57,6	1,7	100,0											
	Totalt	121	45,5	54,5	57,0	43,0	83,5	16,5	20,7	0,0	23,1	53,7	2,5	100,0											
De utvalda	Män	42	52,4	47,6	50,0	50,0	81,0	19,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0												
	Kvinnor	22	45,5	54,5	68,2	31,8	72,7	27,3	0,0	9,1	0,0	0,0	90,9	100,0											
	Totalt	64	50,0	50,0	56,3	43,8	78,1	21,9	0,0	3,1	0,0	0,0	96,9	100,0											
Totalt	Män	416	72,1	27,9	42,3	57,7	75,7	24,3	13,5	9,1	30,8	32,2	14,4	100,0											
	Kvinnor	390	44,9	55,1	53,3	46,7	60,5	39,5	17,2	20,5	32,6	23,1	6,7	100,0											
	Totalt	806	58,9	41,1	47,6	52,4	68,4	31,6	15,3	14,6	31,6	27,8	10,7	100,0											

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 6z. Euklidiska grupper efter kön och typ av högskoleutbildning.

			AB-nivå, kurs	CD-nivå, kurs	Kurser, totalt	1-2-årig utb.	3-årig allmän utb.	3-årig yrkesutb.	Kortare program	4-årig allmän utb.	4-årig yrkesutb.	5-årig yrkesutb.	Längre program	Program, totalt	Utländsstudier	Totalt
Mittgruppen	Män	203	13,3	9,9	23,2	5,9	8,4	8,9	23,2	24,6	25,6	2,5	52,7	75,9	1,0	100,0
	Kvinnor	167	15,0	9,0	24,0	6,6	7,2	26,9	40,7	10,2	19,2	1,8	31,1	71,9	4,2	100,0
	Totalt	370	14,1	9,5	23,5	6,2	7,8	17,0	31,1	18,1	22,7	2,2	43,0	74,1	2,4	100,0
De resurssvaga	Män	89	32,6	6,7	39,3	7,9	5,6	9,0	22,5	15,7	16,9	3,4	36,0	58,4	2,2	100,0
	Kvinnor	80	45,0	3,8	48,8	5,0	11,3	15,0	31,3	12,5	3,8	1,3	17,5	48,8	2,5	100,0
	Totalt	169	38,5	5,3	43,8	6,5	8,3	11,8	26,6	14,2	10,7	2,4	27,2	53,8	2,4	100,0
Humanisterna	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	43	16,3	16,3	32,6	7,0	11,6	14,0	32,6	9,3	14,0	4,7	27,9	60,5	7,0	100,0
	Totalt	47	14,9	19,1	34,0	6,4	12,8	14,9	34,0	8,5	12,8	4,3	25,5	59,6	6,4	100,0
Småföretagarbarnen	Män	16	12,5	12,5	25,0	12,5	6,3	12,5	31,3	18,8	25,0	0,0	43,8	75,0	0,0	100,0
	Kvinnor	19	21,1	5,3	26,3	15,8	5,3	31,6	52,6	5,3	10,5	5,3	21,1	73,7	0,0	100,0
	Totalt	35	17,1	8,6	25,7	14,3	5,7	22,9	42,9	11,4	17,1	2,9	31,4	74,3	0,0	100,0
Arvtagarna	Män	62	1,6	8,1	9,7	1,6	8,1	3,2	12,9	30,6	35,5	8,1	74,2	87,1	3,2	100,0
	Kvinnor	59	6,8	5,1	11,9	6,8	10,2	15,3	32,2	18,6	28,8	8,5	55,9	88,1	0,0	100,0
	Totalt	121	4,1	6,6	10,7	4,1	9,1	9,1	22,3	24,8	32,2	8,3	65,3	87,6	1,7	100,0
De utvalda	Män	42	0,0	9,5	9,5	0,0	4,8	2,4	7,1	23,8	40,5	19,0	83,3	90,5	0,0	100,0
	Kvinnor	22	4,5	0,0	4,5	4,5	18,2	0,0	22,7	31,8	18,2	22,7	72,7	95,5	0,0	100,0
	Totalt	64	1,6	6,3	7,8	1,6	9,4	1,6	12,5	26,6	32,8	20,3	79,7	92,2	0,0	100,0
Totalt	Män	416	14,2	9,4	23,6	5,3	7,5	7,7	20,4	23,1	26,4	5,0	54,6	75,0	1,4	100,0
	Kvinnor	390	19,7	7,4	27,2	6,7	9,5	20,0	36,2	12,8	16,4	4,4	33,6	69,7	3,1	100,0
	Totalt	806	16,9	8,4	25,3	6,0	8,4	13,6	28,0	18,1	21,6	4,7	44,4	72,5	2,2	100,0

Tabell 63. Euklidiska grupper efter kön och lärosäte/typ av lärosäte.

			UU	LU, GU, SU	UmU, LfU	KTH o CTH	Övriga hskh.	Konstnärliga hskg	Medelstora hskg	Vårdhskg	Uthandstudier	Totalt
Mittgruppen	Män	203	70,0	6,4	3,9	3,0	2,5	0,0	12,3	1,0	1,0	100,0
	Kvinnor	167	48,5	13,8	1,8	1,8	4,2	1,2	12,0	12,6	4,2	100,0
	Totalt	370	60,3	9,7	3,0	2,4	3,2	0,5	12,2	6,2	2,4	100,0
De resurssvaga	Män	89	69,7	1,1	3,4	6,7	3,4	0,0	12,4	1,1	2,2	100,0
	Kvinnor	80	70,0	3,8	1,3	0,0	1,3	1,3	16,3	3,8	2,5	100,0
	Totalt	169	69,8	2,4	2,4	3,6	2,4	0,6	14,2	2,4	2,4	100,0
Humanisterna	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	43	53,5	14,0	0,0	0,0	4,7	2,3	14,0	4,7	7,0	100,0
	Totalt	47	53,2	17,0	0,0	0,0	4,3	2,1	12,8	4,3	6,4	100,0
Småföretagarbarnen	Män	16	75,0	0,0	0,0	6,3	0,0	0,0	18,8	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	19	63,2	0,0	0,0	0,0	10,5	0,0	21,1	5,3	0,0	100,0
	Totalt	35	68,6	0,0	0,0	2,9	5,7	0,0	20,0	2,9	0,0	100,0
Arvtagarna	Män	62	66,1	9,7	6,5	8,1	3,2	0,0	3,2	0,0	3,2	100,0
	Kvinnor	59	57,6	15,3	3,4	5,1	5,1	0,0	8,5	5,1	0,0	100,0
	Totalt	121	62,0	12,4	5,0	6,6	4,1	0,0	5,8	2,5	1,7	100,0
De utvalda	Män	42	57,1	14,3	7,1	9,5	7,1	0,0	4,8	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	22	63,6	13,6	0,0	0,0	13,6	0,0	9,1	0,0	0,0	100,0
	Totalt	64	59,4	14,1	4,7	6,3	9,4	0,0	6,3	0,0	0,0	100,0
Totalt	Män	416	68,0	6,7	4,3	5,3	3,1	0,0	10,3	0,7	1,4	100,0
	Kvinnor	390	56,4	11,3	1,5	1,5	4,6	1,0	12,8	7,7	3,1	100,0
	Totalt	806	62,4	8,9	3,0	3,5	3,8	0,5	11,5	4,1	2,2	100,0

Tabeller och grafer till kapitel 8

Tabell 64. Egenvärden, modifierade egenvärden, andelar, procent och ackumulerad procent. Axel 1–38.

Axel	Egenvärden	Modifierade egenvärden	Andelar	Procent	Akkumulerade procent
1	0,2036	0,0127	0,4102	41,0	
2	0,1805	0,0081	0,2596	26,0	67,0
3	0,1433	0,0028	0,0892	8,9	75,9
4	0,1365	0,0021	0,0676	6,8	82,7
5	0,1249	0,0012	0,0377	3,8	86,4
6	0,1214	0,0009	0,0304	3,0	89,5
7	0,1209	0,0009	0,0293	2,9	92,4
8	0,1186	0,0008	0,0250	2,5	94,9
9	0,1127	0,0005	0,0155	1,6	96,5
10	0,1113	0,0004	0,0136	1,4	97,8
11	0,1068	0,0003	0,0083	0,8	98,7
12	0,1044	0,0002	0,0060	0,6	99,3
13	0,1005	0,0001	0,0031	0,3	99,6
14	0,0999	0,0001	0,0027	0,3	99,8
15	0,0976	0,0000	0,0016	0,2	100,0
16	0,0913	0,0000	0,0000	0,0	100,0
17	0,0895				
18	0,0873				
19	0,0835				
20	0,0818				
21	0,0791				
22	0,0756				
23	0,0724				
24	0,0686				
25	0,0619				
26	0,0612				
27	0,0447				
28	0,0227				
29	0,0069				
30	0,0019				
31	0,0002				
32	0,0000				
33	0,0000				
34	0,0000				
35	0,0000				
36	0,0000				
37	0,0000				
38	0,0000				

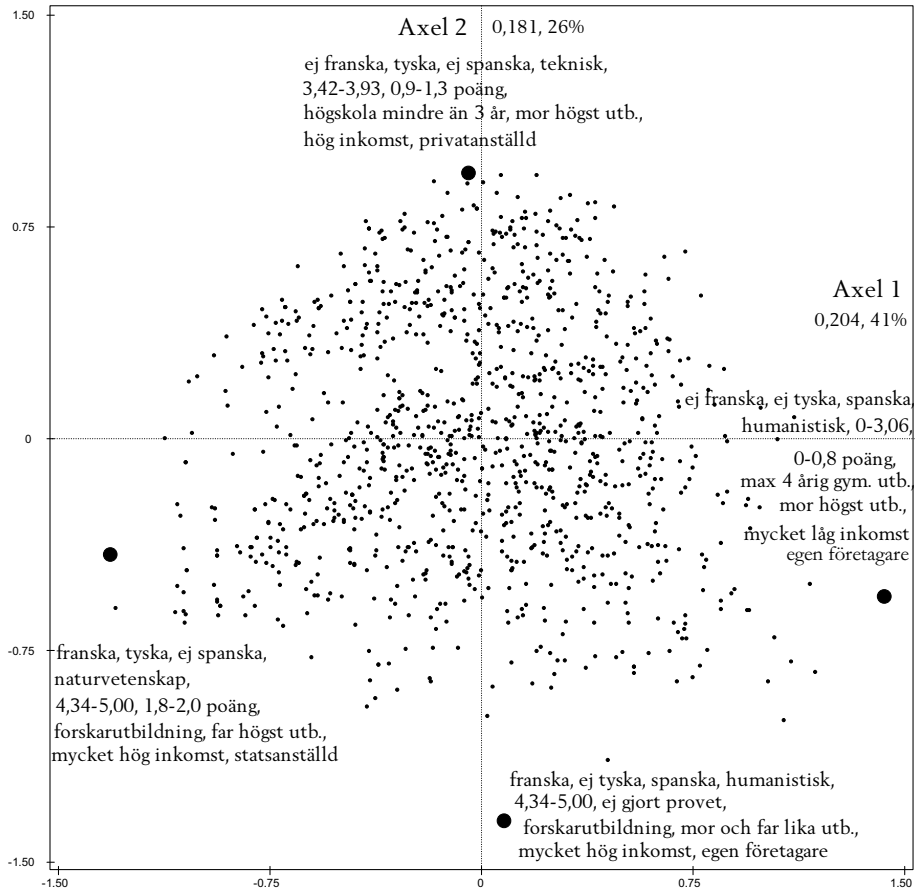
Tabell 65. Tolkning av axel 1-4.

Axel	Variabel	Bidrag	Kumulativt	Modaliteter Plussida	Bidrag	Modaliteter Minussida	Bidrag
Axel 1	Gymnasieutbildning	20,9		Humanistisk	3,5	Naturvetenskap	15,1
	Högsta utb.-nivå	17,9	38,8	Max 4-årig gymn.	7,7	Minst 3 år hgsk	3,7
				Max 2 år hgsk	3,0	Forskarutb.	3,5
	Gymnasiebetyg	15,6	54,4	0-3,06	5,8	4,34-5,00	6,0
	Högskoleprovpoäng	14,0	68,3	0-0,8 poäng	4,9	1,8-2,0 poäng	4,2
						1,4-1,7 poäng	3,1
	<i>Sammanräk. inkomst</i>	13,4	81,8	<i>Mkt låg inkomst</i>	4,8	Hög inkomst	3,4
				<i>Låg inkomst</i>	2,6	Mkt hög inkomst	2,6
	Spanska gymnasiet	8,8	90,6	Spanska	6,5		
	Sektor	5,5	96,1			Statsanställd	2,6
	Relation utbildningsnivå	3,0	99,1				
Franska gymnasiet	0,8	99,9					
Tyska gymnasiet	0,1	100,0					
Totalt			100,0	Totalt	30,0	Totalt	50,3
Axel 2	Tyska gymnasiet	29,7		Tyska	13,7	Ej tyska	16,1
	Franska gymnasiet	28,8	58,6	Ej franska	14,5	Franska	14,3
	Gymnasieutbildning	18,3	76,8	Teknisk	11,3	Humanistisk	5,5
	Spanska gymnasiet	7,5	84,4			Spanska	5,5
	Gymnasiebetyg	4,8	89,1	4,34-5,00	3,4		
	Sammanräknad inkomst	3,3	92,4				
	Sektor	3,0	95,4				
	Högsta utbildningsnivå	2,9	98,3				
	Relation utbildningsnivå	0,9	99,2				
	Högskoleprovpoäng	0,8	100,0				
	Totalt			100,0	Totalt	42,9	Totalt
Axel 3	Relation utb.-nivå	35,4		Mor högst utb.	7,7	Far högst utb.	20,2
	Högsta utb.-nivå	23,2	58,6	Lika utb.	7,5		
	Sektor	13,3	71,9	Högskola max 2 år	3,8	Forskarutb.	18,7
	Högskoleprovpoäng	7,6	79,5	Kommunanställd	5,1	Statsanställd	8,0
	Gymnasiebetyg	7,6	87,1	1,8-2,0 poäng	3,0		
	Gymnasieutbildning	7,5	94,6	4,34-5,00	5,4		
	Sammanräknad inkomst	4,3	99,0	Naturvetenskap	5,1	<i>Ekonomisk</i>	2,2
	Spanska gymnasiet	0,9	99,9				
	Franska gymnasiet	0,1	100,0				
	Tyska gymnasiet	0,0	100,0				
	Totalt			100,0			
Axel 4	Högsta utb.-nivå	22,8		Minst 3 år hgsk	7,7	Forskarutb.	11,4
	Sektor	22,0	44,8	Privatsektor	7,4	Hgsk max 2 år	3,6
						Kommunanställd	10,6
	Sammanräknad inkomst	20,2	65,0	Mkt hög inkomst	8,3	Statsanställd	3,9
	Relation utb.-nivå	12,6	77,6	Hög inkomst	3,1	Låg inkomst	4,4
	Högskoleprovpoäng	11,0	88,6	Lika utb.	8,9	Mkt låg inkomst	4,3
	Gymnasiebetyg	5,2	93,8	0,9-1,3 poäng	3,1	Mor högst utb.	3,2
	Gymnasieutbildning	2,5	96,4			1,8-2,0 poäng	5,4
	Spanska gymnasiet	2,5	98,8				
	Franska gymnasiet	0,7	99,5				
	Tyska gymnasiet	0,5	100,0				
Totalt			100,0	Totalt	38,5	Totalt	46,8

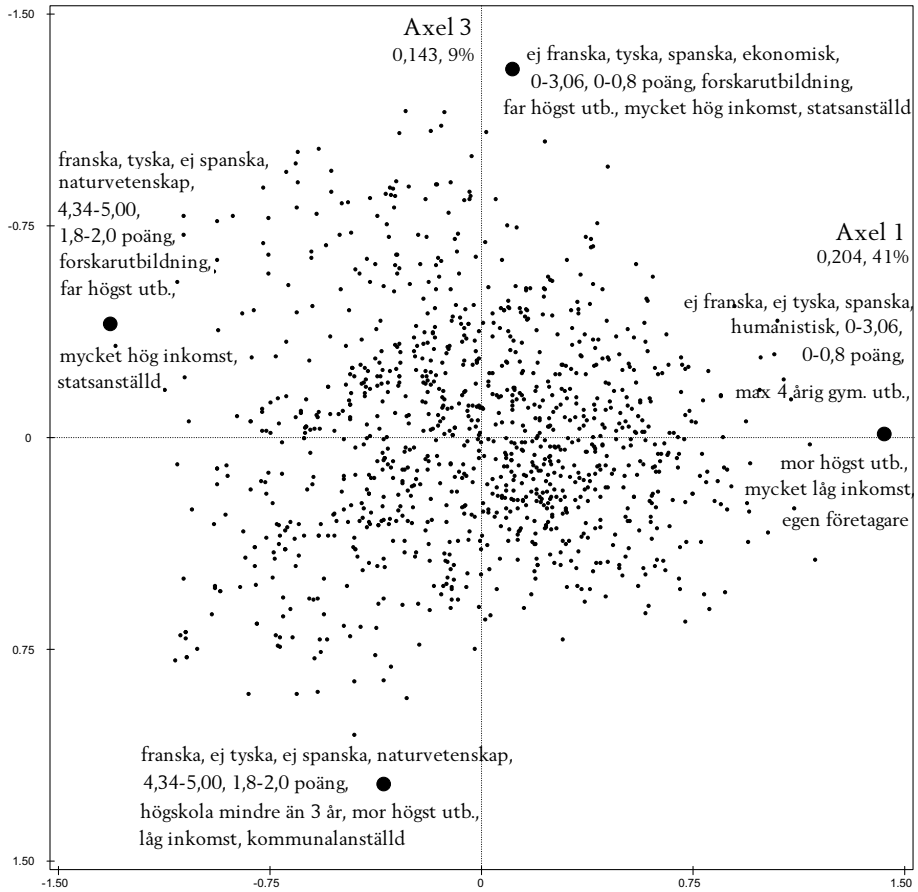
Kursiv stil markerar att variabeln eller modaliteten i fråga ligger under genomsnittvärdet men har ändå givits status som förklarande variabel eller modalitet eftersom värdet har legat nära genomsnittet.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 52. Stockholms norrkommuners studentkohort, individmoln med landmärken, planet av axel 1 och 2.

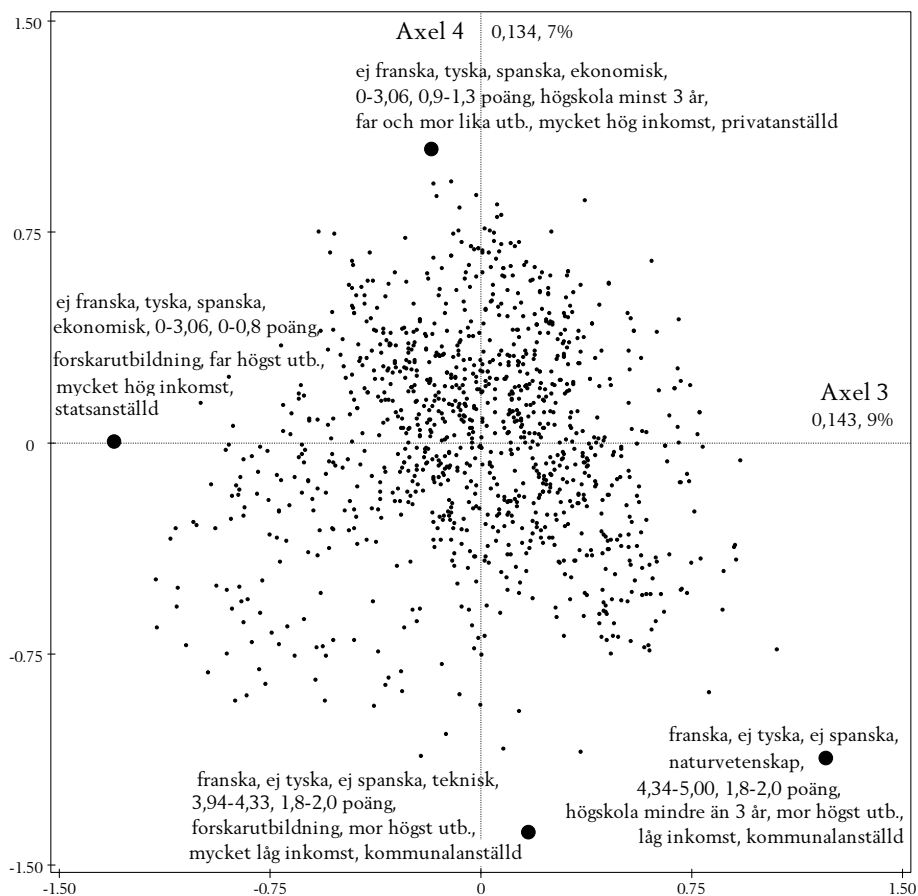

Graf 53. Stockholms norrkommuners studentkohort, individmoln med landmärken, planet av axel 1 och 3.

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 54. Stockholms norrkommuners studentkohort, individmoln med landmärken, planet av axel 3 och 4.

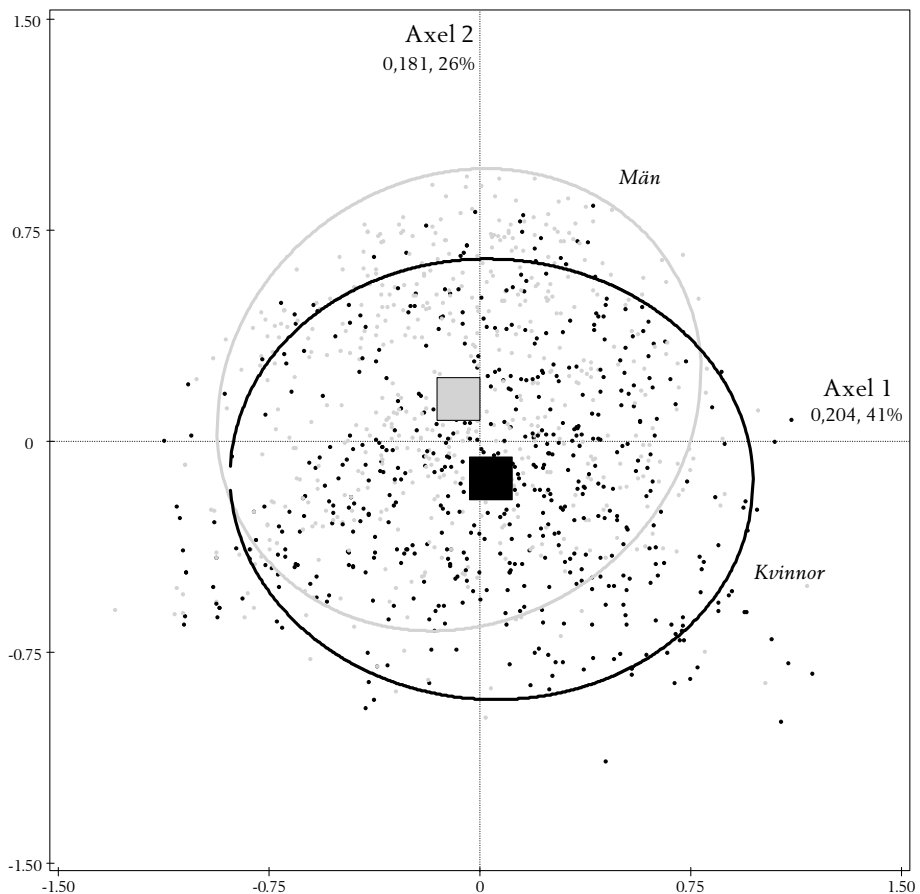

Tabeller och grafer till kapitel 9

Tabell 66. Kön som supplementär variabel. Koordinater för axel 1–4.

	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3	Axel 4
Man	551	-0,16	0,35	-0,01	-0,04
Kvinna	548	0,09	-0,32	-0,01	0,12

Graf 55. Stockholms norrkommuners studentkohort, kön som strukturerande faktor och med koncentrationsellipser, planet av axel 1 och 2.

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 67. 32 och 20 sociala grupper.

																					Totalt
	Ej förvärsarb.	Övriga	Arbetare i prod.	Arbetare i service, förmän	Handelsmän, småföretagare	Kontorsanst. priv., handelsanst.	Tj. män priv.	Kontorsanst. off., tj. män off., poliser	Journalister, konstproducenter	Företagsledare, officerare	Högre tj. män priv.	Högre tj. män off.	Jurister	Klasslärare	Ämneslärare	Universitetslärare	Hälsa- o sjukvårdsanställda	Läkare	Tekniker	Civilingenjör	
Civilingenjör	81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	81
Tekniker, off.	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20
Tekniker, privat	0	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	65
Förmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	7
Läkare	0	0	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84
Hälsa- o sjukv.-anst.	0	0	0	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48
Universitetslärare	0	0	0	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33
Ämneslärare	0	0	0	0	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38
Klasslärare	0	0	0	0	0	0	51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51
Jurist	0	0	0	0	0	0	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
Journalist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Konstproducenter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Högre tjänstemän, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58
Högre tj.män, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	156	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	156
Tj.män mellannivå, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	16
Tj.män mellannivå, pri.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	0	0	0	0	0	64
Företagsledare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	93	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	93
Kontorsanställda, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	21
Kontorsanställda, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46	0	0	0	0	46
Handelsmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	24
Småföretagare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7
Handelsanställda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0	0	22
Lantarbetare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Bönder, fiskare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Kval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	14
Okval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	7
Kval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Okval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	15
Poliser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	14
Officerare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Övriga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	18
Ej förvärsarb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	21
Antal	81	85	84	48	33	38	51	34	58	156	100	32	51	64	68	32	23	22	18	21	1 099

Tabell 68. 20 sociala grupper som supplementär variabel. Koordinater för axel 1–4.

Sociala grupper	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3	Axel 4
Civilingenjör	81	-0,35	-0,02	-0,16	0,15
Tekniker	85	0,21	0,47	0,20	-0,20
Läkare	84	-0,60	-0,44	-0,22	0,17
Hälso- o sjukvårdsanställda	48	0,54	-0,07	0,39	-0,55
Universitetslärare	33	-1,17	-0,33	-1,33	-1,38
Ämneslärare	38	-0,16	-0,17	0,60	-0,86
Klasslärare	51	0,44	-0,21	0,62	-0,91
Konstproducenter, journalister	32	0,14	-0,31	0,26	0,06
Jurister	34	-0,62	-0,28	-0,27	0,62
Högre tjänstemän, offentlig sektor	58	-0,35	-0,01	-0,31	-0,30
Högre tjänstemän, privat sektor	156	-0,36	0,21	0,05	0,59
Företagsledare	100	-0,30	0,21	-0,25	0,85
Tj.män lägre o mellannivå, offentlig sektor	51	0,20	-0,17	-0,14	-0,57
Tj.män mellannivå, privat sektor	64	0,35	0,06	0,10	0,42
Kontorsanställda, privat sektor	68	0,50	0,29	-0,02	0,17
Handelsmän, småföretagare	32	0,58	-0,07	-0,16	-0,12
Arbetare i produktion	22	0,71	0,31	0,29	0,34
Arbetare i service	23	0,75	0,08	0,23	-0,18
Övriga	18	0,61	-0,41	0,14	-0,37
Ej förvärvsarbete	21	0,46	0,01	0,01	0,01

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 69. 20 sociala grupper och föräldrarnas högsta utbildningsnivå, relation mellan föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas sektor samt föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Civilingenjör	Tekniker	Läkare	Hälsa- o sjukv.-anställda	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Konstproducenter, journalister	Jurister	Högre tj. mån off,	Högre tjänst priv.,	Företagsledare	Tjänst lägre o mellanivå, off.	Tjänst mellanivå priv.	Kontorsanställda, priv.	Handelsmän, småföretagare	Arbetare i prod., lanthanb.	Arbetare i service, förmän	Övriga	Totalt
	Antal	81	85	84	48	33	38	51	32	34	58	156	100	51	64	68	32	22	23	39	1 099
Högsta utb.-nivå	Utb. ej i Fob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1
	4-årig gymn.	16,0	42,4	0,0	31,3	0,0	2,6	2,0	25,0	0,0	10,3	10,9	10,0	27,5	23,4	52,9	31,3	63,6	82,6	41,0	21,0
	Hgsk <3 år	6,2	31,8	0,0	29,2	3,0	5,3	35,3	15,6	0,0	3,4	17,3	15,0	23,5	23,4	19,1	21,9	18,2	8,7	23,1	16,2
	Hgsk ≥3år	61,7	23,5	72,6	35,4	21,2	71,1	54,9	56,3	97,1	74,1	63,5	68,0	47,1	53,1	27,9	40,6	18,2	8,7	25,6	52,5
Forskarutb.	16,0	2,4	27,4	4,2	75,8	21,1	7,8	3,1	2,9	12,1	8,3	7,0	2,0	0,0	0,0	6,3	0,0	0,0	5,1	10,1	
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Re.l. för. utb.-nivå	Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	0,0	7,7	0,5
	End. en för.	4,9	5,9	3,6	25,0	3,0	23,7	19,6	18,8	0,0	1,7	1,3	1,0	17,6	4,7	19,1	6,3	0,0	17,4	30,8	8,8
	Far högst	50,6	40,0	45,2	25,0	72,7	18,4	25,5	18,8	41,2	44,8	43,6	48,0	43,1	42,2	41,2	56,3	22,7	21,7	28,2	40,7
	Mor högst	11,1	30,6	11,9	20,8	3,0	23,7	33,3	28,1	0,0	12,1	20,5	17,0	13,7	28,1	19,1	28,1	18,2	21,7	15,4	19,0
	Lika höga	33,3	23,5	39,3	29,2	21,2	34,2	21,6	34,4	58,8	41,4	34,6	34,0	23,5	25,0	20,6	9,4	54,5	39,1	17,9	31,0
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sektor	Ej i Fob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,8
	Hushållssek.	1,2	0,0	9,5	0,0	9,1	0,0	5,9	6,3	8,8	0,0	2,6	0,0	0,0	6,3	0,0	40,6	0,0	0,0	12,8	4,2
	Företagssek.	80,2	76,5	22,6	14,6	0,0	7,9	7,8	71,9	41,2	0,0	97,4	94,0	0,0	93,8	100	53,1	100	60,9	23,1	57,9
	Kommunal	7,4	12,9	2,4	41,7	9,1	84,2	76,5	6,3	0,0	37,9	0,0	0,0	27,5	0,0	0,0	3,1	0,0	17,4	10,3	14,6
	Landsting	0,0	1,2	60,7	43,8	0,0	2,6	2,0	0,0	0,0	6,9	0,0	0,0	17,6	0,0	0,0	0,0	0,0	17,4	0,0	8,4
Statlig	11,1	9,4	4,8	0,0	81,8	5,3	7,8	15,6	50,0	55,2	0,0	6,0	54,9	0,0	0,0	3,1	0,0	4,3	0,0	13,1	
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Inkomst	Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Mycket låg	2,5	8,2	8,3	43,8	12,1	26,3	39,2	25,0	0,0	8,6	0,6	1,0	27,5	17,2	32,4	21,9	13,6	43,5	30,8	15,0
	Låg	24,7	31,8	9,5	31,3	18,2	18,4	27,5	15,6	8,8	10,3	10,3	2,0	23,5	29,7	22,1	31,3	54,5	26,1	33,3	19,7
	Medel	39,5	40,0	33,3	12,5	36,4	42,1	21,6	40,6	35,3	50,0	31,4	21,0	37,3	26,6	26,5	18,8	18,2	21,7	7,7	30,5
	Hög	23,5	16,5	26,2	8,3	21,2	13,2	5,9	9,4	29,4	25,9	31,4	33,0	7,8	12,5	17,6	15,6	4,5	4,3	10,3	19,9
Mycket hög	9,9	3,5	22,6	4,2	12,1	0,0	5,9	9,4	26,5	5,2	26,3	43,0	3,9	14,1	1,5	12,5	9,1	4,3	17,9	14,9	
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabell 70. 20 sociala grupper och gymnasiebetyg, gymnasieutbildning, språkval i gymnasiet samt högskoleprovpoäng.

	Civilingenjör	Tekniker	Läkare	Hälsa- o sjukv.-anställda	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Konstproducenter, journalister	Jurister	Högre tj. män off,	Högre tjänst privat,	Förtagsledare	Tjänst lägre o mellannivå, off.	Tjänst mellannivå privat.	Kontorsanställda, priv.	Handelsmän, småföretagare	Arbetary i prod., lantarb.	Arbetary i service, förmän	Övriga	Totalt
Antal	81	85	84	48	33	38	51	32	34	58	156	100	51	64	68	32	22	23	39	1 099
Gymnasiebetyg																				
0–3,06	9,9	14,1	10,7	12,5	6,1	10,5	21,6	15,6	8,8	17,2	12,2	15,0	17,6	25,0	17,6	28,1	9,1	13,0	23,1	14,9
3,07–3,41	12,3	24,7	10,7	35,4	12,1	15,8	27,5	18,8	20,6	24,1	17,9	20,0	27,5	14,1	20,6	25,0	31,8	34,8	17,9	20,3
3,42–3,93	40,7	29,4	34,5	27,1	33,3	36,8	25,5	28,1	35,3	29,3	27,6	37,0	21,6	29,7	35,3	12,5	31,8	21,7	30,8	30,8
3,94–4,33	27,2	20,0	23,8	16,7	24,2	15,8	7,8	15,6	17,6	19,0	25,6	18,0	13,7	18,8	20,6	21,9	13,6	17,4	20,5	20,0
4,34–5,00	9,9	11,8	20,2	8,3	24,2	21,1	17,6	21,9	17,6	10,3	16,7	10,0	19,6	12,5	5,9	12,5	13,6	13,0	7,7	14,0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Gymnasielinjer																				
Ekonomi	22,2	17,6	29,8	29,2	24,2	15,8	31,4	15,6	29,4	19,0	28,8	36,0	31,4	32,8	33,8	31,3	27,3	21,7	28,2	27,4
Samhällsvet.	21,0	20,0	23,8	31,3	9,1	28,9	31,4	21,9	29,4	34,5	21,2	28,0	25,5	29,7	19,1	15,6	31,8	34,8	33,3	25,0
Humanistisk	4,9	5,9	7,1	4,2	3,0	7,9	2,0	21,9	11,8	5,2	5,1	2,0	11,8	12,5	11,8	18,8	9,1	8,7	7,7	7,4
Naturvet.	29,6	22,4	25,0	12,5	42,4	26,3	13,7	12,5	20,6	19,0	23,1	12,0	11,8	12,5	5,9	12,5	9,1	13,0	12,8	18,5
Teknisk	22,2	34,1	14,3	22,9	21,2	21,1	21,6	28,1	8,8	22,4	21,8	22,0	19,6	12,5	29,4	21,9	22,7	21,7	17,9	21,7
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Språkval gymnasiet																				
Ej franska	44,4	58,8	38,1	52,1	42,4	47,4	47,1	31,3	41,2	46,6	53,8	53,0	52,9	50,0	55,9	53,1	68,2	60,9	38,5	49,6
Franska	55,6	41,2	61,9	47,9	57,6	52,6	52,9	68,8	58,8	53,4	46,2	47,0	47,1	50,0	44,1	46,9	31,8	39,1	61,5	50,4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ej tyska	59,3	38,8	47,6	45,8	54,5	52,6	58,8	65,6	44,1	41,4	40,4	38,0	51,0	40,6	47,1	37,5	31,8	43,5	51,3	46,0
Tyska	40,7	61,2	52,4	54,2	45,5	47,4	41,2	34,4	55,9	58,6	59,6	62,0	49,0	59,4	52,9	62,5	68,2	56,5	48,7	54,0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ej spanska	76,5	80,0	72,6	66,7	87,9	76,3	66,7	71,9	70,6	79,3	78,2	75,0	70,6	67,2	70,6	62,5	54,5	60,9	69,2	73,2
Spanska	23,5	20,0	27,4	33,3	12,1	23,7	33,3	28,1	29,4	20,7	21,8	25,0	29,4	32,8	29,4	37,5	45,5	39,1	30,8	26,8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Hgsk.provpoäng																				
Ej gjort	13,6	12,9	10,7	8,3	9,1	7,9	15,7	12,5	14,7	12,1	16,7	9,0	21,6	15,6	11,8	18,8	18,2	4,3	15,4	13,3
0–0,8	18,5	15,3	14,3	22,9	6,1	7,9	17,6	12,5	11,8	10,3	8,3	15,0	21,6	18,8	14,7	25,0	31,8	26,1	23,1	15,5
0,9–1,3	27,2	35,3	29,8	31,3	24,2	28,9	17,6	37,5	26,5	41,4	35,9	42,0	21,6	39,1	36,8	15,6	22,7	39,1	30,8	32,3
1,4–1,7	34,6	29,4	33,3	31,3	36,4	39,5	41,2	28,1	38,2	29,3	28,8	28,0	25,5	23,4	29,4	34,4	22,7	17,4	25,6	30,4
1,8–2,0	6,2	7,1	11,9	6,3	24,2	15,8	7,8	9,4	8,8	6,9	10,3	6,0	9,8	3,1	7,4	6,3	4,5	13,0	5,1	8,6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 71. 32 och 18 sociala grupper. Söner.

	Civilingenjör	Tekniker	Läkare	Hälsa- o sjukv. anst	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Jurister	Högre tj. män off.	Högre tj. män priv.	Företagsledare, officerare	Journalister, konstproducenter	Medel- o lägre medelklass off. adm.	Tj. män priv.	Ekonomisk medel- o lägre medelklass	Arbetare	Övriga	Ej förvärsarb.	Totalt
Civilingenjör	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37
Tekniker, off.	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Tekniker, privat	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
Förmän, privat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Läkare	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40
Hälsa- o sjukv.-anst	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23
Universitetslärare	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Ämneslärare	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Klasslärare	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
Jurist	0	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19
Journalist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	12
Konstproducenter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	7
Högre tj.-män, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28
Högre tj.-män, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	77	0	0	0	0	0	0	0	0	77
Tj.män mellannivå, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	11
Tj.män mellannivå, pri.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	0	0	0	0	28
Företagsledare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	50
Kontorsanställda, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	15
Kontorsanställda, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	0	0	0	27
Handelsmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	15
Småföretagare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Handelsanställda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	12
Lantarbetare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bönder, fiskare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Okval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Kval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Okval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5
Poliser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	7
Officerare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4
Övriga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	7
Ej förvärsarb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	12
Antal	37	43	40	23	17	18	24	19	28	77	54	19	33	28	57	15	7	12	551

Tabell 72. 32 och 18 sociala grupper. Döttrar.

	Civilingenjör	Tekniker	Läkare	Hälso- o sjukv.-anst.	Universitetslärare	Ämneslärare	Klasslärare	Jurister	Högre tj. män off.	Högre tj. män priv.	Företagsledare, officerare	Journalister, konsproducenter	Medel- o lägre medelklass off. adm.	Tj. män priv.	Ekonomisk medel- o lägre medelklass	Arbetare	Övriga	Ej förvärsarb.	Totalt
Civilingenjör	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44
Tekniker, off.	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Tekniker, privat	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31
Förmän, privat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Läkare	0	0	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44
Hälso- o sjukv.-anst	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25
Universitetslärare	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
Ämneslärare	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20
Klasslärare	0	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27
Jurist	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
Journalist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	6
Konstproducenter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	7
Högre tj.-män, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
Högre tj.-män, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79	0	0	0	0	0	0	0	0	79
Tj.män mellannivå, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	5
Tj.män mellannivå, pri.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	0	0	0	36
Företagsledare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	0	0	0	0	0	0	0	43
Kontorsanställda, off.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	6
Kontorsanställda, priv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	19
Handelsmän	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	9
Småföretagare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
Handelsanställda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	10
Lantarbetare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Bönder, fiskare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Kval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	11
Okval. arbetare i prod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Kval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Okval. arbetare i serv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	10
Poliser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
Officerare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Övriga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	11
Ej förvärsarb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9
Antal	44	42	44	25	16	20	27	15	30	79	46	13	18	36	43	30	11	9	548

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 73. 18 sociala grupper efter kön som supplementär variabel. Koordinater för axel 1-4.

Sociala grupper		Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3	Axel 4
Civilingenjör	Söner	37	-0,43	0,22	-0,29	-0,05
	Döttrar	44	-0,27	-0,23	-0,04	0,32
Tekniker	Söner	43	0,20	0,76	0,14	-0,33
	Döttrar	42	0,23	0,17	0,26	-0,07
Läkare	Söner	40	-0,81	-0,10	-0,13	0,04
	Döttrar	44	-0,40	-0,74	-0,30	0,29
Hälsa- o sjukvårds- anställda	Söner	23	0,56	0,46	0,46	-0,65
	Döttrar	25	0,53	-0,56	0,33	-0,46
Universitetslärare	Söner	17	-1,33	0,04	-1,66	-1,46
	Döttrar	16	-1,01	-0,73	-0,97	-1,29
Ämneslärare	Söner	18	-0,15	-0,11	0,73	-0,87
	Döttrar	20	-0,17	-0,22	0,48	-0,84
Klasslärare	Söner	24	0,50	0,28	0,88	-1,03
	Döttrar	27	0,40	-0,64	0,39	-0,80
Konstproducenter, journalister	Söner	19	-0,06	-0,12	0,22	-0,09
	Döttrar	13	0,44	-0,59	0,31	0,27
Jurister	Söner	19	-0,73	-0,01	-0,20	0,54
	Döttrar	15	-0,47	-0,62	-0,35	0,71
Högre tjänstemän, offentlig sektor	Söner	28	-0,34	0,30	-0,23	-0,25
	Döttrar	30	-0,35	-0,30	-0,38	-0,35
Högre tjänstemän, privat sektor	Söner	77	-0,51	0,60	0,05	0,48
	Döttrar	79	-0,21	-0,17	0,05	0,69
Företagsledare	Söner	54	-0,39	0,52	-0,10	0,79
	Döttrar	46	-0,19	-0,16	-0,41	0,93
Tj.män på lägre o mellannivå, offentlig sektor	Söner	33	0,08	-0,12	-0,15	-0,54
	Döttrar	18	0,41	-0,27	-0,12	-0,63
Tj.män på mellannivå, privat sektor	Söner	28	0,08	0,45	0,13	0,39
	Döttrar	36	0,55	-0,24	0,08	0,45
Ekonomisk lägre/medelklass	Söner	57	0,23	0,58	-0,18	0,02
	Döttrar	43	0,92	-0,37	0,09	0,15
Arbetare	Söner	15	0,37	0,70	0,33	0,05
	Döttrar	30	0,91	-0,06	0,22	0,08
Övriga	Söner	19	0,58	0,28	0,05	-0,18
	Döttrar	20	0,48	-0,63	0,09	-0,15

Tabell 74. 18 sociala grupper efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.						
			Ej i fob	Ej uppgift	4-årig gym.	Högsk < 3 år	Högsk > 3 år	Forskarnb.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	Far högst	Mor högst	Både lika	Totalt
Civilingenjör	Söner	37	0,0	0,0	16,2	8,1	54,1	21,6	100,0	0,0	8,1	54,1	5,4	32,4	100,0
	Döttrar	44	0,0	0,0	15,9	4,5	68,2	11,4	100,0	0,0	2,3	47,7	15,9	34,1	100,0
	Totalt	81	0,0	0,0	16,0	6,2	61,7	16,0	100,0	0,0	4,9	50,6	11,1	33,3	100,0
Tekniker	Söner	43	0,0	0,0	39,5	37,2	18,6	4,7	100,0	0,0	2,3	39,5	37,2	20,9	100,0
	Döttrar	42	0,0	0,0	45,2	26,2	28,6	0,0	100,0	0,0	9,5	40,5	23,8	26,2	100,0
	Totalt	85	0,0	0,0	42,4	31,8	23,5	2,4	100,0	0,0	5,9	40,0	30,6	23,5	100,0
Läkare	Söner	40	0,0	0,0	0,0	0,0	77,5	22,5	100,0	0,0	0,0	50,0	15,0	35,0	100,0
	Döttrar	44	0,0	0,0	0,0	0,0	68,2	31,8	100,0	0,0	6,8	40,9	9,1	43,2	100,0
	Totalt	84	0,0	0,0	0,0	0,0	72,6	27,4	100,0	0,0	3,6	45,2	11,9	39,3	100,0
Hälso- o sjukv.- anst.	Söner	23	0,0	0,0	17,4	39,1	39,1	4,3	100,0	0,0	26,1	17,4	30,4	26,1	100,0
	Döttrar	25	0,0	0,0	44,0	20,0	32,0	4,0	100,0	0,0	24,0	32,0	12,0	32,0	100,0
	Totalt	48	0,0	0,0	31,3	29,2	35,4	4,2	100,0	0,0	25,0	25,0	20,8	29,2	100,0
Universitetslärare	Söner	17	0,0	0,0	0,0	0,0	11,8	88,2	100,0	0,0	5,9	76,5	0,0	17,6	100,0
	Döttrar	16	0,0	0,0	0,0	6,3	31,3	62,5	100,0	0,0	0,0	68,8	6,3	25,0	100,0
	Totalt	33	0,0	0,0	0,0	3,0	21,2	75,8	100,0	0,0	3,0	72,7	3,0	21,2	100,0
Ämneslärare	Söner	18	0,0	0,0	0,0	11,1	77,8	11,1	100,0	0,0	16,7	22,2	22,2	38,9	100,0
	Döttrar	20	0,0	0,0	5,0	0,0	65,0	30,0	100,0	0,0	30,0	15,0	25,0	30,0	100,0
	Totalt	38	0,0	0,0	2,6	5,3	71,1	21,1	100,0	0,0	23,7	18,4	23,7	34,2	100,0
Klasslärare	Söner	24	0,0	0,0	4,2	41,7	50,0	4,2	100,0	0,0	20,8	16,7	41,7	20,8	100,0
	Döttrar	27	0,0	0,0	0,0	29,6	59,3	11,1	100,0	0,0	18,5	33,3	25,9	22,2	100,0
	Totalt	51	0,0	0,0	2,0	35,3	54,9	7,8	100,0	0,0	19,6	25,5	33,3	21,6	100,0
Kulturprod.	Söner	19	0,0	0,0	21,1	15,8	57,9	5,3	100,0	0,0	26,3	15,8	31,6	26,3	100,0
	Döttrar	13	0,0	0,0	30,8	15,4	53,8	0,0	100,0	0,0	7,7	23,1	23,1	46,2	100,0
	Totalt	32	0,0	0,0	25,0	15,6	56,3	3,1	100,0	0,0	18,8	18,8	28,1	34,4	100,0
Jurister	Söner	19	0,0	0,0	0,0	0,0	94,7	5,3	100,0	0,0	0,0	36,8	0,0	63,2	100,0
	Döttrar	15	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	46,7	0,0	53,3	100,0
	Totalt	34	0,0	0,0	0,0	0,0	97,1	2,9	100,0	0,0	0,0	41,2	0,0	58,8	100,0
Högre tj.män off.	Söner	28	0,0	0,0	14,3	7,1	75,0	3,6	100,0	0,0	3,6	42,9	10,7	42,9	100,0
	Döttrar	30	0,0	0,0	6,7	0,0	73,3	20,0	100,0	0,0	0,0	46,7	13,3	40,0	100,0
	Totalt	58	0,0	0,0	10,3	3,4	74,1	12,1	100,0	0,0	1,7	44,8	12,1	41,4	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	77	0,0	0,0	10,4	16,9	63,6	9,1	100,0	0,0	1,3	42,9	16,9	39,0	100,0
	Döttrar	79	0,0	0,0	11,4	17,7	63,3	7,6	100,0	0,0	1,3	44,3	24,1	30,4	100,0
	Totalt	156	0,0	0,0	10,9	17,3	63,5	8,3	100,0	0,0	1,3	43,6	20,5	34,6	100,0
Företagsledare	Söner	54	0,0	0,0	7,4	18,5	68,5	5,6	100,0	0,0	1,9	38,9	18,5	40,7	100,0
	Döttrar	46	0,0	0,0	13,0	10,9	67,4	8,7	100,0	0,0	0,0	58,7	15,2	26,1	100,0
	Totalt	100	0,0	0,0	10,0	15,0	68,0	7,0	100,0	0,0	1,0	48,0	17,0	34,0	100,0
Tj.män lägre o mellannivå, off.	Söner	33	0,0	0,0	30,3	15,2	54,5	0,0	100,0	0,0	21,2	48,5	9,1	21,2	100,0
	Döttrar	18	0,0	0,0	22,2	38,9	33,3	5,6	100,0	5,6	11,1	33,3	22,2	27,8	100,0
	Totalt	51	0,0	0,0	27,5	23,5	47,1	2,0	100,0	2,0	17,6	43,1	13,7	23,5	100,0
Tj.män mellannivå, priv.	Söner	28	0,0	0,0	17,9	21,4	60,7	0,0	100,0	0,0	3,6	39,3	28,6	28,6	100,0
	Döttrar	36	0,0	0,0	27,8	25,0	47,2	0,0	100,0	0,0	5,6	44,4	27,8	22,2	100,0
	Totalt	64	0,0	0,0	23,4	23,4	53,1	0,0	100,0	0,0	4,7	42,2	28,1	25,0	100,0
Ekonomisk lägre/medelklass	Söner	57	0,0	0,0	45,6	17,5	33,3	3,5	100,0	0,0	10,5	56,1	17,5	15,8	100,0
	Döttrar	43	0,0	0,0	46,5	23,3	30,2	0,0	100,0	0,0	20,9	32,6	27,9	18,6	100,0
	Totalt	100	0,0	0,0	46,0	20,0	32,0	2,0	100,0	0,0	15,0	46,0	22,0	17,0	100,0
Arbetare	Söner	15	0,0	0,0	66,7	13,3	20,0	0,0	100,0	0,0	6,7	26,7	13,3	53,3	100,0
	Döttrar	30	0,0	0,0	76,7	13,3	10,0	0,0	100,0	3,3	10,0	20,0	23,3	43,3	100,0
	Totalt	45	0,0	0,0	73,3	13,3	13,3	0,0	100,0	2,2	8,9	22,2	20,0	46,7	100,0
Övriga	Söner	19	0,0	0,0	42,1	26,3	26,3	5,3	100,0	0,0	31,6	26,3	15,8	26,3	100,0
	Döttrar	20	0,0	10,0	40,0	20,0	25,0	5,0	100,0	15,0	30,0	30,0	15,0	10,0	100,0
	Totalt	39	0,0	5,1	41,0	23,1	25,6	5,1	100,0	7,7	30,8	28,2	15,4	17,9	100,0
Totalt	Söner	551	0,0	0,0	19,4	17,4	53,4	9,8	100,0	0,0	8,7	41,0	18,7	31,6	100,0
	Döttrar	548	0,0	0,4	22,6	15,0	51,6	10,4	100,0	0,9	8,9	40,3	19,3	30,5	100,0
	Totalt	1 099	0,0	0,2	21,0	16,2	52,5	10,1	100,0	0,5	8,8	40,7	19,0	31,0	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 75. 18 sociala grupper efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor					Totalt	Föräldrarnas sammanräknade inkomst						Totalt	
			Ej uppgift	Hushållssekt.	Företagssekt.	Kommunal	Landsting		Statlig	Ej uppgift	Mkt låg ink.	Låg inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst		Mkt hög ink.
Civilingenjör	Söner	37	0,0	0,0	86,5	2,7	0,0	10,8	100,0	0,0	5,4	32,4	32,4	18,9	10,8	100,0
	Döttrar	44	0,0	2,3	75,0	11,4	0,0	11,4	100,0	0,0	0,0	18,2	45,5	27,3	9,1	100,0
	Totalt	81	0,0	1,2	80,2	7,4	0,0	11,1	100,0	0,0	2,5	24,7	39,5	23,5	9,9	100,0
Tekniker	Söner	43	0,0	0,0	79,1	9,3	2,3	9,3	100,0	0,0	11,6	25,6	41,9	14,0	7,0	100,0
	Döttrar	42	0,0	0,0	73,8	16,7	0,0	9,5	100,0	0,0	4,8	38,1	38,1	19,0	0,0	100,0
	Totalt	85	0,0	0,0	76,5	12,9	1,2	9,4	100,0	0,0	8,2	31,8	40,0	16,5	3,5	100,0
Läkare	Söner	40	0,0	7,5	22,5	5,0	55,0	10,0	100,0	0,0	5,0	7,5	40,0	30,0	17,5	100,0
	Döttrar	44	0,0	11,4	22,7	0,0	65,9	0,0	100,0	0,0	11,4	11,4	27,3	22,7	27,3	100,0
	Totalt	84	0,0	9,5	22,6	2,4	60,7	4,8	100,0	0,0	8,3	9,5	33,3	26,2	22,6	100,0
Hälsö- o sjukv.-anst.	Söner	23	0,0	0,0	21,7	39,1	39,1	0,0	100,0	0,0	52,2	26,1	8,7	13,0	0,0	100,0
	Döttrar	25	0,0	0,0	8,0	44,0	48,0	0,0	100,0	0,0	36,0	36,0	16,0	4,0	8,0	100,0
	Totalt	48	0,0	0,0	14,6	41,7	43,8	0,0	100,0	0,0	43,8	31,3	12,5	8,3	4,2	100,0
Universitetslärare	Söner	17	0,0	5,9	0,0	5,9	0,0	88,2	100,0	0,0	5,9	11,8	41,2	17,6	23,5	100,0
	Döttrar	16	0,0	12,5	0,0	12,5	0,0	75,0	100,0	0,0	18,8	25,0	31,3	25,0	0,0	100,0
	Totalt	33	0,0	9,1	0,0	9,1	0,0	81,8	100,0	0,0	12,1	18,2	36,4	21,2	12,1	100,0
Ämneslärare	Söner	18	0,0	0,0	5,6	83,3	0,0	11,1	100,0	0,0	33,3	16,7	44,4	5,6	0,0	100,0
	Döttrar	20	0,0	0,0	10,0	85,0	5,0	0,0	100,0	0,0	20,0	20,0	40,0	20,0	0,0	100,0
	Totalt	38	0,0	0,0	7,9	84,2	2,6	5,3	100,0	0,0	26,3	18,4	42,1	13,2	0,0	100,0
Klasslärare	Söner	24	0,0	4,2	8,3	83,3	4,2	0,0	100,0	0,0	41,7	29,2	12,5	12,5	4,2	100,0
	Döttrar	27	0,0	7,4	7,4	70,4	0,0	14,8	100,0	0,0	37,0	25,9	29,6	0,0	7,4	100,0
	Totalt	51	0,0	5,9	7,8	76,5	2,0	7,8	100,0	0,0	39,2	27,5	21,6	5,9	5,9	100,0
Kulturprod.	Söner	19	0,0	5,3	68,4	5,3	0,0	21,1	100,0	0,0	26,3	10,5	36,8	15,8	10,5	100,0
	Döttrar	13	0,0	7,7	76,9	7,7	0,0	7,7	100,0	0,0	23,1	23,1	46,2	0,0	7,7	100,0
	Totalt	32	0,0	6,3	71,9	6,3	0,0	15,6	100,0	0,0	25,0	15,6	40,6	9,4	9,4	100,0
Jurister	Söner	19	0,0	10,5	42,1	0,0	0,0	47,4	100,0	0,0	0,0	15,8	26,3	26,3	31,6	100,0
	Döttrar	15	0,0	6,7	40,0	0,0	0,0	53,3	100,0	0,0	0,0	0,0	46,7	33,3	20,0	100,0
	Totalt	34	0,0	8,8	41,2	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	8,8	35,3	29,4	26,5	100,0
Högre tj.män off.	Söner	28	0,0	0,0	0,0	35,7	10,7	53,6	100,0	0,0	10,7	7,1	50,0	28,6	3,6	100,0
	Döttrar	30	0,0	0,0	0,0	40,0	3,3	56,7	100,0	0,0	6,7	13,3	50,0	23,3	6,7	100,0
	Totalt	58	0,0	0,0	0,0	37,9	6,9	55,2	100,0	0,0	8,6	10,3	50,0	25,9	5,2	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	77	0,0	2,6	97,4	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	1,3	10,4	31,2	33,8	23,4	100,0
	Döttrar	79	0,0	2,5	97,5	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	10,1	31,6	29,1	29,1	100,0
	Totalt	156	0,0	2,6	97,4	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,6	10,3	31,4	31,4	26,3	100,0
Företagsledare	Söner	54	0,0	0,0	94,4	0,0	0,0	5,6	100,0	0,0	0,0	1,9	22,2	37,0	38,9	100,0
	Döttrar	46	0,0	0,0	93,5	0,0	0,0	6,5	100,0	0,0	2,2	2,2	19,6	28,3	47,8	100,0
	Totalt	100	0,0	0,0	94,0	0,0	0,0	6,0	100,0	0,0	1,0	2,0	21,0	33,0	43,0	100,0
Tj.män lägre o mellannivå, off.	Söner	33	0,0	0,0	0,0	24,2	21,2	54,5	100,0	0,0	33,3	24,2	30,3	6,1	6,1	100,0
	Döttrar	18	0,0	0,0	0,0	33,3	11,1	55,6	100,0	0,0	16,7	22,2	50,0	11,1	0,0	100,0
	Totalt	51	0,0	0,0	0,0	27,5	17,6	54,9	100,0	0,0	27,5	23,5	37,3	7,8	3,9	100,0
Tj.män mellannivå, priv.	Söner	28	0,0	10,7	89,3	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	17,9	25,0	25,0	17,9	14,3	100,0
	Döttrar	36	0,0	2,8	97,2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	16,7	33,3	27,8	8,3	13,9	100,0
	Totalt	64	0,0	6,3	93,8	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	17,2	29,7	26,6	12,5	14,1	100,0
Ekonomisk lägre/medelklass	Söner	57	0,0	10,5	89,5	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	22,8	21,1	28,1	19,3	8,8	100,0
	Döttrar	43	0,0	16,3	79,1	2,3	0,0	2,3	100,0	0,0	37,2	30,2	18,6	14,0	0,0	100,0
	Totalt	100	0,0	13,0	85,0	1,0	0,0	1,0	100,0	0,0	29,0	25,0	24,0	17,0	5,0	100,0
Arbetare	Söner	15	0,0	0,0	86,7	6,7	6,7	0,0	100,0	0,0	20,0	40,0	26,7	6,7	6,7	100,0
	Döttrar	30	0,0	0,0	76,7	10,0	10,0	3,3	100,0	0,0	33,3	40,0	16,7	3,3	6,7	100,0
	Totalt	45	0,0	0,0	80,0	8,9	8,9	2,2	100,0	0,0	28,9	40,0	20,0	4,4	6,7	100,0
Övriga	Söner	19	63,2	10,5	15,8	10,5	0,0	0,0	100,0	0,0	31,6	26,3	15,8	10,5	15,8	100,0
	Döttrar	20	45,0	15,0	30,0	10,0	0,0	0,0	100,0	0,0	30,0	40,0	0,0	10,0	20,0	100,0
	Totalt	39	53,8	12,8	23,1	10,3	0,0	0,0	100,0	0,0	30,8	33,3	7,7	10,3	17,9	100,0
Totalt	Söner	551	2,2	3,8	58,4	13,4	8,0	14,2	100,0	0,0	15,4	17,8	30,5	21,4	14,9	100,0
	Döttrar	548	1,6	4,6	57,3	15,7	8,8	12,0	100,0	0,0	14,6	21,5	30,5	18,4	15,0	100,0
	Totalt	1 099	1,9	4,2	57,9	14,6	8,4	13,1	100,0	0,0	15,0	19,7	30,5	19,9	14,9	100,0

Tabell 76. 18 sociala grupper efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning							
		Antal	0-3,06	3,07-3,41	3,42-3,93	3,94-4,33	4,34-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhallsvet	Humanistisk	Naturvetensk	Teknisk	Totalt
Civilingenjör	Söner	37	10,8	18,9	35,1	29,7	5,4	100,0	21,6	10,8	0,0	32,4	35,1	100,0
	Döttrar	44	9,1	6,8	45,5	25,0	13,6	100,0	22,7	29,5	9,1	27,3	11,4	100,0
	Totalt	81	9,9	12,3	40,7	27,2	9,9	100,0	22,2	21,0	4,9	29,6	22,2	100,0
Tekniker	Söner	43	20,9	30,2	20,9	23,3	4,7	100,0	20,9	7,0	2,3	23,3	46,5	100,0
	Döttrar	42	7,1	19,0	38,1	16,7	19,0	100,0	14,3	33,3	9,5	21,4	21,4	100,0
	Totalt	85	14,1	24,7	29,4	20,0	11,8	100,0	17,6	20,0	5,9	22,4	34,1	100,0
Läkare	Söner	40	17,5	7,5	25,0	27,5	22,5	100,0	32,5	12,5	0,0	30,0	25,0	100,0
	Döttrar	44	4,5	13,6	43,2	20,5	18,2	100,0	27,3	34,1	13,6	20,5	4,5	100,0
	Totalt	84	10,7	10,7	34,5	23,8	20,2	100,0	29,8	23,8	7,1	25,0	14,3	100,0
Hälso- o sjukv.-anst.	Söner	23	13,0	47,8	21,7	13,0	4,3	100,0	26,1	26,1	0,0	4,3	43,5	100,0
	Döttrar	25	12,0	24,0	32,0	20,0	12,0	100,0	32,0	36,0	8,0	20,0	4,0	100,0
	Totalt	48	12,5	35,4	27,1	16,7	8,3	100,0	29,2	31,3	4,2	12,5	22,9	100,0
Universitetslärare	Söner	17	11,8	0,0	52,9	23,5	11,8	100,0	23,5	5,9	0,0	35,3	35,3	100,0
	Döttrar	16	0,0	25,0	12,5	25,0	37,5	100,0	25,0	12,5	6,3	50,0	6,3	100,0
	Totalt	33	6,1	12,1	33,3	24,2	24,2	100,0	24,2	9,1	3,0	42,4	21,2	100,0
Ämneslärare	Söner	18	22,2	0,0	44,4	16,7	16,7	100,0	11,1	22,2	0,0	33,3	33,3	100,0
	Döttrar	20	0,0	30,0	30,0	15,0	25,0	100,0	20,0	35,0	15,0	20,0	10,0	100,0
	Totalt	38	10,5	15,8	36,8	15,8	21,1	100,0	15,8	28,9	7,9	26,3	21,1	100,0
Klasslärare	Söner	24	29,2	29,2	29,2	4,2	8,3	100,0	33,3	12,5	0,0	20,8	33,3	100,0
	Döttrar	27	14,8	25,9	22,2	11,1	25,9	100,0	29,6	48,1	3,7	7,4	11,1	100,0
	Totalt	51	21,6	27,5	25,5	7,8	17,6	100,0	31,4	31,4	2,0	13,7	21,6	100,0
Kulturprod.	Söner	19	21,1	15,8	21,1	21,1	21,1	100,0	21,1	15,8	10,5	15,8	36,8	100,0
	Döttrar	13	7,7	23,1	38,5	7,7	23,1	100,0	7,7	30,8	38,5	7,7	15,4	100,0
	Totalt	32	15,6	18,8	28,1	15,6	21,9	100,0	15,6	21,9	21,9	12,5	28,1	100,0
Jurister	Söner	19	5,3	15,8	42,1	21,1	15,8	100,0	26,3	36,8	5,3	15,8	15,8	100,0
	Döttrar	15	13,3	26,7	26,7	13,3	20,0	100,0	33,3	20,0	20,0	26,7	0,0	100,0
	Totalt	34	8,8	20,6	35,3	17,6	17,6	100,0	29,4	29,4	11,8	20,6	8,8	100,0
Högre tj.män off.	Söner	28	17,9	25,0	28,6	21,4	7,1	100,0	17,9	32,1	0,0	14,3	35,7	100,0
	Döttrar	30	16,7	23,3	30,0	16,7	13,3	100,0	20,0	36,7	10,0	23,3	10,0	100,0
	Totalt	58	17,2	24,1	29,3	19,0	10,3	100,0	19,0	34,5	5,2	19,0	22,4	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	77	9,1	18,2	31,2	29,9	11,7	100,0	26,0	9,1	0,0	26,0	39,0	100,0
	Döttrar	79	15,2	17,7	24,1	21,5	21,5	100,0	31,6	32,9	10,1	20,3	5,1	100,0
	Totalt	156	12,2	17,9	27,6	25,6	16,7	100,0	28,8	21,2	5,1	23,1	21,8	100,0
Företagsledare	Söner	54	9,3	27,8	35,2	18,5	9,3	100,0	31,5	22,2	0,0	13,0	33,3	100,0
	Döttrar	46	21,7	10,9	39,1	17,4	10,9	100,0	41,3	34,8	4,3	10,9	8,7	100,0
	Totalt	100	15,0	20,0	37,0	18,0	10,0	100,0	36,0	28,0	2,0	12,0	22,0	100,0
Tj.män lägre o mellannivå, off.	Söner	33	24,2	18,2	24,2	12,1	21,2	100,0	36,4	15,2	6,1	15,2	27,3	100,0
	Döttrar	18	5,6	44,4	16,7	16,7	16,7	100,0	22,2	44,4	22,2	5,6	5,6	100,0
	Totalt	51	17,6	27,5	21,6	13,7	19,6	100,0	31,4	25,5	11,8	11,8	19,6	100,0
Tj.män mellannivå, priv.	Söner	28	17,9	21,4	21,4	28,6	10,7	100,0	32,1	25,0	3,6	17,9	21,4	100,0
	Döttrar	36	30,6	8,3	36,1	11,1	13,9	100,0	33,3	33,3	19,4	8,3	5,6	100,0
	Totalt	64	25,0	14,1	29,7	18,8	12,5	100,0	32,8	29,7	12,5	12,5	12,5	100,0
Ekonomisk lägre/medelklass	Söner	57	19,3	22,8	29,8	22,8	5,3	100,0	29,8	12,3	5,3	8,8	43,9	100,0
	Döttrar	43	23,3	20,9	25,6	18,6	11,6	100,0	37,2	25,6	25,6	7,0	4,7	100,0
	Totalt	100	21,0	22,0	28,0	21,0	8,0	100,0	33,0	18,0	14,0	8,0	27,0	100,0
Arbetare	Söner	15	13,3	26,7	26,7	13,3	20,0	100,0	20,0	20,0	0,0	6,7	53,3	100,0
	Döttrar	30	10,0	36,7	26,7	16,7	10,0	100,0	26,7	40,0	13,3	13,3	6,7	100,0
	Totalt	45	11,1	33,3	26,7	15,6	13,3	100,0	24,4	33,3	8,9	11,1	22,2	100,0
Övriga	Söner	19	36,8	15,8	26,3	15,8	5,3	100,0	42,1	15,8	0,0	5,3	36,8	100,0
	Döttrar	20	10,0	20,0	35,0	25,0	10,0	100,0	15,0	50,0	15,0	20,0	0,0	100,0
	Totalt	39	23,1	17,9	30,8	20,5	7,7	100,0	28,2	33,3	7,7	12,8	17,9	100,0
Totalt	Söner	551	16,5	20,9	29,8	21,8	11,1	100,0	27,2	16,2	1,8	19,2	35,6	100,0
	Döttrar	548	13,3	19,7	31,8	18,2	17,0	100,0	27,6	33,9	13,0	17,7	7,8	100,0
	Totalt	1 099	14,9	20,3	30,8	20,0	14,0	100,0	27,4	25,0	7,4	18,5	21,7	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 77. 18 sociala grupper efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Antal	Språk i gymnasiet					Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7		1,8-2,0
Civilingenjör	Söner	37	54,1	45,9	54,1	45,9	78,4	21,6	2,7	16,2	24,3	45,9	10,8	100,0
	Döttrar	44	36,4	63,6	63,6	36,4	75,0	25,0	22,7	20,5	29,5	25,0	2,3	100,0
	Totalt	81	44,4	55,6	59,3	40,7	76,5	23,5	13,6	18,5	27,2	34,6	6,2	100,0
Tekniker	Söner	43	74,4	25,6	34,9	65,1	81,4	18,6	11,6	11,6	25,6	39,5	11,6	100,0
	Döttrar	42	42,9	57,1	42,9	57,1	78,6	21,4	14,3	19,0	45,2	19,0	2,4	100,0
	Totalt	85	58,8	41,2	38,8	61,2	80,0	20,0	12,9	15,3	35,3	29,4	7,1	100,0
Läkare	Söner	40	47,5	52,5	42,5	57,5	87,5	12,5	12,5	5,0	30,0	32,5	20,0	100,0
	Döttrar	44	29,5	70,5	52,3	47,7	59,1	40,9	9,1	22,7	29,5	34,1	4,5	100,0
	Totalt	84	38,1	61,9	47,6	52,4	72,6	27,4	10,7	14,3	29,8	33,3	11,9	100,0
Hälso- o sjukv.- anst.	Söner	23	78,3	21,7	34,8	65,2	69,6	30,4	8,7	8,7	26,1	52,2	4,3	100,0
	Döttrar	25	28,0	72,0	56,0	44,0	64,0	36,0	8,0	36,0	36,0	12,0	8,0	100,0
	Totalt	48	52,1	47,9	45,8	54,2	66,7	33,3	8,3	22,9	31,3	31,3	6,3	100,0
Universitetslärare	Söner	17	58,8	41,2	41,2	58,8	88,2	11,8	11,8	0,0	5,9	52,9	29,4	100,0
	Döttrar	16	25,0	75,0	68,8	31,3	87,5	12,5	6,3	12,5	43,8	18,8	18,8	100,0
	Totalt	33	42,4	57,6	54,5	45,5	87,9	12,1	9,1	6,1	24,2	36,4	24,2	100,0
Amneslärare	Söner	18	55,6	44,4	66,7	33,3	66,7	33,3	11,1	5,6	16,7	50,0	16,7	100,0
	Döttrar	20	40,0	60,0	40,0	60,0	85,0	15,0	5,0	10,0	40,0	30,0	15,0	100,0
	Totalt	38	47,4	52,6	52,6	47,4	76,3	23,7	7,9	7,9	28,9	39,5	15,8	100,0
Klasslärare	Söner	24	75,0	25,0	50,0	50,0	70,8	29,2	12,5	12,5	8,3	54,2	12,5	100,0
	Döttrar	27	22,2	77,8	66,7	33,3	63,0	37,0	18,5	22,2	25,9	29,6	3,7	100,0
	Totalt	51	47,1	52,9	58,8	41,2	66,7	33,3	15,7	17,6	17,6	41,2	7,8	100,0
Kulturprod.	Söner	19	42,1	57,9	68,4	31,6	73,7	26,3	10,5	5,3	31,6	36,8	15,8	100,0
	Döttrar	13	15,4	84,6	61,5	38,5	69,2	30,8	15,4	23,1	46,2	15,4	0,0	100,0
	Totalt	32	31,3	68,8	65,6	34,4	71,9	28,1	12,5	12,5	37,5	28,1	9,4	100,0
Jurister	Söner	19	52,6	47,4	31,6	68,4	68,4	31,6	5,3	0,0	26,3	52,6	15,8	100,0
	Döttrar	15	26,7	73,3	60,0	40,0	73,3	26,7	26,7	26,7	20,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	34	41,2	58,8	44,1	55,9	70,6	29,4	14,7	11,8	26,5	38,2	8,8	100,0
Högre tj.män off.	Söner	28	57,1	42,9	35,7	64,3	82,1	17,9	7,1	3,6	46,4	32,1	10,7	100,0
	Döttrar	30	36,7	63,3	46,7	53,3	76,7	23,3	16,7	16,7	36,7	26,7	3,3	100,0
	Totalt	58	46,6	53,4	41,4	58,6	79,3	20,7	12,1	10,3	41,4	29,3	6,9	100,0
Högre tj.män priv.	Söner	77	68,8	31,2	33,8	66,2	87,0	13,0	11,7	5,2	33,8	36,4	13,0	100,0
	Döttrar	79	39,2	60,8	46,8	53,2	69,6	30,4	21,5	11,4	38,0	21,5	7,6	100,0
	Totalt	156	53,8	46,2	40,4	59,6	78,2	21,8	16,7	8,3	35,9	28,8	10,3	100,0
Företagsledare	Söner	54	70,4	29,6	33,3	66,7	77,8	22,2	3,7	7,4	42,6	37,0	9,3	100,0
	Döttrar	46	32,6	67,4	43,5	56,5	71,7	28,3	15,2	23,9	41,3	17,4	2,2	100,0
	Totalt	100	53,0	47,0	38,0	62,0	75,0	25,0	9,0	15,0	42,0	28,0	6,0	100,0
Tj.män lägre o mellannivå, off.	Söner	33	57,6	42,4	51,5	48,5	66,7	33,3	21,2	15,2	15,2	33,3	15,2	100,0
	Döttrar	18	44,4	55,6	50,0	50,0	77,8	22,2	22,2	33,3	33,3	11,1	0,0	100,0
	Totalt	51	52,9	47,1	51,0	49,0	70,6	29,4	21,6	21,6	21,6	25,5	9,8	100,0
Tj.män mellannivå, priv.	Söner	28	67,9	32,1	25,0	75,0	71,4	28,6	10,7	3,6	42,9	39,3	3,6	100,0
	Döttrar	36	36,1	63,9	52,8	47,2	63,9	36,1	19,4	30,6	36,1	11,1	2,8	100,0
	Totalt	64	50,0	50,0	40,6	59,4	67,2	32,8	15,6	18,8	39,1	23,4	3,1	100,0
Ekonomisk lägre/medelklass	Söner	57	66,7	33,3	36,8	63,2	82,5	17,5	7,0	12,3	28,1	40,4	12,3	100,0
	Döttrar	43	39,5	60,5	53,5	46,5	48,8	51,2	23,3	25,6	32,6	18,6	0,0	100,0
	Totalt	100	55,0	45,0	44,0	56,0	68,0	32,0	14,0	18,0	30,0	31,0	7,0	100,0
Arbetare	Söner	15	80,0	20,0	26,7	73,3	66,7	33,3	6,7	13,3	33,3	20,0	26,7	100,0
	Döttrar	30	56,7	43,3	43,3	56,7	53,3	46,7	13,3	36,7	30,0	20,0	0,0	100,0
	Totalt	45	64,4	35,6	37,8	62,2	57,8	42,2	11,1	28,9	31,1	20,0	8,9	100,0
Övriga	Söner	19	57,9	42,1	42,1	57,9	84,2	15,8	21,1	31,6	15,8	21,1	10,5	100,0
	Döttrar	20	20,0	80,0	60,0	40,0	55,0	45,0	10,0	15,0	45,0	30,0	0,0	100,0
	Totalt	39	38,5	61,5	51,3	48,7	69,2	30,8	15,4	23,1	30,8	25,6	5,1	100,0
Totalt	Söner	551	63,7	36,3	40,1	59,9	78,6	21,4	10,0	9,1	28,7	39,2	13,1	100,0
	Döttrar	548	35,4	64,6	51,8	48,2	67,9	32,1	16,6	21,9	35,9	21,5	4,0	100,0
	Totalt	1 099	49,6	50,4	46,0	54,0	73,2	26,8	13,3	15,5	32,3	30,4	8,6	100,0

Tabell 78. Studieort efter kön.

	Män	Kvinnor	Totalt
	551	548	1 099
Stockholm	65,0	66,4	65,7
Uppsala	8,5	8,6	8,6
Lund	3,4	1,8	2,6
Linköping	3,3	1,5	2,4
Umeå	1,6	1,6	1,6
Göteborg	1,6	0,7	1,2
Örebro	2,0	0,9	1,5
Övriga	10,0	9,9	9,9
Utland	4,5	8,6	6,6
Totalt	100,0	100,0	100,0

Tabell 79. Lärosäte/typ av lärosäte som supplementär variabel. Koordinater för axel 1-4.

	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3	Axel 4
Stockholms universitet	343	0,04	-0,12	-0,05	0,02
Uppsala universitet	88	-0,32	-0,26	-0,03	-0,06
Lunds universitet/Göteborgs universitet	40	0,09	-0,37	0,11	0,36
Linköpings universitet/Umeå universitet	44	-0,30	-0,01	0,02	0,15
Kungl. Tekniska högskolan	229	-0,37	0,68	0,09	-0,22
Karolinska Institutet	36	-0,96	-0,26	0,32	-0,34
Handelshögskolan i Stockholm	21	-1,09	-0,19	0,55	-0,05
Övriga fackhögskolor	20	-0,22	0,80	0,32	0,06
Konsthögskolor	13	0,12	-0,47	0,15	0,51
Vårdhögskolor	31	0,42	-0,02	-0,22	0,22
Lärarhögskolan i Stockholm	53	0,46	-0,32	-0,26	0,03
Övriga medelstora högskolor	109	0,30	-0,03	-0,23	0,35
Utland	72	0,80	-0,47	-0,06	0,42

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 8o. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

			Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.						
			Ej i FoB	Ej uppgift	4-årig gymn.	Högskola < 3 år	Högskola > 3år	Forskartub.	Totalt	Ej uppgift	End-en för.	Far högst	Mor högst	Båda lika höga	Totalt
Antal															
Stockholms univ.	Män	135	0,0	0,0	15,6	20,0	51,9	12,6	100,0	0,0	5,9	47,4	20,7	25,9	100,0
	Kvinnor	208	0,0	0,5	25,5	17,3	47,1	9,6	100,0	1,4	11,1	40,9	20,7	26,0	100,0
	Totalt	343	0,0	0,3	21,6	18,4	49,0	10,8	100,0	0,9	9,0	43,4	20,7	25,9	100,0
Uppsala univ.	Män	45	0,0	0,0	15,6	13,3	57,8	13,3	100,0	0,0	15,6	37,8	13,3	33,3	100,0
	Kvinnor	43	0,0	0,0	16,3	9,3	55,8	18,6	100,0	0,0	7,0	41,9	18,6	32,6	100,0
	Totalt	88	0,0	0,0	15,9	11,4	56,8	15,9	100,0	0,0	11,4	39,8	15,9	33,0	100,0
Lunds univ./ Göteborgs univ.	Män	27	0,0	0,0	22,2	7,4	63,0	7,4	100,0	0,0	7,4	29,6	14,8	48,1	100,0
	Kvinnor	13	0,0	0,0	23,1	7,7	61,5	7,7	100,0	0,0	7,7	30,8	30,8	30,8	100,0
	Totalt	40	0,0	0,0	22,5	7,5	62,5	7,5	100,0	0,0	7,5	30,0	20,0	42,5	100,0
Linköpings univ./ Umeå univ.	Män	27	0,0	0,0	7,4	3,7	77,8	11,1	100,0	0,0	3,7	40,7	14,8	40,7	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	23,5	23,5	41,2	11,8	100,0	0,0	11,8	35,3	17,6	35,3	100,0
	Totalt	44	0,0	0,0	13,6	11,4	63,6	11,4	100,0	0,0	6,8	38,6	15,9	38,6	100,0
Kungl. tekniska högskolan	Män	183	0,0	0,0	22,4	18,6	49,7	9,3	100,0	0,0	9,3	40,4	20,2	30,1	100,0
	Kvinnor	46	0,0	0,0	17,4	15,2	58,7	8,7	100,0	0,0	2,2	47,8	19,6	30,4	100,0
	Totalt	229	0,0	0,0	21,4	17,9	51,5	9,2	100,0	0,0	7,9	41,9	20,1	30,1	100,0
Karolinska institutet	Män	8	0,0	0,0	0,0	37,5	37,5	25,0	100,0	0,0	12,5	50,0	0,0	37,5	100,0
	Kvinnor	28	0,0	0,0	7,1	7,1	60,7	25,0	100,0	0,0	7,1	42,9	17,9	32,1	100,0
	Totalt	36	0,0	0,0	5,6	13,9	55,6	25,0	100,0	0,0	8,3	44,4	13,9	33,3	100,0
Handelshögskola i Stockholm	Män	13	0,0	0,0	7,7	7,7	69,2	15,4	100,0	0,0	0,0	30,8	15,4	53,8	100,0
	Kvinnor	8	0,0	0,0	0,0	0,0	87,5	12,5	100,0	0,0	0,0	25,0	0,0	75,0	100,0
	Totalt	21	0,0	0,0	4,8	4,8	76,2	14,3	100,0	0,0	0,0	28,6	9,5	61,9	100,0
Övriga fackhögskolor	Män	12	0,0	0,0	0,0	41,7	58,3	0,0	100,0	0,0	8,3	16,7	25,0	50,0	100,0
	Kvinnor	8	0,0	0,0	50,0	12,5	25,0	12,5	100,0	0,0	0,0	37,5	25,0	37,5	100,0
	Totalt	20	0,0	0,0	20,0	30,0	45,0	5,0	100,0	0,0	5,0	25,0	25,0	45,0	100,0
Konsthögskolor	Män	6	0,0	0,0	33,3	16,7	50,0	0,0	100,0	0,0	0,0	33,3	0,0	66,7	100,0
	Kvinnor	7	0,0	0,0	0,0	14,3	57,1	28,6	100,0	0,0	0,0	28,6	0,0	71,4	100,0
	Totalt	13	0,0	0,0	15,4	15,4	53,8	15,4	100,0	0,0	0,0	30,8	0,0	69,2	100,0
Vårdhögskolor	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	0,0	0,0	16,7	16,7	60,0	6,7	100,0	3,3	3,3	53,3	16,7	23,3	100,0
	Totalt	31	0,0	0,0	16,1	19,4	58,1	6,5	100,0	3,2	3,2	51,6	19,4	22,6	100,0
Läraryhögskolan i Stockholm	Män	8	0,0	0,0	37,5	12,5	50,0	0,0	100,0	0,0	12,5	25,0	62,5	0,0	100,0
	Kvinnor	45	0,0	0,0	31,1	13,3	44,4	11,1	100,0	0,0	6,7	51,1	13,3	28,9	100,0
	Totalt	53	0,0	0,0	32,1	13,2	45,3	9,4	100,0	0,0	7,5	47,2	20,8	24,5	100,0
Övriga medelstora högskolor	Män	61	0,0	0,0	26,2	11,5	57,4	4,9	100,0	0,0	11,5	44,3	14,8	29,5	100,0
	Kvinnor	48	0,0	0,0	20,8	20,8	56,3	2,1	100,0	0,0	10,4	33,3	18,8	37,5	100,0
	Totalt	109	0,0	0,0	23,9	15,6	56,9	3,7	100,0	0,0	11,0	39,4	16,5	33,0	100,0
Utland	Män	25	0,0	0,0	32,0	28,0	32,0	8,0	100,0	0,0	12,0	44,0	16,0	28,0	100,0
	Kvinnor	47	0,0	2,1	29,8	10,6	51,1	6,4	100,0	2,1	17,0	25,5	25,5	29,8	100,0
	Totalt	72	0,0	1,4	30,6	16,7	44,4	6,9	100,0	1,4	15,3	31,9	22,2	29,2	100,0
Totalt	Män	551	0,0	0,0	19,4	17,4	53,4	9,8	100,0	0,0	8,7	41,0	18,7	31,6	100,0
	Kvinnor	548	0,0	0,4	22,6	15,0	51,6	10,4	100,0	0,9	8,9	40,3	19,3	30,5	100,0
	Totalt	1 099	0,0	0,2	21,0	16,2	52,5	10,1	100,0	0,5	8,8	40,7	19,0	31,0	100,0

Tabell 81. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Föräldrarnas sektor							Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
		Antal	Ej uppgrift	Hushållssektor	Företagsssektor	Kommunal	Landsting	Statlig	Totalt	Ej uppgrift	Mkt låg inkomst	Låg inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst	Mkt hög inkomst	Totalt
Stockholms univ.	Män	135	3,0	4,4	55,6	13,3	7,4	16,3	100,0	0,0	10,4	21,5	31,9	21,5	14,8	100,0
	Kvinnor	208	2,9	4,8	61,1	15,9	8,2	7,2	100,0	0,0	16,8	26,9	26,0	18,3	12,0	100,0
	Totalt	343	2,9	4,7	58,9	14,9	7,9	10,8	100,0	0,0	14,3	24,8	28,3	19,5	13,1	100,0
Uppsala univ.	Män	45	0,0	2,2	53,3	13,3	17,8	13,3	100,0	0,0	28,9	15,6	31,1	11,1	13,3	100,0
	Kvinnor	43	0,0	4,7	51,2	14,0	9,3	20,9	100,0	0,0	14,0	11,6	34,9	11,6	27,9	100,0
	Totalt	88	0,0	3,4	52,3	13,6	13,6	17,0	100,0	0,0	21,6	13,6	33,0	11,4	20,5	100,0
Lunds univ./ Göteborgs univ.	Män	27	3,7	3,7	59,3	11,1	11,1	11,1	100,0	0,0	11,1	22,2	22,2	25,9	18,5	100,0
	Kvinnor	13	0,0	0,0	61,5	15,4	7,7	15,4	100,0	0,0	7,7	23,1	23,1	30,8	15,4	100,0
	Totalt	40	2,5	2,5	60,0	12,5	10,0	12,5	100,0	0,0	10,0	22,5	22,5	27,5	17,5	100,0
Linköpings univ./ Umeå univ.	Män	27	0,0	3,7	59,3	11,1	7,4	18,5	100,0	0,0	11,1	14,8	14,8	40,7	18,5	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	35,3	29,4	23,5	11,8	100,0	0,0	11,8	29,4	29,4	5,9	23,5	100,0
	Totalt	44	0,0	2,3	50,0	18,2	13,6	15,9	100,0	0,0	11,4	20,5	20,5	27,3	20,5	100,0
Kungl. tekniska högskolan	Män	183	1,1	3,8	62,8	12,0	6,6	13,7	100,0	0,0	14,8	16,9	33,9	21,9	12,6	100,0
	Kvinnor	46	0,0	2,2	52,2	15,2	4,3	26,1	100,0	0,0	6,5	13,0	41,3	26,1	13,0	100,0
	Totalt	229	0,9	3,5	60,7	12,7	6,1	16,2	100,0	0,0	13,1	16,2	35,4	22,7	12,7	100,0
Karolinska institutet	Män	8	0,0	0,0	62,5	25,0	12,5	0,0	100,0	0,0	25,0	25,0	0,0	37,5	12,5	100,0
	Kvinnor	28	0,0	0,0	46,4	17,9	21,4	14,3	100,0	0,0	3,6	21,4	28,6	32,1	14,3	100,0
	Totalt	36	0,0	0,0	50,0	19,4	19,4	11,1	100,0	0,0	8,3	22,2	22,2	33,3	13,9	100,0
Handelshögskola i Stockholm	Män	13	0,0	0,0	61,5	15,4	0,0	23,1	100,0	0,0	23,1	0,0	23,1	30,8	23,1	100,0
	Kvinnor	8	0,0	0,0	50,0	12,5	0,0	37,5	100,0	0,0	25,0	12,5	37,5	0,0	25,0	100,0
	Totalt	21	0,0	0,0	57,1	14,3	0,0	28,6	100,0	0,0	23,8	4,8	28,6	19,0	23,8	100,0
Övriga fackhögskolor	Män	12	8,3	0,0	50,0	16,7	8,3	16,7	100,0	0,0	8,3	33,3	16,7	16,7	25,0	100,0
	Kvinnor	8	0,0	0,0	75,0	25,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	12,5	37,5	25,0	25,0	100,0
	Totalt	20	5,0	0,0	60,0	20,0	5,0	10,0	100,0	0,0	5,0	25,0	25,0	20,0	25,0	100,0
Konsthögskolor	Män	6	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0	33,3	100,0
	Kvinnor	7	0,0	14,3	28,6	14,3	42,9	0,0	100,0	0,0	14,3	0,0	71,4	14,3	0,0	100,0
	Totalt	13	0,0	7,7	61,5	7,7	23,1	0,0	100,0	0,0	7,7	15,4	53,8	7,7	15,4	100,0
Vårdhögskolor	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	3,3	6,7	63,3	6,7	10,0	10,0	100,0	0,0	13,3	30,0	33,3	20,0	3,3	100,0
	Totalt	31	3,2	6,5	61,3	9,7	9,7	9,7	100,0	0,0	12,9	32,3	32,3	19,4	3,2	100,0
Lärrarhögskolan i Stockholm	Män	8	0,0	0,0	50,0	37,5	0,0	12,5	100,0	0,0	25,0	12,5	50,0	12,5	0,0	100,0
	Kvinnor	45	2,2	2,2	53,3	17,8	11,1	13,3	100,0	0,0	17,8	20,0	35,6	6,7	20,0	100,0
	Totalt	53	1,9	1,9	52,8	20,8	9,4	13,2	100,0	0,0	18,9	18,9	37,7	7,5	17,0	100,0
Övriga medelstora högskolor	Män	61	1,6	6,6	59,0	11,5	6,6	14,8	100,0	0,0	9,8	14,8	39,3	18,0	18,0	100,0
	Kvinnor	48	0,0	4,2	60,4	22,9	4,2	8,3	100,0	0,0	18,8	16,7	31,3	22,9	10,4	100,0
	Totalt	109	0,9	5,5	59,6	16,5	5,5	11,9	100,0	0,0	13,8	15,6	35,8	20,2	14,7	100,0
Utland	Män	25	12,0	4,0	44,0	20,0	12,0	8,0	100,0	0,0	44,0	8,0	16,0	20,0	12,0	100,0
	Kvinnor	47	2,1	12,8	63,8	6,4	2,1	12,8	100,0	0,0	17,0	19,1	23,4	19,1	21,3	100,0
	Totalt	72	5,6	9,7	56,9	11,1	5,6	11,1	100,0	0,0	26,4	15,3	20,8	19,4	18,1	100,0
Totalt	Män	551	2,2	3,8	58,4	13,4	8,0	14,2	100,0	0,0	15,4	17,8	30,5	21,4	14,9	100,0
	Kvinnor	548	1,6	4,6	57,3	15,7	8,8	12,0	100,0	0,0	14,6	21,5	30,5	18,4	15,0	100,0
	Totalt	1 099	1,9	4,2	57,9	14,6	8,4	13,1	100,0	0,0	15,0	19,7	30,5	19,9	14,9	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 82. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

			Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning						
			0-3,06	3,07-3,41	3,42-3,93	3,94-4,33	4,34-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhallsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt
		Antal												
Stockholms univ.	Män	135	7,4	23,7	36,3	23,0	9,6	100,0	43,0	21,5	3,0	17,0	15,6	100,0
	Kvinnor	208	8,7	18,3	35,6	22,6	14,9	100,0	32,2	36,5	16,3	11,5	3,4	100,0
	Totalt	343	8,2	20,4	35,9	22,7	12,8	100,0	36,4	30,6	11,1	13,7	8,2	100,0
Uppsala univ.	Män	45	8,9	22,2	35,6	22,2	11,1	100,0	35,6	22,2	2,2	22,2	17,8	100,0
	Kvinnor	43	9,3	7,0	20,9	30,2	32,6	100,0	32,6	37,2	4,7	25,6	0,0	100,0
	Totalt	88	9,1	14,8	28,4	26,1	21,6	100,0	34,1	29,5	3,4	23,9	9,1	100,0
Lunds univ./ Göteborgs univ.	Män	27	14,8	22,2	40,7	11,1	11,1	100,0	25,9	44,4	14,8	14,8	0,0	100,0
	Kvinnor	13	7,7	30,8	53,8	0,0	7,7	100,0	15,4	69,2	7,7	7,7	0,0	100,0
	Totalt	40	12,5	25,0	45,0	7,5	10,0	100,0	22,5	52,5	12,5	12,5	0,0	100,0
Linköpings univ./ Umeå univ.	Män	27	7,4	18,5	22,2	25,9	25,9	100,0	29,6	18,5	0,0	22,2	29,6	100,0
	Kvinnor	17	11,8	17,6	47,1	11,8	11,8	100,0	11,8	41,2	23,5	17,6	5,9	100,0
	Totalt	44	9,1	18,2	31,8	20,5	20,5	100,0	22,7	27,3	9,1	20,5	20,5	100,0
Kungl. tekniska högskolan	Män	183	12,0	16,4	27,9	32,2	11,5	100,0	3,8	2,2	0,0	23,5	70,5	100,0
	Kvinnor	46	2,2	15,2	26,1	15,2	41,3	100,0	6,5	10,9	0,0	41,3	41,3	100,0
	Totalt	229	10,0	16,2	27,5	28,8	17,5	100,0	4,4	3,9	0,0	27,1	64,6	100,0
Karolinska institutet	Män	8	0,0	25,0	37,5	0,0	37,5	100,0	0,0	12,5	0,0	75,0	12,5	100,0
	Kvinnor	28	3,6	14,3	21,4	25,0	35,7	100,0	14,3	28,6	3,6	53,6	0,0	100,0
	Totalt	36	2,8	16,7	25,0	19,4	36,1	100,0	11,1	25,0	2,8	58,3	2,8	100,0
Handelshögskola i Stockholm	Män	13	0,0	7,7	7,7	38,5	46,2	100,0	38,5	23,1	0,0	30,8	7,7	100,0
	Kvinnor	8	0,0	0,0	0,0	12,5	87,5	100,0	37,5	12,5	0,0	37,5	12,5	100,0
	Totalt	21	0,0	4,8	4,8	28,6	61,9	100,0	38,1	19,0	0,0	33,3	9,5	100,0
Övriga fackhögskolor	Män	12	0,0	25,0	66,7	8,3	0,0	100,0	25,0	8,3	0,0	16,7	50,0	100,0
	Kvinnor	8	0,0	0,0	62,5	25,0	12,5	100,0	0,0	12,5	0,0	37,5	50,0	100,0
	Totalt	20	0,0	15,0	65,0	15,0	5,0	100,0	15,0	10,0	0,0	25,0	50,0	100,0
Konsthögskolor	Män	6	33,3	16,7	50,0	0,0	0,0	100,0	33,3	33,3	0,0	33,3	0,0	100,0
	Kvinnor	7	0,0	28,6	14,3	42,9	14,3	100,0	14,3	57,1	28,6	0,0	0,0	100,0
	Totalt	13	15,4	23,1	30,8	23,1	7,7	100,0	23,1	46,2	15,4	15,4	0,0	100,0
Vårdhögskolor	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	16,7	30,0	40,0	13,3	0,0	100,0	26,7	43,3	10,0	13,3	6,7	100,0
	Totalt	31	16,1	32,3	38,7	12,9	0,0	100,0	25,8	45,2	9,7	12,9	6,5	100,0
Lärarhögskolan i Stockholm	Män	8	25,0	37,5	25,0	0,0	12,5	100,0	25,0	50,0	0,0	0,0	25,0	100,0
	Kvinnor	45	26,7	40,0	17,8	8,9	6,7	100,0	22,2	48,9	11,1	11,1	6,7	100,0
	Totalt	53	26,4	39,6	18,9	7,5	7,5	100,0	22,6	49,1	9,4	9,4	9,4	100,0
Övriga medelstora högskolor	Män	61	41,0	27,9	23,0	6,6	1,6	100,0	45,9	19,7	1,6	8,2	24,6	100,0
	Kvinnor	48	25,0	16,7	41,7	14,6	2,1	100,0	45,8	29,2	6,3	10,4	8,3	100,0
	Totalt	109	33,9	22,9	31,2	10,1	1,8	100,0	45,9	23,9	3,7	9,2	17,4	100,0
Utland	Män	25	80,0	16,0	0,0	0,0	4,0	100,0	56,0	20,0	0,0	4,0	20,0	100,0
	Kvinnor	47	36,2	25,5	25,5	6,4	6,4	100,0	31,9	21,3	34,0	8,5	4,3	100,0
	Totalt	72	51,4	22,2	16,7	4,2	5,6	100,0	40,3	20,8	22,2	6,9	9,7	100,0
Totalt	Män	551	16,5	20,9	29,8	21,8	11,1	100,0	27,2	16,2	1,8	19,2	35,6	100,0
	Kvinnor	548	13,3	19,7	31,8	18,2	17,0	100,0	27,6	33,9	13,0	17,7	7,8	100,0
	Totalt	1 099	14,9	20,3	30,8	20,0	14,0	100,0	27,4	25,0	7,4	18,5	21,7	100,0

Tabell 83. Lärosäte/typ av lärosäte efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

			Språk i gymnasiet						Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Antal	Ej franska		Franska		Tyska		Ej spanska		Spanska			Ej gjort
Stockholms univ.	Män	135	7,4	23,7	36,3	23,0	9,6	100,0	43,0	21,5	3,0	17,0	15,6	100,0	
	Kvinnor	208	8,7	18,3	35,6	22,6	14,9	100,0	32,2	36,5	16,3	11,5	3,4	100,0	
	Totalt	343	8,2	20,4	35,9	22,7	12,8	100,0	36,4	30,6	11,1	13,7	8,2	100,0	
Uppsala univ.	Män	45	8,9	22,2	35,6	22,2	11,1	100,0	35,6	22,2	2,2	22,2	17,8	100,0	
	Kvinnor	43	9,3	7,0	20,9	30,2	32,6	100,0	32,6	37,2	4,7	25,6	0,0	100,0	
	Totalt	88	9,1	14,8	28,4	26,1	21,6	100,0	34,1	29,5	3,4	23,9	9,1	100,0	
Lunds univ./ Göteborgs univ.	Män	27	14,8	22,2	40,7	11,1	11,1	100,0	25,9	44,4	14,8	14,8	0,0	100,0	
	Kvinnor	13	7,7	30,8	53,8	0,0	7,7	100,0	15,4	69,2	7,7	7,7	0,0	100,0	
	Totalt	40	12,5	25,0	45,0	7,5	10,0	100,0	22,5	52,5	12,5	12,5	0,0	100,0	
Linköpings univ./ Umeå univ.	Män	27	7,4	18,5	22,2	25,9	25,9	100,0	29,6	18,5	0,0	22,2	29,6	100,0	
	Kvinnor	17	11,8	17,6	47,1	11,8	11,8	100,0	11,8	41,2	23,5	17,6	5,9	100,0	
	Totalt	44	9,1	18,2	31,8	20,5	20,5	100,0	22,7	27,3	9,1	20,5	20,5	100,0	
Kungl. tekniska högskolan	Män	183	12,0	16,4	27,9	32,2	11,5	100,0	3,8	2,2	0,0	23,5	70,5	100,0	
	Kvinnor	46	2,2	15,2	26,1	15,2	41,3	100,0	6,5	10,9	0,0	41,3	41,3	100,0	
	Totalt	229	10,0	16,2	27,5	28,8	17,5	100,0	4,4	3,9	0,0	27,1	64,6	100,0	
Karolinska institutet	Män	8	0,0	25,0	37,5	0,0	37,5	100,0	0,0	12,5	0,0	75,0	12,5	100,0	
	Kvinnor	28	3,6	14,3	21,4	25,0	35,7	100,0	14,3	28,6	3,6	53,6	0,0	100,0	
	Totalt	36	2,8	16,7	25,0	19,4	36,1	100,0	11,1	25,0	2,8	58,3	2,8	100,0	
Handelshögskola i Stockholm	Män	13	0,0	7,7	7,7	38,5	46,2	100,0	38,5	23,1	0,0	30,8	7,7	100,0	
	Kvinnor	8	0,0	0,0	0,0	12,5	87,5	100,0	37,5	12,5	0,0	37,5	12,5	100,0	
	Totalt	21	0,0	4,8	4,8	28,6	61,9	100,0	38,1	19,0	0,0	33,3	9,5	100,0	
Övriga fackhögskolor	Män	12	0,0	25,0	66,7	8,3	0,0	100,0	25,0	8,3	0,0	16,7	50,0	100,0	
	Kvinnor	8	0,0	0,0	62,5	25,0	12,5	100,0	0,0	12,5	0,0	37,5	50,0	100,0	
	Totalt	20	0,0	15,0	65,0	15,0	5,0	100,0	15,0	10,0	0,0	25,0	50,0	100,0	
Konsthögskolor	Män	6	33,3	16,7	50,0	0,0	0,0	100,0	33,3	33,3	0,0	33,3	0,0	100,0	
	Kvinnor	7	0,0	28,6	14,3	42,9	14,3	100,0	14,3	57,1	28,6	0,0	0,0	100,0	
	Totalt	13	15,4	23,1	30,8	23,1	7,7	100,0	23,1	46,2	15,4	15,4	0,0	100,0	
Vårdhögskolor	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Kvinnor	30	16,7	30,0	40,0	13,3	0,0	100,0	26,7	43,3	10,0	13,3	6,7	100,0	
	Totalt	31	16,1	32,3	38,7	12,9	0,0	100,0	25,8	45,2	9,7	12,9	6,5	100,0	
Lärarhögskolan i Stockholm	Män	8	25,0	37,5	25,0	0,0	12,5	100,0	25,0	50,0	0,0	0,0	25,0	100,0	
	Kvinnor	45	26,7	40,0	17,8	8,9	6,7	100,0	22,2	48,9	11,1	11,1	6,7	100,0	
	Totalt	53	26,4	39,6	18,9	7,5	7,5	100,0	22,6	49,1	9,4	9,4	9,4	100,0	
Övriga medelstora högskolor	Män	61	41,0	27,9	23,0	6,6	1,6	100,0	45,9	19,7	1,6	8,2	24,6	100,0	
	Kvinnor	48	25,0	16,7	41,7	14,6	2,1	100,0	45,8	29,2	6,3	10,4	8,3	100,0	
	Totalt	109	33,9	22,9	31,2	10,1	1,8	100,0	45,9	23,9	3,7	9,2	17,4	100,0	
Utland	Män	25	72,0	28,0	68,0	32,0	52,0	48,0	44,0	24,0	28,0	4,0	0,0	100,0	
	Kvinnor	47	34,0	66,0	59,6	40,4	57,4	42,6	57,4	23,4	12,8	6,4	0,0	100,0	
	Totalt	72	47,2	52,8	62,5	37,5	55,6	44,4	52,8	23,6	18,1	5,6	0,0	100,0	
Totalt	Män	551	63,7	36,3	40,1	59,9	78,6	21,4	10,0	9,1	28,7	39,2	13,1	100,0	
	Kvinnor	548	35,4	64,6	51,8	48,2	67,9	32,1	16,6	21,9	35,9	21,5	4,0	100,0	
	Totalt	1 099	49,6	50,4	46,0	54,0	73,2	26,8	13,3	15,5	32,3	30,4	8,6	100,0	

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 84. Kurs och program, kort och lång högskoleutbildning efter kön och föräldrarnas högsta utbildningsnivå, relation mellan föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas sektor samt föräldrarnas sammanräknade inkomst.

	Kort program			Långt program			Program, totalt			Kurs			Utlandsstudier			Totalt		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Antal	118	168	286	322	187	509	440	355	795	86	146	232	25	47	72	551	548	1099
Högsta utb.-nivå																		
Utb. ej i Fob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,4	0,0	2,1	1,4	0,0	0,4	0,2
4-årig gymn.	26,3	23,8	24,8	16,1	18,7	17,1	18,9	21,1	19,9	18,6	24,0	22,0	32,0	29,8	30,6	19,4	22,6	21,0
Högskola < 3 år	19,5	13,7	16,1	16,1	12,3	14,7	17,0	13,0	15,2	16,3	21,2	19,4	28,0	10,6	16,7	17,4	15,0	16,2
Högskola ≥ 3 år	48,3	51,8	50,3	58,1	57,8	58,0	55,5	54,9	55,2	48,8	43,8	45,7	32,0	51,1	44,4	53,4	51,6	52,5
Forskarutb.	5,9	10,7	8,7	9,6	11,2	10,2	8,6	11,0	9,7	16,3	10,3	12,5	8,0	6,4	6,9	9,8	10,4	10,1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rel. för. utbildn.																		
Ej uppgift	0,0	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,3	0,0	1,4	0,9	0,0	2,1	1,4	0,0	0,9	0,5
Endast en för.	10,2	6,5	8,0	8,7	6,4	7,9	9,1	6,5	7,9	5,8	12,3	9,9	12,0	17,0	15,3	8,7	8,9	8,8
Far högst	39,8	48,8	45,1	38,8	38,0	38,5	39,1	43,1	40,9	50,0	38,4	42,7	44,0	25,5	31,9	41,0	40,3	40,7
Mor högst	18,6	16,1	17,1	21,1	19,3	20,4	20,5	17,7	19,2	10,5	21,2	17,2	16,0	25,5	22,2	18,7	19,3	19,0
Lika höga	31,4	27,4	29,0	31,4	36,4	33,2	31,4	32,1	31,7	33,7	26,7	29,3	28,0	29,8	29,2	31,6	30,5	31,0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sektor																		
Ej i Fob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ej uppgift	0,8	1,2	1,0	1,6	1,1	1,4	1,4	1,1	1,3	3,5	2,7	3,0	12,0	2,1	5,6	2,2	1,6	1,9
Hushållssektor	5,9	4,2	4,9	2,8	2,7	2,8	3,6	3,4	3,5	4,7	4,8	4,7	4,0	12,8	9,7	3,8	4,6	4,2
Företagssektor	60,2	55,4	57,3	59,6	56,1	58,3	59,8	55,8	58,0	55,8	58,9	57,8	44,0	63,8	56,9	58,4	57,3	57,9
Kommunal	14,4	16,7	15,7	11,8	15,5	13,2	12,5	16,1	14,1	16,3	17,8	17,2	20,0	6,4	11,1	13,4	15,7	14,6
Landsting	5,9	10,1	8,4	8,4	10,2	9,0	7,7	10,1	8,8	8,1	7,5	7,8	12,0	2,1	5,6	8,0	8,8	8,4
Statlig	12,7	12,5	12,6	15,8	14,4	15,3	15,0	13,5	14,3	11,6	8,2	9,5	8,0	12,8	11,1	14,2	12,0	13,1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Inkomst																		
Ej uppgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mycket låg	17,8	14,9	16,1	13,0	9,6	11,8	14,3	12,1	13,3	12,8	19,9	17,2	44,0	17,0	26,4	15,4	14,6	15,0
Låg	18,6	24,4	22,0	16,5	18,2	17,1	17,0	21,1	18,9	24,4	23,3	23,7	8,0	19,1	15,3	17,8	21,5	19,7
Medel	33,1	29,8	31,1	30,4	34,8	32,0	31,1	32,4	31,7	31,4	28,1	29,3	16,0	23,4	20,8	30,5	30,5	30,5
Hög	18,6	18,5	18,5	23,9	20,3	22,6	22,5	19,4	21,1	16,3	15,8	15,9	20,0	19,1	19,4	21,4	18,4	19,9
Mycket hög	11,9	12,5	12,2	16,1	17,1	16,5	15,0	14,9	15,0	15,1	13,0	13,8	12,0	21,3	18,1	14,9	15,0	14,9
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabell 85. Kurs och program, kort och lång högskoleutbildning efter kön och gymnasiebetyg, gymnasieutbildning, språkval i gymnasiet samt högskoleprovpoäng.

	Kort program			Långt program			Program, totalt			Kurs			Utlandsstudier			Totalt			
	Man	Kvinnor	Totalt	Man	Kvinnor	Totalt	Man	Kvinnor	Totalt	Man	Kvinnor	Totalt	Man	Kvinnor	Totalt	Man	Kvinnor	Totalt	
Antal	118	168	286	322	187	509	440	355	795	86	146	232	25	47	72	551	548	1099	
Gymnasiebetyg	0–3,06	23,7	16,7	19,6	7,8	4,8	6,7	12,0	10,4	11,3	20,9	13,0	15,9	80,0	36,2	51,4	16,5	13,3	14,9
	3,07–3,41	32,2	20,2	25,2	14,6	9,6	12,8	19,3	14,6	17,2	30,2	30,1	30,2	16,0	25,5	22,2	20,9	19,7	20,3
	3,42–3,93	24,6	30,4	28,0	32,3	27,8	30,6	30,2	29,0	29,7	36,0	40,4	38,8	0,0	25,5	16,7	29,8	31,8	30,8
	3,94–4,33	11,9	23,2	18,5	29,8	23,0	27,3	25,0	23,1	24,2	11,6	10,3	10,8	0,0	6,4	4,2	21,8	18,2	20,0
	4,34–5,00	7,6	9,5	8,7	15,5	34,8	22,6	13,4	22,8	17,6	1,2	6,2	4,3	4,0	6,4	5,6	11,1	17,0	14,0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Gymnasielinjer	Ekonomi	22,0	30,4	26,9	22,0	16,0	19,8	22,0	22,8	22,4	45,3	37,7	40,5	56,0	31,9	40,3	27,2	27,6	27,4
	Samhällsvet.	16,9	39,3	30,1	12,1	30,5	18,9	13,4	34,6	22,9	29,1	36,3	33,6	20,0	21,3	20,8	16,2	33,9	25,0
	Humanistisk	0,8	8,9	5,6	0,3	8,0	3,1	0,5	8,5	4,0	9,3	17,1	14,2	0,0	34,0	22,2	1,8	13,0	7,4
	Naturvet.	11,0	11,3	11,2	27,3	35,3	30,3	23,0	23,9	23,4	4,7	5,5	5,2	4,0	8,5	6,9	19,2	17,7	18,5
	Teknisk	49,2	10,1	26,2	38,2	10,2	27,9	41,1	10,1	27,3	11,6	3,4	6,5	20,0	4,3	9,7	35,6	7,8	21,7
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Språkval gymnasiet	Ej franska	74,6	39,9	54,2	61,2	32,1	50,5	64,8	35,8	51,8	55,8	34,9	42,7	72,0	34,0	47,2	63,7	35,4	49,6
	Franska	25,4	60,1	45,8	38,8	67,9	49,5	35,2	64,2	48,2	44,2	65,1	57,3	28,0	66,0	52,8	36,3	64,6	50,4
	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Ej tyska	28,8	48,8	40,6	41,9	54,5	46,6	38,4	51,8	44,4	40,7	49,3	46,1	68,0	59,6	62,5	40,1	51,8	46,0
Tyska	71,2	51,2	59,4	58,1	45,5	53,4	61,6	48,2	55,6	59,3	50,7	53,9	32,0	40,4	37,5	59,9	48,2	54,0	
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Högskoleprovpoäng	Ej gjort	12,7	16,1	14,7	6,2	13,4	8,8	8,0	14,6	10,9	10,5	8,2	9,1	44,0	57,4	52,8	10,0	16,6	13,3
	0–0,8	15,3	26,2	21,7	4,7	12,8	7,7	7,5	19,2	12,7	12,8	28,1	22,4	24,0	23,4	23,6	9,1	21,9	15,5
	0,9–1,3	30,5	36,3	33,9	23,9	34,8	27,9	25,7	35,5	30,1	44,2	44,5	44,4	28,0	12,8	18,1	28,7	35,9	32,3
1,4–1,7	34,7	18,5	25,2	46,9	31,0	41,1	43,6	25,1	35,3	26,7	17,8	21,1	4,0	6,4	5,6	39,2	21,5	30,4	
1,8–2,0	6,8	3,0	4,5	18,3	8,0	14,5	15,2	5,6	10,9	5,8	1,4	3,0	0,0	0,0	0,0	13,1	4,0	8,6	
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 86. Typ av utbildning efter kön.

	Män	Kvinnor	Totalt
Antal	551	548	1 099
Fristående kurs AB-nivå	6,4	11,9	9,1
Fristående kurs CD-nivå	7,8	10,4	9,1
1-2-årig allmän o yrkesutbildning	7,4	9,1	8,3
3-årig allmän utbildning	9,4	13,0	11,2
3-årig yrkesutbildning	6,0	13,0	9,5
4-årig allmän utbildning	21,4	9,7	15,6
4-årig yrkesutbildning	34,8	20,8	27,8
5-årig yrkesutbildning	2,2	3,6	2,9
Utlandsstudier	4,5	8,6	6,6
Totalt	100,0	100,0	100,0

Tabell 87. Utbildningsinriktning efter kön.

	Män	Kvinnor	Totalt
Antal	551	548	1 099
Teknik LP	28,3	8,2	18,3
Samhällsvet., service o turism LP	20,1	13,0	16,6
Samhällsvet., service o turism K	8,3	13,1	10,7
Naturvetenskap o jordbruk	10,0	6,2	8,1
Humaniora o konst KP-K	4,2	11,1	7,6
Samhällsvet., service o turism KP	6,4	8,9	7,6
Teknik KP-K	11,1	3,3	7,2
Utlandsstudier	4,5	8,6	6,6
Medicin KP-K	0,5	8,0	4,3
Humaniora o konst P	1,6	5,5	3,5
Pedagogik o lärarutb. KP-K	0,9	6,2	3,5
Medicin LP	2,4	3,6	3,0
Pedagogik o lärarutb. LP	1,6	4,2	2,9
Totalt	100,0	100,0	100,0

K – kurs; P – program; KP – kort program; LP – långt program.

Tabell 88. Utbildningsinriktning efter kön som supplementär variabel.
Koordinater för axel 1–4.

Utbildningsinriktning	Kön	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3	Axel 4
Läroarbete, kort pr.	Män	5	0,14	0,14	1,02	-0,54
	Kvinnor	34	0,72	-0,41	-0,26	0,09
Läroarbete, långt pr.	Män	9	0,47	0,09	-0,21	-0,51
	Kvinnor	23	0,21	-0,51	-0,24	0,19
Humaniora, kort pr./kurs	Män	23	0,45	-0,22	0,08	0,11
	Kvinnor	61	0,59	-0,33	0,03	0,16
Humaniora, långt pr.	Män	9	-0,24	-0,24	0,29	0,10
	Kvinnor	30	0,22	-0,59	-0,03	0,08
Samhällsvet., kurs	Män	46	0,05	0,13	-0,53	0,37
	Kvinnor	72	0,40	-0,29	-0,30	0,13
Samhällsvet., kort pr.	Män	35	-0,28	0,19	0,01	0,54
	Kvinnor	49	-0,25	-0,31	-0,10	0,15
Samhällsvet., långt pr.	Män	111	-0,38	0,02	0,00	0,04
	Kvinnor	71	-0,22	-0,57	0,22	0,24
Naturvetenskap	Män	55	-0,01	0,30	-0,07	-0,43
	Kvinnor	34	-0,17	-0,21	0,12	-0,22
Teknologi, kort pr./kurs	Män	61	0,43	1,05	-0,19	-0,10
	Kvinnor	18	0,30	0,63	-0,35	0,09
Teknologi, långt pr.	Män	156	-0,58	0,67	0,17	-0,15
	Kvinnor	45	-0,86	0,10	0,46	-0,25
Medicin/vård, kort pr.	Män	3	-	-	-	-
	Kvinnor	44	0,22	-0,08	-0,27	0,24
Medicin/vård, långt pr.	Män	13	-1,27	-0,05	0,26	-0,80
	Kvinnor	20	-1,25	-0,49	0,49	-0,25
Utlandsstudier	Män	25	1,02	-0,16	-0,25	0,27
	Kvinnor	47	0,69	-0,64	0,04	0,50
Övriga	Män	5	0,14	0,14	1,02	-0,54
	Kvinnor	34	0,72	-0,41	-0,26	0,09

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 89. Utbildningsinriktning efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Föräldrarnas högsta utbildning							Relationen föräldrarnas utb.						
		Anstal	Ej i förb.	Ej uppgift	4-årig gymna.	Högskola < 3 år	Högskola > 3år	Forskarutb.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	Far högst	Mor högst	Båda lika höga	Totalt
Läroarbildning, kort progr./kurs	Män	5	0,0	0,0	20,0	20,0	60,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	60,0	40,0	100,0
	Kvinnor	34	0,0	0,0	32,4	20,6	41,2	5,9	100,0	0,0	5,9	47,1	14,7	32,4	100,0
	Totalt	39	0,0	0,0	30,8	20,5	43,6	5,1	100,0	0,0	5,1	41,0	20,5	33,3	100,0
Läroarbildning, långt program	Män	9	0,0	0,0	44,4	11,1	33,3	11,1	100,0	0,0	11,1	44,4	44,4	0,0	100,0
	Kvinnor	23	0,0	0,0	26,1	13,0	47,8	13,0	100,0	0,0	13,0	43,5	13,0	30,4	100,0
	Totalt	32	0,0	0,0	31,3	12,5	43,8	12,5	100,0	0,0	12,5	43,8	21,9	21,9	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	23	0,0	0,0	30,4	13,0	52,2	4,3	100,0	0,0	4,3	34,8	17,4	43,5	100,0
	Kvinnor	61	0,0	0,0	26,2	24,6	42,6	6,6	100,0	1,6	13,1	27,9	32,8	24,6	100,0
	Totalt	84	0,0	0,0	27,4	21,4	45,2	6,0	100,0	1,2	10,7	29,8	28,6	29,8	100,0
Humaniora, långt program	Män	9	0,0	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0	100,0	0,0	0,0	33,3	11,1	55,6	100,0
	Kvinnor	30	0,0	0,0	26,7	10,0	50,0	13,3	100,0	0,0	10,0	46,7	20,0	23,3	100,0
	Totalt	39	0,0	0,0	28,2	7,7	53,8	10,3	100,0	0,0	7,7	43,6	17,9	30,8	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	46	0,0	0,0	15,2	13,0	52,2	19,6	100,0	0,0	8,7	50,0	4,3	37,0	100,0
	Kvinnor	72	0,0	1,4	23,6	16,7	44,4	13,9	100,0	1,4	8,3	45,8	15,3	29,2	100,0
	Totalt	118	0,0	0,8	20,3	15,3	47,5	16,1	100,0	0,8	8,5	47,5	11,0	32,2	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	35	0,0	0,0	14,3	11,4	71,4	2,9	100,0	0,0	14,3	42,9	11,4	31,4	100,0
	Kvinnor	49	0,0	0,0	18,4	10,2	57,1	14,3	100,0	2,0	10,2	44,9	14,3	28,6	100,0
	Totalt	84	0,0	0,0	16,7	10,7	63,1	9,5	100,0	1,2	11,9	44,0	13,1	29,8	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	111	0,0	0,0	13,5	13,5	64,0	9,0	100,0	0,0	9,0	42,3	19,8	28,8	100,0
	Kvinnor	71	0,0	0,0	22,5	11,3	57,7	8,5	100,0	0,0	4,2	35,2	18,3	42,3	100,0
	Totalt	182	0,0	0,0	17,0	12,6	61,5	8,8	100,0	0,0	7,1	39,6	19,2	34,1	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	55	0,0	0,0	16,4	34,5	34,5	14,5	100,0	0,0	9,1	40,0	25,5	25,5	100,0
	Kvinnor	34	0,0	0,0	20,6	17,6	50,0	11,8	100,0	0,0	17,6	41,2	14,7	26,5	100,0
	Totalt	89	0,0	0,0	18,0	28,1	40,4	13,5	100,0	0,0	12,4	40,4	21,3	25,8	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	61	0,0	0,0	34,4	21,3	37,7	6,6	100,0	0,0	8,2	41,0	19,7	31,1	100,0
	Kvinnor	18	0,0	0,0	33,3	16,7	44,4	5,6	100,0	0,0	5,6	55,6	16,7	22,2	100,0
	Totalt	79	0,0	0,0	34,2	20,3	39,2	6,3	100,0	0,0	7,6	44,3	19,0	29,1	100,0
Teknologi, långt program	Män	156	0,0	0,0	16,7	14,7	60,3	8,3	100,0	0,0	8,3	37,8	20,5	33,3	100,0
	Kvinnor	45	0,0	0,0	15,6	15,6	60,0	8,9	100,0	0,0	2,2	42,2	24,4	31,1	100,0
	Totalt	201	0,0	0,0	16,4	14,9	60,2	8,5	100,0	0,0	7,0	38,8	21,4	32,8	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	44	0,0	0,0	13,6	15,9	61,4	9,1	100,0	2,3	2,3	50,0	15,9	29,5	100,0
	Totalt	47	0,0	0,0	14,9	17,0	59,6	8,5	100,0	2,1	2,1	48,9	17,0	29,8	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	13	0,0	0,0	0,0	23,1	38,5	38,5	100,0	0,0	7,7	61,5	0,0	30,8	100,0
	Kvinnor	20	0,0	0,0	5,0	5,0	65,0	25,0	100,0	0,0	10,0	35,0	15,0	40,0	100,0
	Totalt	33	0,0	0,0	3,0	12,1	54,5	30,3	100,0	0,0	9,1	45,5	9,1	36,4	100,0
Utlandsstudier	Män	25	0,0	0,0	32,0	28,0	32,0	8,0	100,0	0,0	12,0	44,0	16,0	28,0	100,0
	Kvinnor	47	0,0	2,1	29,8	10,6	51,1	6,4	100,0	2,1	17,0	25,5	25,5	29,8	100,0
	Totalt	72	0,0	1,4	30,6	16,7	44,4	6,9	100,0	1,4	15,3	31,9	22,2	29,2	100,0
Totalt	Män	551	0,0	0,0	19,4	17,4	53,4	9,8	100,0	0,0	8,7	41,0	18,7	31,6	100,0
	Kvinnor	548	0,0	0,4	22,6	15,0	51,6	10,4	100,0	0,9	8,9	40,3	19,3	30,5	100,0
	Totalt	1 099	0,0	0,2	21,0	16,2	52,5	10,1	100,0	0,5	8,8	40,7	19,0	31,0	100,0

Tabell 90. Utbildningsinriktning efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor						Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
			Ej uppgrift	Hushållssektor	Företagssektor	Kommunal	Landsting	Statlig	Totalt	Ej uppgrift	Mkt låg ink.	Låg inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst	Mkt hög ink.	Totalt
Läroutbildning, kort progr./kurs	Män	5	0,0	0,0	20,0	40,0	20,0	20,0	100,0	0,0	40,0	20,0	20,0	20,0	0,0	100,0
	Kvinnor	34	2,9	2,9	44,1	23,5	8,8	17,6	100,0	0,0	11,8	29,4	32,4	17,6	8,8	100,0
	Totalt	39	2,6	2,6	41,0	25,6	10,3	17,9	100,0	0,0	15,4	28,2	30,8	17,9	7,7	100,0
Läroutbildning, långt program	Män	9	0,0	0,0	55,6	22,2	11,1	11,1	100,0	0,0	11,1	22,2	55,6	11,1	0,0	100,0
	Kvinnor	23	4,3	8,7	65,2	4,3	13,0	4,3	100,0	0,0	30,4	4,3	39,1	0,0	26,1	100,0
	Totalt	32	3,1	6,3	62,5	9,4	12,5	6,3	100,0	0,0	25,0	9,4	43,8	3,1	18,8	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	23	4,3	4,3	47,8	26,1	8,7	8,7	100,0	0,0	17,4	34,8	21,7	8,7	17,4	100,0
	Kvinnor	61	1,6	3,3	63,9	18,0	6,6	6,6	100,0	0,0	13,1	26,2	29,5	18,0	13,1	100,0
	Totalt	84	2,4	3,6	59,5	20,2	7,1	7,1	100,0	0,0	14,3	28,6	27,4	15,5	14,3	100,0
Humaniora, långt program	Män	9	11,1	0,0	44,4	11,1	11,1	22,2	100,0	0,0	11,1	22,2	44,4	11,1	11,1	100,0
	Kvinnor	30	0,0	3,3	60,0	13,3	16,7	6,7	100,0	0,0	13,3	33,3	30,0	13,3	10,0	100,0
	Totalt	39	2,6	2,6	56,4	12,8	15,4	10,3	100,0	0,0	12,8	30,8	33,3	12,8	10,3	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	46	2,2	2,2	63,0	8,7	8,7	15,2	100,0	0,0	10,9	19,6	32,6	21,7	15,2	100,0
	Kvinnor	72	4,2	6,9	55,6	18,1	6,9	8,3	100,0	0,0	26,4	18,1	29,2	12,5	13,9	100,0
	Totalt	118	3,4	5,1	58,5	14,4	7,6	11,0	100,0	0,0	20,3	18,6	30,5	16,1	14,4	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	35	0,0	8,6	77,1	2,9	8,6	2,9	100,0	0,0	14,3	8,6	28,6	25,7	22,9	100,0
	Kvinnor	49	0,0	2,0	61,2	12,2	12,2	12,2	100,0	0,0	16,3	20,4	20,4	20,4	22,4	100,0
	Totalt	84	0,0	4,8	67,9	8,3	10,7	8,3	100,0	0,0	15,5	15,5	23,8	22,6	22,6	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	111	1,8	3,6	58,6	9,9	9,9	16,2	100,0	0,0	12,6	17,1	29,7	19,8	20,7	100,0
	Kvinnor	71	1,4	2,8	54,9	19,7	7,0	14,1	100,0	0,0	8,5	18,3	32,4	22,5	18,3	100,0
	Totalt	182	1,6	3,3	57,1	13,7	8,8	15,4	100,0	0,0	11,0	17,6	30,8	20,9	19,8	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	55	1,8	7,3	47,3	18,2	5,5	20,0	100,0	0,0	20,0	21,8	27,3	18,2	12,7	100,0
	Kvinnor	34	0,0	2,9	52,9	23,5	8,8	11,8	100,0	0,0	17,6	32,4	23,5	17,6	8,8	100,0
	Totalt	89	1,1	5,6	49,4	20,2	6,7	16,9	100,0	0,0	19,1	25,8	25,8	18,0	11,2	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	61	0,0	4,9	60,7	18,0	4,9	11,5	100,0	0,0	14,8	23,0	39,3	18,0	4,9	100,0
	Kvinnor	18	0,0	0,0	61,1	22,2	5,6	11,1	100,0	0,0	5,6	11,1	55,6	11,1	16,7	100,0
	Totalt	79	0,0	3,8	60,8	19,0	5,1	11,4	100,0	0,0	12,7	20,3	43,0	16,5	7,6	100,0
Teknologi, långt program	Män	156	1,9	2,6	62,8	10,3	6,4	16,0	100,0	0,0	12,2	14,7	31,4	25,6	16,0	100,0
	Kvinnor	45	0,0	2,2	55,6	13,3	6,7	22,2	100,0	0,0	6,7	17,8	35,6	26,7	13,3	100,0
	Totalt	201	1,5	2,5	61,2	10,9	6,5	17,4	100,0	0,0	10,9	15,4	32,3	25,9	15,4	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Kvinnor	44	2,3	6,8	56,8	11,4	9,1	13,6	100,0	0,0	13,6	22,7	34,1	25,0	4,5	100,0
	Totalt	47	2,1	6,4	55,3	14,9	8,5	12,8	100,0	0,0	14,9	23,4	34,0	23,4	4,3	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	13	0,0	0,0	53,8	23,1	15,4	7,7	100,0	0,0	15,4	15,4	15,4	46,2	7,7	100,0
	Kvinnor	20	0,0	0,0	45,0	15,0	25,0	15,0	100,0	0,0	0,0	25,0	30,0	25,0	20,0	100,0
	Totalt	33	0,0	0,0	48,5	18,2	21,2	12,1	100,0	0,0	6,1	21,2	24,2	33,3	15,2	100,0
Utlandsstudier	Män	25	12,0	4,0	44,0	20,0	12,0	8,0	100,0	0,0	44,0	8,0	16,0	20,0	12,0	100,0
	Kvinnor	47	2,1	12,8	63,8	6,4	2,1	12,8	100,0	0,0	17,0	19,1	23,4	19,1	21,3	100,0
	Totalt	72	5,6	9,7	56,9	11,1	5,6	11,1	100,0	0,0	26,4	15,3	20,8	19,4	18,1	100,0
Totalt	Män	551	2,2	3,8	58,4	13,4	8,0	14,2	100,0	0,0	15,4	17,8	30,5	21,4	14,9	100,0
	Kvinnor	548	1,6	4,6	57,3	15,7	8,8	12,0	100,0	0,0	14,6	21,5	30,5	18,4	15,0	100,0
	Totalt	1 099	1,9	4,2	57,9	14,6	8,4	13,1	100,0	0,0	15,0	19,7	30,5	19,9	14,9	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 91. Utbildningsinriktning efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning							
		Anstal	0-3,06	3,07-3,41	3,42-3,93	3,94-4,33	4,34-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	Totalt
Läroarbetsutbildning, kort progr./kurs	Män	5	40,0	20,0	20,0	0,0	20,0	100,0	20,0	40,0	0,0	40,0	0,0	100,0
	Kvinnor	34	41,2	41,2	8,8	5,9	2,9	100,0	32,4	50,0	11,8	5,9	0,0	100,0
	Totalt	39	41,0	38,5	10,3	5,1	5,1	100,0	30,8	48,7	10,3	10,3	0,0	100,0
Läroarbetsutbildning, långt program	Män	9	0,0	55,6	33,3	0,0	11,1	100,0	11,1	55,6	0,0	0,0	33,3	100,0
	Kvinnor	23	13,0	30,4	30,4	17,4	8,7	100,0	13,0	39,1	17,4	17,4	13,0	100,0
	Totalt	32	9,4	37,5	31,3	12,5	9,4	100,0	12,5	43,8	12,5	12,5	18,8	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	23	13,0	39,1	43,5	4,3	0,0	100,0	34,8	39,1	13,0	4,3	8,7	100,0
	Kvinnor	61	11,5	34,4	41,0	8,2	4,9	100,0	26,2	41,0	27,9	1,6	3,3	100,0
	Totalt	84	11,9	35,7	41,7	7,1	3,6	100,0	28,6	40,5	23,8	2,4	4,8	100,0
Humaniora, långt program	Män	9	11,1	33,3	55,6	0,0	0,0	100,0	0,0	33,3	11,1	44,4	11,1	100,0
	Kvinnor	30	10,0	10,0	33,3	33,3	13,3	100,0	16,7	60,0	20,0	3,3	0,0	100,0
	Totalt	39	10,3	15,4	38,5	25,6	10,3	100,0	12,8	53,8	17,9	12,8	2,6	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	46	21,7	23,9	39,1	13,0	2,2	100,0	56,5	26,1	8,7	4,3	4,3	100,0
	Kvinnor	72	13,9	23,6	43,1	12,5	6,9	100,0	47,2	34,7	8,3	5,6	4,2	100,0
	Totalt	118	16,9	23,7	41,5	12,7	5,1	100,0	50,8	31,4	8,5	5,1	4,2	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	35	8,6	20,0	25,7	22,9	22,9	100,0	42,9	22,9	2,9	20,0	11,4	100,0
	Kvinnor	49	4,1	4,1	26,5	40,8	24,5	100,0	42,9	30,6	6,1	16,3	4,1	100,0
	Totalt	84	6,0	10,7	26,2	33,3	23,8	100,0	42,9	27,4	4,8	17,9	7,1	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	111	9,0	16,2	33,3	26,1	15,3	100,0	49,5	21,6	0,0	16,2	12,6	100,0
	Kvinnor	71	4,2	7,0	19,7	29,6	39,4	100,0	32,4	39,4	11,3	16,9	0,0	100,0
	Totalt	182	7,1	12,6	28,0	27,5	24,7	100,0	42,9	28,6	4,4	16,5	7,7	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	55	23,6	29,1	25,5	20,0	1,8	100,0	32,7	16,4	1,8	21,8	27,3	100,0
	Kvinnor	34	11,8	14,7	52,9	11,8	8,8	100,0	14,7	29,4	2,9	44,1	8,8	100,0
	Totalt	89	19,1	23,6	36,0	16,9	4,5	100,0	25,8	21,3	2,2	30,3	20,2	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	61	32,8	37,7	24,6	4,9	0,0	100,0	9,8	6,6	0,0	1,6	82,0	100,0
	Kvinnor	18	11,1	38,9	44,4	5,6	0,0	100,0	5,6	5,6	11,1	5,6	72,2	100,0
	Totalt	79	27,8	38,0	29,1	5,1	0,0	100,0	8,9	6,3	2,5	2,5	79,7	100,0
Teknologi, långt program	Män	156	5,1	9,0	30,1	39,1	16,7	100,0	3,2	2,6	0,0	31,4	62,8	100,0
	Kvinnor	45	2,2	4,4	28,9	17,8	46,7	100,0	6,7	8,9	0,0	55,6	28,9	100,0
	Totalt	201	4,5	8,0	29,9	34,3	23,4	100,0	4,0	4,0	0,0	36,8	55,2	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	44	15,9	27,3	38,6	15,9	2,3	100,0	31,8	43,2	6,8	13,6	4,5	100,0
	Totalt	47	17,0	29,8	36,2	14,9	2,1	100,0	29,8	46,8	6,4	12,8	4,3	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	13	0,0	15,4	38,5	7,7	38,5	100,0	7,7	7,7	0,0	69,2	15,4	100,0
	Kvinnor	20	0,0	5,0	15,0	30,0	50,0	100,0	0,0	25,0	5,0	70,0	0,0	100,0
	Totalt	33	0,0	9,1	24,2	21,2	45,5	100,0	3,0	18,2	3,0	69,7	6,1	100,0
Utlandsstudier	Män	25	80,0	16,0	0,0	0,0	4,0	100,0	56,0	20,0	0,0	4,0	20,0	100,0
	Kvinnor	47	36,2	25,5	25,5	6,4	6,4	100,0	31,9	21,3	34,0	8,5	4,3	100,0
	Totalt	72	51,4	22,2	16,7	4,2	5,6	100,0	40,3	20,8	22,2	6,9	9,7	100,0
Totalt	Män	551	16,5	20,9	29,8	21,8	11,1	100,0	27,2	16,2	1,8	19,2	35,6	100,0
	Kvinnor	548	13,3	19,7	31,8	18,2	17,0	100,0	27,6	33,9	13,0	17,7	7,8	100,0
	Totalt	1 099	14,9	20,3	30,8	20,0	14,0	100,0	27,4	25,0	7,4	18,5	21,7	100,0

Tabell 92. Utbildningsinriktning efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Språk i gymnasiet						Högskoleprovpoäng						
		Anat	Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7	1,8-2,0	Totalt
Läroutbildning, kort progr./kurs	Män	5	60,0	40,0	20,0	80,0	80,0	20,0	20,0	20,0	0,0	40,0	20,0	100,0
	Kvinnor	34	41,2	58,8	58,8	41,2	58,8	41,2	20,6	38,2	26,5	14,7	0,0	100,0
	Totalt	39	43,6	56,4	53,8	46,2	61,5	38,5	20,5	35,9	23,1	17,9	2,6	100,0
Läroutbildning, långt program	Män	9	55,6	44,4	66,7	33,3	66,7	33,3	0,0	33,3	33,3	22,2	11,1	100,0
	Kvinnor	23	21,7	78,3	56,5	43,5	69,6	30,4	13,0	26,1	39,1	21,7	0,0	100,0
	Totalt	32	31,3	68,8	59,4	40,6	68,8	31,3	9,4	28,1	37,5	21,9	3,1	100,0
Humaniora, kort progr./kurs	Män	23	43,5	56,5	52,2	47,8	65,2	34,8	13,0	17,4	34,8	26,1	8,7	100,0
	Kvinnor	61	31,1	68,9	49,2	50,8	62,3	37,7	9,8	29,5	44,3	16,4	0,0	100,0
	Totalt	84	34,5	65,5	50,0	50,0	63,1	36,9	10,7	26,2	41,7	19,0	2,4	100,0
Humaniora, långt program	Män	9	44,4	55,6	55,6	44,4	55,6	44,4	11,1	0,0	22,2	44,4	22,2	100,0
	Kvinnor	30	23,3	76,7	60,0	40,0	63,3	36,7	30,0	6,7	36,7	26,7	0,0	100,0
	Totalt	39	28,2	71,8	59,0	41,0	61,5	38,5	25,6	5,1	33,3	30,8	5,1	100,0
Samhällsvetenskap, kurs	Män	46	58,7	41,3	30,4	69,6	71,7	28,3	8,7	13,0	43,5	28,3	6,5	100,0
	Kvinnor	72	37,5	62,5	50,0	50,0	58,3	41,7	8,3	30,6	40,3	18,1	2,8	100,0
	Totalt	118	45,8	54,2	42,4	57,6	63,6	36,4	8,5	23,7	41,5	22,0	4,2	100,0
Samhällsvetenskap, kort program	Män	35	65,7	34,3	31,4	68,6	71,4	28,6	5,7	11,4	31,4	40,0	11,4	100,0
	Kvinnor	49	34,7	65,3	46,9	53,1	71,4	28,6	10,2	22,4	32,7	26,5	8,2	100,0
	Totalt	84	47,6	52,4	40,5	59,5	71,4	28,6	8,3	17,9	32,1	32,1	9,5	100,0
Samhällsvetenskap, långt program	Män	111	48,6	51,4	45,0	55,0	74,8	25,2	5,4	3,6	20,7	47,7	22,5	100,0
	Kvinnor	71	26,8	73,2	56,3	43,7	62,0	38,0	15,5	8,5	43,7	25,4	7,0	100,0
	Totalt	182	40,1	59,9	49,5	50,5	69,8	30,2	9,3	5,5	29,7	39,0	16,5	100,0
Naturvetenskap Jordbruk	Män	55	60,0	40,0	41,8	58,2	76,4	23,6	3,6	1,8	29,1	52,7	12,7	100,0
	Kvinnor	34	38,2	61,8	61,8	38,2	73,5	26,5	0,0	17,6	38,2	44,1	0,0	100,0
	Totalt	89	51,7	48,3	49,4	50,6	75,3	24,7	2,2	7,9	32,6	49,4	7,9	100,0
Teknologi, kort program/kurs	Män	61	83,6	16,4	26,2	73,8	93,4	6,6	19,7	21,3	39,3	19,7	0,0	100,0
	Kvinnor	18	66,7	33,3	38,9	61,1	72,2	27,8	16,7	16,7	55,6	11,1	0,0	100,0
	Totalt	79	79,7	20,3	29,1	70,9	88,6	11,4	19,0	20,3	43,0	17,7	0,0	100,0
Teknologi, långt program	Män	156	73,1	26,9	37,8	62,2	87,2	12,8	8,3	4,5	26,3	47,4	13,5	100,0
	Kvinnor	45	48,9	51,1	44,4	55,6	93,3	6,7	11,1	15,6	24,4	31,1	17,8	100,0
	Totalt	201	67,7	32,3	39,3	60,7	88,6	11,4	9,0	7,0	25,9	43,8	14,4	100,0
Medicin/vård, kort program/kurs.	Män	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	44	38,6	61,4	38,6	61,4	70,5	29,5	13,6	34,1	43,2	6,8	2,3	100,0
	Totalt	47	42,6	57,4	38,3	61,7	68,1	31,9	12,8	31,9	42,6	10,6	2,1	100,0
Medicin/vård, långt program	Män	13	46,2	53,8	46,2	53,8	100,0	0,0	0,0	7,7	15,4	30,8	46,2	100,0
	Kvinnor	20	30,0	70,0	55,0	45,0	100,0	0,0	15,0	0,0	30,0	45,0	10,0	100,0
	Totalt	33	36,4	63,6	51,5	48,5	100,0	0,0	9,1	3,0	24,2	39,4	24,2	100,0
Utlandsstudier	Män	25	72,0	28,0	68,0	32,0	52,0	48,0	44,0	24,0	28,0	4,0	0,0	100,0
	Kvinnor	47	34,0	66,0	59,6	40,4	57,4	42,6	57,4	23,4	12,8	6,4	0,0	100,0
	Totalt	72	47,2	52,8	62,5	37,5	55,6	44,4	52,8	23,6	18,1	5,6	0,0	100,0
Totalt	Män	551	63,7	36,3	40,1	59,9	78,6	21,4	10,0	9,1	28,7	39,2	13,1	100,0
	Kvinnor	548	35,4	64,6	51,8	48,2	67,9	32,1	16,6	21,9	35,9	21,5	4,0	100,0
	Totalt	1 099	49,6	50,4	46,0	54,0	73,2	26,8	13,3	15,5	32,3	30,4	8,6	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 93. Utbildningar, 30 kategorier, kodning.

Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal	Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal		
Förskollärare, 1-7 lärare	143a	PL-ff-för	13	Samhällsvetenskap	142z	PL-ped	1		
	143b	PL-ff-fri	5		149x	PL-öv-an	6		
	144b	PL-1-7-ma	3		310a	S-sam-bet	1		
	144c	PL-1-7-sv	11		310c	S-sam-vet	5		
	Totalt		32		310x	S-sam-an	1		
	Lärare 4-9, Gymn.lärare	145a	PL-4-9-ma		6	312a	S-soc	15	
		145b	PL-4-9-sa		5	312b	S-soc-ant	3	
		145c	PL-4-9-sp		6	312e	S-soc-area	10	
		145f	PL-4-9-sa/sp		1	312s	S-soc-s-geo	2	
		145g	PL-4-9-ma/pr		1	319z	S-samh-öv	6	
		145i	PL-4-9-sp/pr		1	345a	S-adm-led	4	
		145o	PL-4-9-ospec		2	345fv	S-adm-förv	10	
		145x	PL-4-9-an		4	345h	S-adm-hälso	1	
		145z	PL-4-9-folk		1	345l	S-adm-log	2	
		146h	PL-pr-mus		1	345p	S-adm-pers	6	
		147a	PL-gy-ma		2	345x	S-adm-an	1	
		147b	PL-gy-sa		2	380x	S-jur-an	9	
		Totalt			32	Totalt		83	
		Konst	212a		HK-mtd-musik	1	Psykologi	311a	S-psy
	212b		HK-mtd-teate		4	311x		S-psy-an	5
213a	HK-med-media		1	Totalt		8			
213c	HK-med-graf		1	Nat.ekonomi, Statsvet.	310e	S-sam-pol	2		
213d	HK-med-rekl		3		313f	S-stat-fred	2		
Totalt		10	313u		S-stat-uland	1			
Konstvetenskap	211b	HK-konst-his	11		313z	S-stat	8		
	212f	HK-vet-film	5	314e	S-nek-his	10			
	212m	HK-vet-musik	2	314z	S-nek	10			
	212t	HK-vet-teate	1	Totalt		33			
	219z	HK-konst-öv	8	Journalistik	320z	S-jo-inf-al	3		
	Totalt		27		321a	S-jour	6		
Språk	222a	HK-sp-vet	6		321b	S-jour-media	10		
	222b	HK-sp-eng	4	Totalt		19			
	222c	HK-sp-ty	5	Företagsekonomi	340a	S-fek	133		
	222d	HK-sp-fra	11		340ad	S-fek-adb	4		
	222e	HK-sp-spa	5		340c	S-fek-int	10		
	222f	HK-sp-ry	2		340d	S-fek-data	6		
	222x	HK-sp-fr.sp	9		340f	S-fek-fra	7		
	223c	HK-sv-lit	1		340s	S-fek-spa	3		
	Totalt		43		340t	S-fek-tys	6		
	Religion	221x	HK-rel-an		1	340x	S-fek-an	2	
221z		HK-rel	2		341z	S-dist	1		
Totalt			3		342c	S-mark-int	1		
Historia	215z	HK-hant	1	342f	S-mark-fra	1			
	225a	HK-hi-hist	6	342s	S-mark-spa	1			
	225b	HK-hi-ark	2	342z	S-mark	2			
	225c	HK-hi-kult	23	349ko	S-öv-kost	2			
	225d	HK-hi-kultvä	1	349te	S-öv-textil	1			
	226i	HK-fil-ide	2	Totalt		180			
	226z	HK-fil	3	Juridik	380a	S-jur	58		
	229z	HK-hum-öv	2		Totalt		58		
	Totalt		40						

Tabell 93 forts.

Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal	Utbildning	SUN-2000, kod	SUN-2000, förkortn.	Antal
Biologi, Kemi,	421a	N-bio	5		529x	T-an	6
Geologi	442z	N-kemi	8		542x	T-text-an	1
	443z	N-geo	8		581x	T-sam-an	6
	Totalt		21		582b	T-i-bygg	9
Matematik, Fysik	441z	N-fysik	2		582x	T-bygg-an	2
	461z	N-mat	3		599b	T-i-ospec	1
	462z	N-mat-stat	7		Totalt		80
	469z	N-mat-öv	10	Lant- o skogsbruk	621a	J-agro	1
	Totalt		22		622a	J-hort	1
Data	480z	N-data-all	9		623a	J-jäg-mäst	1
	481a	N-data-sys	28		640a	J-vet	1
	481b	N-data	5		Totalt		4
	Totalt		42	Läkarutb.	721a	M-med-läk	25
Civ.ing. Teknisk fysik	520a	T-ci-tf	18		Totalt		25
	Totalt		18	Apotekare,	724a	M-tand	3
Civ.ing. Maskin, Material	521a	T-ci-ma	48	Tandläkare,	725a	M-tek-opt	2
	522a	T-ci-en	25	Biomedicin	725d	M-tek-biomed	1
	529a	T-ci-an	1		727a	M-farm-apo	1
	540a	T-ci-mat	10		Totalt		7
	599a	T-ci-ospec	1	Sjuksköterska	720z	M-all	2
	Totalt		85		723a	M-sj-gr	26
Civ.ing. El, Kemi, Farkost	523a	T-ci-el	14		723d	M-sj-barn	1
	524a	T-ci-kemi	18		Totalt		29
	525a	T-ci-fark	17	Medicin/Vård, övriga	723s	M-om-öv	1
	526a	T-ci-eko	15		726a	M-reh-sjukgy	5
	582a	T-ci-bygg	15		726b	M-reh-arbter	1
	Totalt		79		726c	M-reh-logope	3
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	580a	T-ci-lant	8		726d	M-reh-diet	1
	581a	T-ci-sam	1		Totalt		11
	581c	T-ci-sam-ark	4	Sociala utb.	762a	M-s-som	2
	581d	T-ci-sam-lan	5		762d	M-s-soc	3
	Totalt		18		762l	M-s-lin	2
Ingenjör	521b	T-ing-ma	7		762m	M-s-soc-kult	1
	521c	T-ma	1		Totalt		8
	522be	T-i-en-eltek	18	Service	811c	ST-rest	2
	522bn	T-i-en	1		812z	ST-tur	4
	523bd	T-i-data	6		813z	ST-idr	1
	523c	T-el	12		814a	ST-hus	1
	523x	T-el-an	1		851z	ST-mil-tek	2
	524b	T-i-kemi	3		Totalt		10
	525bs	T-i-fark-sjö	1	Utland	Utland		72
	526x	T-eko-an	4		Totalt		72
	529b	T-i-an	1				

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 94. Utbildningar, 30 högskoleutbildningar efter kön, sorterade efter viktigaste utbildning.

Män	551	Kvinnor	548	Totalt	1 099
Högskoleutbildning	Andel	Högskoleutbildning	Andel	Högskoleutbildning	Andel
Företagsekonomi	20,1	Företagsekonomi	12,6	Företagsekonomi	16,4
Civ.ing. Maskin, Material	13,1	Samhällsvetenskap	9,7	Civ.ing. Maskin, Material	7,7
Civ.ing. El, Kemi, Farkost	11,3	Utland	8,6	Samhällsvetenskap	7,6
Ingenjör	11,3	Språk	6,9	Ingenjör	7,3
Data	5,8	Juridik	6,2	Civ.ing. El, Kemi, Farkost	7,2
Samhällsvetenskap	5,4	Förskollärare, 1–7 lärare	5,5	Utland	6,6
Utland	4,5	Historia	5,3	Juridik	5,3
Juridik	4,4	Sjuksköterska	5,1	Språk	3,9
Matematik, Fysik	2,9	Lärare 4–9, Gymn.lärare	4,2	Data	3,8
Nat.ekonomi, Statsvet.	2,7	Nat.ekonomi, Statsvet.	3,3	Historia	3,6
Civ.ing. Teknisk fysik	2,4	Ingenjör	3,3	Nat.ekonomi, Statsvet.	3,0
Konstvetenskap	2,0	Civ.ing. El, Kemi, Farkost	3,1	Förskollärare, 1–7 lärare	2,9
Historia	2,0	Konstvetenskap	2,9	Lärare 4–9, Gymn.lärare	2,9
Läkarutb.	2,0	Biologi, Kemi, Geologi	2,7	Sjuksköterska	2,6
Lärare 4–9, Gymn.lärare	1,6	Läkarutb.	2,6	Konstvetenskap	2,5
Civ.ing. Arkitekt, Byggnad	1,5	Civ.ing. Maskin, Material	2,4	Läkarutb.	2,3
Journalistik	1,3	Journalistik	2,2	Matematik, Fysik	2,0
Biologi, Kemi, Geologi	1,1	Medicin/Vård, övriga	2,0	Biologi, Kemi, Geologi	1,9
Konst	0,9	Data	1,8	Journalistik	1,7
Språk	0,9	Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	1,8	Civ.ing. Teknisk fysik	1,6
Psykologi	0,7	Matematik, Fysik	1,1	Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	1,6
Service	0,7	Sociala utb.	1,1	Medicin/Vård, övriga	1,0
Förskollärare, 1–7 lärare	0,4	Service	1,1	Konst	0,9
Apotek., Tandläk., Biomed.	0,4	Konst	0,9	Service	0,9
Sociala utb.	0,4	Civ.ing. Teknisk fysik	0,9	Psykologi	0,7
Lant- o skogsbruk	0,2	Apotek., Tandläk., Biomed.	0,9	Sociala utb.	0,7
Sjuksköterska	0,2	Psykologi	0,7	Apotek., Tandläk., Biomed.	0,6
Religion	0,0	Religion	0,5	Lant- o skogsbruk	0,4
Medicin/Vård, övriga	0,0	Lant- o skogsbruk	0,5	Religion	0,3
Totalt	100,0	Totalt	100,0	Totalt	100,0

Tabell 95. Utbildningar, 30 kategorier, som supplementär variabel.
Koordinater för axel 1–4.

Högskoleutbildningar	Antal	Axel 1	Axel 2	Axel 3	Axel 4
Förskollärarytb., 1–7 lärarytb.	32	0,75	-0,38	-0,24	-0,01
4–9 lärarytb., Gymn.lärarytb.	32	0,28	-0,34	-0,23	0,00
Konst	10	0,29	-0,50	0,14	-0,02
Konstvetenskap	27	0,34	-0,07	0,16	-0,11
Språk	43	0,66	-0,55	0,13	0,38
Religion	3	-	-	-	-
Historia	40	0,22	-0,35	-0,12	0,04
Samhällsvetenskap	83	0,24	0,04	-0,11	0,38
Psykologi	8	0,07	-0,22	-0,15	0,50
Nat.ekonomi, Statsvetenskap	33	0,22	-0,30	-0,44	-0,17
Journalistik	19	0,12	-0,93	-0,20	0,13
Företagsekonomi	180	-0,24	-0,04	-0,13	0,19
Juridik	58	-0,63	-0,51	0,39	0,07
Biologi, Kemi, Geologi	21	-0,38	-0,05	0,10	-0,39
Matematik, Fysik	22	0,10	0,21	-0,10	-0,35
Data	42	0,01	0,10	-0,10	-0,34
Civ.ing. Teknisk fysik	18	-1,08	0,21	1,23	-0,67
Civ.ing. Maskin, Material	85	-0,50	0,81	-0,02	-0,10
Civ.ing. El, Kemi, Farkost	79	-0,73	0,49	0,29	-0,13
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	18	-0,60	-0,06	0,31	-0,33
Ingenjörstyb.	80	0,41	0,94	-0,24	-0,03
Lant- o skogsbruk	4	-	-	-	-
Lärarytb.	25	-1,38	-0,45	0,29	-0,63
Apotekare, Tandläkare	7	-0,56	0,24	0,05	-0,19
Sjuksköterskestybt.	29	0,26	0,01	-0,35	0,16
Medicin/Vård, övriga	11	-0,25	-0,28	0,58	0,14
Sociala stybt.	8	0,60	-0,11	-0,15	0,60
Servicestybt.	10	0,15	0,10	-0,27	0,38
Utlandsstudier	72	0,80	-0,47	-0,06	0,42
Övrigt	32	0,75	-0,38	-0,24	-0,01

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 96. Utbildningar, 30 kategorier efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning					Relationen föräldrarnas utb.					Totalt		
			Ej i FoB	Ej uppgift	4-årig gymn.	Högskola < 3 år	Högskola > 3år	Forskartub.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	Far högst		Mor högst	Båda lika höga
Förskollärare, Fritidspedagoger, Lärare 1-7	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	0,0	0,0	33,3	16,7	43,3	6,7	100,0	0,0	6,7	46,7	13,3	33,3	100,0
	Totalt	32	0,0	0,0	31,3	18,8	43,8	6,3	100,0	0,0	6,3	43,8	18,8	31,3	100,0
Lärare 4-9, Gymn.lärare	Män	9	0,0	0,0	44,4	11,1	33,3	11,1	100,0	0,0	11,1	44,4	44,4	0,0	100,0
	Kvinnor	23	0,0	0,0	26,1	13,0	47,8	13,0	100,0	0,0	13,0	43,5	13,0	30,4	100,0
	Totalt	32	0,0	0,0	31,3	12,5	43,8	12,5	100,0	0,0	12,5	43,8	21,9	21,9	100,0
Konst	Män	5	0,0	0,0	20,0	20,0	60,0	0,0	100,0	0,0	0,0	20,0	20,0	60,0	100,0
	Kvinnor	5	0,0	0,0	20,0	20,0	20,0	40,0	100,0	0,0	20,0	60,0	20,0	0,0	100,0
	Totalt	10	0,0	0,0	20,0	20,0	40,0	20,0	100,0	0,0	10,0	40,0	20,0	30,0	100,0
Konstvetenskap	Män	11	0,0	0,0	27,3	9,1	54,5	9,1	100,0	0,0	9,1	27,3	18,2	45,5	100,0
	Kvinnor	16	0,0	0,0	12,5	31,3	43,8	12,5	100,0	6,3	6,3	18,8	37,5	31,3	100,0
	Totalt	27	0,0	0,0	18,5	22,2	48,1	11,1	100,0	3,7	7,4	22,2	29,6	37,0	100,0
Språk	Män	5	0,0	0,0	60,0	20,0	20,0	0,0	100,0	0,0	0,0	20,0	20,0	60,0	100,0
	Kvinnor	38	0,0	0,0	23,7	23,7	50,0	2,6	100,0	0,0	13,2	26,3	28,9	31,6	100,0
	Totalt	43	0,0	0,0	27,9	23,3	46,5	2,3	100,0	0,0	11,6	25,6	27,9	34,9	100,0
Religion	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Historia	Män	11	0,0	0,0	27,3	0,0	72,7	0,0	100,0	0,0	0,0	54,5	9,1	36,4	100,0
	Kvinnor	29	0,0	0,0	34,5	10,3	44,8	10,3	100,0	0,0	13,8	44,8	24,1	17,2	100,0
	Totalt	40	0,0	0,0	32,5	7,5	52,5	7,5	100,0	0,0	10,0	47,5	20,0	22,5	100,0
Samhällsvetenskap	Män	30	0,0	0,0	23,3	13,3	53,3	10,0	100,0	0,0	13,3	36,7	10,0	40,0	100,0
	Kvinnor	53	0,0	0,0	15,1	18,9	58,5	7,5	100,0	0,0	5,7	34,0	22,6	37,7	100,0
	Totalt	83	0,0	0,0	18,1	16,9	56,6	8,4	100,0	0,0	8,4	34,9	18,1	38,6	100,0
Psykologi	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	0,0	0,0	25,0	0,0	62,5	12,5	100,0	0,0	12,5	50,0	0,0	37,5	100,0
Nationalekonomi, Statsvetenskap Pol.Mag.	Män	15	0,0	0,0	6,7	6,7	40,0	46,7	100,0	0,0	13,3	46,7	13,3	26,7	100,0
	Kvinnor	18	0,0	5,6	27,8	27,8	33,3	5,6	100,0	5,6	0,0	50,0	22,2	22,2	100,0
	Totalt	33	0,0	3,0	18,2	18,2	36,4	24,2	100,0	3,0	6,1	48,5	18,2	24,2	100,0
Journalistik	Män	7	0,0	0,0	28,6	0,0	71,4	0,0	100,0	0,0	28,6	28,6	0,0	42,9	100,0
	Kvinnor	12	0,0	0,0	16,7	8,3	41,7	33,3	100,0	0,0	16,7	41,7	0,0	41,7	100,0
	Totalt	19	0,0	0,0	21,1	5,3	52,6	21,1	100,0	0,0	21,1	36,8	0,0	42,1	100,0
Företagsekonomi	Män	111	0,0	0,0	11,7	15,3	65,8	7,2	100,0	0,0	7,2	45,9	18,0	28,8	100,0
	Kvinnor	69	0,0	0,0	26,1	11,6	47,8	14,5	100,0	1,4	11,6	44,9	13,0	29,0	100,0
	Totalt	180	0,0	0,0	17,2	13,9	58,9	10,0	100,0	0,6	8,9	45,6	16,1	28,9	100,0
Juridik	Män	24	0,0	0,0	12,5	12,5	66,7	8,3	100,0	0,0	8,3	37,5	16,7	37,5	100,0
	Kvinnor	34	0,0	0,0	20,6	5,9	64,7	8,8	100,0	0,0	0,0	41,2	20,6	38,2	100,0
	Totalt	58	0,0	0,0	17,2	8,6	65,5	8,6	100,0	0,0	3,4	39,7	19,0	37,9	100,0
Biologi, Kemi, Geologi	Män	6	0,0	0,0	16,7	33,3	33,3	16,7	100,0	0,0	0,0	50,0	16,7	33,3	100,0
	Kvinnor	15	0,0	0,0	20,0	13,3	53,3	13,3	100,0	0,0	13,3	46,7	20,0	20,0	100,0
	Totalt	21	0,0	0,0	19,0	19,0	47,6	14,3	100,0	0,0	9,5	47,6	19,0	23,8	100,0
Matematik, Fysik	Män	16	0,0	0,0	12,5	37,5	37,5	12,5	100,0	0,0	6,3	50,0	18,8	25,0	100,0
	Kvinnor	6	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3	0,0	100,0	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	22	0,0	0,0	18,2	36,4	36,4	9,1	100,0	0,0	18,2	50,0	13,6	18,2	100,0

Tabell g6 forts.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.					Totalt	
			Ej i Fob	Ej uppgift	4-årig gymn.	Högskola <3 år	Högskola ≥3 år	Forskarutb.	Totalt	Ej uppgift	End. en för.	För högst	Mor högst		Båda lika höga
Data	Män	32	0,0	0,0	18,8	31,3	34,4	15,6	100,0	0,0	9,4	34,4	31,3	25,0	100,0
	Kvinnor	10	0,0	0,0	10,0	10,0	60,0	20,0	100,0	0,0	10,0	40,0	10,0	40,0	100,0
	Totalt	42	0,0	0,0	16,7	26,2	40,5	16,7	100,0	0,0	9,5	35,7	26,2	28,6	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män	13	0,0	0,0	46,2	15,4	38,5	0,0	100,0	0,0	7,7	30,8	23,1	38,5	100,0
	Kvinnor	5	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0	0,0	100,0	0,0	0,0	40,0	60,0	0,0	100,0
	Totalt	18	0,0	0,0	33,3	22,2	44,4	0,0	100,0	0,0	5,6	33,3	33,3	27,8	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män	72	0,0	0,0	13,9	13,9	59,7	12,5	100,0	0,0	11,1	36,1	20,8	31,9	100,0
	Kvinnor	13	0,0	0,0	15,4	15,4	69,2	0,0	100,0	0,0	0,0	53,8	15,4	30,8	100,0
	Totalt	85	0,0	0,0	14,1	14,1	61,2	10,6	100,0	0,0	9,4	38,8	20,0	31,8	100,0
Civ.ing. El, Energi Kemi, Farkost	Män	62	0,0	0,0	12,9	16,1	66,1	4,8	100,0	0,0	6,5	40,3	19,4	33,9	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	23,5	17,6	47,1	11,8	100,0	0,0	0,0	41,2	17,6	41,2	100,0
	Totalt	79	0,0	0,0	15,2	16,5	62,0	6,3	100,0	0,0	5,1	40,5	19,0	35,4	100,0
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	Män	8	0,0	0,0	12,5	25,0	50,0	12,5	100,0	0,0	0,0	37,5	25,0	37,5	100,0
	Kvinnor	10	0,0	0,0	10,0	0,0	70,0	20,0	100,0	0,0	10,0	30,0	30,0	30,0	100,0
	Totalt	18	0,0	0,0	11,1	11,1	61,1	16,7	100,0	0,0	5,6	33,3	27,8	33,3	100,0
Ingenjör	Män	62	0,0	0,0	35,5	19,4	38,7	6,5	100,0	0,0	8,1	41,9	19,4	30,6	100,0
	Kvinnor	18	0,0	0,0	33,3	16,7	44,4	5,6	100,0	0,0	5,6	55,6	16,7	22,2	100,0
	Totalt	80	0,0	0,0	35,0	18,8	40,0	6,3	100,0	0,0	7,5	45,0	18,8	28,8	100,0
Lant- o skogsbruk	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	0,0	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0	100,0	0,0	25,0	0,0	25,0	50,0	100,0
Läkarutb.	Män	11	0,0	0,0	0,0	27,3	27,3	45,5	100,0	0,0	9,1	63,6	0,0	27,3	100,0
	Kvinnor	14	0,0	0,0	0,0	7,1	64,3	28,6	100,0	0,0	14,3	42,9	14,3	28,6	100,0
	Totalt	25	0,0	0,0	0,0	16,0	48,0	36,0	100,0	0,0	12,0	52,0	8,0	28,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	5	0,0	0,0	20,0	0,0	40,0	40,0	100,0	0,0	0,0	20,0	40,0	40,0	100,0
	Totalt	7	0,0	0,0	14,3	0,0	57,1	28,6	100,0	0,0	0,0	28,6	28,6	42,9	100,0
Sjuksköterska	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	28	0,0	0,0	14,3	10,7	67,9	7,1	100,0	3,6	3,6	60,7	14,3	17,9	100,0
	Totalt	29	0,0	0,0	13,8	13,8	65,5	6,9	100,0	3,4	3,4	58,6	17,2	17,2	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	11	0,0	0,0	18,2	27,3	45,5	9,1	100,0	0,0	0,0	27,3	9,1	63,6	100,0
	Totalt	11	0,0	0,0	18,2	27,3	45,5	9,1	100,0	0,0	0,0	27,3	9,1	63,6	100,0
Sociala utb.	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	0,0	0,0	0,0	16,7	83,3	0,0	100,0	0,0	0,0	33,3	16,7	50,0	100,0
	Totalt	8	0,0	0,0	12,5	12,5	75,0	0,0	100,0	0,0	0,0	37,5	12,5	50,0	100,0
Service	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	0,0	0,0	33,3	16,7	50,0	0,0	100,0	0,0	16,7	50,0	0,0	33,3	100,0
	Totalt	10	0,0	0,0	30,0	10,0	60,0	0,0	100,0	0,0	10,0	60,0	0,0	30,0	100,0
Utland	Män	25	0,0	0,0	32,0	28,0	32,0	8,0	100,0	0,0	12,0	44,0	16,0	28,0	100,0
	Kvinnor	47	0,0	2,1	29,8	10,6	51,1	6,4	100,0	2,1	17,0	25,5	25,5	29,8	100,0
	Totalt	72	0,0	1,4	30,6	16,7	44,4	6,9	100,0	1,4	15,3	31,9	22,2	29,2	100,0
Totalt	Män	551	0,0	0,0	19,4	17,4	53,4	9,8	100,0	0,0	8,7	41,0	18,7	31,6	100,0
	Kvinnor	548	0,0	0,4	22,6	15,0	51,6	10,4	100,0	0,9	8,9	40,3	19,3	30,5	100,0
	Totalt	1 099	0,0	0,2	21,0	16,2	52,5	10,1	100,0	0,5	8,8	40,7	19,0	31,0	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 97. Utbildningar, 30 kategorier efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Föräldrarnas sektor						Föräldrarnas sammanräknade inkomst									
		Antal		Ej uppgift	Hushållssektor	Företagsektor	Kommunal	Landskting	Statlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt låg ink.	Låg inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst	Mkt hög ink.	Totalt
Förskollärare,	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fritidspedagoger,	Kvinnor	30	0,0	3,3	43,3	26,7	6,7	20,0	100,0	0,0	13,3	26,7	36,7	13,3	10,0	100,0	
Lärare 1-7	Totalt	32	0,0	3,1	40,6	28,1	6,3	21,9	100,0	0,0	18,8	25,0	34,4	12,5	9,4	100,0	
Lärare 4-9,	Män	9	0,0	0,0	55,6	22,2	11,1	11,1	100,0	0,0	11,1	22,2	55,6	11,1	0,0	100,0	
Gymn.lärare	Kvinnor	23	4,3	8,7	65,2	4,3	13,0	4,3	100,0	0,0	30,4	4,3	39,1	0,0	26,1	100,0	
	Totalt	32	3,1	6,3	62,5	9,4	12,5	6,3	100,0	0,0	25,0	9,4	43,8	3,1	18,8	100,0	
Konst	Män	5	20,0	0,0	60,0	0,0	20,0	0,0	100,0	0,0	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0	100,0	
	Kvinnor	5	0,0	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0	100,0	0,0	20,0	40,0	20,0	20,0	0,0	100,0	
	Totalt	10	10,0	0,0	50,0	20,0	20,0	0,0	100,0	0,0	10,0	40,0	30,0	20,0	0,0	100,0	
Konstvetenskap	Män	11	0,0	0,0	45,5	36,4	9,1	9,1	100,0	0,0	18,2	45,5	9,1	0,0	27,3	100,0	
	Kvinnor	16	0,0	0,0	43,8	37,5	12,5	6,3	100,0	0,0	0,0	12,5	62,5	25,0	0,0	100,0	
	Totalt	27	0,0	0,0	44,4	37,0	11,1	7,4	100,0	0,0	7,4	25,9	40,7	14,8	11,1	100,0	
Språk	Män	5	0,0	20,0	40,0	20,0	20,0	0,0	100,0	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0	0,0	100,0	
	Kvinnor	38	2,6	2,6	73,7	10,5	5,3	5,3	100,0	0,0	18,4	23,7	21,1	18,4	18,4	100,0	
	Totalt	43	2,3	4,7	69,8	11,6	7,0	4,7	100,0	0,0	20,9	25,6	20,9	16,3	16,3	100,0	
Religion	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Historia	Män	11	9,1	0,0	45,5	18,2	0,0	27,3	100,0	0,0	9,1	9,1	45,5	18,2	18,2	100,0	
	Kvinnor	29	0,0	6,9	58,6	10,3	13,8	10,3	100,0	0,0	13,8	41,4	24,1	10,3	10,3	100,0	
	Totalt	40	2,5	5,0	55,0	12,5	10,0	15,0	100,0	0,0	12,5	32,5	30,0	12,5	12,5	100,0	
Samhällsvetenskap	Män	30	6,7	6,7	66,7	6,7	6,7	6,7	100,0	0,0	13,3	16,7	33,3	16,7	20,0	100,0	
	Kvinnor	53	3,8	3,8	60,4	17,0	3,8	11,3	100,0	0,0	13,2	24,5	30,2	22,6	9,4	100,0	
	Totalt	83	4,8	4,8	62,7	13,3	4,8	9,6	100,0	0,0	13,3	21,7	31,3	20,5	13,3	100,0	
Psykologi	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Totalt	8	0,0	0,0	62,5	25,0	12,5	0,0	100,0	0,0	25,0	12,5	0,0	50,0	12,5	100,0	
Nationalekonomi,	Män	15	6,7	6,7	40,0	13,3	13,3	20,0	100,0	0,0	20,0	33,3	20,0	6,7	20,0	100,0	
Statsvetenskap	Kvinnor	18	11,1	5,6	61,1	11,1	5,6	5,6	100,0	0,0	27,8	22,2	22,2	11,1	16,7	100,0	
Pol.Mag.	Totalt	33	9,1	6,1	51,5	12,1	9,1	12,1	100,0	0,0	24,2	27,3	21,2	9,1	18,2	100,0	
Journalistik	Män	7	0,0	14,3	42,9	14,3	28,6	0,0	100,0	0,0	14,3	28,6	28,6	14,3	14,3	100,0	
	Kvinnor	12	0,0	8,3	41,7	16,7	25,0	8,3	100,0	0,0	16,7	25,0	8,3	16,7	33,3	100,0	
	Totalt	19	0,0	10,5	42,1	15,8	26,3	5,3	100,0	0,0	15,8	26,3	15,8	15,8	26,3	100,0	
Företagsekonomi	Män	111	0,0	3,6	68,5	5,4	7,2	15,3	100,0	0,0	11,7	14,4	30,6	21,6	21,6	100,0	
	Kvinnor	69	1,4	2,9	47,8	20,3	11,6	15,9	100,0	0,0	21,7	17,4	30,4	10,1	20,3	100,0	
	Totalt	180	0,6	3,3	60,6	11,1	8,9	15,6	100,0	0,0	15,6	15,6	30,6	17,2	21,1	100,0	
Juridik	Män	24	0,0	0,0	50,0	20,8	16,7	12,5	100,0	0,0	8,3	12,5	33,3	29,2	16,7	100,0	
	Kvinnor	34	0,0	5,9	67,6	11,8	5,9	8,8	100,0	0,0	5,9	11,8	26,5	35,3	20,6	100,0	
	Totalt	58	0,0	3,4	60,3	15,5	10,3	10,3	100,0	0,0	6,9	12,1	29,3	32,8	19,0	100,0	
Biologi, Kemi,	Män	6	0,0	0,0	66,7	16,7	0,0	16,7	100,0	0,0	0,0	33,3	16,7	33,3	16,7	100,0	
Geologi	Kvinnor	15	0,0	0,0	53,3	20,0	13,3	13,3	100,0	0,0	6,7	40,0	33,3	20,0	0,0	100,0	
	Totalt	21	0,0	0,0	57,1	19,0	9,5	14,3	100,0	0,0	4,8	38,1	28,6	23,8	4,8	100,0	
Matematik, Fysik	Män	16	6,3	6,3	37,5	31,3	12,5	6,3	100,0	0,0	18,8	18,8	31,3	12,5	18,8	100,0	
	Kvinnor	6	0,0	0,0	50,0	16,7	16,7	16,7	100,0	0,0	50,0	33,3	0,0	0,0	16,7	100,0	
	Totalt	22	4,5	4,5	40,9	27,3	13,6	9,1	100,0	0,0	27,3	22,7	22,7	9,1	18,2	100,0	

Tabell 97 forts.

		Föräldrarnas sektor							Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
		Antal	Ej uppgift	Hushållssektor	Företagsssektor	Kommunal	Landssting	Stadlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt låg ink.	Låg inkomst	Medelhög ink.	Hög inkomst	Mkt hög ink.	Totalt
Data	Män	32	0,0	9,4	50,0	9,4	3,1	28,1	100,0	0,0	21,9	21,9	28,1	18,8	9,4	100,0
	Kvinnor	10	0,0	10,0	40,0	40,0	0,0	10,0	100,0	0,0	20,0	20,0	30,0	20,0	10,0	100,0
	Totalt	42	0,0	9,5	47,6	16,7	2,4	23,8	100,0	0,0	21,4	21,4	28,6	19,0	9,5	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män	13	0,0	7,7	46,2	23,1	15,4	7,7	100,0	0,0	7,7	30,8	15,4	15,4	30,8	100,0
	Kvinnor	5	0,0	0,0	60,0	0,0	0,0	40,0	100,0	0,0	20,0	20,0	20,0	40,0	0,0	100,0
	Totalt	18	0,0	5,6	50,0	16,7	11,1	16,7	100,0	0,0	11,1	27,8	16,7	22,2	22,2	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män	72	1,4	1,4	63,9	11,1	8,3	13,9	100,0	0,0	18,1	5,6	33,3	27,8	15,3	100,0
	Kvinnor	13	0,0	7,7	61,5	7,7	0,0	23,1	100,0	0,0	7,7	7,7	53,8	23,1	7,7	100,0
	Totalt	85	1,2	2,4	63,5	10,6	7,1	15,3	100,0	0,0	16,5	5,9	36,5	27,1	14,1	100,0
Civ.ing. El, Energi Kemi, Farkost	Män	62	3,2	3,2	64,5	6,5	3,2	19,4	100,0	0,0	8,1	19,4	33,9	27,4	11,3	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	58,8	11,8	11,8	17,6	100,0	0,0	0,0	17,6	35,3	29,4	17,6	100,0
	Totalt	79	2,5	2,5	63,3	7,6	5,1	19,0	100,0	0,0	6,3	19,0	34,2	27,8	12,7	100,0
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	Män	8	0,0	0,0	62,5	12,5	0,0	25,0	100,0	0,0	0,0	37,5	12,5	12,5	37,5	100,0
	Kvinnor	10	0,0	0,0	40,0	30,0	10,0	20,0	100,0	0,0	10,0	30,0	20,0	20,0	20,0	100,0
	Totalt	18	0,0	0,0	50,0	22,2	5,6	22,2	100,0	0,0	5,6	33,3	16,7	16,7	27,8	100,0
Ingenjör	Män	62	0,0	4,8	61,3	17,7	4,8	11,3	100,0	0,0	14,5	22,6	40,3	17,7	4,8	100,0
	Kvinnor	18	0,0	0,0	61,1	22,2	5,6	11,1	100,0	0,0	5,6	11,1	55,6	11,1	16,7	100,0
	Totalt	80	0,0	3,8	61,3	18,8	5,0	11,3	100,0	0,0	12,5	20,0	43,8	16,3	7,5	100,0
Lant- o skogsbruk	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	0,0	0,0	75,0	25,0	0,0	0,0	100,0	0,0	25,0	25,0	0,0	25,0	25,0	100,0
Läkarutb.	Män	11	0,0	0,0	54,5	18,2	18,2	9,1	100,0	0,0	9,1	18,2	9,1	54,5	9,1	100,0
	Kvinnor	14	0,0	0,0	35,7	14,3	28,6	21,4	100,0	0,0	0,0	21,4	28,6	21,4	28,6	100,0
	Totalt	25	0,0	0,0	44,0	16,0	24,0	16,0	100,0	0,0	4,0	20,0	20,0	36,0	20,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	5	0,0	0,0	40,0	20,0	40,0	0,0	100,0	0,0	0,0	20,0	40,0	20,0	20,0	100,0
	Totalt	7	0,0	0,0	42,9	28,6	28,6	0,0	100,0	0,0	14,3	14,3	42,9	14,3	14,3	100,0
Sjuksköterska	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	28	3,6	7,1	57,1	7,1	7,1	17,9	100,0	0,0	17,9	25,0	28,6	25,0	3,6	100,0
	Totalt	29	3,4	6,9	55,2	10,3	6,9	17,2	100,0	0,0	17,2	27,6	27,6	24,1	3,4	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	11	0,0	0,0	63,6	18,2	9,1	9,1	100,0	0,0	0,0	36,4	36,4	27,3	0,0	100,0
	Totalt	11	0,0	0,0	63,6	18,2	9,1	9,1	100,0	0,0	0,0	36,4	36,4	27,3	0,0	100,0
Sociala utb.	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	0,0	16,7	66,7	16,7	0,0	0,0	100,0	0,0	16,7	0,0	50,0	33,3	0,0	100,0
	Totalt	8	0,0	12,5	62,5	25,0	0,0	0,0	100,0	0,0	25,0	0,0	50,0	25,0	0,0	100,0
Service	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0	0,0	100,0	0,0	16,7	16,7	50,0	16,7	0,0	100,0
	Totalt	10	0,0	0,0	70,0	10,0	10,0	10,0	100,0	0,0	10,0	20,0	50,0	20,0	0,0	100,0
Utland	Män	25	12,0	4,0	44,0	20,0	12,0	8,0	100,0	0,0	44,0	8,0	16,0	20,0	12,0	100,0
	Kvinnor	47	2,1	12,8	63,8	6,4	2,1	12,8	100,0	0,0	17,0	19,1	23,4	19,1	21,3	100,0
	Totalt	72	5,6	9,7	56,9	11,1	5,6	11,1	100,0	0,0	26,4	15,3	20,8	19,4	18,1	100,0
Totalt	Män	551	2,2	3,8	58,4	13,4	8,0	14,2	100,0	0,0	15,4	17,8	30,5	21,4	14,9	100,0
	Kvinnor	548	1,6	4,6	57,3	15,7	8,8	12,0	100,0	0,0	14,6	21,5	30,5	18,4	15,0	100,0
	Totalt	1 099	1,9	4,2	57,9	14,6	8,4	13,1	100,0	0,0	15,0	19,7	30,5	19,9	14,9	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 98. Utbildningar, 30 kategorier efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

		Antal	Gymnasiebetyg					Totalt	Gymnasieutbildning					Totalt
			0-3,06	3,07-3,41	3,42-3,93	3,94-4,33	4,34-5,00		Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk	
Förskollärare,	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fritidspedagoger,	Kvinnor	30	40,0	46,7	6,7	3,3	3,3	100,0	30,0	50,0	13,3	6,7	0,0	100,0
Lärare 1-7	Totalt	32	43,8	43,8	6,3	3,1	3,1	100,0	31,3	50,0	12,5	6,3	0,0	100,0
Lärare 4-9,	Män	9	0,0	55,6	33,3	0,0	11,1	100,0	11,1	55,6	0,0	0,0	33,3	100,0
Gymn.lärare	Kvinnor	23	13,0	30,4	30,4	17,4	8,7	100,0	13,0	39,1	17,4	17,4	13,0	100,0
	Totalt	32	9,4	37,5	31,3	12,5	9,4	100,0	12,5	43,8	12,5	12,5	18,8	100,0
Konst	Män	5	40,0	20,0	40,0	0,0	0,0	100,0	20,0	20,0	20,0	40,0	0,0	100,0
	Kvinnor	5	0,0	0,0	20,0	60,0	20,0	100,0	20,0	60,0	20,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	10	20,0	10,0	30,0	30,0	10,0	100,0	20,0	40,0	20,0	20,0	0,0	100,0
Konstvetenskap	Män	11	9,1	36,4	54,5	0,0	0,0	100,0	36,4	27,3	9,1	9,1	18,2	100,0
	Kvinnor	16	0,0	56,3	31,3	6,3	6,3	100,0	37,5	31,3	12,5	6,3	12,5	100,0
	Totalt	27	3,7	48,1	40,7	3,7	3,7	100,0	37,0	29,6	11,1	7,4	14,8	100,0
Språk	Män	5	20,0	20,0	60,0	0,0	0,0	100,0	20,0	40,0	40,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	38	15,8	26,3	44,7	5,3	7,9	100,0	23,7	47,4	28,9	0,0	0,0	100,0
	Totalt	43	16,3	25,6	46,5	4,7	7,0	100,0	23,3	46,5	30,2	0,0	0,0	100,0
Religion	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Historia	Män	11	0,0	54,5	36,4	9,1	0,0	100,0	18,2	54,5	0,0	18,2	9,1	100,0
	Kvinnor	29	13,8	10,3	37,9	31,0	6,9	100,0	17,2	55,2	24,1	3,4	0,0	100,0
	Totalt	40	10,0	22,5	37,5	25,0	5,0	100,0	17,5	55,0	17,5	7,5	2,5	100,0
Samhällsvetenskap	Män	30	20,0	30,0	33,3	10,0	6,7	100,0	53,3	23,3	6,7	6,7	10,0	100,0
	Kvinnor	53	18,9	13,2	39,6	20,8	7,5	100,0	39,6	41,5	9,4	7,5	1,9	100,0
	Totalt	83	19,3	19,3	37,3	16,9	7,2	100,0	44,6	34,9	8,4	7,2	4,8	100,0
Psykologi	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	25,0	25,0	25,0	0,0	25,0	100,0	37,5	37,5	0,0	12,5	12,5	100,0
Nationalekonomi,	Män	15	6,7	20,0	40,0	26,7	6,7	100,0	33,3	33,3	13,3	13,3	6,7	100,0
Statsvetenskap	Kvinnor	18	5,6	33,3	38,9	22,2	0,0	100,0	44,4	44,4	5,6	0,0	5,6	100,0
Pol.Mag.	Totalt	33	6,1	27,3	39,4	24,2	3,0	100,0	39,4	39,4	9,1	6,1	6,1	100,0
Journalistik	Män	7	0,0	57,1	28,6	14,3	0,0	100,0	14,3	71,4	0,0	0,0	14,3	100,0
	Kvinnor	12	0,0	16,7	33,3	25,0	25,0	100,0	41,7	41,7	16,7	0,0	0,0	100,0
	Totalt	19	0,0	31,6	31,6	21,1	15,8	100,0	31,6	52,6	10,5	0,0	5,3	100,0
Företagsekonomi	Män	111	8,1	17,1	34,2	26,1	14,4	100,0	57,7	16,2	0,9	16,2	9,0	100,0
	Kvinnor	69	7,2	11,6	27,5	24,6	29,0	100,0	53,6	27,5	2,9	11,6	4,3	100,0
	Totalt	180	7,8	15,0	31,7	25,6	20,0	100,0	56,1	20,6	1,7	14,4	7,2	100,0
Juridik	Män	24	4,2	4,2	33,3	25,0	33,3	100,0	33,3	29,2	0,0	25,0	12,5	100,0
	Kvinnor	34	0,0	0,0	8,8	44,1	47,1	100,0	14,7	38,2	17,6	29,4	0,0	100,0
	Totalt	58	1,7	1,7	19,0	36,2	41,4	100,0	22,4	34,5	10,3	27,6	5,2	100,0
Biologi, Kemi,	Män	6	33,3	33,3	16,7	16,7	0,0	100,0	16,7	33,3	0,0	16,7	33,3	100,0
Geologi	Kvinnor	15	13,3	20,0	46,7	13,3	6,7	100,0	0,0	26,7	6,7	66,7	0,0	100,0
	Totalt	21	19,0	23,8	38,1	14,3	4,8	100,0	4,8	28,6	4,8	52,4	9,5	100,0
Matematik, Fysik	Män	16	12,5	31,3	25,0	25,0	6,3	100,0	12,5	12,5	0,0	31,3	43,8	100,0
	Kvinnor	6	16,7	33,3	33,3	16,7	0,0	100,0	50,0	33,3	0,0	0,0	16,7	100,0
	Totalt	22	13,6	31,8	27,3	22,7	4,5	100,0	22,7	18,2	0,0	22,7	36,4	100,0

Tabell g8 forts.

			Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning						
			0-3,06	3,07-3,41	3,42-3,93	3,94-4,33	4,34-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhälls- vet.	Humanistisk	Naturvetensk	Teknisk	Totalt
Data	Män	32	28,1	28,1	25,0	18,8	0,0	100,0	46,9	15,6	3,1	15,6	18,8	100,0
	Kvinnor	10	10,0	0,0	80,0	0,0	10,0	100,0	20,0	30,0	0,0	40,0	10,0	100,0
	Totalt	42	23,8	21,4	38,1	14,3	2,4	100,0	40,5	19,0	2,4	21,4	16,7	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män	13	0,0	15,4	0,0	23,1	61,5	100,0	0,0	0,0	0,0	76,9	23,1	100,0
	Kvinnor	5	0,0	0,0	0,0	20,0	80,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
	Totalt	18	0,0	11,1	0,0	22,2	66,7	100,0	0,0	0,0	0,0	83,3	16,7	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män	72	4,2	5,6	45,8	43,1	1,4	100,0	1,4	2,8	0,0	22,2	73,6	100,0
	Kvinnor	13	7,7	0,0	53,8	15,4	23,1	100,0	0,0	0,0	0,0	46,2	53,8	100,0
	Totalt	85	4,7	4,7	47,1	38,8	4,7	100,0	1,2	2,4	0,0	25,9	70,6	100,0
Civ.ing. El, Energi Kemi, Farkost	Män	62	4,8	9,7	19,4	41,9	24,2	100,0	3,2	1,6	0,0	32,3	62,9	100,0
	Kvinnor	17	0,0	0,0	29,4	11,8	58,8	100,0	17,6	5,9	0,0	52,9	23,5	100,0
	Totalt	79	3,8	7,6	21,5	35,4	31,6	100,0	6,3	2,5	0,0	36,7	54,4	100,0
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	Män	8	12,5	25,0	25,0	12,5	25,0	100,0	0,0	25,0	0,0	37,5	37,5	100,0
	Kvinnor	10	0,0	20,0	10,0	30,0	40,0	100,0	0,0	30,0	0,0	50,0	20,0	100,0
	Totalt	18	5,6	22,2	16,7	22,2	33,3	100,0	0,0	27,8	0,0	44,4	27,8	100,0
Ingenjör	Män	62	33,9	37,1	24,2	4,8	0,0	100,0	12,9	4,8	0,0	1,6	80,6	100,0
	Kvinnor	18	11,1	38,9	44,4	5,6	0,0	100,0	5,6	5,6	11,1	5,6	72,2	100,0
	Totalt	80	28,8	37,5	28,8	5,0	0,0	100,0	11,3	5,0	2,5	2,5	78,8	100,0
Lant- o skogsbruk	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	0,0	0,0	50,0	25,0	25,0	100,0	0,0	25,0	0,0	50,0	25,0	100,0
Läkarutb.	Män	11	0,0	9,1	45,5	0,0	45,5	100,0	9,1	9,1	0,0	63,6	18,2	100,0
	Kvinnor	14	0,0	0,0	14,3	35,7	50,0	100,0	0,0	21,4	7,1	71,4	0,0	100,0
	Totalt	25	0,0	4,0	28,0	20,0	48,0	100,0	4,0	16,0	4,0	68,0	8,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	5	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0	100,0	40,0	40,0	0,0	20,0	0,0	100,0
	Totalt	7	0,0	14,3	42,9	42,9	0,0	100,0	28,6	28,6	0,0	42,9	0,0	100,0
Sjuksköterska	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	28	17,9	32,1	35,7	14,3	0,0	100,0	32,1	42,9	3,6	14,3	7,1	100,0
	Totalt	29	17,2	34,5	34,5	13,8	0,0	100,0	31,0	44,8	3,4	13,8	6,9	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	11	0,0	27,3	27,3	9,1	36,4	100,0	0,0	45,5	9,1	45,5	0,0	100,0
	Totalt	11	0,0	27,3	27,3	9,1	36,4	100,0	0,0	45,5	9,1	45,5	0,0	100,0
Sociala utb.	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	33,3	16,7	33,3	16,7	0,0	100,0	50,0	33,3	16,7	0,0	0,0	100,0
	Totalt	8	37,5	25,0	25,0	12,5	0,0	100,0	37,5	50,0	12,5	0,0	0,0	100,0
Service	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	16,7	0,0	66,7	16,7	0,0	100,0	50,0	16,7	16,7	16,7	0,0	100,0
	Totalt	10	50,0	0,0	40,0	10,0	0,0	100,0	30,0	30,0	10,0	20,0	10,0	100,0
Utland	Män	25	80,0	16,0	0,0	0,0	4,0	100,0	56,0	20,0	0,0	4,0	20,0	100,0
	Kvinnor	47	36,2	25,5	25,5	6,4	6,4	100,0	31,9	21,3	34,0	8,5	4,3	100,0
	Totalt	72	51,4	22,2	16,7	4,2	5,6	100,0	40,3	20,8	22,2	6,9	9,7	100,0
Totalt	Män	551	16,5	20,9	29,8	21,8	11,1	100,0	27,2	16,2	1,8	19,2	35,6	100,0
	Kvinnor	548	13,3	19,7	31,8	18,2	17,0	100,0	27,6	33,9	13,0	17,7	7,8	100,0
	Totalt	1 099	14,9	20,3	30,8	20,0	14,0	100,0	27,4	25,0	7,4	18,5	21,7	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 99. Utbildningar, 30 kategorier, efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

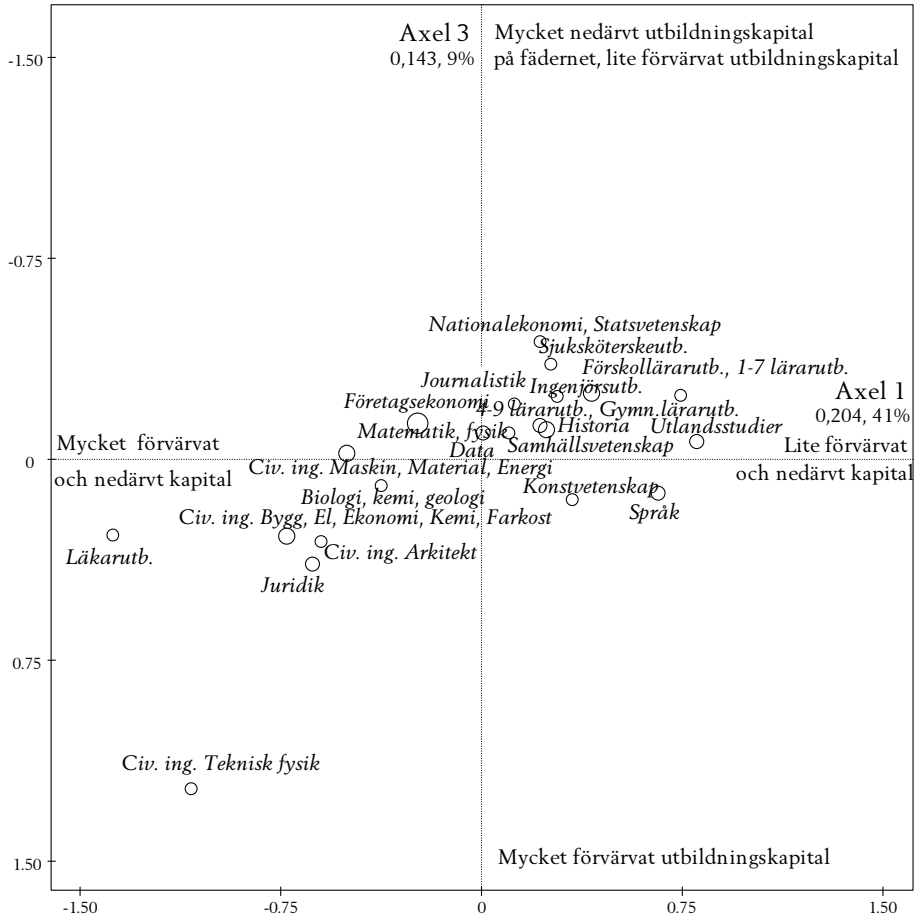
		Antal	Språk i gymnasiet					Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7		1,8-2,0
Förskollärare, Fritidspedagoger, Lärare 1-7	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	30	43,3	56,7	60,0	40,0	60,0	40,0	23,3	36,7	26,7	13,3	0,0	100,0
	Totalt	32	43,8	56,3	56,3	43,8	62,5	37,5	21,9	37,5	25,0	15,6	0,0	100,0
Lärare 4-9, Gymn.lärare	Män	9	55,6	44,4	66,7	33,3	66,7	33,3	0,0	33,3	33,3	22,2	11,1	100,0
	Kvinnor	23	21,7	78,3	56,5	43,5	69,6	30,4	13,0	26,1	39,1	21,7	0,0	100,0
	Totalt	32	31,3	68,8	59,4	40,6	68,8	31,3	9,4	28,1	37,5	21,9	3,1	100,0
Konst	Män	5	40,0	60,0	80,0	20,0	20,0	80,0	20,0	0,0	40,0	40,0	0,0	100,0
	Kvinnor	5	40,0	60,0	40,0	60,0	80,0	20,0	60,0	0,0	40,0	0,0	0,0	100,0
	Totalt	10	40,0	60,0	60,0	40,0	50,0	50,0	40,0	0,0	40,0	20,0	0,0	100,0
Konstvetenskap	Män	11	54,5	45,5	45,5	54,5	72,7	27,3	9,1	18,2	27,3	27,3	18,2	100,0
	Kvinnor	16	37,5	62,5	50,0	50,0	62,5	37,5	12,5	25,0	43,8	18,8	0,0	100,0
	Totalt	27	44,4	55,6	48,1	51,9	66,7	33,3	11,1	22,0	37,0	22,2	7,4	100,0
Språk	Män	5	20,0	80,0	60,0	40,0	60,0	40,0	20,0	0,0	40,0	40,0	0,0	100,0
	Kvinnor	38	23,7	76,3	57,9	42,1	57,9	42,1	10,5	34,2	44,7	10,5	0,0	100,0
	Totalt	43	23,3	76,7	58,1	41,9	58,1	41,9	11,6	30,2	44,2	14,0	0,0	100,0
Religion	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Historia	Män	11	45,5	54,5	45,5	54,5	72,7	27,3	9,1	18,2	27,3	27,3	18,2	100,0
	Kvinnor	29	27,6	72,4	51,7	48,3	62,1	37,9	20,7	6,9	37,9	34,5	0,0	100,0
	Totalt	40	32,5	67,5	50,0	50,0	65,0	35,0	17,5	10,0	35,0	32,5	5,0	100,0
Samhällsvetenskap	Män	30	63,3	36,7	23,3	76,7	66,7	33,3	16,7	20,0	26,7	30,0	6,7	100,0
	Kvinnor	53	45,3	54,7	37,7	62,3	62,3	37,7	7,5	28,3	43,4	17,0	3,8	100,0
	Totalt	83	51,8	48,2	32,5	67,5	63,9	36,1	10,8	25,3	37,3	21,7	4,8	100,0
Psykologi	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	8	50,0	50,0	50,0	50,0	62,5	37,5	12,5	25,0	37,5	25,0	0,0	100,0
Nationalekonomi, Statsvetenskap Pol.Mag.	Män	15	46,7	53,3	66,7	33,3	60,0	40,0	0,0	6,7	40,0	40,0	13,3	100,0
	Kvinnor	18	33,3	66,7	44,4	55,6	66,7	33,3	5,6	38,9	38,9	16,7	0,0	100,0
	Totalt	33	39,4	60,6	54,5	45,5	63,6	36,4	3,0	24,2	39,4	27,3	6,1	100,0
Journalistik	Män	7	57,1	42,9	42,9	57,1	42,9	57,1	0,0	0,0	14,3	71,4	14,3	100,0
	Kvinnor	12	8,3	91,7	91,7	8,3	25,0	75,0	16,7	25,0	25,0	16,7	16,7	100,0
	Totalt	19	26,3	73,7	73,7	26,3	31,6	68,4	10,5	15,8	21,1	36,8	15,8	100,0
Företagsekonomi	Män	111	56,8	43,2	36,0	64,0	77,5	22,5	6,3	3,6	30,6	44,1	15,3	100,0
	Kvinnor	69	31,9	68,1	52,2	47,8	65,2	34,8	10,1	14,5	46,4	23,2	5,8	100,0
	Totalt	180	47,2	52,8	42,2	57,8	72,8	27,2	7,8	7,8	36,7	36,1	11,7	100,0
Juridik	Män	24	37,5	62,5	58,3	41,7	70,8	29,2	4,2	4,2	4,2	41,7	45,8	100,0
	Kvinnor	34	20,6	79,4	58,8	41,2	70,6	29,4	17,6	8,8	29,4	35,3	8,8	100,0
	Totalt	58	27,6	72,4	58,6	41,4	70,7	29,3	12,1	6,9	19,0	37,9	24,1	100,0
Biologi, Kemi, Geologi	Män	6	50,0	50,0	33,3	66,7	83,3	16,7	0,0	16,7	16,7	66,7	0,0	100,0
	Kvinnor	15	33,3	66,7	66,7	33,3	93,3	6,7	0,0	13,3	26,7	60,0	0,0	100,0
	Totalt	21	38,1	61,9	57,1	42,9	90,5	9,5	0,0	14,3	23,8	61,9	0,0	100,0
Matematik, Fysik	Män	16	75,0	25,0	50,0	50,0	87,5	12,5	0,0	0,0	62,5	31,3	6,3	100,0
	Kvinnor	6	16,7	83,3	66,7	33,3	50,0	50,0	0,0	16,7	66,7	16,7	0,0	100,0
	Totalt	22	59,1	40,9	54,5	45,5	77,3	22,7	0,0	4,5	63,6	27,3	4,5	100,0

Tabell 99 forts.

		Antal	Språk i gymnasiet					Högskoleprovpoäng					Totalt	
			Ej Franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7		1,8-2,0
Data	Män	32	53,1	46,9	37,5	62,5	68,8	31,3	6,3	0,0	15,6	59,4	18,8	100,0
	Kvinnor	10	50,0	50,0	60,0	40,0	60,0	40,0	0,0	30,0	40,0	30,0	0,0	100,0
	Totalt	42	52,4	47,6	42,9	57,1	66,7	33,3	4,8	7,1	21,4	52,4	14,3	100,0
Civ.ing. Teknisk fysik	Män	13	84,6	15,4	30,8	69,2	92,3	7,7	15,4	0,0	7,7	23,1	53,8	100,0
	Kvinnor	5	60,0	40,0	40,0	60,0	100,0	0,0	20,0	0,0	0,0	20,0	60,0	100,0
	Totalt	18	77,8	22,2	33,3	66,7	94,4	5,6	16,7	0,0	5,6	22,2	55,6	100,0
Civ.ing. Maskin, Material	Män	72	73,6	26,4	36,1	63,9	87,5	12,5	4,2	5,6	31,9	51,4	6,9	100,0
	Kvinnor	13	69,2	30,8	38,5	61,5	92,3	7,7	7,7	30,8	23,1	30,8	7,7	100,0
	Totalt	85	72,9	27,1	36,5	63,5	88,2	11,8	4,7	9,4	30,6	48,2	7,1	100,0
Civ.ing. El, Energi Kemi, Farkost	Män	62	71,0	29,0	38,7	61,3	87,1	12,9	11,3	1,6	22,6	53,2	11,3	100,0
	Kvinnor	17	35,3	64,7	47,1	52,9	100,0	0,0	11,8	5,9	35,3	29,4	17,6	100,0
	Totalt	79	63,3	36,7	40,5	59,5	89,9	10,1	11,4	2,5	25,3	48,1	12,7	100,0
Civ.ing. Arkitektur, Byggnad	Män	8	62,5	37,5	50,0	50,0	87,5	12,5	0,0	25,0	37,5	12,5	25,0	100,0
	Kvinnor	10	40,0	60,0	50,0	50,0	80,0	20,0	10,0	20,0	20,0	40,0	10,0	100,0
	Totalt	18	50,0	50,0	50,0	50,0	83,3	16,7	5,6	22,2	27,8	27,8	16,7	100,0
Ingenjör	Män	62	83,9	16,1	27,4	72,6	91,9	8,1	21,0	21,0	38,7	19,4	0,0	100,0
	Kvinnor	18	66,7	33,3	38,9	61,1	72,2	27,8	16,7	16,7	55,6	11,1	0,0	100,0
	Totalt	80	80,0	20,0	30,0	70,0	87,5	12,5	20,0	20,0	42,5	17,5	0,0	100,0
Lant- o skogsbruk	Män	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	75,0	25,0	50,0	50,0	75,0	25,0	0,0	0,0	25,0	75,0	0,0	100,0
Läkarutb.	Män	11	45,5	54,5	45,5	54,5	100,0	0,0	0,0	9,1	18,2	18,2	54,5	100,0
	Kvinnor	14	21,4	78,6	71,4	28,6	100,0	0,0	14,3	0,0	14,3	57,1	14,3	100,0
	Totalt	25	32,0	68,0	60,0	40,0	100,0	0,0	8,0	4,0	16,0	40,0	32,0	100,0
Apotekare, Tandläkare, Biomedicin	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	5	40,0	60,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	20,0	60,0	20,0	0,0	100,0
	Totalt	7	42,9	57,1	14,3	85,7	100,0	0,0	0,0	14,3	42,9	42,9	0,0	100,0
Sjuksköterska	Män	1	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
	Kvinnor	28	42,9	57,1	35,7	64,3	75,0	25,0	17,9	32,1	46,4	0,0	3,6	100,0
	Totalt	29	44,8	55,2	37,9	62,1	72,4	27,6	17,2	31,0	44,8	3,4	3,4	100,0
Medicin/Vård, övriga	Män	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	11	36,4	63,6	45,5	54,5	72,7	27,3	18,2	18,2	45,5	18,2	0,0	100,0
	Totalt	11	36,4	63,6	45,5	54,5	72,7	27,3	18,2	18,2	45,5	18,2	0,0	100,0
Sociala utb.	Män	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	33,3	66,7	50,0	50,0	50,0	50,0	0,0	50,0	33,3	16,7	0,0	100,0
	Totalt	8	50,0	50,0	37,5	62,5	50,0	50,0	0,0	37,5	37,5	25,0	0,0	100,0
Service	Män	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvinnor	6	50,0	50,0	33,3	66,7	83,3	16,7	16,7	33,3	33,3	16,7	0,0	100,0
	Totalt	10	40,0	60,0	40,0	60,0	90,0	10,0	10,0	30,0	30,0	30,0	0,0	100,0
Utland	Män	25	72,0	28,0	68,0	32,0	52,0	48,0	44,0	24,0	28,0	4,0	0,0	100,0
	Kvinnor	47	34,0	66,0	59,6	40,4	57,4	42,6	57,4	23,4	12,8	6,4	0,0	100,0
	Totalt	72	47,2	52,8	62,5	37,5	55,6	44,4	52,8	23,6	18,1	5,6	0,0	100,0
Totalt	Män	551	63,7	36,3	40,1	59,9	78,6	21,4	10,0	9,1	28,7	39,2	13,1	100,0
	Kvinnor	548	35,4	64,6	51,8	48,2	67,9	32,1	16,6	21,9	35,9	21,5	4,0	100,0
	Totalt	1 099	49,6	50,4	46,0	54,0	73,2	26,8	13,3	15,5	32,3	30,4	8,6	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Graf 56. Stockholms norrkommuners studentkohort, högskoleutbildningar som supplementär variabel, planet av axel 1 och 3.

Tabeller till kapitel 10

Tabell 100. Euklidiska grupper efter kön och föräldrarnas högsta utbildning och relationen mellan föräldrarnas högsta utbildning.

		Antal	Föräldrarnas högsta utbildning						Relationen föräldrarnas utb.					Totalt	
			Ej i FoB	Ej uppgift	4-årig gymnasutb.	Högskola < 3 år	Högskola > 3 år	Forskartutb.	Totalt	Ej uppgift	End. en förälder	Far högst	Mor högst		Båda lika höga
Arvtagarna	Män	287	0,0	0,0	12,9	9,1	66,9	11,1	100,0	0,0	2,8	47,7	15,3	34,1	100,0
	Kvinnor	257	0,0	0,0	13,6	5,8	66,5	14,0	100,0	0,4	3,1	47,1	16,0	33,5	100,0
	Totalt	544	0,0	0,0	13,2	7,5	66,7	12,5	100,0	0,2	2,9	47,4	15,6	33,8	100,0
Barn till landstingsanställda	Män	35	0,0	0,0	17,1	17,1	51,4	14,3	100,0	0,0	22,9	25,7	14,3	37,1	100,0
	Kvinnor	29	0,0	0,0	13,8	3,4	55,2	27,6	100,0	0,0	17,2	37,9	17,2	27,6	100,0
	Totalt	64	0,0	0,0	15,6	10,9	53,1	20,3	100,0	0,0	20,3	31,3	15,6	32,8	100,0
De resurssvaga	Män	138	0,0	0,0	34,8	34,8	29,7	0,7	100,0	0,0	16,7	35,5	25,4	22,5	100,0
	Kvinnor	157	0,0	0,6	39,5	30,6	29,3	0,0	100,0	1,9	14,6	34,4	25,5	23,6	100,0
	Totalt	295	0,0	0,3	37,3	32,5	29,5	0,3	100,0	1,0	15,6	34,9	25,4	23,1	100,0
De utvalda	Män	62	0,0	0,0	14,5	17,7	51,6	16,1	100,0	0,0	8,1	32,3	22,6	37,1	100,0
	Kvinnor	20	0,0	0,0	10,0	15,0	50,0	25,0	100,0	0,0	10,0	35,0	20,0	35,0	100,0
	Totalt	82	0,0	0,0	13,4	17,1	51,2	18,3	100,0	0,0	8,5	32,9	22,0	36,6	100,0
Humanisterna	Män	8	0,0	0,0	37,5	12,5	25,0	25,0	100,0	0,0	37,5	12,5	12,5	37,5	100,0
	Kvinnor	60	0,0	1,7	25,0	18,3	45,0	10,0	100,0	1,7	15,0	31,7	20,0	31,7	100,0
	Totalt	68	0,0	1,5	26,5	17,6	42,6	11,8	100,0	1,5	17,6	29,4	19,1	32,4	100,0
Småföretagarbarnen	Män	21	0,0	0,0	19,0	19,0	42,9	19,0	100,0	0,0	4,8	47,6	19,0	28,6	100,0
	Kvinnor	25	0,0	0,0	24,0	16,0	52,0	8,0	100,0	0,0	8,0	36,0	16,0	40,0	100,0
	Totalt	46	0,0	0,0	21,7	17,4	47,8	13,0	100,0	0,0	6,5	41,3	17,4	34,8	100,0
Totalt	Män	551	0,0	0,0	19,4	17,4	53,4	9,8	100,0	0,0	8,7	41,0	18,7	31,6	100,0
	Kvinnor	548	0,0	0,4	22,6	15,0	51,6	10,4	100,0	0,9	8,9	40,3	19,3	30,5	100,0
	Totalt	1 099	0,0	0,2	21,0	16,2	52,5	10,1	100,0	0,5	8,8	40,7	19,0	31,0	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 101. Euklidiska grupper efter kön och föräldrarnas sektor och föräldrarnas sammanräknade inkomst.

		Antal	Föräldrarnas sektor						Föräldrarnas sammanräknade inkomst							
			Ej uppgift	Hushållssektor	Företagssektor	Kommunal	Landsfing	Stadlig	Totalt	Ej uppgift	Mkt lag inkomst	Lag inkomst	Medelhög inkomst	Hög inkomst	Mkt hög inkomst	Totalt
Arvtagarna	Män	287	1,7	0,0	69,3	8,4	0,0	20,6	100,0	0,0	4,9	12,2	35,9	26,5	20,6	100,0
	Kvinnor	257	1,2	0,0	65,0	10,5	3,9	19,5	100,0	0,0	3,9	8,2	41,2	28,4	18,3	100,0
	Totalt	544	1,5	0,0	67,3	9,4	1,8	20,0	100,0	0,0	4,4	10,3	38,4	27,4	19,5	100,0
Barn till landstingsanställda	Män	35	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	34,3	14,3	11,4	34,3	5,7	100,0
	Kvinnor	29	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	20,7	20,7	13,8	20,7	24,1	100,0
	Totalt	64	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	28,1	17,2	12,5	28,1	14,1	100,0
De resurssvaga	Män	138	3,6	0,0	62,3	29,0	0,7	4,3	100,0	0,0	31,2	29,0	25,4	10,9	3,6	100,0
	Kvinnor	157	3,2	0,0	61,8	29,9	0,6	4,5	100,0	0,0	26,8	40,1	16,6	7,6	8,9	100,0
	Totalt	295	3,4	0,0	62,0	29,5	0,7	4,4	100,0	0,0	28,8	34,9	20,7	9,2	6,4	100,0
De utvalda	Män	62	3,2	0,0	53,2	14,5	11,3	17,7	100,0	0,0	11,3	21,0	29,0	22,6	16,1	100,0
	Kvinnor	20	0,0	0,0	50,0	25,0	5,0	20,0	100,0	0,0	15,0	30,0	10,0	20,0	25,0	100,0
	Totalt	82	2,4	0,0	52,4	17,1	9,8	18,3	100,0	0,0	12,2	23,2	24,4	22,0	18,3	100,0
Humanisterna	Män	8	0,0	0,0	50,0	12,5	12,5	25,0	100,0	0,0	37,5	25,0	25,0	12,5	0,0	100,0
	Kvinnor	60	1,7	0,0	66,7	11,7	11,7	8,3	100,0	0,0	16,7	28,3	36,7	6,7	11,7	100,0
	Totalt	68	1,5	0,0	64,7	11,8	11,8	10,3	100,0	0,0	19,1	27,9	35,3	7,4	10,3	100,0
Småföretagarbarnen	Män	21	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	28,6	14,3	28,6	0,0	28,6	100,0
	Kvinnor	25	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	36,0	20,0	28,0	8,0	8,0	100,0
	Totalt	46	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	32,6	17,4	28,3	4,3	17,4	100,0
Totalt	Män	551	2,2	3,8	58,4	13,4	8,0	14,2	100,0	0,0	15,4	17,8	30,5	21,4	14,9	100,0
	Kvinnor	548	1,6	4,6	57,3	15,7	8,8	12,0	100,0	0,0	14,6	21,5	30,5	18,4	15,0	100,0
	Totalt	1 099	1,9	4,2	57,9	14,6	8,4	13,1	100,0	0,0	15,0	19,7	30,5	19,9	14,9	100,0

Tabell 102. Euklidiska grupper efter kön och gymnasiebetyg och gymnasieutbildning.

			Gymnasiebetyg					Gymnasieutbildning						
			Antal	0-3,06	3,07-3,41	3,42-3,93	3,94-4,33	4,34-5,00	Totalt	Ekonomisk	Samhällsvet.	Humanistisk	Naturvetensk.	Teknisk
Arvtagarna	Män	287	6,6	23,0	32,8	27,2	10,5	100,0	28,6	15,3	0,0	22,0	34,1	100,0
	Kvinnor	257	6,2	16,3	29,2	24,1	24,1	100,0	28,8	37,0	0,0	26,1	8,2	100,0
	Totalt	544	6,4	19,9	31,1	25,7	16,9	100,0	28,7	25,6	0,0	23,9	21,9	100,0
Barn till landstingsanställda	Män	35	22,9	11,4	31,4	17,1	17,1	100,0	40,0	11,4	0,0	17,1	31,4	100,0
	Kvinnor	29	10,3	13,8	41,4	24,1	10,3	100,0	34,5	24,1	3,4	27,6	10,3	100,0
	Totalt	64	17,2	12,5	35,9	20,3	14,1	100,0	37,5	17,2	1,6	21,9	21,9	100,0
De resurssvaga	Män	138	40,6	20,3	21,7	13,8	3,6	100,0	29,7	20,3	0,0	5,8	44,2	100,0
	Kvinnor	157	24,8	23,6	35,0	9,6	7,0	100,0	35,7	48,4	0,6	5,1	10,2	100,0
	Totalt	295	32,2	22,0	28,8	11,5	5,4	100,0	32,9	35,3	0,3	5,4	26,1	100,0
De utvalda	Män	62	4,8	11,3	37,1	21,0	25,8	100,0	17,7	11,3	0,0	43,5	27,4	100,0
	Kvinnor	20	0,0	0,0	30,0	25,0	45,0	100,0	10,0	20,0	0,0	65,0	5,0	100,0
	Totalt	82	3,7	8,5	35,4	22,0	30,5	100,0	15,9	13,4	0,0	48,8	22,0	100,0
Humanisterna	Män	8	37,5	25,0	0,0	25,0	12,5	100,0	0,0	0,0	87,5	0,0	12,5	100,0
	Kvinnor	60	16,7	31,7	33,3	8,3	10,0	100,0	0,0	0,0	98,3	0,0	1,7	100,0
	Totalt	68	19,1	30,9	29,4	10,3	10,3	100,0	0,0	0,0	97,1	0,0	2,9	100,0
Småföretagarbarnen	Män	21	9,5	38,1	28,6	9,5	14,3	100,0	9,5	28,6	14,3	9,5	38,1	100,0
	Kvinnor	25	20,0	24,0	24,0	24,0	8,0	100,0	36,0	16,0	40,0	4,0	4,0	100,0
	Totalt	46	15,2	30,4	26,1	17,4	10,9	100,0	23,9	21,7	28,3	6,5	19,6	100,0
Totalt	Män	551	16,5	20,9	29,8	21,8	11,1	100,0	27,2	16,2	1,8	19,2	35,6	100,0
	Kvinnor	548	13,3	19,7	31,8	18,2	17,0	100,0	27,6	33,9	13,0	17,7	7,8	100,0
	Totalt	1 099	14,9	20,3	30,8	20,0	14,0	100,0	27,4	25,0	7,4	18,5	21,7	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 103. Euklidiska grupper efter kön och språk i gymnasiet och högskoleprovpoäng.

		Språk i gymnasiet						Högskoleprovpoäng						
		Anstal	Ej franska	Franska	Ej tyska	Tyska	Ej spanska	Spanska	Ej gjort	0-0,8	0,9-1,3	1,4-1,7	1,8-2,0	Totalt
Arvtagarna	Män	287	62,7	37,3	41,1	58,9	79,4	20,6	9,4	2,4	35,2	52,3	0,7	100,0
	Kvinnor	257	35,8	64,2	48,2	51,8	75,1	24,9	16,3	10,5	44,0	29,2	0,0	100,0
	Totalt	544	50,0	50,0	44,5	55,5	77,4	22,6	12,7	6,3	39,3	41,4	0,4	100,0
Barn till landstingsanställda	Män	35	60,0	40,0	37,1	62,9	80,0	20,0	14,3	14,3	40,0	31,4	0,0	100,0
	Kvinnor	29	34,5	65,5	62,1	37,9	69,0	31,0	13,8	17,2	34,5	34,5	0,0	100,0
	Totalt	64	48,4	51,6	48,4	51,6	75,0	25,0	14,1	15,6	37,5	32,8	0,0	100,0
De resurssvaga	Män	138	69,6	30,4	40,6	59,4	74,6	25,4	13,8	25,4	24,6	34,8	1,4	100,0
	Kvinnor	157	40,8	59,2	49,7	50,3	63,7	36,3	14,0	41,4	31,8	12,7	0,0	100,0
	Totalt	295	54,2	45,8	45,4	54,6	68,8	31,2	13,9	33,9	28,5	23,1	0,7	100,0
De utvalda	Män	62	56,5	43,5	38,7	61,3	91,9	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
	Kvinnor	20	30,0	70,0	65,0	35,0	85,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
	Totalt	82	50,0	50,0	45,1	54,9	90,2	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
Humanisterna	Män	8	37,5	62,5	62,5	37,5	37,5	62,5	37,5	25,0	12,5	12,5	12,5	100,0
	Kvinnor	60	23,3	76,7	58,3	41,7	48,3	51,7	23,3	26,7	31,7	18,3	0,0	100,0
	Totalt	68	25,0	75,0	58,8	41,2	47,1	52,9	25,0	26,5	29,4	17,6	1,5	100,0
Småföretagarbarnen	Män	21	76,2	23,8	23,8	76,2	66,7	33,3	4,8	4,8	38,1	28,6	23,8	100,0
	Kvinnor	25	32,0	68,0	64,0	36,0	52,0	48,0	36,0	28,0	20,0	8,0	8,0	100,0
	Totalt	46	52,2	47,8	45,7	54,3	58,7	41,3	21,7	17,4	28,3	17,4	15,2	100,0
Totalt	Män	551	63,7	36,3	40,1	59,9	78,6	21,4	10,0	9,1	28,7	39,2	13,1	100,0
	Kvinnor	548	35,4	64,6	51,8	48,2	67,9	32,1	16,6	21,9	35,9	21,5	4,0	100,0
	Totalt	1 099	49,6	50,4	46,0	54,0	73,2	26,8	13,3	15,5	32,3	30,4	8,6	100,0

Tabell 104. Euklidiska grupper efter kön och typ av högskoleutbildning.

			AB-nivå, kurs	CD-nivå, kurs	Kurser, totalt	1-2-årig utb.	3-årig allmän utb.	3-årig yrkesutb.	Kortare program	4-årig allmän utb.	4-årig yrkesutb.	5-årig yrkesutb.	Längre program	Program, totalt	Utländsstudier	Totalt
Arvtagarna	Män	287	5,6	8,0	13,6	6,3	11,1	4,5	22,0	23,3	38,0	1,4	62,7	84,7	1,7	100,0
	Kvinnor	257	8,6	10,1	18,7	7,4	13,6	10,9	31,9	13,2	26,1	4,3	43,6	75,5	5,8	100,0
	Totalt	544	7,0	9,0	16,0	6,8	12,3	7,5	26,7	18,6	32,4	2,8	53,7	80,3	3,7	100,0
Barn till landstingsanställda	Män	35	8,6	8,6	17,1	2,9	5,7	5,7	14,3	20,0	34,3	5,7	60,0	74,3	8,6	100,0
	Kvinnor	29	10,3	10,3	20,7	10,3	20,7	13,8	44,8	3,4	20,7	10,3	34,5	79,3	0,0	100,0
	Totalt	64	9,4	9,4	18,8	6,3	12,5	9,4	28,1	12,5	28,1	7,8	48,4	76,6	4,7	100,0
De resurssvaga	Män	138	7,2	8,0	15,2	12,3	5,8	12,3	30,4	18,1	24,6	0,0	42,8	73,2	11,6	100,0
	Kvinnor	157	20,4	9,6	29,9	9,6	12,7	17,8	40,1	8,9	10,8	1,9	21,7	61,8	8,3	100,0
	Totalt	295	14,2	8,8	23,1	10,8	9,5	15,3	35,6	13,2	17,3	1,0	31,5	67,1	9,8	100,0
De utvalda	Män	62	1,6	1,6	3,2	3,2	9,7	0,0	12,9	22,6	51,6	9,7	83,9	96,8	0,0	100,0
	Kvinnor	20	5,0	5,0	10,0	0,0	20,0	5,0	25,0	10,0	40,0	15,0	65,0	90,0	0,0	100,0
	Totalt	82	2,4	2,4	4,9	2,4	12,2	1,2	15,9	19,5	48,8	11,0	79,3	95,1	0,0	100,0
Humanisterna	Män	8	50,0	25,0	75,0	12,5	0,0	0,0	12,5	0,0	12,50	0,00	12,5	25,0	0,0	100,0
	Kvinnor	60	11,7	13,3	25,0	13,3	8,3	10,0	31,7	3,3	18,33	0,00	21,7	53,3	21,7	100,0
	Totalt	68	16,2	14,7	30,9	13,2	7,4	8,8	29,4	2,9	17,6	0,0	20,6	50,0	19,1	100,0
Småföretagarbarnen	Män	21	4,8	14,3	19,0	9,5	19,0	4,8	33,3	23,8	19,05	0,00	42,9	76,2	4,8	100,0
	Kvinnor	25	0,0	16,0	16,0	20,0	4,0	16,0	40,0	0,0	20,00	0,00	20,0	60,0	24,0	100,0
	Totalt	46	2,2	15,2	17,4	15,2	10,9	10,9	37,0	10,9	19,6	0,0	30,4	67,4	15,2	100,0
Totalt	Män	551	6,4	7,8	14,2	7,4	9,4	6,0	22,9	21,4	34,8	2,2	58,4	81,3	4,5	100,0
	Kvinnor	548	11,9	10,4	22,3	9,1	13,0	13,0	35,0	9,7	20,8	3,6	34,1	69,2	8,6	100,0
	Totalt	1 099	9,1	9,1	18,2	8,3	11,2	9,5	28,9	15,6	27,8	2,9	46,3	75,3	6,6	100,0

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 105. Euklidiska grupper efter kön och lärosäte/typ av lärosäte.

			Stockholms univ.	Uppsala univ.	Lunds univ./Göteborgs univ.	Linköpings univ./Umeå univ.	Kungl. Tekniska høgsk.	Handelshögskolan/Karolinska	Övriga fakth	Medelstora høgsk	Utländsstudier	Totalt
Arvtagarna	Män	287	27,2	7,3	3,8	6,3	36,6	2,8	2,8	11,5	1,7	100,0
	Kvinnor	257	34,2	11,3	2,3	3,1	11,7	7,8	3,1	20,6	5,8	100,0
	Totalt	544	30,5	9,2	3,1	4,8	24,8	5,1	2,9	15,8	3,7	100,0
Barn till landstingsanställda	Män	35	17,1	14,3	5,7	5,7	31,4	2,9	2,9	11,4	8,6	100,0
	Kvinnor	29	41,4	6,9	0,0	3,4	6,9	13,8	6,9	20,7	0,0	100,0
	Totalt	64	28,1	10,9	3,1	4,7	20,3	7,8	4,7	15,6	4,7	100,0
De resurssvaga	Män	138	18,8	8,0	3,6	2,9	29,7	0,7	5,1	19,6	11,6	100,0
	Kvinnor	157	41,4	3,8	2,5	1,9	5,1	5,1	1,3	30,6	8,3	100,0
	Totalt	295	30,8	5,8	3,1	2,4	16,6	3,1	3,1	25,4	9,8	100,0
De utvalda	Män	62	27,4	9,7	8,1	3,2	29,0	17,7	3,2	1,6	0,0	100,0
	Kvinnor	20	25,0	10,0	10,0	5,0	20,0	20,0	5,0	5,0	0,0	100,0
	Totalt	82	26,8	9,8	8,5	3,7	26,8	18,3	3,7	2,4	0,0	100,0
Humanisterna	Män	8	25,0	12,5	37,5	0,0	12,5	0,0	0,0	12,5	0,0	100,0
	Kvinnor	60	46,7	3,3	1,7	6,7	1,7	0,0	1,7	16,7	21,7	100,0
	Totalt	68	44,1	4,4	5,9	5,9	2,9	0,0	1,5	16,2	19,1	100,0
Småföretagarbarnen	Män	21	28,6	4,8	4,8	4,8	33,3	0,0	0,0	19,0	4,8	100,0
	Kvinnor	25	40,0	8,0	0,0	0,0	4,0	0,0	4,0	20,0	24,0	100,0
	Totalt	46	34,8	6,5	2,2	2,2	17,4	0,0	2,2	19,6	15,2	100,0
Totalt	Män	551	24,5	8,2	4,9	4,9	33,2	3,8	3,3	12,7	4,5	100,0
	Kvinnor	548	38,0	7,8	2,4	3,1	8,4	6,6	2,7	22,4	8,6	100,0
	Totalt	1 099	31,2	8,0	3,6	4,0	20,8	5,2	3,0	17,6	6,6	100,0

Tabeller till kapitel 11

Tabell 106. Vissa sociala grupper i Uppsala och norra Stockholm och gymnasieutbildning och språk på gymnasiet, efter kön.

			Gymnasieutbildning						Språk på gymnasiet					
			Ej uppg.	2-år	Eko.	Samh.	Hum.	Natur Tek- nisk	Ej språk	C- språk	Tyska	Fran- ska	2 språk	
Uppsala														
Läkare, univ.lärare, ämneslärare	Söner	128	7,0	12,5	14,1	15,6	0,8	25,0	25,0	12,5	22,7	33,6	15,6	8,6
	Döttrar	131	8,4	13,0	10,7	27,5	17,6	19,1	3,8	12,2	14,5	7,6	16,0	41,2
	Totalt	259	7,7	12,7	12,4	21,6	9,3	22,0	14,3	12,4	18,5	20,5	15,8	25,1
Företagsledare, högre tj. män. privat sektor	Söner	61	6,6	29,5	14,8	13,1	0,0	6,6	29,5	27,9	24,6	23,0	9,8	8,2
	Döttrar	65	10,8	29,2	27,7	24,6	3,1	3,1	1,5	29,2	15,4	10,8	7,7	26,2
	Totalt	126	8,7	29,4	21,4	19,0	1,6	4,8	15,1	28,6	19,8	16,7	8,7	17,5
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	123	20,3	39,0	11,4	7,3	0,0	0,8	21,1	40,7	13,8	14,6	3,3	7,3
	Döttrar	106	18,9	32,1	14,2	15,1	7,5	7,5	4,7	30,2	20,8	6,6	7,5	16,0
	Totalt	229	19,7	35,8	12,7	10,9	3,5	3,9	13,5	35,8	17,0	10,9	5,2	11,4
Tekniker priv., tj. män mellannivå, priv.	Söner	113	10,6	33,6	17,7	7,1	0,0	7,1	23,9	32,7	23,9	23,0	4,4	5,3
	Döttrar	96	16,7	36,5	19,8	12,5	3,1	4,2	7,3	34,4	7,3	8,3	10,4	22,9
	Totalt	209	13,4	34,9	18,7	9,6	1,4	5,7	16,3	33,5	16,3	16,3	7,2	13,4
Kval. o okval. arbetare	Söner	169	28,4	55,6	3,6	4,1	0,0	3,0	5,3	56,2	8,3	5,9	0,0	1,2
	Döttrar	187	30,5	43,9	10,7	8,6	1,6	4,3	0,5	41,7	10,7	4,8	2,1	10,2
	Totalt	356	29,5	49,4	7,3	6,5	0,8	3,7	2,8	48,6	9,6	5,3	1,1	5,9
Totalt	Söner	1 038	17,8	36,7	10,4	8,6	0,4	8,0	18,1	37,0	17,0	16,0	5,8	6,5
	Döttrar	1 002	20,9	32,6	13,8	15,2	6,1	7,5	4,0	31,2	12,9	7,7	7,8	19,6
	Totalt	2 040	19,3	34,7	12,1	11,8	3,2	7,7	11,2	34,2	15,0	11,9	6,8	12,9
Norra Stockholm														
Läkare, univ.lärare, ämneslärare	Söner	110	8,2	10,9	22,7	11,8	0,0	21,8	24,5	9,1	16,4	31,8	20,0	14,5
	Döttrar	96	7,3	8,3	20,8	25,0	10,4	22,9	5,2	4,2	12,5	22,9	19,8	33,3
	Totalt	206	7,8	9,7	21,8	18,0	4,9	22,3	15,5	6,8	14,6	27,7	19,9	23,3
Företagsledare, högre tj. män. privat sektor	Söner	214	4,2	21,0	25,7	11,7	0,5	13,1	23,8	18,7	25,7	29,4	9,3	12,6
	Döttrar	194	8,2	17,5	27,3	23,2	6,2	11,9	5,7	12,9	16,5	17,5	14,4	30,4
	Totalt	408	6,1	19,4	26,5	17,2	3,2	12,5	15,2	15,9	21,3	23,8	11,8	21,1
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	105	10,5	29,5	20,0	13,3	0,0	6,7	20,0	27,6	27,6	14,3	3,8	16,2
	Döttrar	115	11,3	28,7	20,9	22,6	6,1	7,0	3,5	21,7	16,5	7,8	15,7	27,0
	Totalt	220	10,9	29,1	20,5	18,2	3,2	6,8	11,4	24,5	21,8	10,9	10,0	21,8
Tekniker priv., tj. män mellannivå, priv.	Söner	147	8,8	32,0	17,7	8,8	1,4	9,5	21,8	28,6	17,0	29,3	5,4	10,9
	Döttrar	152	9,9	25,7	24,3	19,7	9,2	7,9	3,3	22,4	14,5	19,1	8,6	25,7
	Totalt	299	9,4	28,8	21,1	14,4	5,4	8,7	12,4	25,4	15,7	24,1	7,0	18,4
Kval. o okval. arbetare	Söner	76	14,5	61,8	6,6	2,6	0,0	1,3	13,2	57,9	15,8	7,9	0,0	3,9
	Döttrar	114	22,8	43,0	12,3	11,4	4,4	4,4	1,8	36,8	12,3	7,0	4,4	16,7
	Totalt	190	19,5	50,5	10,0	7,9	2,6	3,2	6,3	45,3	13,7	7,4	2,6	11,6
Totalt	Söner	1 160	10,1	28,3	19,7	10,6	1,1	9,5	20,8	25,9	20,9	22,4	9,4	11,3
	Döttrar	1 083	11,7	24,2	21,6	19,9	8,6	9,4	4,5	19,5	14,2	14,2	12,2	28,2
	Totalt	2 243	10,9	26,3	20,6	15,1	4,7	9,5	12,9	22,8	17,7	18,5	10,7	19,4

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 107. Vissa sociala grupper i Gävleborg och riket och gymnasieutbildning och språk i gymnasiet, efter kön.

Antal		Gymnasieutbildning							Språk på gymnasiet					
		Ej uppg.	2-år	Eko.	Samh.	Hum.	Natur	Tek-nisk	Ej språk	C-språk	Tyska	Fran-ska	2 språk	
Gävleborg														
Läkare,	Söner	82	8,5	25,6	11,0	12,2	2,4	25,6	14,6	22,0	25,6	26,8	7,3	9,8
univ.lärare,	Döttrar	81	7,4	16,0	13,6	27,2	9,9	14,8	11,1	17,3	14,8	23,5	13,6	23,5
ämneslärare	Totalt	163	8,0	20,9	12,3	19,6	6,1	20,2	12,9	19,6	20,2	25,2	10,4	16,6
Företagsledare,	Söner	67	20,9	28,4	13,4	6,0	0,0	10,4	20,9	23,9	10,4	34,3	6,0	4,5
högre tj. män.	Döttrar	80	7,5	23,8	17,5	16,3	8,8	20,0	6,3	21,3	22,5	22,5	11,3	15,0
privat sektor	Totalt	147	13,6	25,9	15,6	11,6	4,8	15,6	12,9	22,4	17,0	27,9	8,8	10,2
Klasslärare,	Söner	242	17,8	43,8	10,3	5,4	0,0	7,4	15,3	43,4	18,2	15,3	2,1	3,3
hälso- o	Döttrar	200	13,0	42,0	15,5	10,5	8,5	6,5	4,0	38,0	12,0	12,5	5,0	19,5
sjukv.anst	Totalt	442	15,6	43,0	12,7	7,7	3,8	7,0	10,2	41,0	15,4	14,0	3,4	10,6
Tekniker priv.,	Söner	222	14,9	48,6	7,2	5,4	0,9	5,0	18,0	46,8	12,2	20,7	3,2	2,3
tj. män	Döttrar	197	14,2	40,1	10,7	12,2	7,6	6,6	8,6	38,1	8,6	21,8	4,6	12,7
mellannivå, priv.	Totalt	419	14,6	44,6	8,8	8,6	4,1	5,7	13,6	42,7	10,5	21,2	3,8	7,2
Kval. o okval.	Söner	685	27,0	59,7	5,0	0,9	0,1	2,5	4,8	59,6	6,3	5,4	0,9	0,9
arbetare	Döttrar	623	20,1	57,3	10,3	5,0	1,6	2,9	2,9	55,1	8,3	8,7	1,9	5,8
	Totalt	1 308	23,7	58,6	7,5	2,8	0,8	2,7	3,9	57,4	7,3	7,0	1,4	3,2
Totalt	Söner	2 000	20,6	50,6	7,7	3,9	0,3	5,4	11,8	49,9	11,2	13,4	2,5	2,5
	Döttrar	1 811	17,4	45,6	12,8	9,7	4,5	5,6	4,5	42,6	11,3	12,0	4,9	11,8
	Totalt	3 811	19,1	48,2	10,1	6,6	2,3	5,5	8,3	46,4	11,3	12,7	3,6	6,9
Riket														
Läkare,	Söner	2 749	9,3	19,7	12,1	11,5	1,8	21,8	23,9	18,4	21,2	30,8	11,8	8,5
univ.lärare,	Döttrar	2 665	9,5	17,7	13,7	21,4	9,8	20,9	6,9	14,4	13,3	21,3	15,0	26,6
ämneslärare	Totalt	5 414	9,4	18,7	12,9	16,3	5,8	21,4	15,5	16,4	17,3	26,1	13,4	17,4
Företagsledare,	Söner	3 411	10,5	28,5	19,2	6,9	0,8	10,6	23,5	26,1	19,5	29,1	7,7	7,2
högre tj. män.	Döttrar	3 317	10,9	26,6	24,0	15,6	6,5	10,6	5,9	22,2	13,7	19,3	10,6	23,3
privat sektor	Totalt	6 728	10,7	27,6	21,6	11,2	3,6	10,6	14,8	24,2	16,6	24,3	9,1	15,1
Klasslärare,	Söner	6 286	15,8	46,1	9,4	5,5	1,0	6,0	16,3	44,0	15,1	17,2	4,1	3,8
hälso- o	Döttrar	6 153	15,3	40,6	13,9	13,4	6,1	7,2	3,6	35,1	12,2	14,1	7,1	16,3
sjukv.anst	Totalt	12 439	15,6	43,4	11,6	9,4	3,5	6,6	10,0	39,6	13,6	15,7	5,5	10,0
Tekniker priv.,	Söner	6 984	12,5	43,5	10,5	4,2	0,5	5,8	23,0	41,8	14,8	23,6	4,0	3,3
tj. män	Döttrar	6 616	13,3	38,5	17,5	10,9	5,6	7,6	6,6	32,5	11,0	19,0	7,7	16,6
mellannivå, priv.	Totalt	13 600	12,9	41,0	13,9	7,5	3,0	6,7	15,0	37,2	13,0	21,4	5,8	9,8
Kval. o okval.	Söner	15 690	24,8	58,0	4,8	1,8	0,2	2,1	8,4	56,9	7,7	8,3	1,2	1,2
arbetare	Döttrar	14 882	25,5	51,3	9,4	5,7	3,6	2,6	2,0	46,0	7,9	10,0	2,7	7,9
	Totalt	30 572	25,1	54,7	7,0	3,7	1,8	2,3	5,3	51,6	7,8	9,1	1,9	4,5
Totalt	Söner	56 643	19,0	46,4	8,9	4,3	0,6	5,7	15,1	44,8	12,7	16,5	3,6	3,4
	Döttrar	54 018	19,3	41,1	13,7	10,2	5,3	6,4	3,9	35,8	10,4	14,0	6,1	14,3
	Totalt	110 661	19,2	43,8	11,2	7,2	2,9	6,0	9,6	40,4	11,6	15,3	4,9	8,7

Tabell 108. Vissa sociala grupper i Uppsala och norra Stockholm och gymnasiebetyg och högskoleprovpoäng, efter kön.

Antal		Gymnasiebetyg							Högskoleprovpoäng					
		Ej upp.	0–2,4	2,5–2,9	3,0–3,4	3,5–3,9	4,0–4,4	4,5–5,0	Ej gjort	0–0,8	0,9–1,3	1,4–1,7	1,8–2,0	
Uppsala														
Läkare, univ.lärare, ämneslärare	Söner	128	7,0	3,9	8,6	26,6	20,3	20,3	13,3	22,7	7,0	28,1	23,4	18,8
	Döttrar	131	8,4	1,5	7,6	23,7	22,1	26,7	9,9	26,7	12,2	30,5	24,4	6,1
	Totalt	259	7,7	2,7	8,1	25,1	21,2	23,6	11,6	24,7	9,7	29,3	23,9	12,4
Företagsledare, högre tj. män, privat sektor	Söner	61	6,6	9,8	21,3	29,5	16,4	13,1	3,3	32,8	14,8	27,9	21,3	3,3
	Döttrar	65	10,8	12,3	10,8	23,1	24,6	16,9	1,5	41,5	24,6	16,9	13,8	3,1
	Totalt	126	8,7	11,1	15,9	26,2	20,6	15,1	2,4	37,3	19,8	22,2	17,5	3,2
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	123	20,3	8,1	22,8	27,6	9,8	8,1	3,3	55,3	9,8	18,7	13,0	3,3
	Döttrar	106	18,9	7,5	11,3	25,5	26,4	9,4	0,9	50,0	21,7	18,9	6,6	2,8
	Totalt	229	19,7	7,9	17,5	26,6	17,5	8,7	2,2	52,8	15,3	18,8	10,0	3,1
Tekniker priv., tj. män mellan-nivå, priv.	Söner	113	10,6	15,0	16,8	26,5	20,4	9,7	0,9	45,1	10,6	22,1	17,7	4,4
	Döttrar	96	16,7	5,2	12,5	36,5	11,5	15,6	2,1	51,0	21,9	22,9	2,1	2,1
	Totalt	209	13,4	10,5	14,8	31,1	16,3	12,4	1,4	47,8	15,8	22,5	10,5	3,3
Kval. o okval. arbetare	Söner	169	28,4	16,0	14,8	25,4	10,7	4,7	0,0	83,4	7,1	4,7	3,0	1,8
	Döttrar	187	30,5	11,2	16,6	17,6	17,6	4,3	2,1	72,7	13,4	8,6	5,3	0,0
	Totalt	356	29,5	13,5	15,7	21,3	14,3	4,5	1,1	77,8	10,4	6,7	4,2	0,8
Totalt	Söner	1 038	17,8	10,5	15,3	26,9	15,3	10,0	4,1	55,0	8,4	16,4	14,5	5,8
	Döttrar	1 002	20,9	7,9	12,7	24,4	18,1	13,0	3,2	54,1	16,5	16,8	9,9	2,8
	Totalt	2 040	19,3	9,2	14,0	25,6	16,7	11,5	3,7	54,6	12,4	16,6	12,2	4,3
Norra Stockholm														
Läkare, univ.lärare, ämneslärare	Söner	110	8,2	6,4	12,7	17,3	26,4	21,8	7,3	23,6	8,2	22,7	30,0	15,5
	Döttrar	96	7,3	1,0	4,2	20,8	30,2	25,0	11,5	15,6	17,7	31,3	27,1	8,3
	Totalt	206	7,8	3,9	8,7	18,9	28,2	23,3	9,2	19,9	12,6	26,7	28,6	12,1
Företagsledare, högre tj. män, privat sektor	Söner	214	4,2	7,5	10,3	34,6	22,9	18,2	2,3	29,0	9,3	29,9	24,3	7,5
	Döttrar	194	8,2	4,6	13,4	23,2	25,3	17,5	7,7	37,6	14,9	27,8	16,0	3,6
	Totalt	408	6,1	6,1	11,8	29,2	24,0	17,9	4,9	33,1	12,0	28,9	20,3	5,6
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	105	10,5	6,7	16,2	41,9	16,2	6,7	1,9	40,0	13,3	16,2	26,7	3,8
	Döttrar	115	11,3	5,2	11,3	33,9	17,4	13,0	7,8	38,3	26,1	20,9	12,2	2,6
	Totalt	220	10,9	5,9	13,6	37,7	16,8	10,0	5,0	39,1	20,0	18,6	19,1	3,2
Tekniker priv., tj. män mellan-nivå, priv.	Söner	147	8,8	7,5	19,7	33,3	12,9	17,0	0,7	49,0	10,9	17,0	19,7	3,4
	Döttrar	152	9,9	6,6	15,1	27,6	21,7	14,5	4,6	47,4	20,4	22,4	8,6	1,3
	Totalt	299	9,4	7,0	17,4	30,4	17,4	15,7	2,7	48,2	15,7	19,7	14,0	2,3
Kval. o okval. arbetare	Söner	76	14,5	15,8	13,2	30,3	15,8	6,6	3,9	73,7	7,9	7,9	5,3	5,3
	Döttrar	114	22,8	7,9	14,9	26,3	16,7	8,8	2,6	69,3	16,7	6,1	7,9	0,0
	Totalt	190	19,5	11,1	14,2	27,9	16,3	7,9	3,2	71,1	13,2	6,8	6,8	2,1
Totalt	Söner	1 160	10,1	8,5	15,3	29,5	19,6	14,3	2,8	41,5	11,6	19,4	20,9	6,7
	Döttrar	1 083	11,7	5,0	12,2	27,3	22,9	14,2	6,6	43,4	19,1	22,1	13,2	2,2
	Totalt	2 243	10,9	6,8	13,8	28,4	21,2	14,3	4,6	42,4	15,2	20,7	17,2	4,5

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 109. Vissa sociala grupper i Gävleborg och riket och gymnasiebetyg och högskoleprovpoäng, efter kön.

		Antal	Gymnasiebetyg							Högskoleprovpoäng							
			Ej 0-2,4 uppg.	2,5-2,9	3,0-3,4	3,5-3,9	4,0-4,4	4,5-5,0	Ej 0-0,8 gjort	0,9-1,3	1,4-1,7	1,8-2,0					
Gävleborg																	
Läkare, Söner	82	8,5	6,1	13,4	26,8	25,6	12,2	7,3	31,7	14,6	18,3	19,5	15,9				
univ.lärare, Döttrar	81	7,4	1,2	18,5	21,0	29,6	18,5	3,7	22,2	32,1	33,3	9,9	2,5				
ämneslärare, Totalt	163	8,0	3,7	16,0	23,9	27,6	15,3	5,5	27,0	23,3	25,8	14,7	9,2				
Företagsledare, Söner	67	20,9	4,5	11,9	25,4	16,4	19,4	1,5	44,8	19,4	13,4	16,4	6,0				
högre tj. män, Döttrar	80	7,5	6,3	18,8	22,5	18,8	18,8	7,5	43,8	17,5	26,3	10,0	2,5				
privat sektor, Totalt	147	13,6	5,4	15,6	23,8	17,7	19,0	4,8	44,2	18,4	20,4	12,9	4,1				
Klasslärare, Söner	242	17,8	12,0	22,7	25,6	13,6	5,8	2,5	59,5	11,2	14,0	12,4	2,9				
hälso- o Döttrar	200	13,0	7,0	18,5	30,0	16,0	14,5	1,0	51,5	25,5	15,0	6,5	1,5				
sjukv.anst, Totalt	442	15,6	9,7	20,8	27,6	14,7	9,7	1,8	55,9	17,6	14,5	9,7	2,3				
Tekniker priv., Söner	222	14,9	11,3	18,0	30,2	15,3	9,5	0,9	66,2	11,7	14,4	5,0	2,7				
tj. män mellan- Döttrar	197	14,2	3,6	23,9	34,5	15,2	7,1	1,5	51,8	26,4	15,2	4,6	2,0				
nivå, priv., Totalt	419	14,6	7,6	20,8	32,2	15,3	8,4	1,2	59,4	18,6	14,8	4,8	2,4				
Kval. o okval. Söner	685	27,0	14,2	19,9	26,4	9,2	2,5	0,9	84,8	6,4	6,0	2,2	0,6				
arbetare, Döttrar	623	20,1	10,4	19,4	24,6	17,0	6,6	1,9	75,3	15,9	5,6	2,2	1,0				
, Totalt	1 308	23,7	12,4	19,6	25,5	12,9	4,4	1,4	80,3	10,9	5,8	2,2	0,8				
Totalt, Söner	2 000	20,6	12,3	20,4	27,5	12,6	5,2	1,6	71,2	9,3	10,6	6,5	2,6				
, Döttrar	1 811	17,4	8,1	18,8	26,9	18,1	8,7	2,0	61,2	20,8	11,8	4,9	1,4				
, Totalt	3 811	19,1	10,3	19,6	27,2	15,2	6,8	1,8	66,4	14,7	11,2	5,7	2,0				
Riket																	
Läkare, Söner	2 749	9,2	5,5	12,8	24,4	21,2	18,4	8,5	29,9	12,0	23,2	24,3	10,7				
univ.lärare, Döttrar	2 665	9,5	2,4	8,5	22,5	24,0	21,3	11,8	26,3	21,0	28,0	19,5	5,3				
ämneslärare, Totalt	5 414	9,3	4,0	10,7	23,5	22,6	19,8	10,2	28,1	16,4	25,5	21,9	8,0				
Företagsledare, Söner	3 411	10,5	8,6	17,7	28,5	18,9	12,0	3,9	43,0	13,6	21,5	16,9	5,1				
högre tj. män, Döttrar	3 317	10,9	4,8	13,2	28,4	21,7	15,9	5,1	41,1	22,1	23,0	11,4	2,5				
privat sektor, Totalt	6 728	10,7	6,8	15,5	28,4	20,3	13,9	4,5	42,0	17,8	22,2	14,1	3,8				
Klasslärare, Söner	6 286	15,8	10,6	19,8	28,2	15,9	7,3	2,4	59,0	11,5	15,2	11,2	3,1				
hälso- o Döttrar	6 153	15,3	6,7	15,8	28,0	20,3	11,2	2,7	52,4	21,9	16,5	7,9	1,3				
sjukv.anst, Totalt	12 439	15,5	8,7	17,8	28,1	18,1	9,2	2,5	55,7	16,6	15,9	9,6	2,2				
Tekniker priv., Söner	6 984	12,5	10,6	20,0	30,0	17,0	8,0	1,9	59,2	11,3	15,7	11,2	2,5				
tj. män mellan- Döttrar	6 616	13,2	5,7	15,9	29,8	20,9	11,4	2,9	52,0	22,1	17,1	7,8	1,0				
nivå, priv., Totalt	13 600	12,9	8,2	18,0	29,9	18,9	9,7	2,4	55,7	16,6	16,4	9,5	1,8				
Kval. o okval. Söner	15 690	24,7	14,2	18,9	25,3	12,0	4,1	0,7	81,3	6,8	7,2	3,8	0,8				
arbetare, Döttrar	14 882	25,5	9,2	17,0	25,5	15,9	5,9	1,2	74,1	14,7	8,0	2,9	0,3				
, Totalt	30 572	25,1	11,8	18,0	25,4	13,9	5,0	0,9	77,8	10,7	7,6	3,4	0,6				
Totalt, Söner	56 643	19,0	11,5	18,5	26,8	15,0	7,1	2,0	65,5	9,6	12,8	9,3	2,7				
, Döttrar	54 018	19,3	7,0	15,3	26,7	18,9	10,0	2,9	59,2	18,4	14,4	6,8	1,2				
, Totalt	110 661	19,1	9,3	16,9	26,7	16,9	8,5	2,4	62,4	13,9	13,6	8,1	2,0				

Tabell 110. Vissa sociala grupper i Uppsala och norra Stockholm och vissa högskoleutbildningar/-inriktningar, efter kön.

		Antal	Hum./ Konst.	Med.	N-data	N-mat	Natvet	Ped./ Lärut.	S-fek.	S-jur.	Sam.	Teknik
Uppsala												
Läkare,	Söner	128	20,5	6,3	6,3	8,0	19,6	6,3	5,4	7,1	18,8	26,8
univ.lärare,	Döttrar	131	24,3	7,8	0,0	1,7	10,4	13,0	3,5	7,0	23,5	6,1
ämneslärare	Totalt	259	22,5	7,0	3,1	4,8	15,0	9,7	4,4	7,0	21,1	16,3
Företagsledare,	Söner	61	11,1	0,0	8,3	5,6	16,7	5,6	16,7	8,3	33,3	27,8
högre tj. män.	Döttrar	65	9,8	4,9	7,3	4,9	12,2	19,5	7,3	2,4	29,3	4,9
privat sektor	Totalt	126	10,4	2,6	7,8	5,2	14,3	13,0	11,7	5,2	31,2	15,6
Klasslärare,	Söner	123	18,3	0,0	8,3	1,7	11,7	8,3	8,3	8,3	28,3	26,7
hälso- o	Döttrar	106	12,3	0,0	6,2	1,5	7,7	27,7	7,7	4,6	27,7	3,1
sjukv.anst	Totalt	229	15,2	0,0	7,2	1,6	9,6	18,4	8,0	6,4	28,0	14,4
Tekniker priv.,	Söner	113	11,3	0,0	12,9	9,7	35,5	6,5	8,1	8,1	22,6	19,4
tj. män mellan-	Döttrar	96	11,1	0,0	3,7	5,6	20,4	20,4	0,0	7,4	18,5	7,4
nivå, priv.	Totalt	209	11,2	0,0	8,6	7,8	28,4	12,9	4,3	7,8	20,7	13,8
Kval. o okval.	Söner	169	6,1	0,0	15,2	0,0	33,3	3,0	6,1	12,1	33,3	21,2
arbetare	Döttrar	187	25,0	1,9	5,8	0,0	13,5	21,2	7,7	3,8	23,1	3,8
	Totalt	356	17,6	1,2	9,4	0,0	21,2	14,1	7,1	7,1	27,1	10,6
Totalt	Söner	1 038	14,6	2,5	9,6	5,4	21,6	6,1	7,5	7,3	25,9	23,9
	Döttrar	1 002	18,5	3,0	3,2	2,8	11,3	17,6	5,3	4,9	25,1	5,5
	Totalt	2 040	16,6	2,8	6,4	4,1	16,5	11,9	6,4	6,1	25,5	14,7
Norra Stockholm												
Läkare,	Söner	110	8,9	7,6	5,1	2,5	8,9	1,3	19,0	7,6	38,0	34,2
univ.lärare,	Döttrar	96	13,6	7,4	1,2	1,2	11,1	4,9	12,3	8,6	39,5	7,4
ämneslärare	Totalt	206	11,3	7,5	3,1	1,9	10,0	3,1	15,6	8,1	38,8	20,6
Företagsledare,	Söner	214	3,7	3,0	4,5	0,7	9,0	0,7	26,1	3,7	38,1	43,3
högre tj. män.	Döttrar	194	15,1	2,4	2,4	0,8	4,8	9,5	12,7	7,9	45,2	11,1
privat sektor	Totalt	408	9,2	2,7	3,5	0,8	6,9	5,0	19,6	5,8	41,5	27,7
Klasslärare,	Söner	105	12,2	0,0	10,2	6,1	18,4	6,1	8,2	2,0	16,3	36,7
hälso- o	Döttrar	115	16,1	1,6	4,8	1,6	8,1	17,7	17,7	8,1	41,9	4,8
sjukv.anst	Totalt	220	14,4	0,9	7,2	3,6	12,6	12,6	13,5	5,4	30,6	18,9
Tekniker priv.,	Söner	147	8,8	0,0	7,4	2,9	10,3	2,9	20,6	1,5	32,4	42,6
tj. män mellan-	Döttrar	152	20,5	0,0	1,2	0,0	4,8	14,5	9,6	2,4	25,3	14,5
nivå, priv.	Totalt	299	15,2	0,0	4,0	1,3	7,3	9,3	14,6	2,0	28,5	27,2
Kval. o okval.	Söner	76	5,9	0,0	5,9	5,9	11,8	5,9	5,9	11,8	29,4	47,1
arbetare	Döttrar	114	18,8	0,0	0,0	3,1	6,3	25,0	3,1	6,3	21,9	9,4
	Totalt	190	14,3	0,0	2,0	4,1	8,2	18,4	4,1	8,2	24,5	22,4
Totalt	Söner	1 160	7,1	1,9	5,9	2,5	10,5	3,0	20,1	5,7	35,4	39,3
	Döttrar	1 083	17,5	2,3	2,2	1,2	6,7	12,5	11,0	6,7	35,0	11,0
	Totalt	2 243	12,3	2,1	4,0	1,8	8,5	7,8	15,5	6,2	35,2	25,1

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 111. Vissa sociala grupper i Gävleborg och riket och vissa högskoleutbildningar/-inriktningar, efter kön.

		Antal	Hum./ Konst.	Med.	N-data	N-mat	Natvet	Ped./ Läret.	S-fek.	S-jur.	Sam.	Teknik
Gävleborg												
Läkare,	Söner	82	15,9	4,8	4,8	1,6	6,3	12,7	15,9	1,6	23,8	28,6
univ.lärare,	Döttrar	81	25,0	1,4	1,4	2,8	5,6	26,4	8,3	2,8	22,2	2,8
ämneslärare	Totalt	163	20,7	3,0	3,0	2,2	5,9	20,0	11,9	2,2	23,0	14,8
Företagsledare,	Söner	67	11,8	0,0	2,9	0,0	8,8	5,9	14,7	8,8	26,5	47,1
högre tj. män.	Döttrar	80	8,2	4,1	6,1	0,0	8,2	16,3	12,2	2,0	26,5	22,4
privat sektor	Totalt	147	9,6	2,4	4,8	0,0	8,4	12,0	13,3	4,8	26,5	32,5
Klasslärare,	Söner	242	10,2	2,3	3,4	2,3	8,0	12,5	13,6	0,0	18,2	38,6
hälso- o	Döttrar	200	11,8	1,1	2,2	1,1	7,5	29,0	8,6	3,2	22,6	5,4
sjukv.anst	Totalt	442	11,0	1,7	2,8	1,7	7,7	21,0	11,0	1,7	20,4	21,5
Tekniker priv.,	Söner	222	4,4	0,0	10,3	4,4	14,7	10,3	10,3	1,5	17,6	51,5
tj. män mellan-	Döttrar	197	16,9	1,1	2,2	1,1	3,4	25,8	9,0	1,1	20,2	20,2
nivå, priv.	Totalt	419	11,5	0,6	5,7	2,5	8,3	19,1	9,6	1,3	19,1	33,8
Kval. o okval.	Söner	685	4,4	0,0	11,0	1,1	14,3	15,4	12,1	2,2	15,4	41,8
arbetare	Döttrar	623	8,7	1,3	0,7	0,7	3,4	30,9	8,1	0,7	14,1	13,4
	Totalt	1 308	7,1	0,8	4,6	0,8	7,5	25,0	9,6	1,3	14,6	24,2
Totalt	Söner	2 000	8,3	1,3	6,9	2,0	10,9	11,4	11,8	1,4	18,1	43,8
	Döttrar	1 811	14,2	1,0	2,5	0,9	6,3	27,9	9,2	1,9	20,0	10,7
	Totalt	3 811	11,6	1,1	4,4	1,4	8,3	20,5	10,3	1,7	19,2	25,5
Riket												
Läkare,	Söner	2 749	10,2	5,7	4,5	3,6	12,0	8,7	9,6	5,1	24,8	34,1
univ.lärare,	Döttrar	2 665	15,1	6,0	1,0	1,4	7,0	19,6	7,4	4,9	26,1	9,5
ämneslärare	Totalt	5 414	12,7	5,9	2,7	2,4	9,4	14,4	8,5	5,0	25,5	21,3
Företagsledare,	Söner	3 411	6,9	1,8	5,6	2,3	11,1	4,9	18,5	3,8	32,5	39,0
högre tj. män.	Döttrar	3 317	11,5	2,0	3,5	1,2	7,4	20,2	12,8	4,7	31,6	10,4
privat sektor	Totalt	6 728	9,3	1,9	4,5	1,7	9,2	12,9	15,6	4,3	32,0	24,1
Klasslärare,	Söner	6 286	11,1	1,9	6,0	2,7	12,2	11,1	9,6	2,7	21,7	34,7
hälso- o	Döttrar	6 153	12,6	1,2	1,7	1,0	5,4	29,2	7,3	3,2	22,4	6,2
sjukv.anst	Totalt	12 439	11,9	1,5	3,6	1,8	8,4	21,2	8,3	3,0	22,1	18,9
Tekniker priv.,	Söner	6 984	7,3	1,1	6,2	2,7	11,9	8,1	10,1	2,6	19,8	46,8
tj. män mellan-	Döttrar	6 616	11,1	1,7	2,8	1,1	6,5	26,3	9,1	3,2	23,3	11,5
nivå, priv.	Totalt	13 600	9,3	1,4	4,4	1,9	9,0	18,0	9,6	2,9	21,7	27,7
Kval. o okval.	Söner	15 690	6,7	0,7	6,3	2,7	12,1	10,7	7,8	2,5	19,6	42,2
arbetare	Döttrar	14 882	10,2	0,4	2,8	0,9	6,2	34,1	6,2	2,7	19,0	6,7
	Totalt	30 572	8,8	0,5	4,3	1,7	8,7	24,4	6,8	2,6	19,3	21,5
Totalt	Söner	56 643	8,4	1,8	6,0	2,8	12,0	8,8	10,7	3,5	23,6	39,2
	Döttrar	54 018	12,2	1,8	2,4	1,1	6,4	26,3	8,4	3,6	23,9	8,9
	Totalt	110 661	10,5	1,8	4,0	1,9	8,9	18,4	9,4	3,5	23,7	22,7

Tabell 112. Vissa sociala grupper i Uppsala och norra Stockholm och vissa högskolor, efter kön.

		Antal	Upp. univ.	Sth univ.	KI	KTH	HHS	Lunds univ.	Gbg univ.	Chal- mers	Linkö. univ.	Umeå univ.
Uppsala												
Läkare, univ.lärare, ämneslärare	Söner	128	67,9	3,6	1,8	6,3	0,0	5,4	0,9	0,0	2,7	2,7
	Döttrar	131	57,4	7,0	5,2	3,5	0,0	5,2	0,9	0,0	0,9	1,7
	Totalt	259	62,6	5,3	3,5	4,8	0,0	5,3	0,9	0,0	1,8	2,2
Företagsledare, högre tj. män. privat sektor	Söner	61	63,9	0,0	0,0	5,6	0,0	2,8	2,8	0,0	0,0	2,8
	Döttrar	65	68,3	2,4	2,4	2,4	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0
	Totalt	126	66,2	1,3	1,3	3,9	0,0	2,6	1,3	0,0	0,0	1,3
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	123	63,3	3,3	0,0	5,0	1,7	5,0	0,0	5,0	1,7	3,3
	Döttrar	106	52,3	4,6	1,5	0,0	0,0	4,6	1,5	0,0	0,0	3,1
	Totalt	229	57,6	4,0	0,8	2,4	0,8	4,8	0,8	2,4	0,8	3,2
Tekniker priv., tj. män mellan-nivå, priv.	Söner	113	74,2	0,0	0,0	3,2	1,6	3,2	4,8	0,0	1,6	0,0
	Döttrar	96	51,9	3,7	1,9	0,0	0,0	3,7	3,7	0,0	0,0	1,9
	Totalt	209	63,8	1,7	0,9	1,7	0,9	3,4	4,3	0,0	0,9	0,9
Kval. o okval. arbetare	Söner	169	72,7	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0
	Döttrar	187	65,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0	1,9
	Totalt	356	68,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	1,2	0,0	0,0	2,4
Totalt	Söner	1 038	67,0	1,9	1,0	3,8	0,6	2,7	2,5	1,0	1,9	2,3
	Döttrar	1 002	59,0	4,7	1,7	1,1	0,2	4,0	2,1	0,0	0,2	1,3
	Totalt	2 040	63,0	3,3	1,3	2,5	0,4	3,3	2,3	0,5	1,0	1,8
Norra Stockholm												
Läkare, univ.lärare, ämneslärare	Söner	110	1,3	22,8	3,8	29,1	2,5	2,5	1,3	0,0	3,8	3,8
	Döttrar	96	1,2	44,4	14,8	7,4	2,5	1,2	0,0	0,0	1,2	1,2
	Totalt	206	1,3	33,8	9,4	18,1	2,5	1,9	0,6	0,0	2,5	2,5
Företagsledare, högre tj. män. privat sektor	Söner	214	0,0	24,6	2,2	38,1	4,5	1,5	0,7	0,7	3,7	2,2
	Döttrar	194	0,8	43,7	3,2	7,1	0,8	3,2	1,6	0,8	2,4	0,8
	Totalt	408	0,4	33,8	2,7	23,1	2,7	2,3	1,2	0,8	3,1	1,5
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	105	0,0	28,6	2,0	32,7	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0
	Döttrar	115	0,0	32,3	3,2	3,2	1,6	4,8	1,6	0,0	8,1	1,6
	Totalt	220	0,0	30,6	2,7	16,2	0,9	3,6	1,8	0,0	5,4	1,8
Tekniker priv., tj. män mellan-nivå, priv.	Söner	147	0,0	26,5	0,0	33,8	1,5	4,4	1,5	0,0	1,5	0,0
	Döttrar	152	1,2	41,0	2,4	8,4	0,0	0,0	2,4	0,0	1,2	0,0
	Totalt	299	0,7	34,4	1,3	19,9	0,7	2,0	2,0	0,0	1,3	0,0
Kval. o okval. arbetare	Söner	76	0,0	41,2	0,0	47,1	0,0	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0
	Döttrar	114	0,0	37,5	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1
	Totalt	190	0,0	38,8	0,0	20,4	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Totalt	Söner	1 160	0,3	27,5	1,5	32,5	2,5	3,4	1,7	0,5	3,4	1,9
	Döttrar	1 083	1,2	39,3	5,2	8,0	1,3	2,2	1,0	0,2	2,2	1,5
	Totalt	2 243	0,8	33,4	3,4	20,2	1,9	2,8	1,3	0,3	2,8	1,7

UTBILDNINGSKAPITAL

Tabell 113. Vissa sociala grupper i Gävle och Riket och vissa högskolor, efter kön.

		Antal	Upp. univ.	Sth univ.	KI	KTH	HHS	Lunds univ.	Gbg univ.	Chal- mers	Linkö. univ.	Umeå univ.
Gävleborg												
Läkare, univ.lärare,	Söner	82	27,0	3,2	1,6	1,6	3,2	0,0	3,2	6,3	1,6	1,6
ämneslärare	Döttrar	81	31,9	6,9	1,4	0,0	0,0	2,8	4,2	0,0	2,8	2,8
	Totalt	163	29,6	5,2	1,5	0,7	1,5	1,5	3,7	3,0	2,2	2,2
Företagsledare, högre tj. män. privat sektor	Söner	67	14,7	5,9	0,0	5,9	0,0	0,0	0,0	5,9	8,8	5,9
	Döttrar	80	16,3	6,1	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0	6,1	8,2
	Totalt	147	15,7	6,0	0,0	3,6	1,2	0,0	1,2	3,6	7,2	7,2
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	242	8,0	2,3	0,0	5,7	1,1	1,1	1,1	0,0	3,4	8,0
	Döttrar	200	18,3	2,2	0,0	2,2	0,0	4,3	2,2	0,0	5,4	5,4
	Totalt	442	13,3	2,2	0,0	3,9	0,6	2,8	1,7	0,0	4,4	6,6
Tekniker priv., tj. män mellan- nivå, priv.	Söner	222	17,6	0,0	0,0	7,4	0,0	0,0	1,5	1,5	5,9	2,9
	Döttrar	197	20,2	4,5	0,0	5,6	0,0	0,0	2,2	1,1	1,1	4,5
	Totalt	419	19,1	2,5	0,0	6,4	0,0	0,0	1,9	1,3	3,2	3,8
Kval. o okval. arbetare	Söner	685	14,3	2,2	0,0	1,1	1,1	0,0	2,2	1,1	3,3	4,4
	Döttrar	623	9,4	5,4	1,3	1,3	0,7	0,0	0,0	0,0	2,7	6,7
	Totalt	1 308	11,3	4,2	0,8	1,3	0,8	0,0	0,8	0,4	2,9	5,8
Totalt	Söner	2 000	14,3	2,0	0,2	4,2	1,1	0,2	1,6	1,6	4,3	5,1
	Döttrar	1 811	16,6	4,4	0,7	1,8	0,4	1,2	2,0	0,7	2,9	5,3
	Totalt	3 811	15,6	3,3	0,5	2,8	0,7	0,7	1,9	1,1	3,6	5,2
Riket												
Läkare, univ.lärare, ämneslärare	Söner	2 749	13,7	7,2	1,9	7,4	0,9	15,0	8,3	6,0	6,0	5,8
	Döttrar	2 665	13,5	9,7	2,8	2,3	0,3	15,4	10,5	1,4	3,8	7,1
	Totalt	5 414	13,6	8,5	2,3	4,8	0,6	15,2	9,4	3,6	4,9	6,5
Företagsledare, högre tj. män. privat sektor	Söner	3 411	7,3	9,4	1,0	11,5	1,1	12,3	6,1	6,1	6,1	4,2
	Döttrar	3 317	8,1	12,9	1,7	3,0	0,7	10,7	11,2	1,4	4,4	4,2
	Totalt	6 728	7,7	11,2	1,4	7,1	0,9	11,5	8,8	3,7	5,2	4,2
Klasslärare, hälso- o sjukv.anst	Söner	6 286	6,7	6,6	0,8	5,6	0,5	12,2	6,6	5,2	6,0	6,9
	Döttrar	6 153	7,3	7,3	1,0	1,0	0,2	10,0	9,6	1,1	4,7	6,8
	Totalt	12 439	7,1	7,0	0,9	3,0	0,3	11,0	8,3	2,9	5,3	6,8
Tekniker priv., tj. män mellan- nivå, priv.	Söner	6 984	7,5	5,4	0,4	8,7	0,5	10,9	6,3	7,3	7,5	4,8
	Döttrar	6 616	6,1	7,4	1,4	2,5	0,2	9,6	9,4	1,6	4,4	5,1
	Totalt	13 600	6,7	6,5	0,9	5,3	0,3	10,2	8,0	4,2	5,8	5,0
Kval. o okval. arbetare	Söner	15 690	5,2	3,8	0,5	4,3	0,2	10,4	5,9	5,6	5,1	5,8
	Döttrar	14 882	6,0	4,6	0,7	0,7	0,0	8,4	8,3	0,6	4,3	6,1
	Totalt	30 572	5,7	4,3	0,6	2,2	0,1	9,2	7,3	2,7	4,6	6,0
Totalt	Söner	56 643	7,8	6,9	0,8	7,4	0,6	11,8	6,5	5,8	6,2	5,4
	Döttrar	54 018	7,8	7,9	1,4	1,8	0,3	10,3	9,3	1,2	4,3	5,7
	Totalt	110 661	7,8	7,5	1,1	4,4	0,4	11,0	8,0	3,3	5,2	5,6

LITTERATUR

- Ahrne, Göran, Hedvig Ekerwald & Håkon Leiufrud, *Klassamhällets förändring*, Arkiv, Lund, 1992 [1985].
- Ambjörnsson, Fanny, *I en klass för sig. Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*, Ordfront, Stockholm, 2004.
- Andersson, Ewa, "Högskolestudenters syn på högskoleprovet och strategier för att antas till högre utbildning", s. 81–98 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 2, 2005.
- Andersson, Ewa & Tomas Grysell, *Nöjd, klar och duktig. Studenter på fem utbildningar om studieframgång*, Umeå universitet, Umeå, 2002.
- Arnman, Göran & Martin Järnek, "Ett könsperspektiv på tjugo års förändringar i gymnasieskolan och på arbetsmarknaden", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport nr 287, Skolverket, Stockholm, 2006.
- Arnman, Göran & Ingrid Jönsson, *Segregation och svensk skola. En studie av utbildning, klass och boende*, Arkiv, Lund, 1983.
- Arnman, Göran & Ingrid Jönsson, *Olika för olika. Aspekter på svensk utbildningspolitik*, Arkiv, Lund, 1986.
- Benckert, Sylvia, "Är fysiken könlös? Reflektioner kring ett universitetsämne", s. 53–70 i Gudrun Nordborg (ed.), *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997.
- Benckert, Sylvia & Staberg, Else-Marie, *Forskning med förhinder. Sex kvinnliga naturvetares väg genom livet*, Almqvist & Wiksell, Stockholm, 1992.
- Bengtsson, Margot, *Tid, rum, kön och identitet. Om föräldraidentifikationens omvandlingar 1959–1993*, Studentlitteratur, Lund, 2001.
- Berge, Britt-Marie, "Styra eller styras. Att skapa kön i klassrummet", s. 15–32 i Gudrun Nordborg (ed.), *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997.
- Berge, Britt-Marie, "Könskoreografi och symboliskt våld i skolan", s. 46–54 i *Kulturella perspektiv*, nr 4, 1998.
- Berggren, Caroline, *Entering Higher Education. Gender and Class Perspectives*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2006.
- Berggren, Inger, *Identitet, kön och klass. Hur arbetarflickor formar sin identitet*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2001.
- Bertilsson, Emil, *Från gymnasiet till högskolan. Övergången till högre studier vid en gymnasieskola i Uppsala*, Institutionen för lärarutbildning, Uppsala universitet, Uppsala, 2005.
- Bertilsson, Emil, *Lärarna på skolans kungsväg. Om det naturvetenskapliga programmet på några gymnasier i Uppsala*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 42, Uppsala universitet, Uppsala, 2007.
- Bourdieu, Pierre, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Minuit, Paris, 1979.
- Bourdieu, Pierre, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Minuit, Paris, 1989.
- Bourdieu, Pierre, "Comprendre", s. 903–939 i Pierre Bourdieu (ed.), *La misère du monde*, Seuil, Paris, 1993.
- Bourdieu, Pierre, "Effets de lieu", s. 159–167 i Pierre Bourdieu (ed.), *La misère du monde*, Seuil, Paris, 1993.

UTBILDNINGSKAPITAL

- Bourdieu, Pierre, *Den manliga dominansen*, Daidalos, Göteborg, 1999 [1998].
- Bourdieu, Pierre, *Konstens regler. Det litterära fältets uppkomst och struktur*, Symposion, Stockholm, 2000 [1992].
- Bourdieu, Pierre, Jean-Claude Chamboredon & Jean-Claude Passeron, *Le métier de sociologue*, Livre I, Mouton/Bordas, Paris, 1968.
- Bourdieu, Pierre & Jean-Claude Passeron, *Les héritiers. Les étudiants et la culture*, Minuit, Paris, 1964.
- Bourdieu, Pierre & Loïc J. D. Wacquant, *An Invitation to Reflexive Sociology*, Polity Press, Cambridge, 1992.
- Broady, Donald, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS Förlag, Stockholm, 1991 [1990].
- Broady, Donald, *Kapitalbegreppet som utbildningssociologiskt verktyg*, Skeptronhäften, nr 15, Uppsala universitet, Uppsala, 1998.
- Broady, Donald, *Kulturens fält. En antologi redigerad av Donald Broady*, Daidalos, Göteborg, 1998.
- Broady, Donald, "Inledning", s. 9–28 i Pierre Bourdieu, *Konstens regler. Det litterära fältets uppkomst och struktur*, Symposion, Stockholm, 2000 [1992].
- Broady, Donald, "Nätverk och fält", s. 49–72 i Håkan Gunneriusson (ed.), *Sociala nätverk och fält*, Opuscula Historica Upsaliensia 28, Uppsala universitet, Uppsala, 2002.
- Broady, Donald, Mats B. Andersson, Mikael Börjesson, Jonas Gustafsson, Elisabeth Hultqvist & Mikael Palme, "Skolan under 1990-talet. Sociala förutsättningar och utbildningsstrategier", s. 5–133 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000.
- Broady, Donald & Mikael Börjesson, "En social karta över gymnasieskolan i Stockholm i slutet av 1990-talet", i *Studies in Educational Policy and Educational Philosophy*, nr 1, 2002.
- Broady, Donald & Mikael Börjesson, "En social karta över gymnasieskolan", s. 90–99 i *Ord&Bild*, nr 3–4, 2006.
- Broady, Donald, Mikael Börjesson & Mikael Palme, "Det svenska högskolefältet under 1990-talet. Den sociala rekryteringen och konkurrensen mellan lärosätena", s. 13–47 och s. 135–154 i Thomas Furusten (ed.), *Perspektiv på högskolan i ett förändrat Sverige*, Högskoleverket, Stockholm, 2002.
- Broady, Donald, Ingrid Heyman & Mikael Palme, "Le capital culturel contesté? Etude de quatre lycées de Stockholm", s. 175–212 i Donald Broady, Natalia Chmatko et Monique de Saint Martin (éds), *Formation des élites et culture transnationale, Colloque de Moscou, 27–29 avril 1996*, CSEC, Ecole des hautes études en sciences sociales, Paris/SEC, ILU, Université d'Uppsala, Uppsala, 1997.
- Broady, Donald & Mikael Palme, *Högskolan som fält och studenternas livsbanor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 1, HLS Förlag, Stockholm, 1992 [1989].
- Bunar, Nihad, *Skolan mitt i förorten. Fyra studier om skola, segregation, integration och multikulturalism*, Stockholm, Symposium, 2001.
- Bunar, Nihad & Jenny Kallstenius, "I min gamla skola lärde jag mig fel svenska". *En studie om skolvalfriheten i det polariserade urbana rummet*, Norrköping, Integrationsverket, 2006.
- Bunar, Nihad & Jenny Kallstenius, *Valfrihet, integration och segregation i Stockholms grundskolor*, Utbildningsförvaltningen, Stockholm, 2007.
- Börjesson, Mikael, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 37, Uppsala universitet, Uppsala, 2005.
- Börjesson, Mikael, *Det svenska högskolefältet och läranutbildningarna*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 30, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2003].

- Börjesson, Mikael & Mikael Palme, *Social klassificering. Analyser av olika nomenklaturer för social klassificering och sociala grupperns karakteristika*, Paper presenterat på Workshop "Kulturellt kapital och sociala klasser" Uppsala universitet, Uppsala, 12–14 okt, 2001.
- Cliffordson, Christina, "Betygsinflation i de målrelaterade gymnasiebetygen", s. 1–14 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 2004.
- Cliffordson, Christina, Effects of Practice and Intellectual Growth on Performance on the Swedish Scholastic Aptitude Test (SweSAT), s. 192–204 i *European Journal of Psychological Assessment*, nr 3, 2004.
- Cliffordson, Christina & Åsa Berndtsson, *Samband mellan betyg i gymnasieskolan och prestationer i högskolan*, Högskoleverket, Stockholm, 2007.
- Dryler, Helen, "Etablering av nya högskolor. Ett medel för minskad snedrekrytering?", s. 285–308 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994.
- Dryler, Helen, "Uppväxtvillkor och utbildningskarriär", s. 43–72 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994.
- Edling, Marta & Mikael Börjesson, "Om frihet, begåvning och karismatiskt lärande inom den högre bildkonstnärliga utbildningen", s. 66–83 i *Praktiske Grunde. Tidsskrift for kultur- og samfundsviden*, nr 1, 2008.
- Einarsson, Jan & Tor G. Hultman, *Godmorgon pojkar och flickor. Om språk och kön i skolan*, Liber, Malmö, 1984.
- Engwall, Lars, *Mercury meets Minerva. Business studies and higher education. The Swedish case*, Stockholm School of Economics, Stockholm, 2009.
- Erikson, Robert, "Spelar valet av skola någon roll? Effekter av grundskola och omgivning på övergången till gymnasiet", s. 132–171 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994.
- Erikson, Robert & Jan O. Jonsson, *Ursprung och utbildning. Social snedrekrytering till högre studier*, SOU 1993:85, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 1993.
- Florin, Christina & Ulla Johansson, "*Där de härliga lagrama gro...*". *Kultur, klass och kön i det svenska läroverket 1850–1914*, Tiden, Stockholm, 1993.
- Forsberg, Håkan, *En skola i tiden. Rosendalsgymnasiets etablering bland Uppsalas gymnasieskolor*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 43, Uppsala universitet, Uppsala, 2008.
- Frykman, Jonas, *Ljusnande framtid. Skola, social mobilitet och kulturell identitet*, Historiska Media, Lund, 1998.
- Gesser, Bengt, "Campanella och AMS. Manuellt och mentalt arbete i yrkesvägledningen", s. 133–152 i Sigbrit Franke-Wikberg & Ulf P. Lundgren (eds), *Karriär och levnadsbana. En antologi om studie- och yrkesval*, Wahlström & Widstrand, Stockholm, 1980.
- Gisselberg, Kjell, Christina Ottander & Anders Hanberger, *NOT-projektet 1999–2003. En utvärdering*, Umeå universitet, Umeå, 2003.
- Gustafsson, Jan-Eric, Anette Andersson & Michael Hansen, "Prestationer och prestationsskillnader i 1990-talets skola", s. 133–209 i *Välfärd och skola*, SOU 2000:39, Socialdepartementet, Stockholm, 2000.
- Gustafsson, Jan-Eric & Anette Westerlund, "Socialgruppskillnader i prestationer på Högskoleprovet", s. 264–284 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994.
- Göransson, Anita, "Mening, makt och materialitet. Ett försök att förena realistiska och post-strukturalistiska positioner", s. 3–26 i *Häftet för kritiska studier*, nr 4, 1998.
- Göransson, Anita, "Näringslivseliten", s. 325–346 i Anita Göransson (ed.), *Maktens kön. Kvinnor och män i den svenska makteliten på 2000-talet*, Nya Doxa, Nora, 2007.

UTBILDNINGSKAPITAL

- Göransson, Anita (ed.), *Maktens kön. Kvinnor och män i den svenska makteliten på 2000-talet*, Nya Doxa, Nora, 2007.
- Göransson, Anita & Ida Lidegran, "En gränslös akademi? Vägar till den akademiska toppen med utländsk bakgrund i bagaget", s. 259–284 i Anita Göransson (ed.), *Makten och mångfalden. Eliter och etnicitet i Sverige*, Ds 2005:12, Justitiedepartementet, Stockholm, 2005.
- Henriksson, Widar & Birgitta Törnkvist, *The Effects of Repeated Test Taking in Relation to the Test Taker and the Rules for Selection to Higher Education in Sweden*, Umeå universitet, Umeå, 2002.
- Hirdman, Yvonne, "Genussystemet. Reflexioner kring kvinnors sociala underordning", s. 49–63 i *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 3, 1988.
- Hjellbrekke, Johs., Brigitte Le Roux, Olav Korsnes, Frédéric Lebaron, Lennart Rosenlund & Henry Rouanet, *The Norwegian Field of Power Anno 2000*, s. 245–273 i *European Societies*, nr 2, 2007.
- Hultqvist, Elisabeth, *Segregerande integrering. En studie av gymnasieskolans individuella program*, HLS Förlag, Stockholm, 2001.
- Hultqvist, Elisabeth & Mikael Palme, "Om de kunde ge en mall". *En studie av lärarstudenternas möte med läranutbildningen*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 40, Uppsala universitet, Uppsala, 2006.
- Härmqvist, Kjell, "Individens efterfrågan på utbildning", s. 153–168 i Sigbrit Franke-Wikberg & Ulf P. Lundgren (eds), *Karriär och levnadsbana. En antologi om studie- och yrkesval*, Wahlström & Widstrand, Stockholm, 1980.
- Härmqvist, Kjell, "Social selektion till gymnasium och högskola", s. 95–131 i Robert Erikson & Jan O. Jonsson (eds), *Sorteringen i skolan. Studier av snedrekrytering och utbildningens konsekvenser*, Carlsson, Stockholm, 1994.
- Härmqvist, Kjell & Allan Svensson, *Den sociala selektionen till gymnasietadiet. En jämförelse mellan fyra årskullar*, Betänkande av Gymnasieutredningen, SOU 1980:30, Liber/Allmänna förlaget, Stockholm, 1980.
- Högskoleverket, *Kvinnor och män i högskolan. Från gymnasium till forskarutbildning 1986/87–1995/96*, Högskoleverkets rapportserie 1997:44 R, Högskoleverket, Stockholm, 1997.
- Högskoleverket, *Vad hände sedan? Avnämarna av gymnasieskolan och av högskolans grundutbildning*, Högskoleverkets rapportserie 1997:7 R, Högskoleverket, Stockholm, 1997.
- Jakobsson, Ann-Katrin, *Motivation och inläring ur genusperspektiv. En studie av gymnasieelever på teoretiska linjer/program*, Göteborgs universitet, Göteborg, 2000.
- Johansson, Ulla, *Normalitet, kön och klass. Liv och lärande i svenska läroverk 1927–1960*, Umeå universitet, Umeå, 2000.
- Jordansson, Birgitta, "Utbildad till makt?", s. 129–162 i Anita Göransson (ed.), *Maktens kön. Kvinnor och män i den svenska makteliten på 2000-talet*, Nya Doxa, Nora, 2007.
- Jönsson, Ingrid, "Utbildningsskillnader. Stabilitet och förändring i ett europeiskt perspektiv", i Forskarbilaga till *Könsskillnader i måloppfyllelse och utbildningsval*, Skolverket, Stockholm, 2006.
- Kim, Lillemor, *Val och urval till högre utbildning. En studie baserad på erfarenheterna av 1977 års tillträdesreform*, Uppsala universitet, Uppsala, 1998.
- Larsson, Esbjörn, *Från adlig uppfostran till borgerlig utbildning. Kungl. krigsakademien mellan åren 1792 och 1866*, Uppsala universitet, Uppsala, 2005.
- Le Roux, Brigitte & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer, Dordrecht, Boston, London, 2004.
- Lexelius, Anders, *Högskoleprovet och de målrelaterade betygen*, Umeå universitet, Umeå, 2004.
- Lidegran, Ida, *Uppsala. En akademiskt dominerad gymnasieskola*, Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 34, Uppsala universitet, Uppsala, 2006 [2004].
- Lidegran, Ida, "Meriter och börd. Utbildningsstrategier bland kvinnor och män från Uppsala", s. 121–131 i Mikael Börjesson, Ingrid Heyman, Monica Langerth Zetterman, Esbjörn

- Larsson, Ida Lidegran & Mikael Palme (eds), *Fältanteckningar. Utbildnings- och kultursociologiska texter tillägnade Donald Broady*, Uppsala, Uppsala universitet, 2006.
- Lidegran, Ida, Mikael Börjesson, Ingrid Nordqvist & Donald Broady, "I korsningen mellan kön och klass. Gymnasieskolan i riket, i Uppsala och i Gävle", i *Forskarbilaga till Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport 287, Skolverket, Stockholm, 2006.
- Lindberg, Viveca, "Svensk forskning om bedömning och betyg 1990–2005", i *Studies in Educational Policy and Educational Philosophy*, nr 1, 2005.
- Lund, Stefan, *Marknad och medborgare. Elevers valhandlingar i gymnasieutbildningens integrations- och differentieringsprocesser*, Växjö universitet, Växjö, 2006.
- Lundahl, Christian, *Viljan att veta vad andra vet. Kunskapsbedömning i tidigmodern, modern och senmodern skola*, Arbetslivsinstitutet, Stockholm, 2006.
- Lundgren, Ulf P., *Att organisera omvärlden. En introduktion till läroplansteori*, Liber, Stockholm, 1981 [1979].
- Lykke, Nina, "Intersektionalitet. Ett användbart begrepp för genusforskningen", s. 47–57 i *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 1, 2003.
- Markusson Winkvist, Hanna, *Som isolerade öar. De lagerkransade kvinnorna och akademien under 1900-talets första hälft*, Symposion, Stockholm, 2003.
- Moi, Toril, "Att erövra Bourdieu", s. 3–25 i *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 1, 1994.
- Nilsson Lindström, Margareta, *Tradition och överskridande. En studie av flickors perspektiv på utbildning*, Lunds universitet, Lund, 1998.
- Nordberg, Marie, *Manlighet i fokus. En bok om manliga pedagoger, pojkar och maskulinitetsskapande i förskola och skola*, Liber, Stockholm, 2005.
- Nordberg, Marie, "Barns och ungas livsvillkor och identitetsskapande. Om kön, sociala ordningar och pojkars maskulinitetsskapande praktiker", i *Forskarbilaga till Könsskillnader i måluppfyllelse och utbildningsval*, rapport nr 287, Skolverket, Stockholm, 2006.
- Nordqvist, Ingrid & Monica Langerth Zetterman, *Gymnasieskolan som konkurrensfält. Ett regionalt perspektiv*. Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, nr 33, Uppsala universitet, Uppsala.
- Näringsdepartementet, *Den könsuppdelade arbetsmarknaden. Betänkande av Utredningen om den könssegregerade svenska arbetsmarknaden*, SOU 2004:43, Näringsdepartementet, Stockholm, 2004.
- Oberti, Marco, *L'école dans la ville. Ségregation, mixité, carte scolaire*, Sciences-Po, Paris, 2007.
- Palme, Mikael, "Personlighetsutveckling som social strategi. Den kulturella medelklassens reproduktionsstrategier", s. 275–298 i Peter Dahmén & Margaretha Rönnerberg (eds), *Spektrum. Om lek, stil och flyt i ungdomskulturen*, Filmförlaget, Uppsala, 1990.
- Palme, Mikael, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008*, Uppsala universitet, Uppsala, 2008.
- Petersson, Olof (ed.), *Maktbegreppet*, Carlsson, Stockholm, 1987.
- Poupeau, Franck & Jean-Christophe François, *Le sens du placement. Ségrégation résidentielle et ségrégation scolaire*, Raisons d'agir, Paris, 2008.
- Reyes, Paulina de los & Diana Mulinari, *Intersektionalitet. Kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap*, Liber, Malmö, 2005.
- Rosén, Monica & Inga Wernesson, "Kunskapsmönster och kön. Om nödvändigheten av kvantitativ feministisk forskning i pedagogik", s. 8–24 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 1996.
- Rouanet, Henry, Werner Ackermann & Brigitte Le Roux, "The geometric analysis of questionnaires. The lesson of Bourdieu's La Distinction", s. 5–18 i *Bulletin de Méthodologie Sociologique*, 2000.
- Saint Martin, Monique de, "Structure du capital, différenciation selon les sexes et 'vocation' intellectuelle", s. 9–25 i *Sociologie et sociétés*, nr 2, 1989.
- Saint Martin, Monique de, *L'espace de la noblesse*, Métailié, Paris, 1993.

UTBILDNINGSKAPITAL

- Saint Martin, Monique de, "Une inflexible domination", s. 323–331 i Pierre de Encrevé & Rose-Marie Lagrave (eds), *Travailler avec Bourdieu*, Flammarion, Paris, 2000.
- Sandell, Anna, *Utbildningssegregation och självsortering. Om gymnasieval, genus och lokala praktiker*, Malmö högskola, Malmö, 2007.
- Skawomis, Charlotte, *Välja eller hamna. Det praktiska sinnet, familjers val och elevers spridning på grundskolor*, Stockholms universitet, Stockholm, 2005.
- Skolverket, *Könsskillnader i målpuppfyllelse och utbildningsval*, rapport nr 287, Skolverket, Stockholm, 2006.
- Staberg, Else-Marie, *Olika världar, skilda värderingar. Hur flickor och pojkar möter högstadiet fysik, kemi och teknik*, Umeå universitet, Umeå, 1992.
- Staberg, Else-Marie, "Att gå den naturvetenskapliga vägen. Röster från gymnasieskolan", s. 33–52 i Gudrun Nordborg (ed.), *Makt & kön. Tretton bidrag till feministisk kunskap*, Symposium, Stockholm, 1997.
- Staberg, Else-Marie, *Den breda vägen. Flickor och pojkar om gymnasieskolans naturvetenskapsprogram*, Umeå universitet, Umeå, 1997.
- Stage, Christina, *Gruppskillnader i provresultat. Uppgiftsinnehållets betydelse för resultat skillnader mellan män och kvinnor på prov i ordkunskap och allmänorientering*, Umeå universitet, Umeå, 1985.
- Stage, Christina & Gunilla Ögren, *Högskoleprovets utveckling under åren 1977–2000. Provet sammansättning och provdeltagargruppens sammansättning och resultat*, Umeå universitet, Umeå, 2001.
- Stanfors, Maria, *Säkert och sakta. En kort historik över kvinnors intåg i naturvetenskaplig och teknisk utbildning*, Nothäfte 18, Skolverket och Högskoleverket, Stockholm, 2000.
- Svensson, Allan, *Relative achievement. School performance in relation to intelligence, sex and home environment*, Göteborgs universitet, Göteborg, 1971.
- Svensson, Allan, "Klasstillhörighet och högskoleutbildning", s. 11–23 i Sigbrit Franke-Wikberg & Ulf P. Lundgren (eds), *Karriär och levnadsbana. En antologi om studie- och yrkesval*, Wahlström & Widstrand, Stockholm, 1980.
- Svensson, Allan, "Gymnasiebetyg eller högskoleprov som urvalsinstrument? Fallet civilingenjörutbildningarna", s. 15–36 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 2004.
- Svensson, Allan & Bo Nielsen, "Vilka kommer in på juristutbildningen och hur klarar man studierna?", s. 1–23 i *Pedagogisk Forskning i Sverige*, nr 1, 2005.
- Tallberg Broman, Ingegerd, *Pedagogiskt arbete och kön. Med historiska och nutida exempel*, Studentlitteratur, Lund, 2002.
- Trondman, Mats, *Bilden av en klassresa. Sexton arbetarklassbarn på väg till och i högskolan*, Carlsson, Stockholm, 1993.
- Trondman, Mats & Nihad Bunar, "Inledning", s. 31–162 i Nihad Bunar & Mats Trondman (eds), *Varken ung eller vuxen. "Samhället idag är ju helt rubbat"*, Atlas, Stockholm, 2001.
- Ullman, Annika, *Rektorn. En studie av en titel och dess bärare*, HLS Förlag, Stockholm, 1997.
- Uppsala kommun, *Intagning på elevernas förstahandsval i Uppsala kommuns gymnasieskolor läsåret 1999/2000*, Uppsala kommun, rapport nr 9, Uppsala, 1999.
- Utbildningsdepartementet, *Den öppna högskolan. Om regeringens politik för högre utbildning*, Prop. 2001/02:15, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2001.
- Utbildningsdepartementet, *Könsskillnader i utbildningsresultat. Fakta, mönster och perspektiv*, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2004.
- Utbildningsdepartementet, *Vägar till högskolan för kunskap och kvalitet*, Prop. 2006/07:107, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2007.
- Utbildningsdepartementet, *Framtidsvägen. En reformerad gymnasieskola*, SOU 2008:27, Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2008.
- Wernersson, Inga, *Könsdifferentiering i grundskolan*, Göteborgs universitet, Göteborg, 1977.
- Wikström, Christina, *Criterion-referenced measurement for educational evaluation and selection*, Umeå universitet, Umeå, 2005.

LITTERATUR

- Öhrn, Elisabet, *Könsmönster i klassrumsinteraktion. En observations- och intervjustudie av högstadielärares lärarkontakter*, Göteborgs universitet, Göteborg, 1990.
- Öhrn, Elisabet, *Könsmönster i förändring? En kunskapsöversikt om unga i skolan*, Skolverket, Stockholm, 2002.
- Österlind, Eva, *Disciplinering via frihet. Elevers planering av sitt eget arbete*, Uppsala universitet, Uppsala, 1998.

ACTA UNIVERSITATIS UPSALIENSIS

Studier i utbildnings- och kultursociologi

Editores: Donald Broady, Mikael Börjesson, Peter Waara

1. Palme, Mikael 2008, *Det kulturella kapitalet. Studier av symboliska tillgångar i det svenska utbildningssystemet 1988–2008.*
2. Lundin, Sverker 2008, *Skolans matematik. En kritisk analys av den svenska skolmatematikens förhistoria, uppkomst och utveckling.*
3. Lidegran, Ida, 2009, *Utbildningskapital. Om hur det alstras, fördelas och förmedlas.*